

פנים מסבירות

הקרמת עולם התיקון

וענין מין ומיד מענף ל"ח עד ענף מ"ה
הנה בשום בואנו לתרור אל הפרטים שבעולם התקון אשר עמקו מני ים, צריכים מקודם לתפוש מושג כללי, בענין ההבחן של מ"ה ובין הכוללים, אשר פרצופי כל הזכרים דר' עולמות אבי"ע, נמשכים סמ"ה החדש שנקרא מ"ה הכולל, ופרצופי כל הנקבות שבר' העולמות אבי"ע נמשכות מבין הכולל, שהם ע"ם דעולם הנקודים, וכללות ההבחן שביניהם, הוא בעיקר בבחי' נה"י דכל פרצוף כנודע, דכל האברים דרו"כ נמטעט ששויים לזיו, ועיקר ההפרש הוא רק באברים נה"י שבהם, והיינו, משום דב' פרצופין דמ"ה ובין הכוללים הנו' הסה רק בחי' המטבור ולמטה דא"ק הכולל, ונודע דכל הסדרים שבעליון בענין הכלים שבו, כהכרח שנפעלים בן גם בתחתונים מסנו, עד אפי' בהפרצופין שבעשיה התחתונה, כמ"ש הרב לעיל בענף יוד, ולפיכך כל ההבחנות שנתבארנו עד הנה בפרצוף א"ק, כהכרח שיסודרו בן גם בפרצופין התחתונים, וע"כ עיקר ההבחן דוכר ונקבה, הוא ע"פ היות דמ"ה ובין להכללות דא"ק, שהוא ע"כ נה"י דכל פרצוף, היות, ששם הוא מקומם כתחילה בפרצוף א"ק.

ונחזור מקודם בקצרה על סדר רת"ם דפרצוף א"ק, שמתחיל מא"ס ב"ה ונמשך עד לעוה"ז כסוד קו אחד עד לנקודה האמצעית ממש. דהיינו לנקודה דעוה"ז, וקו הוה מכונה בשם הויה פנימאה דא"ק, משום שאור א"ס ב"ה מתלבש בו כסוד או"ס כסוד ד' הבחינות הנודעים, המכונים: חכמה, בינה, ת"ת, מלכות, אשר המלכות מסתתרים על סוד נקודת הצמצום הכללית, שבה הצמצום שבה מכונה בשם מסך שבכלי מלכות, ושם נעשה בחי' זווג דהכאה, המעלה או"ח ומלכיש הר' בחינות דאו"י עד הכתר שהם א"ס ב"ה המקיף, והם עשר ספירות הראשונים שנאצלו על המסך שבכלי מלכות, ומכונים ע"ס דראש דא"ק הפנימי.

אמנם אי אפשר שיתגלו כלים בע"ס דראש, משום דהכלים כולם הוא מבחי' התפשטות המסך שבכלי מלכות שיש בו בחי' דין מפני הצמצום, שנעשה בו הסיום על אור העליון, וע"כ הוא נותן קצבה וסדה על האור שקצבה זו מכונה תמיד בשם כלי. והנה התפשטות המסך לעשות כלים כאמור, הוא ניהג רק סמעה למטה, כלומר אחר שכבר הושרש פעולת המסך למיזם על אור העליון בבחי' שורש עכ"פ, ואח"ז, יכול להתפשט מכת או"ח הכלול בו גם סמעה למטה על ד' בחי' דאו"י עד למלכות שלו, ושם נעשה זווג דהכאה השניה, המכונה הסתכלות ב' ואז נעשה בהם בחי' כלי, משא"כ בע"ס הראשונים הנ"ל, שנתפשטו למעלה מנקודת הצמצום הכללית, בהווג הראשון המכונה הסת"א עדיין אין בהם בחי' כלי כלל. כי המסך אינו ביכולת להתפשט ולעלות למעלה מסקורו ומקומו, שהוא הכלי מלכות הנמצאת למטה סוד' הבחי' דאור ישר כנ"ל, כמ"ש בדברי הרב לעיל בענף ה', עשיה, וגם בשער הקרמות דף ל"ו ע"ה.

וע"כ נבחן פרצוף א"ק הפנימי הנו' : בראש, ונוף, אשר הראש מסתתרים על המסך דמלכות הכללית, ומכונה ג"כ פה של ראש, שהם ע"ס היוצאים מהסת"א, ואין בו שום הכר של כלי כנ"ל, ואפי' קו אחד אין בו מבחי' כלי, עד שהמלכות הכללית ככה המסך והצמצום שבו, נתפשטה בעצמה לע"ס שבמלכות, ועל המלכות דמלכות, נעשה זווג ב' המכונה הסתכלות ב' או פי סבור או תוה, ואז יוצאים ע"ס דגופא בבחי' כלי אחד וקו אחד, דהיינו מהתפשטות המסך שבכלי מלכות, ואח"כ, יש עוד כח במלכות דמלכות הזאת, המכונה סבור, להתפשט כסוד ע"ס דאור תוה כלי אור ישר

עד

עין החיים ענף ל"ט

ענף מ"ג

דע כי בעת מיתת המלכים, כאשר ירדו למטה, היו בהם כל הבחי', שהם אבי"ע. והנה בחלק עשייה עצמה, יש ד' בחי', והם כסדרן ממטה למעלה: רומם, צומח, חי, מדברי. והענין, כי בודאי שאפילו בדומם שהוא עפר, והאבנים, וכיוצא בהם, הוא מוכרח שיהיה בהם חיות רוחניות, ומור ושוטר עליו מלמעלה, דאלי"כ לא היתה עפר מוציאה דשאים וזרעים אם לא היה בהם חיות, אמנם מדרגות חיות דצומח, הוא למעלה מהם, כי אנו רואין שהוא צומח ונדל כבני אדם, ובודאי כי חיות אשר בתוכו נירם לו גידור הוה. וחיות הבעל חי למעלה מהם, שיש בהם נפש יותר בכירור, וכמ"ש ורוח הבהמה היורדת למטה בארץ, וחיות האדם המדבר הוא למעלה מהם.

ואין לך שום נברא בעולמות כולם, שאין בהם מן בירור המלכים הנ"ל, והכל נכלל בהן. ומכל הבחי' הנ"ל יש בקלי', מן מיתת המלכים, והנה מן כל הבחי' הנ"ל הם נבררין ויוצאין מתוך הקלי', ואמנם היורד מעולה שבהם, הובררה באצילות, והגרוע ממנו, הובררה בבריאה. והגרוע ממנו כיצירה והגרוע ממנו, בעשיה.

ובעשיה עצמה, יש ד' בחי' הנ"ל: כי המוכרח שבו, הוא האדם, והגרוע ממנו, הוא בעל חי, והגרוע ממנו, הוא הצומח, והגרוע ממנו, הוא הרומם, והגרוע מכולם, הוא הנקרא זוהמא דהתוכא דדהבא זה לא הועיל כלום, ונקרא קלי' כי לא יוכלו להתברר, והם דינין קשים וחזקים עד מאד שהם הקלי' ממש. והנה מוכרח הוא, שיש בתוך אלו הקליפות קצת ניצוצי קדושה למינים עד מאד שהם בחי' י"א סמני קטרת, כמ"ש במקומו נמצא כי מכל אלו הבחי' הנ"ל יש בקלי', וצריך האדם במעשיו לתקנם, ולבררם, ולהעלותן ממדרגה למדרגה, וכאשר יושלמו להתברר כל אלו היא סמני המטורת, אז בלע המות נלצח, כנוכר בדרוש א'.

והנה ענין הכירור הוא, להעלותו בבחי' הא', ואחר כך למדרגה אחרת גדולה ממנו ועד"ז כל המדרגות, וכמ"ש כסוד כוונת אכילה כי יכול אדם לחזור את הרומם לחלק, מחלק האדם עצמו, והם מתבררים ומתקנים, כל הדברים שיש בהם פסולת וקלי'. והם מתקנים מבחי' הרומם עד בחי' האדם מדבר ממש, ואח"כ אם יזכה במעשיו יותר, יעלה הכל במדרגת מלאך, באופן שיתברר הכל כירור אחר כירור, עד שיעלה מעלה אחר מעלה למדרגה גבוהה מאד.

והנה כשנולד אדם וחיה, והוא היה מבורר בו בחי' הנשמות, וכאשר קרא שמות לכל הבעיה, נתבררו גם הם. אמנם הצומח ורומם היה צריך לתכנס אח"כ, ע"י עבודת האדמה והאכילה, וכאשר חטאו חורו בחי' הנשמות ובחי' הב"ה, לרדת ולהתערב עם הקלי'.

והנה כ"ז נתבאר באורך בדרוש כוונת אכילה ובדרוש העגל והגלגולים ע"ש, ושם יתבאר, כי הנה כל בירורי הפסולת מתוכם הוא ע"י המחשבה, וכמ"ש בפ' פקודי, ובירר

פסולת

פנים מאירות ריג

ענף ל"ח

אין ראויים להצטייר לעשות מהם בחי' וד' עד פעם ב' : כי כבר ידעת, שענין מסך שבכלי מלכות המוכא בדברי הרב לעיל בענף ד' המקבל או"י ומעלה או"ח, הוא ענין אחד עם המין העולים אל הנוף לזווג, שמנקודים ואיך מכונה המסך בשם מ"ן, להיותו משותף ממדה"ה, כנ"ל בענף ה'. גם נודעת, שאין הכלים נגמרים בהסתכלות א' על המסך, כי אז מספיק רק לצלות שורשי כלים, המכונים כלים שר ראש שאינם כלל בחי' כלים, ולצלות כלים גמורים המכונים כלים דגופא, צריכים לזווג שני, המכונה הסתכלות ב' עד למלכות דמלכות. כמו שהארך הרב לעיל בענף ה' ע"ה.

וזה אמרו כאן, כי כל בחי' מין שנבררו מ"ם ועולים עד הנוקבא עליונה, אינם ראויים להצטייר לעשות מהם בחי' וד' עד פעם ב', עכ"ל. כי ענין וד', יורה התלבשות העצמות בכלים גמורים, שנק' התלבשות הנשמה בגוף, א"כ מוכרח לבי' זווגים כנ"ל, שאינם נגמרים בזווג א'.

אז מה שנשאר להתברר הם בחינת של הנשמות היוצאים מעולם אצילות : כי הזו"ן דאצילות ה"ם ראש לבי"ע, וכל מה שיורד מנוק' דאצילות ממעלה למטה, כבר שייך לבי"ע, המוגדרים בחסרון אור החכמה מכולהו המדרגות דבי"ע, ותכלית הגובה מהם ה"ם קומת בינה, המכונה אור דנשמה, כמ"ש בענף ה'.

וזה אמרו, אמנם אחר שנגמר להתברר מחלק זו"ן עצמם, אז מה שנשאר מלהתברר הם בחי' נשמות, דהיינו כאמור, שזו"ן דאצילות הם מדרגות התחתונות שיש בהם מאור החכמה שנק' אור החיה, ולפיכך אחר שנבררו הם, מחחיל כירורין לאור דנשמות, כאמור.

והנה זווג הא' שחי' בעת בריאת העולם הי' ע"י נם וכו' : והנה נתבאר, שע"ס דראש אינם כלים גמורים אלא שרשים לכלים, וע"כ מכונים כלים רוחניים, כהיותם כולם מבחי' הע"ס שיצאו עוד סווג הא' כנ"ל, ולפיכך אחר שביה"כ דו"ת שה"ם הנוף דכללות הנקודים, נעשה שם חיקון גדול, שהן הסת"א והן הסת"ב נעשו בע"ס דראש גופי', כמ"ש לקמן בסוד יציאת המ"ה מהמצח, וע"כ אומר שאין שם הכר נקבה, שפירושו, ענין מלכות דמלכות, שה"ם מלכות דגופא, אלא רק מלכות דראש שה"ם כלי רוחנית בלבד, ובה נעשה הווג לבריאת העולם, ומזווג הזה יצאו מתחילה, כל ה' פרצופי אצילות, זה למטה מזה עד זו"ן דאצילות, אשר זווג הזה מכונה כמו כלי העלאת מין גם בבחי' סליק כרעותא, כי הם כסוד ראש כלי גוף, כאמור.

גם פי' סליק כרעותא וכו' הוא יותר נעלם וכו' הם נשמות הצדיקים וכו' : כי

נשמות

עד לנקודה אמצעית ממש. וז"ס התחלקות כל פרצוף על ג' שלישים, רת"ס, כי נקודת הצמצום הזאת לא יכלה לסיים ממש על אור העליון, עד שלשה סדרגות, שהם: מלכות הכללית שבראש, ואח"כ, מלכות דמלכות המכונה טבור. ואח"כ, עוד לבחי' מלכות דאוי"ה בלי או"י, ואז נעשה סיומו של הפרצוף, כלומר המעכב על אור העליון שלא יתפשט יותר. ונקודת הסיום הזאת, היא המכונה נקודה אמצעית ממש, והיינו היא הנקודה דעוה"ז, משא"כ ב' הנקודות הקודמות.

גם נתבאר לעיל בפס"ס בענף מ' איך כללות רת"ס הנ"ל דא"ק הפנימי הנו', נבחן בבחי' הויה פנימאה שמכל אות דהויה זו יוצא ומשתלשל פרצוף שלם כרת"ס: אשר טיור דהויה יוצא פרצוף ע"ב לחוין, ומלביש מפה של ראש דא"ק הפנימי עד הטבור, ומה' דהו"י פנימאה, יוצא לחוין פרצוף ס"ג ומלביש מפה דראש של פרצוף ע"ב עד סיום רגליו של אדם קדמון הפנימי, ומה' תתאה דהויה פנימאה, יוצא לחוין פרצוף ב"ן, ומלביש מפה של ראש הסיג ולמטה עד סיום רגליו, דהיינו ג"כ עד לנקודה דעוה"ז. וכו"ת שלו, קרה התקרה דשבינה"כ, ואח"כ מהוא דהויה פנימאה, יצא פרצוף מ"ה, המכונה מ"ה החדש, והוא מלביש מפה של ראש הב"ן עד הטבור דב"ן, ושם נפסק. עיין כ"ו בענף מ' בטעמים ונימוקים. ומה שיצא הב"ן שהוא נקבה, קודם המ"ה שהוא זכר, אומר שם בע"ה, שז"ס כת תחילה סימן יפה לבנים.

אות ב' וצריך להבין מאד מה שמכנה הרכ את הע"ס דנקודים בשם בת ונקבה, כי כל שורשי התכמה תלויים על עיקר הוה, והנה לכאורה אין כאן שום הפרש סביתר הפרצופין, כי גם הוא יצא בג"ר וז"ת כדרך כל הפרצופין, ואדרבה כל ענין שבירת דז"ת היה מפני שעדיין לא נתקנה בחי' נקבה עד כעולם התיקון כנודע.

והנה ענין זכר ונקבה נתבאר בפס"ס בענף א' משורשם בר' הכחי' חו"כ תו"ם רע"ס דאוי", אשר ג' בחי' ראשונות חו"כ וז"א, הסבחי' שורש הדבר דכלהו עלטין, ובחי' אחרונה שה"ס המלכות דאור ישר, היא בחי' שורש הנוק' דכולהו עלטין, ע"ש. אמנם שם רמזנו רק לענין שורש לכד, כי אפילו בחי' עשרה כלים לע"ס אין כלל בא"ק, ומכ"ש בע"ס דאוי"ה שאין שם בחי' הבחן זכר ונקבה, ותחילת מציאות ב' פרצופין כסוד דכר ונוקבא, מתחיל סו"ג דאצילות. אמנם תחילת שורש, לתיקון אלו הפרצופין בהבחן זכר ונקבה מתחיל מ"ה הכולל ומב"ן הכולל, המלבישים מטבור ולמטה דא"ק, אשר כתינת נוק' הושרשה בכ"ן הכולל המלביש מתוה ולמטה דא"ק שה"ס ע"ס דנקודים. ובחי' דכר הושרש במ"ה החדש המלביש מטבור ולמטה דא"ק שה"ס ה"פ דעולם האצילות. וכבר נתבאר בענפים הקודמים אשר עיקר השורש להעולמות דאביע מתחיל רק מפרצוף ס"ג דא"ק להיות הנה"י שלו יררו לנה"י הפנימיים דא"ק, ונתחברו עם המלכות דא"ק כסוד מ"ן, כמ"ש בענף מ' וז"ו בפס"ס ע"ש. גם ידעת שפרצוף ס"ג דא"ק מתחיל מפה של ראש דע"ב דא"ק, ונמשך ראשו עד הוה הכולל דא"ק, והתג"ת עד הטבור הכולל, והנה"י מטבור עד סיום א"ק. כנ"ל באות ב', ונמצא אשר ב"ן הכולל מתחיל מפה דראש הסיג, דהיינו מתוה הכולל דא"ק, ונמשך ראשו מתוה עד סיום הת"ת דא"ק, ומסיום ת"ת דא"ק ולמטה. נמשכו ז"ת דב"ן הכולל.

ותוכן הדבר, כי מכה עליית מ"ן לנוק' עינים ויצואת הפרצופין דרך שם, נעשה שינוי בענין הלבישת פרצוף תחתון לעליון, כי בפרצופין הקודמין דא"ק, היה כל תחתון מלביש כל הו"ת דעליון, מפה של ראש ולמטה, כנ"ל

פסולת מגו מחשבה. והוא, ע"י חכמה, וע"י הבינה אשר בחכמה עצמה, כסוד הבן בחכמה וחכם בבינה. נמצא, שהכל הוא בחכמה וע"ש ענין זה.

ענף מ

ונחזור לענין ראשון, כי הנה בדוגמת מ"ש בענין ד' עורמות אביע בכללות, בן הדבר בכך עולם ועולם, ונתחיל בעולם אצילות. ונאמר כי הנה היותר משובח מכל בירורי האצילות, שהוברר מו' מלכים כנ"ל, הנה אז הוברר ועלה בעתיק, והגרוע ממנו בא"י, והגרוע באו"י, והגרוע בזו"ן, וכעד"ו, ב"ים עצמן שיש בכל פרצוף ופרצוף. וכעד"ו כפרטי פרטים, והרברים מוכנים.

וצריך שתדע, כי בעת שהתחיל בירור האצילות. אז עדיין לא הוברר הבריאה כלל וכעד"ו בשאר העולמות. וכן באצילות עצמו בעת שהוברר עתיק, עדיין כל מה שלמטה ממנו לא הוברר כלל. וכן כיוצא בזה בכל פרטי הפרטים, ואין להאריך.

נמצא כללות כל הרברים, כל ד' עולמות אביע וכל הפרטים שבהם. הם בירור אלו הו' מלכים, וענין זה, הוא שורש לכל הידיעה הזאת של חכמת האמת, וזכור זה, וכבר ביארנו בדרוש א' וב' כי א"א לברר שום ניצוצין אלא ע"י זווג העליון, כי אותן הניצוצין עולין מלמטה מן מקום אשר נפלו שם ונכנסות בכטן הנוקבא העליונה ומשתהות שם ומן ימי עיבור, ואז מתמתקים שם ונעשין שם בחי' פרצוף.

והנה בזווג העליון שהיה כדי לברר א"א אין אנו רשאים לדבר כי מה שלמטה מאו"י נאמר בו אחד קראתיו בלא שותפא כמה דתנינא כוונה בראשית כ"ב, ואין זווג ניכר שם, כי הנוקבא ראשונה שהיתה באצילות היא אמא עלאה, ומאו"י והלאה אנו מתחילין להזכיר בחי' זווג, לכן עתה נבאר זווג או"י כדי לברר בירורין חלקי זו"ן.

והענין, כי אחרי אשר הובררו חלקי או"י לגמרי, אז הוצרכו הם להדווג כדי לברר בירורי חלקי זו"ן, ואז עלו שם בירורי זו"ן דאצילות בכטן אמא עלאה, ונצטיריו שם בזמן ימי עיבור ויצאו מתוקנים, אבל דע, כי לא נתבררו שם בכטן אמא, רק חלקי זו"ן דאצילות, ולא יותר, ואח"כ עד"ו נתבררו חלקי ראש הבריאה אשר שם, ע"י נוקבא דז"א בכטן שלה.

ודע כי לפי שא"א להזכיר בחי' זווג רק מאו"י ולמטה, לכן אנו כוללים הג"ר דבריאה לומר שהובררו יחד בכטן נוקבא דאצילות אמנם המשכיל יבין הדבר מעצמו.

ואח"כ באו"י דבריאה, הובררו זו"ן דבריאה, וכן כיוצא בזה, עד סוף חלקי עשיה ואין רהאריך. והטעם שאין כח באו"י לברור כל מה שלמטה אלא זו"ן בלבד, והוא, כי הנה כל הניצוצין אינם שוין, ויש בהם סדרגות חלוקות לאין קץ, כנ"ל בראש הדרוש, לכן כל מה שהוא מבחי' זו"ן של אצילות בלבד, יכול להתברר ודעלות עד אמא דאצילות, אבל כל מה שהוא למטה ממדרגת זו"ן, אינו יכול לעלות גם הוא למעלה

נשמות צדיקים מבריאה ישנם בבחי' ראש וחיות מסוד נשמה בלבד, כנ"ל ע"ש. וכשרוצים אמנם לגרום זווג לזו"ן דאצילות, א"כ מוכרחים לסמור עצמם לביתיה, כי כשעולים ליסוד הנוק' דאצילות כסוד מ"ן, פרח מהם הנשמה דבריאה, ונשארים רק בבחי' נוק' דאצילות, אשר בטרם הזווג דזו"ן נבחן להם כמו בחי' מיתה מתוך אבדתם של הנשמה כנ"ל, ואז מתעורר הז"א להשפיע להם שפע האצילות, שה"ס אור החכמה והיה, להיותו מזדווג בנוק' ומוריד מ"ד לבחי' המ"ן, שה"ס הנשמות צדיקים, כמ"ש כל זה כאורך לקטן בע"ה. וכיון שבפעם הא' בטרם שנברא אדה"ר עוד לא היה מתוקנים המ"ן ע"ד הנ"ל, ע"כ נבחן בבחי' זווג נע"ס.

ענף טז

ה"ו כהם כל הכחי' שהם אביע: אלא שהי' מעורבבים זה בזה, כמו היין והשמן והדבש המעורבים זה בזה, ואין שום דבר מהם ניכר, והבן.

דומם צומח חי מדבר: ההבחן הזה, הוא משורש התחלקות ד' הבחינות דאור ישר חו"כ תו"ם, וד' העולמות אביע, המרומים בד' האותיות דהויה. וזה הכלל, שאין ק"ך דבר בעולמות שלא יהיה מסודר על פי התחלקות ד' הבחינות דאוי"ה חו"כ חו"מ, הן בכללם, והן בפרטיות, כמ"ש כענה"ק.

ומזל ושומר עליו מלמעלה וכו': כלומר שהעולמות משתלשלים ויוצאים זה מזה כמו חותם לנחתם, שכל מה שיש כחותם כן יש בהנחתם ממנו, וכל הפרטים עם כל תכונותיהם שישנם באצילות, ישנם ג"כ בבריאה, וכן ביצירה, ועשיה. לפי שגם פרטיות המציאות שבהעולמות הסה משתלשלים ויוצאים זה מזה ע"ד עילה ועלול, מראש האצילות עד סוף העשיה, ואין שום חילוק בין עולם לעולם אלא כערכי החומר שבהפרטים, אבל בצורות יש להם יחס שוה כמו אב לבנו היוצא מח"ציו. וז"ס דחז"ל אין ק"ך עשב לטמה גרף. כלומר, שגם שפע חיותם מקבלים זה מזה: כל ענף שבקשיה משורשו העומד ביצירה, והוא עצמו משורשו שבבריאה, וכן למעלה ראש.

וזה אמרו, דאם לא כן לא היתה עפר מוציאה דשאים וזרעים וכו'. דהיינו כאמור, שכמו שפרטי המציאות משתלשלים ויוצאים זה מזה, כן שפע חיותם וכל מקריהם מקבלים זה מזה, עד גבוה מעל גבוה והבן מאור.

אמנם היותר מעולה שבהם הובררה באצילות וכו': כי סדר הכירור ותיקונו של המציאות מתחיל מעילא לתתא, ומתחילה עלה כל הכללות של ז"ת דנקודים מהשבירה מכ"ע, מבחי' מ"ן, לע"ב ס"ג דא"ק. והמעולה שבהם הוברר לאצילות, והשאר נדחה

פנים מסבירות

כנ"ל, אמנם כאן, מתוך שהראש נתלק על ב' סדרנות, מסיבת המ"ן שעלה לוונג במקום נוק' עינים, שמשום זה יצאו ע"ס דראש סנוק' עינים ולמעלה, ובחי' חג"ת סנוק' עינים עד הפה, דהיינו במקום אח"פ, נמצא שלא נשאר מפה דראש ולמטה אלא התפשטות ע"ס דנה"י, ומאחר שפרצוף התחתון מלביש רק מפה ולמטה, נמצא שאינו מלביש רק לנה"י דעליון, ולא כל הו"ת, שהם חג"ת נה"י, כמקודם.

וכאן הושרש ענין התחלקות הנה"י לג' שלישיין, הספורסם בספרי הרב, כי מתוך שכל פרצוף בהכרח שמתחלק על רת"ס : בסוד הסת"א, והסת"ב, וע"ס דנה"י, כנ"ל באות א', והוא מלביש רק על נה"י דעליון כנ"ל. איב גם הנה"י דעליון מתחלקים לשלושה שלישיין, בערך שמתלכשים כרת"ס התחתון : ששלישים העליונים דנה"י דעליון, מתלכשים כראש התחתון, ושלישים אמצעיים דנה"י דעליון, מתלכשים בחג"ת דתחתון, הסכונה תוך, ושלישים תחתונים דנה"י דעליון, מתלכשים בנה"י דתחתון הסכונה סוף.

אמנם אנו מוצאים בנה"י דפרצופי התחתונים שבעוה"ז הגשמיים, שיש בהם ארבעה פרקים, דהיינו : עצמות הקוליות, ואח"כ הירכין, ואח"כ הרגלין, ואח"כ כפות רגלים. וכללא הוא, שבהכרח צורות הכלים אין שום הפרש מהענפים היותר התחתונים לשרשם שבעולמות העליונים, אלא כל ההפרש הוא, רק בהחומר של הכלים, אשר הכלים דעוה"ז הם מחומר גשמי, והכלים דעולמות העליונים, הם מחומר רוחני. וזולת זה אין הפרש כלל. דאם לא כן, איך ה' אפשר להכמי האמת למסוד השגותיהם סדור אל דור ע"פ ההוראות על הענפים הגשמיים. ואיב קשה טובא, איך מתלק הרב בכל מקום את הנה"י על ג' שלישיין, ואנו מוצאים בהם ד' פרקין כנ"ל.

אמנם כן משרשי החכמה נרמזים כאן, כי כבר נתבאר שב' פרצופין מלבישים על נה"י דאי"ק, דהיינו ב"ן הכולל ואח"כ מ"ה הכולל, שהוא עולם התיקון. ומ"ה הכולל מלביש מפה ולמטה דב"ן הכולל, כנ"ל באות ב', וע"כ יש כאן ב' פנים של הלכשת נה"י דעליון.

אות ג' ומתחילה נבאר את פרצוף ב"ן הכולל. והנה מתחיל מפה דראש הס"ג, שהוא במקום החוה, וראשו מלביש לשלישים עליונים דנה"י, שהם פרקי עצמות הקוליות, שהם מסתיימים שוה בשוה עם סיוטא דת"ת, דהיינו סיוטא דגופא. והחג"ת דב"ן הכולל היו מלבישים לפרקין אמצעיים דנה"י, דהיינו לפרקי הירכין, והנה"י דב"ן הכולל היו מלבישים לפרקין תמאין, דהיינו הרגלין ביחד עם כפות רגלין, כי בוטן יציאת פרצוף ב"ן הוה עדיין לא הושרש פרק סיוטה לכפות רגלין, אלא שעדיין היו מחוברים יחד עם הרגלין לפרק אחד. והטעם, כי פרצוף זה עדיין איננו כבחי' התיקון לגמרי, כמ"ש בענה"ק דע"כ נשברו אלו הו"ת כנודע, ולא נשאר מהם זולתו הראש והג"ר, שהיו מלבישים לפרקים עליונים דנה"י דאי"ק, שהם כחי' פרקי עצמות הקוליות עד סיוטא דת"ת, כנ"ל.

והנה נתבאר, אשר כל כחי' ב"ן הכולל שהיו מלבישים לירכין ולרגלין דאי"ק, כל זה נסתלק ונשבר, ולא נשאר ממנו, אלא זה החלק העליון, שהוא מלביש סיוטה עד סיוטא דגופא, דהיינו עד סיום הת"ת, ולא יותר. אמנם תדע, שגם חלק הוה לא נשאר כולו, רק כחי' הפנים שלו בלבד, אמנם כחי' האחוריים שהיו שם, גם הם נסתלקו ונתבטלו.

וצריך להבין טאד ענין הפנים והאחוריים הכוללים בראש הוה, אשר הרב אומר, דהפנים נשאר והאחוריים

עין החיים ענף מ

למעלה מו"ן עד אמא. שהרי הוא מדרגה פחותה מו"ן, ואם היה בו כח לעלות עד אמא, היה גם הוא נכלל בכלל ו"ן. באופן שאינו מתברר שום מדרגה אלא במדרגה א' שלמעלה ממנו בלבד, והדברים מובנים ומבוארים.

ענף מ"א

והנה כאשר עלה ברצון המאציל להחיות את המתים, ולתקן את המלכים האלו הנשברים והנופלים בעולם הכריאה, גור והעלה מ"ן מתתא לעילא. וע"י כך היה וונג עליון דח"ב דאי"ק פנימי, והוציא שם מ"ה החדש, ונתקנו המלכים.

וכבר נתבאר לעיל, כי ד אורות של מלכים דב"ן נתעלו, ונתכללו. ונתלכשו. בני קוי חויב וכתר, שנתפשטו עד סוף המקום הנ"ל, שהם חג"ת. והנה עתה חזר התפשטות הנ"ל כהאסף למעלה וחזר להיות כבראשונה שלא היו רק ג"ר במקומן למעלה, והעלה עמהן למעלה במקומן את הו אורות התחתונים, ונמצאו עתה כל הו אורות התחתונים, למעלה במקום הבינה, כי היא אם הבנים ושם הוא מציאת מקום הרוין ועיבור. וכאשר עלו הו אורות למעלה, עלו גם הכלים שירדו כבוי"אה למעלה באצילות, אך לא נתחברו יחד.

וכמו שהו אורות היו בכחי' עיבור וג' כלילין כג' ונקודה מלכות היתה שביעית אליהם בסוד פסיעה לבר, כמ"ש למטה בע"ה, גם הכלים היה באופן זה ג' כלילין בני והמלכות עמהן.

והיה באופן זה, כי הכלים של נצח וחסד, עלו דרך קו ימין באצילות, ושניהן עמדו וישבו במקום ספ"י נצח דאצילות. וכלי' של הוד ונכורה, עלו באצילות דרך קו שמאל ועמדו בספ"י הוד דאצילות. והכלים של הדעת ות"ת, עלו מן הכריאה אל אצילות דרך קו אמצעי, ועוד במקום היסוד דאצירות והכלים של היסוד והמלכות, עלו מכריאה דאצילות. ועמדו במקום מלכות דאצילות. ונמצא שגם הכלים היו כלולים, ג' בני והמל' עמהם, ולא היה מרחק בין האורות והכלים יותר מג' ספ"י ריקנית, שהם חג"ת, כי האורו' כולם כבינה הם עומדים, כנודע.

ואמנם הכלים הו האלו, לא עלו יחד כולם בפעם אחת, רק כשיעור מ' יום של יצירת הולד, באופן זה, כי בכ"ו ימים היו עולין ב' ספירות; כי ב' ימים הראשונים עלו חסד ונצח, וכ"ו שניים עלו הדעת ות"ת וכ"ו השלישים עלו נכורה והוד, וכ"ו הרביעי עלו יסוד ומלכות.

אמנם כחי' המ"ג שאמרנו לעיל שעלו לצורך הוונג העליון, הוא עצמו ענין עריית ו' אורות למעלה כבינה, וזכור הקדמה זו מה היא ענין העלאת מ"ג.

והנה בזווג זה צריך שיתקנו כל הי"ם מכתר עד מלכות, כי אפילו ג"ר אינן מתוקני' ולכן כחי' העלאת מ"ג אלו היו למעלה בע"כ ס"ג דאי"ק, כמ"ש בע"ה. וע"י וונג ועיבור זה נתקן כל עולם האצילות כולו מעריק יומין עד מלכות, ובתחלה

פנים מאירות רטו

ויצא לכריאה. והוכרר מהם הטוב לצורך כריאה והשאר נדחה ליצירה ועשיה, וכן ער"י.

זוהמא דהתוכא דדהבא זה לא הועיל כלום וכו': כלומר, כי כן הוכררו לשעתם בעת הכריאה, מצד המאציל ב"ה. אמנם אח"כ שחזרו ונתערכו מסכת החטא דאדח"ר כמ"ש לקמן, ואז נבנו הקל"י ג"כ כד' עולמות אבי"ע דקל"י, בסו"ה זה לעומת זה עשה אלקים וכו': ודע, שב' צדדים ימין ושמאל נבחנו בהקל"י. וצד שמאל נק' זוהמא דהתוכא דדהבא או דינים קשים, וצד ימין נק' זוהמא דהתוכא דכספא או קליפות הטמאים.

וכאשר קרא שמות לכל הכע"ה נתבררו וכו': שזו"ה ויקרא האדם שמות וכו' היות שכללות הנשאר בז"מ דמיתו, אחר שהוכרר האדם מהם ונדרחו ממנו בכחי' פסולת, הנה ראויים עוד, שיתבררו מהם כל הכחי' דומם צומח חי הנ"ל, אשר בירור זה כבר שייך להאדם ביחוד, כמ"ש לקמן, שאין מדרגה נכררת אלא במדרגה העליונה כמנה ע"ש. וע"כ הביא הש"י אצלו את הבחנה והחיה לקריאת שם, שסודו כחי' הברור הנז', והבן.

ובירך פסולת מנו מחשבה והוא ע"י חכמה וכו': כלומר שכל ענין עליית המ"ן הוא פס"ד המחשבה דהעליון, שה"ס בינה, ער"ש חו"ל כך עלה במחשבת, והבן. והוא אמנם לבחי' היסוד דבינה, ששם מקום הס"ן והמסך המקבל או"י ומעלה או"ח, אשר האו"י ה"ס המיין דוכרין המכררים לאותם הס"ן, אשר כל אותם הכחינות מהס"ן, שאינם ראויים לוונג מ"ד וס"ן דהעליון, נמצאים נדחין משם בכחי' פסולת להתחתון, והנה האו"י הנז' נמשך מהחכמה אל הבינה, וזה אמרו וכירר פסולת מנו מחשבה, והוא ע"י חכמה, והבן היטב.

ענף מ

בעת שהתחיל בירור האצילות אז עדיין לא הוכרר הכריאה כלל וכו' בעת שהוכרר עתיק וכו' : וזהו כלל גדול ועיקרי, אשר אין שום מדרגה מתוקנת זולת בהעליונה הסמוכה לה, והגבוה ממנה רק במדרגה אחת לכד. וזהו חוק מחוייב מצד השתלשלות ה"פ אי"ק, שתמצא שם שכל תחתון הוא כחי' התפשטות פה של ראש דעליון. שמשכת ההורככות הנוהג בכל גוף, עלו הע"ס דכל גוף לבחי' מסך שבמלכות דראש שלו, ונעשה שם וונג חדש, ואז יצא פרצוף חדש ברת"ס מוונג ההוא, כמ"ש בענף ט' עשיה. והנך מוצא, שענין עליית המ"ן היה, מנפא דכל פרצוף לבחי' ג"ר של עצמו, ומשם נאצל ונתחנן התחתון הסמוך לו במדרגה : שהע"כ נתקן כפה דגולגלתא והמ"ג כפה דע"כ וכו', ומה נמשך בכלהו התחתונים, שאי אפשר לשום מדרגה שיהי' נכררת, רק בהעליון הסמוך לו שהוא שרשו, אבל לא בעלי עליונו. ולפיכך מוכן מעצמו שכטרם

והאחרים גפלו ונתכטלו. וכבר נתבאר זה בפס"א כ"ב, וכי, ונזכיר קיצור הדברים כשיעור הנחון להענין, ובדרך אגב יתבאר היטב, ענין ב' יציאות דעים דנקודים; מתחילה בקטנות, ואח"כ בגדלות. וענין אבי"א, וענין תיקון קוין, וענין אחורי נה"י דכתר שנפגמו, וענין אחורי נה"י האלו דכתר, הוא כל הנרעה לענינו כאן להכינו היטב, כי עמוק הוא.

וענין עליית מ"ן לאור עינים, שהים החכמה דאתקנא בנוקבא, כבר נתבאר בהרחבה בפס"ס בענף מ"ו ומ"ז, שמתוך זה לא הגיע להפרצוף ההוא, היוצא ע"י הוונג לנוק' עינים, אלא ע"ס בקומת וו"ג, כי האו"י והאו"י העולה מחכמה לכתר, אינו ממשיך רק קומת וו"ג, שה"ס ב' אורות של רוח ונפש לבד, אשר אור הרוח התלבש בכלי דכתר וה"ס הזכר, ואור הנפש התלבש בכלי דחכמה וה"ס הנקבה, ושאר הכלים: בינה, וז"א ונוק', היו ריקנים בלי אור, והוא, מפני שבזמן שאין בפרצוף אלא ב' אורות, נמצאים חמיר שמתוישבים בכלים העליונים, כמ"ש שם, וכמ"ש בפס"ס בסוף ענף מ' עשיה ומשום זה, היה יציאה הראשונה דע"ס דנקודים רק בכח' קטנות, דהיינו רק בקומת וו"ג, כאמור.

ונודע, שאור הרוח סכונה בשם אור דחג"ת, ואור הנפש סכונה בשם אור דנהי"ס כמ"ש היטב בענף"ק בטעמו ונימוקו, ונמצא, שבכלי דכתר שה"ס הזכר, יש בו אור דחג"ת, ובכלי דחכמה שה"ס הנוק', יש בה אור דנהי"ס. גם נתבאר שם, שסוד כלי דכתר, הוא רק בחי' הראש דכל פרצוף, גם נתבאר שם, שכפרצוף נקודים הוה שהוא ב"ן הכולל, יצאו ג' ראשים שנק' כח"ב או ג"ר דנקודים, והוא טעם התחלקות כל ראש לשני סדרנות, על הסך הסכונה נוקבי עינים, וע"כ יצאו ע"ס דראש הא' מנוק' עינים ולמעלה, וה"ס נקודה א' דג"ר דנקודים, שמקומה בטבור הכולל דא"ק, ויצאו ע"ס דראש הא' מטבור ולמעלה עד החוה דא"ק, ששם מתחיל הב"ן המלביש על פה דראש הס"ג, כמ"ש לעיל באות ב', אמנם האח"פ דראש הוה נעשו לבחי' חג"ת לבר מראש הא'. וע"כ נתפשט כאן בחי' חכמה שה"ס ע"כ, לבחי' ראש הכ', והלכיש לאח"פ דראש הא', וגם ראש החכמה מתחלק לפי עצמו ג"כ על ב' סדרנות: שמעיינים ולמעלה נק' חכמה, ואח"כ נק' בינה, ואלה הם ג' הראשים הכוללים בראש הכולל דפרצוף ב"ן ששורשם אמנם הם ג' כלים: כתר, חכמה, בינה, כמ"ש שם, והמה המכונים ג"ר דנקודים.

אות ד' והנה האורות שבהם. כבר נתבאר לעיל, אשר בראש הא' שה"ס כתר, אין שם אלא אור דחג"ת, ובהחכמה שה"ס ראש הכ' אין בהם אלא אור דנהי"ס, דהיינו אור דנקבה. והנה אע"פ שחכמה הוה יש בה בהכרח ב' קוין ימין ושמאל כי סכח עליית המלכות בסוד מ"ן נעשה שם קו שמאל, ובחי' החכמה עצמה ה"ס קו הימין סכל מקום נבונים לבחי' אחת, דהיינו בחי' נקבה להכתר, כנ"ל, והוא, משום דב' הקוין ימין ושמאל הללו, דבוקים המה אחר באחור.

וענין התדבקות הרוחני, כבר ידעת שהוא ענין השתוות היות שאין שם בכ' הקוין אלא בחי' אור הנקבה המיוחס למלכות, שהוא צד שמאל, אי"כ אין שום יתרון בקו ימין על קו שמאל, וע"כ סכונה זה בשם התדבקות, אלא מתוך שכללות האור סכונה בשם אור דנהי"ס, ע"כ נכתן קו ימין שהוא החכמה בבחי' אור נה"י, והקו שמאל בשם אור המלכות, אמנם הנה"י והמלכות דבוקים המה, כנ"ל, וזכור זה.

אמנם יש כאן ב' בחי' אור דנהי"ס, דהיינו בחי' אור אחור ובחי' פנים, ושורש הכתן זה מובא בדברי הרב לעיל בענף מ"ו אשר היה עלתה במקום עינים

ובתחלה נתקן ע"י, ואח"כ היה הוונג בעתיק יומין והיה תיקון לא"א, ואח"כ היה הוונג בא"א והיה תיקון לאו"א, ואח"כ וונג לאו"א והיה התיקון לו"ג, ואח"כ וונג לו"ג דאצילות והיה תיקון לכל העולמות האחרים, ולכן הוצרך בחי' עיבור זה לדרשתהות ודהתאחר שיעור י"ב חודש, כנוכר בתיקונים כמאמר הנקרא קו המדה.

והטעם הוא, כדי להתתקן כל אצילות שהם י"ב בחי': עתיק ונוקבא, א"א ונוקבא, ואו"א ועילאין, ויש"ס ותכונה, וו"ג, ויעקב ולאה, אלו הם י"ב פרצופים שלימים, לכן הוצרך זמן העיבור זה להשתהות י"ב חדש. (ושכחתי מה שנאמר מפי מורי וזה"ה, אם היב"ח העיבור היה כוונג ראשון העליון, שרוא לצורך עתיק לבדו כנ"ל. או אם נאמר, כי עתיק נגמר בחודש א', ונוקבא בחודש ב', וא"א בחודש ג' כו'. אמנם פירוש הראשון נראה עיקר, שהיב"ח הם לצורך עתיק לבד, כי הרי נתבאר אצלנו, כי כוונג או"א לצורך תיקון וו"ג, היו ג' עיבורים: א' ד"ב חדשים, וא' דמ' חדשים, וא' דו' חדשים.)

ענף מ"ב

והנה ע"י עליית מ"ן הנ"ל, שהם האורות הנ"ל, נודונו בחי' הו"ה דע"כ דידוין, אשר הם כללות בחי' המוחין דא"ק, עם בחי' הטעמים דס"ג, שהם אח"פ, כנ"ל. כי אלו הטעמים דס"ג לא היה בהם שום שכירה, ולכן הם נודונו יחד עם בחי' הע"כ דא"ק, ואין הכוונה על האורות היוצאין מן הבל אח"פ, רק על בחי' עצמן ופנימותן ממש. וכאשר נודונו יחד, נולד מהם אור חדש ע"י הוונג הו"ה, וזה אור החדש הוא בחי' מ"ה דאלפין, וגם הוא נחלק לד' בחינות שנת"א הכוללים כל האצילות והוא כוה: כי הטעמים דמ"ה הוא בחי' ע"י, והנקודות דמ"ה הוא א"א, והתנין דמ"ה הם או"א, ואתיות דמ"ה הם וו"ג, וכמ"ש היטב כל זה לקמן וזה מציאת שם מ"ה דאלפין הוה יוצא מן המצח דא"ק.

וכבר ביארנו לעיל, כי הדברים הורכבין כמדרגה, כי הבל האון אינו נרגש, ומועט מן הבל היוצא מן החושים, והבל החושים מועט מהבל הפה, אמנם בזה נשתוו שלשתן, שמעלין הבל, אך העין אין לו הבל, אלא הסתכלות בלבד, וטעם השינוי הו"ה, לפי שהג', הם בחי' טעמים, אך העין הוא בחי' נקודות: ס"ג, שהוא למטה ממדרגות הטעמים. והנה אור שם מ"ה החדש הוה היוצא מן המצח דא"ק, הוא אחרון מכולם, לכן אין בו לא בחי' הבל כמו הג', ולא בחי' הסתכלות כמו נקודת העין, ואין בו רק בחי' הארה לבד, וזה שנוכר רמ"ד כוהר באדר"ו, במצחא אתגלי כו', כי אין בה רק גילוי הארה לחוד, גם זה מ"ש כוהר במקומות רבים, כד סליק ברעותיה למברי עלמא דאצילות, פ"י, כי מצח הרצון דא"ק סליק ברעותיה למברי עולם האצילות ע"י אור מ"ה חדש היוצא ממנו, אשר ע"י נתקן כל האצ"י כמ"ש בע"ה, ונמצא כי פ"י רעותא הוא סוד מצח הרצון הנו', כי תרגום רצון רעותא.

והנה

שכטרם שהוברר עתיק כולו אין שום מציאות שיתברר באפס מה מא"א, שהוא התחתון שלו, משום שהעליון של עתיק אינו יכול לבררו ולחקנו, רק העתיק לבד, וא"כ בהכרח שיתוקן מתחילה פרצוף עתיק על היכנו, ואז הרי העתיק המכרר לא"א, וכמוהו ג"כ, בטרם שנתקן א"א אין שום כירור כל שהוא לאו"א, להיותם בחי' תחתון לא"א, וא"כ אין עתיק ראוי שיברר אותם להיותו העליון מעין מהם, וע"כ בהכרח שיתוקן מקודם פרצוף א"א על היכנו, שאז הוא המכרר לאו"א, ועד"ז כל עליון ביחס תחתון, מראש האצילות עד סוף העשיה.

באופן שאין מתברר שום מדרגה אלא במדרגה א' שלמעלה ממנו לבד: כמו שהארנו לעיל עש"ה, אשר חוק הזה נמשך מגעסמ"ב דא"ק, אמנם, ענין אחד נשתנה כאן במה שהיה כא"ק, והוא, כי שם נמצא אשר העליון עצמו העלה המ"ן מו"ת שלו לפה דראש, לוונג בשכ"ל מדרגה התחתונה: שפה דע"כ העלה הע"ס שבגופו בכח הזדככות המסך אל פה דראשו, ששם נעשה וונג החדש שנאצל על ידו ויצאו רת"ס דס"ג כנ"ל, ועד"ז שאר הפרצופין. אמנם, בעולם התיקון, נשתנה הענין, שכאן כל תחתון מעלה המ"ן דעליון שלו אל עליו העליון, דהיינו לפרצוף הג', ואז העליון מתקן בשכ"ל תחתונו הסמוך לו שהוא פרצוף ב', באופן, שתיקון מוחין דו"ג, וראי שאינם נכדריים ונתקנים זולת כפה דעליונם, הסמוך להם הנקרא ישו"ת, אמנם הטעלה את המ"ן אינו פרצוף העליון שהוא ישו"ת בעצמו, כמו שהיה בפרצופי א"ק, אלא המדרגה התחתונה של הו"ג, שנק' נשמות צדיקים שבעולם הכריאה, והמה המעלים את המ"ן הראויים למוחין דו"ג אל העליון מו"ג, שנקרא ישו"ת, וזכור זה, וטעם הדבר, יתבאר בענפים הבאים בע"ה.

ענף מא

ג"ר והעלה מ"ן מתתא לעילא וכו': גזר, פירושו חתך מצשון הנזר ים סוף לגזרים. וענין זה הוא עמוק עמוק מיימצאנו, ואבארו כפי הנחיצות כאן, כי בטרם שביה"כ לא היו הקצ"י ניכרים כלל, היות שקדיין לא היה להם מציאות כלל לפי עצמם, אמנם באמת ששורשם היה נכלל כבר בז"ת דנקודים, כי המה היו לסיבה לשכיבת הכלים החס, והיינו כדי שיתגלה צורת הקצ"י לבחי' מציאות ושליטה לפי עצמם, וכיון שננצל, אז נגזרו ונתחכו מכללות הכלים דקרושה לענין נכדל ומזיק, בסוד ארץ גזירה, ואז נעשה האפשרות להעלאת מ"ן, לצורך אצילות מ"ך השמיני, שה"ס היסוד, ואחר שנפרד הערלה, התחיל תיקון של בריאת העולמות, וזה אמרו, גזר והעלה מ"ן, והכן היטב, ועוד יתבאר זה בהרחבה בע"ה.

וחזר

עונים ויהו' באח"פ, שגורש המין היא מירודתינה"י דסיג לנהי הפנימים דא"ק, שככה זה נגננו הנהי דסיג בתוך נהי הפנימים דא"ק, גם נודעת, אשר פרצוף הפנימי דא"ק ה"ם פרצוף גלגלתא. שהמלכות שלה הוא כחיד טמ"ש, דע"כ האו"ח מסטיך קופת כתר. משא"כ פרצוף סיג דא"ק, אין במסך שלו אלא בחי"ב, שהי"ם מלכות דבינה, ולא מלכות טמ"ש, ונמצא עתה ע"י ירדת נהי דסיג הנו', שנגנו בחי' מלכות דבינה הנק' נהי דסיג, בבחי' מלכות האמתית הנק' נהי דפרצוף הפנימי דא"ק, שהוא בחי' ה"ת דהויה פנימא דא"ק, ולפיכך היה כח בהמלכות דא"ק לעלות עד התכמה, בבחי' קו שמאל, מכח שנתחברה עם בחי"ב שהוא בינה, והבינה עצם מחכמה היא, כנודע, אשר ע"כ עשתה קו שמאל כבלהו ע"ם דרך עלייתה עד התכמה, כמ"ש שם באורך, ומה שאנו קוראים להתכמה בשם עינים, הוא לרמוז על ספירות דראש, כי ככל מקום שהמזכר מע"ס דראש, אנו מדויקים שמות הספירות בשם כלים דראש גלגלתא ועינים ואח"פ, ארת ה' והנה נחבאר איך ה"ת עלתה כמקום נקבו עינים ונעשה שניה לספירת הכתר, אשר קודם זה היתה עשירית לכתר, ועתה נעשית שניה לה, כי נתחברה עם התכמה, כמ"ש הרב שב, בסוד אני ישנה, אני שניה, ע"ש, דהיינו כמ"ש לעיל, שהכתר נעשה זכר והתכמה לבחי' נוק', אמנם כ"ו נעשה, רק בבחי' ראש הא' דכ"ו, שה"ם מנוק' עינים ולמעלה, דהיינו התפשט טמבור ולמעלה עד החוה, כי כל הע"ם דראש הבין הנק' גלגלתא ועינים ואח"פ, הם מתפשטים מחוה הכולל דא"ק עד סיוטא דת"ת דא"ק, וע"כ נמצאים העינים דראש הזה במקום הטבור, ונמצא בזה שה"ת במקום הטבור הכולל דא"ק, שה"ם בחי' העינים דראש הכ"ו, ו"ם שכתב הרב דה"ת בעינים, אמנם בראש הב' שהוא ראש התכמה המלביש על אח"פ דראש הא' כנ"ל, הי"ם יהו' בחוסר ה"ת, כי סוד המסך דפרצוף ע"כ ה"ם בחי"ג המכונה ואו, כמ"ש היטב בענף ט' בפ"ס, וא"כ אין בראש הב' בחי' ה"ת האמתית, כי היא נשארה בטבור בבחי' מסך ומין דראש הא', כנ"ל, שה"ם כתר, והמסך והמין דראש הב', שה"ם ע"כ, כבר נודרך לבחי' ואו, ו"ם דברי הרב יהו' באח"פ, כי ה"ת דהויה פנימא נשארה בעינים. ו"ם ב' הבחי' פו"א דנה"י, כי מסך ומלכות ומ"ן הם עיני אחת, כנודע, והם מכונים תמיד בשם נהי כנודע, והיינו על שם האו"ח שהם מעלים, שה"ם אור הנקבה, והנה יש כאן ב' בחי' מ"ן, כי המין דראש הא' שנמצא במקום הטבור, הי"ם נהי דאחור, והיינו משום שהמלכות דשם הי"ם בחי' אחרונה, דארבע בחי' דאוי, שה"ם ה"ת, אמנם המין שבראש הב', מכונה נהי דפנים, משום שהמסך הזה כבר אינו בחינה אחרונה, אלא המודרכת לבחי"ג וע"כ מכונה פה דראש הב' בשם ואו דהויה, שה"ם בחי' ג'. אמנם תרע, שהן בראש הא' והן בראש הב' נמצאים הפו"א דמ"ן כלולים זה בזה, אלא ההבחן הוא רק באותה בחינה המגולה כלפי חוץ, כי כל המגולה כלפי חוץ הוא השולט, וע"כ נהי דאחור, נמצא נהי דפנים נגווה מכפנים ואחוריהם מגולה כלפי חוץ, ובהי"ו דפנים, נמצא נהי דאחור נגווים מכפנים בסויה ואחוריהם ביתה, ונהי דפנים מגולה כלפי חוץ, וזכור זה, וזוה תבין דברי הרב בענף ל' אשר ח"ב דנקודים יצאו אכ"א, דהיינו כנ"ל, שאחוריהם ביתה, ופניהם דהיינו נהי דפנים, מגולים כלפי חוץ, ויש אמנם ב' בחי' נהי דפנים, כי יש נהי דפנים מסך דבחי"ג כנ"ל, שזה משמש בראש ע"כ, ויש עוד בחי' נהי דפנים, כמסך דבחי"ב, שזה משמש בראש סיג, הנקרא ישו"ת, כמ"ש בטקומו.

והנה לפני שבחי"ע"ב הוא בראש א"ק, שהם בחי' המוחין, ומכומם הוא מכפנים כנגד מקום המצח, ושם נודווגו המוחין

הזה, הוא קוטב כל כח התיקון שנמצא במ"ה החדש, כמו שמתבאר והולך. וצריך שתדע ג"כ, אשר בכלי דכתר ההוא נבחן ב' בחי': פנים, ואחור, אשר הגלגלתא הוא שורש לבחי' האחור, והמצח הוא בחי' הפנים. אמנם בגלגלתא לא נעשה הזווג הזה, והוא משום שלא עלו למ"ן אלא כלים דפנים ונהי"ו דפנים דכתר לבד, כנ"ל, וע"כ נעשה הזווג בבחי' פנים דכתר, שנק' מצח, כנ"ל.

ובאשר עלו הז' אורות למעלה ע"ו גם הכלים וכו': ואין להקשות, כיון שכל עליית מ"ן הזה היה רק לאצילות פרצוף עתיק לבד כנ"ל, שבעת שהוכרר עתיק לא הוכרר כלל מה שלמטה ממנו, א"כ למה עלו כל האורות וכל הכלים למ"ן, שהם כוללים כל הי"ב פרצופים דאצילות וכ"כ הפרצופים דבי"ע כנודע. אמנם כבר מובא לעיל שמתחילה עלה כל המ"ן דכללות הש"ך ניצוצין והכלים כולם לזווג העליון, והמובחר מהם נטר עתיק, והשאר נדחו ממנו בבחי' פסולת, ועדיין המה ראויים לא"א, ובריר מהם הטוב והשאר נדחו לאו"א, וכו', ער"ה, עד שנשאר טחם פסולת שאינו מועיל כלל, שהם המכונים קצ"ו. והנך מוצא, שמתחילה עלו כל האורות וכל הכלים כדברי הרב כאן. כדי שהעליון יברר מהם כל הטוב הנאות לבנינו, כאמור.

ג' כדורים בג' והמלכות עמהם והיה באופן זה וכו': ובשער אנ"ך בעץ חיים, כתב הרב, אשר ג' בחי' יש בענין המ"ן שהם: אורות, ניצוצין, כלים, אשר האורות עולים למ"ן ביסוד דאוי"א עילאין, והכלים עולים למ"ן ביסוד דישו"ת, והניצוצין עולים למ"ן במקום החתך שבין או"א עילאין לישו"ת, עש"ה. וזהו דבריו שבכאן, אשר ז' האורות עלו לג"ר דנקודים דהיינו ליסוד דאוי"א עילאין, שה"ם ג"ר, כנודע. וז' הכלים עלו לנהי"מ דאצילות, שהיא כאן בערך היסוד דישו"ת, כמ"ש לעיל, שראשם בחג"ת שכבר נסתלק משם ועלה לג"ר כנ"ל, וגופם בטקום נהי"מ, ע"ש. והניצוצין עלו למקום דחג"ת המפסיק בין האורות, שהם ביסוד דאוי"א ע"י שבג"ר, וכין הכלים שהם ביסוד דישו"ת שהם בנהי"מ, והבין, וית' עוד במקומם.

ענף מ"ב

וע"י זווג ועיבור זה נתקן כל העולם האצילות כולו מעתיק יומין עד המלכות כלומר, כל פרצוף עתיק בראש תוך סוף, כמ"ש הרב בענף ט', שבעת שהוכרר עתיק לא הוכרר מה שלמטה ממנו כלום, וכמ"ש שם בפ"ס ד"ה בעת, שא"א בשום פנים שאיזה מדרגה יתברר במדרגה ג' שלמעלה ממנו, כי אם במדרגה ב' ששלפניו, כדברי הרב שם. וע"כ ברור הדבר, שמוזוג ועיבור הזה שיצא ממנו עתיק, לא יצא משם שום מדרגה שלמטה הימנו. וזה אמרו, וע"י זווג ועיבור זה נתקן כל עולם האצילות, כלומר שיצאו משם ראש תוך סוף דעתיק, המתחיל ממקום יציאתו, דהיינו מפה דראש הא' דבין הכולל, שהוא בטקום טבור דא"ק, ומסתיים

וחקר להיות כבראשונה שלא היו רק ג"ר וכו' הז' אורות התחתונים למעלה במקום הבינה וכו': כלומר לפה דראש הבין, שנק' ככלל ג"ר, שהם כח"ב, ובינה הי"ם הפה, כמ"ש בענפים הקודמים. וכבר ידעת שכל תחתון עולה להתיקון בסוד מ"ן רק למדרגה העליונה הסמוכה לו, וע"כ עלו הז' דנקודים בבחי' מ"ן לג"ר שלהם, ולבחי' פה דג"ר האלו שנק' בינה, כמ"ש לעיל בפרצופי א"ק עש"ה. וזה אמרו, ונמצאו עתה כל הז' אורות התחתונים למעלה במקום הבינה.

אולם ענין התפשטות ג' קוי כח"ב וחזרתם להאסף למעלה לג"ר כבראשונה, שאומר הרב כאן, צריכים להבנה יתירה. והנה ענין התפשטות ג' קוי כח"ב דנקודים למקום חג"ת, כבר נתבאר שם במקומו בפ"ס דף קס"ד ד"ה ולכן שה"ם ראש הב' שנק' ישו"ת, המובא בדברי הרב עש"ה. ונתבאר שם הפרש מאו"א לישו"ת האלו, אשר בחי' נהי"ו דאחור דכתר נתלבש באו"א עילאין בסוד ה"ת שבעינים, ובחי' נהי"ו דפנים דכתר שחסר משם ה"ת, שה"ם יהו' באח"פ בחסרון ה"ה, כמ"ש שם, הם שנתפשטו בישו"ת האלו, אחר שנפגם נהי"ו דאחור דכתר בסיבת שביח"כ דמלכי דעת וחג"ת, עש"ה.

ובזה תבין ענין המ"ן למ"ה החדש, כי ז' אורות דז"ת, נכללו בראש דישו"ת הזה הנ"ל, ועלה הישו"ת למ"ן לראש דנקודים. כלומר לבחי' ג"ר שנשאר אחר שביח"כ, דהיינו רק כלים דפנים דאוי"א, שה"ם ראש הב' דבין הכולל המכונים כח"ב, כי או"א נק' חו"ב, ונהי"ו דכהר, נק' נקודה א' הנכלל בראש הזה, ואז עלו יהר דהיינו נהי"ו דפנים שהחזיר שם הישו"ת ובחי' או"א שה"ם הראש הב', כי גם הג"ר אינם מתוקנים, כמ"ש הרב לקמן ועלו ע"כ למ"ן לראש הא' דבין הכולל, המתחיל מפה דראש המ"ג שנק' הזה דא"ק, ונמשך עד טבור דא"ק כמ"ש כאן בפנים מסבירות ע"ש, ואז נעשה שם בפה דראש הא' זווג חדש על המ"ן האלו שעלו אצ"ל, דהיינו כלים דפנים ונהי"ו דכתר דפנים, דהיינו אותם שנשארו בג"ר דנקודים. ואז יצא פרצוף החדש שנק' מ"ה החדש, המתקן כל העולם דאצילות ובי"ע. אמנם ראשית הזווג נעשה בא"ק הפנימי המקבל אור א"ם ב"ה, כמ"ש לקמן. ונודע, שראש הא' דבין שנק' גלגלתא או

כתר דבין הכולל, אשר כאמת הוא רק בחי' מנוק' עינים ולמעלה לבד, אמנם אח"פ שלו, ירדו לראש הב' שה"ם ג"ר דנקודים המלבישים לא"ק בטבור עד סיום הגוף כמ"ש בפ"ס בענף ט"ו וט"ז. וזוה תבין, אשר מסיבה שנפגמו נהי"ו דאחור דכתר דראש הב' כנ"ל, נעשה כאן חידוש, אשר המ"ן עלו עד לבחי' הכתר עצמו, כי בנקודים לא עלה המ"ן אלא לנוק' עינים דהיינו עד התכמה ולא לכתר, והיינו משום שלא נפגם שם אלא בחי' בינה לבד, כלומר אותם נהי"ו דסיג שירדו למלכות דא"ק, שזוה אינו מגיע רק עד התכמה, משום שהבינה עצמות מחכמה הוא, אבל לא לכתר. משא"כ כאן, אשר גם נהי"ו דאחור דכתר נפגמו, ע"כ עלה המ"ן לכתר עצמו, ונעשה הזווג למעלה מנוק' עינים, דהיינו בכלי דכהר, שנק' מצח. וזהו שמדייק הרב להשמיענו מקום יציאתו מהמצח, משום שיציאתו מן מקום הגבוה הזה

ומסתיים למטה מעט מסיום האצילות. אשר כאופן זה נמצא שנתקן על ידו כל עולם האצילות עד סופו, והכן, וזה אמרו מעתיק יומין עד מלכות, כלומר כל רת"ס כולם עד המלכות שבו.

ודע, שמלכות דעתיק הזאת, ה"ם מלכות הכללית המקוריית דעולם האצילות, משום שהוא פרצוף הראשון והפנימי מכל פרצופי האצילות, וע"כ יש לו קומת רת"ס בשלימות, משא"כ הא"א שהוא בחי' פרצוף ע"ב דמ"ה החדש, נמצא קומתו קצרה ומסתיים למעלה מכ"ש תתאין דנו"ה דעתיק, משום שפרצוף ע"ב יוצא מסוד המסך דבחי"ג המכונה ה'. וז"ש הרב בכ"ם שאין בא"א אלא ט"ם המקוריים להורות שחסר מהמלכות המקוריית דכללות פרצופי אצילות, שמקומה בב"ש תתאין דנו"ה דעתיק הנמצאים למטה מסיום האצילות. והמה הם המכונים בכל מקום ב' דדי בהמה, כמ"ש במקומו בע"ה.

ובתחילה נתקן ע"י וכו': דהיינו ע"ד שמכואר בדבריו לע"ל בענף מ' שכל מדרגה נתקנה בהעליונה ממנה מדרגה א' עש"ה. וסוד העיבור יתבאר בע"ה כענפים הבאים.

נדרונו בחי' הויה דע"ב דיודין שהם כללות המוחין דא"ק עם בחינת הטעמים דס"ג שהם אח"פ: ולכאורה תמוה מאד הלא הויה דע"ב והויה דס"ג הם ב' מדרגות מובדלות: עליון ותחתון, כמו אב ובנו, ואיך יתכן שידווגו זה עם זה, ונודע שאין זווג אלא אלא בבחי' דכר ונקבא שהם שניהם במדרגה אחת, ולא כאב ובנו כמפורש בכ"ם.

והענין דכבר ידעת, שמשכת הצמצום נה"י דא"ק ועליות מ"ן, עלה המלכות דא"ק ממטה למעלה, ועשתה צד שמאל בכל ספירה עד החכמה, שמכח זה נעשו הספירות כפולות, כמו: ב' רגליו, ב' ידיו, ב' נוקבי החוטם, ב' אזנים, ב' עינים. גם נתחדש מזה ענין התחלקות כל מדרגה לשנים, כי אח"פ דכל מדרגה יצאה לבר ממנה, מסיבת המלכות דאתקנת בעינים. ונתבאר לע"ל בדברי הרב בענף ט"ז אשר בחי' מעינים ולמעלה נכתן תמיד בבחי' הויה דע"ב כסוד ה"ת בעינים, ואח"פ היוצאים לבר המה שנבחנו בשם הויה דס"ג. וענין ע"ב וס"ג האלו שנחדשו כאן, המה נזהגים בכל ג' ראשים: ג'גלגלתא, ע"ב, ס"ג, שנעשו ע"ב ס"ג בגלגלתא ע"ד הנזכר, וכן ע"ב ס"ג בע"ב, וכן ע"ב ס"ג בס"ג, עש"ה. וכמ"ש שם בפמ"ם ובפמ"א. גם נתבאר שם, ענין קטנות וגדלות שנחדש ג"כ מסכת יציאת אח"פ, שנשאר הווג דאוי ואו"ה, סכת לחכמה ומחכמה לכתר, שאין בע"ם אלו אלא קומת ז"א, דהיינו אורות דנפש רוח לבר והסר נה"י, ונמצא שתחילת אצילותם בקטנות באור דו"ה, וחסר ג"ר שהם נה"י. ואז נכתן שאור דחג"ת שנק' רוח מלובש בע"ב, דהיינו מנוק' עינים ולמעלה, ואור דנהי"מ שנק' נפש, מלובש באח"פ. ונתבאר בפמ"ם ק"א שנחלקו לפו"ח, שנק' ג"כ ע"ב ס"ג.

וענין הגדלות נעשה, על ידי הארת פרצוף הפנימי והתעוררות שורש הקדום דמ"ן, שמחזיר ה"ת למקומה הראשון לפה דראש, כי אז שבים אח"פ להראש, דהיינו למדרגה העליונה כמו שהיו מטרם צמצום ב', וחוזר הווג דאוי ואו"ה מכתר למלכות וממלכות לכתר, שאז משיגים הע"ם

המוחי, שהם בחי' ע"ב עם בחי' ס"ג, שהם אח"פ הטעמים דס"ג, שהם למטה מהמוחי כסוד הראש, ולכן, מרוב האור שיש שם בזה

הע"ם ע"י זווג ההוא את קומת הכתר, ונמצא שמשגיגים גם נה"י שה"ם הגדלות, כמ"ש שם.

והנה זווג הזה מכונה בשם זווג ע"ב ס"ג והיינו על שם תחילת אצילותם, שהיה ה"ת בנקבי עינים, אשר הפנימי הנמשך על אח"פ דע"ב נק' זכר וע"ב, והחיצון הנשאר למטה מפה דע"ב נק' נקבה וס"ג כמ"ש שם ומצב הזה נכתן למצב הקבוע וקיים שאין בו שינוי. וענין הגדלות הנו, המחזיר הע"ב וס"ג למדרגה אחת, אינו ענין קבוע כפרצוף, אלא בבחי' עולה ויורד, כי חכף בגליונו הא' דנקודים, נעשה בו ענין שבירת הכלים וכיטול האחרים דאוי ונה"י דכתר, שזה כולל ממש כל שהגיע אליו בבחי' הגדלות הנזכר, ולא נשאר שם זולת מה שהיה בו מתחילת אצילותו, דהיינו הקטנות לבר, כי זהו שתמיד לא יחסר, וזכור זה.

ובזה תבין ענין הזווג דע"ב ס"ג המובא בדברי הרב לע"ל דף צ"ב, כס"ג שיצא מנקבי עינים לצורך הגדלות דע"ם דנקודים, המכונה שם אור חדש דכקע פרסא. וכן ענין הזווג דע"ב ס"ג המובא כאן, כמ"ה החדש שיצא מהמכת, שאינם ב' הפרצופין דע"ב ס"ג דא"ק בעצם, שהע"ב יוצא על מסך לבחי"ג, והס"ג על מסך דבחי"ב, אלא הם מבחי' התחלקות כל מדרגה לפו"ח, המכונים ג"כ ע"ב וס"ג, כאמור, אשר זה נוהג שם בנקודים הן כראש דע"ב והן כראש דס"ג, אמנם לא כראש הא' המכונה כתר או גלגלתא, כי הוא לא נחלק, היות המ"ן דשם אינם יכולים לעלות רק עד החכמה המכונה עינים, משום שרק נה"י דס"ג נפגמו שם, מסיבה שירדו לנה"י פנימיים דא"ק, כמ"ש בפמ"ם בענף ט' ובענף ט"ז, אשר פגם דס"ג אינו מגיע רק עד החכמה. משא"כ כאן, שנפגמו גם אחורי נה"י דכתר, שבסוד התפשטות ג' קוי כחי"ב לחג"ת נתמעטו ג"כ לבחי' פניהם כלפי חוץ, כמ"ש בפמ"א בענף הקודם, ובפמ"ם כאן ע"ש. ולפיכך עלו עתה המ"ן גם לגלגלתא, היות שגם הגלגלתא נתקן ב' מדרגות ע"ב וס"ג, לסיבת הפגם דאחורי נה"י שלו, כמ"ש ב' ראשים התחתונים בזמן תיקון מ"ן דנקודים, כמ"ש לע"ל.

וזהו שסדייק הרב כאן וגם לע"ל כדף צ"ב לפרש, שהס"ג הסדובר אינו אלא אח"פ, דהיינו להורות, שהם שניהם במדרגה אחת, אלא שנבחנו בע"ב וס"ג על שם תחילת אצילותם, אשר אח"פ דכל מדרגה יוצאים או לחוץ, שנכתן מעינים ולמעלה להויה דע"ב, ואח"פ כשם הויה דס"ג. וכנ"ל בפו"ח. אמנם כאמת המה בחי' אחד ומדרגה אחד משורשם הראשון, ולפיכך יתכן בהם ענין זווג מכת הארת שורש הראשון, כנ"ל, וזכור זה בכל ההמשך שלפנינו.

ואין הכונה על האורות היוצאים מהב' אח"פ אלא על בחי' עצמם ופנימיותם כלומר שאין הכונה על כחינת ע"ב ס"ג דשני הפרצופין עליון ותחתון שהם יוצאים מהב' אח"פ, כלומר מבחי' המסכים המזדככים, אשר מסך דבחי"ג המכונה חוטם, יוצא פרצוף ע"ב, ומסך דבחי"ב

אמנם כאן, עדיין לא שימש ראש הב' מצד נה"י דפנים שבו, אלא ראש הא' לבר, היות שאין בכל הפרצוף יתר רק אור דו"ג שהם רוח נפש, שאור דרוח התלכש מטבור ולמעלה, ואור הנפש מטבור עד סיום הגוף, שהוא ת"ת, אלא שאנו מבחינים בחי' המסכים שבהם, שסופם להתפשט, לשלשה ראשים כנ"ל. וע"ז אומר, אשר ה"ת בנקבי עינים, שה"ם פה מטבור דא"ק. ויהו' באח"פ שמקומם מפי מטבור דא"ק עד פה דכללות הע"ם דראש הבין, שהוא הפה דסיום הת"ת, שה"ם פה אפתי דראש הבין כנ"ל. ופי הטבור דא"ק, ה"ם נקבי העינים המיוחס לפה דראש הא'. באופן, שסוד ה"ת דהויה ה"ם פי הטבור, וסוד ה' דהויה ה"ם הפה דראש הבין שבסיום הת"ת. וכבר ידעת שבכ"ם שנזכר פה או נקב מרמו, שיש שם מסך הראוי להעלות מ"ן ואו"ה ולקבל או"י, וזכור זה.

ארת ו יעתה נכאר סוד תיקון קוין הנעשה בג"ר דנקודים. כי כבר נתבאר סוד ב' הקוין, שיצאו מכת עליות מ"ן בבחי' החכמה שה"ם ראש הב', אשר ב' קוין אלו מכונים חו"ב הרבוקים אחר באחור, והפנים דנה"י מכונה כלפי חוץ, שה"ם הוא"ו שבה הכולל דראש הבין. כנ"ל. גם ידעת שעוקר הסיבה אשר פרצוף הזה יצא בתחילה בקטנות, דהיינו באורות דרוח נפש, הוא מפאת עליות המ"ן לנקבי עינים, שאח"פ יצאו כשום זה לבר מרישא, וע"כ נעשה הזווג רק מכתר לחכמה, שאז אין הקומה רק בבחי' וז"ג, כנ"ל. גם נתבאר בפמ"ם בענף ט"ז וט"ו, אשר בעת התעוררות שורש הא' דא"ק, או שוב מחזיר את האח"פ לבחי' הראש, שיוורת ה"ת מעינים לפה דראש, כמו שהיה בפרצופין הקודמין, ואז נעשה זווג שלם על המלכות של ראש, ויוצאים ע"ם בקומת כתר, דהיינו ה' אורות נרנח"י שלמים, עש"ה.

וכוה תבין שבעת שהופיע הארת יסוד דא"ק לפה דבין הכולל ששם היה המסך של ה' דהויה נמצא שנתעורר בסכתו בחי' שורש הא' בא"ק להיותו מסוד כלים הפנימים דארם קדמון כמ"ש לפנינו, וע"כ מחזיר בכת הארתו את בחי' האח"פ להראש דבין ע"ד הראשים הקודמים דא"ק, ונמצא אשר המסך וסוד ה"ת שהיה בנוק' עינים דראש הוה דהיינו כפי הטבור דא"ק, נמצא בהכרח שעתה חזר ויורד למקומו בפה הכולל דראש הוה כמקום הן שמקודם זה.

וה"ם קו האמצעי, המיוחד ב' הקצוות חו"ב שהיו מקודם דבוקים זה בזה באחור באחור, אשר עתה, בכת האור דיסוד א"ק, המשך בחי' ה"ת שהיה בפי הטבור והוירדה עד למטה לסיום הת"ת, והמשכה הוה דה"ת ממעלה למטה, נכתנת בעין קו הנמשך מפה דראש הא' ונמצא או הווג, ממלכות הכללית דראש הבין שהיא הפה דראש הבין ירדה למקומה. וע"כ יוצאים עתה ע"ם שלמים בקומת כתר. דהיינו ככלה אורות דנרנח"י, וע"כ מכונה קו האמצעי הוה, על שם נה"י דכתר, משום שמתחילת אצילותו מטרם שהאיר היסוד, היה משמש המסך הוה רק לראש הא', כסוד ה"ת בעינים, אשר עתה הוה משמש אמנם בבחי' נה"י דכללות הראש דבין. כלומר לג' הראשים בחד, כאמור.

ארת ו ותרע, שז"ם מנלחא דטעמים המובא כוהר ובהאראי ו"ל, שהם נמשכים מסוד התיקון קוין הנ"ל שבג"ר דנקודים, אשר נה"י דכתר נמשכו לבין חו"ב כנ"ל. ומתוך שכו האמצעי נמשך מלמעלה למטה, דהיינו מכתר לבין חו"ב שמתחתיו כנ"ל. ע"כ מרומז התיקון קוין, בנקודה א' באמצע מלמעלה וב' נקודות ימין ושמאל למטה, כוה . . גם מכונה בשם כחי"ב, ולא

פנים מסבירות

ולא בשם חבדי, כי חבדי הם סגול דנקודות, שהימין ושמאל הם למעלה מקו האמצעי כזה, שהימין למעלה והדעת למטה מהקצוות, כמ"ש לפנינו בעיה. והנה נתבאר סדר תיקון הקוין על מתכונתם משורשם, אשר מתחילה בטרם עליית המין ממלכות לחכמה, חיה רק קו אחד בהפרצוף, דהיינו סדר ע"ם זה למטה מזה, והמסך למטה מכולם בסוד מלכות לבד. ואח"כ כסיבת השיתוף דנהי דסיג בנהי הפנימים, שהים מלכות דבינה עם מלכות דאיך הפנימי, או עלה המל' עד לחכמה, והושרש כח הצמצום והרין שבמלכות ככל ספירה וספירה עד לחכמה, ונבחן צד הרין הוה שנתחדש בהע"ם, כשם קו השמאל. והנה כזה נחננו ב' הקוין חסד ודין, שקו החסד הם עצמות הע"ם, וקו הרין הם המלכות וכת הרין שנכללה בכל אחד מהם, ואח"כ ככת האור דיסוד א"ק, שהמשיך המסך מנוק' עינים למקומו למטה בפה דראש, שבוה נדרווגו ימין ושמאל, ועלו ע"ם בכל הנרגחיי כנ"ל, והשכחה הוה, נק' קו אמצעי, כנ"ל, באופן, שקו הימין, הים תכונת הספירה כעצמה. וקו שמאל, ח"ם כח הרין הנכלל בה מפאת עליית המין וקו אמצעי, הים התפשטות מסך כתוקן הראוי לקבל איזי ולהעלות אותה. וזכור זה לכל המקומות, כי וולתו אין שום תנועה כחכמת האמת.

עורך צריך להשכיל כאן, שענין תיקון קוין שנתחדש בכת הארת יסוד א"ק כנ"ל, לא היה זה אלא בראש ה' כלומר בהחכמה, שהים ממקום נוק' עינים ולמטה, דהיינו מפי הטבור דאיך עד סיום הת"ת. אבל לא כלל מטבור ולמעלה עד החוה, שהים ראש הא' גופיה, והטעם, משום דאין כלים בראש הא'. וזכה תשכיל, איך ב' פרקים העליונים דנהי שנק' עצמות הקוליות, המה כדיוק ממקום הטבור עד סיומא דגופא, ששם ראש ה' כנ"ל, ולאפיקי מטבור ולמעלה עד החוה, במקום ראש הא' דבין הכולל, אין שם רק קו אחד בלבד. מפני שהחידושי כלים הכאים מכין, אינם יכולים לפעור למעלה ממקום יציאתם, אשר כבר ידעת שמקום התחלתם הוא כתי' נוק' עינים דראש הבין, המלבישים כדיוק לפי הטבור דאיך עצמו, וע"כ אין פעולתם ניכר אלא מפי הטבור ולמטה, בסוד ב' הפרקים העליונים דנהי, המכונים רא"י ירכין או פרקי הקוליות. גם צריך שתזכור כאן, אשר כל מה שיש בהפרצוף מתחילת אצילותו הוא עצמות בנינו של הפרצוף, דהיינו הנמצא בו תיכף בעת יציאתו בסוד הקטנות. אגנם הנמשך בו אח"כ בסוד תוספות אור של גדלות עד הארת יסוד א"ק בפה דראש הבין, שהוסיף כתי' קו אמצעי בהפרצוף, שהכריע בין ב' הקצוות דב' פרקי העליונים דנהי. ועיי' כן הוסיף ג' אורות נשמה חיה יחודה בהפרצוף, שאלה נקראים אורות דגדלות, הנה כל זה, אינו נכתן לעצמות בנין הפרצוף, משום שלא היו בו בעת תחלת אצילותו, כי מתחלה לא היה בו אלא ב' קוין, ולא היה בו אלא קומת וז"ג, שהים שני האורו' דרוח נפש לבד, כנ"ל. גם מכונים פו"א: דמה שיש בו מתחלתו, נק' כלים דפנים, והם לא נשכרו. ומה שנתוסף לו מווג יסוד דאיך, נק' כלים דאחור, והמה שנתכללו גם כנ"ל, וזכור זה.

והנה נתבאר היטב בארוכה בענה"ק, ענין סיבת שניה"ב, שהוא, משום שהארת יסוד דאיך באה בכתי' נהי דאחור הנ"ל, היות שכבר נתקן סכח תיקון המין כתי' נקודה האמצעית לסיום האורות כגבול חרש, שהוא מעט למעלה מנקודה האמצעית כשם, ששם היה הגבול בצמצום ראשון, כי נקודה האמצעית כשם, יורה על דרגה ג' דכתי'י, שסיימה כל פרצוף איך הפנימי כראש תוך סוף, כנ"ל באות ב' עש"ה, וגבול הוה הים עוה"ז

עין החיים ענף מא

כזה המצח עי' הווג הנ"ל, יצא אור חדש ממנו ולמטה, שהוא שם מ"ה החדש. והנה כאשר יצא זה האור החדש שם מ"ה

עוה"ז ממש, כסו"ה ועמדו רגליו על הר הויתים, ובחיד הזאת, היתה בכתי' מלכות בלחודו, כלומר, מרת הרין לבד מבלי שיתוף מרת הרחמים וע"כ מכנה אותה הרב נקודה האמצעית כשם. אשר ע"כ, אחר שירדו נהי דסיג ונשטנו בנהי דפרצוף א"ק הפנימי, שנהי דסיג הים מלכות דכתי'י שנק' בינה, ונהי הפנימים הים מלכות דכתי'י ממש ובתי' הית' דהויה פנימאה, וכזה נמצא, שנשתתפו מדה"ר ומדה"ד בנקודה דצמצום, דהיינו, מלכות דבינה שח"ם מרת הרחמים, ומלכות דכתי'י שהים מרת הרין כנ"ל. ומשיתוף ב' המלכויות האלו, נעשה הנקודה דצמצום חרש וגבול חרש, שהוא למעלה מעוה"ז שנמשך מנקודה האמצעית הקודמת, ותרע, אשר מנקודה החדשה עד נקודה קרפאה, הים המקום לשלשה עולמות בייע דפירודא, כי פרצופי אצילות מסתיימים בגבול החדש הנעשה משיתוף מדה"ר, ומשם עד עוה"ז הוא כבר מקום פירודא, היות אור א"ם מסתיים בגבול החדש הנו', וזכור זה.

וראוי שתדע היטב מקום הנקודה דצמצום ב' הנו', היכן מקומה בא"ק הפנימי, וידעה זו מחוייבת היות ששם מסתיים עולם האצילות, ומתחיל כתי' הפירוד, וכבר ידעת שכל הענינים בכללם תלוים בא"ק, וא"א להבין הפרטים והענפים היותר תחתונים, אם לא משורשם היותר עליון. ובעיקר, כדי שתבין הרבה דרושים כוזה ותיקונים, ודברי הרב המדברים כאותו ענין, והנה ה' פרצופי א"ק, כבר הבאתי סדרם לעיל באות ב', וביאורם הוא בענף ט' בפס"ס, אמנם תדע, שעיקר ההבחן הוא, רק בהפרצוף הפנימי דאיך. וכן בכל המקומות שאנו מדברים מה' פרצופין, תדע שעיקרם הוא רק פרצוף הפנימי, שנק' פרצוף הכתר. וזהו שאנו מכנים אותו איך הפנימי, דהיינו רת"ם הראשונים שנמשכו מא"ם ביה, בסוד קו אחד, עד לעוה"ז שנקראת נקודה האמצעית ממש, והוא המכונה בכל מקום הויה פנימאה דאיך.

והנה טרם כל, צריך שתזכור דברי הרב לעיל בענף ה', אשר באיך כולו, אין שום שורש לבתי' כלים דאבי"ע, וכל המדובר ממנו, הוא רק בדרך שאלה, כדי להבין הענפים התחתונים משורשם העליון בא"ק, להיותו הכולל לכל המציאות דכלהו עלמין דאבי"ע, ואם לא יהי' לנו המשתחות דהיכלות הראשונים איך נבוא להבין ולהשכיל בחאחרונים, וזהו שפתח לנו הרב ככל המשך הרושים כתי' פרצופי א"ק, כדי לגלות לנו כל דבר משורשו העליון שבאיך, ואע"פ שאינם שם, מ"ם בהכרח שיוצאים ומשתלשלים משם, וכל הכוחות שבעליון בהכרח שמתגלים לפעולות אצל התחתון, והכן זה וזכרהו.

אןר"ת ז' והנה כוחות הראשונות שנתגלו באיך הפנימי הנו', המה ד' הפרצופין ע"כ פ"ג ב"ן מ"ה, שיצאו מד' האותיות דהויה פנימאה, כמ"ש בפס"ס בענף ט' בטעמם ומשם תרשנם, אשר פרצוף דע"כ מתחיל מפה דראש דאיך הפנימי, ונמשך ראש הע"כ עד הטבור דאיך הפנימי, כי הסת"ב דעליון נעשה הסת"א בתחתון, וע"כ הטבור דאיך הפנימי נעשה לפה דראש ע"כ, ונמצא שע"ם דאוי' ואו"ת דאיך, נמשכו מפה דראש האיך הפנימי עד הטבור, ועדיו בכל הפרצופין. והנה מטבור ולמטה דאיך הפנימי, ששם מקום פה דראש הע"כ כנ"ל, הנה משם עד לנקודה

דעוה"ז

פנים מאירות ריט

דכתי'יב המכונה אוון, יוצא פרצוף ס"ג. דכבר נתבאר, שאין ענין זווג נהג ביניהם כל עיקר. אלא רק ע"כ כתי' ע"כ ס"ג דפרצוף הפנימי עצמו, דהיינו של ראש הא' שנק' פנימי שנכתן על פנימי וחיצוני המכונים ע"כ ס"ג כנ"ל.

וכאשר נדרווגו יחד יצא מהם אור חדש וכו' כתי' מ"ה דא"פ"ן: ודע, שאין ענין זווג נהג אלא בכ' חצאי מדרגה, כי לשון זווג יורה על תיקון הפירוד, וע"כ בטרם שנפרדה המדרגה, לב' חצאים, דהיינו כנ' פרצופין הראשונים גע"ם דאיך, לא נזכר כל"ל לשון זווג בדברי הרב, אלא הסתכלות, או התפשטות אור עליון על המסך לזווג דהכאה, כנ"ל בענפים הקודמים אמנם אחר צמצום ב' דאיך, מסיבת ירידה וגניזו דנהי דסיג כנהי' הפנימים דאיך, כנ"ל בענף ח' ובפס"ס ענף ט' וט"ו, שהים שיתוף מדה"ר ברין, והוא שגרם אמנם, להתחלקות כל מדרגה לב' חצאים, דהיינו כתר וחכמה לבד, וכינה זווג' לבד, ששניהם שרויים כפגם, שכחציה העליונה נגרם קטנות האור, שנחסרה משום זה מג"ר ונשארת ברוח נפש לבד. וחציה התחתונה ירדה לגמרי לבד מהמדרגה: שכינה זווג' דמדרגת ראש ירדה למדרגת גוף, וכינה זווג' דמדרגת תוך ירדה למדרגת סוף, וכינה זווג' דמדרגת סוף ירדה לגמרי לבד מגבול דאצילות, ונתמעטה לכתי' בי"ע, שפגם הזה היא מיתה ממש, כמ"ש כוזה, דיציאה מעולם לעולם תחתון ממנו הוה מיתה, שהים ז' מלכין דמיתו, כנודע.

וז"ם תיקון הווג המחזיר שוב אותם ב' החצאים למדרגה אחת כמתחילה, וכיון שהכינה זווג' חזרו ונתחברו עם הכתר וחכמה בסדרגת אחת, ושוב קונה המדרגה עשר ספירות שלימות עד המלכות, נמצא אור העליון מתפשט עד המסך שבכ"ז מלכות ויוצאים ע"ם שלימות בקומת כתר, דהיינו כתי' אורות הנק' נרגחיי. וכבר נתבאר שם, אשר אור העליון אינו פוסק מהתחתונים אפי' רגע, אלא התחתון למסך הוא צריך, שבאוי"ח שלו נמצא מלביש ונאחו באור העליון, דע"כ לא יתפוס התחתון מאור העליון אלא לפי קומת האוי"ח שבמסך שבו. ולפיכך, בזמן שאין בהמדרגה רק כתר וחכמה, וא"כ המסך שלו קלוש, ע"כ אינו משיג רק כתי' רוח מהעליון, ותיכף באותו העת שחציה התחתונה חוזרת אליה, שמשנת או את כתי' המסך שבכ"ז מלכות שלה, שמסך הזה הוא קשה ומתוקן בסוד נקודה אמצעית דצמצום א' או צמצום ב', נמצא מא"ו, אשר אור העליון שאינו פוסק תיכף מתדבק בה, והיא מעליח או"ח עד הכתר, ואז טרוחת המדרגה את הג"ר: נשמה, חיה, יחידה, ככתחילה. ואחר שנעשה תיקון חיבור הזה במדרגה העליונה, אז יורד האור הזה, ומחבר לכלהו מחצות המדרגות עד סוף, והכן היטב סוד הפירוד והחיבור הזה, ושמרהו.

והנה

דעוה"ז, הוא כתי' ע"ם נהי דסיומא דאיך הפנימי, אשר ע"כ, מתגלה משם ג' כוחות, שהם מכונים ג' שלישים דנהי: ע"גיונים, אמצעים, תחתונים, או ג' פרקים, המכונים: פרקי הקוליות, ופרקי היריכין, ופרקי הרגלין, שבכללם גם כפות רגליו עם האצעות, ושורש ג'

והנה חורח הג'ר ונהי' האמור. זהו שמכנה כאן הרב בשם אור חדש, הן כלפי חציה העליונה הנק' ע"ב. והן כלפי חציה התחתונה הנק' ס"ג, כי העליונה הרויחה ג'ר שהים עצמות האור, והתחתונה עלתה כולה באור חדש דמדרגה עליונה ממנה, ואצ"ל בחצי מדרגה התחתונה שירדה מבחי' סוף ש' הפרצוף, שיצאה לבר מגבול האצילות לביע, כנ"ל שהים ז"נו דמיתו, הנה הם זכו עתה לתחיית המתים ממש, כי חזרו ועלו לעולם האצילות ככתחילה, ששם השיגו אור החיה, כנודע בענה"ק.

ותבין כהמתבאר כאן, דיש ב' בחי' ע"ב ס"ג להבחין בענין הזווג. דהיינו ע"ב ס"ג דהמזדווגים, שהים פנימי וחיצוני שנעשה בכל מדרגה, כמ"ש לעיל בפמ"ס דף ק"יא ובפמ"א לעיל דף רי"ח עש"ה. כי תחילת התיקון, אינו אלא ע"י פרצוף הפנימי המאיר בפרצוף החיצון כמ"ש שם באורך. והארת הפנימי בהחיצון נקרא בשם טיין דוכרין, שבכחם מעלה החיצון את חצאי מדרגות התחתונות להצאים העליונים שגם הם מכונים זווג ע"ב ס"ג, אלא ע"ב ס"ג דפרצוף החיצון שהיא נקבה. ואור חדש המושפע מסיבת עליית ס"ג והיבדו עם הע"ב שלה, כנ"ל הוא המכונה בשם העלאת ט"ן. באופן, שנבחר בתחילה בחי' זווג בב' חצאי המדרגה: פנימי, וחיצון דהמדרגה, שנק' ע"ב ס"ג זכר ונק', ואחר כך נבחן בחי' זווג ב' חצאי המדרגה עליון ותחתון שבכל א' מהם, וגם הם נק' ע"ב ס"ג, כנ"ל. אשר האור חדש מזווג ע"ב ס"ג דס"ג מכונה בשם טיין נוקבין, ואלו ב' האורות מתחברים יחד בפרצוף החיצון שהוא הנקבה, ומבין שניהם מתהווה אור חדש הנולד המושפע להתחתון מהם, וכבר ידעת שכל הארה מוכרחת להתחלק על ראש תוך סוף בסוד הסת"א והסת"ב, ותבין ע"ז כאן אשר בחי' ע"ב של ראש זהו שנשאר כהמזדווגים הנ"ל עצמם, וכי הבחי' תוך סוף דאור החדש המה המכונים אור חדש המושפע להמדרגה השניה דהיינו לבחי' הב"ן שלהם בסוד מוחין. גם תדע שזכר ונקבה דג'ר וראש מכנם תמיד הרב בשם ע"ב ס"ג. וזכר ונקבה בז"ת וגוף, מכונים תמיד בדבריו בשם מ"ה וב"ן. והזהר לכל לשכוח הכלל הזה.

ובכל האמור תבין מה שאומר כאן הרב, וכאשר נזדווגו יחד נולד מהם אור חדש ע"י הזווג הזה, ואור חדש הזה הוא בחי' מ"ה דאלפין. ותבין שאין זה אכזר בבחי' הראש דאור חדש ההוא, כהיותו שייך להמזדווגים עצמם כנ"ל. אלא הכונה על בחי' תוך סוף דאור חדש הזה, שהוא המושפע ובה לבחי' לידה, כלומר למדרגה תחתונה מהם שנק' בן שלהם, ואותו מכנה הרב בשם מ"ה דאלפין, וזכור זה.

וזה אמרו לעיל בענף הקודם, אמנם כהיגת המין שאמרנו לעיל שעלו לצורך זווג העליון, הוא עצמו ענין עליות ז' אורות למעלה בכינה, וזכור הקדמה זו מה הוא ענין העלאת ט"ן, עכ"ל ע"ש. ומקודם זה אומר שם ח"ו, והנה עתה חזר התפשטות ג' קוי כח"ב להאסף למעלה וכו'. ונמצאו עתה כל ז' האורות התחתונים למעלה במקום הכינה, כי היא אם הכנים ושם הוא מציאות מקום הריון ועיבור, עש"ה.

ותבין

מ"ה דאלפין, בירר מהמקורות דס"ג, שבהם, דהיתה השבירה, מה שיוכל לברר מהם, ונשתתפו ונתחברו עמו, ואז נעשה המ"ה בחי'

ותבין זה היטב עם המתבאר לעיל, שסיבת השבירה"כ וז' מלכין דמיתו הוא כסיבת התחלקות המדרגות ויציאת אח"פ לחוץ. והגם שכבר היה שם זווג דע"ב ס"ג, שחזרו והיכרו כל חצאי המדרגות על אותו הדרך שנתבאר לעיל בס"ד וס"ן, שז"ם אור חדש דבקע לפרסא והאיר דרך יסוד דא"ק לע"ם דנקודים, כמו שנחבאר לעיל בפנים מאירות ד"ה נזדווגו בחי' הוי"ה עש"ה, אמנם מסיבת חסרון היקון קוין בז"ת לא נתקיים אור הזווג הזה, וע"כ שוב חזרו ונתפרדו חצאי המדרגות זה מזה כמטרם הזווג, וחציה התחתונה דכל מדרגה שהם בינה וזו"ב, ירדו ונפגמו, עד שחציה התחתונה דע"ם דנקודים המלכישים על מטבור ולמטה דא"ק שהם בחי' ע"ם דסוף ירדו לבר מגבול האצילות, לעולם אחר לגמרי שנק' ביע, וע"כ מהו, כנ"ל.

ולפיכך בכח הזווג החדש דע"ב ס"ג, שמביא הרב כאן, נמצא שכח הארת הע"ב בס"ג, משיב שוב חצאי מדרגות התחתונות להעליונות, ומתכרם למדרגה אחת ככתחילה, כמ"ש לעיל באורך עש"ה. ונמצא ע"כ, שנמשך ראש הנ', שנק' ישו"ת וס"ג, שהיא חצי מדרגה שירדה לבר מע"ב, שנק' או"א עילאין או ג"ר דנקודים, וקיבלה לבחי' תוך דגוף דהיינו הג"ת, כמ"ש הרב שם בסוד התפשטות ג' קוי נ"ר דנקודים לחג"ת, נמצא עתה שחזרו ונמשכו לבחי' ג"ר דנקודים, דהיינו לבחי' ע"ב, וגם האורות דז"ת שנפלו לנהי' הכלולים עמה ג"כ עלו עמה בג"ר, שכולם כלולים בנהי' דראש הזה, כמ"ש לפנינו בע"ה. וסתוך זה, נמשכו ועלו גם ז' מלכין דמיתו, שהם חצי המדרגה התחתונה שהיו למטה מגבול האצילות, שהם מתחלקים על ב' בחי': תוך, וסוף, שהבחי' תוך שבהם נק' ניצוצין, והבחי' סוף שבהם נק' כלים. וע"כ הניצוצין עלו לחג"ת דנקודים ששם מקום תוך דב"ן, והכלים עלו לבחי' נהי"ם דנקודים ששם מקום הסוף. והנה נתבאר לך היטב, טעם העליות דישו"ת ואורות לג"ר שהים אח"פ ומהצית מדרגה התחתונה דע"ב דנקודים, וטעם עליות ז' מלכין דמיתו שהים הניצוצין וכלים מביע לחג"ת נהי' דאצילות, משום שהים חצי המדרגה התחתונה דס"ג דנקודים, ונודע כי לא יצא שם אלא ג' מדרגות: גלגלתא, ע"ב, ס"ג, ראש וגוף, כמ"ש לעיל בפמ"א ענף כ"ב וכ"ד עש"ה.

אמנם ענין ט"ן ומ"ד נוהג כתחילה בראש ואח"כ בגוף כנודע, וא"כ מוכן מאליו אשר ענין עליית ט"ן וסוד הזווג דע"ב ס"ג האמור ומפורש באורך לעיל, זהו היה רק בעליית ישו"ת וז' האורות לע"ב דנקודים, שהם גרמו שם בחי' ט"ן, כמפורש לעיל, אשר האור המתחדש מכח החיבור דע"ב ס"ג דפרצוף החיצון הים ט"ן, עש"ה. והנך רואה שרק הישו"ת וז' האורות המה דוקא שנעשו בסוד ט"ן תיכף בשעת העליה והיבורם עם החצי מדרגה עליונה שבהם, אבל הז' מלכין שעלו, שהם בחי' גוף, המה לא נתקנו עתה בבחי' זווג של ט"ן ומ"ד, כי הם צריכים לזווג ב' ובסוד הסת"ב

ג' הכחות האלו שנהגלו משם, הוא מסבת פרצוף הס"ג דא"ק המלכיש מטבור דא"ק הפנימי ולמטה עד לנקודה דעוה"ו, ואתוך שפרצוף הס"ג מתחלק לרתי"ס בהכרת, כמ"ש שם שרת"ס האלו, מלכישים על נהי' דא"ק הפנימי כנ"ל ע"כ נעשו משם ג' פרקים מיוחדים ע"י קשרים, שהקשרים האלו הם סוד ג' מדרגות דמלכות שמחלק כל פרצוף על רתי"ס כמ"ש לעיל באות ב' ע"ש. והמלכות נק' כאן קשר, בסוד או"ת שמעלה לפרק העליון מטטה למעלה, ואח"כ לפרק התחתון ממעלה למטה, שנמצאת מקשרתם זב"ן, באופן שג' הפרקים העליונים דנהי' דהיינו פרקי הקוליות מתלכשים בראש הס"ג, ופרקין האמצעים שנק' ירכין, מתלכשים בתוך הס"ג עד מטבור, ופרקין התחתונים מתלכשים מטבור ולמטה דס"ג.

וברמתבאר כאן תבין היטב תוכנם של המקומות שאנו מכנים אותם: תוה הכולל דא"ק, וטבור הכולל דא"ק, כי פה דראש הע"ב שהוא במקום הטבור דא"ק הפנימי כנ"ל, הרי משם ולמטה עד החזה נמשך התוך דע"ב, ומתוה ולמטה עד מטבור הכולל נמשך הסוף דע"ב כנודע, ולפיכך מתחיל ראש פרצוף הס"ג מפה דראש ע"ב ששם גלגלתא דס"ג, ונמשך עד החזה הכולל, ונמצא שחזה הכולל הזה הוא כולל בתוכו: בחי' פה דראש הס"ג, ובחי' טבור דגופא דע"ב, ובחי' פי היסוד וסיום גוף מפרקין עילאין דנהי' דא"ק הפנימי, המכונים פרקי הקוליות או ראשי ירכין, המתחילים מטבורא דגופא ומסתיימים בשוה משם עם הגוף, ומקום הוה, מכונה בכל מקום הוה הכולל דהפרצוף, ומשם עד הטבור הכולל, מלכיש גופא דס"ג. שהחזה הכולל, הים פה דראש הס"ג, ונמשך התוך מפה עד הטבור כנודע, והנך מוצא, אשר הטבור הכולל הוא בחי' טבור רק לגופא דס"ג, והוא בחי' סיום אצבעות רגלין דע"ב, והוא בחי' סיום דפרקים האמצעים דפרצוף א"ק הפנימי המכונים ירכין, ומקום הוה מכונה טבור הכולל. והנה משם ולמטה, נמשכים נהי' דס"ג דא"ק, שהמה כבר מחוץ לפרצוף ע"ב המסתיים למעלה מטבור הכולל, באופן שנהי' דס"ג המתפשטים מטבור הכולל ולמטה, נמצאים שמתלכשים על פרקים התחתונים דנהי' דא"ק הפנימי, המכונים רגלין שבכללם כפות רגלים והאצבעות, שנמשכים שניהם עד לנקודה דעוה"ו, כנ"ל, ושטור זה היטב.

אות י ונשאר לנו להבין ענין פרקים התחתונים דא"ק הפנימי, שהם הרגלין ובפות עם האצבעות, היות שגם שם נמצאים עוד ארבעה פרקים עם ארבעה קשרים, דהיינו, הקשר שבין הרגלין לכפות, וג' קשרים שנמצאצעות, וצריך להבין, האיך הם נמשכים מא"ק, הרי לא מצינו שם, אלא בחי' אחת דס"ג ששלכיש על כולם, והאיך מתגלה מהם פרקים הללו.

אמנם כבר ידעת, אשר פרצוף ב"ן הכולל, הוא מלכיש על בחי' מתוה ולמטה דס"ג, דהיינו הע"ם דנקודים כנ"ל באות ב', ונודע שגם הוא נמשך עד לנקודה דעוה"ו כמו א"ק הפנימי בטרם תיקון הנקודה דצמצום ב', כמ"ש הרב בע"ה שער אניך פ"ה. וז"ל, ודע כי לא די אלו שיצאו בבחי' האצילות שהם בפנים דב"ן, אלא גם אחוריהם שהם ביע יצאו עמהם עכ"ל, עש"ה וכמ"ש בפמ"א ובפמ"ס בענף כ"ד וכו' אשר זה היה סיבת שבירתם, היות שהארת יסוד דא"ק המשיך הית מנוק' עינים דב"ן עד למלכות דראש הכולל דב"ן, ונכנסו שוב בינה וזו"ב בראש מסבת התעוררות שורש הא' דא"ק הפנימי, בטרם תיקון ט"ן, אשר אח"פ כולם היו שם בבחי' ראש. וע"כ נמשכו משם בחי' רתי"ס כמו כשורש הא' בא"ק הפנימי, דהיינו עד לנקודה דעוה"ו, ונמצאו

פנים מאירות

הסא"ב, כמו שיחבאר לפנינו. וזה אמרו, שענין חס"ן הנזכר הוא ענין עליות ז' אורות לבינה, דהיינו לנ"ר שה"ם ע"ב וסוד ראש. והוא להורות, אשר הו"ם שעלו מהם לא נתקנו עתה בסוד ס"ן, והיינו כנ"ל, שתחילת העליה הוא לזווג של ראש, והכ"ן.

וזה אמרו, ונסצא עתה כל ז' האורות למעלה במקום בינה, כי הוא אם הבנים, ושם מציאת עיבוד והריון. והיינו כדברינו לעיל. שיש לתכחין כאן ב' בחי' דזווג ע"ב ס"ג : האחת, ה"ם ע"ב ס"ג דע"ב, כלומר דפרצוף הפנימי הזכר. והוא שהאיר בפרצוף החיצון שהם הנקודים והמשיך כל חצאי המדרגות כנ"ל, והאור היוצא מזווג ע"ב ס"ג הפנימי מכונה בשם מיון דכרין. כנ"ל, והוא מכונה בשם ע"ב, דכל זכר דבחי' ראש נק' ע"ב, והשני ה"ם ג"ר דנקודים שה"ם פרצוף החיצון דע"ב, שיש בו לפי עצמו ג"כ בחי' זווג דע"ב ס"ג, דהיינו החיבור דחציו התחתונה שה"ם בינה זו' אורות דו"ג, שנתחברו וחזרו לחציה העליונה, דהיינו כתר וחכמה שנשארו כנ"ל דנקודים, ואור חדש שנתחדש מסיבת חזרתם שמה מכונה בשם מיון נוקבין, כנ"ל. והחיצון הזה נעשה נקבה להפנימי שנק' ע"ב כנ"ל, ובחי' נקבה דראש נק' ס"ג. ונתבאר, אשר גם האור חדש דע"ב ס"ג דפנימי מתחבר בהחיצון כנ"ל עש"ה. ונודע שהס"ג נק' ג"כ בינה. וזה אמרו, כי היא אם הבנים ושם מציאות הריון ועיבוד, להורות לנו, אשר הן המ"ן והן המ"ד שניהם מתחברים רק בהחיצון. המכונה ס"ג או בינה, מפני שהיא הנקבה, ולא בהפנימי שנק' ע"ב, והנה נתבאר היטב סוד עליות ס"ן וירידת ס"ד, וענין הזווג הנוהג בפנימי וחיצוני דכל מדרגה, המכונה זווג ע"ב וס"ג. ושמו המפתחות האלו ככל המשך ביארנו, שא"א עוד להכפיל אריכות כזה ללא צורך, גם תדע שמנקודים ואיך עד גמר החיקון אין שום חידוש יוצא ונגלה ככל העולמות עד לעולם הגשמי, וזאת על ידי זווג ב' חצאים של מדרגה אחת, ובכל הדרכים המפורשים בהזווג לעיל, בריוק נמרץ. אלא שיש עוד להצטרף דברים נוספים מרובים על האמור לעיל, שניתוסף והולך בפרצופין הבאים אחר ע"ם דנקודים. וכ"ל הכוחות שבקליונים סוכרחים להסתדר בתכונתם ממש אצל התחתון סתם, כנודע, ויתבאר כל אחד על מקומו בע"ה. **שם ס"ה דאלפין** הזה יוצא מן המצב דא"ק : שה"ם כלו דכתר, והוא משום דעליית ס"ן הי' עד ראש הא', כמ"ש לעיל בפמ"א דף ר"ז ד"ח ובוה תבין עש"ה.

ולכאורה קשה, איך חושב כאן הרב כלים בראש : עינים, ואח"כ, ואפי' בראש הא', דהיינו מצב כנ"ל. ולעיל בענף ה' מרחיב להוכיח שאין מציאות כלים ניכר כלל בראש וזאת בגוף שנק' ז' תחתונות וכמ"ש שם. שאין עוביות דתחתון פועל למעלה הימנו אפי' כמלא נימא, וכיון שהמסך עומד במלכות של ראש, הרי ט' ספירות ראשונות נקיים לגמרי מעוביות של שה"ם כלים, אלא : בהתפשטות המסך להסת"ב ממעלה למטה לבחי' ע"ם דגוף, או פועל עוביות בהם ומתגלה בהם כלים, ע"ש.

אמנם נודע מ"ש הרב לעיל בענף יוד, שכל הכוחות שיש בעליונים בהכרח שמתפעלים בהתחתון

עין החיים ענף מב

בחי' דכורא, וסיג נעשה בחי' נוקבא. אלא שדהיות שהסיג זה נעשה נוקבא אל המ"ה. לכן קנה לו עתה שם אחר, והוא שם בין דהה"ן כזה : יוד ה"ה ו"ו ה"ה, ואינו נקרא עתה בשם סיג, אלא בשם בין. והענין הוא, כי

בהתחתון מהם. ובוה טוב, דאע"פ שככל ראש אין בו מצד עצמו אלא כלי אחת מבחינת המלכות שבחידוש מסך שבו, עכ"ל אותו הכלי שכבר נגמרה בהראשים של העליונים מסנו, בהכרח שמתפעלים בראשו ג"כ, כאמור.

וטעם השתלשלות ה' פרצופין דא"ק נודעת, שה"ם ח' בחי' של הזדככות המסך דבחי' ע"ד שעולה לבחי' כתר, כנ"ל בפמ"ס ענף ט' עש"ה. ולפי זה נמצא, שראש הא' דא"ק ששם הזווג דאוי' ואוי"ח במסך דבחי' דהיינו במלכות, אין בו ודאי רק כלי אחת ממסך דמלכות שנק' פה. אמנם ראש הע"ב, שהזווג דאוי' ואוי"ח שלו הוא מסך דבחי' ג. דהיינו שנתעלה המסך לבחי' ז"א. הרי שיש לו כלי חדש בראשו מסך דז"א. שהיא כלי מלכות דע"ב, והוא המכונה בשם חוטם, ואי"כ יש בו ב' כלים : כלי דפה מצד ראש הא', דהיינו מכת העליון שמתפעל בראשו בהכרח. וגם כלי החוטם מצד חידוש מסך שבו עצמו. ובראש הס"ג, שהזווג דאוי' ואוי"ח שלו הוא מסך דבחי"ב מעלייתו לבינה, הרי שיש לה כלי חדש בראשה כה שלא היה בעליונים, שהיא כלי דראש הנק' אוזן, שהיא כלי מלכות דראש הסיג שהמ"ר רסיג נמצאים למעלה מאוזן, ואי"כ יש בה ג' כלים : כלי חדש של עצמה, וחוטם המתפעלים בראשה בהכרח מכת העליונים. ובראש הבין, שהזווג דאוי' ואוי"ח שלו מסך דבחי"א שה"ם עלייתו כחכמה, הרי שהדיוח הבין כלי חדש בראשו מסך דחכמה המכונה עינים, ששם כלי מלכות שלו והמ"ר למעלה הימנה. ואי"כ יש לו בראשו ד' כלים : כלי חדש מצדו עצמו, ואח"כ מכת העליונים שמתפעל בראשו בהכרח. ובראש המ"ה החדש, שהזווג דאוי' ואוי"ח הוא ממסך דבחי' כתר כנ"ל, הרי שהדיוח ראש המ"ה כלי חדש בראשו ממסך דבחי' כתר, ששם כלי מלכות דע"ם דראשו וט"ר למעלה ממנה, ואי"כ יש לו חמשה כלים בראשו, דהיינו : כלי חדש מצדו עצמו ממסך דבחי' כתר המכונה מצח, ועוד ד' כלים עינים אח"כ שנתפעלו בראשו מכת העליונים בהכרח. והנה נתבאר היטב, דאע"פ שכל ראש וראש בערכו עצמו אין לו אלא כלי אחת, דהיינו, בחי' המסך שעליו נעשה הזווג דהכאה מאור העליון, המכונה בכל מקום שהיא, בשם כלי מלכות, ומשום שנמצא למטה מאוי' נמצאים ט"ר שלו בלי כלי כנ"ל, מ"מ מסיבת עליית המסך בה' המדרגות כתיב ז"נ, שנשתלשלו משום זה ה' פרצופין, נמצא מאליו שנתוסף בכל תחתון כלי אחת מצדו עצמו, מלבד מטה שמתפעל בו בהכרח מהעליונים, עד שכפרצוף החבישי שהוא מ"ה החדש יש בו כלי, אפי' מבחי' מלכות דראש הא', שה"ם בחי' מסך דכתר כנ"ל, ונמצאים ע"כ בראשו חמשה כלים גמורים ושלמים, וזכור זה.

וענין הזווגות כלים שנמצאים בראש, דהיינו : ב' נקבי עינים, ב' נקבי האוזן, ב' נקבי החוטם, המה

פנים ממבירות רכא

ונמצאו שערכו הנבול דנקודה דמצום ב' דהיינו קרקע האצילות, וכיון שערכו הנבול הזה נשברו, כמ"ש בפמ"ס ובפמ"א שם. והנך מוצא שכל עיקר השבירה הוא, מסבה שקו האמצעי היה מבחי' נה"י דאחור, שה"ם מבחי' הסגולה כלפי חוץ, שהיתה מקודם מבחי' ה"ח בעינים, כנ"ל באות וא"ו וזאת ז' עש"ה, שה"ם מלכות דא"ק הפנימי, והבין היטב.

ונחזור לענינו, והנה נתבאר אשר גם פרצוף בין הכולל שמתחיל מזה דא"ק הפנימי, היה מסהיים ג"כ בטרם שנשברו הו"ח, באותו נקודה האמצעית שנשתים א"ק הפנימי בשורש הא' שממנו עליית ס"ן, ובהכרח שגם הוא מתחיל לרתיס, כי אין המלכות מסיימת להפרצוף בטרם שעוברת בג' מדרגות, הג"ל באות ב' ע"ש, ובוה תבין, אשר אותם ב' שלושים תחאין דא"ק הפנימי המלוכשים מטבור הכולל ולמטה, המכונים רגליו עם כפות ואצבעות, גם המה נתלקו לרתיס מחדש, על פי הלבשתו של פרצוף בין עליו, ונעשו בו ג' קשרים מחדש בשלושים תחתונים בעצמם, שהם מבחי' ג' מדרגות דמלכות שעשתה בהבין רתיס, באופן, שראש הבין מלביש לג' פרקין העליונים של השלושים התחאין האלו דנה"י דא"ק הפנימי, דהיינו, המכונים רגליו עד הכפות. ותוך הבין, דהיינו, מפה דראשו עד טבורא דגופו, מלביש על פרקין האמצעים המכונים כפות רגליו דא"ק הפנימי. וסוף דבין, דהיינו הנה"י דבין, מלבישים על פרקין תחאין, ומכונים אצבעות רגליו דא"ק הפנימי.

אות יא עתה יצא לנו בריוק מקום גבול אצילות הנרשם מא"ק הפנימי, כי כבר נתבאר לעיל בענף יוד, אשר גבול האצילות הוא בטבור דבין הכולל, עש"ה בטעמו ונימוקו, ונמצא אשר הראש והתוך דפרצוף הבין, המלבישים על הרגליו והכפות דא"ק הפנימי, עריין המה נמצאים בגבול האצילות, אלא רק מטבור ולמטה דבין, המלביש על עשר אצבעות רגליו דא"ק, המה שנמשכו מקרקע האצילות עד לנקודה דעוה"ו, אשר שם מקום ג' עולמות : בריאה, יצירה, עשיה. באופן, שפירת גדלם דכל שלשה העולמות בי"ע, המה כשיעור אצבעות רגליו דא"ק, ואותו הקשר הנמצא בין פרקי הכפות לחאצבעות. ה"ם גג הבריאה, וקרקע האצילות.

ובהאמור תבין למה נתחלקו האצבעות עצמם על ג' פרקין, והוא, משום דאוחם ג' העולמות בי"ע, ה"ם פרצוף אחר. שראשו נק' בריאה, והתוך שלו נק' יצירה, והנה"י שלו נק' עשיה, כנודע, וע"כ נתחלקו גם האצבעות רגליו דא"ק הפנימי הוה, לג' פרקים, המיוחדים וכו' ע"י קשרים, שהם ג' מדרגות שבמלכות שעושים רתיס בפרצוף כנ"ל באות ב'. ומה שהמה מכונים כפות רגלים, הוא משום שכרצותו פושטם וכרצותו כופטם. שאפשר לפושטם לאורך, אשר או מתגדל הקומה של הפרצוף, כרמיון האדם שנועץ אצבעותיו בקרקע ועוסד עליהם שאו נגבה קומתו, שמתארך עד לנקודה דעוה"ו. אמנם בשעה שכופטם אותם ועוסד על כפות רגליו, נמצא שנתקטן קומתו, שמתקצר עד לקרקע אצילות כנ"ל, וז"ל שרמו הרב לעיל בענף י"ז דף קכ"ה בדיה וזוהו, וז"ל, וזה ג"כ סוד מ"ש במס' שבועות פ"ג, מי שאמרה לו אשתו בשעת תשמיש נטמאתי, ינעוץ צפרניו בקרקע. והורע יוצא דרך צפרני רגלים, ויפרוש באבר פת. עכ"ל עש"ה. שענין זה נמשך מבחי' שביה"ב, שענין נציצה בקרקע דעוה"ו היא שיעור יציאת הקומה לבר מאצילות, וכנ"ל, שזה גרם מיתת המרכים ונפילתן לבי"ע. שח"ם יציאת זרע דרך צפרני אצבעותיו, כי נעץ אותם בקרקע דעוה"ו כנ"ל, ונמצאים שעברו

המה שנתחדשו בראש הבין מצד תיקון המין שבעת אצילותו סכה שיתוף מדת הרחמים בדין, כמ"ש לעיל ברף ק"ג בפמ"א, אשר המלכות דא"ק הפנימי מסכת נהי דמ"ג שנתחברה בה השיגה כח לעלות ולהכלל בכל ספי' וספי' עד החכמה, שבוה נעשה המלכות לבחי' צד שמאל בכל ספירה וספירה, כי עצם הספי' נבחנת בכל מקום לקו ימין, והמלכות הנכללת בה נבחנת תמיד לקו שמאל, ולפיכך נעשה ימין ושמאל בכלי דו"א של ראש המכונה ב' נקבי החוטם, ונעשה ימין ושמאל בכלי דבינה של ראש המכונה ב' נקבי אוננים, ונעשה ימין ושמאל בכלי דחכמה של ראש המכונה ב' נקבי עינים. ומובן מעצמו, שלא יתכן להקשות כמוהם גם בנקב הפה, היות שגם עצם הספירה שבה, היא רק בחי' המלכות, שהיא רק בחי' נקודת הצמצום שה"ס נקודה האמצעית, ואין משום מה להבחין שם בבחי' ימין.

כי הדברים הולכים במדרגה כי הבל האוזן אינו נרגש וכו': והוא ענין עליות המסך ויחוככו על דרך המדרגה. כי עקרו של המסך, הוא מבחי"ד, שה"ס הבל הפה, שעוביותו מורגש ביותר מכולם להיותה בחי' נקודה האמצעית ממש, שעליה נעשה צמצום א', שהיא השורש לכל העוביות והדינים. ואליה נמשך אור העליון מא"ס ב"ה המכונה בשם קו אחר, שה"ס ע"ס הראשונים שנאצלו בבחי' ראש וסוף שנקרא א"ק הפנימי. ואח"ז נודרך המסך ועלה לבחי"ג המכונה בשם חוטם, כמ"ש לעיל, באורך עשיה, שמשם יצא פרצוף ע"ב דא"ק, וע"כ הבל החוטם, הוא מועט מהבל הפה, שהרי המסך נודרך מעט מעוביותו. ואח"ז נודרך ועלה לבחי"ב המכונה בשם אוזן כנ"ל, ונמצא שנודרך ב' מדרגות, וע"כ הבל האוזן יותר קלוש, ואינו נרגש וזלת במשים יד על נקב האוזן. ואח"ז נודרך ועלה לבחי"א המכונה בשם עינים, ושם כבר כלת ההבל, משום דבחי"א אין שם בחי' קבלה כלל, כמ"ש בפמ"ס ענף א' ובפתיחה, אלא עדיין יש שם בחי' הסתכלות, כלומר בחי' זווג והכר נקבה, שהאו"י והאו"ח עולה מכתר לחכמה ומחכמה לכתר, משא"כ כשמודרך ועולה לכתר, שה"ס השורש, שם כבר נעלם בחי' נוקביות ועוביות לגמרי מהמסך, כמ"ש בפמ"ס בענף ג' ובענף ד', שמשום זה נעלם האור מהתפשטות א' דכל גוף, עשיה. אמנם ככה עליות מ"ן שנתחדש אחר שביה"כ, הושרש בחי' זווג גם בעליות המסך לכתר, אע"פ שאין שם הכר נקבה כנ"ל.

וזה אמרו, לכן אין בו לא בחי' הבל כמו אח"פ, ולא בחי' הסתכלות כמו נקודת העין, ואין בו אלא בחי' הארה לכר וכו', וגם ז"ס כד מליק ברעותיה למכרי עלמא דאצילות וכו' כי חרגום רצון רעותא עכ"ל. דהיינו כראמון, שאין בו הכר נקבה וע"כ מכונה הזווג שעל המסך דשם בשם זווג דרעותא, וע"כ מכונה בשם מצח הרצון, והכן.

ואז נעשה המ"ה בחי' דכורא וס"ג נעשה בחי' נוקבא: והיינו ע"ס דנקודים, שהמה מכונים בשם ס"ג, להיותם בחי' התפשטות ב' דפה של ראש המ"ג. ועוד טעמא רבא איכא במילתא, והוא כי כל ההבחן שיש בין ע"ב ובין ס"ג, שה"ס או"א וישמיה, כנודע, משמיענו הרב לעיל בענף ח', אשר זה החלק של ס"ג שנכלל בנה"י

כי שם ס"ג הוא כללות מנת"א. אמנם אלו שהם נקודה דס"ג בלבד, אינו נקרא ס"ג כמו הכלל, כי אינם אלא פרט א' שבשם ס"ג ולכן כאשר זה הפרט שהם הנקודה נתחבר עם שם מ"ה ונעשה אליו בחי' נוקבא, ולכן

בנה"י דא"ק הפנימיים בסוד המ"ן, נבחן חסיד בשם ס"ג וישמיה, דהיינו מטבור ולמטה דס"ג, וזה החלק מסי"ג שלא נתחבר בסוד המ"ן דהיינו מטבור ולמעלה דס"ג, נבחן בשם או"א ע"ל"א, דהיינו ע"ב, עשיה. ולפי"ז נמצא שעיקר שורש הס"ג דכל פרצופי אבי"ע, מתחילים מע"ס דנקודים, והכן זה. ועם זה מוכן ענין השתנות בהויה דמ"ה דאצילות להמשך מפה דראש המ"ג דאצילות, כי שם נשתלשלו ה' פרצופין בסדר: גלגלתא, ע"ב ס"ג, מ"ה, וכ"ן, במשונה מסדרם של ה' פרצופין דא"ק, שהם: גלגלתא, ע"ב, ס"ג, ב"ן, מ"ה. והוא מטעם הנ"ל שזה הבין דא"ק נחשב לשורש בס"ג דאבי"ע, שזה החלק דס"ג שאין בו מבחי' הבין דא"ק, הרי שנחלקה לבחי' ע"ב, ואינו נחשב כלל לבחי' ס"ג כלפי עולמות דאבי"ע, וזכור זה. **לכן** קנה לו עתה שם אחר וזה שם ב"ן דההין וכו': כבר נתבאר בפמ"א לעיל דף ר"ה ענין שם ב"ן דההין, אשר אין בו בחי' זווג דאו"י ואו"ח ביחסו עצמו, כמו בהפרצופין הקודמים לו, מפני שמ"ה וב"ן ביחד נאצלים ויוצאים מזווג דאו"י ואו"ח ממסך דבחי"א, אלא הפנים נק' מ"ה והאחורים נק' ב"ן, וכל מה שיש לה היא נומלת מהויה דמ"ה, להיותה האחורים שלו, ונומלת ממנו בסוד כמספר הנכנסים כך מספר היוצאים, כמ"ש בע"ה ש"ס דרוש ד', כלומר כל אותו הכמות שהמ"ה מרויח בסכת האחורים שלה, נמצאים שיוצאים ג"כ להבין. וע"כ אין לה מילוי מיוחדת לה הרויח על תכונת חידוש מסך של הפרצוף, משום שאין לה זווג מיוחד בחידוש מסך כנ"ל, וע"כ אין לה אלא הויה כפולה לבר, הרובו על ע"ס דמציאותה עצמה, ועל מה שנכפלים ע"י מה שמשנת מז"א בעלה.

וזה אמרו, שלהיות הס"ג הזה נעשה נוק' אל המ"ה, לכן קנה לו שם אחר, והוא שם ב"ן דההין, ואינו נק' עתה בשם ס"ג אלא בשם ב"ן. והיינו כראמון, כי בא"ק היה לו לבין הכולל הזה המכונה ס"ג בחי' זווג על חידוש מסך המיוחד לו, שה"ס המ"ן הנכללים מגניזו דנהי דס"ג במלכות הפנימית דא"ק, שה"ס בחי"ב שנמנה בפנימית בחי"ד, כמ"ש הרב לעיל בענף ח', וכיון שהזווג היה שם ע"י עליות מ"ן האלו יצא שם פרצוף ב"ן כוונת מיוחד על בחי"ד שה"ס ב"ן, כי כל שכנ"ו הוא השולט, כמ"ש שם בענף כ"ב בפמ"ס, משא"כ בעולם אצילות שוב לא נגלה זווג הזה, כמ"ש בפמ"ס דף קס"ז. ד"ה והנה, אלא שיצאה יחד עם המ"ה דאצילות ונעשית בחי' אחורים ונוק' אל המ"ה, וע"כ נקרא עתה בשם הויה דההין בלי שום חידוש במילוי שלה, והכן היטב.

והענין הוא כי שם ס"ג הוא כללות מנת"א אמנם אלו שהם נקודת דס"ג בלבד. פירושו, כבר ידעת שס"ג הזה ה"ס ב"ן דא"ק, שה"ס ע"ס דנקודים, ונתבאר בפמ"א בענף

שעברו על גבול האצילות, ונעשה מקום לבי"ע, שילביש על האצבעות האלו, ונתפזרו האורות והניצוצין דאצילות דרך עשר אצבעות רגליו, דהיינו אותם שיצאו לבר מהגבול, וד"ל ואין להאריך יותר.

אות יב ויש להקשות לכאורה לפי המתבאר בענה"ק בביאור השתלשלות הפרצופין על עסמ"ב שנמשך סכה הורכבות המסך, אשר מקורו של המסך, ה"ס המלכות דא"ק הפנימי הנ"ל שהם בחי"ד מדי בחי' דאו"י הנקי חויב תו"ס, שה"ס נקודה האמצעית ממש, שעליה נעשה הצמצום הנזכר, וע"כ רק הבחי"ד ממשיך קומת האו"ח כוונת עם האור העליון, על כל הע"ס דאו"י, עד הא"ס ב"ה המקוף. אמנם אח"כ, שבמסכת התרבות השפע נודרך המסך הנו', כמ"ש שם, ונמצא שלפי שיעור הויכוח שבו כן נחלש כח הוונג דהכאה מאור העליון עליו, וממילא נמטט שיעור קומת האו"ח העולה מהמסך מטה למעלה, באופן: שבהורכבותו לבחי"ג נחמטט מקומת כתר ונשאר בקומת חכמה, ובהורכבותו לבחי"ב נחמטט ג"כ מקומת חכמה ונשאר בקומת בינה. ובהורכבותו לבחי"א נחמטט ג"כ מקומת בינה ונשאר בקומת ז"א, ובהורכבותו מבחי"א ג"כ או פסק העוביות מן המסך ואינו ראוי עוד לשום זווג דהכאה עם אור העליון, כמ"ש כ"ז באורך לעיל בפמ"ס בענף ד' ובפתיחה עשיה, ולפי"ז קשה לכאורה איך אומר בב"ן הכולל שיצאו משם ג' ראשים לגלגלתא ע"ב ס"ג, כמ"ש בדברי הרב לעיל דף קמ"ז הרי כל עיקר דב"ן הכולל הוא, מסוד המסך שעלה לבחי' חכמה המכונה נקבי עינים, ואו נמצאת בבחי"א, שהוונג דאור העליון יוצא מכתר לחכמה, שמשם עולה האו"ח בקומת וי"ן עד הכתר, כמ"ש שם, וא"כ איך יצויר עוד השתלשלות הפרצופין דעסמ"ב, מהמסך הוה אשר מקורו הוא רק בחי"א, שיותר מזה אינו עוד ראוי להודרך באופן שיצא בו משהו עוביות וכח הוונג, וזהו ודאי שצריך להבינו היטב שהוא היסוד לכל החכמה.

ול"ה צריך שתבין ההפרש, מענין ההורכבות שנוהג בפרצופי א"ק דהיינו מהמסך מצמצום ראשון, בין ענין ההורכבות שנוהג בפרצוף הבין ואילך, דהיינו במסך החדש דצמצום ב' דא"ק, המבואר לעיל. והנה לכאורה יש קושי יותר גדולה בענין הבין, שהרב אומר שמסכת עליות הוונג לנוק' עינים, יצאו אח"כ לחוץ, ונפסק אור האוון מהתחתון, כנ"ל ולמה בפרצוף ס"ג ששם עלה המסך לבחי' בינה, למה אינו אומר שם שיצאו משום זה הוונג לבר כראש, ונעשו לבחי' גוף. ואין לחלק בין נוק' עינים לבינה, שהרי לקמן אצל מ"ה החדש, אומר הרב שהוונג יצא מן המצח דהיינו לבר כראש לבחי' גוף, והנה שם נעשה הוונג בבינה דכתר, ומ"ס אומר שהוונג יוצא מהראש, ועוד יש להקשות, דאצל פרצופי א"ק אומר שענין ההורכבות שקרה כגוף דכל פרצוף, אשר לא נגע זה לראש אלא דוקא מפה ולמטה כמ"ש לעיל דף ג' ד"ה וכוה חבין בענין, וכאן בב"ן אומר, דכיון שנשברו הו"ת נסתלק ג"כ האור מהג"ר, כנ"ל ברף קמ"ה ד"ה ובעת.

אורי"ג והענין כי ענין ההורכבות שבמסך אע"פ שמסכת הורכבותו נתעלה הוונג כספירות העליונות, מ"ס לא נתעכו הספירות, משום עליות המסך בהם, שהרי אפי' המסך שה"ס המלכות נמצא שמוזכר, ומכ"ש שלא גרם עוביות לספירות העליונות ממנו. וענין שיעור קומה, שנחמטט משום זה, אין זה מסכת עוביות ודין, אלא ארובה משום ויכוח העוביות, דמשום זה, אין כח העיכוב שבו על אור העליון, גדול כל כך, שנמצא ההכאה דאור העליון אינו כחוק, וע"כ האו"ח מחמטט

מתמקט ואינו עולה ומלביש עד למעלה, כמ"ש בפס"ס בענף ג' עש"ה, ולפיכך בשנורכך לבחייב ונעשה הוונג סכר לבניה ומכונה לכתר, ויצאו העינים בקומת בינה, מים לא נתעבו הוונג דראש משום זה, דסוף סוף נעשה הוונג רק בכחי' מלכות, והבינה לא נתעבה כלל, אלא המלכות היא שנורככה, ונתגדלה מעלתה כמעלת הבינה, וע"כ נחשב הוונג דאויי עם הספך, כמו שהיה זה בכחי' בינה, אשר ודאי שהבינה בעצמה אינה מתעבה כלום משום זה, ומכ"ש שאינה נחשבת לבחי' נוק' ופה של ראש, וא"כ אין סיבה כלל לז"א שיתעבה מתחתה ויצא מבחי' ראש לגוף, והבן היטב.

משא"כ בעליות המין לנוק' עינים, כבר ידעת שהמין אלו כלולים סב' בחי' ביחד, שהם בחייב ובחייב, בסוד השיתוף דמדהיר בדין כניל, ולא עוד אלא שבעליה הראשונה של המין הללו היה בחייב כנגיוו ובחייב בגלוי, כי כן נשתתפו בסוד נהיי הפנימיים, כמ"ש הרב לעיל בענף ח', אשר נהיי דסיג נטמנו במיה וכין הפנימיים דאיך, עש"ה ובפס"ס בענף ט', ונדוע שכל הגלוי לחוץ הוא השולט, וא"כ נבנתים המין האלו בסוד עליה הראשונה - לנוק' עינים כמעט כמו בחייד בעצמה, אלא סכר בחייב הטמון בה אספה בת ועלתה בכל הספירות עד התכמה כניל, וע"כ נתקנה התכמה כזה בכחי' הנוקבא דבחייד. וכמעט כמותה ממש. וז"ס שרייק הרב לעיל דף ס"ה להשמיענו בכיאור התיקונים, אני ישנה אני שניה, אשר המלכות נעשתה שניה לכתר, כלומר במקום שהתכמה צריכה להיות ספירה השניה לכתר, נטלה המלכות מקומה, והמלכות נעשתה שניה לכתר, שהי"ס ה"ת בעינים עש"ה, וכיון הוא מטעם שבחייב היתה כנגיוו ובחייב בגלוי, כניל. ולפיכך, כשיצאו משם עיי הוונג העי"ס דראש סחכמה עד הכתר, הרי נטלה התכמה בחי' המלכות של ראש הקודמת שהיתה מלמטה בפה, באופן שיש כאן קטנות כפול: שמתוך שעלה הספך לתכמה. ונעשה הוונג סחכמה לכתר. דהיינו בב' מדרגות, ע"כ אין שם אלא קומת זו"ן, ונוסף על זה, אשר הבחי"א בעצמה נתעבה סכר הרין שבבחייד הגלוי ונמצאים ג' הספירות בינה וזו"ן דראש המכונים אח"כ, בכחי' גוף שלמטה ספה של ראש, והבן היטב.

ולפיכך, מתוך שתחילה יציאת הכין מאור העינים, היה כקטנות, כניל באות ג' ואח"כ עיי הארת יסוד איך נמשך ה"ת מנוק' עינים דראש הבין וירדה למקומה האי בסוד קו האמצעי מעיקרא לתתא, כסגולתא דטעמים, ושבו אח"כ לראש, כניל, שאו יצאו עי"ס שליסות בקומת כתר, והרויח הראש ג' אורות הראשונות נשמה חיה ויחודה, הנה כל הגדלה הזאת היה מסיבת ה"ת והמין שהיו בנוק' עינים, שעתה חזרה למקומה, ומסילא חור בחי' ראש גם לאח"כ, להיות המסך זהמין האלו בסוד הסתכלות ב', דהיינו לגופא, ושם נשבר, מסילא שבטל ג"כ המסך הזה כהראש עצמו, להיותו שם רק שורש כלים, ואינו מתגלה רק עיי הסת"ב כגופא, כמ"ש הרב לעיל ב"ה קמ"ה ומסילא שב המסך למקומו בנוקבי עינים, ונמצאים שוב ג' הספירות בינה וזו"ן שנק' אח"כ, שיצאו מבחינת ראש לגופא כמקודם, וסוכן היטב ששפירות הכלים דגופא גרם הסתלקות אור ויציאת הכלים גם מהראש, מה שלא שייך זה כלל אצל ההורככות הנוהג בפריצות איך, אשר הספירות דארבע בחי' דאויי של הראש, מעולם לא נתעבו משום ההורככות הוה של המסך, אע"פ שנשמע קומתם, וא"כ אין מקרה הגוף נוגע כלל להראש, אשר שם כל העי"ס דאויי הנה למעלה מן המסך, והבן היטב. ולא עוד אלא אע"פ שבחורתה לנוק'

ולכן נקרא עתה בשם בין כניל. ואמנם אעפ"כ בהכרח הוא, שאפילו שהם בחינת הנקודות לכר, בהכרח הוא שיש בהם בחינה דמתחברת עם המעמים דמיה, ובחינה דמתחברת עם הנקודה דמיה, וכן בשאר חלוקות עם היות כולם יחד בחי' נקודות לכר דסיג.

ועיי חיבור שם מ"ה עמו, נתקנו עתה אלו הנקודות ונעשו נוקבין אליהם, ולכן נקרא בשם מלכים, מלשון מלכות, להורות כי נעשו נוקבא לשם מ"ה דאלפין.

נמצא כי כאשר ערו אורות הנקודות דסיג למעלה, העלו מ"ג, ואז יצא אור מ"ה החדש ונתחבר עם הו' אורות האלו, וכירר מהם מה שיוכל לברר, ובהם נעשה תיקון אל כל האצילות, ולכך, לעשות תיקון זה, הוצרך עיבור כניל.

וכבר ביארנו, כי מן המעמים דמיה נעשה עתיק יומין בחי' הדכורא, ואמנם מבחי' המעמים דבין שנעשה משם ס"ג זה, כאשר אמרנו, שאע"פ שבכללות הם נקודות, עכ"ז נחלקים גם הם בעצמם לד' בחי' מנת"א של בין הוה, ומעמים אלו שיש בשם בין, נעשה נוקבא דעתיק יומין, וכן מנקודה דמ"ה נעשה צד הדכורא דא"א, ומנקודות של בין נעשה צד נוקבא של א"א, וכעדין בשאר חלוקי האצילות כמ"ש בע"ה במקומו כל פרט ופרט.

והנה

לנוק' עינים, כבר היה בחייד כנגיוו ובחייב בגלוי כמ"ש לפנינו, ס"ס נבחן עוד אשר התכמה עצמה תורה ונעשית לבחי' נוק' והי"ת לכתר, בסוד אני ישנה אני שניה כניל, והוא מטעם שבחייד בעצם עורגה גנוזה שם בבחי"א, וע"כ נבחן הבינה וזיג של ראש ששוב יצאו וירדו מתחת הנוק' של ראש, דהיינו לבחי' חגית דגופא, והבן זה וזכרהו.

אית יד ותכין אמנם, אשר ענין חורת המסך למקומו לנוק' עינים דבין, לא היה אלא בסדר המדרגה של הורככות המסך, כי כל הכחות שבעליון בהכרח שפועלים בהתחנות, וכיון שדרכה של בחייד להורכך בסוד עסמ"ב כניל אצל איך, גם כאן בכין נתעלה ג"כ בדרך הוה, שמתחילה נודככה לבחי"ג, ואז יצא ראש הב' שנק' ע"כ או או"א עיי, והגוף שלו מכונה בשם הגי' דנקודים, דהיינו עד הטבור להיותו נפקס תמיד על הטבור של הפרצוף, ואח"כ שנשכרו התגי' נודכך המסך לבחי"ב, ואז יצא ראש הג' דפרצוף בין שנק' ס"ג או ישס"ה, וגופו נק' נהיי דנקודים, משום שמכיש תמיד על נהיי"ס דפרצוף הפנימי, ולהיותו מתפשט עד לנקודת הסיום של הפרצוף, כניל באות ב' ע"ש. ואח"כ נודכך לבחי"ב ואז חור המסך במקומו הראשון בנוק' עינים כמסרם הוונג דגדלות מיסוד איך, כמ"ש כיו בדברי הרב לעיל ב"ה קמ"ז וכפמ"א שבו אמנם עוד שינוי גדול יש כאן בהורככות המסך דמין, כמשונה מהורככות המסך האמור בפריצות איך, והוא משום דכאן יש מסך כפול סב' בחי' מבחי"ב ומבחייד כניל, וכללא נקום אשר מעת שנשתתפו וכיו, מאו ואילך לא פסק החיבור מהם לעולם, וכמו שכייל לן הרב במרשב"י בראשית, דלית נקודה שלא תהא כלולה בחכרתה, וכל השינויין שתמצא בענין השתלשלות הפרצופין וההשתנות של המדרגות, אין זה אלא ענין פנימיות

בענף כ"ב וכ"ד, שע"י הארת יסוד דא"ק יצאו שם ה"פ ברת"ס עד לנקודה התחתונה דעולם העשיה. שסחזה עד הטבור ה"ס ראש הא', שאינו מצטרף להפרצוף דנקודים, כמ"ש שם וכאן בפס"ס, ונמצא שמתחילים מטבור דא"ק ומסתוימים בסוף עשיה, דהיינו בכל המקום של ד' העולמות אכ"י"ע דעולם התיקון, וכמ"ש בע"ה ש' איך פ"ה, שגם ג' העולמות כריאה יצירה עשיה יצאו עמחם עשיה. ונדוע אשר ראש הא' נקרא טעמים או כתר, והע"ב נקרא נקודות או אצילות, והס"ג נק' תגין או כריאה, והס"ה וכין נק' אותיות או יצירה ועשיה.

ועם זה תכין, אשר כל שיעור הבין שחור ונתקן בסוד עולם האצילות, אינו רק בחי' פרצוף ע"ב שמלפנים, דהיינו בחי' נקודות שבו, המתחיל ספה דראש הא' דבין שהוא במקום טבור דא"ק, ומסתויים בטבור דנקודים עצמו, כדרך הע"ב דכל מדרגה, המסתויים למעלה מטבור דאוחו המדרגה. וכבר ידעת, שמקום טבור דנקודים הוא קרקע דעולם האצילות. והנך מוצא, אשר בחי' תגין ואותיות דפרצוף הבין שמלפנים, המה שנשארו בכי"ע, ולא נתקנו עם מיה החדש המסתויים בקרקע אצילות. הרי לפניך כדיוק, אשר לא נתקן מבחי' פרצוף בין דאיך רק בחי' הנקודות שלו לבד, דהיינו בחי' ע"ב דבין הוה לבד, משא"כ בחי' הטעמים דבין, שח"ס ראש הא' שמלמעלה מטבור דאיך, המה אינם צריכים תיקון, שהרי אינם נחשבים כלל לבחי' פרצוף בין, ואדרבה מסנו נמשך ויצא חס"ה החדש הנוכר, כניל ב"ה רי"ז. גם תגין ואותיות דבין, המה בהכרח שנשארו בכי"ע בלי תיקון כניל, וא"כ לא נתקן מסנו עיי חיבור מ"ה החדש, זולת בחי' נקודות לבד.

וזה אמרו, ולכן כאשר זה הפרט שהם הנקודות נתחבר עם שם מ"ה, ונעשה אליו בחי' נוקבא, לכן נקרא עתה בשם בין, והיינו כדאמרן, דלא נתחבר עמו ולא נתתקן לבחי' נוקבא אליו, אלא רק בחי' נקודות לבד, שהם פרט אחד מה' פרצופין כתר ועסמ"ב, והוא כניל, שהכתר שה"ס הטעמים לא הוצרכו תיקון, וס"ג מ"ה בין שהם תגין ואותיות, המה נשארו בלי תיקון, משום שהמ"ה אינו מספיק לתקן רק את בחי' הפרט דאצילות שבהם לבד, הנקרא נקודות, להיותו מסתיים למעלה מכי"ע.

שאע"פ שבכללות הם נקודות עכ"ז נחלקים גם הם בעצמם לד' בחי' מנת"א וכיו כבר נתבאר זה בענפים הקודמים שכל פרט מה"פ געסמ"ב נבחן לעצמו, ג"כ כגעסמ"ב עש"ה, ומשמיענו, שאותם הטעמים דבין שנחברו עם טעמים דמ"ה לבחי' נוקבא דעתיק יומין, אינם בחי' ראש הא' דבין דאיך העומד סחזה על הטבור. כי הוא אינו צריך תיקון כלל כניל, אלא הם בחי' טעמים דע"ב דבין הוה, דהיינו כתר דנקודים המתחיל מטבור ולמטה, שהוא נקודה א' דג"ר דנקודים, וכאמור שהוא בחי' ע"ב דבין הנק' נקודות ואצילות, משום דראש הא' שהוא פרצוף הכתר והטעמים אינו כחשבון פרצוף הנקודים כלל, וזכור זה מאוד,

פנימיות ומיצוניות, כלומר שלפעמים בחייד מגולה לחוץ ולפעמים שנגנות בפנים, ונמצא שבעת שיצא זווג נגדלות דבין עד קומת כתר, נתבאר שהיה אז בחייד בגלוי, ותכין אשר אח"כ שנורככה לבחייג לא נסתלקה משם בחייד לגמרי אלא שנכנסה לפנים בסוד אחוריהם ביתה, כגיל באות ה', ובחייג היה מגולה כלפי חוץ, ואח"כ בשנורככה לבחייג, נבחן אשר גם בחייג נגנות לפנים ובחייג ב' היתה מגולה לחוץ, ואח"כ בשנורככה לבחייג נבחן, אשר גם בחייג נגנות בפנים ובחייג היתה מגולה לחוץ אשר אז כבר חורה למקומה לתכסה ששם מקום בחייג דהיינו בנזק עינים, ונמצא שנסתלק כל בחייג של הקו האמצעי שהיה נמשך מקודם עד הפה בכח הארת יסוד א"ק, ונשאר הראש כמקודם רק קוין יכין ושסמאל בלבד הסכונים חויב אביא דבוקים ובין, כלומר שאחוריהם ביתה שפירושה: בחייג חמסך דבחייג שהוא אחר דתכסה ובחייג חמסך דבחייג שהוא אחר דכונה, כל זה היתה טמיו ונגיו בפנימיות חמסך, והשנים של חמסך, דהיינו בחייג, הוא שנשאר מגולה כלפי חוץ באותם החויב. דהיינו בב' הקוין ימין ושסמאל שנשאר בראש הבין. באופן שנכחן שכל קו האמצעי הסכונה נהי' דכתי, שהים הית שהיתה בנזק עינים ונמשכה מלמעלה למטה עד בחייד בסקום פה דראש, כל זה חור ונמשך בחורה לנזק עינים, אמנם בשנינו גדול כי סמסר יציאת הגדלות כסוד קו האמצעי, היה בחייד בגלוי ובחייג בפנימיות, כגיל עשה, משאיכ עתה אחר השכירה וההודרכות, אע"פ ששבה למקומה, מ"ם כבר היה בחייד כסתר ובחייג בגלוי, כסו"ה ואחוריהם ביתה, ופניהם מגולה כלפי חוץ, ו"ם שלא נשאר כפיג דא"ק מכת הבין שיצא ממנו רק בחייג ב' עצמות הקוליות, שהים ב' הקוין ימין ושסמאל דראש הבין הנק' חויב כגיל, ובמקום קו האמצעי שהי' נמשך מקודם זה, נשאר חלל פגיו וריק הימני.

אות מין ואין להקשות, כיון שהיה סופו של קו אמצעי להתכמל, איכ למה האיר עליו יסוד דא"ק מתחילה להמשיכו שם, כי הנה יש בזה הרבה טעמים, והעיקר מהם הצריך לעניינו הוא כמו שירעת שכל אור רוחני שנמשך וחור ונסתלק מנית רשימו כמקומו, אשר ענין רשימו הוה הנשאר ככלי, הוא ענין כמות, שסוף סוף מוכרת הכלי ההוא לחוור ולהמשיך האור כשיעור שהיה מתחילה ככרם שנסתלק, והוה שנעשה כאן בראש הבין כי סתוך שהאיר בו היסוד דא"ק מתחילה, והמשיך לשם קו אמצעי כוונג הגדול עד קומת כתר, ע"כ אע"פ שחור ונסתלק, מ"ם סוף הענין, שיהוור האור ההוא למקומו כמתחילה.

ומעם ב' הוא, כי כאן נתקן השורש של ענין ירידה והעלאה, כמו שהיה כאן בראש הבין, אשר ע"י תוספת האור מיסוד א"ק, נמצא שנמשכה ה"ת מנוק' עינים וירדה למקומה לפה של ראש, ונמצאים האוון חוטם פה שהיו למטה כחג"ת שמתעלים וכאים למקום בראש, כגיל באות ו', ואם חוור ומסתלק האור ההוא נמצא שוב שה"ת חוזרת ועולה מפה דראש למעלה לנזקבי עינים, והאוון חוטם פה חוורים משום זה לבר מראש למטה למקום חג"ת דגופא, שוה דוכה משש כמו ב' הכפות של מאזנים, שבעלות האחת למעלה נמצא כף השנית יורדת כשיעור הוה למטה, ואם כף השנית חוזרת ועולה למעלה נמצא כף הראשונה יורדת למטה, כן הענין שנתקן כאן, כי בירידת ה"ת מנוק' עינים לפה עולים האח"ת מחג"ת לג"ר, ואם הה"ת עולית למעלה לנזקבי עינים, יורדים האח"ת שוב מג"ר לחג"ת דגופא, וכן חוור חלילה. אמנם עדיין חסר כאן סוד המתקלא, שהים הלשון והקו, שעל ידו נעשה וניכר משקל השוה כמערכת ב' כפות המאזנים האלו כמצב הנרצה, ווהו שנתקן אח"כ כיציאת מ"ה הת"ש מן המצת, ובהאמור

ענף מג

והנה מציאת מקום התפשטות כל אלו פרצופי הזכרים והנקבות הנעשין מהתחברות מ"ה ובין כגיל, הנה מקומם במקום שדוה תחלה הנקודות שיצאו דרך נקבי העינים, והוא מטבורא דא"ק עד סוף רגליו.

ואור

אות מין ובהאמור תכין דכרי הספרא דצניעותא בווהר תרומה קע"ו ע"ב בתחילתו וז"ל: **תאנא, ספרא דצניעותא: ספרא דשקיל במתקלא, דעד לא הוה מתקלא לא הוה משניחין אפין באפין, ומלכין קדמאין מיתו, וזיוניהון לא אשתכחו, וארעא ארתכטלת וכו', ע"ש. פירושו, כי הארת יסוד סכונה בשם ספרא דצניעותא, ע"ד שאמרו ז"ל מה ירך כסתר וכו', ואומר **ספרא דשקיל במתקלא:** פירושו, כללות האורות המתקנות הנולדים ויוצאים ע"י אורות היסוד, שהם כולוהו עלמין דאביע וכל מלואם, סכונים בכללם בשם ספרא בסו"ה ונגולו כספר השמים, ומשמעונו, שכל האורות הללו אינם מתגלים כי אם ע"י משקל על ב' כפות המאזנים הסכוארות למעלה, שהא' הים הית שבנוק' עינים, והב' הים אח"ת: שאור היסוד מעלה האח"ת לג"ר וסוריד הית לפה, ובהסתלקותו יורדים אח"ת לבר מראש לחג"ת דגופא והית עולית לנזק' עינים, אשר כל האורות המתגלים ויוצאים ככלוהו עלמין דאביע, המהיוצאים על דרך זה ולא זולת, וזה אמרו, **ספרא דשקיל במתקלא:** כי אור היסוד הוא השוקל כגיל, והוא סכונה ע"כ בשם מתקלא, ואומר עוד, **דעד דלא הוה מתקלא לא הוה משניחין אפין באפין:** פ"י, שבכרם שנתקן מ"ה החרש שנק' מלך הדר, שהים היסוד שהארתו נקראת מתקלא כגיל, והנה ככרם תיקונו, עוד לא היה מתקלא, וע"כ לא היו החויב ככתי' ככ"פ, כלומר אע"פ שהאיר היסוד בראש הבין, והוריד הית והעלה האח"ת לג"ר, שאו יצאו ע"ם שלימות של ראש בקומת כתר, שוה נק' הסתכלות עינין דא"ק, וכוה מלך הרעת ברת"ם, כמ"ש הרב לעיל ברף קמ"ו, ונמצא שהיו משניחין חויב אפין באפין, אמנם משום חסרון המתקלא דמלך הדר הנו', לא נתקיים שם עלייה הוה, כי נסתלק האור וא"י חורו אכ"א, וזה אמרו, **דעד דלא הוה מתקלא לא הוה משניחין אפין באפין,** ואומר ע"כ, **ומלכין קדמאין מיתו וזיוניהון לא אשתכחו:** פירושו, דז"ת דבין הכולל סכונים ככ"ם מלכין קדמאין דמיתו, כגיל בדכרי הרב, ואומר טעמא, שמשו"ה סתו ז"ת ונתכמל הפכ"פ דחויב, משום דזיוניהון לא אשתכחו: דהיינו ששלט בהם בחייג ההודרכות של חמסך, כגיל באות י"ד עשה, ונודע שהמלכות שהים חמסך דבחייג הג"ל נקרא שביעי או זיון, ומכונה חמסך משום זה בשם כלי זיון, מלשון אנשום סוויינים, וכן ער"ש חז"ל אשה כלי זיונה עליה, ונתבאר לעיל, אשר משום הורככות חמסך, נכנסה הכחייד כנגיוו לפני ולפנים, דהיינו: בחייג בגלוי בחיצוניות, ובחייג ובחייג בפנימיות, ובחייג לפני ולפנים, שהוא הסכה דיציאת אח"ת לחוץ ושביה"כ וביטול ג"ר דא"ק כגיל, וזה אמרו ומלכין קדמאין מיתו וזיוניהון לא אשתכחו, כלומר דע"כ סתו מלכין קדמאין משום שנעלם הזיון מהמסך ולא היה אפשר למצוא אותו, שהים הית שנק' כלי זיון שחורה לה למעלה לנזק' עינים דבין ונגונה לפני ולפנים בתוך בחייג, שז"ם וזיוניהון לא אשתכחו ולא נודע איזה מקומה, והכן הישב כי זהו המפתח דעולם התיקון.**

וכוה

ענף מג

הנה מקומם במקום שהי' מתחילה הנקודות וכו': כבר נתבאר זה לעיל בפמ"ם דף ר"י ד"ה גם נתבאר, אשר כללות הפרצוף הוה שנק' מ"ה החדש, הים חתפ"ב דבין הכולל שנק' ע"ם דנקודים, וע"כ מתחיל מ"ה החדש מפה דראש הא' דבין הכולל, דהיינו במקום טבור דא"ק, עד טבור דנקודים עצמו, שהוא קרקע האצילות, והוא מעט למעלה מסיום רגלי א"ק, דהיינו במקום כפות רגלים דא"ק, בשעה שכופפם לאצילות, כמ"ש לעיל בפמ"ם דף רכ"א ד"ה ובהאמור ע"ש"ה, וזה אמרו, והוא מטבורו דא"ק עד סיום רגליו, דהיינו כאמור, אשר שם מסתים גבול האצילות.

אות י"ן וכוה תכין ג"כ דכרי הסכא בווהר משפטם דף צ"ה ע"ב וז"ל ודא הוא רוא עילאה יתירה מכלא, בעמודא דקיימא למקלין גו אירא דנשבה, אית טקלא חדא כהאי סמרא וא"ח טיקלא אחרא כהאי סמרא, כהאי סמרא מאזני צדק כהאי סמרא מאזני מרמה, והאי טקלא לא שכיך לעלמין ונשמתיין סלקין ונחתין עאלין ותבין וכו' ע"ש, והנה הסכא כבר סיירי בעולם התיקון וענין האי עמודא נמצא בעולם הכריאה שערין חסר לנו ידועות מרובות לפרשו כמילואו אמנם שורש דבריו אלה נמשכו במקום הוה המדובר, ומתחילה נפרש ענין אירא דנשבה כי אויר ההוא נמשך מהג"ל, ולהכין זה צריך להכין הוהר בראשית דף ל"א ע"ב כפסוק ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור, וז"ל: יהי אור לעוה"ז ויהי אור לעוה"ב, ודא איהו נהורא דברא טוביה בקדמיתא, והוא נהורא דעינא וכו', אמר ר' יצחק, אור דברא קובייה בעובדא דבראשית הוה סליק נהוריה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא, ואתגניו, מאי טעמא ארגניו, כגון דלא יתהנון מניה חיבי עלמא, ועלמין לא יתהנון בניניהון, והוא טמיר לצדיקייא, לצדיק דייקא, דכתיב אור ורוע לצדיק ולישרי לב שמחה, וכדין יתבסמן עלמין ויהו כולא חד, ע"ש ברף ט"ז ע"כ כפסוק ויאמר אלקים יהי אור וז"ל: יהי אור, מהכא איהו שירותא לאשכחא נניוין היך אתכרי עלמא כפרט, דעד הכא הוה בכלל, ובתר אתהדר כלל למהו כלל ופרט בכלל, עד הכא הוה כולא תליא באירא מרוא דא"ם וכו', יהי אור כל מה דנפיק כרוא דא נפיק: יהי עד רוא דא"ק דאיהו י"ה, ולכתר אתהדר לנקודה קדמאה, למהו שירותא לאתפשטא למלה אחרא, אור ויהי אור, אור דכבר הוה וכו' דהא א"ם בקע מאירא דיליה ונלי האי נקודה י', כיון דהאי יוד אתפשט, מאי דאשתאר אשתכח אור, עכ"ל.

פירוש הרברים, כמ"ש בענה"ק, אשר הא"ק אינו נמשך בחייג שורש להעולמות, והוא להיות שאין בהע"ם שלי, רק כלי אחת, ובחייג כלי אחר, ותחילת השורש של העולמות מתחיל מבין הכולל, ולפיכך מאמר הראשון שהים יהי אור, הים הע"ם דראש הבין כנגלות, מכת הארת יסוד דא"ק כגיל, וזהו אמרו דא איהו נהורא דברא קובייה בקדמיתא, והוא נהורא דעינא: שוהו האור שנרא הקביה כמתחילה, והוא אור העינים, כלומר שפרצוף הבין ככללו סכונה בשם

בשם האור שיצא דרך נוקבי העינים, כדברי הרב לעיל בדף פ"ד, ע"ש, והוא השורש הראשון לבריאת העולמות כדאמרן. והוא שאמר ר' יצחק אור דברא קוביה בעובדא דבראשית. הוי סליק נהוריה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא ואתגנון : אשר האור שברא הקב"ה כמעשה בראשית, היה מאיר מסוף העולם עד סוף העולם ונגנו. דהיינו כדאמרן, שיצאו ע"ס בקומת כתר, שה"ס הסתכלות עינין דא"י שמשם יצא סלך הרעת ברת"ם עד לנקודה דעוה"ז. וזה שאמרנו בתחילת המאמר, ויאמר אלקים יהי אור לעוה"ז. והוא שאומר ר' יצחק שאור ההוא היה מאיר מסוף העולם עד סופו. ואתגנון : סוף שהאור לא נתקיים בהכלים, כי נשברו, כנודע, ונסתלק האור לשורשו, והמסך, שעליו יצא וזוג הגדול הוה שה"ס בחי"ד, נגנוה לפני ולפנים בתוך המסך דבחי"א, ולא נודע מקומו איה, כמ"ש בספרא דצניעותא הגילי, וזיונהו לא אשתכחו כנ"ל באות הקודם עש"ה, ועל זה שואל ר' יצחק מאי טעמא אתגנון. בנין דלא יתהנון מיניה חיובי עלמא וכו' : והוא ג"כ שאלת הו"ל והלא במאמר אחר יכול להבראות ולמה נברא בעשרה מאמרות. שכבר פרשוהו הרב לעיל בענף יוד וי"א עש"ה בסמ"א ובסמ"ס. ואומר והוא שטיר לצדיקיא לצדיק דייקא. דכתיב אור זרוע לצדיק וכו' אשר הוא נגנו לצדיקים, ולצדיק בדיוק, כמ"ש אור זרוע לצדיק ולישרי לב שסתה: פירוש, שאין האור הוה אפשר שיתור ויתגלה כולו או מקצתו, רק בסוד המתקלא, שה"ס סלך השמיני שנקרא הדר שה"ס סיה החדש, שה"ס צדיק יסוד עולם, והוה כמ"ש בספרא דצניעותא, דער דלא הוה מתקלא לא הוה משגחי אפי' באפי'ן, ומלכין קדמאין מיתו, כמ"ש באות הקודם. ע"ש, והוה שמדיוק, לצדיק דייקא כמ"ש אור זרוע לצדיק וכו' : פירוש, דכל הכונה של יציאת האור מתחילה באופן זה שה"ו בו שביה"כ, שהאורות נעלמו והניצוצין נתפזרו ונורעו, כל זה היה בכונה תחילה כדי ליתן שכר טוב לצדיקים שמקיימים את העולם שנברא בעשרה מאמרות כמ"ש בסמ"ס ובסמ"א בענף יוד וי"א ע"ש, שזמ"ה אור זרוע לצדיק כלומר בשביל צדיק, ומתוך כך, ולישרי לב, דהיינו המכוונים לבם לאביהם שבשמים, להם, שמתה. וזה אמרו וברין יתבסמון עלמין ויהוין כולא חד : אשר או ימתקו העולמות ויהיו כולם אחד : פי', דאחר ככלות כל קצירת השרה מסוד אור זרוע הגילי, או ישוב הדבר לשורשו הראשון, והושב היוצר על כנו, ויהיה ה' אחר ושמו אחר, ע"ד שביארתי בסמ"ס [בענף א', עש"ה.

אות י"ח וזהו אמרם, ויהי אור, מרובא הו"א שרותא לאשכחא נגיון היך אתברי עלמא בפרט. דער הכא הוי בכלל : מכאן הוא הסכוא להשגת נסתרות איך נברא העולם בפרט, כי עד כאן היה בכלל : פירוש, כמו שנודעת שבסיבת נקודת המלכות שנתקנה במ"ן ועלתה לנוק' עינים, נחלקה כל סדרגה ונתפרטה לבי חצאים כנ"ל, והוה שנעשה ונתקן בזה המאמר של יחי אור ויהי אור, שה"ס פרצוף ב"ן כנ"ל, וזה אמרם, סהכא הוא שירותא לאשכחא נגיון היך אתברי עלמא בפרט. כלומר, שכל סדרגה נפרטה לבי פרטים, ויורגו בזה להשכיל, אשר כל ענין התפרטות הסדרגות עד ביאתם לבחי' רשות הרבים ולבחי' עלמא דפרודא, הנה ההתחלה רכל זה נעשה כאן כאור העינים בפרצוף ב"ן, דער הכא הוי בכלל : ששטרם יציאת האור מעינים, היה כל סדרגה כע"ס על שלימותה והיכנה. וכמ"ש בסמוך, כשכל הע"ס כלולים בהסדרגה הרי ה"ס אור, ואז מכונה בשם כלל, משאיכ בסוד נהורא

ואור המצח הנקרא שם מ"ה אע"פ שיצא מלמעלה מן המצח, הנה מתפשט משם ולמטה ומתחיל מציאורו מן הטבור עד סוף סיום רגליו כנ"ל. אבל מה שנשתנה עתה מבראשונה, בעת יציאת נקודת העינים, הוא זה, כי אז היתה נקודת הכתר במקומה לכר בפ"ע, ואחריה נקודת החכמה לכרדה בפ"ע, וכעדיז היו כל ה"ס, אבל עתה נתוסף תיקון גדול, והוא כי נקודת הכתר, נמשכה ונתפשטה ממקומה עד למטה קרוב אל סיום רגלי א"ה כמ"ש בע"ה, וזה ההתפשטות הוא כל שיעור הנקרא בשם עולם אצילות, ונקודה זו היא נקראת נוקבא דע"י, וכעדיז עתיק יומין דרכורא, הגעשה מטעמים דמ"ה כנ"ל, גם הוא מתפשט לשיעור הגילי, וכן עשו כל השאר : א"א ונוכבא, ואו"א, וזו"ן והלבישו זה את זה עד בחי' זו"ן.

באופן שכר רגלי הפרצופים דאצילות בין דעתיק בין דא"י, בין דאורא בין דזו"ן, כולן שוין בסיומא, והם מסתיימים יחד, מעט למעלה מסיום רגלי א"י, ושם הוא סיום האצילות כולו, ועייב נעשה נשמה זה לזה, וזה מלביש לזה, וגם כי עייז יוכלו הנבראים לקבל אורות העליונים שהם עתה מכוסים ומתלבשים זה תוך זה. וגם כי הכלים שלהם הגדילו עיי שנפשטו עד למטה, וכוה יש בהם כח לקבל האורות שלהם בהיותן כלים גדולים. והנה האור הוה דמ"ה החדש היוצא מן המצח כנ"ל, הוא סוד המלך החי הנוכר בפ' וישלח הנקרא הדר, אשר לא נזכר בו מיתה בתורה, כי לא מת כמו האחרים, אדרבא הוא מתקן ומקיים הו' מלכין קדמאין שמתו. הקודמין אליו. כנ"ל, כי כבר הודעתך כי אלו המלכים כולם, הם מלכים הנוכר בפ' וישלח, ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום, ולפי שכאשר יצא התחיל תכתף לברר בחי' אלו המלכים לעשות בחי' נוקבא אליו, שהם נקרא עתה בין דהיי"ן כנ"ל, לכן נאמר בו וימלך תחתיו הדר ושם אשתו מהיטבאל, כמ"ש בוהר דער השתא לא אידכר דכר ונוקבא כלל, בר השתא, ובניכ אתקיים כלא, דהשתא הוה דכר ונוקבא כרחוי, ונוכר באד"ר. והענין, כי הם בחי' מ"ה ובין דהי"ל, והשתא נמרא אדם, לפי שאדם כולל זו"ן, ולכן תמצא כי שם מ"ה בנימטריא אדם.

וא"ת והלא בשם מ"ה לא נעשה רק הדבורין שבאצילות, ובחי' הנוקבא נעשה משם ב"ן, ואיך נקרא אדם. והענין הוא, כמ"ש כי שם מ"ה כצאתו היה מברר משם ב"ן ומחברו אציו ונתקן עמו, ונמצא כי אז היה אור הנוקבא מכל אליו, והיה יונק ממנו כדמיון הבן עם הבת. שהכל נקרא ע"ש הבן, והוא יורש הכל, ואינו נוהן לבת אלא מה שיוטב בעיניו כרצונו, ואיכ נמצא כי הבת מפלה וכלולה בבן, ולכן שם ב"ן שהיא הבת, נוקבא, ומפלה לשם מ"ה שהוא הבן הזכר, והיא כלולה בו, כי שם מ"ה הוא המבררו עמו, והוא נתקן ע"י המ"ה, ולכן, כאשר מברר, הוא לוקח תחילה מה שמברר לעצמו, כנודע בסוד תרי"ן עטרי"ן דירית ברא, כי חסדים ונבורות דמ"ה ור"בן

אבל מה שנשתנה וכו' כי נקודת הכתר נמשכה ונתפשטה מסקומה עד לסמה קרוב אל סיום רגלי א"י וכו' : וצריך להבין היטב החידוש הזה שנעשה במ"ה החדש, אשר כל ספירה וספירה נתגדלה ונתפשטה בעצמה עד סיום כל אצילות, שהוא מראשי התיקונים כדברי הרב לפנינו. וחבין זה על פי מה דכ"ל לן הזוהר באדרא זוטא דף רפ"ח, וז"ל, בנין דעתיקא אתרשים בתלת, אופ הכי כל שאר בוצינין דנהרין מניה כלי"ן בתלת, עוד, עתיקא קדישא אתרשים בתרין וכו', כך כל שאר בוצינין סתימין בתרין.

וחנה דכריהם הללו הם כלל גדול ומקיף בכל מרחבי החכמה עד לפרטי פרטיות, כמו שיחבארו כל אחד על מקומו בע"ה. ופירושם, הוא ע"ד שנחבאר לע"ל, שמסיבת תיקון המ"ן לעולם הנקודים המכונה ב"ן הכולל, נחלקה כל סדרגה עד נוק' עינים לבי חצאים, כי אח"פ דכל סדרגה יצאה לבר מראש ונעשתה לבחי' הגי' ותוך, ונתבאר שם, אשר זה הי' רק מסדרגת החכמה ולמטה, אבל לא בכתר, מפני שהמ"ן דב"ן עלו רק עד העינים שה"ס חכמה עש"ה, אמנם במ"ה החדש עלה המ"ן עד הכתר, והיינו בבחי' הפנים דכתר, שה"ס בינה דכתר המכונה מצח, כנ"ל בסמ"א ד' רי"ז ד"ה וצריך ע"ש. והנה מטעם זה נחלקו הזו"ן גם מסדרגת הכתר, ויצאו לבר ככתר ע"ד אח"פ שה"ס ס"ג מ"ה וב"ן שיצאו מעינים, כנ"ל, באופן, שיציאת המ"ג מ"ה וב"ן סחכמה דראש, מקורו בב"ן הכולל, ויציאת המ"ה וב"ן לברם מהבינה דהראש, מקורו במ"ה החדש, כאמור.

וכבר ידעת, שכל הכוחות שבעליונים בהכרח שמתפעלים בהתחתון, ונמצא שיש כאן כי יציאות מכל ראש דפרצופי אצילות, משום שמתפעלים מבי היציאות הגי' : מסקור ב"ן הכולל, ומסקור מ"ה החדש, ומתחילה נכתן יציאת אח"פ שה"ס ס"ג מ"ה בין לבר מראש, דהיינו התחלקות הסדרגה לשנים, שמקורו סב"ן, ואח"כ נכתן, אשר גם מאותם האח"פ שיצאו לבחי' תוך נבדלו מהם החו"פ שהם מ"ה וב"ן, ויוצאים לבר מתוך לבחי' סיום וסוף, שמקורו במ"ה החדש, ונמצא שנחלקה סחמתו כל סדרגה, לשלשה, שכל אחד ואחד נתפשט בעצמו לרת"ם : עינים, און, חו"פ. וזה אמרם ז"ל, כמא דעתיקא קדישא אתרשים בתלת, אופ הכי כל שאר בוצינין וכו', כי נודע שעתיקא ה"ס כתר, וראש, אשר ממקורו של המ"ה החדש נחלק הכתר לכדו על שלשה סדרגות ראש תוך סוף, כי מנוק' עינים ולמעלה נעשה לראש וגי', ואזון נעשה לבחי' תוך וחג"ת, וחוטם פה שלו גיכ יצאו לבר מתוך ונעשו לבחי' סוף ונה"י. וז"ל דעתיקא קדישא אתרשים בתלת, ובגין כן כל שאר בוצינין וכו', כי הכוחות שבעליון בהכרח שפועלים בהתחתון כנ"ל.

וזה אמרו כי נקודת הכתר נמשכה ונתפשטה מסקומה עד לסמה וכו' בכל שיעור עולם האצילות, שהרי מכל מ"ה החדש נתארך כל סדרגה ככתר לרת"ם עד סיום אצילות, משום דכל אחת נתפשטה בעצמה על גי החלוקות רת"ם, ונמצא משום זה דכל סדרגה מתלבשת בכברתה, כמו שאומר לה"ן, שהם עתה מכוסים ומתלבשים זה בתוך זה, וכו'. והבן היטב, ומה שאמרו

נהורא דעינא כשעלה הנקודה דהית ונתקנה בנוקבי עינים, ונפרטה משום זה לב' הצאים, נכתן, שהנקודה נתישבה בין האותיות אור האלו, ועשתה מהם צירוף של אור, שהיוד הנוספת ה"ם הנקודה שעלתה בעינים שמשום זה נעשה המדרגה לפרטים, ומכונים פרט. וגם נסתלק ממנה אור דגיר ונשארה בקומה דבחי' רוח לבד, שנקרא אור, והבן.

וזה אמרו, ולכתר אתהדר כלל למהוי כלל ופרט וכלל : שאח"כ תור הכלל להיות כלל ופרט וכלל : דהיינו כנ"ל, שבסוד הגדלות והארת היסוד תורו האח"פ ונתיחדו שוב במדרגתם ככתחילה, ושוב יצאו העינים בקומת יתידה כמקודם, כי הנקודה יצאה מן אור וירדה למקומה כפה בתחתית האח"פ, ונמצא מסילאי שחור בחי' אור להמדרגה, שז"ס פרצוף בין ואור עינים בגדלות, כמ"ש ר' יצחק לעיל, שהאדם היה רואה כי מסוף העולם עד סופו ע"ש, וזה אמרו, ולכתר אתהדר כלל וכו' כלומר דאחר הקטנות דאור העינים שנפרטו האורות כנ"ל בסוד אור, הנה אח"כ תורו להיות כלל, כי בהארת היסוד שבו האח"פ להמדרגה ותור האור כמקדם. וזה אמרו, שחורו אמנם למהוי כלל ופרט וכלל, כלומר, שלא נשארו קבועים וקיימים באור הגדול הנה דבחי' כלל, והיינו כמ"ש ר' יצחק דאתגניז לצדיקים, ושוב תורה ועלתה הנקודה בין האותיות אור ושוב נסתלקו הגיר ותורו לבחי' אור ונפרטו שוב המדרגות לחצאים, שה"ס פרט. וכבר ידעת שאחר זה יצא המ"ה החדש ושוב החור האח"פ אל המדרגה, אשר ע"כ שוב יצאה היוד מהאור ותורה לבחי' אור, כמ"ש לקמן, והנה ז"ס כלל האחרון, וזה אמרו, ולכתר אתהדר כלל למהוי כלל ופרט וכלל : כי הכלל הראשון שהיה בטרם יציאת אור העינים, לא היה ראוי שיבא באופן הכלל ופרט וכלל, שהוא קוטב כל התיקון הנרצה בסוד עשרה מאמרות ובסויה אור ורוע לצדיק, כמ"ש לעיל, באות י"ו, אמנם ככלל הנה שנאצל ויצא באור העינים, הושרש כאן תיקון הגדול הנה על סדר כלל ופרט וכלל כאמור.

ואומר עוד עד הכא הוי כלל תליא באוריא מרוא דא"ס וכו', אשר עד כאן הכל היה תלוי באור מסוד א"ס, פי' כמ"ש הוורה במקום אחר, אשר נכנס יוד באור ונעשה אור. כלומר, שנקודת הצמצום החדשה שעלתה בסוד המין כנ"ל מכונה בשם יוד. דכל נקודה היא יוד, וענין האור המדובר כאן כבר ידעת שה"ס נהורא דעינא, דהיינו אור העינים, כמ"ש בתחילת המסור, באופן, שסוד הנקודה דמין שעלה לנוק' עינים, ה"ס היוך שנכנסה באור ונעשה בנקבי העינים סוד אור, ונתבאר לעיל באות ח' שה"ס ראש הא' רבין ע"ש, שנק' כתר, וה"ס א"ס. וזה אמרו כולל תליא באוריא מרוא דא"ס, כלומר, שבעת יציאת ראש הבין לא ה"י אלא בסוד רוח נפש לבד, כמ"ש לעיל באות ד', והיינו משום שנכנס הנקודה דמין באור ונעשה אור, וכיון היה משום יציאת אח"פ לחוץ שנחלקה המדרגה לשנים כנ"ל, באופן שראש הבין היה תלוי באוריא מרוא דא"ס, כלומר, בקומת רוח, שה"ס ז"א, בסוד האור דנוק' עינים. שיצאו האח"פ למטה מראש לבחי' חגית דגופא, ומשום זה כראש הא' עצמו אין שם כי אם בחי' מוחא דאוריא שה"ס רוח נפש לבד, כמ"ש לעיל, והכן היטב שאור א"ס אינו מתגלה וולת כראש הא' דכל פרצוף, וזהו דרייקי דעד הכא הוי כולל תליא באוריא מרוא דמין סוף, כלומר, שמאור א"ס ביה לא הגיע לתחתונים כי אם בחי' אוריא כמקום אור, ודע, שרק אורות דגיר נק' אור, משא"כ האורות דז"ק נק' בכל מקום בחי' רוח ונפש, וזכור זה ממקורו שבכאן

ורבין, ולכתר יהיב כרא לברתא כשעתיא דמזוונג עמה, עמרה דגבורה. וכאילו נתן לה משלו דמי, ולכן הוא לברו נכרא אדם. כלול תרווייהו.

והרי עתה כי ב' בחי' יש לנוק' דז"א : א', בהיותה כלולה בתחנה עם הזכר, הב' כשנפרדת ממנו, והוא נתן לה עמרה דגבורה. וזה סוד הכתוב ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד. כי הנה בשם זה יש כללות מ"ה וי"ט, שהוא המלוי של ד' אותיות הראשונים שבו, כי אדם הוא שם מ"ה והנקבה י"ט. בהיותה כלולה עמו, כי אז הנוקבא נקרא מילוי דשם מ"ה, נימטריא י"ט. כמו ענין אדם וחוה, כי אדם שם מ"ה, וכאשר היחה הנוקבא עמו היתה נקראת חויה, שהוא נימטריא י"ט. שהם בחי' מילוי דשם מ"ה, כי כל בחי' מילוי הוא נימטריא אלהים, שהיא בחינת הנוקבא, שהוא דינין. ובוה תבין, למה בחי' הנוקבא היא תמיד דינין, והוא, לפי ששרשה הוא בחי' המלכים שמתו, שע"כ נקרא מלכים, מלשון מלכות.

ואמנם כאשר נפרדת מעליו, ונעשה בחי' לעצמה, ואז שניהן בסוד בעל ואשתו. דכורא לחוד, ונוקבא לחודה, אז נקרא מהיטבאל, כי שם זה נחלק למ"ה יטבאל, כי מ"ה הוא דכורא, וי"טבאל נימטריא בן שדוא נוקבא בהיותה, לעצמה הויה דההיין המתבסם עמו"ה עם זה, דכורא ונוקבא, ולכן נקרא בשם טוב, דהורות שיצא מהם הרע, והוברר מהם הטוב. וז"ש וישאיתכם מורא ברא כו'. ואמנם צריך לתת טעם אל הנ"ל, כי הרי אלו הנקודות הנ"ל הם בחי' סיג. ואיך יהיו גרועים ומפלים לשם מ"ה החדש, ויהי מ"ה זכר, ונקודות סיג נמכה. ונודע בכמה מקומות, כי בחי' שם סיג גדול משם מ"ה. והתשובה היא, כי שם מ"ה החדש הנ"ל יצא מבחי' הוונג דע"כ וסיג כנ"ל. לכן כיון שהוא נמשך מכח ע"כ עצמו. לכן הוא גדול מסיג. ועוד טעם אחר, כי בשם מ"ה לא היתה בו מיתה ושכירה כמו שהיה בשם סיג עצמו ועוד טעם ג', והוא, כי אלו בחי' נקודות לבד של סיג. אבל המ"ה החדש הוא כולל מנת"א כנ"ל, וכיון שיש בחי' מעמים, ודאי שהוא מעולה על הנקודות דסיג, אבל לא על המעמים דסיג.

ועוד טעם ד', כי סיג יש בו גרעון גדול עתה, והוא, כי עדיין לא הושלם להתברר, כנודע, ולכן עתה מ"ה גדול ומעולה ממנו, אבל לעיל, אשר יתוקן כל בחי' סיג ויהיו כל המלכים ויתבררו לגמרי. בסוד בלע המות לנצח, או יחזור שם סיג לקרמותו ולתועלתו, (נ"א ולמעלתו), ושם סיג ישרוש ויאיר בעולם, ואז יתבטל שם מ"ה, אשר זהו ענין חזרת העולם לתהו ובהו, כנוכר בררז"ל רימות המשיח ואז יתבטל מ"ה, ואז לא יהיה רק ב' אורות של ע"כ וסיג, ודי בורה.

ענף מיד

אח"כ יצא שם מ"ה מהמצח דא"ק, והוא סוד מעמים, ונקודות הראשונות מס'ג נקרא עתה כ"ן, ונתחברו עתה מ"ה וכ"ן

שאמרו שם באדרא, עוד, עתיקא קדישא אתרשים בחיין וכו'. כונתם שאם אנו מבחינים מצד הבין לבדו, נמצאים מתחלקים לשנים שנים, דהיינו מנוק' עינים ולמעלה לראש, ואח"פ לתוך, כנ"ל. וזה אמרו, שבעת יציאת הנקודים מתעינים היתה נקודת הכתר במקומה לבד בפני עצמה, ואחריה נקודת החכמה לבדה, וכעד"ו היו כל היוד ספירות עכ"ל. והיינו כדאמרו, שהמין דבין הכולל לא עלו כלל לכתר, וע"כ נמצא ודאי נקודת הכתר במקומה בלי שינוי, ואחריה נקודת החכמה לבדה, אמנם אח"פ דחכמה ירדה לבד מפה דנקודים, לבחי' חג"ת דנקודים, ושם היה הבינה דנקודים המכונה ישו"ת, ונמצא או"א עילאין שה"ס החכמה שהם למעלה לגמרי מהבינה, כי החכמה בג"ד והבינה בחג"ת, ומכ"ש ז' תחתונות שלא היה בהם תיקון קיון ואור העינים, שלא שייך בהם ענין חיזוק מדרגה דבין לגמרי, כמ"ש בפמ"ס בענף ט"ו, וא"כ היו כלם זה למעלה מזה, ואין האחת נכנסת בתחומה של חברתה, כאמור.

באופן שכל רגלי הפרצופין דאצילות בין דא"א וכו' כולם שזים בסיומא : כי כבר נתבאר, אשר כל ה"פ אלו דאצילות הן בחי' מ"ה החדש והן מבחי' הבין, הסה רק ה"פ דע"כ היוצאים מיוד הויה פנימא דבין הכולל, דהיינו מססך דבחי"ג, אלא מסכת התחלקות כל מדרגה לג' חלקים רת"ס, דהיינו עד לבחי' דרגה ג' דמלכות המסיימת לכל פרצוף, הנה מסכה זו נמשכה כל מדרגה עד לסיום גבול אצילות, כנ"ל, ומאחר שכל המדרגות הם מססך דבחי"ג, א"כ בהכרח שמסתיימים בשוה דהיינו על הטבור דבין הכולל, שה"ס עקביים דא"ק, וקרקע אצילות, כנ"ל בענה"ק.

אמנם, ענין השתוות הזה שאומר הרב כאן, היינו רק ביחס כללות ה"פ אצילות, כלפי בין הכולל, להיותם כולם בחי' פרצוף ע"כ שלו, שסיומו הוא מסך דבחי"ג, כאמור. אמנם ביחס ה"פ אצילות האלו כלפי עצמם, אינם מסתיימים בשוה מסך, אלא עתיק דאצילות ארוך ככולם ככ"ש תתאין, דנו"ה שלו, וא"א שכפרטיותו נחשב ע"כ דמ"ה, דאצילות עצמו, מוכרח להסתיים למעלה ככ"ש תתאין דעתיק, דוגמת ע"כ דא"ק המסתיים למעלה מב"ש תתאין דנו"ה דא"ק הפנימי, כמ"ש בפמ"ס דף ר"כ ד"ה המתבאר ע"ש. וכן או"א מסתיימים למעלה מטבור דא"א להיותם בחי' ע"כ דבין דאצילות עצמו, המה מוכרחים להסתיים למעלה מטבור דסיג דבין דאצילות עצמו, כמ"ש כ"ז במקומו בע"ה.

אלו הנקודות הנ"ל הם בחי' סיג ואיך יהיו גרועים ומפלים לשם מ"ה החדש וכו' : כמ"ש בענה"ק, אשר מ"ה החדש הוא בחי' התפשטות ב' ותולדה לבין הכולל שה"ס הנקודות, המלכישו מפה דראש הא' דבין ולמטה, ונמצא שהבין חסיד גבוה ממ"ה החדש בבחי' אחת, כמ"ש הרב בע"ה בשער עתיק, ומקשה ע"כ, איך יהי הבין נקבה למ"ה, שהוא שפ"ל ממנה.

שם מ"ה החדש יצא מבחי' הוונג דע"כ סיג וכו' : ולכאורה קשה, הרי גם הבין יצא מהוונג ע"כ סיג, כמ"ש הרב לעיל בענף י"ז, אמנם כבר נתבאר שם, שכל אור הזה שנמשך

פנים מסבירות

שבכאן, דע"כ נק' אור הויא בשם רוח, להיותו נמשך מזה הוונג אשר הנקודה דמין עלה לאור העינים, ונכנס הנקודה כאור ונעשה אויר, ע"כ שביארנו לעיל, והיס מוחא דאווירא, המורה בעיקר אשר חסר אור הגיר משם, והכך.

אורת ייט' וזה אמרם, יהי אור כל מה דנפיק ברוא דא נפיק, יהי אור, על רוא דאויא דאיהי ייה : אשר כל המתחדש ויוצא להעולמות הוא יוצא בסוד המאמר יהי אור בסוד אויא שהם ייה : פי', דאין שום פרצוף או מדרגה יוצא ונולד כי אם בסוד יציאת הבין ע"ד הנ"ל בסוד ב' כפות המאונים, אשר אור היסוד מעלה את האח"פ בתורה אל הראש, ככז שהיו עומדים בפרצופי איק הקודמים למין, כנ"ל באות ט"ז וזה אמרם על רוא דאויא דאיהי ייה, פי' כי אז סתגלה כהגולד בחי' האור דגיר שהים ייה כנ"ל, וזה אמרם ולבחר אתהדר לנקודה קדמאה למהוי שרותא לאתפשטא למלה אחרא, אשר אח"ז תור לנקודה ראשונה כדי שיהיה התחלה להתפשטות הנולד לעינין אחר, פי', אע"פ דהמשכה הוו אינו מתקיים, כי בהכרח שכוחות העליונים נפעלים בהתחנן, וא"כ כיון שנס' בבין השורשי דאי' לא נתקיים התפשטות הוה אלא שהי' בסוד אור ורוע כנ"ל, וא"כ למה מוכרח כל תחתון לחזור ולצאת דרך שם, וזהו אמרם, ולבחר אתהדר לנקודה קדמאה, כלומר, שבאמת אין התפשטות הוה מתקיים כהנולד, כי האור תוור ומסתלק לסוד הנקודה כנוקבי עינים במקדם, אמנם מרויה בזה דע"כ יהיה בו התחלה ושורש לעינין אחר, דהיינו לבחי' אור דגיר דעוה"ת המשותפים מטיה ובין יחד, כמ"ש לפנינו, ותדע שז"ס שאמרו תויל אין האשה מתעברת מביאה ראשונה גם ז"ס אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי, היות שכל התחלה בהכרח שיהיה נמשך מהתחלת הבריאה, וכבר ידעת שה"ס ב"ן הכולל הנ"ל, וע"כ, כיון שבו קרה הסקרה דשביה"ב ושב התפשטות הקו למקומו ויית' סתו ונפלו רבי"ע, נמשך מזה ג"כ שאין האשה מתעברת מביאה הראשונה, ואין זרעו נקלט להריון ולידה, כי כביאה הראשונה מוכרח הורע ההוא לעבור בסוד המאמר דהתחלת הבריאה וכסוד השביה"ב אמנם זהו סיבה טובה שהאשה משגת כלי עיי ביאה ההוא אשר בכלי הוה היא מסוגלת להעלות מין ולהוליד בנים חיים במוהין דתיה, שז"ס אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי כמ"ש עור בע"ה.

וז"ש עור אור ויהי אור, אור דכבר הוה, פירוש דענין זווג הוה מוגדר שאין בו חידוש של אור, אלא שחזור ומגלה את זה מה שהיה בו למפרע, כנ"ל, שמכאן הארת יסוד דאי' תוור ונמשך הית' כנוקבי עינים למקום שהיתה בו מתחילה בפרצופי אי' דהיינו לפה של הפרצוף, אשר בזה נמצא מאלו אשר האח"פ שיצאו לבר ולמטה ממסך של ראש לצד היותו נמצא בעינים שה"ס כלי דהכמה שלמעלה מאוון, נמצאים עתה אחר שיררה המסך דת"ת לפה ששבו לבחי' ראש, דהיינו למעלה מהמסך דמין שיטנו עתה כהפה כמלפנים, שאז חוזר ומתחדש וזוג השלם מסלכות לבתר כמו שהיה בפרצופי אי' שמשרם המין, שחורים ע"כ ויוצאים ע"ס בקומת כתר כמלפנים וא"כ אין כאן אור חדש אלא רק אותו שיעור האור שהיה נעלם מסיבת המין שנתעלה לנוק' עינים, נמצא שחור עתה ונתגלה מסיבת חורתה למקום הפה, שז"ס ויהי אור, אור דכבר הוה משרם המין ולא אור חדש כאמור.

והנה

עין החיים ענף מד

וכ"ן, ומהם נתקנו כל הנקודות שהם המלכים שמתו, ושאר המלכים שלא מתו, שבין כולם נקרא אצירות, ועתה אחר התיקון נקרא ברורים, והוא שבא אחר הנקודים, וז"ש עקודים נקודים ברורים.

שם של מ"ה היוצא עתה ממצח החדש, יש בו מנת"א כמו ע"כ וס"ג : מעמים של מ"ה דכורא דעתיק, והמעמים דבין נוקבא דעתיק, ונקודה של מ"ה דכורא דא"א, ונקודות דבין נקודה דא"א. תנין דמ"ה או"א, אותיות דמ"ה ז"ו"ג (אך למטה כתבתי, שכל בחי' דמ"ה הוה דכורא, וכל בחי' בין הוה נוקבא, וא"כ קשיא הא קאמר הכא דתנין דמ"ה או"א ואותיות דמ"ה הם ז"ו"ג, ואפשר לומר דלא דק, אלא שאמת הוה כמ"ש למטה. ע"כ מהרח"ו ז"ל).

ואם תסתכל תראה, כי כל אחד מה' פרצופים נחלק לבי' ג"כ : הכתר של ע"ס ממנו נעשה ער"ב וא"א, דהיינו עתיק עד ת"ת שבכתר, וא"א משם ולמטה, וכע"ז חכמה ויש"ס, בינה ותבונה, וז"א ועקב, ורחל ולאה.

ואם תסתכל תראה, כי שם מ"ה הוה כללות כל השם, שהוא מנת"א של כל כללותו, ואמנם שם ב"ן אינו רק הנקודות דס"ג לבד, אלא שהנקודות אלו דס"ג נחלקים למנת"א ג"כ, דכ"מ שנוכר מנת"א בשם ב"ן, שהוא ס"ג כנודע, אינו רק בנקודות לבדו של ס"ג, הכוללים בהם מעמים ונקודות, ושמו"ר כלל זה, נמצא, שכל אי' מהשמות הדי' שהוא ע"כ ס"ג מ"ה ב"ן, הם : הא' מעמים, והבי' נקודות, והג' תנין, והדי' אותיות, וכל אי' מאלו הדי', כולל כל הדי' בחי' שהם מנת"א, אמנם בשם ס"ג מצינו תוספת אי', כי גם בחלק הנקודה שבו, גם הוא כלול מד' בחי' מנת"א. (שבכאן עד סוף הענף מהרח"ו ז"ל) נמצינו למדין מהם, כי שם ב"ן הוא חלק הנקודה לבדו דס"ג וזהו השם של ב"ן נחלק לדי' בחינות, ושאר' בחי' של ס"ג, שהם תנין ואותיות, אפשר שהם כבי"ע, כנלע"ד חיים רהבין כפי הנ"ל, גם נלע"ד, כי שרשם אינם וולת ב' בחינות, שהם ע"כ ס"ג, והם שורש החסד ודין, ואמנם הע"כ כולל מנת"א, ובין הס"ג ג"כ, והמעמים דע"כ הם ברישא כנודע, והנקודות שלהם ממצחא ולמטה שהוא שם מ"ה, ושם זה כולל ג"כ מעמים ונקודות וכו' נמצא המעמים דע"כ הם נגד המעמים דס"ג, ונקודות דע"כ הוא שם מ"ה במצחא, והם כנגד הנקודות של ס"ג שהם בעינים, וזה נקרא שם ב"ן, אמנם קשה לפ"ו, כי הרי נקודות הם ס"ג ולא מ"ה, אי"כ הוה ראוי שיצא ס"ג דע"כ שהם נקודה דע"כ, ולא מ"ה שהם תנין, ונשאר עתה תנין ואותיות דע"כ ותנין ואותיות דס"ג, ואיני יודע מה נעשה בהם, ואולי מהם נעשה כ"ע, ושמו"ר כלל זה, שאפשר שהוא אמיתי, ויובן בו כמה דברים, או אפשר שמתנין ואותיות דע"כ ס"ג, נעשה מהם כלים של אצילות חדשים :

נסתפק

פנים מאירות רכו

שנמשך לחב"ן מאור חדש שיצא מזווג ע"כ ג"ס חזר ונסתלק ממנו בסיבת שביה"כ, ולא נשאר מהב"ן, אלא כמה שיש בו מתחילה אצילותו מאור העינים, דהיינו אור דרוח נפש לבד, כנ"ל, עש"ה.

וזהו שמתרין, כיון שנמשך מכה ע"כ עצמו, לכן הוא גדול מס"ג : פי' כמ"ש לעיל בפמ"א דף ר"כ ד"ה ובכ"ל, אשר אור חדש דבקע לפרסא והאיר בנקודים שיצא מכה ע"כ ס"ג, ח"ס מ"ה דאי'ק, שהאיר בב"ן דאי'ק שה"ס הנקודות, באור של גדלות, ובי' אורות מ"ה וב"ן דאי'ק הללו ה"ס פנימי וחיצוני, זכר ונקבה, שהפנימי נמשך מע"כ, והחיצוני שה"ס הבין נמשך מס"ג, עש"ה. וזה אמרו כאן בס"ה החדש, שהוא ג"כ בחי' פנימי וזכר, שנמשך מע"כ, וע"כ נעשה למתקן ומשפיע אל הבין שהוא בחי' חיצוני ונקבה, שנמשכת מס"ג, כי הבין דאי'ק תור ויצא בבחי' פרצוף חיצון באצילות עם מ"ה החדש הוה, והכך היטב.

וחדע, אשר אותו בחי' ב"ן דאי'ק הנבזה ממ"ה החדש, דהיינו ראש הא' דב"ן הכולל, שאין המ"ה מלבישו, היא אינה צדיקה ואינה מקבלה שום תיקון ממ"ה החדש, ואדרבה היא משפעת למ"ה החדש, בסוד אור מקיף, כמ"ש הרב בשער עתיק ע"ש.

ועוד טעם ג' זכו' וכיון שיש בחי' טעמים וכו' אב"ל לא על טעמים דס"ג : כבר נתבאר היטב לעיל בפמ"א דף ק"א וכאן בפמ"א דף דמעתל הפנימי שה"ס מ"ה על החיצון שה"ס ב"ן, משום שלפנימי יש לו ראש וג"ד מה שחסר זה בהחיצון שה"ס ב"ן, ונודע שכל ראש נק' טעמים, וזה אמרו, שהבין חסר טעמים ואינו אלא בחי' נקודות, וע"כ מוכרח לקבל הארתו על ידי הפנימי שהוא מ"ה.

וזה אמרו, אב"ל לא על הטעמים דס"ג : פירוש כנ"ל, אשר המ"ה אינו מלביש על ראש הא' דב"ן שה"ס הטעמים שלו, כי המה עומדים מחוה עד הטבור דאי'ק, ומ"ה החדש יוצא מפה דראש הוה, וע"כ מתחיל מטבור ולמטה כמ"ש בפמ"א דף ר"י, וע"כ ודאי שהטעמים דס"ג דהיינו ראש הא' דב"ן הכולל, הוא מעולה מטעמים דמ"ה החדש.

ועוד טעם ד' זכו' אב"ל לע"ל וכו' ושם ס"ג ישלום ויאיר בעולם ואז יתבטל שם מ"ה : כבר ידעת, שכל ענין מ"ה וכ"ן ה"ס התחלקות המדרגה לשנים, בסוד פנימי וחיצוני שזוהו נעשה מכת תיקון מ"ן ושיתוף מרת הרחמים בדין, אמנם מטרם ירדת נה"י דס"ג לנה"י הפנימיים דאי'ק, לא היה שם ענין התחלקות המדרגה לפנימי וחיצוני הנק' מ"ה וכ"ן, אלא בסוד דח"ל, שמתחילה נכרא העולם במדת הדין, שה"ס בכלי אחת דמלכות דאי'ק ובח"י, וראה שאין העולם יכול להתקיים שיתף עמו מרת הרחמים, שה"ס ירדת נה"י דס"ג, המכונה מרת הרחמים, אל נה"י הפנימיים שה"ס מלכות דאי'ק המכונה מרת הדין, ונשתתפו זה בזה, ונתקנו בזה בסוד מ"ן, כנ"ל בפמ"א ענף מ', ואז יצאו משום זה ב' פרצופין פנימי וחיצוני, כנ"ל בפמ"א דף ק"א, והיה כל זה משום תיקון העולם, אבל לעתיד לבא אחר שיתקון העולם, אז יחזור שם ס"ג לקדמותו ולמעלתו הקודמת שכטרם תיקון המין

אות כ' והנה זה אמרם, דהא א"ס בקע מאוירא דיליה, וגלי דאי נקודה, י' כיון דהאי יוד אחפשט, מאי דאשתאר אשתכח אור; שהא"ס בקע מאויר שלו וגילה לנקודת י' הוה ומאחר שיוד הוה אחפשט מה שנשאר נמצא אור: פירוש דענין אויר נתבאר לעיל באות י"ט שה"ס הנקודה דמין שנקי בשם י' שעלתה למקום אור העינים ונעשה שם בחי' אויר עשיה. וזה אמרם, שאח"כ בעולם התיקון חור הא"ס ובקע מאוירא דילי' וגלי האי נקודה יוד; כלומר, שגילה שאין מה מקומה באור עינים, אלא למטה במה דראש בגיל עשיה, וממילא אחפשט היוד ויורה מאויר, ומה דאשתאר אשתכח אור: כי מאחר שיררה למקומה במה, שוב נמצאים האח"ס שחורו ועלו לראש ונתחברו להסדרנה כמקורם ונשלמה הסדרנה בע"ס, וחור לירד אור א"ס על וזוג השלם שבמה בקומת יתירה, בגיל, וממילא חור ונתגלה שם אור א"ס כלמסרע, בסוד אור דכבר הוה, בגיל עשיה, ובוה גבין דברי הסבא דמשפטים הגיל וזיל דא דהא רזא עילאה יתירה מכולא בעמודא דקיימא לטקלין גו אוירא דנשבא: אשר זה הוא סוד עליון יותר מהכל, באותו העמוד העשוי למשקלים בתוך האויר שנושב, פי', שהארז היסוד בעולם התיקון סמיה החדש נק' עמוד מלשון קו המשקל, והוא עשוי למשקלים בתוך האויר שנושב, וענין אויר שנושב במקום האור, כבר נתבאר לעיל שהוא סמיכת עליית הנקודה להענינים, ונתבאר שבנה הארת היסוד נמשך הנקודה היא וחזרת למקום המה כמקורם, שמתוך זה נמשכים האח"ס מנופא לראש, שז"ס המשקל בגיל, ונמצא שעמוד הוה עשוי תמיד למשקלים, להטות האח"ס לאור דג"ר מכת שמוריד היוד מהאויר ואשתאר שם אור דג"ר כמקורם.

וזה אמרו, אית מכלא חדא: בהאי סטרא, מאוני צדק, בהאי סטרא מאוני מרמה. שיש מאונים אחת, שמצד זה מאוני צדק, ומצד זה מאוני מרמה; פי', שמאונים האלו נמצא בעולם הבריאה מסוד מחבב הנשמות, שכוסן הארת המיה שה"ס צדיק יסוד עולם, בגיל, שנק' עמודא דקיימא לטקלין, בגיל, או נמשך המין סמלי דחכמה דנוקי דויא אל בחי' המלכות שבה, בגיל בסוד יוד התפשט ויורד מאויר ואו עולה הבייע למעלה לאצילות, כמו בשבתות, כנודע, ואו שולט אותו הצד של המאונים שנק' מאוני צדק, אמנם כשיש פגם בתחתונים, או מתחלק משם הארת המיה, וממילא חזור המסך למקומו לכלי דחכמה, וממילא יורדים האח"ס דנוקי, שה"ס בייע למטה למקום פרודא וקלי', שבוה נמצאים הנשמות שכבר היו באצילות, ויוצאים שוב לבייע התחתונים, ואו שולט אותו הצד של המאונים שנק' מאוני מרמה, והבן, וזה אמרו, והאי מקלא לא שכיך לעלמין, ונשמתיין סלקין ונחתיין, עאלין ותבין אשר מאונים האלו לעולם אינם שוקטים, והנשמות עולות ויורדות באות ושבות, כלומר דכל אחד ואחד, נידון שם, לפי טהרת נשמתו, אשר בוסן הטהרה, וזכה שיאיר צדיק העליון בנוקי, ואו מטה המאונים כלפי שליטת מאוני צדק, ונמצאים הנרין שלו עולים לאצילות וזוכה לבחי' אצילות בגרין שלו, ואם ח"ו שעושה אח"כ אויה פגם נמצא שמתחלק הארת המיה משורש פרטיות נשמתו ח"ו, ואו יורדים הנרין שלו, שהם בחי' אח"ס משורש נשמתו שבנוקי דאצילות, ונמצאים תוורים ויוצאים לבייע למקום הקלי' ונרעבו הנרין שלו ח"ו כי המה כף המאונים לחובה תחת שליטת מאוני מרמה, שהם הקלי' הנמצאים כבייע התחתונים. וזה אמרו, והאי מקלא לא

מטהו ויל נסתפק לי ג' ספיקות באחר התיקון: או דשם סיג נשאר עינולי, וממיה לבדו נעשה יושר לבדו דכל אצילות, או שתחלה יצא סיג דענולים, ואח"כ בעת התיקון או יצא גם היושר דסיג ויושר דמיה, שהוא מהיטבאל מלך הח' הדר כלול וזין דמיה. ונשאר ענולים מס"ג לבד, ויושר ממה ומס"ג, וע"כ הס"ג דיושר נקרא בין, כי הס"ג דענולים לא נשתנה שמו והוא ס"ג ככראשונה, אך היושר דסיג נקרא בין, או שתחלה יצאו ענולים דסיג, ובתיקון יצאו יושר דסיג הנקרא בין, ונם ענולים ויושר דמיה, ונתחברו ענולים דמיה וענודים דסיג, וכיושר דמיה עם יושר דסיג הנקרא בין.

ומהמונטרם הגדול דא"ק משמע בהדיא, כי הענולים והיושר דסיג שניהן יצאו תחלה אך שהיו בבחי' נפש, ואח"כ יצאו בתיקון רוח, שהוא ענולים דמיה ויושר דמיה, וזוא פי' ד', קרוב לפי ג' שנסתפקתי. והראיה, כי במיתת המלכים נכתב שם שהיו בדרך קוין, שנפלו אחורים דאויא: שהג"ר לבדו היו בדרך קוין, וע"כ לא מרתו אלא הוית. ונודע כי אין קוין אלא ביושר, וכן אין פנים ואחור אלא ביושר. ואמנם לפי שנכתב בראש הקונטרס שלא היה רצוננו לדבר כלל בענולים אלא ביושר, לכן לא נתבאר שם ענין מיתת המלכים הענולים אלא דיושר לבד, ולכן לא נזכר בתקונים אלא דיושר. וכן נראה ממונטרם הקיצור, שכתב כי באח"פ לא יש רק יושר, אך בעין שהם הנקודים, ובמצח, יש יושר ועינולים, והנה נראה, כי בעין לבדו שהוא סיג, וכן במצח לבד שהוא מיה, יש יושר וענולים ככראמהם ע"כ מהותיו ויל.

ענה מ"ה

תחילה היו ה"ס כוללים כל עולם אצילות, עצמות וכלים, אלא שהעצמות הי' שלם והכלים קמנים, ולכן מתו. פי', כי כלי נקודת עתיק היה חצי כתר (דעתיק), עד הטבור שלו, וכדי נקודת א"א היה חצי התחתון של הכתר, ובו נכללין כל ה"ס שלו. וכן בערניק, וכלי אבא היה חכמה לבד, ובו כלולים כל ה"ס, וכלי אמא היה בינה לבד, ובו כלולים כד ה"ס שדה. וכלי וזין היו ו' כלים: הא' מחסד לבד, וב' מגבורה, ג' מתית, ד' מנצח, ה' מהוד לבד, ו' מיסוד לבד, הי' ממלכות לבד, וכל י"ס שלו כוללים בהם. וכלי המלכות היה של מלכות ממש שבה לבד, וכל ה"ס שבה כלולים בה.

ועוד שינוי אחר היה בהם ממודם התיקון, כי כל אחד היה זה למעלה מזה ואין זו מתכבשת בזו כלל, ואו נמצא: שהכך נקרא פרצוף אחד, ונם בלתי התלבשות שום ספירה בחברתה, והיתה שיעור קומתה כמו שהוא עתה ממש כל אורך האצילות. ואחר כל התיקון, או נתוספו ט' כלים וחצי תחתון, בכתר דעתיק, ונם שנתלבשו ונתפשטו אלו באלו, ובוה נתרחבו הכלים לאין קץ, ויוכלו לסבול כל האורות, עד שנשארו בקומתן שוה.

ונתוספו

המ"ן, כלומר, שאותם נה"י דס"ג שה"ס סדת הרחמים יתעלו מנה"י הפנימים, ויתבטל השיתוף דמדה"ד בדיון, כי העולמות יוכלו לקבל ולהתקיים ממלכות דא"ק בלי שיתופא, כמ"ש לעיל בפס"ס דף כ"ה ד"ה ובוה חבין, בפירוש דברי הוזהר, ואין עוד אלהים עמדי דלית עמי שיתופא כלל. וזה אמרו, ואו לא יהיה רס ב' אורות ש' ע"ב וס"ג, כלומר ע"ב דא"ק וס"ג דא"ק, דהיינו כל בחי' א"ק שבטרם צמצום נה"י דא"ק שאין שם אלא כלי אחת לכל הע"ס, ואין שם ענין פנימי וחיצוני שה"ס זכר ונקבה המכונים מ"ה וב"ן, שז"ס חזרת עולם לתוהו ובוהו, כלומר לעולם הכתר שה"ס א"ק, שנק' עולם התוהו, כנודע, ובוה יתבטלו כל היניקה וקיום להקליפות בסו"ה בלע הסות לצצה וסחה ה' דמעה מעל כל פנים, ותבין שענין חדמעות הוא מלשון המשנה סרסע ומנסך, שהוא מסוד עליית מ"ן לנוק' עינים, שנעשה שם דימוע של סדת הרחמים בדיון, אשר עליית מ"ן הוה הוא שורש העולמות כנ"ל. וז"ס דחז"ל, הקביה מוריד שתי דמעות לים הגדול, פירוש, שמסוד הדימוע הנ"ל נמצא, שכן מגיע השפע מחכמה שה"ס עינים, אל הבינה דחכמה המכונה ים הגדול. והבן זה. ומטעם זה הוטבע באדם שכעת התעוררותו ברחמים, מתסלאים עיניו דמעות, והוא להיותם סוד השרש של מ"ן נוקבין משיתוף מדה"ד, כנ"ל. וז"ס אשר לע"ל נאמר וסחה ה' דמעה מעל כל פנים, כי לא יוצטרך עוד לזה ברומה לצדיקים של עתה, שאמרו ז"ל, שהמה ניוונים כודע, כלומר במדת הדין לבד, כמו שהיה בטרם השיתוף, והבן היטב, ובוה חבין דברי הרב במרשכ"י דף יוד כראשית בסוף ביאור הוזהר בפסוק מי ברא אלה, בפירושו דחז"ל ששערי דמעות לא ננעלו, עשיה.

ענה מ"ד

וא"כ קשיא הא קאמר הכא דתנין דמיה או"א זכו כבר נתבאר זה בפס"א ענף כ"ז דף קע"ג עשיה, ויתבאר עוד בעיה לפנינו. וענין התחלקות הטנא"א דמיה ובין בה' פרצופי האצילות, ית' בענפים הבאים בעיה.

שם בין אינו רק הנקודות דס"ג וכו': כבר נתבאר זה לעיל בפס"א דף רכ"ג ד"ה והענין, עשיה.

שם בין ח"ק הנקודת שבו זכו תנין ואותיות אפשר שהם בביע: כבר נתבאר זה בפס"א דף רכ"ג, ד"ה ועם זה חבין, ומשם תדרוש.

ענה מ"ה

אלא שהעצמות היה שלם והכלים קטנים וכו' כי כלי נקודת עתיק וכו': כי נקודה א' דג"ר דנקודים נבחת לשנים. פעתיק וא"א. וכן ב' נקודות חכמה ובינה נבחת לשנים: שמחצה העליון נקרא או"א או חכמה לבד, או ע"ב, או כלי אכא. ומחציתם התחתון נק' ישסו"ת, או בינה לבד, או ס"ג, או כלי אמא, וכבר נתבאר לעיל בפס"א דף ר"ח ודף ר"כ, ענין התחלקות כל מדרגה לשני הצאים על העינים עשיה. ולפיכך נבחתים הג"ר דנקודים שהמה ג' מדרגות, כח"ב, לששה מדרגות: עתיק ונוקי, א"א ונוקי, או"א וישסו"ת, אשר כל אחת היא

אמנם

אמנם חצי מדרגה, כאמור. וכבר ידעת שגיר נקודים אלו, הם ג' ראשים, כמ"ש בפמ"א בענף כ"ב, שיש בכל אחד עשר ספירות, עש"ה. וכלי ז'ין היו ז' כלים וכו': והיינו רק ז' מלכות, דהיינו בחי עשיה של ב' מדרגות זעיר ונוקבי'. כמ"ש בפמ"א בענף כ"ז דף קע"ג, ונמצא שמג"ר לא היה אפי' המלכות שבהם, אלא רק סה"ת היה לו ז' המלכות מהם, וחסר לו גם הט"ם ראשונות מאותם חז"ת.

ועוד שינוי אחר וכו': כבר נתבאר בפמ"א לעיל דף קמ"ח ד"ה אמנם ע"ש.

ואחר כל התיקון אז נתוספו וכו' עד שנשארו בקומתן שוה: דהיינו כמו שאומר לעיל בסוף ענף מ"ג, שלעתיד לבא, אשר יתוקן כל בחי' הס"ג, ויחיו כל המלכים ויתבררו לגמרי, בסוד בלע המות לנצח, אז יחזור שם מ"ג לקדמותו וכו' עכ"ל. כי אז יתחדו ויתקשרו כל אלו המדרגות והפרצופין שנאצלו ויצאו מכת הנקודים, ומכת מ"ה החדש, בעלמין דאבי"ע, יתחדו כולם לפרצוף אחד, המתחיל מחזה דא"ק, ששם הפה של ראש הס"ג דא"ק שמלפני תיקון מ"ן, וימתיים בנקודה דעוה"ז כמו א"ק הפנימי, דהיינו ממש כמו התפשטות א' דגופא דס"ג, שהם עשר ספירות שלימות בקומה שוה שנתפשטו לבחי' תוך סוף דס"ג, עד לנקודה דעוה"ז, וסו"ה ועמדו רגליו על הר הזיתים, שז"ס ביטול שם מ"ה המתחיל ממבור דא"ק ששם בחינת נוקבי עינים דראש הא' דב"ן, אשר לעתיד יתבטל לגמרי הגבול הזה דנוקבי עינים ומצח שה"ס המבור, מפני שאח"כ ישונו לקומה אחת עם הגלגלחת ועינים בנצחיות כמו שהיה בטרם עליית מ"ן לנוקבי עינים, שגופא דס"ג היה מתחיל מחזה דא"ק, וכולהו ע"ס גלגלחת עינים ואח"כ הם בקומה שוה עד החזה, כנודע בענה"ק.

וזה אמרו כאן, ואחר כל התיקון, אז נתוספו ט' כלים וחצי תחתון בכתר, וגם שנתלבשו ונתפשטו אלו באלו, וכוה נתרחו הכלים לאין קץ, ויוכלו לסבול כל האורות, עד שנשארו בקומתן שוה, עכ"ל. ויורנו כזה שני עקרים גדולים: הא' אשר גם אחר כל התיקון, שיתבטל שם מ"ה, מ"ם מזג המדרגות שיצאו בהעולמות דאבי"ע, לא יחסרו משום זה כלל, כי כל המדרגות והפרצופין כולם ישארו לנצח: ועיקר הכ' הוא, שיהיה מעלת כל אלו המדרגות מגדול ועד קטן בקומה שוה, אשר אפילו המדרגה התחתונה שבתחתית העשיה יגבה קומתו עד כתר דגופא דס"ג דא"ק שלמעלה מעולם הנקודים, באופן, שכל המדרגות שנשתלשלו ויצאו זה למטה מזה באורך עד סוף עשיה, נמצאים עולים ומלבישים זה על זה בעובי בקומה שוה. שבוה נמצא הרחבה גדולה לאין קץ, מפני שכל הפרטים הרבים, שנגלו ויצאו בכלהו עלמין דאבי"ע, בכל ההמשך דשחא אלפי שני, נמצאים שמלבישים זה על זה בעובי עד כתר דס"ג דא"ק הקדום, שמתרכים קומות התחתונים בכלהו עלמין, והכן היטב.

והרי נתבאר מה שהיה קודם כל התיקון ומה שהיה אחר תכלית כל התיקון אבל באמצע היו שינויים רבים וכו': כי קודם כל התיקון היו ג' ראשונות רק הצאי מדרגות

ונתוספו ט' כלים וחצי התחתון דכתר, כא"א, וגם שנתלבשו אלו תוך אלו, וגם נתלבשו כל הכלים דעתיה בתוך כלים דא"א. ונתוספו ט' כלים כאבא, וזלת כלי החכמה שבה, שכבר היה בה מעיקרא, וגם נתלבשו אלו באלו, וגם נתלבשו כל הכלים דא"א ועתיק תוך כלים דאבא.

ונתוספו ט' כלים כאבא, וזלת כלי הכינה שבה, שכבר היה בה מעיקרא, וגם נתלבשו כל כלים: דעתיק, ודא"א, ודאבא בתוכה.

ונתוספו בו"א ג' כלים הראשונים דכחי' וכלי האחרון דמרכות, וזלת ו' כלים דו"ק שכבר היה בו, ולא עוד אלא שכל כרי שבו כלול מכל ה" כלים כנודע, וכן בכל שאר הפרצופים, והכן זה, ונתלבשו אלו באלו, וגם נתלבשו כל הכלים: דעתיק, ודא"א, ודאו"א בתוך ז"א.

ונתוספו ט' כלים הראשונים בנוקבא, וזלת כלי מלכות שבה שכבר היה בה מעיקרא, וגם נתלבשו אלו באלו, וגם נתלבשו כל כלים: דעתיק, ודא"א, ודאו"א וז"א, בתוך כלים שלהי, וכבר ידעת, שמלבד שהם י' כלים גמורים בכל פרצוף, וגם כל כלי מהם כולל י' כלים וכו' ונמצא כי יוד כלים נתרחו לאין תכלית, ושיעור קומתן לא נשתנה, כי הרי נתלבשו זה תוך זה, והכן זה מאד מאד, וכוה יוכלו לסבול האורות.

והרי נתבאר, מה שהיה קודם התיקון ומה שהיה אחר תכלית כל התיקון, אבל באמצע, היו שינויים רבים, כי התחילו להתקן מעט מעט: כי כשנתקן עתיק, נתקן כל בחי' עתיק שיש בכל ה"ס שממנו ולמטה, וכשנתקן א"א נתקנו כל בחי' כתרים, שיש בכל הכלים ממנו ולמטה, ונעשה הכלים דכתרים בהם, וכשנתקנו או"א, נתקנו כל בחי' כלים של חויב, שיש מהם ולמטה וכשנתקן ו"א, נתקנו כל הכלים של ו"ו שיש מהם ולמטה בכך כלי מהם, וכשנתקן הנוק' שהיא מלכות, נתקנו כלים של מלכות בכל כלי מהם, ואז נתקנה הנוקבא, הרי ביארנו דרך כללי, עוד שורש א' בתיקון ו"א, וממנו נלמד לכל

מדרגות, ולז"ת לא הגיע להם כלום מאור עינים, וע"כ לא היה בהם רק ז' מלכות, והיו חסרי ט"ר אפי' מכל אחת מז"ת, ומג"ר לא היו להם כלום. גם נתבאר מה שהיה אחר תכלית כל כל התיקון, אשר כל המדרגות שיצאו בהמשך שיחא אלפי שני זה למטה מזה באורך, עלו ונתתקנו והלבישו זה לזה בעובי בקומתן שוה, אבל באמצע, היו שינויים רבים, כי התחילו לתקן מעט מעט מעילא לתתא: ע"מ כמו אדם הנטבע בטיט עד למעלה ראש, שמתחילה מוציאים ראשו ואח"כ גופו ואח"כ רגליו, כמו כן אותו פרצוף חז"ת הנוצר בעולם הנקודים, שהיה נמשך עד לנקודה דעוה"ז, אשר נשבר ומת ונתפורז ניצוציו כבי"ע, ונתגלה הקלי' כנ"ל. הרי תיקונו לתחורו לקומת אצילות כמלפנים: שמתחילה נמשך הראש ונתקן, ואח"כ גופו, ואח"כ רגליו, כלומר, מעילא לתתא.

לא שכיך לערמין, כלומר, שבכל עת וכל רגע, נידונים שם האנשים, אם להטותו כלפי הכף וכות או לכף חובה ח"ו, ע"ד האמור לעיל, ויש ונשמתין מלקין ונחתין עאלין ותכין, שעולים ובאים לאצילות, ושבים ויורדים לבי"ע, והכן היטב.

והנה נתבאר היטב ענין כ' הכפות של המאונים שה"ס: נקודת המין בסוד ה"ח בנוק' עינים, שבסיבת התעלות כף הוה מסקום הפה לנקבי עינים, ונשתרשה שם לנוק' דראש, מסכה זו ירדה הכף של הבינה וז"ל דראש לבחי' חג"ת דגופא הנמצא למטה מסך של ראש, ואם הכף של נקודת המין יורדת מנוק' עינים למטה מבינה וז"ל דראש דהיינו במסקום הפה, נמצאים כף של בינה וז"ל חוורים לבחי' ג"ר של ראש, אמנם עדיין לא נתבאר כלל, ענין המתקלא בעצמה ויתבאר לקמן בע"ה.

אות כ"א וכהמתבאר נבין מה שאמר הרב בע"ת שער ט"ל דרוש ד' בסוד הווג דנשיקין, אשר יש ב' בחי' וזוג דנשיקין, שהם נשיקין שקודמין לווג הגופני, ונשיקין הבאים בשעת הווג הגופני ע"ש, ומתחילה נבאר ענין הווג דנשיקין עצמו שמביא שם בדרוש ט', וז"ל, ונמצא שווג התחתון עיקר הוא מו"ת, אבל ווג העליון דנשיקין הוא מהג"ר שבו שמדווגים עם הג"ר שבה, והענין שכל נשיקה הוא מבחי' הכל הפה היוצא מן הריאה אל הגרון שהיא בינה, נמצא שכתם הוא מו"ת, אמנם אותו אור שהיה נמשך מאותם הג"ר שבראש אל הגוף קודם שיכנסו בפנימיות הגוף שבג"ת יוצא דרך פה לחוץ בסוד הכל וכו', ואמנם סוד תיבור זה הוא בתוך הפה שהתיך הוא חכמה והגרון הוא בינה והלשון הוא הדעת המווגג, ושם מדווגים יחד וכו' ואלו הם תרין רוחין: א' זכר, וא' נקבה וכו'. וכל אחד מאלו התרין רוחין נחלק לשנים, כמ"ש בווה פרשת תרומה, ד' רוחין אינון בנשיקה, וכל חד וחד כלול בחבריה וכו' עכ"ל, עשיה. והנה כבר נתבאר ענין החידוש שנעשה מכת עצמו כי דא"ק ותיקון המ"ן, אשר כל מדרגה: מראש תוך סוף, שבהפרצוף, מתחלקת על פנימי וחיצוני עשיה, גם נתבאר שכל אחד מהם מתחלק ג"כ על ב' חצאים עליון ותחתון: שנגלגלחא ועינים, שהם כתר וחכמה דהסדרגה נשאר במקומו, ואח"כ שהם בינה וז"ל יצאו לבר מאותה המדרגה ונעשו לבחי' תחתון עשיה. וגם בפמ"א דף ר"כ, באופן, שכל בחי' ובחי' מרתים נתחלקו על ד' רבעים, דהיינו פנימי בעליון ותחתון, וגם חיצוני בעליון ותחתון, ונמצא שמשלשה פרצופין ע"ב ס"ג כ"ן דאדם קדמון שהם ראש תוך סוף נעשו כאן י"ב פרצופין, כי כל אחד נתחלק על ד' רבעים, כאמור. גם נתבאר שכל סוד הווג דהפנימי וחיצוני שנקרא זכר ונקבה אינו אלא להחזיר האח"כ שירדו לבר מהסדרגה, שבהיות המדרגה חסרה מאח"כ האלו, אין שם אלא רוח נפש לבר, וכשחוזרים אליה, אז משנת נרנתי שלימים, כנ"ל כאות י"ג ובפמ"א דף ר"כ, וכוה תבין שענין ווג דבר ונוקבא מוכרח שיהיה בכל י"ב הפרצופין שבעליון, כדי להאציל לפרצוף תחתון, דהיינו כדי להשלים ג' המדרגות רת"ם של עצמו, שהם: ע"ב, ס"ג, ב"ן, שיהי' בכל אחד נרנתי שלימים, שהרי בסכת הצמצום הנ"ל נתחלקו ל"ב מדרגות, שששום זה נמתקו הג"ר דע"ב שה"ס הראש, וגם הג"ר דס"ג שה"ס התוך, וגם הג"ר דב"ן שה"ס הסוף, אשר במצב הוה אין הפרצוף ראוי להשפיע ולהאציל פרצוף שני, ולפיכך לווג פנימי וחיצון הנקראים דו"ג הם צריכים, שאו שבים האח"כ למקומם, ומתוך שנתחברו הפנימי וחיצון דכל מדרגה והתחתון שהם אח"כ שבו לעליון דהמדרגה,

וזה אמרו, כשנתקן עתיק נתקן כל בחינת עתיק שיש בכל היים שממנו ולמטה, כלומר, שלא נתקנו כולם כבת אחת, אלא מתחילה הראש, ומתוך שכבר נחלס לב' הצאים, נתקן מתחילה חציו העליונה, שהים עתיק, ואז עדיין לא נתקן מא"א ואורא וזו"מ כלום, עד שנגמר בחי' עתיק, ואח"כ חצי הראש התחתון, וכו' עדיין, וכן כשנתקן עולם אצילות, עדיין לא נתקן סבי"ע כלום. כדברי הרב לעיל בענף מ' ע"ש, ויתר דברי הרב כאן ית' במקומם בע"ה.

והנה ג' כלים הראשונים יש בהם אחר ואמצע ופנים וכו' : פ"י, שכל פרצוף נבחר על רת"ם : שג' כלים ראשונים הם בחי' ראש וחב"ד, וג' כלים האמצעים הם בחי' התוך והג"ת, וג' כלים התחתונים הם בחינת סוף ונהי"ם. ועוד יש להבחין בכל פרצוף בחי' עיבור וניקה מוחין : שבעיבור קונה כלים דאחוריים, וביניקה קונה כלים האמצעים, ובמוחין קונה כלים דפנים, ואלו ג' בחי' נק' ג"כ לבושים, משום שמתלבשים זה בתוך זה.

וזה אמרו, שכג' כלים הראשונים יש בהם אחר ואמצע ופנים : פירוש, שבכחי' הראש שהם חב"ד, יש להם ג' לבושים זה בתוך זה שנק' אחר ואמצע ופנים. וכן בכחי' התוך שהמה ג' כלים אמצעים, יש בהם ג' לבושים שנק' אחר ואמצע ופנים. וכן בכחי' הסוף, יש בהם ג' לבושים, אחר ואמצע ופנים, אשר בחי' האחר משיג מכה העיבור, ובחי' האמצעים משיג מכה היניקה, ובחי' הפנים משיג רק כביאת המוחין והג"ר, כנ"ל.

ונמצא כי בעיבור נעשים כלים דאחוריים לבד וכו' : כלומר, כי לעולם יש בו בחו"א ששה כלים חג"ת נה"י אפי' בעיבור, אלא שהמה רק ששה מלכות שבהם לבד, והיינו מלכות דחסד, מלכות דגבורה וכו'. ונמצא שבכח העיבור, נעשה ג' כלים דאחוריים שנק' נה"י בכל אחד ואחד : כי נתוספו לו נה"י בחסד, ונה"י בגבורה, ונה"י בח"ת, ונה"י בנצח, ונה"י בחוה, ונה"י ביסוד, וא"כ יש לו עתה ד' כלים נהי"ם, בכל קצה וקצה משה הקצוות, והיינו : נהי"ם בחסד, ונהי"ם בגבורה, וכו', כי ששת המלכות דויק היה לו מתחילה משורשו שבנקודים, וניתוסף לו ששה בחי' נה"י לכל קצה מהויק, ככה העיבור בכאוריא, וכל ששה בחי' נה"י האלו נק' כלים דאחוריים, ומשיג עתה ח"י כלים, כי יסוד ומלכות נחשב כאן לא, דכ"כ שאין זיווג בהמסך נבחנו יסוד ומלכות לאחת. ונמצא שיש לו עתה ב' נפשות : נפש דנפש, נפש דרוח.

וביניקה ניתוסף כל דגבורה ות"ת בכלי החסד וכו' : כלומר, כי כבר השיג מכה העיבור ששה בחי' נהי"ם כחג"ת נה"י שלו, כנ"ל. ונמצא שיש לו מכבר בכלי החסד, ד' ספירות נהי"ם דספירת חסד, ועתה ע"י יניקה ניתוספו לו עוד ג' כלים אמצעים שנק' חג"ת דחסד. וא"כ יש לו ששה כלים בחסד גופיה. ועדין ניתוספו לו חג"ת בכלי דגבורה, ונהי"ם יש לו מכבר, ויש לו ויק שלימים גם בגבורה. ועדין בכלום, ונמצא שכבר יש לו עתה ל"ו כלים, כי כל קצה קונה ו"ק שלימים. ועדיין יסוד ומלכות נחשבים לאחת, כנ"ל עשיה. ונמצא שיש לו עתה

לכל השאר, כי אינו רומה עת תיקון ג' רחוקים, לעת תיקון ג' אמצעים ולעת תיקון ג"ר. והנה היות, הוי כלים שבו הם היו באופן זה, כי רחלה היו ו' כלים, וכל כלי מהם היה אחד לבד : חסד מחסד, וגבורה מגבורה, ת"ת מת"ת, נצח מנצח, הוד מהוד, יסוד מיסוד, מלכות ממלכות. ובעיבור, ניתוספו נה"י, בכל א' שבכל כלי וכלי שבהם, שבו כלים. אח"כ ביניקה, נתוספו חג"ת, בכל כלי מהם מן הוי כלים הראשונים. ואח"כ במוחין נתוספו ג"ר, בכל א' מו"ת. ועוד נתוסף גידול אחר, והם ג' כלים ראשונים כל א' כלול מ"י, וכל זה נעשה בגדלות האמיתית.

והנה ג' כלים הראשונים, יש בהם : אחר, ואמצע, ופנים. ובג' כלים האמצעים ג"כ ג' לבושים, וכן בג' כלים התחתונים ג"כ ג' לבושים.

ונמצא כי בעיבור נעשה כלים דאחוריים לבד בג' התחתונים דנה"י, כל כלי כלול מנה"י ומלכות שבו. כי קודם העיבור לא היו רק ג' כלים דאחור : זה מנצח לבד, וזה מהוד לבד, וזה מיסוד לבד. ונע"י העיבור ניתוספו כל נהי"ם בכל אחד מהם, ובחג"ת ניתוסף ע"י עיבור ג' כלים בכל כלי מהם, כי רחלה היו ג' כלים דאחור : זה מחסד לבד, וזה מגבורה לבד, וזה מת"ת לבד. כנ"ל, וע"י העיבור נעשה ג' כלים דאחור בכלי החסד, וזהם חסד ונהי"ם שבו. וג' כלים דאחור בכלי דגבורה, והם גבורה ונהי"ם שבו. וג' כלים דאחור בכלי הת"ת, והם ת"ת ונהי"ם שבו. אך בניד לא היה עדיין שום כלי כלל ועיקר.

וביניקה נתוסף כלי דגבורה ות"ת, בכלי חסד, ובכלי גבורה, נתוספו כלי חסד ות"ת. ובכלי ת"ת נתוספו כלי ח"ג. ובכלי הנה"י, חג"ת בכל א' מהם. הרי הם ו' כלים, כל א' כולל מו"ת.

ובגדלות, נתוספו ג"ר, בכל כלי וכלי מו" כלים תחתונים, ונתוספו לנמרי עוד ג' כלים ראשונים, כל אחד כלול מ"י כלים נמורים.

פרטי

עתה ב' בחי' נפש רוח : ג"ר דנפש, ג"ר דרוח. **ובגדלות** נתוספו ג"ר בכל כלי וכלי מו" כלים תחתונים ונתוספו לגסרי עוד ג' כלים ראשונים : דעך כאן עדיין חסר לו בחי' ג"ר דששה הקצוות גופייהו, כי אין לו רק חג"ת נהי"ם ככל כלי מהויק. שחג"ת נהי"ם דנה"י, הים נפש רוח דנפש, וחג"ת נהי"ם דחג"ת, הים נפש רוח דרוח. נמצא שחסר לו הג"ר דנפש רוח עצמם, וגם הג"ר הכוללים : נרנח"י דנשמה, נרנח"י דחיה, נרנח"י דחידה. לכן נתוספו לו עתה ע"י ביאת המוחין, ג"ר נח"י בכל קצה, וא"כ נשלמו ע"ם בכל קצה, והיינו, ששים ספירות. ונשלמו ב' המדרגות דנפש ורוח, שכבר יש לו עתה נרנח"י דנפש, ונרנח"י דרוח. ועדיין חסרים לו ג"ר הכוללים, שככל אחד ע"ם כמו להויק הנ"ל, וזה שמשגי ג"כ על ידי ביאת מוחין, ואז יש לו צדיק ספירות, ונשלם קומתו בכחי' ראש ונשמה, ונמצא שיש לו עתה שלשה מדרגות

א"כ נתחברו כל הי"ב פרצופין, ונעשו שוב לג' פרצופין בלבד : רת"ם, כמסרם הצמצום ואז ראוי להוליד. וצריך שתוכור שכל רת"ם הנבחר בחיוב בכל פרצוף, הוא מטעם שאין הכלים נגמרים בהסתכלות א', דע"כ להסת"ב הוא צריך, שזהו מחיוב רת"ם, כי הסת"א נעשה בפה של ראש, והסת"ב כחזה, ואז נגמרו בחי' כלים, והם אמנם ב' ראשים המכונים ראש ותוך או ע"ב וס"ג, שהם"ג נבחר לתוך כלפי ע"ב להיותו מתחיל מתחת הפה שלו עד התוה כנ"ל, והע"ם דסיומא המתפשטים מחוה עד סו"ם הפרצוף כסוד בשיעור הנכנסים כן שיעור היוצאים כנ"ל בפס"א דף רכ"ב ד"ה לכן, הסה שנק' מ"ה וכו' או בחי' הסוף של הפרצוף. ומטעם זה נבחר כל פרצוף פרטי, ברת"ם, כי אם יש בו איזה חידוש סך, כהכרת שיש בו רת"ם שהם נק' ע"ב ס"ג כ"ן, משום שאותו חידוש כלי אין לו מצואות של קיום וזולתם, כאמור, וזהו צריך שלא ימוש סגור עיניו שהוא שורש לכל דבר.

אלא לפי הכלל הוה יקשה לכאורה, מה שלא מצאנו בענין הווג דדבר ונוק', רק בחי' וווג א' בפה, וווג ב' בסיומא דגופא, ולפי האמור, הנה וווג הב' ה"י צריך שיהיה בטבור או כחזה, כמו בפרצופי א"ק. והענין כי סכת תיקון המין נחארך מקום הווג, ומה שה"י מקודם בבחי' נקודה נעשה עתה מקום ארוך כמו קו, אשר בחי' נקודה דהסתכלות א' שהיה מקודם בפה לבד נחארך לבחי' קו, שהים הקנה של הריאה. וגם בחי' הנקודה דהסת"ב שה"י מקודם כחזה או בטבור, נחארך מפי הטבור עד סיומא דגופא, המכונה בית הרחם בפרצוף התיצון הנ"ל.

אות כ"ב וענין האריכות הוה נחבאר כאות י"ג אשר סכת הארת יסוד א"ק בראש הבין נמשכה ה"ת שהיתה בפיה הטבור דס"ג דא"ק, ויורה לפת דראש הבין שהוא כסיומא הגוף דס"ג דא"ק, ונבחר משום זה, אשר נקודה דהסת"ב שהיתה במקום טבור לבד, נעשה מעתה לקו ארוך, שתוסף כל מקום הוה מהטבור עד סיומא דגופא. וכבר ידעת שבט"ם הארת יסוד דא"ק נעשה מקודם וווג פנימי ותיצון של ראש ע"ב דא"ק בפה שלו, וגם שם ירדה ה"ת שהיתה כנוקבי עינים דע"ב לבחי' פה דראשו, שזהו סוד החוטם והחור שבפנימיות של הפה עד מכנגד הקנה של הריאה. וזהו שנתקן כלפי מדרגת הראש עצמו שנק' ע"ב. אמנם כלפי הפ"ג שהוא מדרגת התוך כנ"ל, שפה דראשו ה"ם חוה, ונוק' עינים שלו ה"ם שכולת הוקן או שפה תחאה המואכר עם הגרון, דע"כ נפסק שם אור האוון כנ"ל בענה"ק עשיה, נמצא עתה שנקודת ה"ת ירדה מנוק' עינים דס"ג וחורה למקומה הראשון במקום החוה, ונעשתה הנקודה כמו קו ארוך סגורן עד החוה שה"ם קנה של הריאה. והנה נתבאר איך כל נקודה שמלפנים, נתחננה והיתה לבחי' קו ארוך, ותרע שהוא שורש תיקון הקוין, כלומר בבחי' קו אמצעי, ליתר היסוד והשמאל כסוד החורה אחי"פ דכל מדרגה לקדמותה, כנ"ל באות ט"ו עשיה. והנך רואה איך וווג הב' לגמר כלי, המכונה הסתכלות ב', שהיה בפרצופי א"ק בבחי' נקודה במקום פי הטבור, נחארכה וכאה לבחי' סיומא דגופא.

ולפיכך מכאן ואילך, נקבע הפה לבחי' הסתכלות א' ושורש כלים, ופי סיומא דגופא נקבע לבחי' הסתכלות ב' לגמור הכלים. ותרע שהסת"א מכונה בדברי הרב בשם וווג דנשיקין או וווג רוחני, והוא מטעם שאין הכלים ניכרים כלל בראש, שנבחנו כסוד אור בלי כלים, והסת"ב, שהוא עתה בבחי' סיומא דגופא, נקרא עתה בדברי הרב בשם וווג היסודות או וווג גופני והוא מטעם ששם נגמרים הכלים כנ"ל. ועל

מדרגות שלימות : נרנחי דנפשי, זנרנחי דרוח, זנרנחי דנשמה.

באופן, שמצד שרשו מנקודים, אין לו אלא ששה מלכיות דויק, ונוסף לו עיי עיבור, ג' כלים דאחוריים שנק' נהי, ככל אחד מהם, ויש לו חיי כלים דאחור. וניתוסף לו עיי יניקה, ג' כלים אמצעים בכל קצה, שנק' חגית בכל קצה, ויש לו עתה ששה ושלישים כלים : שהם חיי דאחור חיי דאמצעים. וניתוסף לו בגדלות עוד ג' כלים דפנים דכל קצה, שנק' חבדי, וכזה נשלמים הויק בעימ. ויש לו ששים כלים, וכאן גם המלכיות בחשבון, והם : ששה מלכיות, חיי דאחור, חיי דאמצעים, חיי דפנים. וכל זה עדיין בחיי גוף בלי ראש, שסוף סוף אין לו אלא חגית נהי שבכל אחד מהם עשרה כלים, ועיי ניתוסף לו עוד עיי גדלות, גם ג' כלים חבדי דנשמת, שבכ"א מהם עימ, ואז יש לו ראש, שהימ נרנחי דנשמת, ואחיי עיי גדלות ג' משיג נרנחי דחיה, ואחיי עיי גדלות ג' משיג נרנחי דחיה, כמיש בענפים הבאים בהרחבה בעיה.

ענף מו

נעשין מבי בחיי שהם : שם מיה, ובין שהי נק' תחילה שם סיג : כבר נתבאר לעיל כי טעמים, על מה שהעיי דנקודים נק' בשם סיג עיי. ויש עוד לחוסף, כי עיי מכונים בשם סיג כלפי מיה החדש, שהוא על פי הכחן היציאה לבר מהמדרגה, כי בבין הכולל נתחלקה המדרגה לשנים : שבתציה עליונה נשארו גולגלתי ועינים, ואחיי שהם סיג מיה בין יצאו לבר מהמדרגה של ראש לבחי' חגית וגוף כניש, ונמצא שגם בחיי סיג דעליון יוצא ומצטרף להמדרגה התחתונה, משאיכ במיה החדש שמתחלק לשלשה שגם חויפ מתחלקים מכללות אחיי שיצאו לבחי' חגית הנז' ויוצאים לבחי' נחיי וסוף הגוף, כניש בפסימא דף רכייה דיה וכבר, ועיי נבחן המדרגה התחתונה, שאין שם מבחי' סיג דעליון, שהם אוון, אלא רק חויפ לבר, שהימ מיה ובין.

וכהאמור תמצא הפרש גדול בין הכלים דמיה החדש, ובין הכלים הנכררים ועולים מביע בסוד מ"ג, כי בכלים דמיה החדש אין בהם כלום מבחי' סיג דעליון, ואין בהם מהעליון אלא חויפ לבר, משאיכ בכלים העולים מביע בסוד מ"ג, שהם מכלים הישנים דעיי דנקודים, אשר יש בהם גם מבחי' סיג דעליון כניש, ונמצאים עיי חשובים יותר מבחי' אחת מהכלים דמיה החדש, דהיינו מבחי' הסיג שישנם בכלים דבין, ונחסרו מתמיה החדש, כאמור.

וזה אמרו, שכל האצילות שהם היפ נעשים מבי בחיי, שהם שם מיה, ובין שהי נק' תחילה שם סיג. ויורנו כזה, שיש להבחין עיי בהיי אצילות כל אלו השינויים הכאים לסיבת הפרש הזה שנמצא בבין, אשר יש בהכלים שלו בחיי סיג דעליון, שכזה הוא חשוב מבחי' אחת מהמיה. ודנה עתיק יש בו שם מיה דכורא שבו וכו' : כבר נתבאר לעיל בפסימא דף קע"ג דיה אין, שאין לך שום ניצוץ באביע שלא יהי כלול ממיה ובין, משום שהוונ דאור העליון נעשה בשניהם ככת אחת, עיי כל ההמשך. וזה אמרו שבעתיק יש מיה ובין, וכן באייא מיה ובין

ענף מו

פרטי תכלית התיקון כניל עיי הדרושים הנזכר. הוא זה אחר תכלית העיון, דנה כל האצילות שהם הי פרצופין נעשין מבי בחיי, שהם : שם מיה, ובין שהי נקרא תחלה שם סיג, ולהיותה בחיי נקודות דשם סיג, לכן נקרא שם כין עולם הנקודות, וזכור זה, ושם מיה זכר, ושם כין נוקבא וזה רוח וזה נפש.

והנה עתיק, יש בו שם מיה דכורא שבו. ובין נוקבא שבו. וכן איא מיה דכורא, ובין נוקבא, אך משם ואילך לא היה כה, והיו שם בי שינויים, ושניהן אי. והענין, כי באיי ועתיק היה הזכר והנקבה שבכל פרצוף מחם מחוברים יחד בפרצוף אי, כי עתיק, הוא ונוקבא פרצוף אי, לכן הזכר היה ממיה לברו, והנוקבא מבין לברו, וכן הענין באיי. אך משם ואילך, נפרדו הזכרים מהנקבות, כי אבא זכר ואמא נקבה, ואינם מחוברים כמו עתיק ואיי. אמנם הם נפרדים כבי פרצופים : זכר לעצמו, ונקבה לעצמה. וגם כזה גרם שינוי אחר, כי כיון שהם נפרדו, אם יהיה הזכר ממיה לברו והנוקבא מבין לברו, יהיה פירוד גמור ביניהן, ואין שם מתוק הדינין, ולכן מוכרח שיהיה הזכר כלול ממיה ובין : חסד דין, וכן הנוקבא כלולה ממיה ובין : חסד דין, ועם זה יהיה בין הזכר ובין הנקבה קצת חיבור, אע"פ שאינן חיבור גמור בזכר ונקבה, כמו פרצוף עתיק או בפרצוף אי. וכן הענין בזין.

נמצא כי כפי זה, הם ד' זכרים ודי נמכות כוללים האצילות, ואמנם כי זכרים ובי נקבות העליונים, כל זוג מהם פרצוף אי : והוונ האי הם פרצוף אי הנקרא עתיק, והזכר מיה לברו, והנוקבא כין לברו, והוונ הכי הם פרצוף אי דאיי והזכר מיה לברו, והנוכי כין לברו, אך רוונ הנז' איא : כי פרצופים זכר ונקבה, והזכר מעורב ממיה ובין, והנוכי ממיה ובין.

ובין, ואע"פ דלית שמאלא בעתיק וכוליה ימינא, מ"ם בהכרח שהוונ נעשה על מסך הכלול משניהם : ואיכ יש בו מיה ובין : שהימ פנימי וחיצון, זכר ונקבה, כמיש בפסימא דף רכיו דיה שבי, שבתפנימי יש בו אור דרוח שהוא אור הזכר, ובהחיצון רק אור דנקבה שהיא אור הנפש, כרכרי הרב שלפנינו, אלא שהבין דעתיק אינו מבחי' שמאלא, כמיש בענתיב בעיה. וכן ענין זכרים ונקבות הנפרדים ית' שם בעיה.

בשם מיה יש בו עייב סיג מיה ובין וכן בשם כין יש בו זכר : וצורך שתבחין תמיד בענין עייב סיג מיה ובין, שמביא הרב באיזה בחינת עסמיב שמדבר, כי יש הרבה בחיי של עסמיב, כמו שנתבאר בענהייק. והנה כאן מדבר בעסמיב של ד' בחיי טנתיא : שעייב, הוא טעמים, וסיג נקודות, ומיה חגין, ובין אותיות : הטעמים, הימ ראש האי וכתה, ונקודות, הימ ראש הכי והכמה, וחגין הימ ראש הנז' ובינה, ואותיות, הימ זית וגופא שהם זיני.

ודנה הזכר דעתיק לקח עייב דמיה זכר : פירוש, דכבר נתבאר, דאע"פ שתאורות

דמיה

טי זה תבין היטב, שאי אפשר לשום פרצוף שיאציל לתחתון וולת כוונ פנימי וחיצוני של הפרצוף ההוא, הנקרא זכר ונקבה, דכל עוד שהפנימי וחיצוני של הפרצוף נפרדים זה מזה, נמצאים שניהם פנומים, שאין בכל אחד אלא ב' כלים בתי וחכמה, שבהם ב' אורות רוח נפש, וחסרים גיר נשמה חיה ויחידה, ועייב אין האורות הללו מספיקים רק לתיותם עצמם, ולא להשפיע להוליד. אמנם כשהפנימי וחיצוני מתחברים, שאז עולים הבינה וזיני בחורה לדרגתם לכל אחד מהם, אשר או נשלמים בגיר שהם נשמה חיה ויחידה, ואז משפיעים להוליד, כמיש בפסימא דף ריט וריכ עשיה. אמנם וזיני א' אינו מספיק להם להולדת התחתון, כי סוונ האי אינו נמשך רק הרוחניות לשרש כלים כניל, ועייב צריכים לוונ ב' לסימא דגופא, שמשם נמשכים הכלים להתחתון כניל. ותרע אשר וזיני פנימי וחיצון דמדרגת ראש שהימ המדוונגים דהסתיא, מכונה הזכר בשם עייב והנקבה בשם סיג, וזוונ פויח דבחי' גוף, שהימ הסתיא מכונה הזכר בשם מיה, והנקבה בשם כין.

ובזה תבין ענין וזיני מיה ובין דאיי, הסכונים כרכרי הרב אור חדש דבקע לפרסא וירר והאיר דרך יסוד דאיי לגיר דנקודים, כניל כרף ציב, אשר הססוד פנימי וחיצוני דגופא דאיי כוונ דהסתכלות ב' שלו, כדי להוליד הוית דנקודים : שהפנימי הימ אור חדש הנזכר שהימ אור הזכר, והחיצוני הימ גיר דנקודים הניל והימ נקבה. זכר ידעת אשר המדוונגים דהסתיא מכונים תמיד בשם מיה ובין, ונמצא שאור חדש דבקע לפרסא והאור דרך יסוד זכר הימ מיה דאיי, וגיר דנקודים שקבלו מסנו הימ כין דאיי, וזכור זה, זכות מתורין מה שהערגנו לעיל דף רכ"ב דיה ואז בפסימא, בענין הכין דאיי שיצא קודם למיה החדש, ושם ביארנו דכלפי אביע דעולם התיקון, נבחן בין דאיי בכל מקום לבחי' סיג השרשי של פרצוף המיה, ועייב הזכרה לצאת גם כאן מקודם למיה החדש, להויתו שורש מיה עשיה, אמנם התינה כלפי אביע, ועדיין צריך להבין את זה כלפי איק עצמו, ובהאמור תבין היטב, אשר מיה דאיי הימ אור חדש הניל שהאיר דרך יסוד לשה דאויא דנקודים, שהוא וראי בא קודם לבין שלו כאמור, שהימ פויח דהסתיא, שהפנימי ודאי קודם לחיצון, וזה ברור, ומיש ארחיז זיכ בשער טנתיא סוף פייא בעיה, שהימ נקבה תסוכב גבר עייש, כונתו כמיש בפסימא הניל, שיש לו יחס הסיג כלפי המיה וכלהו פרצופי אביע, שהימ נקבה תסוכב גבר, כי כל מעלת הזכר שהימ מיה אשר אין לדינין שום אחיזה בו, הוא משום שתנקבה רואש שהימ הסיג מסכב אותו מכל צד, כמיש במקוטו בעיה.

אמנם גם שם לצורך לידת זית דנקודים הי' ב' וזינים באיי : דהיינו הסתיא הסכונה וזיני דנשיקין כמה דראש, שהמדוונגים מכונים בשם עייב סיג, וגם וזיני ב' שהימ הסתיא הסכונה וזיני דיסודות, משום דאחר תיקון הימ נתארכה הנקודה דטבור דוגמתן ובהא לסימא דגופא כניל, ומכונה עייב וזיני יסודות, והמדוונגים מכונים מיה ובין כניל, כי כן פסורש שם פני הרב, שמתחילה נדווננו עייב סיג דאיי, והולידו אור חדש, אשר אור חדש הוה בקע לפרסא ובא ליסוד דאיי המלוכב בפומיהו דאויא דנקודים, עכיל עשיה, שהימ הראש דבין המלביש על נחיי דאיי, ואז הולידו הוית דנקודים כמיש שם, והנך רואה, שמתחילה היה שם וזיני א' בראש דאיי שנק' עייב סיג, ואחיי נעשה וזיני ב' כסימא דגופא דאיי הסכונה נחיי דאיי וגיר דנקודים, שהימ מיה ובין כניל, ואז הולידו הוית, אורת כין צריכים אמנם להבין היטב תוכן הענין של

דמ"ה ובי"ן יוצאים מוונג אחד מאור העליון, מ"מ יש ביניהם הפרש ע"פ ערכי הכלים, אשר כלים דבי"ן נמצאים גבוהים בכחי' אחת מכלים דמ"ה, כנ"ל בפמ"א ע"ש. וע"כ מצד המ"ה נבחנו: עתיק וא"א לבי ראשים, שעתיק ה"ם ראש האי שנק' מעמים או כתר, וא"א ראש הכי' שנק' נקודות או חכמה. אמנם מצד הכי' הם שניהם בכחי' מעמים או כתר, אלא הם רק כי' חצאי מדרגות, לסיבת הכי' שמתחלק על שנים כנ"ל. וע"כ יהי' חצי העליון מדרגת כתר לבחי' עתיק, וחצי התחתון לבחי' א"א.

וב' הפרצופין או"א וישויות נמצא להיפך שמצד המ"ה הם רק פרצוף אחד, דהיינו ראש הגי' או בינה, באופן שעתיק דמ"ה ה"ם ראש אי' וכתר, וא"א דמ"ה ראש כי' וחכמה, ואו"א וישויות דמ"ה ראש גי' ובינה. אמנם מצד הכי' נמצאים או"א וישויות נבחנו לבי ראשים: אשר או"א דבי"ן ה"ם ראש הכי' וחכמה. וישויות דבי"ן ה"ם ראש הגי' ובינה. באופן שעתיק וא"א דבי"ן הם שניהם ראש האי' וכתר דבי"ן, ואו"א דבי"ן ראש הכי' וחכמה דבי"ן. וישראל סבא ותכונה ראש הגי' ובינה דבי"ן. אמנם בז"ת, שהם זוי"ג דאצילות, הם סוד גופא, בין ל"מ"ה, ובין לבי"ן, וענין ההפכויות שכנ"ר הנ"ל, הנמצא בין מ"ה לבי"ן: שאצל המ"ה נחשבים עתיק וא"א לבי' מדרגות נבדלות, אמנם או"א וישויות נבחנו שניהם למדרגה אחת. והפכי לז' הכי"ן, שאצלו יהי' עתיק וא"א מדרגה אחת, אמנם או"א וישויות הם שתי מדרגות נפרדות, ית' לקמן בענה"כ בע"ה.

ואכא דכורא לקח חצי מ"ה דמ"ה וכו' ואמא נוק' לקחה חצי מ"ה דמ"ה וכו': דהיינו כנ"ל, שאו"א וישויות הם שניהם מדרגה אחת. אצל המ"ה, שה"ם ראש הגי' שנק' בינה. וזה אמרו שאכא דכורא שה"ם או"א שנק' גי"כ ביהר בשם אכא, לקח קו ימין שהוא חחי"ג. וחצי קו אמצעי שהוא דתי"ן, של המ"ה דמ"ה שנק' בינה דמ"ה. ואמא נוקבא, שה"ם ישויות שנק' לפעמים ביהר בשם אמא, לקחה קו שמאל שהוא כנ"ה וגם חצי קו האמצעי שהוא דתי"ן, של מדרגת בינה דמ"ה.

וצריך שחבין מה שאו"א וישויות נק' לפעמים רק או"א לבר: דהיינו שאו"א יחד נק' אכא, וישויות נק' אמא. והענין, כי באמת הם מדרגה אחת, דהיינו בחי' ע"ם דראש הגי' דמ"ה שנק' גלגלתא עינים ואח"פ, אלא בהיותם בקטנות, אז נחלקו לבי' חצאים: שחציו העליון דהיינו כתר וחכמה נק' או"א עילאין, וחציו התחתון דהיינו בינה וזוי"ג נק' ישויות, וזהו במקורו של הכי' שמתחלק למחצה, וממקורו של המ"ה, נמצא, שגם הישויות בעצמו שה"ם אח"פ דבינה דמ"ה, מתחלק גי"כ לבי': שבחינת בינה שנק' אוון, נשאר עכ"פ בראש דישויות, ובחי' זית שנק' חו"פ יוצאים לבחי' גוף לגמרי: באופן שמדרגה האחת שנק' בינה ומ"ה דמ"ה, מתחלק לגי' שלישים: שכוי"ח דבינה דמ"ה נעשו לראש דישויות. וזו"ת דבינה דמ"ה, נעשו לבחי' גוף וסיום, והמה מכונים גי"כ ישויות שניים. וידעת אשר כעת הגדרות, חוזרים החצאי מדרגות ומתחברים כמקורם התחלקותם, ואז נבחו

נמצא כי כל כללות האצילות נעשה ממ"ה וכי"ן בכללותם, ואמנם כר אי' מאלו יש בו ד' בחי', כי שם מ"ה יש בו: ע"ב ס"ג מ"ה בי"ן, וכן בשם בי"ן יש בו: ע"ב ס"ג מ"ה בי"ן.

והנה הזכר דעתיק, לקח ע"ב דמ"ה שהוא כתר דמ"ה, ונוקבא, לקחה חצי עליון דע"ב דבי"ן שהוא חצי כתר דבי"ן. ודכורא דא"א, לקח ס"ג דמ"ה שהוא חכמה, ונוקבא, לקחה החצי תחתון דע"ב דבי"ן שהוא חצי תחתון דכתר דבי"ן. ואכא דכורא, לקח חצי מ"ה דמ"ה שהוא קו ימין, וחצי האמצעי של בינה דמ"ה, ואמא נוקבא, לקחה חצי מ"ה דמ"ה שהוא קו שמאלי וחצי קו אמצעי דבינה דמ"ה.

ואמנם משם בי"ן היה באופן אחר, כי אכא, לקח חכמה: ס"ג דבי"ן. ואמא, לקחה בינה: מ"ה דבי"ן. וז"א, לקח ו"כ דבי"ן דמ"ה, וז"ק דבי"ן דבי"ן. ונוקבא, לקחה מלכות דבי"ן דמ"ה, ומלכות בי"ן דבי"ן. והנה שם מ"ה יש בו: פנים ואחור, פנימי וחיצון. וכל זה בכלים וכן באורות: אחור ופנים, פנימי ומקיף, והכן זה מאד.

והנה המלכים שמלכו בארץ אדום, הם י"ם דבי"ן הכולל הגי'ל: ונקודה ראשונה היא כתר דבי"ן, והיא נוקבא דעתיק ודא"א. ונקודה כי' הוא אכא: צד בי"ן שבו. ונקודה גי' אמא: צד בי"ן שבה. וכל אחד מגי' נקודות אלו, היו כלולים מי' נקודות שלימות, אך אח"כ יצאה נקודה הדי' ולא יצאה כרולה מי' נקודות, רק בו' נקודות התחתונות שבה לבר. ולכן נק' בשם ו' נקודות, ועם גי' הרי מי' נקודות, אח"כ יצאה נקודה הי', ולא יצאה כלולה מי' נקודות שבה, רק נקודה א' לבר חלק עשירית שבנקודה היא. הרי נמצא, ששרשם אינם רק ה' נקודות, ונקרא י' נקודות דבי"ן, ואלו יצאו ראשונה ונשברו ומתו.

ודע כי לא די אלו שיצאו בכחי' האצילות, שהם הפנים דבי"ן, אלא גם אחוריהם שהם כ"ע יצאו עמהם, ודע כי גם באצילות יש פנים ואחור, אך כולם נקראו פנימים בערך כ"ע שהם חיצונות. והענין כי בכריאה היה חיצונית הפנים דבי"ן, ויצירה חיצונית דאחוריים דבי"ן, ועשייה חיצונית יותר חיצון דאחוריים דבי"ן, וכאשר נשברו, לא נתקנו כל מה שנשברו, רק מעט. ולא יושלמו להתברר עד ביאת המשיח ככ"א.

דע נבחן, אשר אכא דכורא לקח כתר וחכמה של המדרגה, דהיינו כל חלק או"א עילאין דקטנות. וזהו לראש שלו, גם לוקח בחי' זיק דישויות השניים, דהיינו הז"א שבהם, ונעשה לבחי' גוף דאכא. וכנגדו לוקח אמא נוקבא, בחי' הראש דישויות הנז' שה"ם בינה דבינה דמ"ה, כלומר שעולה ממקומו למעלה לקומת או"א ע"י ומתחתן לצד שמאל שבחי' אכא, ונוקבא לאכא עילאה. וכחי' תכונה השנייה הנז', עלתה גי"כ ומתחנת לבחי' גוף לאמא נוקבא.

באופן, שכל ששה הפרצופין שהם גי' שלישי המדרגה של הע"ם דבינה דמ"ה, דהיינו: או"א עי'

וונג פנימי וחיצוני שנק' זכר ונקבה הנ"ל נבי א"ק, לליתר זית דנקודים, להיותם השורש לזכר ונוק' דכלהו פרציפי אבי"ע, ולא יצויר ע"כ שום מובן בהחכמה וזלת בהכנתם. ומתחילה תדע כלל אחד הנוהג בכלים דזוי"ג, הן בכללם והן בפרטיות, אשר כלים דנוק' הם גבוהים תמיד בבחי' אחת מכלים דכורא, ונמשך זה ממקורם במ"ה וכי"ן דא"ק, דכבר נתבאר שבפרצוף הפנימי דנקודים יצאו שם כי' מדרגות הראשונות הנקראים גלגלתא וע"ב, ובשניהם היה רוח נפש, שבחצי עליון דגלגלתא הנמשך מתוה לטבור דא"ק הי' איר דרוח, ובחצי תחתון דגלגלתא שה"ם אח"פ שיצאו לחוץ הנמשך מטבור עד סיום הגוף, היה אור דנפש, ושם נשלם מדרגת גלגלתא, אמנם פרצוף הפנימי, שחמיד נמשך התחתון ומלביש על אח"פ דעליון נאצל מסוד נוק' עינים דגלגלתא שה"ם הטבור, ויוצא מדרגה שניה דהיינו מדרגת ע"ב, שחציו העליון מתחיל מנוק' עינים דגלגלתא דהיינו פי הטבור, ונמשך עד סיום הגוף דע"ב, ושם אור הרוח דע"ב, וחציו התחתונה דע"ב שהם אח"פ שלו נמשכים מסיום הגוף ולמטה למקום שלישים אמצעים דנה"י, ושם מלוכש אור הנפש דע"ב. ותרע שאח"פ דע"ב האלו הנמשכים לבר מגופא, נקרא בשם יסוד דא"ק.

אמנם בפרצוף החיצוני שה"ם ע"ם דנקודים גופייהו, לא יצא בהם אלא מדרגה אחת דגלגלתא באור דרוח נפש, אשר בחציה העליונה דהיינו מנוקבי עינים ולמעלה הנמשך מתוה עד הטבור מלוכש און הרוח, ובחציה התחתונה דהיינו אח"פ שיצאו לבר מרישא הנמשך מטבור עד סיום הגוף מלוכש שם אור הנפש, ומתוך שפרצוף חיצוני אינו יכול להתעלות למעלה מפה דראש ולהלביש על אח"פ דעליון כמו הפנימי כנ"ל, ולפיכך אין מדרגת הע"ב שבו יכול לצאת בהחיצון, כי מקומו למטה מפה דגלגלתא שהוא למטה מסיום הגוף דא"ק כנ"ל, אשר כבר כלה שם אפי' אור הנפש דגלגלתא ע"ש.

והנך מוצא אשר במ"ה דא"ק יצא שם כי' מדרגות גלגלתא וע"ב אפי' בהקטנות שבו, גם יש לו עכ"פ בחי' רתיס, כי מתוה וטבור ששם כתר וחכמה דגלגלתא דהיינו מעינים ולמעלה ה"ם רז"ל, ומטבור עד סיום הגוף ששם בינה וזוי"ג דגלגלתא דהיינו אח"פ שעליהם מלביש כתר וחכמה דע"ב כנ"ל ה"ם תוך, וחצי ע"ב התחתון דהיינו אח"פ דע"ב שיצאו לבר מגופא ה"ם סוף וה"ם היסוד, ונמצא אשר חציה העליונה דע"ב דהיינו מנוקבי עינים ולמעלה שהם כתר וחכמה דע"ב הרי הם בחי' ראש, להיותם מלבישים על אח"פ דגלגלתא כנ"ל, משא"כ חציה התחתונה שנק' יסוד שה"ם בינה וזוי"ג, הרי הם למטה מכללות הראש דפרצוף בי"ן, וכבר ידעת שמשום יצאה הו' דחציה התחתונה לחוץ מהמדרגה, נפגם גם חציה העליונה כי אפי' בכתר וחכמה דע"ב אין שם אלא אור הרוח דע"ב וחסר גי'ר, ועד"ז גם בגלגלתא כנ"ל, באופן שכל המעלה שיש לחציו העליונה דע"ב על חציה התחתונה הוא בסבת המקום לבר, כי חציה העליונה נמצא בהיכל הגלגלתא, דהיינו עכ"פ באח"פ דגלגלתא, משא"כ חציה התחתונה דע"ב כבר נמצאה מחוץ לכל הע"ם דגלגלתא, ואין בה מאור הראש כלום.

ועד"ן תכין גם בפנימי וחיצוני הנק' ע"ב ומ"ג דא"ק, המדווגים בפה דא"ק: שכראש דע"ב שהוא פנימי, נמצאים בו כי' מדרגות גלגלתא וע"ב, אלא חציה התחתונה מדרגת ע"ב דפנימי יצאה לבר מראש שה"ם הגרון, שערכו ממש כמו היסוד היוצא לבר מסיום הגוף, ואין ביניהם הפרש, אלא שהגרון יוצא לבר

ע"י שהם כו"ח דע"ס אלו, וישמ"ת הראשונים שהם בינה דע"ס אלו, וישמ"ת השניים שהם זוי"ג דע"ס אלו, נמצאים שמתחילים כולם לסדרגה אחת ראש וגוף שנק' או"א לבד: שצד ימין דהסדרגה, כולל או"א עילאין בראש, ויש"ם השני בגוף, ונקרא אבא דכורא. וצד שמאל דהסדרגה, כולל ישמ"ת הראשונים בראש, ותכונה השניה בגוף, ונק' אמא נוקבא.

וזה אמרו, שאבא דכורא לקח קו ימין וחצי קו אמצעי דבינה דמ"ה. דהיינו בחי' או"א ע"י בראש, ובחי' יש"ם השני בגוף, שהוא חצי הסדרגה הימנית דבינה דמ"ה לארכה. ועד"ז אמא נוקבא: חצי הסדרגה השמאלית, דהיינו ג"כ, א' וחצי קו מצד השמאל, שראשה מישמ"ת הראשונים וגופה מהתכונה כנ"ל. ומעם עליית החצאי סדרגות וחיבורם ע"ד הזה יתבאר לקמן בע"ה.

ובזה חבין דברי הרב בע"ח שער כ' פרק יוד וז"ל. הנה אבא לוקח משם מ"ה מבינה שבו, הכתר והחכמה שביוד ספירות דבינה זו, ואמא לוקחת בינה דבינה דמ"ה, ויש"ם לקח ו"ק דבינה דמ"ה וכו', ותכונה לוקחת מלכות דבינה דמ"ה, עכ"ל ע"ה. שלכאורה הדברים סותרים למ"ש כאן הרב, אשר הע"ס דבינה דמ"ה נתחלקו לארכם בין או"א בלבדם.

ובהסתבאר תכין היטב, אשר שם מרכב בשעת קטנות, שאז הע"ס של הסדרגה דבינה דמ"ה, מחולקים על ג' שלישים. וע"כ אומר שם, שאבא לוקח הכתר והחכמה שביוד ספ' דבינה זו, שה"ם גלגלתא ועינים דראש הג' הנק' בינה דמ"ה, והם שנק' או"א עילאין דקטנות. אמנם כיון שבגדלות ה"ם ראש אבא, ע"כ אפשר לכנותם ג"כ בשם אבא. וזה אמרו, אשר אמא לוקחת בינה דבינה דמ"ה, שה"ם האוזן דראש הג' הזה, והם שנק' ישמ"ת הראשונים דקטנות כנ"ל. אמנם כיון שבגדלות המה נעשים לראש אמא כנ"ל, ע"כ אפשר לכנותם בשם אמא.

וזה אמרו, ויש"ם לקח ו"ק דבינה דמ"ה. ותכונה לוקחת מלכות דבינה דמ"ה, שה"ם חומם פה דראש הג' הנק' בינה דמ"ה, שהו"ם ה"ם ז"א הכולל ו"ק: חגי"ת נח"י, ופה ה"ם מלכות. והמה בחי' ישמ"ת השניים דגופא כנ"ל. שבשעת גדלות נוצל אבא היש"ם שה"ם חומם לגופו, ואמא נוטלת התכונה שה"ם פה לגופה, כנ"ל, וזכור זה.

ענף מ"ז

או"מ גדול מאו"פ לפי שאין לו שיעור ומדה מוגבלת לרוב קדושתו וכו': כי אור פנימי ה"ם האור שהכלי יכולה לקבל אותו, ואין המסך שבה מעכב עליו. ודע, שכל מהותה של כלי הוא לפי המסך שבה, ושו"ש המסך הוא מנקודת הצמצום ראשון, וכמו שידעת שנוהג בנקודה זו ה' סדרגות של הזרכות, וע"כ יש ה' בחי' כלים, שנק' כח"כ זוי"ג. ותדע, שבה הצמצום שככל בחי' מסך נק' בוצינא דקרדניתא, שה"ם הרין שבה המעכב על אור העליון מלהשיע דרך בחינתה ולמטה, ונותן על כן מדה וקצבה על האור. בסו"ה עד פה תבא ולא תוסיף ופה ישית בגאון עוון, שע"כ מתעכב האור מלירד, ואינו נמשך כפי כחו למטה, כמ"ש הרב בשער הקדמות

ענף מ"ז

דע כי אם הוא מתפשט בכל אצ"י עד בחי' המלכות: אמנם פשוט הוא, כי בחי' של אור המתפשט בא"א, היא גדולה מן האור המתפשט באו"א. וכן עד"ז כיוצא בזה בשאר בחי'. והנה כמו שיש חיות ואור נמשך בפנימיות אצ"י, כך צריך שיהיה חיות אחר אור המקיף כולו מסביבותיו. ופשוט הוא, כי או"מ גדול מאו"פ. לפי שאין לו שיעור ומדה מוגבלת לרוב קדושתו, ואינו יכול להתצמצם. אבל הפנימי מתפשט בכלם. ואמנם הסדר כך הוא: כי הנה הא"ם ממשך אורו בא"א בבחי' פנימית ובבחי' מקיף עליו, ואו"פ של א"א נעשה ממנו או"מ לאו"א. כי פשוט הוא שאו"פ דא"א הוא גדול מעלתו מן או"מ דאו"א. לכן או"פ דא"א נעשה או"מ לאו"א. ואור פנימי מקיף לנוקבא דו"א, שהיא נק' מלכות בכל מקום.

ענף מ"ח

ענין או"פ ואו"מ, דע כי הנה כל אצ"י כורז יש בו בחי' כח הא"ם בפנים לו. ויוצא לו בסוד מקיף. והנה כבר נתבאר, כי הנה או"פ הזה הוא מוגבל ומצומצם ומתעלם בתוך פנימיות הספירות, משא"כ באו"מ, כי אינו נגבל ונקצב במדה. וזה יורה מעלת המקיף על הפנימי. עם היותן שניהם נמשכין מן הא"ם. והנה ה' בחי' הם באצ"י, והם ה' פרצופים: א"א, ואו"א וזוי"ג. והם מתחלקים בבחי' פנימים ומקיפים. עם שהכל הוא מן הא"ם, ולכן נבאר סדרן.

דע כי מ' ספ' דא"א, הם נשמה לכל אצ"י, והוא מתלבש תוך פנימיות כולם. ואמנם זה סוד או"פ של אצ"י, וכודאי לא יהיה שזה אור ג"ר שבו לחגי"ת שבו, וכן כיוצא בזה בשאר. וז"ם ההפרש שיש בסוד האצילות. והנה נתבאר אצלנו, כי רישא דא"א שהם הג"ר שבו לא נתלבשו כלל, אמנם נשארים בגלוי. והנה בחי' או"מ שלו הוא סיבב וחופף עליו ברחוק, אבל אין בו הגבלה, רק שהוא בהרחבה גדולה, אלא שהוא בריחוק מועט, ואין לנו רשות לדבר בנסתרות. ואתה המעיין תבין מעצמך, איך יש או"מ ואו"פ אל ג"ר דעתיק, ואו"מ אינו מושג ומתפשט למטה מאותן ג', אמנם הפנימים של אלו הג', הם אשר יצאו ממנו אח"כ, ונעשים בחי' או"מ למטה לז"ת שלו. כי אע"פ שלמעלה הוא מוגבל במדה, הנה כאן אין מדה זו יכולה להכלול ולהגבילו, ונשאר לה בסוד או"מ דז"ת. מאותו או"פ של הג"ר. אמנם או"פ שבו, הוא נכנס בו דרך קו יושר ונמשך מן סיום או"פ העליון ממנו, אמנם איננו הוא עצמו, כי הוא נשאר מבחוץ לאו"מ. ואו"פ של אלו הג', הוא מקיף אל ג"ר דא"א, וג"ר דא"א, האו"פ שבו הוא או"מ אל ה' שבו, והפנימי שבו הוא מסיום או"פ העליון כנדוע, וכן עד סיום האצילות. והנה

לבר טראש דע"כ של הפרצוף, והיסוד יוצא לבר טראש, דמ"ה של הפרצוף, שמקומו בכללות הפרצוף מנקודה דתוה עד סיום הגוף, שנמצא היסוד לבר מסיום הגוף דכלל הפרצוף, וזכור היטב, אמנם פרצוף החיצון שנק' ס"ג, אין לה שם ג"כ אלא מדרגה א', דהיינו סדרגת גלגלתא שלה באור דרוח נפש, שהרוח מנוק' עינים ולמעלה, והנפש באח"ס דגלגלתא, ומפה ולמטה דהיינו הגרון, הוא כלי אור לגמרי, שהרי אפי' אור הנפש מסתתרים כולו בפה. כנ"ל משם בסו"ה דגופא.

אות כ"ד וז"ם וז"ג דנשיקין, שבהתחבר הפיות דע"כ ס"ג נמצא שנתוסף בחי' כלי דראש להתלבשות אור הנפש דע"כ העומד בגרון, כי בהיות האור הזה בגרון הפנימי, שהוא לבר טראש, נמצא סדרגת הע"כ של הפנימי נכרל והי' לב' חצאים, שמשום זה גם אפי' חציו העליון חסר ג"ר כנ"ל, משא"כ עתה שגם חציו התחתון דע"כ דפנימי נמשכה ועלתה מגרון וריאה אל המה של פרצוף החיצון ששם מקום אח"ס דגלגלתא ובחי' ראש נכתנים משום זה אשר אח"ס דע"כ עלו לבחי' ראש כמו הכתר והכנסה שלו, ונמצאים עתה ב' החצאין בהיכל הגלגלתא שזה בשוה, אלא בשיתוף כלים דב' פרצופין, כי חציו העליון נמצא בהיכל גלגלתא דיריה, וחציו התחתון נמצא בהיכל הגלגלתא דידה, והכן, ומתוך שאח"ס דע"כ חורו ונתחברו לסדרגה א' עם העינים וגלגלתא שלהם, או אור העליון שאינו פוסק, יורד לזווג על בחי' מלכות דע"כ הפנימי הנמצא בבחי' ראש דהחיצון, ויוצאים ע"ס שלימות עד היחידה, ונתבאר, איך ב' חצאים דסדרגת ע"כ דפרצוף הפנימי נתחברו ונשלמו בנרנחי' בסבת עליית אור בינה וזוי"ג דע"כ שהיו לבר טראש, אל פה דראש הנקבה, שע"ז נתחברו ב' חצאים דע"כ בבחי' אחת, ויצא עליהם וזוג בקופת נרנחי' בשלימות, וזה מכונה אמנם, סו"ן דכרון, שה"ם השפע דהשלמת החצאים דפרצוף הפנימי גופיה.

אמנם

פנים מאירות

הקדמות דף ס"ה כדרוש בענין השיר עש"ה, וזה אמרו ופשוט הוא, שאו"ם גדול באו"פ לפי שאין לו שיעור וסדה מוגבלת לרוב קדושתו ואינו יכול להתצמצם, כלומר, שה"ם אותו האור שנקודת הצמצום מעכבתו מלהאיר דרך בחינתה, ונכחן ע"כ שהאור אינו יכול להתלבש שם משום העוביות וכה הצמצום והרין שבהכלי, וא"כ פשוט הוא, שאור הזה גדול לאין ערך מאותו האור הפנימי שעוביות הכלי אינה מעכבתו, שהרי יכול להתפשט ולהתצמצם בהכלי, ונמצא שיש לו עכ"פ יחס אליה, והכן.

ואמנם הסדר כך הוא וכו': יתבאר לקמן בע"ה.

ענף מ"ח

כ"ל אצילות כולו יש בו בחי' כח הא"ם בפנים לו וחוצה לו בסוד מקיף וכו': וצריך להבין היטב, ענין בחי' כח הא"ם שהרב מביא כאן, שהוא ענין נקודת הצמצום, חנ"ל בענף המודם שממנה תלוי, הן ענין או"פ המלכות בפרצוף, והן שיעור האו"ם שהיה ראוי להכנס בפרצוף לזלא כח המעכב שכמסך של הפרצוף, ונמצא שהן או"ם והן או"פ תלוי בכח הנקודה ההיא. וזה אמרו, שככל אצילות כולו יש בו בחי' כח הא"ם וכו' דהיינו כח הנמשך מצמצום ראשון, והכן.

וקם

ועם זה תבין, שכחי אוים הנבחן מאים ביה מקורו מכחי צמצום ראשון וקו א, שהים עים הראשונות שנמשך מאים ביה המכונים ה' פרצופי איק : גלגלתא, ועסמ"ב, כנודע. ושם יצאו כסכת הנקודה ההיא ה' אורות פנימיים וה' אורות מקיפים, כסדר הזה : שמתחילה ביציאת פרצוף גלגלתא דאי"ק, שהוא בדונמת פרצוף עתיק, הנח מראשו אין מדובר כי שם יש רק כחי שורש לכסך בלבד, ותחילת המסך יצא בז"ת שלו דהיינו בגופא דפרצוף גלגלתא, והנה משום זה תרע, שכגופא דגלגלתא הזה, נחגלה כחינת קצבה ראשונה על אור אים ביה, כי לא הופיע אורו ית' בהכלים הללו זולת ע"פ הקצבה של המסך שלהם. וממילא נבחן במיכתו של המסך ב"ב כחי' באור אים ביה : שכחי' אור אים ביה שהיה ראוי להתפשט לאותם הכלים ולפי כח המסך המעכב אותו, הים אור מקיף דא"ם ביה. ואותו כחי' האור מאים ביה שנתלכש בהכלים, כי המסך אינו מעכב אותו, הוא שנק' אור פנימי מאים ביה.

גם ידעת, שככל גוף נוהג ב' בחינות התפשטות כדברי הרב לעיל בענף ו' ובפמ"ם בענף ט', היות שהתפשטות אור אים שנתפשט בהגוף חוזר ונתעלם למלכות של ראש, ובמקומו חוזר ונתפשט התפשטות שני שמיצא מקומו של התפ"א הנעלם. ונודע שהתפשטות השני הזה חסר בו הכתר דהתפ"א, גם נבחן לפרצוף שני הנמשך ממלכות של ראש דפרצוף הראשון, משום שהמסך דהתפ"ב נמצא תמיד שמוכך בו המסך בכחי' אחת כלפי התפשטות א, כמבואר בפמ"ם בענף ט' עש"ה, דע"כ חסר בו הכתר כלפי התפ"א, כי המסך דהתפ"א היה מבחיר' ומסך דהתפ"ב כבר הוא מבחיר', שע"ס שלו רק בקומת חכמה, וע"כ יש לו כלים מחודשים, וע"כ נבחן לתולדה ופרצוף שני שנק' ע"ב. ועד"ו התפשטות דגופא דע"ב נסתלק ג"כ למלכות של ראש, ואח"כ חוזר ונתפשט התפשטות חדש על מסך דכחי'ב שנקרא פרצוף ס"ג, וכו' עש"ה.

והנך רואה איך כל פרצוף תחתון חסר כתר שהים ג"ר, כלפי פרצוף העליון : שהע"ב חסר כתר, מפרצוף גלגלתא. והס"ג, חסר כתר מפרצוף ע"ב, וס"ה, וכ"ן הסה חסרי כתר מפרצוף ס"ג, ולפיכך נבחן בכלל הפרצוף דאי"ק, שיש בו ה' פנימיים וה' מקיפים, כי כל ראש דפרצוף העליון, נבחן לאור מקיף לפרצוף התחתון היסני.

באופן שהאים ביה הוא מקיף הראשון, מסכת המסך דהתפשטות א' דפרצוף גלגלתא דאי"ק שעכב אותו מלחלתלכש בתוכו כני"ל. וראש דגלגלתא הוא אוים ב', דהיינו לפרצוף ע"ב. וראש דע"ב, הוא אוים ג' המקיף לפרצוף ס"ג. וראש דס"ג, הים מקיף ד' וה' לפרצופי ס"ה וכ"ן דאי"ק.

ונתבאר לקמן כדברי הרב. שיש ב' מיני מקיפין : האי' אוים דיושר או מקיף דיתידה. וחב' אוים חוזר או מקיף חיה. וההבחן ביניהם אשר אוים האי' שנק' מקיף דיושר הוא אותו האור שמעולם לא נכנס לכלי, אמנם מקיף חב' שנק' מקיף חוזר היינו שכבר התלכש בכלים, אלא שחוזר ויצא מהם ונשאר מכוון ונעשה לאוי"ב, כמ"ש לקמן.

והנה נודע כי או"א הם מלבישים לחנ"ת דא"א. וחנ"ת דא"א הם מלובשים תוך או"א. וא"כ או"פ של ג"ר שבו, אשר נעשו כחי' או"מ אל ז"ת שבו, הוא מוכרח שיקיף את או"א אשר הם לבוש לחנ"ת דא"א. ואמנם הושם עליהם כחי' שערות שבדיכנא דא"א החופפים עליהם ומכסים אותם מצד פנים. וכחי' שערות הראש דא"א אשר הם רלוויין מאחוריו, מכסים אותם מצד האחוריים. ועי"כ נמצא שיש הפסק בינם לבין או"מ, ועי"כ יכולין לקבל הארתו. ואו"פ של או"א, אשר הם חנית עצמם דא"א, הוא עושה מקיף אל ז"ת של או"א. ואמנם סוד או"פ הזה של ז"ת דאו"א נחלק לב' חצאין, כי חציון שהם ג' ספירות וחציון הם כחי' או"מ לז"א עד חציו במבורא דלכא. והג' ספ' וחציו אחרות, הם מקיפים גם את הנוקבא דועיר אנפין העומדת מבורא דז"א ולמטה. כנודע.

והנה גם הנ"ה דאריך אנפין, אשר הוא או"פ דועיר אנפין, נחלק לב' : חציו לז"א וחציו חב' לנוקבא דז"א, אשר היא עומדת מחציו דז"א ולמטה.

והנה נתבאר איך כל הכחי' שבו הולכים מג' שבו לז' שבו ככח כחי' אצ"י. אבל דע, כי הג"ר שבכל כחי' ובחי' האור שלהן הוא שוה בהשוואה א', וכן אור הז"ת שבכל כחי' ובחי' אור שלהן שוה, ואין חילוק אחר רק שהאור הוא יותר בהרחקה אל הבחינה חב', יותר מן האי', ואל הג' יותר מן חב', וכן על דרך זה בכל הבחי' אמנם האור בכחי' עצמו הוא שוה בהשוואה אחת. ענין

ועם זה תבין, אשר חמשה מקיפים הנ"ל שכח"פ געסמ"ב דאי"ק, כולם המה כחי' אוים דיושר, ואין בהם מקיפי חוזר כלל, שהרי מעורם לא התלכשו בכלים : כי אוים דגלגלתא, שהוא אור אים ביה, ודאי לא התלכש מעולם בהכלים דגלגלתא כני"ל, גם אוים דע"ב, שהוא כחי' אור הכתר דגלגלתא, נבחן ג"כ אצל הע"ב שמעודו לא התלכש בכלים דע"ב, ואע"פ שהתלכש בראש דגלגלתא אין זה חשוב כלל לפרצוף ע"ב שיש לו כלים משונים מהגלגלתא כני"ל. ועוד שגם עתה נשאר משמש שם בהעליון בבחינת או"פ דראש, ואינו יוצא מהכלים ההם, ולפיכך נבחן אור הכתר דגלגלתא, שח"ס אוים דיושר ויחידה לפרצוף ע"ב. ועד"ו כתר דע"ב, נבחן מטעם הנ"ל שהוא אוים דיושר לפרצוף ס"ג. ועד"ו כתר דס"ג, נבחן לאו"ם דיושר לפרצופי ס"ה וכ"ן. דהיינו משום שמעורם לא התלכשו באותם הכלים שהמה להם לאורות מקיפים, והכן היטב.

והנה נתבאר לך לנכון, סוד ה' אורות מקיפין דיושר דאי"ק : אשר אים ביה הוא המקיף הגדול האי', וג' הכתרים דגלגלתא ע"ב ס"ג, כל אחד מהם מקיף להתחתון ממנו, אלא שבס"ג נמצא ב' מקיפים : למ"ה, ולב"ן, משום שס"ה וב"ן יוצאים ביחד מחזרכות דכחי'א, כני"ל בענף ט'. וכנגדם יש ה' אורות פנימיים, דהיינו אותם האורות שהתלכשו בה"פ בגעסמ"ב חנ"ף

אמנם יחד עם זה, כיון שנתחברו הסיות כמו בלי א' שיצא משום זה אור העליון לוונג על כחי' מלכות דפנימי שנתלכש בפיה, נמשכה בעת ההיא גם ה"ת והמלכות דחיצוני העומד בנוק' עינים דידה, ויורה למקום פה דידה, ששם נתלכש עתה מלכות דפנימי ואו ב' המלכות נתחברו יחד, ווונג דאור העליון נעשה מכין שניהם, ולפיכך נבחן שגם אח"ס שלה חורו לבחי' ראש וגלגלתא. ונמצא, אשר כמו שיוצאים ע"ס בקומת נרנח"י לפרצוף הפנימי, כמו כן יוצאים עמהם ע"ס בקומת נרנח"י לפרצוף החיצוני, והמה שמכונים בשם ס"ן, אמנם יוצאים יחד, משום שהכלים משותפים לשניהם כאחד, והוא מכה התחברות הסיות כני"ל, וע"כ מכונה ווונג דנשקיון. אמנם יש הפרש בין ע"ס דידה לע"ס דידה, כי ע"ס דידה יוצאים מסדרנת ע"ב כי רק אח"ס דע"ב של הפנימי התלכשו בפיה, משא"כ ע"ס דידה יוצאים מסדרנת גלגלתא, כי ה"ת דנוקבי עינים דגלגלתא שלה יורה לפה שלה, וע"כ יוצאים מהמסך הוונג ע"ס דסדרנת גלגלתא. ועוד ית' במקומו בע"ה.

ובזה תבין לפה מכונה ווונג הוונג ככ"ס דכרי הרב בשם ווונג רוחני, וכן כוונת בשם אתרבקומת דרוחא ברוחא, כי הנך רואה כענין כיאת אח"ס החיצונים דוכר לפה דראש הנקבה הנ"ל, שלא עלו ובאו גופי הכלים האלו, דהיינו הגרון ורוחא אל פיה, אלא רק האור שבהם לכר כני"ל, והאור הוונג מכונה בשם רוח, היות שרק השלימים בג"ר מכונים הנרנח"י שלהם ה' אורות, משא"כ כתיקון המ"ן, שעלה הנקודה שהים י מפה לנוק' עינים. ששם היה מקורם בסוד אור דג"ר, ועתה מחמת עליית המ"ן דהנקודה הנ"ל נסתלקו הג"ר ולא נשאר שם אלא קומת רוח לכר שהים אשר הנקודה שהוא סוד יוד נתחבר באור ונעשה אור, כלומר קומת רוח לכר, כני"ל באות ח"י ע"ש, וע"כ מכונים האורות דכר ונוק' בשרם שנוודווג בשם רוח, ומאחר שלא נכנס מחובר שום כחי' כלום לפיה, אלא רוח לכר כני"ל, ע"כ מכונה חוונג בשם ווונג רוחני, כלומר ווונג דרות בלי כלים דהיינו אתרבקומת דרוחא דידה ברוחא דידה, משא"כ בוונג היסודות נכנסו גם הכלים בכחי' הוונג, כמ"ש בסמוך.

ותשכיל ג"כ, שאין כאן שום נתינת וחיודש פעולה מצד הזכר, אלא מה שמוריר המסך מנוקבי עינים דנוק', אל כחי' פה למקומו המתוקן, כי אז יורד אור העליון על המסך ומוציא קומת נרנח"י שלימים, והנך מוצא שאור העליון הוא מאים ביה. והמסך המדוונג עמו הוא מסך דידה עצמה שירד מנוק' עיניה לפיה, וכל מינו ויפיו כוחו של הדכר, הוא רק להוריד המסך למקום המתוקן להמשיך נרנח"י השלימים, ובה תבין, אשר מטרם תיקון מ"ן לא היה צורך שיכנסו בסוד הוונג, דאור העליון על המסך, שני הפרצופין זכר ונקבה, והוא משום דהמסכים שבאי"ק אע"פ שהיה בהם שינוי מעשה, שהים ה' כחי' שינויים שבהורכבות, אמנם עכ"פ, היה כל דרגא שבמסך במקומו, כי מסך דכחי' ח"י במלכות, ומסך דכחי' ג' היה במקום ז"א, ומסך דכחי' ח"ה במקום בינה, ומתוך שאור העליון מאים ביה אינו פוסק מן התחתונים אפי' רגע. נמצא ע"כ שהוונג נעשה מאליו מינה וביה על המסך בכל המדרגות שבוכוכו, משא"כ כתיקון מ"ן ועליית המסך דכחי' לנוק' עינים, שנתחדש בו עיני שינוי מקום כנוסף על שינוי מעשה דהורכבות, אשר עיני שינוי מקום זה אינו מתתקן, וולת ע"י הסיוע דתיכור ב' הפרצופין זה בזה כני"ל, ולפיכך אין עוד שום חידוש של מהות יכול להתגלות מתיקון מ"ן ואילך בקלמות

פנים מאירות

הפ"ד דא"ק, המה נכחנים לפנימייס, ודע שהפרט שזה להכלל, כמ"ש הרב לקטן וע"כ גם בכל אחד מח"פ דא"ק נוהג בו ענין הזדככות המסך לה' בחי' כחכזוין, וממילא נוהג בו ג"כ ח"פ וה"מ ע"ד הנ"ל, שהוא ממש כמו בכללים, דה"פ דא"ק, והבן היטב. יתר דברי הרב בענף הזה, יתבאר בענף הסמוך בע"ה.

ענף מ"ט

בכל הפרצופין שמטבור ולמטה דא"ק אי"א להיות רק ב' מקיפים לבד: כבר נתבאר היטב בענף ק, אשר כל אלו ג' פרצופין גלגלתא ע"כ ס"ג דא"ק, שבהם נשלמו ח"מ דא"ק כנ"ל בענף הקודם בפס"א. הנה המה נכחנים שמסתיימים למעלה מטבור דא"ק, ורק ב' פרצופין מ"ח ובין דא"ק מצויים למטה מטבור עש"ה. גם נתבאר, אשר שם יצאו ע"ס דנקודים המכונים פרצוף ב"ן הכולל, שהוא נבחן לבחי' מטבור ולמטה דא"ק, כמ"ש שם בפס"ס בענף ט, ובהקדמת עולם התיקון ואכמ"ל.

ונתבאר שם, מקור יציאת ע"ס נקודים חל"ו, שהוא סמך עליית ה"ת לנקבי עינים, שמתוך זה נתחלק כל מדרגה לחצאים ונתחלק ממנה בחי' ג' ראשונות נשמה חיה יחידה, ונשאר בה בחי' רוח נפש לבד, עש"ה. ונמצא שאותם האורות שכבר נתלכשו בעקמ"ב דאדם קדמון, נמצאים שמסתלקים מה"פ דנקודים, כי לא נשאר בפרצוף גלגלתא דנקודים זולת רוח נפש כנ"ל, ונמצאים שג' האורות פנימיים נשמה חיה יחידה, שהיו ראויים לבא בפרצוף גלגלתא הזה, אינם יכולים לבא ולהתלבש כאן, סמך המסך שנתחדש בעליית ה"ת לנקב עינים, ונמצאים ע"כ בבחי' אורות מקיפים מחוצה להם, לסיבת המסך דב"ן הזה המעכבתם, כנ"ל בפס"א בענף העבר עש"ה. ועד"ז בפרצוף ע"ב דנקודים נחסרו ג"כ ג"ד הפנימיים דע"ב, וכן בס"ג מ"ה ובין דנקודים, באופן, שכל בחי' נשמה חיה יחידה הפנימים שכבר נתלכשו בכלים בה"פ דא"ק, חזרו ויצאו מ"ח פרצופין גלגלתא ע"כ ס"ג מ"ה ובין דנקודים, מטעם פיסוק המדרגה לחצאים ויציאת אח"פ דכל מדרגה לחוץ. כמ"ש שם. ולא נשאר בהם מה' אורות פנימיים נרנח"י דא"ק, זולת ב' אורות הפנימיים רוח נפש לבד עש"ה.

ותדע, שאין אנו מחשבין מקיף דיושר ומקיף דחזור בבחי' אחת של מדרגה אחת, והטעם משום דכל שכן הוא, דאם אנו מבחינים שיש שמה מקיף חזור אי"כ אין שום צורך להבחין בו עוד בחי' מקיף דיושר, כי בטרם שהמדרגה משנת את מקיף החזור שבה לבחי' התלכשות פנימיות, איננה ראויה כלל לקבל בחי' מקיף דיושר שלה, כמ"ש לקטן. וע"כ אין מקום שם לדבר מחסרון דמקיף דיושר, ואנו מבחינים רק מקיף דחזור, שנקי' מקיף דחיה, בלבד.

ועם זה תבין שמכל ה' האורות המקיפים שנתבארו בענף הקודם שמשמשים בא"ק, עש"ה. לא נשאר מהם בע"ס דנקודים רק מקיף הראשון בלבד, שח"מ בחי' א"ס ב"ה שמקיף לפרצוף גלגלתא דא"ק. אמנם שאר ד' המקיפים: דחיינו מקיף דע"ב סגלגלתא, ומקיף דס"ג, מראש ע"ב, וכ' מקיפי מ"ה ובין מראש הס"ג, כולם נעלמו ויצאו

עין החיים שער המקיפין ענף מט

ענף מ"ט

ענין המקיפין של האצילות: דע, כי ראשונה יצא מן א"ס אור גדול ונתחלק רב' חלקים, א' יצא ונכנס בסוד או"פ ומה שלא היה יכול להכנס ולהצמצם מרוב גדלו. נשאר בחוץ בסוד או"פ, כמבואר בדרוש א"כ. וזה האור המקיף, הוא המקיף לכל האצילות כולו, כי הלא גם הכתר, שהוא עתיק וא"א כנודע, הם מתפשטים בכל האצילות, כמבואר אצלנו. והנה או"מ וד', הוא בסוד אור ישר. מלמעלה למטה.

ואמנם אור שנכנס בסוד או"פ, גם הוא אין יכולת בכתר לסבול את כולו, ולכן זולק אחד ממנו נשאר עומד בפנים של הכתר. וחלה א' ממנו יצא ממטה למעלה, דאחר שנכנס ונתפשט בתוכו חוזר לעלות, ויוצא דרך השערות. ואלו הם סוד בחי' השערות אשר בראשו, שהם צינורות והמשכות של זה האור היוצא. ובצאתו מן השערות בסופי קצוותיהן, שהם סופי צנורותיהן, אז הוא בחי' או"מ שעלה ממטה למעלה, ונקרא אור חוזר.

הרי נתבאר ב' מיני אורות מקיפין: א' אור ישר, וא' אור חוזר. אלא שהאור הישר, הוא כולל לכל אצילות כולו ומקיף כולה, אמנם אור המקיף החוזר הוא מקיף אל פרטי הכתר רבדו, ולא אל שאר האצילות.

ואם תשאל, א"כ, מאחר שסוף האור הזה לצאת אח"כ בסוד או"מ, לפי שלא היה יכול הכתר לסבולו בתוכו כולו, א"כ מה טעם נכנס בתחילה, והיה לו לישאר בסוד המקיף כמו הראשון שלא נכנס כלל, והתשובה היא, כי אחר שכוונת המאציל היה לשיהיה בחי' ב' מקיפין, א' בסוד מקיף לכל אצילות כולו אור ישר בבחי' יחידה, ומקיף א' לכתר בבחי' אור חוזר סוד היה שנכנס בפנים, ואח"כ מבחוץ. וכבר נודע בדרוש א"ק, כי בכל הפרצופים שמטבור ולמטה דא"ק אי"א להיות רק ב' מקיפים לבד, לכן היה מוכרח תחילה לכנס בבחי' או"פ, לפי שאם בתחילה היה נשאר בחוץ ולא היה נכנס, הנה היה אורו גדול מאד, ודיה מתפשט גם הוא עד סוף האצילות כולו

ויצאו מה"פ ב"ן מזמן עליית ה"ת לנקבי עינים כנ"ל, כי אור הכתר דגלגלתא המשמש לאו"מ בשביל ע"כ אצל א"ק, נעלם סע"ב דנקודים, היות שחזר ויצא סגלגלתא דב"ן, וכל שכן הוא שאינו מאיר עוד כלום, לע"ב דנקודים אפי' בבחי' או"מ. ועד"ז אחר שנעלם הג"ר מראש דע"ב עצמו, וראי שנעלם לגמרי ואינו מאיר להס"ג אפי' באו"מ. ועד"ז אחר שנעלמו הג"ר מראש דס"ג, נעלמו ב' המקיפים לסי"ה ובין לגמרי, וחנך רואה שלא נשאר מכל ה' אורות מקיפים דא"ק, אצל ח"פ דנקודים, זולת מקיף הראשון דא"ס ב"ה לבד. והבן היטב אשר מקיף הזה דא"ס ב"ה מאיר לכל אחד ואחד, מה"פ בשות, כלומר, שאינו מבחין כלל בשינוי של המסכים. שבהם נכחנים ה' המדרגות, והוא משום שהוא

פנים מסבירות רלה

בעולמות דאביע, זולת עיי זונג שני פרצופין דכר וגוקי, והבן היטב.

אמנם זונג הרוחני הזה דרו"ג שבראש הנקי ע"ב ס"ג, כנ"ל, אינו מספיק להאציל להתחתון מהם, להיותו בסוד הסתכלות א' שאין בו זונג דכלים אלא זונג דאורות לבד, שה"ס אתדבקותא דרוחא ברוחא כנ"ל. ולפיכך עדיין לזונג דיסודות הם צריכים, שה"ס הסתייב כנ"ל, והסודות האלו המה ג"כ בחי' פנימי והיצוני אלא סו"ת דגופא, אשר הפנימי ה"ס הזכר ומכונה כאן מ"ה, וההיצוני דגופא, ה"ס הנקבה ומכונה כ"ן. אמנם אין המ"ה וב"ן פתעוררים להודווג זולת בהקדם זונג סו"ת של ראש, שנקי' ע"ב ס"ג, או זונג רוחני או זונג דנשיקין, כי אחר שנודווגו הע"ב עם הס"ג, כנ"ל בסוד אתדבקותא דרוחא ברוחא, או יש בהם סוד ד' רוחין דאהבה, כמ"ש בע"ה ש' מ"ן ומ"ד דרוש ד', אשר הרוחין נכפלו זה מזה: ויש ב' רוחין דרו"ג בפה דוכר, בסוד איה דאהבה, ויש ב' רוחין דרו"ג בפה של הנקבה, וה"ס ב"ה דאהבה, עש"ה.

וביאור הדבר הוא כנ"ל, אשר רוחא דאח"פ דע"ב דוכר, שעלה מגרון ורואה שלו לפיה ותורו שמה לבחי' ראש: ספאת הגלגלתא ועינים שלו, שנתחברו ע"כ כולו ע"ס דע"ב במקום אחר, שנמשכו לו משום זה ה' אורות נרנח"י שלימים כנ"ל, ויחד עם השלמה דע"ס דע"ב דוכר ע"י הסיוע דפה שלה, נמצא שסוריד המסך גם מנוקי עינים שלה להפה, ושבים אח"פ דגלגלתא שלה ג"כ לסדרגת גלגלתא, וכיון שנתחברו ב' החצאים שלה, נמשכה לה ג"כ ה' אורות נרנח"י דגלגלתא כנ"ל, ותנה אלו ב' בחי' נרנח"י דידיה וידיה, יש ביניהם הפרש גדול, כי נרנח"י דידיה, הוא בחי' נרנח"י דע"ב, ונרנח"י דידה הוא בחי' נרנח"י דגלגלתא, כנ"ל. אמנם נודעת, שאחר שיוצאים הע"ס ממטה למעלה בהסת"א, או מתפשטים אח"כ ממעלה למטה להגוף בסוד הסתייב, עד למבור או סיוטא דגופא, והנה בהמשכה זו שמעלה למטה, הרי שמתערבים רוחא דידיה ברוחא דידה זה בזה, כי המסכים והמלכויות דרו"ג, כבר נתחברו ונתערבו זה בזה, כנ"ל, ואור העליון מא"ס יורד על שניהם יחד, אלא בסוד נרנח"י של ראש שהמסך נמצא למטה מהע"ס, ע"כ האורות אינם מתערבים בסיבת המסכים, אמנם ההתפשטות הנמשך מהמסכים ההם, מסעלה למטה להסת"ב לסיום הגוף, נמצאים גם האורות מתערבים זה בזה, בסיבת המקור שלהם שהם המסכים. וע"כ נמשך אל גופא דוכר ספאת ולמטה, ב' אורות ביחד דידיה וידיה, ונקי' איה דאהבה, גם נמשך אל גופא דנקי' ספאת ולמטה, ב' אורות דידיה וידיה, הנקי' ב"ה דאהבה.

וכבר

שהוא לא נכנס מעולם אפי' בהגדול שבתם דהיינו בבחי' דהמסך שהוא פרצוף גלגלתא דא"ק, ואצ"ל להמדרגות הגרועים ממנו, וע"כ אינו מבחין כלל בה' מדרגות הנמשכים מחודככות המסך, וקטן וגדול שוח לפניו, ומאיר לכולם כהארה שוח ממש בלי שום הפרש כלל, וזכור זה היטב.

ותבין ג"כ אשר אלו ד' המקיפים שנעלמו מח"פ דנקודים לא נעלמו זולת מכל תחתון דה"פ אלו. אמנם וראי שנשארים ע"כ"פ בבחי' או"מ להעליון עצמו, כלומר באותו מקום שהיו מקודם בבחי' או"פ. כי כבר ידעת, שאו"פ דראש גלגלתא דא"ק, היה בחי' או"מ דיושר לע"ב דא"ק, וכן או"פ דראש ע"ב דא"ק, היה למקיף דיושר לפרצוף

אות כ"ה וכבר נתבאר סוד הספך דהסת"ב שה"ס המלכות של מסך דהסת"א עצמו, כי הספך דהסת"א בעצמו, שה"ס המלכות של ראש מתפשט מעצמו מיניה וביה עד למלכות המלכות המכונה מכור או סיום חנוף, ובהכרח שהסת"ב שניהם מסדרת אחת: או שניהם מנגלתא או שניהם מע"ב וכו', כי הספת"א דנגלתא נמשך ג"כ הסת"ב דנגלתא, ולא יתכן כלל שיתפשט מסגנו כח"י הסת"ב דע"ב או סדרתה אחרת כמובן, ולפי"ז סוכן ג"כ שכת"י רוחא מהסתכלות ב' דסה הנקבה, המעורב ברוחא דהסתכלות ב' ספה חובר הג"ל לא יתכן כלל שידווג על כח"י מסך דהסת"ב דוכר: שה"ס מסך דכח"י ג' ע"ב, ורוחא דנוקבא המעורב שם הוא רוחא דהסת"ב דנגלתא, שלמסך דכח"י הוא צריך, שמסך הוא נמצא בנוקבי עינים דב"ן, שה"ס פי הטבור דכלל הפרצוף, וכמו כן כח"י רוחא דוכר המתפשט להסת"ב דמסך דכח"י ג' ע"ב, והמעורב ברוחא דנוקבא המתפשט להסת"ב דידה, לא יתכן שידווג על מסך דהסת"ב דידה שה"ס כח"י ג' אלא למסך דכח"י ג' הוא צריך, שמסך הוא נמצא בסיומא דנופא דהוכר, שה"ס נוק' עינים דע"ב דמ"ה כניל: שנוק' עינים דנגלתא דמ"ה הוא בטבור דכלל הפרצוף, ונוק' עינים דע"ב דמ"ה הוא בסיומא דנופא, עש"ה.

ולפיכך אחר שנוודווג דכר ונוק' של ראש בסוד הסת"א, ונשלמו ויצאו נרנחי של ראש מסטה למעלה, שמשם נמשכו להסת"ב בסוד אחרבקותא דרוחא דידיה ברוחא דידה, שמשום זה מוכרח הוכר למסך דה"ת שנוק' עינים דידה, שמקורו בטבור דכלל הפרצוף. ונס היא מוכרת להמסך דכח"י ג' שה"ס ך שנסיומא דנופא דידה, הנח מסעם זה נמשכים ונכנסים גם הכלים בהווג דרז"ג שנופא, כדי לנמור הסת"ב דרוחין הנפולים דאח"כ.

והנה הווג דמ"ה וב"ן האלו, ספה דומים לגמרי כמו הסודווגים דראש הפרצוף הסכונים ע"ב ס"ג, דהיינו ג"כ שאח"כ דע"ב דמ"ה, נכנסו באח"כ דנגלתא, דב"ן, שע"י ביאת אח"כ דע"ב בהיכל הנגלתא מתחברים ב' חצאי סדרתה דע"ב דמ"ה, למדרגה אחת של ראש, אלא רק בשיתוף פרצוף ב': שהרי כתר והכמה דע"ב נמצאים באח"כ דנגלתא דמ"ה בעצמו, וכינה וזו"ג דע"ב שלו נמצאים באח"כ דנגלתא, דפרצוף הכ"ן, אמנם סתוך שבי' חצאי הע"ב דמ"ה נמצאים ע"כ סדרתה אחת, דהיינו באח"כ דנגלתא, נתחברו בזה כספרם שנתלקו, ויוצאים ע"ס שלימות בנרנחי בראש דמ"ה, אשר או נמשכה ג"כ ה"ת העומדת בנוקבי עינים דב"ן ויורדת למקובה כסה דב"ן, שבוה מתחברים ב' חצאי הסדרתה דנגלתא דב"ן לאחת ויוצאים ע"ב ע"ס שלימות בקופת נרנחי, גם בראש הכ"ן, והיינו שמש על אותו הסדר שנתבאר בוכר ונקבה של ראש, וכל העורף שיש בוכר ונקבה דנופא הוא רק כסה שגם נוף הכלים דאח"כ דע"ב דוכר נכנסו בעצמותם באח"כ דנגלתא, וע"כ סכונה וווג הזה בשם וווג גופני, משום שנוף הכלים נכנסים בהווג, כאמור, אשר ע"כ נמצל סווג הזה תולדה גמורה באורות וכלים, מה שלא היה אפשר שימשוך סווג הרוחני של ראש, היות שאין שם אלא וווג דרוחין כלי כלים, כי רק המלכיות לבדם נתחברו זה לזה שה"ס הפיות שלהם כלבד, ולא כלים דאח"כ גופייהו, כניל, והכן היטב, אורת כ"ן ועם המתבאר בענין ב' הווגים רוחני ונופני, תבין היטב דברי הרב לעיל בענף ס"ג, סוד הווג דע"ב ס"ג דא"ק, שה"ס וווג הרוחני, וסוד הווג דאור תרש שהאור דרך יסוד לאו"ם דנקודים שילדו לית דנקודים, שה"ס וווג ס"ח וב"ן דהיינו וווג הגופני, ותבין

כולו, כמו שעשה מקיף הראשון, ועתה, אשר נכנס בפנים ונתפשט ממעלה למטה, ואח"כ חוזר להתפשט ולעלות ממטה למעלה, ואחר כך חוזר ומתפשט מלמעלה למטה מכחוק בסוד אור מקיף, נמצא שע"ב נתמעט אורו, ואינו מקיף רק אל הכתר רבדו, וז"ס המקור של מעין, כי כפי גובה המקום ומוצא המקור שממנו יצאו המים תחלה, כפי ערך גובה זה יכולין לעלות, ואע"פ שירדו בעומק במאד מאד יכולין לעלות אל שיעור גברו הראשון שממנו יצאו, כנראה בחוש הטבעי, דכן היה הענין כאן, כי אחר אשר האור הזה נכנס וחזר לעלות, אין בו כח לעלות רק עד ראש הכתר בלבד, אשר הוא נעשה מקום המקור של האור הזה, וע"כ אין יכול לעלות עד א"ס, משא"כ אלו לא נכנס תחלה אור זה בכתר, שאז אור זה יכול לעלות יותר ולהדבק במקורו הראשון שהוא הא"ס, והיה אורו רב, והיה יכול להתפשט עד סוף אצילות.

ואח"כ מן יסוד א"א, אשר כבר ידעת שהוא כלול מחז"ג: סוד שם מ"ה, ושם ס"ג, זה מימינו וזה משמאלו, כמבואר בדרוש א"ק, ושניהן נתקבצו ביסוד הזה, וכאשר יוצאין ממנו לחוק דרך פי היסוד, הנה הם מתחלקים או: החסדים שבימין ניתנים אל אבא, אשר הוא מלביש לזרוע ימין של א"א כנודע, והגבורות ניתנים לאמא, שהיא כשמאל של א"א, שהוא הכתר, ואע"פ שכורם נתקבצו יחד ונתחברו ביסוד, עכ"ז כיון שהם באין מלמעלה נפרדין: אלו בנצח וחסד, ואלו בגבורה והוד דא"א, כנודע, וע"כ, כאשר חוזרים לצאת דרך פי היסוד ולחוק, הם חוזרים ליפרד כמו שהיו תחלה.

ובזה תבין עכשיו ענין א"א שאמרו באר"ז: תרזייהו שקילי כחדא ושריין כחדא והמעם הוא, כי הנה מאור א' שניהן מאירין בשיווי א' ממש, ואין חילוק ביניהם, אלא שאבא לקח אורות דחסדים מימין, ואמא האורות של הגבורה מהשמאל, וז"ש באר"ז אבא טמיר יתיר.

והנה אור הימין, גם הוא נחלק לב' חלקים: א' נכנס בפנימים בסוד או"ם וא' נשאר בסוד א"מ אליו, וכן ער"ג נחלק אור השמאל: חלק א', נכנס בסוד או"ם דאמא, וחלק א' נשאר בחוק בסוד א"מ אליה, אמנם לפי שאבא טמיר ונגזו יתיר כניל, לכך גם אור הימין של אבא שנכנס בו בסוד או"ם, יוצא אח"כ דרך היסוד של אבא עצמו לחוק: וחציו נכנס בסוד או"ם לאמא, וחציו נשאר בסוד א"מ לאמא, והרי תבין עתה, איך אמא, כשם שהיא לוקחת מן הכתר שהוא א"א, כך היא לוקחת מן אבא עצמו, וצריכה אליו, והכן זה.

ואית א"כ גדול אור אמא מאור אבא, כי אמא לוקחת מן השמאל ומהימין, ואבא לוקח דרך ימין לבד, אבל הענין הוא, כי כבר ידעת, כי הדיך ארתכליר שמאלא בימינא, וכאשר אנו אומרים ימינא כניל, כ"ש שהשמאל נכלל בו, אלא שאינו עולה בשם, לפי שהוא שפל אליו ואינו ניכר בו, לבי

לפרצוף ס"ג דא"ק וכו', כמ"ש בפס"א בענף הקודם עש"ה, ונמצא, אשר כאן בה"פ דנקודים, נעשה או"ם דנגלתא דנקודים, ככח"י אור מקיף דנגלתא בעצמו, שהרי לא יכול עתה להתלבש בהנגלתא דנקודים, משום עקיות ה"ת לעינים, וע"כ נעשה לאו"ם דנגלתא בעצמו, באופן שאותו או"ם שהיה משמש כא"ק כשכיל הע"ב, נעשה לאו"ם עתה בנגלתא עצמו, ונשאר הע"ב של עתה כלי או"ם כלי סכח"י דנגלתא.

ועד"ז או"ם דע"ב נתחפך לאו"ם בע"ב עצמו, ונשאר הס"ג כלי או"ם כלי מצד העליון שלו שהוא ע"ב, ועד"ז או"ם דס"ג נתחפך לאו"ם דס"ג בעצמו, ונשאר הס"ה וכו' כלי או"ם מצד העליון שלהם, והכן היטב, והנך מוצא שכל אחד מדי הפרצופין ע"ב ס"ג מ"ה וב"ן, אכר כל אחד ואחד כח"י או"ם דיושר, שהיה להם מצד העליון דכל אחד, ולא נשאר בהם אלא או"ם דיושר מא"ס כ"ה לבד, משום שמאיר לכולם בשוה, כניל.

אמנם נתבאר שאלו או"ם שנקלמו נתהפכו ונעשו לאו"ם כלי עליון בעצמו, ותדע, שהם אמנם מכונים מקיף החוזר, כלומר, שכבר היו באותו פרצוף עצמו מלובש בפנימיות הכלים, אלא שחזרו ויצאו מהכלים, ונעשו לאו"ם על הכלים ההם, מסכת עקיות ה"ת לנקבי עינים, כאמור, ונק' ג"כ מקיף היה, משום שמאירם הללו נמשך סוד תחיית המתים, כמ"ש במקומו בע"ה.

וזה אמרו שטמיר וזמטה דא"ק אי אפשר להיות רק ב' מקיפים לבד, כלומר, ב' מקיפים כלי פרצוף ופרצוף, דהיינו מקיף אחד מא"ס כ"ה המאיר לכלהו סדרגות באופן אחד כלי הפרש, והוא המכונה מקיף דיחידה או מקיף דיושר, ומקיף שני, הוא זה האו"ם עצמו שנקלם ויצא מהסדרתה ונתחפך לאו"ם מתוצה לה, שהוא נק' מקיף דחיה או מקיף החטור, כניל, וזהו שמדמה אותו למקור של כעין, שכפי גובה המקום ומוצא המקור שממנו יצאו המים תחלה כפי ערך גובה זה יכולים לעלות, אע"פ שירדו בעומק במאד מאד וכו', וכן היה הענין כאן, כי אחר שהאור הזה נכנס וחזר לעלות אין בו כח לעלות רק עד ראש הכתר בלבד, וכו' עכ"ל, כי השאלה היתה מאהר שמוף או"ם הזה לחזור ולצאת מהכלי ולהעשות או"ם מתוצה לה, א"כ מתחילה למה נכנס להיות כח"י או"ם ולהתלבש בפנימיות הכלים, כלומר, למה נכנסו הג"ר בה"פ דא"ק ככח"י או"ם, וחזרו לצאת מה"פ ב"ן, וכן באצילות, כיון שעיקר הכוונה היא בהכרח, שלא יתלבשו בכח"י או"ם אלא כמו שהם עתה בעולם התיקון, א"כ למה נתלבשו באו"ם בפרצופי א"ק מקודם לכן.

וע"ז משיב ומדמה למקור של מעיין, אשר ברצותינו להוריד המעיין דרך מקום עטוק בשפל הסדרתה, ולהעבירו משם על מקום גבוה רצוי, צריכים אז להעלות את המקור של המעיין למקום גבוה, שיהיה בהשוואה לאותו הגובה של המקום הנרצה להמשיכם שמה, ואז אפשר להעביר את המים דרך מקום העטוק, ומשום שיש להסתחילתם מקור גבוה בטוחים אנו שמאליהם יאורו חיל וכן לחזור ולעלות סתוך העטוק, כפי שיעור אותה הגובה

הגובה שבמקורם, וכן הענין כאן, שמחוך שנעשה הכנה בא"ל הג"ר, שיהיו מקודם בתוך הכלי בכחי' אוי"פ בקומת כתר לכל פרצוף פרטי מה"פ, מע"פ שחזרו ונעלמו מהם, ונעשו למקיפים מבחינ' מ"ם כבר נשתרש להם שורש הגובה בקומת כתר דכל פרצוף, וכמוחיס' אנו שיחזרו הג"ר למקום כמו שהיו בא"ק, ולא יפגמו כלל, במשך דשתא אלפי שני, מע"פ שירדו מאד מדרגתם עמוק עמוק, כי מחוך שהוכן להם שורש ומקור בכתר הגבוה מאד נעלה, סוף סוף מוכרחים לחזור לשם ככתחילה, אמנם בינתיים, לסבה שהתחתונים יוכלו לקבלו, היה חיוב למעט האור עד שפל המדרגות, באופן שהתחתונים יוכלו לקבלו ולפיכך נתעלמו ד' המקיפין דיושר: חיה, גשמה, רוח, נפש, מה"פ דנקודים, ולא נשאר מהם רק מקיף הא"ם ביה, שהוא מקיף לכתר, שה"ם יחידה דיושר, כאמור, והכן היטב. יתר דברי הענף ית' בע"ה בסמוך.

ענף ג'

כי תחלה נכנס בכתר שבו בחי' אוי"פ ואו"מ, ומן אוי"פ יצא או"ח וכו': וכן אומר בענף הקודם בכללות ע"ם הכוללות כל העולם אצילות, וז"ל ואח"כ מן יסוד דא"א וכו', החסדים שבימין ניתנים אל אבא וכו', והגבורות ניתנים אל אמא וכו', גם אור הימין של אבא, שנכנס בו בסוד אוי"פ, יוצא אח"ז דרך היסוד של אבא עצמו לחוץ, וחציו נכנס בסוד אוי"פ לאמא, וחציו נשאר בסוד אוי"פ לאמא, והרי חבין עתה איך אמא, כשם שהיא לוקחת מן הכתר שהוא א"א, כך לוקחת מן אבא עצמו, וצריכה אליו והכן זה עכ"ל, עש"ה. ותבין כל זה, עם המתבאר בפס"א בענף הקודם, אשר משורש הקדום ל"מ, דהיינו בה"פ געסמ"ב דא"ק, הן הפרטיים, והן הכוללים, יש בהם: ה"פ, וה"ם, שאו"פ דכל ראש העליון, נעשה לאו"ם לתחתון שלו, אמנם בשורש הב', שהוא בעת עליית מ"ן, לצורך ע"ם דנקודים, נעלמו מקיפי היושר הא"ל, שהיו משמשים אוי"פ בראש דעליון ואו"ם דיושר לתחתון, שהוא משום שיצאו גם בראש דעליון גופיה מפנימותם לחוץ בסוד או"ם חוזר לעצמותם ולפיכך חדלו לגמרי מלהאיר להתחתון מהם, כי או"ם דעליון אינו יכול להאיר בשביל התחתון, כי רק בשורש הא' שחיו בכחי' אוי"פ, המתלבש בפנימיות דעליון, היה מספיק עכ"פ לחאיר לתחתון מחוץ לכלים שלו בכחי' הארה חיצונית, משא"כ בשורש הב', שגם דעליון אינו מאיר בתוך כליו, אלא מחוץ להם, ע"כ אינו מניע ממנו להתחתון אפי' הארה חיצונית, וע"כ לא נשאר ממקיפי יושר דשורש הא' רק בחי' או"ם העליון מא"ם ב"ה לבד, שאינו מבחין כלל בין המדרגות כנ"ל עש"ה. וצריך שחזכור הסתכאר בענף"ק, אשר ב' השורשים משמשים בכל פרצוף, כלומר שהתחתונים נפעלים בהכרח בכל הכוחות, שכבר נתגלו בהעליונים, ולפיכך בעת שהגיע אור העליון לפרצוף הכתר שהיא א"א, מע"פ שכבר נחלק לשנים מכה שורש הב', מ"ם מתחילה פועל עליו שורש הא' דהיינו אותו הכח שמקודם חיקון מ"ן, וע"כ נכנס בו מתחילה אוי"פ ואו"ם בשלימות

לכן אינו נוכר בו רק הימין לבד. נמצא, כי אבא שלוקח הימין כ"ש הוא שרהשמאל נכלל בו, אלא שאינו ניכר שם אורה, ונמצא כי יש לו ימין ושמאל. אך הנוקבא, אין לה רק השמאל לבד, ומן האור הימין אינה לוקחת רק מה שנשאר בלבד מן אבא, וגם לפי שהיא לוקחת אורו מעורב באור אבא, וכבר אינו נקרא בשם אור דא"א, אלא בשם אור אבא. (נמצא אור אבא גדול מאור אמא). והנה יש לכתר, מקיף א' כולל ומקיף א' פרטי, ולאבא, יש לו אורתו אור המקיף הכולל אשר בכתר כנ"ל, ועוד מקיף אחר שלו בלבד כנ"ל. וכן באמא הענין כן. והנה לאמא, יש או"מ ואו"פ יותר מן אבא, לפי שגם היא לקחה מא"א כמו שלכת אבא ועוד לקחה ג"כ מאבא כנ"ל. והנה מן אוי"פ של אבא, גם ממנו חוזר ויוצא בחי' או"ם ממטה למעלה אור חוזר בסוד השערות כמו בא"א, וכן הענין ג"כ באמא וא"צ להאריך בזה.

ואח"כ מאי"פ של אמא יצא דרך פי היסוד שלה אור אל כל הו"ת ביחד, ונחלק לבי' חצאין: חציו א' נכנס בסוד או"ם שלהם ביחד, וחציו בסוד או"ם להם. ואח"כ מבחי' או"ם שלהם. חוזר ויוצא אור חוזר מקיף בסוד השערות הנ"ל, ע"ד הנ"ל בא"א ואו"א.

ענף ג'

הנה, עד עתה דברנו בכללות עולם האצילות, ועתה נדבר בפרטיות. כי הנה גם ב"ם פרטיות של א"א עצמו יש בהן כל הנ"ל ממש: כי תחלה נכנס בכתר שבו בחי' אוי"פ ואו"מ, ומן אוי"פ יצא אור חוזר דרך השערות. ומהיסוד דכתר דא"א, יוצא מן אוי"פ אל חו"ב שבו, הכל ע"ד הנ"ל ממש כמו בכללות י"ם הכוללות כל עולם האצילות, וא"צ להאריך בו, כי הכל מובן מאליו בכל פרטי האצילות. ואמנם צריכים אנו להודיעך, כי יש חילוק בין ג' ראשונות של האצילות ובין ז"ת של האצילות, וכע"ז ג"כ יש חילוק בין ג"ר של א"א ובין ז"ת שבו, וכן באבא, וכן באמא, וכו"ו. ובנוקבא דו"א, כמו שכבר הקדמתי, שכל שיש בכללות יש בפרטות ג"כ ממש, וא"צ להאריך בזה. והענין הוא, כי ג"ר אי"צ זו לזו, כי אותו אור המקיף החוזר ממטה למעלה בכתר או בחו"ב, אינו מקיף אלא לכתר לבדו, או לחכמה לבדו או לכינה לבדה, אבל המקיף העליון של כתר דרך אור ישר מלמעלה למטה, הוא כולל כל האצילות שממנו ולמטה: כיצד, מקיף של כתר, הוא מקיף מן כתר עד סוף כל האצילות, ומקיף לחכמה, הוא מקיף מחכמה עד סוף אצילות, וכן מקיף דכינה, מקיף ממנה ולמטה עד סוף אצילות, וכל זה הוא מקיף של אור הישר. אבל מקיף של אור החוזר ממטה למעלה, אינו מקיף רק אל מי שיוצא ממנו וחוזר לעלות, כיצד הרי המקיף החוזר של שערות הכתר מקיף אל כתר לבדו, ושל חכמה לחכמה

בשלימות ע"ד שהיה בדרגתו בה"פ א"ק, אלא אח"כ נתעורר בו הכח של שורש הב', שהאח"פ, יוצאים מהמדרגה אשר אז מסתלק ממנו הג"ר דאו"פ ויוצא חוצה לו בסוד או"ם חוזר לבד, כנ"ל בענף הקודם עש"ה.

וזה אמרו, כי החלה נכנס בכתר שבו בחי' אוי"פ ואו"ם, כלומר, שאו"ם דכתר נמשך מא"ם ב"ה כנ"ל, ואו"פ שלו הוא כל אותו השיעור שהיה במדרגתו בשורש א', דהיינו בכתר דא"ק, שה"ם נרנח"ו בשלימות. וזה אמרו, ומן אוי"פ יצא אור חוזר דרך השערות, כלומר שמכת התעורר בו שורש הב', שנבדלים האח"פ של המדרגה ויוצאים לחוץ, המדרגה של התחתון, ע"כ מוכרח להסתלק חלק הג"ר של או"פ, שנכנס בו מתחילה, ויוצא ומאיר עליו מבחוץ בסוד או"ם חוזר, ולא נשאר באו"פ שלו ד"ק נפש רוח לבד, אשר כניסה ויוציאה הזאת, מוציאים שערות ראש, כמ"ש במקומו בע"ה.

וזה אמרו, ומחיסוד דכתר דא"א, יוצא אוי"פ לחכמה וכינה שלו, חיינו החיך שבפה דא"א שנק' יסוד וכונתו אל דכריו שבענף הקודם אשר מיסוד דא"א יוצאים חסדים ונבורות אל פרצוף או"ם שחחסדים נוטל אבא, ונחלק לב' חלקים: א' לאו"פ, וא' לאו"מ, והנבורות נומלח אמא, ונחלק ג"כ לב' חלקים: א' לאו"פ, וא' לאו"מ, עכ"ל. פירוש, ע"ד שנתכאר בכתר, שנוטל מאור העליון אוי"פ ואו"ם, כן הדין באו"ם, שנוטל האורות שלו מן פה של ראש דא"א, שנק' כתר, אשר מן האו"ם הנשאר בראש דא"א, משפיע לאו"ם אוי"פ ואו"ם, שמור או"ם ה"ם או"ם דא"ם ב"ה, הסכונה מקיף דיהידה, שהוא מקיף הכולל, הנוהג בכל פרטי הפרצופין בשוה כנ"ל. ואו"פ דאבא הוא נומלח מתחילה בכחי' שורש הא', דהיינו אוי"פ שלם של נרנח"ו, כמו שהיה בדרגתו בה"פ דא"ק, ואחר זה מתעורר עליו שורש הב', המבדיל האח"פ דאו"ם למדרגה תחתונה, שנק' ישסו"ת, ואז בהכרח שחוזרים ומסתלקים היסוד הג"ר דנרנח"ו דאו"פ, שנכנסו בו בתחילה, ונחפכו להיות לאו"ם חוזר לאו"ם.

וזה אמרו שם, והנה יש לכתר מקיף אחד כולל, ומקיף אחד פרטי, ולאבא יש לו אותו אור המקיף הכולל אשר בכתר כנ"ל, ועוד מקיף אחד שלו בלבד כנ"ל, וכן באמא הענין כן עכ"ל. והיינו כדאמרן, אשר גם האו"פ, נכנסו באבא מתחילה בשלימות נרנח"ו, כמו בדרגתו שבה"פ א"ק, ואח"כ חוזרים הנשמה חיה יחידה ומסתלקים היסוד, דרך שערות ראש, ונחפכו לאו"ם חוזר, ונשאר באו"פ דאבא רק ג"ר לבד, ועד"ז באמא, להיותם פרצוף אחד, כמו פרצוף ע"כ דא"ק, אלא שנבדלין בסוד הקיוף, לימין ושמאל כנודע, וע"כ הם מקבלים יחד בשוה את האור מפה דראש של א"א, ע"ד הע"כ דא"ק המקבל האור מפרצוף כתר דא"ק, ואין האחד מקדים לחבירו, כמ"ש בזה דאו"ם שקיולי כחא כנודע, וז"ש שם, ואין חילוק ביניהם וכו', והנה נתכאר איך יש לכל אחד מקיף כולל, דהיינו או"ם דא"ם שנק' מקיף יושר הנוח בכל המדרגות בשוה, ואח"כ יש מקיף פרטי דהיינו האו"פ שנכנס מתחילה וחוזר ויוצא דרך שערותיו, ומקיף זה מכונה מקיף חוזר או מקיף חיה, והוא אינו מאיר לתחתון רק לעליון לבד, כלומר לאותו המקום

המקום שנכנסו בתחילה וחזרו ויצאו. אבל לא לתחתון מהם כמו שהיו מאירים בא"ק. והטעם כנ"ל, דא"פ דעליון יכול להאיר גם לתחתון, אבל או"פ דעליון אינו מניע ממנו להתחתון, עשיה.

וזה אמרו שם, אמנם לפי שאבא טמיר וגניו יחיד, לכך גם אור הימין של אבא שנכנס בו בסוד או"פ יוצא אח"כ דרך היסוד של אבא עצמו לחוץ, וחציו נכנס בסוד או"פ לאמא וחציו נשאר בחוץ בסוד או"פ לאמא עכ"ל. וצריך שתזכור כאן הסתבאר לעיל בפמ"א דף ר"ב ד"ה וצריך שתבין עשיה, איך אח"פ דא"פ יוצאים למדרגת ישמות, ובסוד הנדלות חוזר הישמות הזה ועולה למקומו לאו"פ עילאין לחיותו בחי' אמא נוקבא שלו, וז"ל אבא טמיר וגניו יחיד מאמא, כי אמא יורדת לכמה בסוד אח"פ היוצאים לחוץ והיא מהגלית לבחי' ראש ומוחין לזוג, שהמה סוד עלמא דאתגליא. משא"כ אבא נשאר חסיד למעלה בסוד ע"ב, ונמצא טמיר וגניו מהתחתונים, משום שאינו יורד להתגלות בזוג. והנה אז נחשבים או"פ לב' פרצופים נבדלים בסוד עליון ותחתון אב וכן, כי בחי' כו"ח שנשאר למעלה נק' אבא והי"ם פרצוף ע"ב, ואמא שירדה עם אח"פ לחוץ מאבא הוא שנק' אמא והי"ם פרצוף ס"ג, ונמצא משום זה אשר אבא שהוא ע"כ צריך עתה להשפיע אל אמא שהוא ס"ג כל האורות שלה, ע"ד עליון ותחתון. וזה שאומר שם, והרי תבין עתה איך אמא

כשם שהיא לוקחת מן הכתר שהוא א"א, כך לוקחת מאבא עצמו, וצריכה אליו, והכן זה, דהיינו כדאמרן, שבטרם התחלקותם של או"פ לב' מדרגות עליון ותחתון: ע"ב וס"ג, הרי תרויהו שקילי כחדא, כי שניהם פרצוף אחד ימין ושמאל של הע"ב, וא"כ לוקחים את אורותיהם מן הכתר, שהרי הכתר הוא בחי' העליון של הע"ב, משא"כ אח"כ כשמתחלקין לב' פרצופין אשר אמא יוצאת בסוד אח"פ היוצאים מן הע"ב למדרגת התחתונה שנק' ס"ג, א"כ צריך עתה פרצוף אמא שהוא תחתון וס"ג לקבל מפרצוף אבא שהוא עליון וע"ב, ונמצא בזה שיש לאמא בחי' של קבלת האור: בחי' אחת טעם היותה עוד במדרגת ע"ב ביהד עם אבא, שאז מקבלת מהכתר, ובחי' השניה אחר שירדת לבחי' ס"ג, ונעשית פרצוף נבדל ותחתון של אבא, וזוה נמצאת שמקבלת מאבא וצריכה אליו, כי אין כלום לתחתון אלא מה שנותן לו העליון שלו.

וזה אמרו שם, והנה מן או"פ של אבא וכו' וכן הענין באמא: יורנו בזה, אשר כל הנאמר בפרצוף א"א ובפרצוף ע"ב, נהוג ג"כ באמא שירדה לפרצוף ס"ג, כלומר, שיש לה מקיף כולל ומקיף פרטי, בכל המדרגים האמורים. וז"ל ראשית הגז הניתן לכהן כי מן הג' שהיא בינה יוצא או"פ א' אל כל הז' : וצריך לרעת אשר כל הע"ם כח"ב הגי' נהי"ם, חמה רק ה' בחי' לבדם משרשם בא"ק, דחיינו כתר חכמה בינה ת"ת מלכות. אלא שספירת ת"ת כולל ז"ק גי' נהי"ם, כמ"ש הרב לעיל דף ע"א ד"ה באופן, אמנם בז"ח דנקודים הושרשו הז' לז' בחינות נבדלות, שג"ם הגי' נעשו שם לג' קוין ימין שמאל אמצע של בחי' גופא דע"ב, ונהי' לג' קוין דס"ג. כמ"ש הרב בענף

לחכמה, ושל בינה לבינה, אמנם ב"ת, לא יש מקיף לכ"א לבדו. ר"ל שאין אור נכנס בחסד וממנו נעשה מקיף ממנו ולמטה עד סוף כל אצילות, ומפנימיותו יוצא אור אל הנבוכרה, ונחלק לב' לאו"פ וראו"פ, וכן מנבוכרה אל ת"ת, וכיוצא בזה, והנה אין הדבר כן, אמנם מהבינה יצא אור א' ונחלק לב', חציו נשאר בסוד או"פ ישר לכולו, וחציו נכנס בסוד או"פ בחוץ כל הו"ס יחד. ואח"כ מיסוד ד"א, יוצא אור ונחלק, חציו לאו"פ לנוכבא, וחציו לאו"פ ישר שלה. וצריך לתת טעם, ובו יתבאר מצות ראשית הגז הניתן לכהן.

ותחלה נבאר סוד אלפא ביהא דא"ט ב"ח ג"ז דין כו', כי הלא הוא מדבר בסוד המקיפים הנ"ל. כי הנה א"ט הוא בכחה, ורומז כי הכתר הוא אית א' דא"ט, לרמזו כי לו לבדו יש לו מקיף א' בפני עצמו, והט' אשר תחתיו הם נפרדין ממנו, ואינם בכלל המקיף הנ"ל אשר לו. וזהו ענין א"ט : א' לבד, וט' לבדה. וכע"ז אותיות ב"ח הם בחכמה. כי החכמה שהוא ב', יש לו מקיף א' לבדו. ושאר הח' ספירות שתחתיו הם נפרדין ממנו, וזהו ב"ח, ג"ז הוא בבינה, כי בינה שהיא ג' נפרדת מן הז' אשר המה חתיה, וזהו ג'ן. אמנם היות כולם קשורים ביחד זו בזו, ואין החסד נפרד מז"ת במקיף בפ"ע, אמנם הראשון של חסד הוא המקיף את הז' ביחד בלי פירוד, ומקשר אותם יחד. ונמצא, כי המקיף של חסד שהוא ראשון מז"ת, מקיף לכולם ביחד וכולם נכללים בו, וז"ל ראשית הגז הניתן לכהן, כי מן ג' שהיא בינה יוצא או"פ א' אל כל הז'ות, שזה אותיות ג"ז, כיז ניתן לכהן שהוא החסד, כדי שכל המקיף של הז', היוצאין מן הג' אשר זהו ביאור אותיות ג"ז, יהיו כולן נכללין בחסד שהוא הכהן.

ענף נ"א

בכל בחי' ובחי' יש ד' מציאות שהם : א' כלים, ב' נרין פנימים, ג' חיה מקיף, ד' יחידה מקיף אל מקיף, וב' בחי' אלו האחרונים דא' נק' חיה, שהיא מקיף א' ונקרא נשמה לנשמה, והוא מן החכמה, בסוד והחכמה תהיה את בעליה, וכן חיים נימטריא חכם, והב' שהוא מקיף הב' נקרא יחידה, והוא מן הכתר לפי שאין נוקבא לאריך, כמו שיש לז"א, לכן נקרא יחידה ואין שני, דעליה אתמר כי אחד קראתיו

בענף כ"ב בפמ"א דף קנ"א ד"ה ועתה עש"ה. וא"כ וראי שיש בכל אחד ואחד מז"ת בחי' או"פ וראו"פ, משום שאין לך אור שלא יהי' בו או"פ וראו"פ. גם רחוקים הרבה אחד מחבירו, שאינו דומה גופא דע"ב לגופא דס"ג, גם אינו דומה הימין להשמאל או לאמצע, כמ"ש כל אלו במקומו. אמנם ענין ב' המקיפים שהרב עוסק מהם כאן, היינו הנמשכים מה"פ א"ק כנ"ל עשיה, ולפיכך אין כלל להבחין בכל הז'ות רק בחי' אחת, שהי"ם בחי' ז"א הכולל לכל הו"ק יחד, וגם המלכות כנודע בענה"ק.

וזהו שמביא הרב סו"ח ראשית הגז הניתן לכהן, כי כ"ם שנוכר ראשית יורה על המשכה בסוד הכתר, והי"פ א"ק, כלומר משורש הענין, וע"כ מרומז שם ענין התחלקות הנ"ר לבדם בסוד ג' בחי' נבדלות הכלולים בבינה, שהיא משפעת או"פ וראו"פ לכל הז'ות בכת אחת, ונמצא שאין בהם אלא או"פ א' בתוכיותם, וראו"פ א' מחוצה להם הסובכ על כלי דהסד, והכהן ה"ם החסד וכו', והכן, שאר דברי הענף יתבאר בענף הסמוך בע"ה.

ענף נ"א

בכל בחי' ובחי' יש ד' מציאות שהם : א' כלים וכו' וצריך להבין מאד דבריו אלו שבענף שלפנינו להיותם כוללים גדולים יורדים ונוקבים בעמקי החכמה, ולכאורה תמוה מה דכילל כאן שאין יותר בכל פרצוף ובכל בחי' רק ג' אורות פנימים נרין וב' אורות מקיפים, שחמה סותרים לכאורה לרוב המקומות, שאומר להדיא שיש ה' אורות פנימים בכל פרצוף: נ"ר נח"י, ומלכד זה יש לו עוד ב' אורות מקיפים חיה יחידה, כנודע. גם מ"ש לקמן שאבא הי"ם או"פ, ואמא הי"ם נר"ג פנימים שכנוף, וזוונם זה עם זה היא בחי' זוג או"פ דלא מתפרשין לעלמין, שזה תמוה לכאורה, כי לפי זה לא יש כלל בכל פרצוף רק ב' אורות אבא ואמא לבד, אשר אור אמא מכפנים ואור אבא מכתוין, שהוא תמוה.

וצריך שתזכור הסתבאר בפמ"ם דף ס"ג ד"ה ולהבין, בערך ההפכי הנוהג בין כלים לאורות אשר בכלים העליונים נגדלים מתחילה, דהיינו מעילא לתתא, שמתחילה מתגלה בפרצוף כלי דכתר, וכשנגדל יותר מתגלה בו כלי דחכמה, ואח"כ נבדלות נוסף מתגלה בו כלי דבינה, עד שבגמר גדלותו מתגלה בו כלי דמלכות, והיפוכו באורות, שבהם התחתונים מתגלים בתחילה, דהיינו מתתא לעילא, שמתחילה מתגלה בו הנפש ומתלבשת בכלי דכתר, ואח"כ כשנגדל מתגלה בו אור דרוח, ואז יורדת הנפש לכלי דחכמה ואור הרוח בכתר, וכשנגדל עוד מתגלה בו הנשמה, ואז יורדת הנפש לכלי דבינה, והרוח לכלי דחכמה, והנשמה מתלבשת בכלי דכתר, כדברי הרב בע"ת שער כ"ג פ"ו עשיה. באופן, שבזמן שחסר כלי המלכות בפרצוף חסר לו באורות בחי' יחידה, וכשחסר לו גם הכלי דז"א חסר לו בחי' חיה, וכשחסר לו גם הכלי דבינה חסר לו באורות בחי' הנשמה, כי אין בו אלא כתר וחכמה דכלים ונפש רוח דאורות, שחרות מתלבש בכלי דכתר והנפש בכלי דחכמה, כמ"ש כ"ז היטב בענה"ק בטעמים ונימוקים.

גם נתבאר היטב, סוד מקיף החוזר שנתחדש מנקודים ואילך, שהוא מסיבת עליית מ"ן לנקבי עינים, שנחלק כל מדרגה לב' חצאים, ואח"פ דכל מדרגה יצאה יורדת למדרגת תחתונה, ולא נשאר בראש רק ב' כלים נגלגלת ועינים, שהי"ם כתר וחכמה, ומאחר שנחסרו בינה וזו"ן דכלים נמצא בהכרח שנעלמו יחידה חיה נשמת באורות כנ"ל, ואותם ג' אורות שיצאו מהראש נעשו שם למקיף חוזר, כמ"ש היטב בענה"ק עשיה.

אמנם בעולם התיקוף מכה עליית מין מביע לבונה דכח, וכן לשאר הפרצופין, נמצא שחזרה הבינה ונקבעה בראש, וא"כ נתקן שם ג' כלים בראש שהם כתר חכמה בינה, וא"כ אינו חסר בראש רק ב' הכלים דו"ן, שכנגדם חסר באורות ב' חכמי' היה יחידה. ובה דע, שאותם החיה יחידה נתקנו למקיף חוור, ולא נשאר או"פ בכל ראש זולת ג' האורות נשמה רוח נפש לבד.

ובזה תבין דברי הרב בכ"מ, שפחיה ויחידה אין כלים בהפרצוף. והיינו כדאמרן, שמעולם התיקוף ואילך לא נתקנו בראש כי אם ג' כלים כתר חכמה בינה, שבהם מתלבשים נר"נ: נשמה בכתר, רוח בחכמה, נפש בבינה, וא"כ אין כלים בראש כשבי' יחידה חיה, משום שנשמה ורוח לקחו להם את מקומם, וע"כ המה מחוץ לפרצוף בכחי' מקיפי חוור כנ"ל.

וזה אמרו, ככל בחינה ובחינה יש ד' מציאות שהם: א' כלים, ב' נר"ן פנימיים, ג' חיה מקיף, ד' יחידה מקיף, עכ"ל. ובהאמור תבין ד' העקרים הללו היטב, אשר מציאות הכלים דכל פרצוף, הם ג' הכלים כחי' שנתקנו ככל ראש דהיינו מעילא לתתא כנ"ל. ומציאות האורות, הם נפש רוח נשמה המתלבשים באותם הכחי' בקביעות. ומציאות הג', הם מקיף החוור, שפירושו, אותם האורות שכבר היו מתלבשים בהכלים בכחי' או"פ ואח"כ חזרו ויצאו החוצה, שהוא משום חסרון ב' הכלים התחתונים ז"א ונקבא, והמה כאמת ב' אורות יחידה חיה, אמנם נבחנו שניהם רק בכחי' חיה ואור החכמה לבד, משום שיש כאן מקיף ישר שהם יחידה מא"ס ביה, שאורו גדול עד אין קץ על אותה בחי' יחידה דמקיף חוור, וע"כ אין היחידה דחוור עולה בשם, ואנו מבחינים שניהם על שם אור החכמה, והבן, מציאות החמישי, הם מקיף הישר מא"ס ביה, שהוא נק' ג"כ מקיף כולל, משום שמאיר לכל המדרגות בשוה, כמ"ש בענה"ק באר היטב ע"ש. ומה שחושב ככ"מ ה' אורות פנימיים יתבאר לפנינו בסמוך.

וְזו"ם מ"ש רז"ל ה' שמות יש לנשמה והם נגד ה' פרצופים וכו'; והוא במסכת ברכות דף יוד ע"א ע"ש וה"ם העשר ספירות, שתי אורות אלו הנק' נרנחי' מתלבשים בהם, גם ה"ם ה"פ כמ"ש בענה"ק שהע"ם וה"פ ור' בחי' דאורי' יש להם יחס אחר, כמ"ש שם מילתא בטעמיה. והנך מוצא כאן, אשר כל ה' אורות נרנחי' מתלבשים בפנימית הגוף, במשונה מדרביו הקודמים, אשר חיה יחידה המה מחוצה לו.

והענין, כי יש להבחין בכחי' כלים רק אותם הכלים שנמצאים בגוף בקביעות, שהמה רק ג' כלים כחי' שמלובשים בהם ג' אורות נר"ן, אמנם יש ג"כ בחי' תוספת כלים, כלומר שאינם בקביעות רק בסוד העליה, והיינו כוסן שאותם הו"ן יציאו מהראש למדרגה התחתונה חזורים ועולים לראש כבתחילה, שכעת הוא כבר נמצאים שוב ה' כלים כהראש כחי' זויג, ואז יורדים ג' אורות נר"ן לכליהם המיוחדים להם, דהיינו בינה זויג, והנה נפנה המקום בהכלים דכתר וחכמה דראש, ואז חזורים ויורדים לתוכם ב' האורות יחידה וחיה, שהיו עד עתה מבחוץ, ונמצא עתה ה' אורות נרנחי' כהראש בשלימות

קראתיו וגו' וז"ל מ"ש רז"ל ה' שמות יש לנשמה, והם נגד ה' פרצופים, נפש מלכות, רוח ר"ת, נשמה בינה, חיה חכמה, יחידה כתר, והמלכות יש בה כל הה' בחי' אלו כי היא עצמה נפש, ומאיר בה נפש של הת"ת, והוא רוח אל המלכות, ובינה נפש שלה נשמה למלכות, וחכמה נפש שלו נשמה לנשמה למלכות, ונפש כתר יחידה למלכות, וכן בת"ת יש בו בחי' רוח של מלכות נפש אליו, והוא עצמו רוח, ורוח בינה נשמה אליו, ורוח רוח מאבא חיה אליו, ורוח מכתר והוא יחידה אליו, גם בבינה יש נר"ן מצד עצמה, ונשמה דאבא הוא חיה, ונשמה דא"א הוא יחידה אליה גם באבא יש בו ד' בחי' אלו חוץ מיחידה, שנוטל מן חיה דא"א.

והנה באדם יש לו חיות פנימי שהוא נר"ן, ולא היה מספיק זה האור להאיר בחומר הגופני שלו, ולכן צריך שיהיה לו ג"כ נשמה לנשמה, מקיף מבחוץ, כי בהיות הנשמה שבפנים בחי' אמא, והנשמה לנשמה (נ"א והמקיף עצמה), מקיף אותה מבחוץ בחי' אבא, ששניהם הם בחי' או"א ולא מתפרשין לעלמין, הנה האו"פ דאמא מרוב חשכו להרבך בשר אבא, מכה ויוצא בחוץ ועובר דרך הגוף החומרי ומאיר בחוץ, (נ"א ומשם) ושם נדבך באבא, וכן להיפך אור אבא עובר ונוקב

בשלימות, המלובשים בה' כלים שלהם כחי' זויג, כמו שהיו בחי' פרצופי א"ק מטרם עליית המין והתחלקות המדרגה, והבן היטב. אמנם הו"ן האלו שק"ו, אי אפשר שישארו שם בקביעות, אלא סופם יורד למטה, וע"כ אינם נחשבים לכלים ממש דראש אפי' בשעת העליה, אלא נבחנו בשם תוספת כלים, ובשבי' זה גם בחי' מקיף החוור שאמרנו שחור ונכנס באו"פ ככתר וחכמה, לא נכנס כולו אלא רק הארתו נכנס, כאופן, שעצמותו דמקיף החוור נשאר עוד מבחוץ, ורק הארתו נכנס בפנימיות הראש, ולפיכך נכתן עתה, שיש בראש ה' אורות נרנחי' בכחי' או"פ, ומ"מ נשארו גם כתוף ב' האורות דמקיף החוור ג"כ, וזכור זה.

מכה ויוצא בחוץ ועובר דרך הגוף וכו' אור אבא עובר ונוקב ונכנס מבפנים וכו': וצריך שחזכור המחבאר בענה"ק, שכל ענין הפרש שבו הכלים הוא מסיבת המסך שבהכלי ומתוך שיש ה' בחי' כהזכרות המסך ע"כ נתגלה מהם ה' הכלים כחי' זויג, כמ"ש חרב לע"ל דף נ"ב, וכלי דנוקבא הוא שיש לה המסך דבחי'י, וכלי דז"א יש לו מסך דבחי'י, וכלי דבינה יש לה מסך דבחי'י, ע"ש ובפ"ס. גם צריך שתדע מ"ש הרב בכ"מ, אשר אור אבא אינו מתגלה בשום פנים, זולת עם לבוש מבינה שמלבשתו מבחוץ, ולפיכך בעת העליה דו"ן דהראש כנ"ל, אשר אז מקיפי יחידה חיה שמכתוין שנק' מקיף חוור או אור אבא, הוורים לפנימית הראש, הנה מתחילה צריך המקיף הזה להדרוג עם הבינה שכראש שה"ם בחי'י, שאז עולה אורח מהבינה, ומלבשת את האור דמקיף חיה שנקרא בחי' אבא, מבחוץ לו, ואחר זה מתפשט האור דחיה עד הכלי דנוקבא.

ותבין עם הנ"ל כל החמשך שם באר היטב, אמנם עדיין היו שם חסרי תיקון, וע"כ ירר כן הנולד לבי"ע בסוד מיתת ו' מלכין דנקודים, והיה העולם חרב ושםם עד שנמצא מ"ה החדש ויצא מן המצח דא"ק, כמ"ש כאן בדברי הרב בענף מ' ע"שה, ותדע שגם מ"ה החדש הזה יצא ג"כ בסוד פנימי וחיצוני, שה"ם ובר ונקבה, ע"ד שביארנו בכ"ן הכולל הנ"ל, והמה שנקראו בתורה הדר ומהיטבאל, שהדר ה"ם הוכר והפנימי שנקרא מ"ה, ומהיטבאל ה"ם החיצוני והנקבת שנק' כ"ן, ומ"ה וכו' הללו אינם נחשבים כלל בפסוק ה"פ דא"ק שנעס"ב שלו כבר נגמרים בע"ס דנקודים כנ"ל, ומ"ה החדש שיעצ מהמצח המכונה הדר ומהיטבאל, המה כלים מתורשים לגמרי, ומשונים הרבה מנעס"ב דא"ק, כמ"ש לפנינו בע"ה, והמה שנק' ד' עולמות אבי"ע, או עולם התיקון.

חידושי כלים דמ"ה החדש

אות כ"ן וכבר נתבאר סוד המ"ה החדש שיעצ מהמצח, בפנים מאירות ענף מ"ב, שה"ם עליית המין לבונה דבתר ע"שה, דע"כ נחלק הכתר עצמו לראש וגוף, משום שהווג דאור העליון על המין נעשה בבינה דכתר ויצאו ע"ס של ראש מבינה ולמטה, ונמצאים הו"ן דכתר שנתחלקו ויצאו לבר מרישא, דהיינו לבחי' תוך סוף שנק' גוף וז"ת דכתר, כאופן, שספירת הכתר עצמה נתפשטה לראש תוך סוף עד סיום האצילות וגג הכריאה, והוא שנק' פרצוף עתיק דאצילות, ועד"ו יצאו שאר הספירות.

וצריך להבחין כאן, שמכה זה נחלק המדרגה לה, חלוקה, כלומר אותה המדרגה שנתחלקה מצל הכ"ן הכולל בבי' חלוקות משום עליית מין לנוק' עינים, דהיינו לבויה בראש ואח"פ כגוף, הרי שנפלגה עתה לה' חלוקות על פי ה' ספירות שבת: כחי' זויג, אשר בכל ספירה וספירה יש בה ראש וגוף, והוא משום עליית מין לבונה דכתר המכונה מצח, ונמצא שהמצח עצמו נתפשט לראש וגוף, שכחי' המצח בראש, וזו"ן המצח נתפשט לתוך סוף עד סיום האצילות, ועד"ו ספירת החכמה המכונה עינים, נתפשטה בעצמה לפרצוף שלם ראש וגוף עד סיום האצילות, ועד"ו ספירת הבינה המכונה אונים, וספירת זויג המכונה חו"פ, כאופן, שאותו הראש דב"ן, שממקורו עצמו נחלק רק לבי' חלוקות: גלגלתא ועינים לראש, ואח"פ לגוף, נמצא עתה מצד מ"ה החדש שנתחלק לה"פ שלימים, שבכל אחד מהם יש ב' חלוקות ראש וגוף, כאמור.

והטעם הוא, משום שהו"ן דכתר עצמו יצאו לבחי' גוף עד סיום אצילות, נמצא, אשר החכמה צריך לצאת למטה מתמלכות דכתר הוה, כי כן מקום החכמה תמיד למטה מספירת הכתר, כנודע, וא"כ צריכה החכמה להמצא מתחת קרקע האצילות, כי שם נסתים מלכות דכתר כנ"ל, ועד"ו הבינה צריכה להמצא מתחת סיום החכמה, וא"כ היו מופלגים זה מזה מאד, וגם היו נשארים כבי"ע, אמנם מכה ה' פרצופים געס"ב דא"ק, שכל אחד נעשה תולדה להבירו ויוצא דרך פה של ראש דעליון, כמ"ש לעיל בענף מ' בפ"ס ע"ש, והנה מכתם נמשך גם כאן תיקון זה, וע"כ לא נפלגו אותם ה' ספירות של ראש הנ"ל לגמרי, אלא כל אחת מלבשת להכרתה משה של ראש ולמטה, כדמיון געס"ב דא"ק, אשר החכמה מלבשת לגוף דכתר וספירת אצילות, וכן הבינה מלבשת לגוף החכמה, והו"ן מלבישים לגוף הבינה, ולפיכך מסתיימים כלם בעולם האצילות, אלא שמלבישים זה לזה בעובי, שמשום זה נעשו ונתקנו אותם ה' ספירות פרצויות של ראש

שנק' גלגלתא עינים אחים, להיפ' געסמ"ב והכין. ואלה הם דברי הרב לעיל דף ס"ו וז"ל, ונמצא שהוית דעתיק לקחו מקום של אותם הו' נקודות הראשונות, ובוה תבין כי שיעור קומת עתיק יומין הוא כל אצילות כולו, ואמנם כאשר היו דותין אותם הו' נקודות, וראי שלא דחו אותם למטה, שהרי ביארנו לעיל שאין מיתה רק בכלים שהוא סוד היודיה, איכ האורות שלא סתו לא ירדו, רק מה שאמרנו שדחאום מו' לצדדים, שהיה נכנס הנקודה דעתיק בתוך נקודה א' של הו' נקודות בתוך פנימיותם, ואז היתה נשארת אותה הנקודה במוד לבוש אליה. וכן היה בכל הו' נקודות וכו', עכ"ל עש"ה.

וקיינו כראסון, שכאמת כיון שספירת הכתר לברה שנק' עתיק יומין, נמצאת שנחפשה בעצמה כלכדה לרת"ס עד סיום האצילות כולו, איכ הסכרא נותנת אשר שאר הספירות יתחילו למטה הימנה, שהיא למטה מקרקע אצילות, זא"כ היו מתווכים לירד לבייע, שהי"ס מיתה. ועיכ משמיענו שאע"פ שספירת הכתר נתפשטה עד סיום אצילות כולו, מ"ס לא דחאה את שאר הספירות לבייע, אלא שדחאה אותם ספנים לחוץ, דהיינו שחלבישו זה לזה, עיד געסמ"ב דאי"ק, כנ"ל. ומה שהרב מכנה להי"ס בשם ו' נקודות, כבר נתבאר שם בפמ"ס עש"ה.

אות כ"ח והנה כבר נתבאר לעיל איך האברים החיצונים דכל פרצוף נמשכים מהי"ס דאי"ק עיש. ותדע, אשר כ"ז הוא לכר מהאצבעות דידין ורגליו: כי ה' אצבעות מקורם מסייה החדש, כלומר שסוד פילוג מדרגה האחת לה' מדרגות, הרי ענין חוה נחחדש עתה כמיה החדש מכת עליית המ"ן למצח כנ"ל. ומתוך שמייה החדש יצא אחר ככלות ה' פרצופי געסמ"ב דאי"ק, ע"כ, נתרשמו ה' פלוגות אלו, רק בסיומם של הידים ובסיומם של הרגלים לכר. ותזכור אמנם, שענין האצבעות כסוד התחלקות לדי פרקים באורך שהם הכפות ורת"ס דכל אצבע, הנה זה הורשר עור כב"ן דאי"ק, שכל עיס דבין הוה, מלבישים על כ"ש תתאין דנהיי דאי"ק הפנימי דהיינו על חלק הרגליו שלמטה מירכין שלו, וכיון שעיס דבין מחולקים על גיר וזית, עיכ נתחלקו הרגליו האלו גיכ לבי חלקים: שמירכין ולמטה ער הכפות והאצבעות מלובשים בגיר דבין, והכפות והאצבעות, מלובשים בו' תחתונות דבין שהיו מתפשטים עד לנקודה דעיה"ו, דהיינו בהמשך די העולמות אבייע, ועיכ נחלקו לדי חלקים: שחלק העליון הנק' כפות נתלכשו בעולם האצילות, וגי' פרקים שבהאצבעות, נתלכשו בג' עלמין דבייע עד לעוה"ז, שו"ס נועין צארני אצבעותיו בקרקע, כמיש לעיל באות ויא, עש"ה.

אמנם שם, עדיין לא היה בהם ה' חלוקות שברוחב דהיינו ה' אצבעות, אלא שהיו כבי' בחי' קצוות ימין ושמאל לכר: שכל בחי' היה נתלק לדי פרקים באורך, ומלובשים כד' עלמין אבייע, דהיינו מסיומא דגופא דסיג דאי"ק עד לעוה"ז, כמיש שם. אבל עתה ביציאת מ"ה החדש, שנעשה חידוש הוה דהתחלקות המדרגה הפרטיית בה' פלוגות, ואז נתחלקו הכפות והאצבעות לה' אברים מיוחדים, המכונים אצבעות, שכלל אחד די' פרקים, הן בימין והן בשמאל.

ועדיין צריך להבין, למה הכפות נראים מחוץ כמו אבר אחד, ולא ניכר בהם היותם ה' אברים נבדלים זה מזה, שעור אחד מכסה עליהם. ומשאיכ למטה מהכפות, יוצאים האצבעות בחילוק ה' אברים כגלוי, והענין, כי כבר נתבאר, שכל אלו הי"ס דמ"ה החדש שיצאו באצילות, הם בחי' ה' הספי' כתבוין דראש אחר

ונוקב ונכנס מכפנים ושם נדבק באמא. ועי' זה, הנוף מתקיים, שמאירים בו מכל צדדיו. והנה מקיף זה הוא נשמה לנשמה הנקרא חיה והנה הוא מקיף לכל הנוף בכללותו. אבל הוא מקיף ומאיר בכל חלק כפי מה שרואה. כי בחלק הנשמה מקיף לה בבחי' אור נשמה, ולרוח מקיף בבחי' רוח, ולנפש מקיף בבחי' נפש. אבל המהייה הגדול שרואה יחידה שהיא בבחי' אי"א אינו מקיף בצד חלקים רק מקיף את הכל בהשוואה א', ולכולם נותן אור של בחי' נשמה. ולכן נקרא יחידה, מפני שאין לה אלא בחי' א' לכד בהשוואה א'. והנה נרין שהם פנימיות דאדם כנ"ל, הנה הנשמה מאירה בראש האדם כמות, ורוח בלב, ונפש בכבד, ובכשר דם. ודע כי גם בראש עצמו יש כל ג' בחי', רק שגובר בראש הנשמה ועיקרה כמות, ורוח בחוטם, ונפש כפה, וכן בכל בחי' ובחי' יש כל הנוכר.

שער עתיק

ענף נ"ב

ועתה נחיל ונבאר איך נתקן כל עולם האצילות הנעשה מב' בחי' הנ"ל. שהם מ"ה וב"ן שהם המלכים שמתו והם בחי' הנקודות דס"ג, ושם מ"ה החדש, וצריך לבאר, מה הוא החלק שלוקח עתיק משם מ"ה, ומה שלוקח משם ב"ן, כי כבר נתבאר לעיל, שיש בעתיק זכר ונקבה, וכעד"ו בא"א ובאו"א ובזו"ן, וכבר ידעת כי שם מ"ה יש לו בחי' מנת"א, וכעד"ו כשם ב"ן שהם הנקודות של ס"ג, נתלק לדי' בחי' הנ"ל שהם מנת"א. גם דע, כי כמו ששם ב"ן שהוא הנקודות דס"ג יש בו י' נקודות שהם י"ס וכנ"ל. כך שם מ"ה יש בו י"ס וכאשר מתחברים אלו ב' שמות מ"ה וב"ן, בחיבור זכר ונקבה כנ"ל, הם מתחברים י"ס ביי"ס.

וצריך לבאר תחלה ענין הטעמים (ניא מנת"א) והתחלכות ליי"ס. ודע, כי בוודר אמרו, שהטעמים בכתרי, ונקודות בחכמה, ורגין בכינה, ואותיות בזית דאצילות, שהם נקראו זו"ן, אבל דע, כי זה ההתחלקות הוא בענין י"ס עצמן של מ"ה, שהם מתחלקים בסדר הזה. אמנם כאשר בחי' אלו מתחלקים בעתיק וא"א וכו' אין סדרם כך, אלא באופן אחר, וזכור הקדמה זו.

וזה פרטן הנה עתיק וא"א שניהן נכללין בכתר דאצילות כמיש בעיה. והנה העתיק לוח משם מ"ה בחי' כתר כולו, שהם הטעמים, ומב"ן לקח היר של כתר שלו, שהם גם כן בחי' הטעמים. ועוד לקח גיר דחכמה דבין וד"ר דכינה דבין, ווי' כתרים דזית דבין, כנ"ל.

וא"א לקח משם מ"ה בחי' חכמה, שהם הנקודות. ומשם ב"ן לקח ה' תחתונות דכתר של ב"ן, שהוא מן הת"ת שכו ולמטה. והנה גם מבחי' האחרות, שהם חו"ב של ס"ג, הובררו מהם קצתם לעשות מהם עתיק, כי מבחי' הכתר לא לקח רק חציו כנ"ל

וזה אמרו, הנה אוי"פ דאמא מרוב השקו להדבק בשל אבא מכה ויוצא בחוץ ועובר דרך הנוף החוטרי ומאיר מבחוץ ושם נדבק באבא. פי' שאין המקיף חוזר יכול להכנס לגוף בלי לבוש חיצון מאו"ח דאמא כנ"ל, ולפיכך נעשה מתחילה הווג דהכאת האור כססך דבחי"ב, ואז יוצא אור אמא מחוץ להכלים, ומלכשת למקיף החוזר שהוא בחי' אבא, אשר בהתלכשות חוה ראוי להכנס פנימה להכלים.

וזה אמרו, וכן להיפך, אור אבא עובר ונוקב ונכנס מכפנים וכו'. כלומר, אחר שנתלכש בלבוש מאמא, אז נעשה חווג בבחי' הנוקבא השכח לפה דראש, שאז עולה האו"ח עד יחידה, וז"ש אור אבא, דהיינו מקיף החוזר יחידה חיה כנ"ל, הוא עובר ונוקב, כלומר, שאורו מתפשט עד הנוקבא, שאז נכנס ומתלכש בפנים הכלים, כאמור. וכבר ידעת סוד התלכשות אור בכלים, שאינו אלא כסכת האו"ח העולה מחססך, ועיכ כטרם שקובר האור עד הנוקבא שמעליה או"ח, אינו נחשב לכניסה והתלכשות, ועיכ מקדים הרב ענין עובר ונוקב ואח"כ אומר שנכנס מכפנים, כלומר, שאז הריחו מתלכש באו"ח העולה מהנוקבא, והבין זה.

אבל הוא מקיף ומאיר בכל חלק כפי מה שהוא וכו': כבר נתבאר זה היטב בענה"ק, שמקיף דחוזר ה"ס היחידה חיה שכבר היו בראשים דה' פרצופים, אלא שחזרו ויצאו מהם, ומוכן מאליהם אשר אינו דומה יחידה חיה דעיב ליחידה חיה דסיג וליחידה חיה דז"א ונוקי, ועיכ פשוט הוא שבהיותם מאירים לגוף בבחי' אורות מקיפין, שחם מאירים לכל חלק כפי מה שהוא, דרך חיצוניותם.

אבל המקיף הגדול וכו' מקיף את הכל בהשוואה א' וכו': והיינו כנ"ל, משום שהוא אור א"ס ביה שלא נכנס מעולם בכלים ואפילו בהי"פ א"ק, שהוא משום נקודת הצמצום דבחי"ד דאי"ק, ועיכ אינו מבחין כלל בין המדרגות, שכל ענין השתנותם זה מזה, אינם אלא מהכחות שבתמסכים הנובעות מחזקכות דבחי"ד, שחרי אפי' בבחי"ד עצמה לא התלכש, מכ"ש כשאר המדרגות, אלא כמו שמאיר דרך בחי"ד רק מבחוץ, כן מאיר בחשוואה אחת לכל המדרגות מחוצה להם, כי אין לו משום מה לחבחין ביניהם, והבין.

ודע כי גם בראש עצמו יש כל הג' בחי' וכו' וכן בכל בחינה ובחינה: כי עיקר חווג נעשה בראש המדרגה, וכשיש נרין בראש אז מושפעים גיכ לחוך סוף של המדרגה, כמיש הרב בע"ח ש"ס פ"ד שכפי מספר הנכנסים כן מספר היוצאים וכו' עש"ה, וע"כ נמצאים נרין גם בבחי' החוץ, וכן יש נרין גם בבחי' הסוף, וכיו אסור רק בבחי' תקומה, אמנם ודאי יש הבחנות עד אין קץ בין הראש ותוך ובין תוך לסוף של כל מדרגה, ואצ"ל מסדרנה לחברתה, אע"פ שיש בכל אחד נרין, כמיש בענה"ק, וית' עוד בענפים הכאים בע"ה.

ענף נ"ב

זה ההתחלקות בענין י"ס עצמן של מ"ה וכו': כלומר כשאנו מבחינים רק כהע"ס כח"ב זו"נ לשכפרצוף, אז מתחלקים כך, משאיכ כשאנו

פנים מסבירות

אחד חנק' גלגלתא ועינים ואח"כ, אלא מכה עליית המ"ן לבונה דכתיב דראש הזה יצאו וז"ן דאוחו הכתר ונעשו לבתי גוף, ועד"ו בחי"ב וז"ן כנ"ל, עשיה, וכבר ידעת שבכל ראש אין בו כלים, רק בבחי' גוף, ולפיכך לא נתגלו בחי' ה' אצבעות שה"ס פילוג הכלים דמ"ה החדש, רק מו"ן דכתיב ולמטה, שה"ס חו"מ דעתיק שיצא מראש וקבל לבחי' גוף, ומלובש בח"פ אצילות, שמקומו בסיוע גופא דמ"ג דא"ק, שהוא מקום הכפות רגליו דא"ק הפנימי, משא"כ למעלה מכפות עד הירכין המלובש בנ"ר דעתיק שה"ס ראש ומקומו בנ"ג דא"ק סבבורו עד סיוע דגופא, כנ"ל כאות ו"א וכאות מ' עשיה, וכיון ששם בחי' ראש דמ"ה החדש ע"כ אין בחי' ה' אצבעות ניכר שם כלל, אלא רק הכלים ישינים דימין ושמאל דב"ן כלכרם, שה"ס הרגליו דימין ושמאל דא"ק הפנימי מירכין ולמטה עד הכפות. אבל הכפות עצמם שכבר הטה מלובשים בוו"ן דעתיק, שחמה כבר יצאו לבר מגיר דעתיק ונעשו לבחי' גופא דמ"ה החדש, לכן כבר ניכרים שמה ה' האצבעות, שה"ס ה' פלוגות כלים דמ"ה החדש עצמו. אמנם עכ"ו, מאחר שמצד שורשם הקודם נמצאים כל ה' פרצופי אצילות בבחי' ראש אחד כנ"ל, והנה מצד זה, אינם ראויים עוד כלים דמ"ה החדש להתגלות כלל בכל עולם האצילות, ולפיכך מתכנסים ה' האצבעות בעור אחר, שאין חילוק ה' הכלים ניכרים עכ"פ לעינים. משא"כ למטה מכפות שה"ס למטה מקרקע אצילות, שחמה גוף גמור אפי' מצד שורש הקדום, ע"כ נגלו בהם פירוק ה' כלים דמ"ה לעינים, שו"ס ה' אצבעות הפגולים, שבכל אחד ג' פרקים כנגד ג' עולמות ב"ע.

וזה דומה לבי' עצמי הקוליות ימין ושמאל, שמקורם סב"ן דא"ק, שה"ס אח"פ דראש דב"ן דא"ק. שפסעם יציאת אח"פ הללו לבחי' גופא כמ"ש שם, ע"כ כבר ניכרים בהם, בחי' חידוש כלים דווגות שנתחדשו כב"ן, שו"ס ב' עצמי הקוליות האלו, אמנם מתוך שמצד השורש הקדום גם אח"פ הללו שייכים לבחי' ראש, ואינם ראויים לגילוי כלים, ע"כ חמה באים מכוסים בעור אחר, באופן שאין הימין ושמאל ניכרים לעינים. וזה הכלל, בכל מקום שמצד שורש הקדום אינם עדיין בבחי' גוף, אלא עתה נעשה בהם בחי' יציאה לגוף, הרי אז מחויב החידוש כלים שבהם להתכנסות בעור, שלא יהיו ניכרים לחוץ, שזהו טעם הכיסוי דעצמי הקוליות להיוותם בחי' אח"פ דראש דב"ן חכולל, וזהו טעם הכיסוי דח' אצבעות במקום הכפות לחיותם בחי' חו"מ דראש המ"ה החדש כאמור, וזהו טעם הכיסוי דב' הכתפין בתוך הגוף, כמ"ש לקמן. יאות כמ"ס אמנם לפי זה נשאר לנו להבין, ענין ה' אצבעות שנכסלו ונתרשמו גם בסופי ידים, ולפי האמור לעיל תיו ראויים להטמא רק בסופי רגלים דכל פרצוף, שהרי רק הרגלים דב"ן הכולל יצאו לבי"ע כנודע, ואיך למה נרשמו ד' פרקים שבאצבעות גם בסופי ידים דכל פרצוף.

ולזהבין זה, צריך שתדע היטב תכונת האברים שבפרצוף, משורשם בה"פ א"ק, והנה ה' אברים שבראש דכל פרצוף, כבר נתבאר לעיל בפס"א דף רכ"א ד"ח וטעם השתלשלות עשיה, שנמשכים מהי ראשם דגעסמ"ב דא"ק, שמכל ראש נמשך רק כלי אחת : כלי דמה מראש דגלגלתא, כלי דחוטם מראש דע"ב, כלי דאוזן מראש דס"ג, ובראש דב"ן, ניתוסף כלי דעינים, גם ענין הווגות דב' נקבי החוטם, וב' אוזנים, וב' עינים, שה"ס ימין ושמאל שהורש שם בכל ספ"י מכה עליית המלכות עד העינים כסוד מ"ן, וכלי החפשי

עין החיים שער עתיק ענף נב

כנ"ל. והנה מה שלוקח מחכמה הם ג"ר. נמצא כי נשארנו לחכמה עצמה ז"ת, ומהם נעשה אבא, וזה שאמר בזוהר, אבא אחיד ותליא כחסדי, כי מחדר ולמטה של חכמה משם מתחיל אבא.

וטבינה ללקח ד"ר, באופן, כי אמא אין לה רק מנבורה ולמטה של הבינה. וזה סוד אמא אחיד ותליא בגבורה.

הרי ביארנו בחי' עתיק שיש לו כל הכתר דמ"ה וממנו סוד הרבורא, וגם לקח ה"ר דכתיב דב"ן, ונ"ר דחכמה דס"ג. וד"ר דבינה דס"ג, ומאלו ג' בחי' של ס"ג נעשים נוקבא דעתיק, ואיך לקח חכמה ממ"ה כולו, וה"ת דכתיב דב"ן, כי ה"ר דב"ן לקח עתיק, ואבא הוא חכמה דאצילות, ולוקח משם מ"ה חצי בינה שהם תנין, ומשם ב"ן לוקח ז"ת של חכמה דב"ן, כי ה"ר לקח עתיק כנ"ל. ואמא היא בינה שבאצילות, ולוקחת משם מ"ה חצי בינה שהם תנין, ומשם ב"ן לוקחת ז"ת של בינה דב"ן, כי ד"ר לקח עתיק, וזו"ן לקחו אותיות משם מ"ה, שהם הז"ת דמ"ה, ומשם ב"ן לקחו ז"ת שבו, חוץ מן הכתרים של אלו הז"ת דב"ן, שגם הם לוקחם עתיק לעצמן.

ואל תמעה בדברנו לומר שרם בחי' א', ומה שלוקחים הם דבר אחר, אבל כוונתנו היא כי עתיק יומין דאצילות כל עצמותו נעשה מב' בחי' אלו, שהם מ"ה וב"ן, ובחי' המ"ה שבו הוא הנקרא עתיק דכורא, ובחי' הב"ן שבו הוא הנקרא נוקבא דעתיק, וזכור ואל תשכח.

כלל

החמישי דמצה, יצאה לגילוי בראש מ"ה החדש, אמנם קודם יציאתו של המ"ה החדש, היה חסר כלי הזאת, וז"ס המקום שמוחו של תינוק רופס. מפני שהארת מ"ה החדש עדיין לא נשלמה בו, וע"כ או עדיין מכונה כל המקום הזה בשם "בין עיניך" בסו"ה והיו לטופפות בין עיניך, שפירשו ו"ל במקום שמוחו של תינוק רופס. כי סגולת התפילין להמשיך הארת המ"ה החדש באמצעות כלי שלו שנק' מצה, אשר כטרם זה שאין שם אלא מהארת הב"ן אין שם בחי' מצה, וע"כ מוחו רופס דהיינו סמכת חסרון הגלגלתא והמצה שם, וע"כ הוא בחי' בין העינים, כי הראש דב"ן נגמר בעינים, שאין עצם המצה נבחן בראש הזה, כאמור, והבן זה.

אמנם כלים דגופא שנק' ו' קצוות, או חג"ת נח"י, הנה תחילת גילויים בתכונת הכלים דגוף דירין ורגליו וכו' מתחיל סו"ת דנקודים, דהיינו בגופא דב"ן דא"ק, שה"ס ד' הגופין שמלכו שמה כזה אחר זה : שמתחילת נאצלו ונתפשטו ע"ס דראש דאו"א, וכ' גופין שרם המכונים חג"ת, כמ"ש הרב בענף כ"ב ע"ש, והם שורש ב' הירדים דכל פרצוף עד החוה. ומתחילת נתפשט גופא ראבא ככלי דחסד ברת"ס, ואז תורשו ג' הפרקים שכיר ימין : שפרק של ה"ר המחובר עם הכפות והאצבעות ה"ס ראש, ופרק הורוע ה"ס חוץ, ופרק הכתפין המחובר בגוף ה"ס סוף ונח"י. כמ"ש הרב כשער מרשב"י בס"י האר"ז דף ס"ח ע"א, ונודע שעצמות הכתפין מסתיימים בשוה עם החוה כלפי אחורי הגוף, ונמצא שסוף דגופא ראבא מסתיים בנקודה דחיה בעד ימין, וכל אלו חג' פרקין, דהיינו ה"ר, והורוע, והכתף עד החוה, מכונים יתר מלך החסד או גופא ראבא עילאה.

ואחר

פנים מאירות רמא

כשאנו באים להבחין בענין ה' פרצופין, הרי חמה באופן אחר, כי מצינו טעמים ונקודות יחד בא"א שהוא כתר, וכן נקודות ותנין ביחד באו"א שהם חכמה, כמ"ש לפנינו.

וזה פרטן הנה עתיק וא"א שניהם נכללין בכתר דאצילות : כלומר בכתר דב"ן. וצריך שתזכור שיש ג' הבחנות בכתר דב"ן הכולל דהיינו הכתר של הע"ס דנקודים. שהרי הוא מתחיל מחוה דא"ק, והתפשט עד למקום חג"ת דנקודים, כנ"ל דף קס"ג. והנה חלק הכתר שמחוה דא"ק עד טבורו אינו כלל בחשבון הפרצוף ב"ן הזה, שה"ס ראש הא' שאין בו כלים. וזהו חכמן א'. והנה ע"כ נבחן, שקיקרו מתחיל מטבור דא"ק ולמטה, שה"ס אח"פ דראש הא', שיצאו לבר מראש מסכת ע"יית המ"ן לעינים כמ"ש בענף א"ק, וע"כ כבר יש בו מבחי' כלים דב"ן, וע"כ הוא בא בחשבון הפרצוף, והוא שנק' נקודה הא' דג"ר דנקודים, וזהו הבחן הב' שבכתיב דב"ן, שמתחיל מטבור ומסתיים בסיוע גופא דא"ק, שהוא סיוע הת"ת דא"ק, אשר שם בחי' פה של ראש הב"ן הכולל. והבחן הג' שבכתיב דב"ן, הוא שנמשך בסוד התפשטות ג' קווי כח"ב לחג"ת שנתלכש בראש דישוסי"ת, שהוא לגמרי לבר מגופא דא"ק ולבר מראש הב"ן, אלא ממש במקום חג"ת דב"ן.

והנה מהבחן הא' שבכתיב ב"ן אין שום דיבור, להיותו כלי כלים, ונחשב משום זה רק בבחי' אור מקיף מכחון לכלים דראש, ותחילת העסק הוא, רק בהבחן הב' ובהבחן הג' הנ"ל. ותשכיל אמנם שיש מרחק גדול בין ב' חלקי הכתר הללו, והוא משום דהבחן הג' שבכתיב הנו כבר עומד בבחי' גופא דנקודים. וכבר ידעת שהראש לברו נק' כתר וטעמים, וע"כ נגרע מעלתו משום שהתפשט למקום דלאו דל"ת, והבן היטב.

ותדע שע"כ נתחלק כתר ב"ן בשני הפרצופין, עתיק וא"א, כי הבחן הב' שבכתיב העומד מטבור דא"ק עד סיוע גופא, שהוא בחי' אח"פ דראש הב"ן, שנמצא עכ"פ במקום ראש כנ"ל, זהו שלקח עתיק. אמנם הבחן הג' שבכתיב, שהתפשט למטה מפת דראש הב"ן במקום כלים דגוף, שנק' חג"ת, שהתלכש בראש דישוסי"ת דנקודים, זהו שלקח א"א.

וזה אמרו, הנה עתיק וא"א שניהם נכלליים בכתיב דאצילות וכו', ועתיק לקח מב"ן ה"ר של כתר שלו וכו'. כלומר, שלקח מחצית הכתר העומד במקום אח"פ דראש הב"ן, דהיינו הבחן הב' כנ"ל.

וזה אמרו, שא"א לקח מכתר דב"ן רק ה"ת שבכתיב שהוא מן הת"ת שלו ולמטה. והיינו הבחן הג', ומ"ש מת"ת ולמטה, פירושו מטבור ולמטה, שכתר העליון העומד בכח"ב רב"ן שה"ס אח"פ דראש הא' דב"ן, שהוא עיקר הכתר דנקודים, נבחן שנתפשטו חנה"י שלו מכח"ב לחג"ת ונתלכשו בראש דישוסי"ת, שאין פרצוף העליון מתלכש בתחתון רק בתנה"י שלו, כנודע, ולפיכך אומר חרב שא"א לקח ה"ת דכתיב ב"ן, כלומר, זה החלק שהתפשט מכח"ב למקום חג"ת למחון דישוסי"ת, שהוא רק בחי' מטבור ולמטה, דהיינו ח"ס תנה"י. ובערך זה אומר ג"כ דעתיק לקח ה"ר, דהיינו כח"ב חג' הנשארים במקום

ואחר שבירת מלך החסר, יצא פרצוף אמא עילאה, ונוסא שלה נחשט בכלי דגבורה כרת"ס, ואו הושרשו ג' פרקים שכור שמאל דכל פרצוף, עיר הניל כנוסא דאבא שהוא יר יסין, שהיר וכפות נכתנים לחלק העליון, והורוע לאמצעי, והכתפין שבנוף לסוף ונהי, ומפטיים כלפי נקודת החזה מאחוריה. וכל אלו ג' בחי' רח"ס מכונים יתר, מלך הנכורה או גופא דאמא. והנך רואה, איך תכונת ב' הידים דכל פרצוף עד נקודת החזה שבשליש עליון דגופו, התחלתם ממלכות ג' מלכי חגית דנקודים, גם צריך שתשכיל מכאן, אשר בתחלת אצילותם דב' הידים הללו, היו וקופים כלפי מעלה, באופן שפרקיהם התחוננים, המה ב' הכתפין המלבישים ונכנים באחורים דכל גוף עד החזה, כמ"ש הרב שם בענף כ"ב ששם מקום יסודותיהם דאוי"א ע"ש, כי פרקים התחוננים ה"ס נהי, ולמעלה מהם ב' הורועות שה"ס חגית דידים, ולמעלה מהם חלק הידים עם הכפות והאצבעות שה"ס חכ"ד דידים, והנך מוצא ג"כ שהמה פרודות מלמעלה, כי ברזית דידים : יר ימין עומד נגד לעצמו, ויד שמאל נגד לעצמו, משא"כ בחלק הסוף שלהם, הרי נתקשרו ונתחברו יחדיו בשליש עליון של הגוף עד החזה, כמו ב' עצמי הקוליות שנתחברו ממנו ולמטה שטעם הדבר נתבאר לעיל.

ואחר שבירת גופא דאמא עד ש"ע דמלך הת"ת, יצאו ב' פרצופי ישו"ת בזה אחר זה, שראשם יצא במקום מלכי חגית הניל, בסוד התפשטות ג' קוי כח"ב לחגית, כמ"ש שם הרב ע"ש, ונוסא דיש"ס היסרגל יסין בג' פרקים רח"ס, דהיינו עצם הקוליות ראש, וחורף תוך, וחלק הרגלין עם הכפות והאצבעות סוף, וכל אלו רח"ס נק' יתר מלך הנצה, או גופא דיש"ס, ואחר שבירתו יצא ראש גוף דחבונה, ראשה בת"ת, ונוסא שלה, ה"ס רגל שמאל בג' פרקים רח"ס, ע"ד הניל ברגל הימין, ונקראים יתר מלך הנכורה או גופא דתכונה.

ונתבאר שם בדברי הרב, אשר פרצופי ישו"ת שמלכו אחר שבירת מלכי חגית נתלבשו אמנם באחורים דמלכים ההם אחר שבירתם, ונפילתם לבי"ע, והרב קיצר שם כדרכו, אמנם הכונה שהן באורות והן בכלים נתלבשו זה בזה עד לנקודה דעוה"ז כמובן ופשוט, ונמצא שמלכי חגית שמשו כב' זמנים : כי מתחילה שמשו בבחי' ב' גופים לאוי"א עילאין כנ"ל, ואחר שנתבטלו בחי' אוי"א עילאין, ובחי' מלכות שלהם נשברה, או חזרו ושמשו ע"י התלבשות ביסודות כנ"ל, שפרצופי ישו"ת נתלבשו באחורים אלו דאוי"א אחר שנתבטלו ונפלו, ע"ש בדברי הרב בנף קניב ד"ה ונחזור, אשר התלבשות הוה נשאר לתמידות עד לעיל ע"ש.

אות ל' אמנם צריך לזכור מ"ש הרב לעיל ענף כ"ד באופן עמידת הכלים דחגית האלו אחר שבירתם, שאו נתהפכו עליונים למטה ותחוננים למעלה הן בחי' האחורים שנשאר באצילות, והן בחי' הכלים שנתפשטו בבי"ע : שכלי דת"ת שהיתה כופן אוי"א ע"י בבחי' נהי וסוף כנ"ל, נתעלית עתה להיות בחי' עליון וראש, ע"ש, וכמ"ש בפמ"א דף קס"ב, דיה ואח"כ מלתא כטעמיה ע"שה, והנה נמצא בזה, שנשתלשלו הידים כלפי מטה, באופן שכי פרקי הכתפין העומדים בת"ת עד מקום החזה נעשו לבחי' ראש דידים, וב' הורועות נעשו לבחי' תוך דידים, וחלקי חיר עם הכפות והאצבעות נעשו לבחי' סוף ופיוס דידים.

ובזה תבין הפרש הגדול שיש בכלים דחגית מובן שימושם בבחי' אוי"א עילאין, לומן שימושם ע"י התלבשותם ביסודות אחר ביטול אוי"א עילאין

כלל העולה, כי בעולם אצילות יש בו י"ס, והכתר הוא עתיק ואי"א, וחכמה הוא אבא, וכינה היא אמא, וז"ל שהם חגית נהי הוא ז"א, ומלכות היא נוקבא דז"א, וכל בחי' אלו, נעשה עצמותן מב' בחי' מ"ה ובין, וכל בחי' הדבורים הם מ"ה, והנוקבין מבין, כנ"ל, עוד יתבאר כר זה לקמן בע"ה.

ונבארם עתה דרך פרש, ונאמר ונתחיל לבאר ענין עתיק יומין ותחלה נבאר מי הוא הנקרא ע"י, הנה בתחלת אדר"ו דרפ"ח ע"א, וז"ל, האי עיק ממיר ונניז וכר ג' רישין אתגלפין דא לנו מן דא, ודא לעילא מן דא וכר', והביאור הוא :

דע, כי זה העיק הנוכר כאן אינו מדבר על הזכר הנעשה משם מ"ה, אלא על נוקבא דעתיק ודאי"א, הנעשים מבחי' ספירת הכתר דבין של נקודות של המלכים שמתו, וזכור הקדמה זו, כי היא צריכה לך בכל האדרא לכל הדרושים דעתיק ודאי"א, כנ"ל, והנה כתר הוה בכללות כולו, נקרא עיק, והבן זה מאד.

והנה הכתר שהוא כללות עיק, מתחלק לב' חלוקות שהם ג'. פירוש, כי הנה נחלק לעיי ולא"א, ואח"כ גם האי"א נחלק גם הוא דב' ראשין : והם, כתר שלו של אי"א עצמו, החכמה דאי"א עצמו, שהוא מוחא סתימאה שבו באי"א, באופן, כי ע"ה הניל כאן הוא כולל ג' ראשין : רישא א' הוא הנקרא ע"י, והוא החלק של ראש העליון אשר בעיק, וב' רישין תתאין אשר בעיק, הם הנקרא אי"א, הנחלק : לכתר, ולחכמה שבו עצמן, כי עיק הוא שם כולל לעיי ולא"א, בבחי' שם בין שבו, והבן זה מאד, ולכן נקרא עיק, כי הוא מבחי' נקודות כתר הוקן שבכל י"ס, אשר ממנו נעשה עתיק ואי"א, משא"כ בשם מ"ה הזכר, כי עתיק לבדו נעשה מן הכתר דמ"ה, אבל אי"א לא נעשה אלא מחכמה דמ"ה.

והנה מה שלוכח משם מ"ה שנעשה ממנו בחי' עתיק דכורא, כבר נתבאר עניינו, שהוא הכתר שהם הטעמים דמ"ה, אבל נוקבא דע"י, אשר הוא הראש העליון שכנ"ר, שהם נקרא דרך כללות ע"ה כנ"ל, הנה יש בה ספיקות גדולות, מה הם הבחי' שלוקח משם בין כדי להעשות ממנו הנוקבא דעתיק, וז"ש באדר"ו ג' רישין מתגלפין וכר'.

וביאר ענינם ואמר, כי ראש התחתון שבהם הוא מוחא סתימאה דאי"א, שהוא בחינת החכמה שבו, וז"ש רישא חדא חכמתא סתימאה, דאתכסיא ולא אתגליא וקא מתפתחא וכר'.

ולמעלה ממנו הוא רישא עלאה עיק סתימאה דכל סתימין, והוא בחי' הכתר עצמו דאי"א, אשר גם הוא נקרא עיק, להיותו בחי' כתר.

ולמעלה ממנו הוא רישא דכל רישין, רישא דלאו רישא, דלא ידע ודלא אתידע כלל מה דהוי בהוה רישא וכר', והנה זה הראש הג' ממטה למעלה שהוא עליון שבכולם, הוא בחי' נוקבא דע"י, ולכן אמר דלא אתידע מה דהוי בהוה רישא, לפי שבעתיק

במקום אח"כ דבין, אמנם בערך עצמם, יש בשניהם ע"ס שלימות, משום שתנח"ס המתפשטים מהעליון אינם מחסירים משום זה כלום בספירות דעליון, וכן אע"פ שאין התחתון מקבל מהעליון אלא תנח"ס, מ"ס המה מתפשטים בעצמם במקום התחתון לע"ס כח"ב זוינ בשלימות, כמ"ש במקומו בע"ה, וזכור זה.

כלל העולה וכו' וכל בחי' הדבורים הם סמ"ה, והנוקבין סבין : אמנם יש ב' מיני דוינ : הא' הם דוינ שבנוף א', חב"י הם דוינ סובדלים כב' גופין, ותרע, דמה דכ"ל לן חרב, שכל בחי' הדבורין הם סמ"ה, והנוקבין סבין, נוהג רק בדוינ שבנוף א', מה שאין כן בדוינ הנבדלים כב' גופין, דאו יש מ"ה ובין דכר לבדו, וכן יש מ"ה ובין בנוקבא לבדה.

ומה שאומר, כלל העולה כי בעולם אצילות יש בו י"ס ותחתו הוא עתיק ואי"א וכר', והנה כלל זה אמור, רק בבחי' הכין דאצילות, אמנם ע"ס דמ"ה, מתחלקים באופן אחר, כמו שהארין לע"ה.

והמתבאר לנו מכל דבריו האמורים כאן, אשר בכל גוף דפרצופי האצילות, הן הדבורין והן הנוקבין, יש בכל אחד מהם צד זכרות מבחי' מ"ה, וצד נוקבות, מבחי' ב"ן, ומתחלקים באופן זה : עתיק דכורא, ה"ס כתר דמ"ה, עתיק נוקבא, נתקנה, סהג"ד דבין : שפירושו ה' ספירות ראשונות סכתר בין ג"ר מחכמת דבין, ד"ר סכינה דב"ן, ז' כהרים מזיח דבין, ומכל אלה נתקנה עתיק נוקבא, אמנם שניהם, הם גוף אחד ופרצוף אחד, ודבוקים זה בזה אחר באחור, דהיינו אחר דמ"ה דבוק באחור דבין, ופניהם דמ"ה ובין מגולים כלפי חוץ, אלא שבחי' הפנים דבין נחשב ג"כ לאחורים, כלפי פנים דמ"ה, וע"כ נבחן שדוינ דעתיק עומדים בבחי' פנים ואחור, אמנם מצב דוינ בימין ושמאל, אינו נוהג בו, כמ"ש בזהר דלית שמאלא בחאי עתיקא, להיות השמאל דכר ג"כ בחי' מ"ה, והימין דנוקבא ג"כ בחי' ב"ן, ושניהם נק' פרצוף עתיק דאצילות,

אריך דכורא, הוא בחי' חכמה דמ"ה, אריך נוקבא, נתקנה מה"ס תחוננות דכתר ב"ן, אמנם שניהם גוף אחד ופרצוף אחד, ודבוקים יחד במצב ימין ושמאל, המ"ח בימינו והבין בשמאלו, ושניהם נקראים פרצוף אי"א דאצילות, המלביש לז"ת דעתיק.

אבא דכורא הוא מחצי בינה דמ"ה, כלומר, שע"ס דכינה דמ"ה נחלקים לאורכך, והצד ימין שבהם, דהיינו כתר חכמה ז"א דכינה הוה, לקח לו אבא דכורא, אבא נוקבא, נתקנה מזי"ס תחוננות : חג"ת נהי"ם דחכמה דבין, ושניהם גוף אחד ופרצוף אחד, ודבוקים ימין ושמאל : מ"ה כימינו ובין בשמאלו, ושניהם נק' פרצוף אבא דאצילות, שהוא מלביש צד ימינו של פרצוף אי"א.

אמא דכורא, הוא חצי בינה דמ"ה השמאלית, אשר צד הימין דע"ס דכינה זו שהוא כויח וז"א, לקח אבא דכורא כנ"ל, ואמא דכורא, לקחה הצד שמאל שבק"ס חל"ו, דהיינו הבינה והמלכות של הכינה דמ"ה, אמא נוקבא, נתקנה מן ששה סמ"י תחוננות : נכורה ח"ת נהי"ם דכינה דבין, משום שדיים ראשונות, כח"ב וחסר דכינה

פנים מסבירות

פי בופן או"מ היו הידים וקופות כלפי עילא, והיו חלקי היר עם הכפות והאצבעות בכחי' חב"ד והורועות בכחי' חג"ת והכתפין בכחי' נהי"ם וסיוס, אמנם בופן ישו"ת, אחר שנתרוקנו מאור דאו"מ עי' נשתלשלו ויררו כלפי מטה: והיו הכתפין בכחי' חב"ד, והורועות בכחי' חג"ת, וחלקי היר עם הכפות והאצבעות בכחי' נהי"ם וסיוס, והיינו עליונים למטה ותחתונים למעלה, וכמ"ש הרב בענף כ"ד, שענין התלכשות הוה שקרה בישו"ת נעשה לקביעות ע"ש.

ותדע שב' המצבים האלו של הידים נוהגים בעולם התיקון: שלפעמים מתגלה בחי' או"מ עילאין כהפרצוף, ואז נכתיים הידים של הפרצוף שחן גשואות כלפי מעלה, שאז יתו הכפות ואצבעות הידים בכחי' חב"ד ונ"ר כנ"ל, שזו"ת שאז ירכיבם קורש וברכו את ה', גם ז"ם נטילת ידים לברכה, והוה אינו בקביעות אלא בסוד תוספות, ולפעמים נמצאים או"מ עילאין מתלבשים בכחי' ישו"ת, והיינו ע"ד מצב הכי' הנ"ל, ואז נכתיים הידים ירודות כלפי מטה, שהכתפין נעשו לחב"ד, והכפות והאצבעות לנהי"ם וסיוסא כנ"ל, והוא משום שנעלם בחי' או"מ עי' מן הפרצוף, ומצב זה נבחן לקביעות כנ"ל, וכמ"ש במקומו באר היטב, וזכור זה מאד, כי מסתרי לך כאן פסתחות נאמנים לסותין דאו"מ וישו"ת.

אות ר"א ובוה תבין ג"כ סוד בעלי חי הולכי על ארבע, כי תיקון ב' המצבים הנ"ל בהפרצוף לא נתקן אלא בהפדבר, להיותו ראוי שיתגלה בו בחי' או"מ עילאין, שה"ס מוחין דחיה וחכמה שה"ס היוד דהויה, כנודע, שדומם צומח חי מדבר ח"ס די אותיות הויה וח"ס נפש רוח נשמה חיה, ובחי' מדבר שהוא חיה וחכמה, ראוי רק להארם כנודע, וע"כ נתקן בפרצוף אדם תיקון זה דנשיאת כפים והורדתם, וע"כ הידים של פרצוף אדם הם בחי' חכמה לפעמים, והיינו בעת גילוי או"מ עילאין כנ"ל, וזו"ת וכל אשה חכמה לב ביריה מו, כלומר שחכמה מתגלה בידים, אמנם סין חחי כלתי מדבר, שאינם ראויים לקבל מהארת מ"ה החדש שבעולם התיקון, אלא שנסמכים מעולם חתוהו בלי תיקון, כנודע, וע"כ כל היותם נמשך ממצב הכי' דעולם הנקודים, והיינו בכחי' ישו"ת ונ' סלכי נהי' לבר, אמנם בשביל התלבשותם בחג"ת ובאחרים דאו"מ אחר שביורתם כנ"ל, ע"כ יש בהם ג"כ בחי' הידים הנמשכים מחג"ת, אלא שנקבע בהם מצב ההפוך, עליונים למטה, כמו שהיה עמידתם בופן שביח"כ שנק' עולם חתוהו: שהכתפין הם בחי' ראש, והורועות חוץ, והכפות סוף, כנ"ל. גם אין להם מעלה מיוחדת מן הרגלים, היות שכל הארתם ידדים נמשכים מגופין דישו"ת שהם הרגלים, וע"כ אינם מעולים מהם, ותשמיש אחד לכולם, והיינו לחליכת, כי יריהם אינם מוכנות כלל לגילוי חכמה, כאסור, והכן היטב.

ועתה תבין מה שעמדנו לעיל באות כ"ם על ענין האצבעות, ששורשם נמשך מכה שביח"כ ותתפשטותם לבו"ע, ושאלנו איך היו צריכים האצבעות להתרשם רק ברגלים לבר ע"ש. ועתה תבין זה היטב, כי בופן ישו"ת נתלכשו סלכי נהי"ם במלכי חג"ת כנ"ל, וע"כ כל מה שקרה בהרגלים קרה ג"כ בחידים, וע"כ נתרשמו הכפות ואצבעות גם בהידים, באופן, שיש להשכיל בענין הידים בכי' מיני שבירות סכ' המצבים, כי שניהם נתרשמו בהם, כאסור, והכן היטב, ובעת החוה, נתרשם ג"כ שליש התחתון דחג"ת שהם פדקי היר המחובר עם הכפות והאצבעות, כמו שקרה לשליש תחתון דנהי' דאיך, שהם פרק הרגלין המחובר עם

עין החיים שער עתיק ענף נב נג

שבעתיה דכורא כבר ביארנו, דאתידע מה דהוי ביה, שהוא הכתר משם מ"ה, אבל מה שלוקח משם בין להאי רישא תליתאה, יש בו כמה ספיקות, כמיש בע"ה, ודש דלא אתידע מה דהוי בהווא רישא.

ולכאורה צריך לדיים, למה לא אמר ולא אתידע מה הוי האי רישא, איכ משמע שכבר אנו יודעין מציאת הרישא בעצמה מה ענינה, שהוא העי' כנ"ל, אבל מה שיש בתוכה הוא שאין אנו יודעין מה הוא, וביאורו הוא, על בחי' שם בין אשר שם, כי הוא מברר מן הברורין (ניא מן הכתרים) שיש בשם בין, ומתחברים עמו ונעשים נוקבא אליו, זהו שאין אנו יודעין כמה בירר ממנו וחבר אליו.

ענף נ"ג

ותחלת כל צריך, שטרם שנבאר הספיקו', האלו, נבאר תחלה ענין אלו הנקבות שיש בעולם האצילות, הן בעי' הן בא"א וכו'. והענין הוא, כי הגה הודעתוך לעיל, שיש בחי' עתיק ונוקבא, וא"א ונוקבא, ואו"א, וזו"ן, אמנם יש חילוק בענין הנקבות הנ"ל, והוא, כי הגה הנקבה היא דינין, והיא מבחי' בירור המלכי' ואיך יצדק שם נקבה בעתיק וא"א שהם תכלית הרחמים, כנוכר בכי' האדרות, ועוד כי הגה היות בחי' זכר ונקבה, מורה על מיעוט ופירוד, ואין אחדות גמור כמו בהיות הזכר לבדו, והנה מצינו ראינו בהרבה מקומות כזוהר וכאדר דקמ"א ע"ב, בהאי דיוקנא דאדם שארי ותקין כללא דכר ונוקבא, מה שאין כך בעתיקא, וכן בהרבה מקומות מצינו, שלא התחיל בחי' זכר ונקבה אלא מאו"א ולמטה, כנוכר באדר"ו דר"ק ע"א, האי חכמתא אתפשט ואשתכח דויג, שהוא: חכמה אב, כינה אם, וכנינייהו כולא אתקיים בדויג וכו', איכ' איך אנו אומרים שאפי' בעתיק וא"א יש בחי' נוקבא, ודנה מצינו היפך זה, בהרבה מקומות, ובפרט במ"ה פ' בראשית דב"ך ע"ב, דעילת כל העיות אמר האי קרא, ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי ונ' דאית אחד בשתוף, כנון דויג, ואתמר בהון כי אחד קראתיו, אבל איהו חדי, ולא בחושבן ורא בשיתוף, ובניכ אמר ואין אלקים עמדי שהיא בחי' הנוקבא הנקרא אלהים שהוא דיין.

והנה ליישב המאמרים אלו, צריך שתדע, כי בודאי שנכל הי"ם יש דכר ונוק, אלא שיש חילוק במציאותן איך הם, וביאור הענין הוא, כי הגה זו"ן אשר בהם עיקר המיתה כי [הרי] בהם היו ענין המלכים שמתו, ולכן יש בהם בחי' זכר ונקבה, בפרצופים נפרדין א' מחברו, ומה שתמצא לפעמים שהם מחוברין, אינן אלא בהיותן אב"א, כי אז אחוריהם דבוקים יחד וכותל א' משמש לשניהן וצריך נסירה באחור להפרידם.

ואמנם או"א אשר היה בהם כיטול ולא הורה בהם מיתה בפועל כמו שהיה בוו"ן כנ"ל, לכן היה בהם ניכ בחי' זכר ונקבה כל א' בפ"ע, פי' בכחי' כי פרצופים כדמיון זו"ן, אבל

פנים מאירות רמג

זו, כבר לקחם עתיק כנ"ל, וגם דו"ג אלו המה גוף אחד ופרצוף אחד, ודבוקים ימין ושמאל מ"ה בימינה ובין בשמאלה, ושתיים נקראות פרצוף אמא דאצילות המלכשת לצד שמאלו של אי"א, ז"א דכורא, הוא בחי' ששה ספירות חג"ת נהי' דמ"ה, ז"א נוקבא, נתקנה מששה ספירות חג"ת נהי' דב"ן, חוץ מהכתרים, ושניהם פרצוף אחד וגוף אחד, דבוקים יחד ימין ושמאל: מ"ה בימינה ובין בשמאלו, ושניהם נקראים פרצוף ז"א דאצילות, המלכיש לא"א מטבורו ולמטה.

נוק' דכורא, היא בחי' המלכות דמ"ה, נוק' נוקבא, נתקנה ממלכות דב"ן, ושתיים גוף אחד ופרצוף אחד, דבוקים יחד ימין ושמאל: מ"ה בימינה בין בשמאלה, ושתיים נק' נוק' דז"א דאצילות, המלכשת לז"א מחוה ולמטה.

וחנך מוצא, אשר הדכורין דכלהו פרצופין, דהיינו הצד ימין שבהם, המה סמ"ת, ותנוקבין שבכולם, המה סכ"ן, והיינו הצד שמאל שבהם, אמנם תרע, אשר דו"ג דפרצוף אבא, שניהם נכתיים רק לבחי' דכר, וכן דו"ג דפרצוף אמא, שתיים נכתיים לבחי' נקבה, וע"כ דו"ג דאבא, עומדים שניהם בימין דאי"א, והיינו בצד מ"ה דאי"א, ודו"ג דאמא, עומדות שתיים בשמאל דאי"א, דהיינו בצד בין דאי"א, ועד"ו דו"ג דפרצוף ז"א, נכתיים שניהם לבחי' זכר, ודו"ג דפרצוף נוק', נכתיים שתיים לבחי' נקבה, ומעם הסדרים הללו, יתבאר בע"ה לפנינו כל אחד במסומו.

וכיז אסור, רק בהבחן פרצופי אצילות ע"פ פי סדר העיס, שהם רק חמשה בחי': כחי' חו"ם, שעפ"ז מכתיבים בכל האצילות, רק הי"ם אי"א, אבא, אמא, ז"א, ונוק', ופרצוף עתיק הי"ם רישא דלא אתידע, שאינו מצטרף לפרצופי אצילות, אמנם המה מתחלקים ג"כ, בהבחן י"ב פרצופין, כמיש במקומו בע"ה.

שבעתיק דכורא כבר ביארנו דאתידע מאי דהוי ביה שהוא הכתר משם מ"ה: כלומר, שכחי' אור פנימי שכראש עתיק דכורא, אתידע לנו שהוא כתר מ"ה, משא"כ או"פ דראש עתיק נוק' לא אתידע, אמנם האו"ם, לא אתידע לנו אפי' בעתיק דכורא, כמ"ש לקמן בענף נ"ד עש"ה, ובאורם של הגי' רישן הללו, ית' בע"ה לקמן בשער אי"א, כי שם מקומם.

משמע שכבר אנו יודעים מציאת הרישא בעצמה וכו': כי המ"ה שבכל פרצוף נבחן לעיקר עצמותו של בנין הפרצוף, שע"כ נבחן דימינו של הפרצוף או לבחי' פנים, וחב"ן, הוא בחי' מפלה אליו ולפיכך נבחן, שמציאות עצמו דרישא דעתיק, נבנה משם מ"ה, ובחי' שם בין שכו, נבחן רק לבחי' חלק שכתוכו הנמשל עמו, והכן.

וביאורו הוא ע"פ בחי' שם ב"ן אשר שם, כי הוא מברר וכו' ומתחברים עמו וכו': כלומר דכל בחי' בין דכל פרצוף, מתחבר וכו' אל הפרצוף, על ידי שם מ"ה שבהפרצוף המכררו ומחברו אליו, ומעם הדבר כמיש בענף נ"ה, שכל ענין עולם האצילות, הי"ם ע"ס דמ"ה החדש שיצא מן המצח דב"ן דאי"ק, שהי"ם פרצוף העיס דנקודים המלכיש לס"ג דאי"ק מטבורו ולמטה, שנק' בין דאי"ק, והוא אמנם מתחיל מחוה דאי"ק, ששם פה דראש

עם הכפות ואצבעות דרגליו דא"ק, למבואר בפמ"ס לעיל אות יוד דיה ונחזיר עשיה, שכחות הללו פעלו ג"כ בשליש תחתון דידים דא"ק, שנתחלק על חמשה חלקים: שחלק העליון דשליש זה, דהיינו חלק היר שלמטה מהזרוע עד הכפות, נתלבש מסביר עד סיום הגוף: כג"ר דנקודים. וחלק הכפות, נתלבש מסיום הגוף עד גבול האצילות: כו"ת דנקודים. וחלק האצבעות, כג"ר סריקהם, נתלבשו כג"ר עלמין: כריאה, יצירה, עשיה. דהיינו מסש, כמו הרגליו דא"ק, כי כסבב חב' נתלבשו זה כזה בשות, וסויה, ופווו ורועי ידיו, שאומר הרב לעיל דף קכ"ה שה"ס יוד טפין דאודריקו סבין הצפרנים, דהיינו ירדת סופי ידים לביע במצב חב', דהיינו בעת שנתלבשו ביחסות, כאמור. ובוה תבין ג"כ מה שלפעמים סביא הרב סוד השבירה שיצא הורע דרך אצבעות ידיו, ולפעמים אומר דרך אצבעות רגליו, והיינו מסעם הנ"ל, שבמצב חב' נתלבשו זה כזה כאמור.

והנה נתבאר דך עיקר גדול בחכמה, שרבים נכשלו בהכנת דברי הרב מסיבת חסרון ידועה של הבנה זו, אשר ענין וית חג"ת נהיים האלו המרומוים כגופא וידיו ורגליו דכל פרוצוף, אינם ענין כלל, לסדר הע"ס הרגילים כדברי הרב בסוד ע"ס דאור ישר כחכו"ג, אלא כמו שספדר אותם בארוכה לעיל בענף כ"ב כו"ת דנקודים, אשר החסר ה"ס יד ימין, והיא בחי' ע"ס שלימות ברת"ס סגופא דאבא עילאה, כמ"ש לעיל כאורך, והנכורה ה"ס יד שמאל והוא בחי' התפשטות ע"ס סגופא דאימא עילאה ברת"ס. וגם נהוג בהם ענין התחלפות האורות עליונים למטה ותחתונים למעלה, מה שלא נמצא דונתם בשום ספירה, וכי ע"ד שנתבאר לעיל, וכן ג' ספ"י נחיי שהסבחי' התפשטות ע"ס דגופות דישים ותכונה ברת"ס וכי, ע"ד הנ"ל שיש בהם תכונות מיוחדות שאינם תלויים כלל בסדר ספירות כחכו"ג דאור ישר, כמ"ש במקומו כאורך בע"ה.

אות ל"ב ובעיקר צריך לזכור המתבאר בענין השלישים כל דבר ששורשו. שתחילת השלישים הנוהג בפרצוף ככלל, נובעים מב' בחי' הסתכלות המחויבות להיות כרי לגלות כלים בהפרצוף, שהסתמא עושה הראש ספה עד הגלגלתא, והסת"ב שעל הטבור עושה תוך וסוף: שסמבור או מחזה ולמעלה נקרא תוך, ומחזה ולמטה נק' סוף. וע"כ הכרת הוא בהפרצוף, שיהיה בו אלו ג' השלישים רת"ס, כאמור. ומלבד זה יש התחלפות השלישים כבחי' הסוף דכל פרוצוף, דהיינו בהחלק שסמבור ולמטה לכר. ותחילת שורשם נתגלה בנה"י דפרצוף הגלגלתא דא"ק סכת התלבשות ברת"ס דפרצוף מיג, כנ"ל באות ט' דיה וחנה עשיה. גם צריך לזכור ששורש הוה נמצאים האצבעות וכפות והרגליו עד הירכין, כבחי' שלישי אחד התחתון מג"ש דרגל, כמ"ש לעיל באות ט' ע"ש, ומלבד זה יש עוד התחלפות השלישים יותר בפרטיות, כי שלישי התחתון דרגל סתחלק ג"כ לגיש רת"ס, ותחילת שורשם נתגדה בשית דרגליו דא"ק כוסן שנתלבשו בפרצוף כ"ן דא"ק שהם ע"ס דנקודים, ואו נתלקו על פי רת"ס דבין הוה: שהרגליו סורכין ולמטה נתלבש בראש דב"ן, והכפות בתוך דב"ן עד טבור, והאצבעות כסוף דב"ן מסבירו ולמטה שה"ס ג' עלמין דביע כנ"ל אות יוד.

ונוסף על כל אלו יש עוד סין התחלפות ג' שלישים. ששורשם מתחיל מאצבעות דא"ק הנ"ל שנתלבשו בב"יע דפרודא, שני עלמין הללו המה ג"כ ג' בחי' רת"ס: שראשי אצבעות המה בחי' כריאה, ותוכי אצבעות המה בחי' יצירה, וסופי אצבעות המה בחי' עשיה כנ"ל אות י"א. וחנך

אבל נתוסף בהם חיבור עצום. והוא שהם דבוקים יחד פכ"פ תמיד. וכותל א' בלבד משמשת לשניהן, ואין ביניהן פירוד כלל. ולא כמו ז"ן, שבהיותן אביא מתחברים, ובהיותן פכ"פ נפרדים. וזהו המעם שאמרו בהרבה מקומות, כס"ה פ' אחרי דס"א ובאדר"ז דר"צ, אבל או"א לא מפסיק רעותא דתרוייהו לעלמין, כחדא נפקין, כחדא שריין, לא אפסוק דא מן דא, וכך וזווגייהו תדיר דלא פסיק.

ואמנם א"א, שהוא מבחי' הכתר של הנקודות, לא היה בו אפילו ביטול כני"ה, ואמנם הוא מן ה' אחרונות של הכתר דב"ן כנ"ל, ונודע כי בנה"י של הכתר דנקודים היה קצת ביטול כאשר ירדו להעשות מוחין לאוי"א, ולכן גם בו היה בחי' ז"ן, אלא שנתוסף להם תיקון וחיבור נוסף, והוא ששניהן היו פרוצוף אחד הוכר ונקבה שבו, באופן זה: כי בחי' שם מ"ה שבו נתון בכל צד ימין, ובחי' שם כ"ן שבו היה בצד שמאלי שבו, ושניהם דבוקים יחד בבחי' פרוצוף א' וזהו ענין מ"ש בזה"ה, שהכתר הוא זכר לחוד בלי נוקבא. ר"ל בלי נוקבא נפרדת ממנו, ומה שאנו אומרים שיש זכר ונוקבא. הוא היות נמצאים בו ב' בחי' אלו של מ"ה וב"ן בימינו ובשמאלו, אשר הם בחי' זכר ונקבה בכ"מ, אבל לא שיש בו ז"ן נפרדין כב' פרוצופים, והבן זה מאד.

ובזה תבין איך או"א מלבישין לא"א זה לימינו וזה לשמאלו, כי בן הדבר בא"א עצמו: צד ימין שבו הוא מ"ה דכורא, וצד שמאל הוא ב"ן נוקבא.

ואמנם בע"ה, שהוא מבחי' ה"ר שר כתר של הנקודים, ששם לא היה שום ביטול כלל משולם, לכן בחי' זכר ונקבה שבו שהם מ"ה וב"ן, נתערבו יחד לגמרי, ושניהן מעורבים יחד וז"ו: בימין בפ"ע, וכן בשמאלו, ואינם כמו א"א, ויש באדר"ך דף קכ"ט ע"א, ר"ת שמאל' בהאי עתיקא סתימא' כולא ימינא.

והענין כי בא"א, הוכר בימין והנקבה בשמאל, אבל בע"ה צד ימין שבו כד"ל מ"ה וב"ן, וכן בצד שמאל, א"כ שוין הם, ואין הפרש בין ימינו לשמאלו.

ואמנם בחי' הנקבה והוכר שבו, הוא כאופן אחר, והוא, שהם ב' בחי' פנים ואחור, פ"ה, כי בין צד ימינו ובין צד שמאלו, יש בו בחי' מ"ה מצד פנים, ובחי' ב"ן מצד אחור, ובוה הוא חיבור נפלא גדול מאד.

ובזה תבין, כי לא תמצא שיש בעתיק פנים ואחור, כמו שיש בכל השאר ממנו ולמטה. והענין, כי העתיק מצד איש לו מ"ה ומצד השני יש ב"ן, והוא כאופן זה, כי ודאי שבשם מ"ה יש פנים ואחור, וכן בשם כ"ן יש פנים ואחור, והם דבוקים אחור דמ"ה באחור דב"ן, והפנים דמ"ה מצד זה ופנים דב"ן מצד זה, ונמצא שמצד זה ניכרים ונראין פני מ"ה, ומצד זה פני ב"ן, והאחורים דשניהם דמ"ה וב"ן, מכוסים זה בזה מבפנים תוך ב' בחי' פנים, איכ אין מתגדה בעתיק בחי' אחור כד"ל, ולכן כולו נמרא פנים אבל

דראש הס"ג ומחזה עד הטבור שם מקומו של ראש הא' דפרצוף כ"ן דא"ק, שאינו בחשבון הפרצוף כמ"ש שם. ומראש זה מסצה שלו יצא פרוצוף מ"ה החדש, הכולל לכלהו פרוצופי אצילות. וכבר ידעת מקורו של ע"ליון ותחתון שנמשך ויוצא, מסיבת העלם האור דהתפ"א דע"ס של הגוף דע"ליון, שהסמח עולים לפה דע"ליון בבחי' מ"ן, ואז נעשה עליהם זוג ב', והזורים ומתפשטים ע"ס שניים במקום הראשונים שנתעלמו, ונקראים התפשטות ב' כגופא דע"ליון, ונכתנים למדרגת אחרת נבדלת מהע"ליון, משום השינוי דרגא שבמסך שלו שמוציא בו כלים חדשים, המשונים מהכלים דהתפשטות הראשון ונכתן ג"כ לתולדה דע"ליון, שהרי נאצל ע"י הזוג כפה דראש הע"ליון, אמנם תשכ"ל בעיקר, אשר הגם שהוא תולדה וכן להע"ליון, מ"ם הריהו הסתקן את הגוף דע"ליון כי נתרקנו ממנו אורותיו, ואין לו תקנה אלא ע"י התחתון, המלבישו בכל אותו המקום הריקן, ומשיב לו את אורותיו בסוד התפשטות ב', כאמור. כמ"ש בפמ"ס ענף ט' אות ב', עשיה.

ובזה תבין ענין הלכשת התחתון להע"ליון, שהוא לצורך תיקונו דע"ליון גופו, ומאחר שהס"ה הוא תולדה דב"ן דא"ק, ובחי' התפ"ב שלו, כמ"ש הרב לעיל דף ס"ב, שיצא אחר שביה"כ דו"ת והסתלקות האורות דגדלות כג"ר דפרצוף כ"ן דא"ק הנזכר, לפיכך הוא מלביש לכלהו ע"ס ג"ר וז"ת דב"ן דא"ק הא"ו, חוץ מראש הא' שבו העוסד מחזה עד הטבור, משום שבו לא קרה שום הסתלקות כהתפ"א שלו כוסן שביה"כ, וחנה כהלכשת הזאת שהס"ה מלבישו להכ"ן דא"ק ספה דראש הא' ולמטה: ג"ר וז"ת כנ"ל, נמצא שמתקן ומשיב את האורות דהתפשטות ראשון שנסתלקו משם בעת שביה"כ, והכן היטב. ובוה תדע ששיעור השכתו את האורות דע"ליון תלוי בכמות הקומה שהוא מלביש להע"ליון, וזכור זה. וזהו סוד הכירוהו, אשר המ"ה סביר כלים ואורות דב"ן, ומחברם אליו לגופו עצמו: שזה סוכב על השכתו את האורות ג"ר וז"ת דב"ן הנ"ל, להיותו התפ"ב שלו הסתקן ומשיב האורות דהתפשטות ראשון דגוף דע"ליון שנסתלק, ונכתן משום זה השכתו האורות, בשם בירורים, שמכברו ומתקנו להע"ליון, וזכור זה ככל המסך הענפים שלפנינו.

וזה אמרו לע"ל כתיחלת הענף, שעתיק לקח סבין: ה"ר דכתר כ"ן, ג"ר דחכמה דב"ן, וד"ר דבינה דב"ן, וז' כתרים דו"ת דב"ן, ע"ש, שלכאורה תמוה כיון דעתיק כולו ג"ר וז"ת, ה"ס הכתר, ונודע שבעת שנתקן הכתר דאצילות לא נתקן סמה שלמטה ממנו כלום, כנ"ל, כדברי הרב דף ר"י כד"ה צריך, איכ איך אומר כאן, שג"ר וד"ר דח"ב, נתתקנו יחד עם פרוצוף עתיק.

אמנם כן הוא כאמת, בבחי' מ"ה דעתיק שכולו רת"ס שלו, אינם אלא מבחי' כתר לכר, ואין בו סחכמה בינה כלום, כמ"ש לע"ל. אמנם ענין הכירוים דב"ן המתחברים לחס"ה, כבר ידעת שהוא תלוי רק בכמות הלכשתו של המ"ה בסוד התפשטות ב', ונתבאר בפמ"ס דף רל"ט ד"ה והטעם, שפרצוף א' דמ"ה החדש שיצא ספה

פנים מסבירות

והנך מוצא די ערכין של מיני התחלקות השלישים. שנתגלו וכמו כזה אחר זה באים עצמו, שיש ביניהם הכחנות מיוחדות, כמיש בעיה כל אחר על סקומו, וכבר ידעת שכל הכחות שבעליון בהכרת שומצאו בתחתון, ועם זה מוכן שתיכף בפרצוטי אצילות שכמו אחר נעסמ"ב דא"ק, מחויבים להמצא בהם כל די הערכים והתחלקות השלישים האמורים, אמנם נוסף בהם ענין פילוג ה' אצבעות בסופי הידים ורגלים. כגיל באות כיה דיה אמנם. גם צריך לזכור שאותם ג' ערכים של מיני התחלקות השלישים הנאמרים ברגלים דחיינו: רת"ס דכלל הרגלים מקולות עד הצפוני אצבעות, ורת"ס דשליש תחתון לברו, דחיינו מלמטה מירכין עד הצפונים, ורת"ס שבאצבעות עצמם. כל אלו הערכים, נכחנים ג"כ בידים, שהמה נפעלו עם הרגלים בשוה מסש, גופן מצב הכי כגיל באות ל"א דיה ועתה.

ועם זה תשכל מעם התכמות השלישים עליונים ידדים בתוך הגוף דחיינו הכתפון, ואינם ניכרים עם הידים, שהוא ברומה לשלישים עליונים של הרגלים שנק' עצמי הקוליות, שנתכמו ג"כ בגוף ואינם ניכרים עם הרגלים, כי מעם אחד לשניהם, כמיש לעיל באות כיה דיה ועדיין עשיה, ותרע, שמה נצמח בפרצוטי אצילות מין התחלקות רת"ס חדש, דחיינו מלבר הכתפון והקוליות שנתכמו עם הגוף, ושם נחשב ע"כ: הירין וכמות לב' חלקים, והורועות להלק השלישי. ועדין נחשבו הרגלין והכפות לב' חלקים, והירכין לפרק השלישי, ועצמי הקוליות והכתפון אינם שם בחשבון.

והנה נתבאר מין התחלקות רת"ס חסישי, שהתחלתו ספרצוטי מ"ה חדרש, וזכור השרשים האלו היטב כי תכונת כל דבר אינו נודע אלא משרשו. כלומר מתחילת התגלותו בתעולמות, כי ההתחלה פועל תמיד את תכונתו בכל הנמשכים ממנו, כמיש כיו כל דבר במקומו בעיה.

לשער עתיק

היות שדברי הרב בשער הזה, נאמרו בקיצור נמרין, והוא סגור באין יוצא ובא, ע"כ אני מוכרת להרחיב ולהאריך בביאורו, כדי לפתחו להמשכילים ויתרבה הדעת.

והנה כבר נתבאר, שכלהו פרצוטי אצילות הטה רק ה' ספירות של ראש הסכונים נגלגלה עינים אונים חוסם פה, כגיל בפס"ס דף רליב דיה וצריך ועדין תבין, אשר כללו פרצוטי ביע הטה בחי' הגוף של ראש הוה. וכל די עולמות האלו בכללם, הטה בחי' התפשטות ב' דעים דנקודים, והוא על דרך שנתבאר בהגוסין דפרצוטי דא"ק, שכל פרצוף תחתון הוא בחי' התפשטות כי דגוסא דעליון שנסתלקו אורותיו, כמיש כאורך בפס"ס ענף ט' עשיה, ועדין כאן, אחר שנתבטלו אורות דגדלות סגיר דנקודים, ונשברו הויה, או נעשה וווג חדש כפה דראש, שבו לא קרה העלם האורות, והיינו ראש הא' דנקודים העומד סתוה ער הטבור, שאינו נחשב כלל לבחי' נקודים, וסווג החדש שבו, נאצל ויצא פרצוף הוה שנק' מ"ה החדש: בראש ונוף, שעיס של ראש הסכונים נגלגלה ועינים ואח"כ, יצאו באצילות, באופן, שקרקע אצילות ונג הבריאה הי"ס ב' השמות שבה דראש, כמיש בעיה שער. ב' פרק ס"ז עשיה, ומשם עד סיום עשיה, נמשך הגוף, ונמצא שהפרצוף הוה בכללו: ראש ונוף, הוא בחי' בן ופרצוף תחתון לעולם הנקודים, דחיינו התפשטות ב' שלו, המלביש מפה דראש הא' שהוא מקום סבור דא"ק עד עשיה, (כמיש בפס"ס דף רפ"ו אות ג' סדר הלכשת הנקודים לפרצוף ס"ג דא"ק עשיה וזכרהו לכל החמשך כאן) והיינו בכל אותו המקום שנאצלו ומלכו ג"ר וויה דנקודים שנסתלקו אורותיהם

עין החיים שער עתיק ענף נג

אבל א"א, אשר שם מ"ה עומד לברו לימינו, הפנים מצד זה ואחור מצד זה, וכן בשמאלו, פנים דבין מצד זה, והאחוריים מצד זה, נמצא שב' הפנים של מ"ה ובין הם מצד א', וב' אחוריים של מ"ה ובין מצד האחר, ולכן יצדק בו בחי' פנים ואחור. ואמנם מה שאנו אומרים לפעמים גם בעתיק בחי' פנים ואחור, הכוונה על ב' בחי' של מ"ה ושל ב"ן, כי בחי' ב"ן ואפילו הפנים שלו, יקרא אחור בערך המ"ה העומד בצד אחר, ונמצא כי הפנים דמ"ה שמצד זה נקרא פנים, ובחי' הפנים דבין העומדים מצד אחר נקרא אחור בערך שם מ"ה.

ענף נד

ונחזור עתה לבאר ענין הספיקות הגיל שאמרנו שיש בעיה בבחי' מה שלוקח לעצמו: מחלק בחי' ב"ן שהם הנקודות שהם בחי' המלכים. הנה נתבאר, שאין לך שום אור שאין בו ב' בחי' פנימי ומקרה, ונמצא כי בשם ב"ן יש פנימי ומקרה' וכן בשם מ"ה.

והנה צריך שנציע לך הצעה א', והוא כי הנה הע"י, הוא שר כתר דמ"ה, ויש בו י"ס כנודע, ואלו הי"ס שבכתר הוה, מחלקים ומתפשטים ונעשים פרצוף שלם, שנקרא עתיק יומין דכורא.

וכאשר הוא היה מברר מבחי' שם ב"ן, שהם המלכים כגיל, אשר יש בהם י"ס: הנה הוא מברר חלק א' ומחברו, מבחי' כתר דבין אל הכתר דמ"ה, ואח"כ מברר עוד חלק א' מן החכמה דכתר דשם ב"ן, ומחברו עם החכמה שבכתר דמ"ה, וכן כולם, עד שיברור חלק העשירי משם ב"ן, ומחברו עם המלכות דכתר דמ"ה, ואז יושלם בחינת פרצוף ע"י.

והספק שיש בזה, הוא, לידע איזה חלקים הוא מברר ומחברם ברישא דיליה ואיזה חלקים מברר ומחברם בגופא. והנה כבר הוא פשוט אצלנו, כי בחינת הכתר דעתיק נעשה מן הכתר דכתר דמ"ה ומן בירור היר דכתר ב"ן, ואין כאן עוד שום בירור אחר אלא זה, אבל הספק הוא מה שנבאר עתה, והוא כי יש כאן ב' בחינות ובבחי' האחת יש בה ב' ספיקות, ובבחי' ב' יש בה ספק א'.

הבחי' הא', אם נאמר שאור המקרה דשם ב"ן למיכת רוב גדלותו לא הוצרך לו שיתקנהו שם דמ"ה, כי אור מקרה גדול ומעולה מן הפנימי כנודע, ולכן הוא נשאר למעלה בשורשו, ולא יצא להתחבר עם שם מ"ה, אלא הפנימי דבין בלבד, הוא שהוצרך לחזור ולצאת, והוא אשר נרחבר עם שם מ"ה.

ובבחי' הכי הוא, אם נאמר שאור המקרה ואיפ' של ב"ן, הוצרכו רכא להתתקן ולהתחבר בשם מ"ה, והנה כפי הבחינה א', יש בה ב' ספיקות אלו, והם, אם נאמר שכיון שלא בא רק הפנימי דבין לברו, גם משם מ"ה לא בא רק הפנימי, ואז הפנימי דבין, אשר שרשו הוא נוקדת

פנים מאורות רמה

מפה דראש הא' דבין דא"ק, שהים פרצוף הכתר דמ"ה שנקרא עתיק, נמצא שמלביש מפה דראש הא' שהיא נקודת הטבור, עד סיום האצילות, ע"ש טעמו ונימוקו, ונמצא ראשו דעתיק מתחיל מהטבור דא"ק, ומסתיים בסיום גופא ות"ת שלו, דחיינו בכלל המשך המקום של ג"ר: כחיב דנקודים, ונמצא פרצוף הכי דמ"ה, שנק' מ"א, שכל רת"ס שלו הוא מספירת חכמה דמ"ה, מתחיל מפה של ראש דעתיק, שהוא במקום סיום גופא דא"ק, ונמשך עד סיום אצילות, דחיינו בכלל המשך המקום דז"ת דנקודים.

ולפי"ז נמצא, דהשבת האורות דג"ר דנקודים, תלויים לגמרי רק בפרצוף עתיק לברו, שהוא לברו הוא בחי' החפ"ב המלביש על הג"ר דנקודים, משא"כ מ"א, שכבר מתחיל למטה מג"ר במקום ז"ת, כנ"ל, ואיך ישיב האורות במקום שאינו מלביש שמה, ומכ"ש מ"א דאצילות, המלבישים למטה מראש דא"א, ודאי שאינם מועילים כלום לג"ר דנקודים.

והנה נתבאר, שכל בחי' הבין המיוחדים לג"ר דנקודים, אינם נבררים ומושבים שם, וז"ל ע"י הלכשתו של פרצוף עתיק לברו, וזה אמרו שעתיק לקח הגד"ו דב"ן, שכל אלו בחי' ג"ר דנקודים הטה, דחיינו: היר דכתר ב"ן, שפירושו אותו חלק הכתר דג"ר דנקודים, שלא נמשך למקום חגי' דנקודים שנתלבש בראש דישוסי'ת, ולפיכך לקחו עתיק, וכן ג"ר ודיר דחויב, ת"ס דאשיהו דאויא שלא נתפשטו למטה מג"ר, וכן ז' כתרים דז"ת, כמיש לעיל בפס"א דף קפ"א דיה וכוה תבין, שהרי אין לך שום פרצוף אחר וולתו, שיוכל להשיב האורות הללו, כאמור, והכן זה היטב, וע"י בפס"א דף קע"ט דיה וחקנין, עשיה בכלל ההמשך.

ענף נג

נבאר תחילה ענין אלו הנקבות שיש בעולם האצילות וכו' עד סוף הענף: הסתבאר בענף הזה, דעיקר הבחן דכר ונקבא הוא בפרצופין נפרדין זה מזה, כמו הווי"ו דאצילות שהפירוד הזה נמשך, מסיבת ז"ת דנקודים שנשברו ומתו, וע"כ כל עוד שלא יתקנו כל אלו המלכין, נמצאים הווי"ו דאצילות בפרצופין נפרדים, וווגייהו פסיק, אלא, כמו שענין שביח"כ בעולם הנקודים יצא ונגלה בדרך הדרגה שבכתר דנקודים היה רק פגם בנהי' שלו דחיינו כמה שנתלבש למוחין כחויב, אמנם בו עצמו לא היה שום פגם, וכחויב, היה רק ביטול באחורי חגי' נהי' שלהם, אבל לא כלל שבירה ומיתה, ורק בוי"ו דנקודים, היה שביח"כ ומיתה, בפועל, כלומר שיצאו לבר מנכול אצילות, כמיש שם, לפיכך גם ענין הנוקבא נתתקן ונגלה בפרצופי אצילות בדרך הדרגה, כי בעתיק סתערבין הדו"ג בפרצוף אחד, ואפי' בחי' אחורים דנוק' דעתיק אינה נגלה וניכר לחוץ, כי אחוריה גנוזים בפנים דעתיק, ובא"א, כבר נגלה בו הנוקבא להדיא, דחיינו, בבחי' שסאל כלפי הדכר והוא, להיותו בחי' סחצית הכתר התחתון, שיש שם עכ"פ בחי' פגם בנהי' כנ"ל, משא"כ עתיק, שאין בו שום פגם, וע"כ אין הנוק' ניכרת בו כלל כנ"ל, ונוסף עליהם מ"א, שהם בחי' חויב, אשר הדין שבהם הם ככ' פרצופין נבדלים, משום

אורותיהם, אשר עיב ענינו של התמיב שהים ראש וגוף דמיה החדש, לחזור ולמלאות כל האורות הללו שנסתלקו בזמן הנקודים. וכבר נתבארנו בפמ"א דרמ"ד ד"ה וסוה וזכור זה הישב ככל ההמשך שלפנינו. ועם זה תבין סוד הביוריון, הסוכאים חסיד בדברי הרב, אשר המיה סכר אורות ניצוצין וכלים רבין ומתקנים ומחברים אליו, שהוא אותו הדבר האמור בכל מדרגה תחתונה דה"ס א"ק, לעיל בפמ"ס ענף מ' אות ב', אשר הים התפשטות ב' הכא תמ"ק במקום התפשטות הקדום דגופא דמדרגה העליונה שנסתלק, ועיב סחור בו אורותיו בכת הלבשתו אותו, עשיה. ועדין גם מיה החדש, שהים התמיב רבין דא"ק, משוב האורות ניצוצין וכלים שנשכרו בזמן הנקודים, בכת הלבשתו להבין הוה, וזכור זה.

אמנם מה שאמרנו בפרצוף אצילות, שכולם נכחנים לראש אחד, ופרצופי ב"ע לגופו של ראש הוה, יתכן, רק בפרצוף עתיק המלוכב כהם ביחד, ולא בערך אי"א ואי"א וזוין לפי עצמם לבדם, ולהבין זה צריך שתוכור המתבאר בפמ"ס בענתי"ק ובהקדמת עולם התיקון אות כ"א בענין פנימי וחיצוני הנכחנים ככל פרצוף, שהים דבר ונוקבא עשיה. שוה נוהג בזמן עליית המין לעינים ואילך. משום שנכחנים ב' מקומות ליציאת התחתון: דמשורש הקדום למ"ן, התחתון יוצא מפה של ראש דעליון, ומחוייב ע"כ להתחיל קופתו מפה דראש דעליון ולמטה, אמנם מצד שורש הכ', שנחחדש מקום הספך והזווג בהעינים דעליון, נכחן שאותו המלכות שהיתה לפני כה דראש, נמשכה ועלתה לעינים דראש בסוד חית בעינים, ע"כ נגבת קופתו של התחתון, להתחיל קופתו מעינים ולמטה דעליון. שהיה המלכות דראש שהיא שורשו נמשכה ועלתה לשם. וז"ס, שמכל זווג יוצאים באמת ב' פרצופין: הא', מתחיל מעינים דעליון והים הפנימי. והב', מתחיל מפה דעליון, והוא הנקרא חיצוני.

אות ב' וכוה נבין בפרצוף מיה החדש שהים בן ותחתון דעולם הנקודים, שגם הוא יצא כב' פרצופין: פנימי, וחיצוני. וכבר ידעת, שראש דנקודים מתחיל באמת בחות דא"ק, כי שם פה דראש דעליון שהוא סיג דא"ק, והוא מסתיים כסיומא דגופא דא"ק, ואין הכוונה ער סיום דרגליו דא"ק, אלא על סיום דקו האמצעי, כי התיב נקרא גופא, וסיום דגופא פירושו בסיום התיב, במקום היסוד, וזכור זה לכל המקומות, ומה שמוכא חסיד, שעולם הנקודים מתחיל מטבור ולמטה, הוא מסיבת עליית הספך והמין לעינים, שנחלקתה כז' מדרגה לבי חצאים: שמעינים ולמעלה נעשה ראש א', ואח"כ יצאו משם ונעשו למדרגה תחתונה לבחי' גמי' דראש הוה, להיות שכבר המלכות למעלה מהם בהעינים, והם מקבלים תאו"ת ממעלה למטה, שוהו חסיד בחי' גוף, כמיש בענתי"ק. והנה ראש הא' שמטבור ולמעלה, אינו נכחן לבחי' פרצוף דנקודים, משום שעדיין אין בו כלים, להיות הספך משמש שם סמטה למעלה. ותחילת הכלים, מתחילים להגלות רק באח"כ, שכבר מקבלים האו"ת ממעלה למטה, ולפיכך רק משם מתחילים הנקודים, ולא למעלה מטבור, שאין עיני הכלים דנקודים ניכרים שם, וזכור אומר הרב, שהנקודים מתחילים רק מטבור ולמטה, אבל למעלה מטבור, המה נבלעים בעקודים, דהיינו בפרצוף סיג דא"ק, וזכור זה.

ועם זה תבין, אשר פרצוף מיה החדש הנמצא ויוצא בפרצוף נקודים, נכחן בו פנימי וחיצוני, אשר החיצוני המתחיל מפה דכללות הראש דעליון, נמצא שמתחיל למטה מסיומא גופא דא"ק שהיה סיום פה דכללות הראש דנקודים, הוא כסיומא דגופא דא"ק, כנ"ל אמנם הפנימי הנמשך אחר המלכות שעלתה בעינים, נמצא שמתחיל קופתו

נקודות דסיג כנ"ל, נעשה בחי' מקיף של או"ת דמיה, כי לעולם שם סיג גדול משם מ"ה בבחי' א' כנ"ל. ונמצא, כי שם ב"ן הפנימי, נעשה מקיף אל פנימי דמיה, ואם הענין כך, נמצא שיש עתה או"ת א', ואו"ת א' לבד. והוא, כי הכתר דכתר דמיה, נעשה או"ת בכתר דעתיק, ואו"ת של ה"ד דכתר רב"ן, נעשה אליו או"ת.

או אם נאמר באופן אחר, והוא משמש בין ודאי לא הוצרך לבא רק הפנימי לבד, אבל שם מיה בא או"ת ואו"ת. ואז נעשה הפנימי דב"ן ג"כ בחי' מקיף. ונמצא, ב' מקיפים: א' דמיה, וא' דב"ן, ופנימי א' לבד דמיה. הבחי' הב' אם נאמר, כי משם בין באו שניהם או"ת ואו"ת. וכן משם מיה באו שניהם או"ת ואו"ת. ונמצאו ב' מקיפים דמיה וב"ן, וב' פנימים דמיה וב"ן, והרי נתבאר הספקות, שיש בכתר דכתר דעתיק, ואיך אין הספיקות בו, רק באורות לבד.

עוד יש ספיקות בחיוב דעתיק, והספיקות האלו תלוין, כפי הספיקות שיש למעלה בכתר דעתיק, אלא שכאן יש ספק, בין בענין האורות, ובין בענין הכלים.

והענין הוא, כי גם כאן נודע לנו, שיש בהם חויב של כתר דמיה, ואמנם בבחי' דב"ן ג"כ נודע לנו, כי לקח העתיק ג' ראשונות דחכמה דב"ן, ודיר דבינה דב"ן. ופשוט הוא, כי אפי' בחי' הכתרים שיש בחיוב דב"ן אי"א שיעלו בכתר דעתיק כללי, כי הרי כתבנו לעיל, שלא נעשה הכתר דעתיק, אלא מכתר דכתר דמיה ומה"ד דכתר דב"ן. והשעם, כי הרי כל בחי' עתיק כולו מראשו ועד רגליו, הכל נקרא בחי' כתר בערך חויב, וא"כ איך הכתרים של חויב יעלו בכתר שבו, אי"כ מוכרח הוא ופשוט, שאין עולין בכתר דעתיק, אלא ודאי שהם משם ולמטה. וזכור הוא הספק, אם ב' הכתרים של חויב דב"ן, עולין בחיוב דעתיק, או נאמר, שאע"פ שהם כתרים, עכ"ז הם בחי' חויב הגרועים מבחי' עתיק, וא"כ איך יעלו בחיוב שלו, וא"כ לא עלו רק בגופא דיליה לבד. וספק הוה, בין בבחי' הכלים בין בבחי' האורות, ויש כב' בחי' אלו כמה פרטי שאלות, כמ"ש למטה בע"ה.

אמנם בחיוב דחכמה דב"ן, ובחיוב וחסד דבינה דב"ן, כאלו פשוט הוא שאינן יכולים לעלות ברישא דעתיק בחיוב דיליה, וודאי הוא שנשארו כגופא דיליה. עוד יש ספק בענין ז"ת דעתיק, אשר הוא פשוט שלקחו להם ז"ת דכתר דמיה, והספיקות הוא, אם לוקח משם ב"ן בחי' ו' כתרים שיש בות דב"ן, או לאו. כי שאר הבחי' שלהם, אפי' חויב שבהם, פשוט הוא, כיון שכל כללות הו' מלכים התחתונים דב"ן, אינם רק בחי' גופא כנודע, אי"כ נמנע הוא מלעלות אפילו בגופא דעתיק, אבל הספק, כו' הכתרים שבז"ת דב"ן, אם נאמר, שכיון שהם בחי' הכתרים, יוכלו לעלות בגופא דעתיק, ולהתחבר ג"כ עם חויב דחכמה דב"ן, ועם חויב וחסד דבינה דב"ן, אשר אלו נשארו בגופא דעתיק כוראי כנ"ל.

או

משום שכבר היה ביטול בוי"ק שלהם כנ"ל, אמנם עדיין מחוברים שניהם בכותל אחד, וזווגם לא פסיק לעלמין. אבל בזו"ן, שהיה בהם שביח"כ ומיתה בפועל, ע"כ הדו"ג שבהם בפרצופין נבדלים, וכב' כותלים, וזווגיהו פסיק.

ואין להקשות כאן, ממיש הרב לעיל בענף כ"ה, אשר אפי' בעתיק וא"א היה שביח"כ מסש בז"ת שלהם, וכן בענף כ"ב עשיה. אמנם הו"ת דה"פ נקודים האלו, לא באו תיכף בתיקון ה"פ אצילות שמצד המאציל, כי מתחילה לא נתקנו אלא הראשים שבהם לבד, ומהם עוסק כאן הרב, שאומר שכעתיק לא היה שום פגם, ובאי"א חיה פגם כנח"י, ובאי"א ביטול באחוריו ו"ק שלהם. וכל אלו היינו רק בחי' הראשים שבהם לבד, ותחילת ז"ת דה"פ דנקודים שנשכרו וסתו, הותחלו להתקן רק בזו"ג דאצילות, וע"כ הותחקנו בפרצופין נפרדין כנ"ל, ועוד ית' זה במקום בארוכה.

ענף נד

הבחי' הא' זכו' והבחי' הב' זכו': כבר ידעת, שכראש הא' דכל פרצוף אין לו כלים משום שהמסך משמש שם סמטה למעלה ואין העוביות שבהמסך שממנו סוהחם של הכלים יכול להחלצות למעלה ממקור יציאתו, ולפיכך ראש הא' אינו כחשבון הפרצוף, כמ"ש בענתי"ק. אמנם נכחן לבחי' או"ת על הפרצוף, שמאיר אליו מחוצה לו.

גם נחבאר לעיל בפמ"ס דף רי"ז ד"ה והנה, איך שכללות הראש דנקודים מתחיל בחזה דא"ק ופה שלו מסתיים עם סיומא דגופא דא"ק, אמנם מסיבת עליית המין לעינים נחלק על ב' חצאים: שמעינים ולמעלה יוצא עיקר הראש דנקודים, והוא מסתיים על פי הטבור. וחלק הב', הם און חוטם ופה, שמשום שכבר נמצאים למטה מהמסך העוסד בעינים, ע"כ נכחנים שיצאו מתורת ראש הא', לחיותם מקבלים האורות מהמסך ממעלה למטה, וע"כ יש בהם תורת כלים, והוא מתחיל למטה מטבור דא"ק, ומסתיים עם סיום גופא. ונודע, שפרצוף נקודים מתחיל רק מטבור ולמטה. דהיינו בחלק הב' הנזכר, ששמה עומדים כחי' דנקודים, וראש הא' שלמעלה מטבור אינו כחשבון הפרצוף של הנקודים, משום שאין בו כלים כנ"ל, וע"כ הוא בחי' אור מקיף, כנ"ל.

וכבר ידעת, אשר המיה החדש נמצא ויוצא מפה דראש הא' דנקודים הנזכר, וע"כ מתחיל קופתו מפי הטבור ולמטה, באופן, שג"ר שלו מלבישים על מקום כחי' דנקודים, וזו"ג שלו מלבישים במקום ז"ת דנקודים. אמנם יש כאן מקום עיון, דכבר נתבאר, אשר המיה החדש הוה יוצא מן המצב דראש הא', שהיה המין עלו להמצב שה"ס בינת דגלגלתא דראש הא', ושם נעשה הזווג מאור העליון על המין שעלו, ומהזווג הוה נמצא ויוצא מ"ה החדש. וא"כ, היה צריך להתחיל קופתו מהמצב דראש הא' דנקודים.

וזהו ודאי, שכערך ראש הא' דנקודים גופיה, נעשה בו חרשות סכה עליית המין והמסך למצב שלו, משום שעכ"פ נמצא זה החלק שמצב ולמטה דראש הוה, שכבר מקבל האור ממעלה למטה, כסו שהיה בחלק אח"כ דנקודים. ונמצא

משום

פנים מסבירות

קומתו מסביר דא"ק, והיינו מהפך דראש א' המסתים על הטבור דא"ק, ונמצא המיה החדש שמתחיל להלכישו מסביר ולמטה דהיינו במקום אח"כ דראש, ששם מקום כח"ב דנקודים, כנודע.

וכבר ידעת, הכלל הזה, אשר הסתכלות הכ' דעליון שנק' טבור, הוא מתהפך כמתחיל לכת' הסתכלות א', שנק' מה דראש, כגיל בפמ"ס דף צ"ח ד"ה ונמצא, גם ידעת שהטבור דנקודים הוא בקרקע האצילות, כגיל בפמ"א דף ע"ב ד"ה אמנם, ולפי"ו תבין, אשר קרקע האצילות נעשה לפה של ראש כמיה החדש, משום ששם עומד טבור דעליון שלו, כאמור.

אות ג' והנה נתבאר, שהראש דפרצוף הפנימי דמיה, מתחיל הנגלגלתא שלו מסביר דא"ק, ששם מתחילים אה"כ דראש הנקודים, ומסתים בקרקע האצילות, שהוא הטבור דנקודים ופה דראש המיה, אשר בהמשך כל המקום הזה, מתפשטים ובאים עשר ספירותיו של ראש: הנק' גלגלתא, ועינים, ואזנים, וחוטם, ופה, שנגלגלתא עינים ואזנים ה"ם ג"ר דראש, וחוטם ופה ה"ם ז"ת דראש, כנודע. ונמצא ששם ולמטה מתפשט הגוף שלו לבי"ע, משא"כ פרצוף החיצוני, שהוא מוכרח להתחיל מפה דכללות הראש דנקודים, שהוא במקום מיוסא דגופא דא"ק, ששם מסתוימים ג"כ ג"ר דראש של הפנים, כגיל, ושם מתחיל גולגלתא דחיצוני. ונמשך על ז"ת דפניו עד מלכות שלו, שהוא בסיום אצילות, באופן, שכל ע"ס של ראש החיצוני: גלגלתא, עינים, ואה"כ, תופשים אותו מקום ז"ת של הפנימי בלבד. אמנם כ' פרצופים פנימי וחיצוני הללו, הם שניהם רק פרצוף הכתר דמ"ה לבד, שנק' עתיק דמ"ה, או פרצוף גלגלתא. והוא מטעם שנתבאר בפמ"א דף רכ"ה ד"ה והנה, שמשום שהמין עלו לבינה דכתר שנק' מצח, ויצאו ע"ס של ראש מסצח ולמעלה, דהיינו כח"ב דכתר, ומבינה דכתר ולמטה יצא הסתכלות הכ' לגמר כלים. ששם יוצאים ע"ס דגופא בתוך וסוף: שהתוך ה"ם ז"א או תנית, והסוף ה"ם המלכות או נה"י, כמ"ש בענה"ק. והנך מוצא, אשר ספירת הכתר בלבד נחשבת לפרצוף שלם ראש וגוף, שכח"ב דספירת הכתר קבלו ע"ס דראש, וזו"ג דמפ"י כתר קבלו ע"ס דתוך וע"ס דסוף. ונב נבחן בו כ' פרצופין: פנימי וחיצוני, שהפנימי מתחיל מפה דראש הא' דנקודים, והחיצוני מתחיל מפה הכללי דראש הנקודים, כגיל, ושניהם יוצאים בווג בבת אחת כמ"ש בפמ"ס דף קכ"א ד"ה ענף, וע"כ נבחנו שניהם בבחי' כתר לבד. אמנם מטה שלמטה מכתר עדיין לא יצא כלום, כי כל הזווגים הנ"ל נעשה רק בספירת הכתר, שה"ם המצח והנגלגלתא בלבד, ומתקיימים שתי"ס החכמה של ראש, עדיין לא נעשה שום וזוג בהם. ואלה הם דברי הרב לעיל דף רי"ד בשנתקן עתיק, לא נתקן מה שלמטה מסנו כלום. והבן היטב.

ואח"ז עלו המין לספירת החכמה, וזווג הזה נעשה כפה של ראש דעליונה, דהיינו כפרצוף עתיק וכבר נתבאר שפה דכללות הראש דעתיק, הוא בסיום אצילות, וע"כ יצא פרצוף החכמה ג"כ בפנימי וחיצוני אשר הפנימי מתחיל מפה דג"ר דעתיק, דהיינו מבינה דכתר שנק' מצח כגיל, ונמצא שמלביש לז"ת דעתיק בשוה עם פרצוף חיצון דעתיק, אמנם החיצוני דפרצוף החכמה, נשאר מתחת מטה דכללות, דהיינו בבי"ע. ופרצוף הזה נק' א"א, שה"ם חכמה דמיה, שה"ם עינים. ומה שלמטה מתכסה, לא נכלל כלום בווג הזה, כגיל. ואח"ז עלו המין לספי' הבינה, והיינו ג"כ כפה דעליונה שהוא א"א, וע"כ יצא גם הבינה כב' פרצופין מ"ח: שהפנימי מתחיל מבינה דא"א ומלביש לז"ת דא"א, והחיצון מתחת מה דכללות שהוא למטה מ"ח שלו

עין החיים שער עתיק ענף נר נה

או אם נאמר שו' כתרים אלו, לא יעלו כלל בעתיק, אפילו בנופא דיליה כלל. ואלו הספיקות, הם הן באורות הן בכלים. עיד הנ"ל.

והבן וראה עתה, מעם אך כל הנ"ל, והוא כי בשם מ"ה כיון שלוקח העתיק ממנו כל ספי' הכתר שלימה, אשר יש בה י"ס כנודע, לכן הספיק לו לדוכרא דיליה. אמנם הנוקבא דיליה הנעשה משם כ"ן, ואינו קוקח משם כ"ן רק חצי הספי' דכתר דכ"ן, שהם ה"ר שבה לבד, איב מוכרח הוא שיקח ממקומות אחרים, להשלום תמורת ה"ת שחסרו בו מכתר דכ"ן, ולכן יקח ג"ר דחכמה דכ"ן, וד"ר דבינה דכ"ן, והו' כתרים דז"ת דכ"ן, וכל אלו, הלואי יספיקו לשיעור תמורת ה"ת דכתר דכ"ן שחסר ממנו כנ"ל. וכל הספיקות אחרונים יהיו בענין כחי' בין: שהם ה"ר כתר דכ"ן, ונ"ר דחכמה דכ"ן, וד"ר דבינה דכ"ן, והכתר שבכל אחד מ"ח דכ"ן, ובאלו הכחי' הם הספיקות, איך יתחלקו כמצויאות י"ס נוקבא דעתיק, והמשכיל יבין, כי עצמו מספר הבחי' של החלוקים שאפשר להיות כזה.

ענף ג"ה

ואחר שביארנו הספיקות דרך כללות, צריך שנבאר דרך פרטי. ותחלה צריך שתדע כי הספיקות הנזכרים בענין של האורות, הוא: אם יש או"פ, או או"מ, ואם יש אור דאחור, או אור דפנים. והספיקות הנזכרים בענין הכלים, הוא: אם יש בחי' אחר לבד, או בחי' פנים לבד, או שניהן יחד.

גם צריך שתדע, כי בחי' הכלים תלויין כפי בחי' האורות. כי אם האורות רכים, גם הכלים צריכין שיהיו גדולים, כי כל עיקר התיקון הוא גדלות הכלי והעשותו בבחי' פרצוף, כדי שיתמעט האור ויתרחב הכלי ויכול לסובלו.

והנה מבחי' כ"ן לא לכה עתיק כלים רק מה"ר דכתר דכ"ן, וזה ודאי לא יספיקו להיות כלים לייס שבו, ולכן, כמו שלמח אורות אחרים משאר ספי' שם כ"ן כך צריך שיקח כלים משאר ספי' שם כ"ן גם צריך שתדע הקדמה א', והוא, כי א"א להו' בחי' הכלים אלא ע"י הכאת האור מקיף באו"פ, ומשם נעשה בחי' כלי מתולדת הכאה הדוא, וחבור זה.

ונתחיל לבאר הספיקות, שיש בני"ר הנקרא רישא דעתיק, הנה כבר נתבאר, שהספיקות נתחלקו בשני בחי', הבחי' א' הוא, אם לא בא רק או"פ לבד של שם כ"ן, ונעשה או"מ אל אור פנימי דמיה. והנה בבחי' זו, יש ב' חלוקות: אם נאמר שאו"פ דכתר דכ"ן הוא לבדו נעשה מקיף אל כח"ב שככתר דמיה, אשר הוא פנימי, ואם כך הוא, ודאי שמספיקין אורות אלו לכל הראש דעתיק, כי אע"פ שכבר יש בו כח"ב דכתר דמיה בראש הזה, עכ"ז יספיק לו, כי הרי בחי' מקיף שלו אינו

פנים מאירות רמז

משום זה, שבחי' מסצח ולמטה עד פי הטבור דא"ק, נשתווה עתה לבחי' האח"כ המלבישים מטבור ולמטה דא"ק עד מיוסא דגופא, כי שניהם מקבלים האורות מהסך והמין שקומדים במצח דראש הא' מסעלה למטה, והבן היטב.

וכבר נתבאר היטב בפמ"א לעיל דף רמ"ג ד"ה וביאורו הוא, ענין המ"ה החדש שה"ם התפשטות כ' דנקודים, הסחור האורות וכלים דנקודים שנסתלקו, עשיה, וע"כ צריך להתחיל קומתו ממקום חסרון שכחעליון, כמו כל החפ"ב כנודע. וזהו שמסתפק הרב, וז"ל, אם נאמר שאו"מ דשם כ"ן לסיבת רוב גדלותו לא הוצרך לו שיתקנהו שם דמ"ה וכו', כוונתו על ראש הא' דכ"ן שלמעלה מטבור, שה"ם או"מ דנקודים, כג"כ משום שאין לו כלים, וע"כ אומר שהוא ודאי אינו צריך לתיקון מ"ה החדש ולהתפ"ב, משום שבו לא היה שום התעלמות האורות שיהיה נצרך להתפ"ב, ולפיכך, הגם שהמ"ה יצא מהמצח שלו, מ"ם אינו מתחיל להלכישו אלא ספי' הטבור דא"ק ולמטה, דהיינו על מקום כח"ב דנקודים, ששם היה התכבלות האורות, וזהו בחינה א', ובחינה ב' הוא: או אולי עכ"ז, יש בו איוה ענין של תיקון, שצריך למיה החדש שילבישהו שמה, וע"כ מתחיל קומת המיה מסצח דראש הא' ולמטה.

והנה כפי הבחינה א' יש בה ב' ספיקות וכו': דכיון דאו"מ דכ"ן שה"ם מסצח ולמטה, עד הטבור, אינו מתחבר עם האו"מ דמיה, נמצא כזה, שנבחנו לאו"פ דכ"ן, והוא, משום החירוש דמין שעלו למצח, הרי נעשה בו מסצח ולמטה תורת כלים, מתוך שמקבל האור מהמצח מסעלה למטה. וזהו שמבחנו הרב או"פ דכ"ן, וראש המיה המתחיל מטבור ולמטה דא"ק עד סיום הגוף, ה"ם או"פ דמיה, משום שמתלכש בכלים ישנים דכ"ן, כמ"ש בענה"ק.

וזה אמרו, ואז הפנימי דכ"ן ששרשו הוא נקודת דמ"ג נעשה בחי' מקיף של או"פ דמיה וכו'. פירוש, כיון שראש המיה מתחיל מלמטה מטבור דא"ק במקום אח"כ דנקודים, איכ או"פ דכ"ן, שה"ם מסצח עד הטבור, נבחו מסנו בחי' א' להיותו מבחי' גלגלתא ועינים דנקודים, שה"ם ראש הא' שלא נצטרף כלל לבחי' נקודים, משום שאין בו כלים בזמן הנקודים. והוא נבחן משום זה לבחי' הפרצוף העליון דנקודים, שה"ם מ"ג דא"מ, וזה אמרו, ששרשו הוא נקודת דמ"ג, וע"כ נעשה לבחי' מקיף של או"פ דמיה וכו'. נמצא, שיש עתה: או"מ א', ואו"פ א' לבד.

א"ן אם נאמר באופן אחר והוא ששם כ"ן וכו': וזהו הספק הב' בבחי' הא'. שמסתפק דהגם אם נניח שראש הא' אינו צריך כלל לתיקון מ"ה, משום שאין בו מקום חסרון כג"כ, מ"ם אפשר להראש דמיה שיתחיל קומתו מסצח דראש הא', משום דשם מקום יציאתו, כג"כ. ואז, זה החלק דראש המ"ה המלביש מסצח דכ"ן עד הטבור דא"ק נבחן לאו"מ דמיה, כלומר, דראש הא' שלו שאין בו כלים. וזה החלק שמטבור ולמטה, נבחן לאו"פ דמיה, דהיינו שיש בו כלים, והיותו כבר מקבל האורות מסעלה למטה, ונמצא שיש בו כ' או"מ דמיה ודכ"ן, ופנימי א' דמיה למטה מטבור, והבן. בחי'

הבחי' הב' אם נאמר כי משם בין באו שניהם או'ים ואו'יפ וכו' : עיקר ההבחן מבין ב' הכחינות הללו הוא, בהתפשטות ה'ר דכח'ר בין למטה ממכור, בסוד או'יפ, כי לבחינה א' שאין המ'ה מתחבר עם ה'ר דכח'ר דב'ן, שה'ים ממצח דראש הא' דב'ן עד הטבור כנ"ל, נמצא שאין התפשטות לה'ר דכח'ר בין למטה ממכור, כי אין הב'ן יכול להתפשט מעצמו בלתי שידווג עם המ'ה כנודע, ולפי זה נשאר ה'ר דכח'ר בין רק בבחי' או'ים למעלה ממכור כנ"ל, ואינו מתפשט יותר.

ולתבחינה הב' אשר גם המ'ה מתחיל ויוצא ממצח ולמטה, וגם מתחבר שם עם ה'ר דכח'ר דב'ן לפרצוף אחר כמו כל פרצופי אצילות, נמצא בזה, שיש כח לה'ר דכח'ר בין להתפשט עם המ'ה גם למטה ממכור דא'יק עד סיומא דגופא, בבחי' או'יפ.

וזה אמרו, ונמצאו ב' מקיפים דמ'ה וב'ן וב' פנימים דמ'ה וב'ן, כי ראש הא' דמ'ה מתחיל ממצח דראש הב'ן ומסתיים על הטבור, ומכונת או'יפ דמ'ה, וכל חלק הב'ן שמלכיש ומתחבר עמו במקום הזה, דהיינו ג"כ ממצח עד הטבור, ה'ים או'ים דב'ן, דהיינו ה'ר דכח'ר בין כנ"ל, ונקראים, בשם או'יפ, משום שהם כחינת ראש הא' כנ"ל, וכן התפשטות ראש דמ'ה ממכור דא'יק עד סיומא דגופא דא'יק במקום כחי' דנקודים, הוא המכונה או'יפ דמ'ה, והתפשטות ה'ר דכח'ר בין בחיבור המ'ה גם למטה ממכור עד סיומא דגופא, הוא המכונה או'יפ דב'ן, והמה נקראים פנימיים, משום שכבר יצאו מבחי' ראש הא' המסתיים, על הטבור, כמ"ש לעיל.

עוד יש ספיקות בחי' עתיק וכו' וששום הוא כי אפ' בחי' הכתרים שיש בחו"ב דב'ן א"א שיעלו בכתר עתיק וכו' : פ'י, כי כמו שראש הכללי דנקודים שנק' גלגלתא דב'ן, נחלק על ב' חצאי מדרגות : גלגלתא ועינים לחציה העליונה, ואח"כ דגלגלתא לחציה התחתונה, והוא מסיכת עליית חסין לעינים, כן גם ראש דמ'ה החדש, שנק' כתר דמ'ה או עתיק, נחלק ג"כ על ב' חצאי מדרגות : כחי' לחציה העליונה, וזו"נ לחציה התחתונה, שהוא מסיכת עליית חסין לבינה, כנודע, וכמו שהע"ב דב'ן שנק' חויב דנקודים, יצא שם והלכיש רק את האח"פ דגלגלתא דב'ן, דהיינו לחציה התחתונה, כן הדין אח"כ כשיוצא הע"ב דב'ן החו"ב, להתתקן בכתר דמ'ה, מחויב ג"כ לצאת בחציה התחתונה דכח'ר דעתיק, דהיינו בזו"נ שלו, כנ"ל הנק' ז"ת דכח'ר דמ'ה.

ומעם הדבר הוא, משום דהע"ב הוא מדרגה שניה לפרצוף הכת'ר, כלומר שמקבל אורותיו ממעלה למטה מן פרצוף הכת'ר, ומשום זה אינו ענין שילכיש לחצי המדרגה העליונה של הכת'ר ששמה עיקר הכת'ר, שהמסך שמש בו מסטה למעלה, אלא מוכרח עכ"פ להלכיש את חצי המדרגה התחתונה של הכת'ר, שנכנת שיצאה לבר מהכת'ר, ומקבלת ג"כ אורותיה ממעלה למטה כדמיון הע"ב, וע"כ יכול הע"ב להלכישו שם.

ועם זה מוכן, דאע"פ שזה ברור דג"ר וד"ר דחויב, שהוא הע"ב דנקודים הנזכר, נוסף עתיק, שחוא

אינו אלא בחי' פנימית הכת'ר דב'ן, כנ"ל, וא"כ לא יהיה או'יפ גדול מן האור המקיף, וכפי זה לא הוצרכו ב' האורות, של הב' הכתרים דחויב דב'ן לעלות בכאן.

אבל בחי' האחרים של הכלים שלהם הם עלו בחויב דכח'ר דמ'ה, לפי שאין כאן בחויב דמ'ה שום כלי כלל, שכאשר לא יש או'יפ ואו'יפ להכות זה בזה, אינו נולד ומתהווה בחי' כלי כלל, וכאן אע"פ שיש בחי' מקיף דב'ן ופנימי דמ'ה, עכ"ז מקיף הוה אינו בחי' או'יפ, אלא או'יפ שנעשה מקיף לפנימי דמ'ה, ואינו יכול להוציא כלי ממ'ה, ולכן הוצרכו לעלות אותן האחרים של כלי הכת'ר דחויב דב'ן, אבל האורות שלהם לא עלו למעם הנ"ל.

והנה הסימן של ספק זה הוא **א"יג פ"י :** א' מקיף, וא' או'יפ, וג' כלים, שהם : כלי דכח'ר דב'ן, וב' כלים של חויב דב'ן, ספק הב' והוא, אם נאמר שג"כ היה מקיף דמ'ה, ונמצא עתה, שיש או'יפ א' דמ'ה, וב' מקיפים : א' הוא מקיף דמ'ה, עוד אור פנימי דב'ן אשר נעשה מקיף אל מקיף דמ'ה.

וכפי זה, צריך שישתווה או'יפ עם או'יפ והוא, שיעלו ב' אורות של ב' כתרים דחויב דב'ן למעלה בחויב דעתיק, וזה אינו אלא האורות של בחי' אחרים לבר, וע"ז יהיה או'יפ מרוכב ג"כ כמו מקיף.

וכן בחי' אחרים של הכלים של בו האורות הנ"ל בכ' הכתרים דחויב דב'ן, יעלו עם חלק האורות שלהם, שגם הם כבחינת אחרים.

וסימן של ספק זה, הוא בג"ד פ"י : ב' מקיפים, וג' פנימים, וד' כלים שהם : כלי דה'ר דכח'ר דב'ן, וכלי כתר דמ'ה, לפי שכבר יש למ'ה או'יפ ואו'יפ אשר על ידו מתיילד הכלי הנ"ל, וב' כלים דאחרים כנ"ל.

וצריך לידע ענין א', והוא, כי באלו הספיקות הנ"ל, יש ג' בחי' בענין עליית אורות חויב דב'ן בעתיק כנ"ל : הא' הוא, אם עלו האורות של בחי' פנים לבר, והנה או, הם מתערבים עם חויב דכח'ר דמ'ה עצמו, כיון שגם הם בחי' פנים.

אמנם אם אינן עולין רק בחי' אחרים שלהם, אז א"א שיתערבו עם חויב דכח'ר דמ'ה עצמו, כיון שאינם בחי' פנים, אמנם האורות דמ'ה יהיו בחי' פנים, ואלו האחרים העולין יהיו בחי' אחרים אל הפנים הנ"ל דמ'ה.

ואם הוא בחי' ג', שעולין שניהן בבחי' הפנים ובבחי' האחרים, ואז הפנים מתערבים עם אורות דמ'ה, ואחרים נשארים בבחינת אחר להם, אבל בחי' הכת'ר דב'ן, ודאי הוא שמתערב עם כתר דמ'ה, והנה ג' בחי' אלו הנ"ל, כבר נתבאר א' מהם בזה הספק הב', וב' בחי' האחרונים, יתבאר בשאר הספיקות.

הבחי' הב' יש ברה ג' ספיקות, והוא : אם נאמר שכאו או'יפ ואו'יפ שניהן דב'ן ג"כ, ואל

שהוא הכת'ר דמ'ה הנזכר, והוא, משום שג"ר וד"ר הללו מלכשים על אח"כ דגלגלתא דב'ן, אשר שום פרצוף אחר אין קומתו מניע שמה זולת עתיק בלברו, וע"כ ברור הוא, שרק העתיק מתקן ומחזיר האורות הללו אל הב'ן, ולא פרצוף אחר, אמנם עכ"ז אין הג"ר והד"ר הללו שהם מע"ב דב'ן, יכולים להתלבש בכחי' דעתיק, המלכיש על מקום אח"כ דנקודים : שהרי שמה הוא בחי' חצי מדרגה העליונה דכח'ר דמ'ה כנ"ל, ואין דרכו של ע"ב לבר רק בחצי מדרגה התחתונה דכח'ר : כמו שבא באח"כ דגלגלתא דנקודים, ועד"ז בזו"נ דכח'ר דמ'ה שנק' ז"ת דעתיק, כמ"ש לעיל, והנה נתבאר היטב, שג"ר וד"ר דחויב דב'ן, שנתקנים בעתיק דמ'ה, אי אפשר שיעלו לכחי' שלו, אלא רק בז"ת שלו לבר.

אמנם כהכתרים דחויב דב'ן הנז', יש מקום להסתפק, אם עלו לכחי' דעתיק, ויש כאן עמקות, כי הנך מוצא תיקון נוסף במ"ה החדש, אשר החזיר הבינה לראש, כלומר לחצי מדרגה העליונה דכח'ר, שהרי בחי' בעולם הנקודים, כשעלו חסין לעינים שה'ים חכמה, נמצאים הבינה וזו"נ שיצאו מראש, כי אפילו הבינה קיבלה אורותיה ממעלה למטה, מן המסך שעלה בחכמה מה שאין כן במ"ה החדש שעלו חסין לבינה, נמצא, שרק הזו"נ יצאו מראש, להיותם מקבלים מהמסך שבבינה, משא"כ הבינה עצמה, שבת והיתה לבחי' ראש העליון, והכן זה היטב, ודע, שמשום זה חזרו ונתעלו גם כהב'ן, אותם הבינות שיצאו לחוץ בעת הנקודים, וחזרו ובאו למדרגה העליונה, שהיא כסגולת המ"ה המתחבר, בחב"ן, והכן היטב.

והנה כשיעור הזה יש לומר שנתעלו ג"כ הכתרים סג"ר וד"ר דחויב, ועלו לבחי' בינה דעתיק, כי בערך הב'ן אין בינה דעתיק שייכת לראש העליון, אלא לחצי המדרגה התחתונה : שעל פיה לא היה צריך להיות בראש דעתיק אלא כתר וחכמה לבר, ובינה וזו"נ היו צריכים להיות בחציה התחתונה, אלא כסגולת המ"ה, שהסין שלו עולים לבינה, ע"כ שבה הבינה דעתיק ובאה לחציה העליונה, ונעשו כחי' בראש, וע"כ בהכרח שנתעלו משום זה גם חלק הכתרים דחויב שהיו שם, שהלכישו מצד הב'ן במקום בינה הזאת, אמנם מחויב דחויב דב'ן, ודאי שלא נתעלה כלום, כי כשנתקן הכת'ר לא נתקן מה שלמטה מסנו כלום, משום דחסין עלו רק לבינה דכח'ר, כמ"ש לעיל בפס"ם דה'רל"ט דיה חידושיש"כלים ותכן, וזה אמרו, וששום הוא, כי אפילו בחינת

כתרים שיש בחויב דב'ן אי אפשר שיעלו בכת'ר עתיק, וכו', ולזה הוא הספק אם ב' הכתרים של חו"ב דב'ן עולים בחויב דעתיק עכ"ל, כלומר בכינת דעתיק, כדאמרו, כי כל חויבם דג"ר וד"ר דחויב לתמצא בחצי מדרגה התחתונה דכח'ר מ"ה, הוא, משום שכן כב'ן קנו מקומם ג"כ בחצי המדרגה התחתונה דגלגלתא דב'ן, דהיינו באח"כ דגלגלתא כנ"ל, וא"כ יש סברא עתה, שבסגולת המ"ה החדש, אשר הבינה נתעלה על ידו מחציה התחתונה וכאה להעליונה, הרי צריכה ליקח אתה גם חלק מחויב דשם : ותינו הכתרים שבתם, אמנם מקומם ודאי במקום בינה לבר, אלא משום שחויב דעתיק, קומתם שוה, ע"כ נכחן כמו חויב ותכן, או

פנים מאירות

אין אפשר, שאפי' הכתרים דחויב גם כן לא עלו לכתיב דעתיק, כי לא נתחברו עם הכינה דעתיק בעת שיכתה למדרגה העליונה. והוא משום דבכל זאת, אינם ראויים לכתיב דעתיק מדרגה העליונה: שהוא כתר ממש, והם בחי' פרצוף עיב המקבלים אורותיהם מן הכתר ממעלה למטה, וע"כ, בהכרח סתמלכשים בווי' דעתיק, המקבל ג"כ אורותיו ממעלה למטה דונסתם, כמ"ש לעיל. וכיארר הספיקות דז' הכתרים דז"ת וכו' ית' בענפים הכאים בע"ה.

ענף ג"ה

לפי שאין כאן בחכמה ובינה דמ"ה שום כלי כלל, שכאשר לא יש אופ"ם ואופ"ם וכו': כמ"ש הרב לעיל בדרך מ"ז ד"ה וזנה שהויות הכלים כאים מכה הביטוש דאופ"ם ואופ"ם בצאתם מפה דראש ולמטה. דהיינו בהאורות הנמשכים ממעלה למטה, כמ"ש שם בפס"א ובפס"ם עש"ה. וכמ"ש בפס"א בענף הקודם, שאין בחי' כלים רק סתמך והמ"ן ולמטה, משא"כ בראש הא', שהסך משמש שם ממטה למעלה, אין שם כלים. ולפיכך, לפי הבחינה הא', דהיינו שאין ראש הא' דבין מתחבר כלל עם הסמ"ה, משום שאין צריך לו, כי בו לא היה המתלקות האורות, וא"כ יצאו חיר דכתר ב"ן בראש הא' דבין ממטה ולמטה בלכדו ומסתיים כפי הטבור. וראש הסמ"ה, מתחיל מפה דראש הא', דהיינו מפי הטבור ולמטה, עד סיום גופא דא"ק. ונמצא חיר דכתר ב"ן, שנעשה סקיף לכתיב דכתר מ"ה וכתיב דכתר מ"ה, הסה עתה בכתיב ראש הא' דמ"ה, ולפי"ן, אין בחי' כלים בראש הסמ"ה להיות הסך שלו עומד בכינה ומשמש ממטה למעלה. ונדעת, שראש הא' נק' אופ"ם, משום שאין בו כלים. וזה אמרו, שכאשר לא יש אופ"ם ואופ"ם להכות זה בזה אינו נולד ומתהוה בחי' כלי כלל עכ"ל. דאופ"ם, יורה ראש הא' כנ"ל, ואופ"ם היינו הנמשך מפה דראש הא' ולמטה. שכבר האור מלובש ככלי, דמשום שמקבל האור כהסך שלמעלה היסנו, נוהג בו העוביות של הסך, גם בחי' הכאה דאופ"ם עליו, שהים ה' דרגות דהזרכות הסך, כמ"ש שם. וחנה כאן עדיין לא יש אופ"ם ואופ"ם מכתיב המ"ה עצמו, כי אע"פ שאנו מכנים את הראש דמ"ה בשם אופ"ם. היינו רק ביחס ראש הא' דבין הנמצא ממעלה למטה, שהוא אופ"ם העליון עליו מצד הבין, ובערכו נבחן הסמ"ה לאופ"ם, משום שיוצא מפה שלו ממעלה למטה כנ"ל. משא"כ ביחס הסמ"ה כלפי עצמו. היותו עדיין בכתיב ראש הא', ויצאה הראשונה לו, כי מתחיל מטבור ולמטה, כאמור, וע"כ הוא בערכו עצמו, בכתיב אופ"ם, כלומר בלי כלים כלל. וזה אמרו, וכאן אע"פ שיש בחי' סקיף דבין ופנימי דמ"ה עכ"ז סקיף הוא אינו בחי' אופ"ם אלא אופ"ם שנעשה סקיף לפנימי דמ"ה עכ"ל. כלומר, שחם ב' בחי' סיוחדות שאינם ענין זה לזה, משום שלא נתחברו כלל, להיות שהבין אינו צריך אליו כנ"ל, וע"כ יתכן לומר עליהם, שששניהם אופ"ם, כי כאסת גם חיר דבין בערך הסמ"ה ולמעלה דראש הא', גם הוא מקבל האור ממעלה למטה, כנ"ל בפס"א דף רמ"ז ד"ה וזהו וא"כ גם הוא אופ"ם כמו ראש הסמ"ה. גם אפשר לומר

פנים מאירות ענף נה

לומר ששניהם אופ"ם, כי חיר דבין נחשב אופ"ם דמ"ה בהיותו מכתיב למעלה מטבור, וראש הסמ"ה נחשב ג"כ אופ"ם בערכו עצמו, שעדיין אין בו כלים בערכו עצמו, כי הסך משמש בו ממטה למעלה, דהיינו בכינה שלו הנמצאת במקום פה הכלל דראש הנקודים, כמ"ש לעיל.

ולכ"ן הוצרכו לעלות אותן האחוריים של כלי הכתר דחויב דבין וכו': כבר נבאר בפס"ם דף רמ"ז אות"ב, שאח"כ דגלגלתא עצמם, ה"ם ג' הנקודות כתר חכמה כינה דנקודים, ונכתבים בשם ראש חב' או ע"כ, והוא משום דמתחילת אצילותם נתחלק הגלגלתא לב' הצאים, וחצי העליון אינו בחשבון הפרצוף, וע"כ, אח"כ כשהאיר יסוד דא"ק, וחוריד הסך מפי הטבור דא"ק שהים העינים, לסיומא דגופא, שהים פה ראח"פ חזרו ונתחילו ב' הצאי המדרגות דגלגלתא, למדרגה אחת שלימה מה' כלים: גלגלתא, עינים, און, חוטם, ופה, ואז יוצאים בו ג"כ ה' אורות נרנחי בשלימות. משא"כ מקודם זה כתחילת אצילותם, שהיו נתלקים לב' הצאים, ואפילו בראש העליון לא היה בו אלא ב' ספירות גלגלתא ועינים, אשר ע"כ, לא היה בו אלא ב' אורות התחתונים רוח ונפש לבד, שאור דרוח היה בכלי דגלגלתא, ואור דנפש בכלי דעינים דהיינו כספי החכמה, וג' אורות עליונים שהם יחידה חיה נשמה, היו חסדים שם דגמרי אפי' בראש הא', משום שהם חסרון ג' כלים התחתונים און חוטם פה, שהם בינה ז"א ומלכות, כנודע שחסרון התחתונים דהכלים, גורם חסרון בעליונים דהאורות, ולפיכך, לא היה בראש התחתון וז"ל אור הנקבה לבד, שהוא אור הנפש, שמקבל מראש העליון, אמנם אחר שהאיר היסוד דא"ק, וחוריד הסך מהעינים לפה, וחזרו ונתחברו דראש אחר, א"כ קנה הראש העליון את האח"פ שחסרו לו, או נמשכו לו גם ג' אורות העליונים שחסרו לו, וכל אור בא בכלי המיחם לו. כי אור דרוח נפש שהיו ככתר וחכמה, ירדו משם לחוטם ופה, ואורות דיחידה חיה נשמה באין בגלגלתא עינים ואון, ואורות התרשים האלו שהם יח"ג, וכלים התרשים האלו שהם און חוטם פה, מכונים בשם תוספות, לתורות שאינם קבועים כפרצוף, משום שלא היו כן בתחילת אצילותם. והנה מטעם זה, לא נתבטל בחי' ראש התחתון דתחילת אצילות, שהם האח"פ הקודמים ואע"פ שחזרו ונתחברו עם ראש העליון כאמור, היה זה רק להשלים ראש העליון בלבד, שיהיה ראוי לנרנחי שלימים, ונבחן זה, שעלו לשם לבי' בשעת יציאת האורות והשאירו כחם שם. כאופן שגם המה בעצמם אחר שהשלימו לראש העליון, חזרו ונתפשטו משם למקום, כלומר, לבחי' ראש ב' כמו בתחילת אצילותם, ואז עלו אליהם בחי' כלים התחתונים ז"א ומלכות ממדרגה הנמוכה מהם, דהיינו מ"ה דנקודים, כאופן שגם המה נשלמים בחי' כלים שלימים. כי סקיפרא היה בהם אח"פ שהם כתר חכמה כינה, ועתה קנו ג"כ ז"א ומלכות מכה העלית דהתחתון, ואז יצאו גם בהם ה' אורות נרנחי בשלימות, בה' הכלים כתיב וז"ן שנשלטו, אמנם גם הו"ת דנקודים לא נתבטלו מכה עליותם לראח"פ, אלא שהו"ת שמה נבחן בשם מ"ן, כלומר כלי לשלים הכלים החסרים שם לזווג השלם.

פנים מאירות רמ"ט

השלם, באופן שאחר זה חוזרים למקום, כנ"ל אצל ראש התחתון הנק' אח"פ. וזכור זה לכל המקומות, גם תזכור הכלל הזה, שאע"פ שבערך העליון נבחן התחתון באח"פ מ"ם כלפי עצמו, נבחן לגלגלתא ועינים, וסדרגה תיזכר תחתונה היסנו נבחנת לראח"פ שלו, ועד"ז תמיד ממדרגה למדרגה, בכל המדרגות דבין.

ויתבאר לך בזה כל דברי הרב לעיל בענף כ' בענין עליות זוי' דבין, וענין העסרתם שם את החויג כל עוד שאינם יוצאים משם, עש"ה. דהיינו להשלמת הכלים החסרים שם ותבין בזה ההבחנות דכלים דפנים, וכלים דאחוריים עש"ה. והצריך לענייננו הוא, מ"ש שם בדרך קל"ז ד"ה ונמצא, וז"ל, ונמצא כי בודאי הוא שבערך בחי' זו יותר גדולה הארה של החויג תבאים להם מחדש, מהארה שהיתה להם בראשונה, לפי שהארה ראשונה הניחם בכתיב אב"א, והארה זו החדשה החזירם פב"פ, ונמצא כי הארה זו המחודשת נק' פב"פ. אבל בערך בחי' אחרת לא תקרא אלא בחי' אב"א, לפי שלא הגדילה רק בחי' האחוריים, וממילא הוחזרו פב"פ מאלהם, ובכחי' זו תחיה הארה חזו פחותה וגרועה מראשונה, כי הראשונה תיקנה ועשתה כל הפרצופין כולם שלימים, וזאת לא עשתה רק הגדלת חצי האחוריים עכ"ל. עו"ש בסמוך מבחין בין כלים דפנים דא"ק, ובין כלים דאחוריים דא"ק שכלים דאחורים שנתבטלו מאו"א. ה"ם האותיות ברי"ק ח"ה, וכלים דפנים שנשארו כאו"א ולא נתבטלו בזמן שביח"כ, ה"ם או"כ ל"ל מספר"ת עש"ה. וזכור אותם היטב בכל החמשך תדרושים שבכאן. פירוש הדברים, שכתיב דנקודים העומדים מטבור עד סיומא דגופא באח"פ דגלגלתא כנ"ל, אשר אח"כ בכה עליותם של ז"א ומלכות מ"ה דנקודים, נשלמו בהם ה' הכלים כחבוזין הצריכים לזווג השלם דנרנחי. הנה צריך להבחין בהם, מה שקבוע בהם, דהיינו שבא להם סתחילת אצילותם, ומה שנתחדש בהם אח"כ ע"י הארת יסוד א"ק, שהמשך הכלים ההם. זה אמרו שאו"כ ל"ל מספר"ת ה"ם הכלים הקבועים דחכמה כינה דנקודים, דהיינו כמו שיצאו בתחילת אצילותם בכתיב חצי מדרגה התחתונה דגלגלתא דהיינו באון חוטם פה שלה כנ"ל. והכלים דבד"ק ח"ה, היינו אותם הכלים שיצאו ונתחדש בהם מכה חז"א ומלכות שעלו ונתחברו אליהם להשלמת ה' כלים בהם כנ"ל: כי אע"פ שהו"א ומלכות האלו חזרו אח"כ ונתפשטו למקום כנ"ל, מ"ם החידוש כלים שהשלימו בכתיב נשארו שמה כצורתם ממש, כל זמן שנתקיימו חו"ן האלו במקום למטה, כמ"ש שם.

זה אמרו, שהארת החויג הכא להם מחדש גדולה מהארה שהיתה להם בראשונה, לפי שהארה ראשונה הניחם בכתיב אב"א, והארה זו החדשה החזירם פב"פ עכ"ל. כלומר, אע"פ שכלים החדשים שנתעלו מכה הארת יסוד א"ק, הם כלים התחתונים ז"א ומלכות כנ"ל. והכלים שהיו להם בהאשונה, הם כלים העליונים כתיב. כנ"ל. מ"ם כלים החדשים דתוספת עדיפי, שהיו בטרם שניתוספו שם לא היה בכלים רכתיב דנקודים, אלא אור הנקבה ואור הנפש, כנ"ל. שנק' אב"א, כמ"ש שם. משא"כ אחר שניתוספו שמה כלים דז"א ומלכות, חרי נשלמו בת' כלים, וע"כ

וע"כ נקשה בהם זווג השלם, ויצאו ה' אורות נרנח"י בשלימות, שנק' פכ"פ, וזה אמרו, נמצא כי הארה המחודשת נקרא פכ"פ. כי משום זה אפשר לקרא להחידוש כלים דתוספת, בשם כלים דפנים, והכלים שהיה להם מראשונה דהיינו הכח"ב שהם אוכל מספר"ת, בשם כלים דאחורים. וזה אמרו, אבל בערך בחי' אחרת לא תקרא אלא בחי' אכ"א, לפי שלא הגדילה רק בחי' אחוריים. כלומר, דאם אנו מסתכלים בכחינת מה שהשלימו את הכח"ב, הרי לא השלימו להם אלא כלים התחתונים לכה"ב, שהם זיא ומלכות, כי לא היה חסר בהם יותר כנ"ל. ולפיכך אפשר לקרא לזה התוספת שנתחדש מכה עליית זיא ומלכות לכח"ב, שהם בדיק ח"יה בכחי' כלים דאחורים, ובחי' הכלים הקבועים, דהיינו כח"ב שהיה בהם מתחילת אצילותם, בשם כלים דפנים, דהיינו כחיפך סהנ"ל.

ובענין החילופי שמות הללו צריך אמנם שתבין, מה שתכריח לו להרב להחליף הכינויים האלו של זה בזה, גם צריך שתבין הגדר שבהם, כי סוף סוף איזו נקי פנים, ואיזו נקי אחור. אמנם כבר נתבאר לך בענין, שאין הכלי נכחנת בעיקר, רק לפי האור המלוכש בה, ואם אפילו הכלי הוא דכתר, אבל מלוכש בה אור הנפש, אז נקראת בשם ספירת אור הנפש, דהיינו ספי' מלכות, כי אנו מגדירים תמיד שם הספירה, רק על פי הארתה, וזאת במקום תנחוף לנו לנתח ולפרט ענינה להכנת איזה ענין, או חודרים אנו לתוכנה של הכלי, לפי שורשה עצמה. וזכר מוכן, שהכלים המכונים אוכל מספר"ת דהיינו כלים דכח"ב שמלבישים מטבור עד סיומא דגופא דא"ק, שהם אח"פ דגלגלתא דנקודים, אשר בתחילת אצילותם לא היה בהם אלא אור הנפש כנ"ל, ודאי הוא שנקראים אז כלים דאחור, ולא פנים. כי זה הכלל, אשר כל זמן שלא יש בהכלים מאורות דג"ר, שהם נשמה חיה יחידה, נקראים בשם כלים דאחורים, כלי להתחשב כלל בתוכנם של הכלים לפי עצמם כנ"ל, וזה ברור. ולפי"ז מוכן ג"כ אשר אח"כ כשהאיר יסוד דא"ק, והעלה להם הכלים דזו"ן, שהם הכלים המכונים בדיק ח"יה, שאז יצאו בהם ה' האורות נרנח"י בשלימות כנ"ל: שירדו האורות דנפשרוה בכלים דבדיק ח"יה, והאורות נח"י באו בכלים דאוכל מספר"ת, אי"כ מוכן בכירור, שאז נקראים הכלים דאוכל מספר"ת בשם כלים דפנים, שהרי אורות דג"ר מלוכשים בהם, וכלים דבדיק ח"יה נק' כלים דאחור, שהרי אורות דנפש רוח מלוכשים בהם.

אמנם בזמן שביה"כ דז"ת דנקודים, שנרמו אשר גם הכלים דאחורים דא"א הנק' בדיק ח"יה הנו, חזרו ונתבטלו ונפלו למטה, ולא נשארו שמה וזאת מה שהיה בהם מתחילת אצילותם דהיינו כלים, דאוכל מספר"ת, ונמצא משום זה שחזרו ונעלמו גם האורות דג"ר, שהיו בכלים דאוכל מספר"ת האלו ולא נשאר בהם אלא אור הנפש בלבד, כמו מתחילה, אי"כ ברור הוא, שחזרו האוכל מספר"ת לבחי' כלים דאחוריים. ותדע, אשר רק במקום הזה ובשעה זו, שאנו רוצים לדבר סתם דבדיק ח"יה, כלפי מה שאינם מתחברים עם האוכל מספר"ת אנו מוכרחים לכנותם לפי שעה בשם כלים דפנים

ואלו הן ג' ספיקות: א', אם נאמר שיש ב' אורות מקיפים, א' דמ"ה, וא' דב"ן, וב' או"פ א'

דפנים, והיינו על שם שבסיבת העדרם מהפרצוף נאבד אור הפנים מהפרצוף, ואם יחזרו להפרצוף מחזירים ג"כ אור הפנים לשם, ולהכחנה הזו אנו מכנים אותם לפי שעה, בשם כלים דפנים, ואע"פ שהכלים הללו אינם כלל בחי' פנים לעולם, שהרי אפילו בזמן הגדלות כטרם שנתבטלו שהיו עוד מחוברים בהפרצוף, מי"ם לא היה בהם עצמם, וזאת אור דאחוריים כנ"ל, ואין צ"ל אחר שירדו ונתבטלו, בזמן שאבדו מעלתם לגמרי, ודאי שאינם בחי' פנים כלל. אלא שנקראו כן, בשם מושאל, מטעם הנ"ל. וזכור זה לכל המקומות. והנה נתבאר לעיל בפמ"א דף רמ"ח ד"ה והנה, אשר חס"ה החדש, שיש לו כח"ב בראש שהים גלגלתא עינים ואזן, הריחו משיב ג"כ בחי' האזן להראש דב"ן, שנתבטלה ויצאה מהראש דב"ן בסיבת שביה"כ, שהרי שם כל ג' הכלים און וחוטם פה אינם בקבועות אלא בכחי' חוספת, וע"כ גם כלי דאזון חזר ונתבטל ויצא מהראש בזמן שביה"כ, והנה עתה כביאת מ"ה החדש שיש לו כח"ב בראשו, נמצא שמחזיר גם את הבינה דב"ן לראש, עש"ה כל החמשך. והנה לפי זה נמצא שהמ"ה חזר והעלה איזה חלק מהכלים דבדיק ח"יה הנו, דהיינו מבחי' בינה שבהם, והשיבם להראש כמקודם שביה"כ, אשר כשיעור הזה חזרו האו"א והשיגו בחי' אורות דג"ר כמו שהיה להם מטרם הביטול, והים ג"ר דנשמה לבר, משום שעדיין לא נתעלה ונתחבר כל ג' הכלים אח"פ לגלגלתא ועינים כמו שהיה בזמן הגדלות דנקודים, אלא רק הבינה שהים און הוחזרה להראש, וא"כ אין כאן אלא ג"ר מבינה לבר, וזוה תדע, שכל הספיקות האמורים כאן בג"ר וד"ר דח"י, אינם אלא מבחי' ג"ר דנשמה לבר, כי יותר מזה לא נתעלה עתה בכח המ"ה, כאמור. וזכור זה לכל המשך הדרושים שלפנינו. וזה אמרו, ולכן הוצרכו לעלות אותן האחורים של כלי הכתרים דחוי"ב וכו'. פירושו, כיון שלפי הספק הזה שעוסק בו, כאן, נכחן שאפי' הכתרים דחוי"ב, שנתעלו בסגולת המ"ה מכה בינה שלו, כנ"ל, אינם מתלכשים בראש דעתיק אלא בז"ת שלו, כמ"ש זה בסט"ק, אי"כ ודאי שלא נשאר בג"ר דנקודים המלוכשים בראש דעתיק, וזאת כלים דאחורים דכתרים דחוי"ב, כנ"ל דרמ"ח ד"ה והנה, שהם מחכלים שנק' אוכל מספר"ת, כלומר, אותם הכלים הקבועים בהם מתחילת אצילותם, אשר הסה לא נתבטלו מעולם, ולא ירדו משם מסיבת שביה"כ. באופן, שנמצאים עתה בראש דעתיק, ג' כלים, שהם: כלי דה"ר דכתר דנקודים שבה מתלכש כתר דעתיק דס"ה, וב' כלים דאחוריים דכתרים דחוי"ב, שבהם מתלכש חוי"ב דעתיק דמ"ה. וזוה נכחן ג"כ, שנתעלו עי"ז האחורים דחוי"ב, מבחי' אחורים לבחי' פנים, שהרי חוי"ב דעתיק אורות דפנים הסה, ומלוכשים באחורים דכתרים דחוי"ב, וא"כ הרויחו בהם בחי' ג"ה, וזה אמרו, ולכן הוצרכו, לעלות, וכו' והבן. וזכור מאד כל המתבאר כאן, כי חס"ה העיקרים להבין על ידיהם כל ההמשך בהספיקות דרד"א, כי לא נזכר להכפיל אריכות הזה בכל מלה ומלה.

אבל

אבל האורות שלהם לא עלו למעם הנ"ל: שהרי נתלכשו בהם אורות המעולים יותר מהם, דהיינו האורות דחכמה ובינה דמ"ה כנ"ל, שהם בחי' אורות דפנים.

סימן א"א ג' פי' א' מקיף וא' או"פ וג' כלים שהם כלי דכתר דב"ן וב' כלים של חוי"ב דב"ן: כי ה"ר דכתר ב"ן המתחילים סמצח דראש הא' דב"ן, שהוא למעלה מטבור דא"ק, נחשב לאו"ם לראש עתיק המתחיל למטה מטבור דא"ק, כמ"ש בפמ"א לעיל דף רמ"ז ד"ה וכבר, וג"ר דכתר מ"ה הים או"פ, ומלוכשים בראש עתיק בני הכלים שנשארו בג"ר דנקודים, שהרי הביטול לא נגע בהם, דהיינו הנק' אח"פ דגלגלתא דב"ן, הקבועים שם ואין בהם מבחי' חוספת, וע"כ לא שלט הביטול בהם כנ"ל: וכחי' און דשם נכחן שהוא מבחי' כלי דה"ר דכתר ב"ן, וחוי"פ דשם נכחן לבי' אחורים דכתרים דחוי"ב דב"ן, דהיינו מבחי' אוכל מספר"ת, כנ"ל, והרי לפניך, או"ם א', ואו"פ א' וג' כלים.

ספק חב' וכו' שיש או"פ א' דמ"ה וב' מקיפים וכו': וזוה החלוקה חב' מבחינה הא' הנוכר לעיל בדברי הרב, אשר הגם שאו"ם דמ"ה אינו ראוי שיתחבר עם הכ"ן למעלה מטבור דא"ק, משום שאין שם מקום חסרון שיוצטרך להתפשטות ב' להשלימו, כנ"ל בפמ"א דף רמ"ז ד"ה און, מי"ם אפשר שנים או"ם דמ"ה יצא ג"כ למעלה מטבור, דהיינו סמצח דראש הא' דב"ן עד פי הטבור, אלא שאינו מתחבר שם לפרצוף אחד עם האו"ם דב"ן, משום שאינו צריך לו עש"ה.

ולפי"ז עדיין אין שום התפשטות דה"ר דכתר ב"ן לבחי' מטבור ולמטה דא"ק, דהיינו לפנימיות הראש דעתיק, משום שעומד לעצמו בלבדו בבחי' ראש הא' דב"ן, סמצח עד פי הטבור ושם מסתיים, כי אינו מתחבר עם חס"ה להתפשט ג"כ כמוהו, מטבור ולמטה לג"ר דעתיק, וזה אמרו, ונמצא עתה שיש או"פ א' דמ"ה. כלומר, שאין שום התפשטות מה"ר דכתר ב"ן לפנימיות דראש עתיק, כי לרוב שלמותו אינו מתחבר כלל עם חס"ה, ונמצא, שאין בראש דעתיק בפנימיותו, וזאת כח"ב דמ"ה לבר, אמנם יש שם ב' מקיפים, דהיינו או"ם דב"ן, ואו"ם דמ"ה, אלא שאינם מתחברים זה לזה, כאמור. סימן בג"ד פירושו ב' מקיפים ג' פנימים וד' כלים וכו': כי יש כאן ב' מקיפים: א' דב"ן, וא' דמ"ה, כנ"ל ע"ש, ומאחר שיש ג"כ או"ם דמ"ה, המתחיל סמצח דראש הא' ומסתיים כפי הטבור דא"ק כנ"ל, אי"כ נכחן תאו"ם הזה, לבחי' ראש א' דמ"ה, שספה שלו ולמטה דהיינו מפי הטבור דא"ק, מתפשט הראש דעתיק דמ"ה בבחי' מלמעלה למטה, כסוד הסתכלות ב', וא"כ יש בו כלים בראש דעתיק דמ"ה לג' ספירות כח"ב שלו, ואין האורות דחוי"ב דכתר מ"ה צריכים להתלכש באחורים דכתרים דחוי"ב דב"ן, שכבר יש להם כלים משל עצמם, כנ"ל. ולפיכך, צורך שיעלו האורות דאחורים דכתרים דחוי"ב להתיישב בכלים שלהם, כי מה שאמרנו בספק א"א ג', שלא עלו האורות הללו, היה זה, מטעם שאורות דחוי"ב דכתר מ"ה לקחו מקומם, עש"ה, משא"כ עתה, שהאורות דחוי"ב דכתר

דכתיב מיה יש לחם כלים משל עצמם, איכ ודאי שהאורות דאחורים דכתרים דחויב דבין, נשארים במקומם בכלים שלהם, וזה אמרו, שיש עתה נ' פנימים. דהיינו : פנימי א' כתיב דכתיב מיה, פנימי ב' אור דאחור דכתיב חכמה דבין, פנימי ג' אור דאחור דכתיב בינה דבין, וזה אמרו, שיש עתה ד' כלים. דהיינו : ג' כלים הנשארים בגי' דנקודים שלא שלט בהם הכיטול, שנק' און חוטם פח דנגלגלתא, שהם סבחי' אוכל מספרת כניל : שאון ה"ם כלי דהיר דכתיב בין, וחוטם ה"ם אחור דכתיב חכמה, ופה ה"ם אחור דכתיב בינה, ועוד יש כלי חדש דכתיב, דכתיב מיה גופתי, שנמשך מחדש ספח דראש הא' דמיה, כניל, הרי יש כאן ד' כלים.

וכפי' אינו צריך שיעלו האורות של ב' כתרים דחויב דבין וכו' : כלומר, סאחר שאוים דבין מתחבר עם אוים דמיה, לפרצוף אחד למעלה מטכור דאי, כניל, איכ ודאי שחיד דכתיב בין מתפשט עם המיה גם מטכור ולמטה דא"ק, ולפנימית הראש דעתיק, כניל דף דמיה דיה הכחי' הב', ונמצא שיש כאן גם אויפ דבין, והוא ודאי, שאינו יכול להתלבש בכלים דמיה, אלא לכלים דבין הוא צריך, ועיכ בהכרח שאוים דבין החוה, מתלבש בכלים דאחורים דכתרים דחויב דבין, שישנם במקום הזה ומעולם לא ירדו, להיותם סבחי' אויפ מספרית, כניל.

וזה אמרו, וכפי' אינו צריך שיעלו האורות של ב' כתרים דחויב דבין, והוא, משום שאוים דכתיב חויב הללו, וזה הכלל, בכל מקום שיש אור היותר מעולה להתלבש בהכלי הוא דוחה סחלי' ההוא את אור הנרוץ הימנו, ואפי' במקום שהנרוץ יש לו יחס יותר קרוב אל הכלי, כניל בסופן אמר.

אמנם כחיי כלים תוא שצריך שיעלו וכו' : היינו כלים דאחורים דכתרים דחויב סבחי' אויפ מספרית כניל, שבהכרח הוא שנעלעו עתה, וחתת שמקודם זה היה מלוכשים בהם רק אורות דאחורים ונם סבחי' כתרים דחויב, התלבש בהם עתה אור הפנים וגם כחי' אור הכתיב ממש, שהיא התפשטות היר דכתיב בין, כניל, וזה אמרו שצריך שיעלעו וכן היטב ואל תמעה לפרש שהיה בהם כיטול ונפילה בכלים האלו בזמן השבירה, אשר עתה חורו ונתעלה, כי כבר נתבאר שהם סבחי' הכלים דאויפ מספרית הקבועים בפרצוף שאינם סבבטלים, אלא כניל, ועיכ בכל הספיקות תאמרו כאן, אין אנו מסופקים, רק בהאורות דפנים דכתרים דחויב, וכן בכלים דפנים שלהם סבחי' בודק היה, להיותם סבחי' תוספת כניל, משאיכ בכלים דאחורים דכתרים ההם, ברור לנו שהמה בראש, כי לא נתבטלו ולא ירדו מגי' דנקודים מעולם, כמיש לעיל דף ר"ג דיה וכוה עשיה.

סימן בבין פוי ב' אוים וכו' פנימים ווי כלים וכו' : ונמצא כאן, שאוים דמיה התחבר עם אוים דבין לפרצוף אחד ממש, כמו כשאר פרצופי אצילות : ומתחילים מספח דראש האי דבין דאיך עד פי הטכור דא"ק, ועיכ יכלה חיד דכתיב בין, להתפשט גיכ למטה מטכור יחד עם המיה ולהיות לאויפ לגי' דעתיק, ואיכ יש

א' דמיה וא' דבין, וכפי' אינו צריך שיעלו האורות של ב' כתרים דחויב דבין, שהרי האורות פנימים הם כיכ רבים כמו המקיפים אמנם בחיי כלים, הוא שצריך שיעלו והטעם. לפי שאין כח בכלי דמיה למכל אויפ דמיה : כי אם יהיה כל אור ואור בכלי שלו, ניחא, אבל עתה הכלי דמיה מקבד אור דמיה ואור דבין, וכן הכלי דבין מקבד שניהן ואין יכולת בכלי של מיה למכל אויפ של בין שהוא סיג, ולכך, צריך שיתגדל הכלי זה, עיי הכלים של כתרים של חויב דבין, ואיכ צריך, שכל בחי' כלים דפנים ואחור יעלו למעלה, אבל האורות שלהם, ישאר, למטה בנופא דעתיק, כי אין צורך בהם לעלות שם בראשו, כניל, והוא סי' בבין פ"י : ב' אורות מקיפים, וכו' פנימים, וכו' שהם : כלים דבין, ודמיה, וכו' פנים, וכו' אחוריים דב' כלים דב' כתרים דחויב דבין, הספח הב' הוא סי' בדיך פ"י כי אולי לא הוצרך שיעלו למעלה, רק הפנים של הכלים דב' הכתרים דחויב דבין, והסימן בדיך פ"י, ב' מקיפים, ד' פנימים : א' דמיה וא' דבין, וכו' אויפ דב' כתרים דחויב דבין, וד' כלים : ב' דמיה ודבין, וכו' בחיי הפנים של הכלים דב' כתרים דחויב דבין.

ואית למה למעלה בספק א' שאמרנו שיעלו הכלים של הפנים ואחוריים, ואמרנו שלא עלו האורות שלהם כלל, וכאן שאמרנו שערו הפנים של הכלים, ואמרנו שגם האורות שלהם דפנים עלו עמהן.

והענין כי בספק א', כיון שעלו בחיי הפנים ואחוריים של הכלים, אי אפשר שיעלו האורות מחציתן למעלה, וישארו מחציתן למטה, כי הנה לעלות כולם, אין כח בכלי דרישא דעתיק לסבול בו כיכ אורות, ולכן, לא עלה שום אור, אמנם כאשר עולים הפנים של הכלים לבד, כנוכר בספק זה, או אפשר שיעלו אורותיהם עמהם, ויזכר הראש דעתיק לסובלם, כי מועטים הם, וכעדין בספק הג' שנכתוב עתה, והוא אם עלו האחוריים של הכלים, אפשר, שגם אורותיהם עלו עמהן, כי מועטים הם, משאיכ אם עלו הפנים והאחור של הכלים, שאז אם יעלו כל אורותיהם עמהם יחד לא יוכל הראש לסובלם, ואם נאמר שיעלו מחציתן גיכ אי אפשר כנודע, ולכן נשארו לידם למטה, ספק הג' הוא גיכ סימנו בדיך, והוא עיד הניל, אלא שיש שינוי אחר, והוא שנסתפק לנו בספק הב', הניל, אם עלו הפנים של הכלים דב' הכתרים דחויב דבין, הנה עתה נסתפק לנו אם לא עלו אלא דאחוריים לבד, כלים שלהם ואורות כניל, והנה הרי נתבאר כל הספקות.

ועתה צריך שנבאר מיש למעלה, והוא כי כאשר אנו מסתפקים ואמרים, שאפשר שעלו בחיי האחוריים דב' כתרים דחויב דבין, אל תמעה לומר, כי בחיי הפנים שלהם נשארו למטה בנופא דעתיק, כי דבר זה איא, שהאחוריים יעלו למעלה ברישא, והפנים שהם יותר מעולים, יהיו למטה, בנופא, ואמנם ציל, שבחי' הפנים נשארו במקומם, שהוא באויא לצורך עצמו, ואית

יש בגי' דעתיק ב' אויפ : א' דמיה, וכו' דבין, גם יש שם ששה כלים : א', כלי דהיר דכתיב בין, ב', כלי דאחוריים דכתיב חכמה דבין, ג', כלי דאחורים דכתיב בינה דבין, וכו' ג' כלים הללו, כבר ידעת, שהמה הנשארים שם בקביעות בגי' דנקודים, שלא שלט בהם שום פנים וכיטול לחיותם סבחי' אויפ מספרית, הרי, כלי דפנים דכתיב חכמה דבין, הרי, כלי דפנים דכתיב בינה דבין, וזנה ב' הכלים דפנים הללו הם סבדק חיה, שבהם היה כיטול בזמן השבירה, ספני שאינם סכלים הקבועים בפרצוף כניל, ונמצא שחמה נתכרו עתה ועלו, מכה המיה שנחתכר עם הבין גם למעלה מטכור, שעיי כן נתפשטה היר דכתיב בין לאויפ בכחי' דעתיק כניל, ונמצא שיש כאן ג' אורות חדשים כתיב מחבין, בסוד אויפ, דכתיב בין החוה, ועיכ צריכים האורות דחויב דאויפ חוה לכל בחיי הכלים דכתיב חויב דנקודים ואפי' לכלים דפנים גיכ, ועיכ נתכרו עתה הכלים הללו מחיטול ופנים ועלו לחויב דאויפ דכתיב בין כאמור, והכן היטב, והכלי הששית הוא כלי חדש דכתיב דמיה כניל דף ר"ג דיה סימן בגי' עשיה.

סימן בדיך פוי כי אולי לא הוצרך שיעלו למעלה רק הפנים של הכלים דב' כתרים דחויב דבין : ודע, כי כאן שינה לשוננו וקורא את הכלים סבחי' אוכל מספרת בשם כלים דפנים, ע"ד שמכנה אותם כן לעיל בדף קל"ז ד"ה וסימן ע"ש, והוא מטעם שמוכא לקסן, שהכלים דכתיב חיה מתחברים כאן אליהם לפרצוף אחד ראש וגוף, בהמצאם בזית דעתיק, וכבר נתבאר בפס"א לעיל דף ר"ג דיה אמנם, אשר בשעה, שהכלים דכתיב חיה מתחברים לכלים דאויפ מספרת לפרצוף אחד, אז חוזרים הכלים דאויפ מספרת לבחי' כלים דפנים, ובדק היה מכונים אז כלים דאחוריים, עשיה, ותספק כאן, אולי אין צורך שיעלו גם הבדק חית, כי יוכלו להשליסם גם בהיותם בזית.

ולפיכך יש כאן, ב' מקיפין, ד' פנימים, וד' כלים, דהיינו : ב' המקיפין דמיה וכו', וד' פנימים, היינו : פנימי דמיה, ופנימי דבין, ופנימי דכתיב חכמה, ופנימי דכתיב בינה, וד' כלים, היינו : כלי דהיר דכתיב בין, וכלי דכתיב דכתיב מיה, וכלי דפנים דכתיב חכמה, וכלי דפנים דכתיב בינה, ופנימי דבין איצ כלל לכלים דכתיב חויב, סימן בדיך (ב') והוא עיד הניל וכו' אם לא עלו אלא האחורים לבד וכו' :

כלומר, אולי אין הכלים דכתיב חיה באים כלל בזית דעתיק, ואיכ לא יש בראש דעתיק, וזלת חצי חסדרגה מבי' הכתרים של חויב דבין, אשר אז נאבד מהם בחיי הפנים, ונשארים רק בחיי כלים ואורות דאחוריים לבד, כניל בפס"א דף ר"ג דיה וכוה, עשיה.

והנך מוצא דהן בסופן בדיך א' והן בסופן בדיך ב' הנה ברור לנו, אשר הכלים דאויפ מספרית דכתיב חויב דבין, נשארים בגי' דעתיק, וכל הספק הוא רק בכלים דכתיב חיה, אם ישנם בזית דעתיק, או אינם שם אלא באויא דאצילות : כי אם ישנם בזית דעתיק, נמצאים מתחברים עם הכלים דאויפ מספרת לפרצוף אחד, אשר אז חוזרים כלים דאויפ מספרית לבחי' כלים דגיה, וכלים דכתיב חיה לכלים

לכלים דו"ת, כאופן שהם מדרגה אחת שלימה, ראש ונוף, ואם אמנם אינם כו"ת דעתיק, איך חסר להכלים דאוכ"ל מספר"ת בחי' הזית שלהם, וממילא שחסר להם בשביל זה ג"ר דאורות, וע"כ אין בראש רק אחורים דכתי' חו"ב מכלים ואורות דהיינו בבחי' רוח נפש לבד כנ"ל בפס"א דף ר"ג ד"ה אמנם, ע"ש.

ומעטו של המפק הזה הוא, משום דזה ברור, אשר הזית של חו"ב דבין, נוסלים או"א, כנ"ל בדברי הרב דף רמ"א א"כ, יש ספק אולי נטלו ג"כ בחי' זית של הכתרים דחו"ב דבין ג"כ, דהיינו הכלים דבריק ח"ה הנ"ל, וחבן היסב, יש בחי' שתפנים מעולים מן האחורים ויש בחי' שהאחורים וכו' : כאן מונה הכלים דבריק ח"ה, בשם כלים דפנים, והוא מטעם שאומר לפנינו, כי הוא המחברם לחזור פנים בפנים, שבהיות הכלים התחתונים אח"פ, שחסר כריק ח"ה, חסירים בראש הפרצוף ולא נשאר שם אלא הכלים דכתר חכמה, שה"ס אוכ"ל מספר"ת לכדום, אז נבחנו, שהם אבי"א, כי אין שם אלא אורות דרוח נפש בכלים דכתר וחכמה, שנק' זה אבי"א, כנודע, אמנם כעת, אשר הכלים דבריק ח"ה, חוזרים ומתחברים עם הכלים דאוכ"ל מספר"ת לפרצוף אחד, אז חורד המסך מתחכמה אל המלכות למקום, ויוצאים מזווג הזה נרנחי שלימים, אשר האורות ח"ה יחידה מתלבשים באוכ"ל מספר"ת, והאורות דנשמה רוח נפש מתלבשים בכריק ח"ה, והנך מוצא שהכלים דבריק ח"ה, אע"פ שהם עצמם בחי' זית, ואח"פ שיצאו לבד מהמדרגה, שאינם מושבים שם, וז"ל בסוד חוספת, ולא בקביעות, מ"ס גדלה מעלתם מאד, כי א"א לפרצוף ששיג בחי' ג"ר ופכ"פ וז"ל,ם, כאמור.

זה אמרו, כי בערך שאור הפנים הוא המחברם לחזור פכ"פ, נמצא כי אור הפנים גדול, כלומר, שאותם הכלים דבריק ח"ה שנק' בחי' פנים ובחי' חוספת, ערכם גדול בזה, שהמה כחזירתם לפרצוף, נמצאים מחזירים לפרצוף בחי' פכ"פ וג"ר כנ"ל, וע"כ אפשר לומר שהמה יותר מעולים מהכלים דאוכ"ל מספר"ת, ואע"פ שהמה כלים דכו"ת, והמה בקביעות בפרצוף, מ"ס בהם עצמם בהיותם בלכדום, אין בהם אלא ג"ר לבד, שהם אבי"א, ואיך הכלים דבריק ח"ה יותר חשובים, שמחתם שבים האורות דפנים, כאמור.

זה אמרו, ובערך שהאור של האחוריים הם בונים כל פרצוף העקרי, אבל אור הפנים, אינו אלא להחזירו פכ"פ וכו', כלומר, כי האור דאחוריים המלוכב בהכלים דאוכ"ל מספר"ת, יש להם המעלה חזוה, שהמה עיקר בנינו של הפרצוף, כי המה הכלים הקבועים בו לעולם, בלי חוספת וכלי סנרעה, אבל אור הפנים המושב לפרצוף ע"י הכלים דבריק ח"ה, אינו נשאר שם בקביעות, אלא בבחי' חוספת, והוא שם רק בדרך עולה ויורד, וזה אמרו, ולכן אור האחוריים גדול מאור הפנים : כי המה בקביעות בפרצוף, כאמור.

וד"א שאור הפנים מעולה לפי שהוא בא בסוד חוספת וכו' : כלומר, דאחר שמתחברים הכלים דבריק ח"ה לפרצוף, או אותם האורות האחוריים שהיו באוכ"ל מספר"ת חוזרים

וא"ת עדיין קשה הדבר לומר, שהאחוריים, יעלו ברישא דעתיק, ופנים באו"א, הלא או"א, גרועים מנופא דעתיק, וי"ל לזה תשובה, ובכללה יתורק המהות אחרות שיש כאן בספיקות האלו, הנה נת"ל, כי יש בחי' שהפנים מעולים מהאחוריים, ויש בחי' שהאחוריים מעולים מן הפנים : כי בערך שאור הפנים הוא המחברם לחזור פכ"פ נמצא כי אור הפנים גדול, ובערך שהאור של האחוריים הם בונים כל פרצוף העיקרי אבל אור הפנים אינו רק להחזירו פכ"פ לכן אור האחוריים גדול מאור הפנים.

והנה כיון שיש ב' בחי' אלו, נכריע ונאמר, כי ודאי הוא, כאשר אלו ב' בחינות פנים ואחוריים כאים ביחד, אז ודאי שאור הפנים מעולה, לפי שהוא בא בסוד חוספת, על היות לו כבר אור האחור, שזה נתרבה ונתוסף עליו, ומחזירם פכ"פ, ולכן אמרנו בספק ב', שאפשר לומר, שאור הפנים עלו למעלה בראש, ואור האחוריים נשאר למטה בנופא דיליה, אבל בספק הנ"ל, שלא בא בעתיק רק בחי' האחור רבד, או אין לומר שגם בחי' הפנים יבאו ויהיו למטה בנופא דעתיק, דאי"כ הרי הם מחוברים, ואיך יהיו הפנים למטה והאחור למעלה, לכן נשאר הפנים באו"א, ואור האחור יעלה בעתיק, שכיון שאינן מחוברים יחד בפרצוף א', ודאי הוא שאור האחור גדול מאור הפנים, כי אם אור הפנים לא נתוסף על האחור, אלא שיהיה לבדו, הנה גרוע וקמן מאור האחור, לכן נשאר לאו"א.

(מ"ק ולי הכותב נשאר לי ספק והוא שכבר למדנו שמן הכתר של ס"ג אינו לוקח העתיק רק ה"ר כנ"ל ולי יש ספק אם נאמר שכדום נתערבו עם כתר שבכתר דמ"ה לבדו, או אם נאמר שאלו ה"ה אורות כיון שהם בחי' פרצוף אחד אח"כ גדלו ונכפלו ונעשו פרצוף אחד מ"ם ואו היו ה"ה ספירות אלו נגד י"ם דכתר של מ"ה ע"כ.)

ענף נ"ז

והרי נחבאר הספיקות שיש ברישא דעתיק, ועתה נבאר בחי' ו' כתרים שר זית, שהם מלכים שמתו, ואמרנו לעיל, שאפשר שעלו בעתיק, ואמנם בחי' גופא דעתיק, כפי מה שיהיו הספיקות בענין רישא דעתיק, ימשך ממנו מה שנשאר למטה בנופא דיליה מבחי' חו"ב דבין : כי כפי מה שעלו ברישא דעתיק, עדין יודע מה שנשאר למטה בנופא דיליה מבחי' חו"ב דבין, אמנם מבחי' הכתרים דית דבין, צריך לבארם עתה כל הספיקות הנופלות בהם, והנה כפי הבחי' הא' וספק א', שסימנו א"א ג' הנה או נשארו האורות דאחור דחו"ב דבין למטה בנופא דעתיק שד"ה ו"ת, ואור הפנים נשאר באו"א.

וזה מקומם בהסתלקותם שם, כי אור האחור דכתר דחכמה דבין הוא כחסד דעתיק, ומשם מאיר אל הג' אמצעית שהם תג"ת שבו, ואור האחור דכתר דכינה דבין הוא

חוזרים ויורדים למקומם, דהיינו להכלים דבריק ח"ה, שהם בחי' ז"ת וכלים האמיתיים האורות ההם, ואור הפנים שבא בסוד חוספת, מתלבשים אז בכלים העליונים, דהיינו באוכ"ל מספר"ת כנ"ל, ואיך ודאי הוא, שבשעה שישנם לשניהם בפרצוף, הרי אור הפנים למעלה בראש, ואור האחוריים למטה בנוף, אמנם בשעה שחוזרים ונפרדים מהכלים דאוכ"ל מספר"ת, חוזרים ונעלמים האורות דג"ר, ואורות דרוח נפש עולים לכלים דאוכ"ל מספר"ת כנ"ל, איך אור דרוח נפש יותר חשוב מאורות דג"ר בשביל הפרצוף, משום שאורות דרוח נפש אינם מסתלקים ממנו לעולם, ומאירים וכונים אותו תמיד בכל עת, וחבן היסב, וכבר ידעת, אשר אור דג"ר נק' אור הפנים, ואור דרוח נפש נק' אור דאחורים.

לכן נשאר הפנים באו"א : כלומר, הכלים שמחזירים את הפנים שהם ברק ח"ה, ולחיותם בחי' זית דג"ר דחו"ב דבין, ע"כ שייכים לאו"א דאצילות, שנטלו הזית דחו"ב דבין, כנודע, שאינם מחוברים יחד בפרצוף אחד ודאי הוא שאור האחור גדול וכו' : כלומר, אורות דרוח נפש שנשארו בכלים דאוכ"ל מספר"ת, גדול מבחי' אור הנשאר בכלים דבריק ח"ה, אבל ודאי, שאין אז בהם מאור הפנים ולא כלום, שהרי אפי' בהיותם מחוברים בפרצוף, אין בהם, אלא אור האחור, אלא מכה אותם בשם אור הפנים, להיותם הסיבה לאור הפנים, כנ"ל, וע"כ, הוא שם מושאל לבד, וזכור זה, ואל תתבלבל, כי לא יתכן כלל אפי' לחשוב ולתרהר שיהיה אור האחור שהוא ג"ר ובחי' ו"ק, גדול מאור הפנים שהוא תמיד בחי' ג"ר ולא זולת, כנודע, גם לא יצוייר כלל, שיתיה אור הפנים לבדו, בלי נפש רוח, שהרי דרך האורות שהתחתונים כאים מתחילה להכלים, ולבסוף כאים העליונים, כנודע, אלא כאמור, שהוא שם מושאל מתוך סיבה הנ"ל, וגם, מטעם שאור האחור משמש בפרצוף בקביעות וכונה אותו תמיד כנ"ל.

ענף נ"ז

האורות דאחור דחו"ב דבין למטה בנופא דעתיק שהם זית ואור הפנים נשאר באו"א וכו' : וזה הכלל, שבכל מקום האמור שלא יש בראש דעתיק וז"ל כלים דאחורים דכתרים דחו"ב דבין, דהיינו כמ"א א"ג, כנ"ל, וכד"ד ב', שזה יורה, שחסרים להם הזית, שהם בחי' הכלים דבריק ח"ה המכונים פנים כנ"ל, וע"כ יחסרו להם ג"ר דאורות כנ"ל, איך מוכן מאלו שאין הכלים דבריק ח"ה הללו מצויים בנופא דעתיק, דאלמלי היו שם בנופא איך מחוברים המה להכלים דאוכ"ל מספר"ת שבראש כראוי להיות כאן, שאו חזרים הכלים לבחי' פכ"פ כנ"ל, ואיך איך אפשר שיהיה בהכלים דאוכ"ל מספר"ת רק אור דאחורים ולא פנים, אלא ודאי שהכלים דבריק ח"ה חסרים בהם, ואינם עמהם בפרצוף אחד, ובהכרח הוא שהמה בפרצוף אחד, והיינו באו"א דוקא, ולא בזולתם, כמ"ש לעיל ע"ש.

כי אור האחור דכתר דחכמה דבין הוא כחסד דעתיק וכו' : וצריך שתזכור כאן המכתבאר

פנים מאירות

המתבאר בעניניו, אשר החיוב מתחלקים לפעמים לבי פרצופין עליון ותחתון, שהקליון נק' אוי"א עילאין והתחתון נק' ישסו"ת, ולפעמים חוזרים ומתחברים שניהם לפרצוף אחד ביסין ושסאל, אשר היססו"ת שהיה בכחי' פרצוף נפרד תחתון, חוזר ועולה לקומת או"א עילאין, אלא בשסאל שלו, ונמצאים אז אוי"א וישסו"ת ביסין ושסאל בקומת שוה.

והנה עדין כמשי יש להבחין גי'כ, בניד ודיד דחויב דבין, שנתקנו בפרצוף עתיק, כי גיד דחכמה ודיד רבינה, אפשר שיתקנו שניהם בקומה שוה, אלא בדרך קוין, שגיד דחכמה יהיו בקו יסין ודיד רבינה בקו שסאל, ואפשר שיבואו כבי' פרצופין עליון ותחתון על דרך שיצאו בנקודים, שסתחילה יצאו אוי"א עילאין במקום גיד דנקודים ותתפ"כ שלהם יצאו כבי' מלכי חגית, ואח"כ יצאו ישסו"ת בסוד שנתפשטו ג' קוי כח"כ למקום חגית, וכחי' תתפ"כ שלהם יצאו כבי' מלכים נחיים, כמ"ש הרב לעיל דקמ"ח עש"ה. והנה זה תלוי, אם הכלים דבדק היה שהם חצי סדרנה התחתונה דחויב, חוזרים ומתחברים בחציהם העליונה שהם אוכל מספרת, או שאינם מתחברים, כי כשעה שאינם מתחברים נכתבים הכלים דאוכל מספרת לבחי' אוי"א עילאין, וכלים דבדק היה לבחי' ישסו"ת, דהיינו לבי' פרצופין נבדלים זה מזה עליון ותחתון, דע"כ שניהם חסרים, כני"ל, וכשעה שחורד המסך למקומו, וכלים דבדק היה חוזרים ומתחברים עם הכלים דאוכל מספרת לפרצוף אחד גיד וז"ל, נכתבים אז אוי"א וישסו"ת לחד פרצוף, אלא בבחי' הקוין דיסין ושסאל כני"ל, וכמ"ש בפמ"א לעיל דף ר"כ ד"ה וז"ל וז"ל וז"ל.

ובזה תבין שבסימן בדיד הא', ששם נמצאים הפנים דכתרי חויב בניד דעתיק, והאחור דכתרי חויב כז"ת דעתיק, ונמצאים הבדק היה מחוברים עם האוכל מספרת כחד פרצוף גיד וז"ל כראוי להיות, אי"כ חוזר אוי"א וישסו"ת לחד פרצוף בדרך קוין, אשר כחד חכמה בקו יסין וכתר בינה בקו שסאל, ועדין גי'כ כבדק חיה שבהם שבז"ת דעתיק יהי' האחור דכתר חכמה בקו יסין, ואחור דכתר בינה בקו שסאל, אמנם יחד הכחינות דגיד ודיד דחויב, חוץ מהכתרים שבהם דהיינו חכמה בינה דחכמה, וחכמה בינה חסד דבינה, שהחם עדיין לא נתקנו כאן, משום דכל חסין שנתקנו בעתיק אינם מגיעים אלא לבחי' כחד לבדו, ולא כלל לסה שלמטה מכתר, כמ"ש הרב לעיל דף רי"ד כשנתקן עתיק לא נתקן סה שלמטה היסנו כלום ע"ש, ע"כ חסה נשארים עדיין פרודות, אשר חכמה ובינה דחכמה דבין, עומדים בחד דעתיק, ומשם מאירים לכל החגית, ונמצאים בינה חסד דבינה דבין, עומדים בנצח דעתיק, ומשם מאירים לכל הנהיים.

ומעם עמידתם בספירות הללו הוא, כי כל כמה שלא נתקנו חרי' נמצאים בבחי' ז"ת חסרי האש וג"ה, דהיינו בבחי' אחורים ולא פנים, ונודע דבכל מקום שנכתבים חזית שהחם חסרי גי'כ, ס"ס יש להם בחי' גיד בהכרה, אלא שהחם מלוכשים בספירה העליונה מהזית, דהיינו בספ"ה חסד שלהם, ע"ד שאומר הרב בספירות דבריאה, אשר אין שם אלא ד' ספירות תחתונות, שנקראו ו"י היכלות, והיכל העליון שבהם שהוא היכל החסד

עין החיים שער עתיק ענה נו

הוא בנצח דעתיק, ומשם מאיר אל גית שהם נהי' שבו. ואמנם דע כי אע"פ שהכלים שלהם עלו למעלה ברישא דעתיק כני"ל, הנה אלו האורות שלהם, ממשיכין ומשלחין הארה אל הכלים ממטה למעלה להאיר להם. והנה אלו הכתרים של ז"ת דבין, הם מתחלקים בז"ת דעתיק, הא' בחד שבו, והב' והג'.

החסד, כולל גיד שלהם, כמ"ש בע"ה שער ס"ו פרק ג' ובכ"ם ע"ש, ועדין כאן מאחר שלא נתקנו כאן בניד ודיד דחויב דבין וז"ל הכתרים לבד, וחויב דחכמה דבין וחכמה דבינה דבין לא נתקנו, ע"כ אין בהם אלא אורות דגופא שלהם שמוסין הנקודים, אשר גופא דאכא ח"ס חג"ה דנקודים, וע"כ הספירה העליונה שהוא בחי' חסד דנקודים כולל גיד, כלומר חויב דחכמה דבין, וכן חכמה דבינה, שה"ס ישסו"ת דנקודים, אשר גופו ח"ס ד' מלכי נהיים דנקודים, נמצא גי'כ חכמה האלו מלוכשים בספירה העליונה של חנוף שלו, דהיינו בספ"ה נצח.

והנה נתבאר לך, שכל זמן שאין בניד אלא אור דאחורים, נכתבים לבחי' ז"ת, וספ"ה העליונה דגיד דחכמה דבין מלוכש בחסד, ואור דדיד רבינה בנצח, אמנם הכתרים שבהם שעל פי סיסין בדיד הא' נמצאים מחוקנים פכ"פ שאו אוי"א וישסו"ת חוזרים לפרצוף אחד בקומה אחר, או יש להם גיד ממש, ובסדר יסין ושסאל, כאמור.

וזה אמרו, שבסימן א"א ג', שגם האורות דכתרים דחויב לא נתקנו, נמצא על כן אפי' כחד דחכמה דבין, בחד דעתיק, וכן גם הכחד דבינה דבין בנצח דעתיק, ואצ"ל יתר הבחי' דגיד ודיד דחויב דבין, והיינו כבי' נרעונות: האי שהם פרודות זה למטה מזה, והבי' שהחם חסרי ראש, והגיד דכל אחד נמצא בספירה העליונה של חנוף המיוחס לו, דהיינו חסד לחכמה, ונצח לבינה כסבואר.

וחדע, דאע"פ שאומר הרב רק בהכתרים דחויב דבין שעומדים בחד ונצח, מ"ס הוא הרין בחויב דחכמה וחכמה דבינה, כי כל שכן הוא, וכן סבואר להדיא כמב"ש שער ג' ח"א פרק רביעי ע"ש, וזכור כל הגיד חויב לכל מלח ומלח מהענף הוה, כי אי אפשר עוד להכפיל את האריכות הזו.

אלו האורות שלהם ממשיכין ומשלחין הארה אל הכלים ממטה למעלה: כי כאמת היו האורות האלו דהיינו אורות דאחורים דכתרים דחויב צריכים להמצא בכלים שלהם שכראש דעתיק, כי שם מקום האמיתי מוסין תחילה אצילות של הנקודים, ונודע שבהם לא שלט שום פנים ומיעוט מסיבת השכירה, כני"ל דף ר"ג ד"ה אמנם ומה שירדו משם לז"ת דעתיק, היה זה, רק מטעם שאי"פ דמ"ה שמצד עצמם אין להם כלום, הוכרחו להתלבש בכלים דכתרי חויב חהם המצויים שם, ונמצאים שדחו את האורות דכתרים האלו הנרועים הימנם, לז"ת דעתיק, כמ"ש בסימן א"א ג' בפמ"א עש"ה, ולפיכך, עכ"פ עדיין יפה כוחם דהאורות הללו, לשלוח

פנים מאירות

לשלוח הארתם ממטה למעלה, דהיינו מו"ת דג"ה, כי לא ננרע כוחם משום הירידה, כאמור. וגם יש צורך להכלים דכתרי חויב דבין האלו, לקבל הארה מן האורות שלהם עצמם, ואע"פ שעתה מלוכש בהם חויב יותר גבוהים סבחינתם, כי מלוכש בהם החויב דכתר מ"ה, כני"ל ע"ש, אמנם יש חרבה שינויים בכלים דבין, מה שאינם נמצאים באורות דמ"ה לכלכלם, וכדי שיוכלו החסרונות האלו לחסנות, מוכרחים הכלים הנז' לקבל הארתם מהאורות דבין המיוחסים להם, הנמצאים בז"ת דעתיק, דהיינו ממטה למעלה כאמור, והכן חויב. אמנם לקמן בסימן בבין שיש שם אור דכתר ב"ן בכלים דכתרים דחויב דבין, ודאי שאין אורות דכתרים האלו העומדים בז"ת צריכים, כלל להאיר אל הכלים שלהם העומדים בניד, משום שיש להם אור יותר גבוה, וגם שהוא מבחי' ב"ן.

והנה אלו הכתרים של ז"ת דבין הם מתחלקים בז"ת דעתיק וכו': כדי להבין זה צריך להבין חויב, מהותם של חזי כתרים האלו דז"ת דבין, וגם מהותם של חזית דעתיק עצמו, ואת היחס שבניהם. והנה חויב אלו דז"ת דבין, אין לפרשם, שהם מבחי' חזית עצמם דבין, אשר כל אחד מהם כלול מעשה, ונטייל עתיק הכתרים שבהם, כי כבר כתב הרב שכל חזית האלו נשברו פנים ואחור, ולא נשתייר מהם כלום, ואי"כ ודאי שגם התכללות הגיד שבהם אינם חשובים לגיד ממש, כי אין שבידה נוחג כלל בניד, כנודע, אלא בהכרח הוא, שאפי' אותם הגיד הכלולים בז"ת, תורת ז"ת עליהם לגמרי, וזה ברור, ואי"כ איך נטייל עתיק הכתרים שבז"ת האלו, שהם למטה אפי' מחויב, בו בעת שלא נתקן בו כלום מטה שלמטה מכתר, כנודע. אמנם כבר ידעת מענתיק, שכל כחד ח"ס ראש, ונדרו ח"ס חס"ת לא זולת, כלומר שהמסך משמש בו ממטה למעלה, גם ידעת שעולם הנקודים שהוא פרצוף ב"ן, יצא מתחילת אצילותו בראש בלי גוף, משום שיצא רק באור דאחורים שהוא רוח נפש בחוסר ג"ה, וגם סדרגת הראש בעצמו, נחלק על ב' סדרגות: עליונה, ותחתונה שאור הרוח נתלבש בחציה העליונה, שהים נלגלתא ועינים, ואור הנפש התלבש בחציה התחתונה, שהים אחי"פ, ונמצא שמטה ולמטה נשארו הכלים ריקנים בלי אור, וע"כ נבחן, כמו ראש בלי גוף, והיה זה, מסיבת המסך שעלת במקום עינים, וע"כ יצאו האח"פ מתורת ראש ונעשו לבחי' גוף, וזו חיה בתחילת אצילותו, וע"כ נחשב בו לקביעות פרצופו ואח"כ, כשהאיר בו יסוד דא"ק, והוריד המסך למקומו לפה, נמצאים האח"פ שחזרו לתורת ראש, שיצאו בו אז נרנחי' שלימים, ומטה ולמטה נמשך חסתיב לגוף, והנה כל היתרון הזה שנתחדש עתה כחד יסוד דא"ק, נחשב בו לבחי' תוספת, כלומר, שאינו סחויב להמצא תמיד בבנין הפרצוף הזה, אלא בעולת ויוד, וע"כ שלט בו השכירה והביטול, ולא נשתייר בו, רק אותם הכחינות שיצאו מתחילת אצילותו, דהיינו הראש בלבד, עם אור דאחורים בעשר ספירותיו: גלגלתא, עינים, ואח"פ, שחציה העליונה בחי' ראש, וחציה התחתונה בחי' גוף, וכבר ידעת, שחציה העליונה שנשתייר בראש, סכונת אוי"כל מספירת, וחציה

התחתונה

החתונה שיצאה לכחי גוף וזית, מכונה כשם כריק חיה:

והנד' מוצא שאין לזית דבין שהוא גוף דבין שהוא גוף האמתי דנקודים, שום שורש בפרצוף הקבוע דבין זהו. כי תחלה אצילות דזית מתחילים, מעת שהאיר בהם היסוד דאיך וחורר המסך לפה שזים תוספת, כאמור. אמנם צריך שתכתוב בפת הוח, שנקשה בו אז הבינה הכתוב לזית-שנתחדשו, כי הים מלכות דראש הנקשה תסיד-בחי הכתר לגוף, והיינו בדיוק רק בחי המסטה למעלה הנמצא בפה הוח, ותרע שחזר המכונה כאן ז' כתרים בדברי הרב, משום שתלק האור הנמשך ממנו למתכונות ב' גופא המכונה ז'ת, נמצא שמתחלק לזית, ועיכ נקרא הכתוב שלחם בשם ז' כתרים, כלומר ז' שורשים, של-הזית הנכונים בכתר הוח: ג' כתרי חגית, וד' כתרי נחיים:

גם ידעה שכל-הראש דנקודים גומל עתיק כי אין שום פרצוף וזלתו מניע שמה, כניל דף דמיה דיה ולפיזי אלא שגמ"ע דראש עתיק נחלקו ג"כ לבי מדרגות ראש וגוף, כמו הראש דנקודים, אלא שם נתחלק הראש על החכמה שנק' עינים, ויצאו משום זה בינה וזוין לגוף, וכאן במ"ה נחלק הראש על-הבינה, ועיכ יצאו רק הווינ לגוף, אבל-הבינה שלד נשארה בראשו, ולפיכך תיקן כשיעור-הוח-גם את הבינות דבין, והעלה אותם לראש שלד, דהיינו לכת"ב שלד, והיינו דוקא מאותם החלקים השייכים לכתר לבדו, כי למטה מכתר לא נתקן כלום כנודע, ויתר הכחינות דאחיים דבין, שלא יכלו לתקנם בכחי ראש, ככתר שנסארד גיכ בכנפוא שלד, דהיינו כחוטם פה" שיצאו מראשו ונקשו לגוף, כאמור.

עוד צריך לחבן ולהבחין היטב בין כ' הכתרים דחו"ב דבין וכו' ז' הכתרים דזית. אשר כ' הכתרים דחו"ב דבין מסופק, בהם חרב אם נתקנו בראש דעתיק, כמר במימן כרד הא' משא"כ בז' הכתרים דזית דבין ברור לו שהמה בזית דעתיק, והוא, משום דחו"ב דבין יש להם שורשי קבוע- בראש הבין דהיינו הכחינה אוכל-מספרת-שלחם, שהם באח"פ דבין הקבוע, ואיכ' יש בהם בחי בינה שיצאה מראשיהו דחויב לכחי ז'ת דנקודים מתחילה אצילותם, שז"ה הכלים דבריק חיה דחויב, אשר אחיכ עיי-יסוד דאיך מוחדת הבינה והזית לראשיהו דחויב ונתחבר עם הכלים דאוכל-מספרת שלהם. משא"כ ז' הכתרים דזית דבין, שאין להם שום שורש בראש הבין בכחי בנין הקבוע בו, ואיכ' אין שיין כלל להבחין בהם מכחי בינה שיצאה מראשם, כי מעולם לא היו בכחי ראש הבין, ומסילא שלא יצאו לבר' מסדרגתם כלום כניל, ואיכ' אינו מניע להם שום יתרון, עיי בינה דמיה ששבה לראש-דמיה שיתעלה עמו מדה מה, גם מוזי כתרים אלה ולתעלותם לראש שלד, כמו שעלה לכתרים דחויב דבין ולפיכך ברור הוא, שאין לז' כתרים דזית דבין שום חלק בראש דעתיק דמיה אלא רק בזית דעתיק.

אמנם תשכיל, אשר היו כתרים אלו מקבלים כל-שבחם מהכתרים דחויב דבין, היות שאין לז' כתרים אלו שום יניקה כלל מעת קטנות דראש הבין, שנשתייר בו, אחר שביהיכ, משום שתחילת גילוי שלהם אינו אלא מעת הארתו דיסוד

והב' בנבורה שבו, וכן בכלום עדין, עה היו שהוא במלכות שבו, ולא נתחלקו על סדר חילוק חויב דבין, להיות ניר שבהם עם חכמה דבין

דיסוד דאיך, שמעלה הכלים דבריק חיה והוריר המסך לפה דבין כניל, איכ' עתה בתיקון המיה, שכל הקדפה שלד מוגדרת רק באנתו הגדלות, שהשיג מכה הבינה שחורה לכחי ראש, כניל, ועיכ כהכרח שאין מניע להזיכ שום אור, זולת בשיעור זה שחורה הבינה דעתיק לג"ר שלד, שעמו נמשכו גיכ מכחי הכלים דברק חיה ונתחברו לחויב, כי זהו שיעור הגדלות דמיה העודף על הקטנות שנשתייר מהבין, ולא יותר. והנד' מוצא ששפע ז' כתרים אלה, היא בדיוק רק בשיעור הגדלות שהוריה חבין בסובת הבינה דמיה שהחורה לראש. משום שאין להם שורש בקטנות דבין, שיצא בראש בלי גוף, כאמור. וכות חבין, שיש ג' מצבוב, במצואנות הו' כתרים בזית דעתיק: הא' הוא מצב דפרורות וזה למעלה מזה, בלי תיקון קוין, שהוא המצב דז'ת דנקודים עצמם במרם התיקון, כנודע. הבי' הוא במצב דתיקון קוין, אשר מצב מזה אין בזית דנקודים כלל מתחילתם, כי אם אחיכ עיי הארת יסוד דאיך, אחר שנמשך לשם הגדלות, אז נתחדש בהם תיקון קוים מכה אויב וישויות, כנודע. הג' הוא מצב דג"ר הכלולים בזית, דהיינו בספירת העליונה שבהם, עיד ז' היכלות דבריאה, שהיכל העליון כולל כחכ"ד כנודע, שנמצאים ג' כתרי חגית כחסד, וד' כתרי נחיים כנצח, כמו שיתבאר בעיה.

ובזה יתבאר לנו כל ההכתנות האמורים בענף הזה בענין-הו' כתרים דזית דבין, כי כבר ידעת, שהו' כתרים האלו יצאו כניד דנקודים רק במוד תוספת עיי יסוד דאיך שמעלה את בחי כלים דברק חיה, מל תחתוניות דנקודים אל הג"ר והשלים עימם דכלים שלהם, כניל, גם ידעת, שבזמן השביהיכ חזרו ויצאו אלו הכלים דברק חיה שנתעלו לראש, ושבו למקומם לזית דנקודים, כמו שהיו מתחילה אצילותם שם, דהיינו בכחי זה והלמטה מזה: בלי תיקון קוין, כנודע, שלא יצאו תיקון קוין דנקודים רק כניד לבדו, וזכות חבין, אשר במימן אאיג, שאמרנו שלא נתעלו הכלים זאורות דכתרים דחויב דבין לראש דעתיק, ואע"פ שבינה דמיה העלה אותם לבחי דראש מרם אינם יכולים להמצא בראש הא' דעתיק אלא בזית שלד, כניל דף ריג דיה מימן, אאיג עש"ה, מים ודאי שהרניחו, בחי ג"ר עיי שיבת בינה דמיה לראש, אלא משום שאינם יכולים להתעלות למקום ג"ר דנקודים, מטעם הג"ר, ע"כ הסה מכונים בשם אונג דאתורים, אמנם ודאי הוא, שמשום זה המה גם שם בחי ראש, ולא סמך זית כמו זית דעתיק, ולפיכך המה נמצאים כחסד ונצח: שמים ראש דחגית. העומד כחסד, וראש דנחיי העומד כנצח, באופן שאור דג"ר דחכמה דבין, נקשה ראש לחגית דעתיק דמיה, ואור דד"ר דגננה געשה ראש-לנחיים דעתיק דמיה.

וע"ז יש לחבין, כי הכתרים דז'ת דבין, שגם המה נבזוים בכחי אחת מוזית דעתיק דמיה, והוא כמ"ש לעיל, שהמה כבר היו בכחי ג"ר דנקודים

דנקודים בכחי ראש, דהיינו בכחי מסטה למעלה בזמן הגדלות דנקודים כניל, משא"כ הוח דעתיק דמיה, מעולם לא היו בכחי ראש, אלא רק בכחי זית, שמקומם למטה מניד דנקודים, כנודע. אמנם בשעה שאין הו' כתרים הללו מקבלים שום תיקון מגדלות אין, מעלתם ניכר כלל כניל מעלתם, שהשיגו, היה רק בזמן גדלות שהיו מתחילת אצילות במרם ביאת הגדלות היה בחינתם שוח מסך לזית דעתיק דמיה, כניל, וכוה תרע, שאותו אור הגדלות הנוסף על אחורים דכתרים, דחויב דבין, הנמצא במקום אחר עם הז"ה, דהיינו כמו במימן ב"ב, שנתחברו בחי דברק חיה עם האוכל מספרת דכתרים דחויב נמצא משום זה שמכונה גיכ, את הו' כתרים דזית דבין, לבחי אחת. גבנה סן הוח דעתיק דמיה דהיינו: לבחי ראש דחגית כחסד, ולכחי ראש דנחיי כחסד: דהיינו שעומדים שם מתחת לג"ר וד"ר דחויב, עיד שהיו עומדים כן בגדלות דבין קודם השביהיכ במקום ג"ר דנקודים, שהיו אז בחי ראש לזית דנקודים כמו החויב, והכן היטב.

אמנם, אם הבחי דברק חיה השייך לבי כתרים דחויב אין מתחבר עמהם בשלימות אלא שיוודים לפנצוף או"א דאצילות, כניל: במימן אאיג עשיה בפמ"א דף ריג דיה זות או: אין הג"ר וד"ר דאויא יכולים להנביה את חויב למעלה מוזית דעתיק דמיה, ואע"פ שככתר הניע אויה בחי גדלות גם לאור דאחורים דכתרי-חויב דהיינו לכלים דאוכל מספרת כניל, מים אין זה שיך לגמרי לזיכ דזית דבין, שהמה מכחי המסטה למעלה הכלול בפה, ושנתעלה מברק חיה כניל, ומאחר שבחי דברק חיה דמתד חויב עצמם לא נתחבר באוכל מספרת, ומכ"ש שלא יכלו לחבר אליהם, בחי ז' כתרים לחסד ונצח, אשר המה כולם, רק מכחי בנק חיה: כניל, ומים כיון שיש בהם אויה הקדפת מאור הגדלות עיכ מאירים בהם עכ"פ בחי ראש בחינתם במקום בכחי שוח עם זית דעתיק, והיינו חז' דכתרי חויב, כי מצד עצמם אין בהם תיקון קוין כלל, אלא כמו שהיו בנקודים: כניל, ועתה שמקבלים הארת ראש ע"י אור גדלות שנוסף בכחי חויב, נמשך אליהם תיקון קוין, כמו שהיה זה בהם בעת היותם כניד דגדלות נקודים: אמנם אין זה מספיק להם להנביהם לבחי אחת למעלה מוזית דעתיק דמיה, דהיינו שיהיו לבחי ראש דחגית כחסד, וראש דנחיי כניל, משום החסרון המיבור דברק חיה לכתרי חויב עצמם כניל.

אמנם במימן ב"ד, כי שאור דאתורים דכתרי חויב דבין עליו שם לג"ר דעתיק עשיה ואיכ' אין כלל בחי אור דגדלות מצד חבין במקום זית דעתיק, ועיכ אין בהם שום תיקון קוין, אלא שנשארים שמה זה למעלה מזה, כמו שהיו בתחילת אצילותם בזית דנקודים. ואע"פ שבמימן ב"ג, נמצאים גיכ אורות דאתורים דכתרים דחויב בראש דעתיק, ולא בזית, ואע"פ שאמרנו שם שהגיע הארת תיקון קוין לז' הכתרים דז'ת דבין עשיה, אמנם מתוך שהגיע שם תיקון גדול אל ב' הכתרים דחויב דבין עשיה שנתקנו בעצמם בלבדם לבחי ראש דעתיק נוקבא שבוה קבלו הארה יתירה מראש דעתיק דמיה, וע"כ המפוקה הארתם הנמשכת אל הוח לקשר את

פנים מסביבות

שלו, והיינו כבועי פרצוף. הנה נק' אומא, שבסביבונה דמיה, שהים אוטם; ונמצא גיב, שמה שלמטה מסבונה לא-עכל כלום בווה הנה, כגיל, ועדו יצאו הדין שהים חוסם מה דראש ה-ה-ה. והיינו גיב בפי' ע'ד הכל, אוח ד' והנה נחבאר, אשר ראש הפרצוף הפנימי דעתיק, שהוא כחוי-גלגלתא דמיה, מתחיל סמי הסבור דאיך ופה דראשו בקרקע אצילות, ופרצוף התעון דעתיק, מתחיל מסיומא דנומא דאיך, וכן אי' שהוא כחוי עינים קופתו שיה עם פרצוף היצון דעתיק, ופרצוף אוי' שהוא כחוי אונים, מתחילים סמה דראש דאי', ופרצוף ווין שהם כחוי חוסם ופה, מתחילים סמי הסבור דאי', אמנם כל אלו מתפשטים לפי עצמם בראש גוף, ופיתויהם מסתים בשוה בקרקע אצילות, אלא שיש תילוק, בין עתיק לשאר פרצופין, כי כהים אי' ואוי' ווין, רק מה דפרצופים הפנימיים מסתיימים לקרקע אצילות, משאיכ פרצופין היצונים דכלהו, ויצאים לגמרי לכר מאצילות, כי קוסתם מתחיל סחת לקרקע אצילות, משאיכ פרצוף עתיק, אשר גם היצון שלו מתחיל סמה הכללי דנקודים, שהוא סיומא דנומא דאיך, ונמצא גיב מה דראש עתיק היצוני, שהוא בקרקע אצילות, בשוה עם מה דהפנימי שלו, ורק גופו יוצא לבייע בסבואר, וזהו שאמרנו לעיל באות א' דיה אמנם, בענין שאצילות ובייע נכתן לראש גוף, כמיש הרב בעי' שער ס'ז אות כ', אשר זה יתכן בפרצוף עתיק לכר כגיל, משאיכ בשאר הי' גוה כלל הוה רק בפרצופין הפנימיים שלהם, משאיכ בהתיצונים, שהרי גם דראשם נמצא כבייע, כסבואר לעיל, והנה המעיין שם בעי' שער ס'ז פ"ב, יראה בעליל שהרב סבר שם כח' פרצופי אצילות, וכוללם יחד שהם ראש אחו, והספך שכין אצילות לכריאה, הי' הפה הכללי דהיפואצילות, שאור העליון סמה כמסך הנה, ויוצאים האורות לכייע, כמוד קוד ודיבור הנוצא מהכל הפה, על-ידי הכתנת-שפת אל שפה ושינום אל שונום, עי' עשיה, שנה קשה לכאורה לפי הסבואר, שרק הפה-דפרצופים הפנימיים מסתיימים באצילות, ולא הפה של הפרצופים, התיצונים, גם נודע שקיך השליפה הוא לפרצופין היצונים, שהמה הנגלים, משאיכ הפנימיים סמה בסתרים ואונם נגלים לעולם וולת על ידי פרצופין היצונים, כמוד הוונם, כמיש כשרוכה כפסי' דף-ק"א אות ס'ז עשיה, וזהו ודאי צריך בואור גמור.

עין החיים וסעף עתק ענףנו

דבין כחסד העינים ודי' שלהם עם כינה דבין כנצח-דעתיק, והמעם הוא לפי שהאורות-דכתרים דחויב-דבין הם מאירים מלמטה למעלה בכלים שלהם שעלוי-ברישא דעתיק כגיל, ואם אלו השבעה כתרים יהיו מחולקים גיב ע'ד הכתרים דחויב דבין כגיל, יעלה גם אור שלהם למעלה, ויהיו חסירי אור-למטה במקומם, ולכן נפרדו ע'ד הגיל, ודע כי ו-כתרים אלו, כי' מאיר לחברו, הכסין ממנו, וכדרך הכוון כיצד: החסד מאיר אל הנצח, ונכורה מאיר אל ההודו וכעדי-השאר.

וכפי הפס' הכ' שסימנו בג'ד, הנה אז, על-האורות-דאחור דכתרים דחויב דבין למעלה ברישא דעתיק, ועכ'ז המה מאירין מלמטה למטה בדרך כוון כנופא דעתיק, והנה-היו כתרים של הית, הם מתחלקים בדת-דעתיק ע'ד הגיל, והם מאירין זה בזה דרך כוין כגיל.

והנה למעלה בספה אצ"ג שהאורות דחויב דבין היו למטה, ומשם היו מאירין למעלה בכלים שלהם, לכן היה בהם ג'ד להאיר בו כתרים, ולתת בהם כח שיאירו זה בזה דרך כוין כגיל, אמנם להיות שבוונתן להאיר למעלה, לכן לא היה בהם כח להקב את הו' כתרים במקומם שבהם כחסד וכנצח, כגיל, וכאן במק' בג'ד, אשר האורות למעלה, לכן אין בהם כח לקב' ד כתרים כחסד וכנצח, ואמנם לפי שהאורות הגיל, אע"פ שעומדין למעלה, עכ'ז משלחין הארתן למטה, לכן הן מאירין בו כתרים, ונותנין בהם כח שיאירו זה בזה בדרך כוין כגיל.

והבחי' הי' יש לכל אחו ואחר פרצוף פנימי, המתחיל ספצה דעליון, ופרצוף-הנוצני המתחיל באחיים דעליון, באופן שכל אלו תי' אצילות הפלגשים על אחי' דעליון, שיאורנו לעיל באות ג' עשיה, שהמה פרצופין פנימיים און, זה אמור אלא בהבחן פרצוף הכין, שהמטימו שלו באחיים דעליון, והתעונו סמה ולמטה ביה דעליון, אפנה בהבחן המיה, נבתיים פרצופין הפנימיים דהם להוצינם, כי הפנימיים שלהם מתחילים ספסוף עת' גבוה, והיונו ספצה ולמטה של הראש העליון, כגיל, והכן היסב, וכנה מושבים היסב דברי הרב בשע' ס'ז ופרצופין כביע לגוף שלהם, שהקשינו, כוין דכל אחו ואחר מלבש לאחיים דעליון, אי' נכתנים לפנימיים שאונם מתגלים, כלל לפי עצמם, מתחיל סתאון, אבל זה אמור סצד הכין שהפנימי שלו מתחיל סתאון, אכל סצד המיה תהיה שווא שאתחיל סתמצה, באמור, ונכור, ות כחוי היצונים, משום שאתחיל סתמצה, באמור, ונכור, ות אות ר' ועתה שוכנו לכל זה, נפתח לנו השער להבין בענין הגבין הנטיל עתיק, שפירושו: הי' באשונות דכתר בין, וגי' דתקמה דבין, ודי' דהגנת דבין, וגי' הכתרים דבין דבין, כי ככר נחבאה, שפרצוף עתיק, מתחיל סמבור דאיך, ועי' דראשו שהם: גלגלתא עיגום אונם, מוטם ופה, סתאון, ע'ד קרקע אצילות, באופן, שגלגלתא עינים, ואונים, שהם כח'ב, מלבשים על ג'ד, דנקודים, דהיינו סמי הסבור דאיך, ע'ד סיומא דנומא, ותוסם מה שלו, שהם חגי' גהי'ם, מלבשים על וית דנקודים, והיינו מסיומא דנומא דאיך ע'ד הסבור הי'.

פנים מאירות רנה

אח הויכ דוית דבין כתיקון קוין, משאיכ כסימן בג'ד כ' ששם היתה התפשטות היר דכתר בין לאו"פ דג'ד דעתיק, והיינו לראש עתיק נוקבא ועיכ נתמטפה משום זה הארת ראש דעתיק דמיה כשביל הכתרים דחויב דבין, כי עיקר הארת המיה סקבל עתה הכתר דבין, ולפיכך אין הארתם דב' אחורים דכתרים דחויב דבין ספסקת לחסידן חיקון קוין לוי הכתרים דוית דבין, ועיכ נשאר הו' כתרים כלי תיקון, אלא כמו שמו' ביה דנקודים, והיינו כוה למטה סוה, והכן היסב, והמעם הוא לפי שהאורות דכתרים דחויב דבין הם מאירים מלמטה למעלה וכו': כלומר, דהסבוא נותנת דאם האורות דכתרי חויב דבין נמצאים ביה דעתיק בכחוי ראש לחגי' וראש לנחיה, או צריכים לקבץ אליהם גם את הו' כתרים דוית דבין, והיינו משום אור הגדלות שניתוסף בהכרז בהכתרים דחויב, סכה שיבתה דבינת דמיה לכחוי ראש, כגיל כפסי' דף רני' דיה עוה, אלא משום שחלקים דכתרים דחויב דבין, נמצאים בראש, כלי שום אורות מצד הבין, שאין שם כסימן אצ"ג, רק כח'ב דמיה לבדם, ולפיכך צריכים אורותיהם העומדים ביה דעתיק, להאיר אליהם מלמטה למעלה, כגיל דף רני' דיה וגם ולפיכך, כוין שהג'ד צריכים להארתם, אין האורות דכתרי חויב הללו חשוב כאן כחוי ראש לוי' ועיכ אין הארתם ספסקת לקבץ אליהם ביה דו' כתרים ולתקנם תחתיהם, בכחוי ראש לוי' והכן היסב.

וזה אמרו, ואם אלו השבעה כתרים וכו' ויהיו חסירי אור למטה ולכן נפרדו ע'ד הגיל, כלומר, דאלו הו' כתרים אינם כחוי ג'ד ממש אלא כחוי ראש לוי', והיינו כחוי הממטח למעלה הכלול כמה דנקודים בזמן הגדלות, שממנם התפשטו זית דגדלות דנקודים כגיל כפסי' דף רני' דיה והנך וכיון שאור הכתרים דחויב מאירים מלמטה למעלה, דהיינו לכיהם העומדים כגיל דעתיק מסש, עיכ תורת ג'ד ממש בהם, ואין האורות דו' כתרים יכולים להקבץ אליהם להיות ראש לוי' ככתונתם מוזן הנקודים כי היו מתכמלים שם כאורות דג'ד שככתרי חויב, ולא יוכלו להשפיע לחיית ולא כלום, והיו נשארים הכלים דוית חסרי אור הכתרים שלהם.

ודע כי הו' כתרים האלו וכו' ובדרך הקוין וכו': כמיש זה לעיל דף רני' דיה אמנם, שעל כל פנים יכולים להאיר בהם ולהשיב אליהם אותה כחוי תיקון קוין, שהיה בהם בעת היותם כגיל דנקודים, עשיה.

ואמנם לפי שהאורות וכו': כלומר, דלכאורה הסבוא נותנת כאן, שלא יועילו האורות דכתרי חויב דבין להאיר כלל לוי הכתרים, לצד היותם בעצמם כמקום ג'ד כגיל, אמנם יש כאן הארת יתירה לכי הכתרים דחויב, משום שהמה לבדם נתקנו לכל הראש דעתיק נוקבא, כמיש כפסי' ענף ג'ה כסימן בג'ד, אשר כחוי הכתר בין נשאר לבמרי למעלה מסבור, ולא נתחבר כלל להיות לנוקבא דעתיק דמיה, ועיכ הניע ל'ב' הכתרים דחויב דבין כל תארתו הגדולה של ראש עתיק דמיה, ומשפיעים משום זה שפע יתירה לוי' דעתיק, שמספיק-להמשיך תיקון הקוין לוי' הכתרים

הסבור דבין, שהוא קרקע האצילות, כמ"ש לעיל באות ב' עש"ה.

והנה נתבאר לעיל, אשר מסיבת עניית המין לפנח שהוא בינה דכתי, נחלק ונתפשט ספירת הכתר עצמו: לראש, ונוף, שמכונה ולמעלה יצאו עשר ספירות שר הראש בהסתמא, ונמצא הראש בכתיב. ומכונה ולמעלה דחיינו בוונ' דכתי, נעשה הסתכלות ב', ויצאו תוך סוף שנק' גוף: התוך בוים שהים החוטם, והסוף בנוקבא שהים השם, באופן, שבג"ד דכתי ראש דעתיק, שהים נלגלתא עינים ואונים שנק' כתיב, יצא הראש, ובזית דכתי, שהים חוטם פה שנק' יא ונוק', יצא הגוף דעתיק, ולפיו נמצא שהראש דעתיק מתחיל כפי הסבור דאי, ומסתיים בסיוסא דגופא דאי, דהיינו באותו המקום דאח"כ דראש הבין דאי, ששם עמרו כתיב דנקודים, ובכל אותו המקום נמצא מלביש הראש דעתיק, שהוא הכתיב שלו. ונמצא פה דראש עתיק שהוא כשורה עם סיוס גוף דאי, ששם ג"כ פה הכולל דראש הבין, ובתי' הגוף דעתיק שנתפשט בחוטם פה שלו, מתחיל ספיוס גופא דאי, ששם פה הכולל דנקודים, וגם פה דראש עתיק, ונמשך עד קרקע האצילות, ונמצא שהגוף דעתיק מלביש על כל זית דנקודים, ונתבאר לך, אשר כתיב דעתיק שהים הראש שלו, מלביש על כתיב דנקודים, וז"ל ונוק' דעתיק שהים הגוף שלו, מלביש על זית דנקודים, ועם זה תבין, אשר פרצוף הבין דאצילות שנק' איא, שהים חכמה דמ"ה שהוא יוצא בהכרח מפה דראש עתיק, נמצא שכל הראש וגוף שלו עומדים למטה מפה הכולל דנקודים, דהיינו רק במקום גוף דעתיק, המלביש רק לזית דנקודים.

וכבר ידעת סוד הנירוזים מה שהמ"ה סברר מאורות וכלים דבין, שוה תלוי לנמרי בשיעור הלבישתו להבין, בסוד התפיס המחור אורותיו דהתפיס שנעלמו, כנ"ל באות א' עש"ה. ולפיו מוכן מאליו שאלו האורות וכלים שנתבטלו ונעלמו מכתיב דנקודים אי אפשר לשום פרצוף תחתון מעתיק שיחודם שמה, כי אמילו פרצוף אריך אמנין קופתו מתחיל מלמטה מכתיב דנקודים ההם. שאינו מלביש רק על זית דנקודים כנ"ל, וכמ"ש שאר הפרצופין, השפלים גם מא"א. והנך רואה, שרק פרצוף עתיק לברו, ראוי שיחור האורות שנתעלמו מג"ד דנקודים, כי רק הוא לברו מלביש שמה על כתיב דנקודים הללו, וז"ש הרב דהג"ד דבין נוסל עתיק. משום שהוא לברו הסברר לתג"דו הללו, להיותם כולם כתי' האורות דכתיב דנקודים, שרק קופתו של עתיק מגיע שמה, ולא שום פרצוף אחר וזלתו, כאמור.

אות' ו' וזוה נבין דברי הרב בסוף שער עתיק בביאור הוהר פרשת ויחי רב"ד ע"כ, על הפסוק וחשיבוע כצחצחות נפשך שדרשו צח חר צחות תרין, ופירש אשר מ"ה ובין בני' צ"ח עם הכולל, ואפשר לומר שאין בראש דעתיק רק הכתרים דמ"ה ובין, והרי צח א', או אפשר, שגם חו"כ דבין עולים לראש דעתיק, שמתחברים עם חו"כ דמ"ה, והרי צ"ח ב'. וזהו שהיה ישע"י הנביא מסתפק, אם יש שם צ"ח א' כנ"ל, או אם יש שם ב' צחות: דהיינו צ"ח דכתרים דמ"ה ובין, וצ"ח דחו"כ דמ"ה ובין. שוהו שיעור הכתוב והשיבוע כצחצחות נפשך, עש"ה, וגם כמכ"ש ש"ג ח"א מ"ד.

וצריך שתזכור כל המתבאר בענין הים דנקודים בכללם ובפרטם, אשר בכללם, אינם אלא פרצוף אחר ג"ד וז"ה, ונכתבים לפרצוף הפנימי דבין דאיך שנק' עתיק דבין, כדברי הרב לעיל דף ס"ה ר"ה

והבחי' הב' כפי הספק הא' שסימנו בבין הנה אז, האורות דכתרים דחו"כ דבין נשארו למטה כגופא דעתיק: בחי' פנים, ובחי' אחר, ומתחלקים ע"ד הנ"ל: כתי' חכמה כחד דעתיק, וכתי' בינה כנצח דעתיק, ועתה אינן צריכין להאיר ממטה למעלה, בכלים שלהן אשר עלו כרישא דעתיק, לפי שכבר יש למעלה ב' אורות פנימים ומספיק להם, וכיון שכן הוא, יש להם הארה גדולה וכח גדול להאיר בו הכתרים ולקבלם עמהם: ג"ד כחד דעתיק, וז"ה כנצח דעתיק, והם מאירין ע"ד כתי' חו"כ עצמן אשר שם, והוא כי הני' שבחד מאירין בני' אמצעים, והדי' שבנצח הם מאירין בר"ה

ד"ה ועתה, ונתבאר בפמ"ס דף רל"ב ד"ה אמנם, אשר הראש נחלק לבי' סדרנות שהם: נלגלתא ועינים, שבו מלביש אור דרוח, ואח"כ, שבו מלביש אור הנפש. והגוף שלו שמה ולמטה שנק' זית, יצאו בלי אור. אמנם בענף כ"ב דף קמ"ה מביא הרב שיצאו ה' פרצופין שליסים בראש וגוף כפרטיות. אולם זה היה אח"כ אחד שנדרונו לו האור דיסוד דאי, והוריד המסך מסקום העינים עד הפה הכללי. ושבו גם אח"כ לבחי' ראש, ויצאו ע"כ ע"ס בקומה כתי, ובחי' הגוף שלו יצא כמלך הרעה, שזווג הוה מכנה הרב בשם הסתכלות עינים דא"א או ראשייהו דא"א, ואח"כ בסוד הויכוח יצאו שאר הפרצופין א"א וישסוית וז"ל, כמ"ש בפמ"ס דף קנ"ב ד"ה וכל, וכיו"ל לן הרב לעיל דף ע"ז ד"ה ופעם, שכל היוצא בהפרצוף מתחילת אצילותו, הוא קבוע וקיים בו, ואינו מתבטל, וכל הנמשך אליו אח"כ, בסוד הנדלות נקרא תוספת. וזה אינו קבוע בהפרצוף עש"ה. וזוה תבין גם כן, אשר ג"ד וז"ה דעתיק דבין שיצאו מתחילת אצילות הנקודים כרוח ונפש בבי' חלקי הראש עד הפה כנ"ל, המה נכתבים לעיקר בנין הפרצוף והמה קבועים בו. אמנם זה הנדלות שיצא בו אח"כ, מתוך שנתייחדו ב' חלקי הראש לפרצוף אחר על ידי הארת יסוד אי, והו שאינו קבוע בו, והוא שנכתבל כומן שביה"כ, וזכור זה,

אות' ו' וזוה נבא להבין הספקות כצחצחות הנ"ל. דהיינו אם יש בראש עתיק רק מ"ה ובין דכתרים, או גם מ"ה ובין דחו"כ, כנ"ל ע"כ, ותענין, כי כמו שראש הכולל הנ"ל דנקודים נחלק לבי' חלקים: גו"ע, ואח"כ, שהיא מסיבת המין והמסך שעלו במקום עינים, הנה כמו כן, גם ראש דמ"ה החדש נחלק על ב' חלקים, שהם: כתיב, וז"ל, שהוא מסיבת המסך שעלה לבינה דכתי כנ"ל, וכמו שראש הע"כ דנקודים שנק' חו"כ או א"א ע"י, יצאו בחלק התחתון דראש הנקודים, דהיינו באח"כ שלו, הוא הדין בראש המ"ה החדש, המחור אורות וכלים שנתבטלו בנקודים, אין הע"כ דנקודים יכול לצאת כחלק העליון של ראש דמ"ה דהיינו בכתיב שלו, אלא רק כחלק התחתון שבו, דהיינו רק כו"כ. והפעם, משום דכל ראש נקרא כתי, כנועד, ואם הראש נחלק על ב' סדרנות, נמצא שיעקר הראש והכתר הוא חלק העליון, משום שהמסך והמין משמשים בו סמטה למעלה, משא"כ חלק התחתון, שכבר מקבל את אורותיו מהמסך שבתוך העליון ממעלה למטה, ע"כ נתמעט מתורת ראש וכתר, להיותו דומה לכל גוף הפוגר בקבדת האורות ממעלה למטה, כנועד. אלא כן יש בו מעלה הוה, להיות שהכלים ע"כ מכת"י כתי' המה, דהיינו משורש הקדום, כמ"ש בענה"ק.

וזהו

הכתרים דז"ה דבין, כנ"ל בפמ"ס דף רנ"ד ר"ה ואע"פ. והבן כאן, שהו' כתרים אלו בכללם נעשו כאן לבחי' הגוף דעתיק נוקבא, כי אין כאן בז"ה דעתיק, בחי' אחרות סבין וזלתם, וחכמה בינה דחכמה דבין, נתקנו לראש דחגי' כחסי, וחכמה בינה חסד דבינה דבין, נתקנו לבחי' ראש דנתי' בנצח, וחכן היטב.

לפי שכבר יש למעלה ב' אורות פנימים וכו' להאיר בו הכתרים ולקבלם עמהם ג"ד כחד דכו': ככר נתבאר זה לעיל בפמ"ס דף רנ"ד ר"ה ועד"ז עש"ה, שבהיות כאן כסימן בבין, בזית דעתיק, פרצוף שלם: פנים ואחרים דבי' הכתרים דחו"כ דבין, גם אין להם כאן שום ענין להשפיע לחלקים שלהם העומדים בג"ד דעתיק, משום שהאור דכתי בין המעולה מהם, מתפשט ומתלבש בסוד א"א בכלים שלהם העומדים בג"ה, אשר ודאי מספיק להם לנמרי שהרי אור דכתי בין, גדול לאין ערך על האורות דחו"כ, וא"כ אינם צריכים להאורות שלהם העומדים בזית דעתיק, ולפיכך נעשו האורות הללו כתי' ראש רק כשבי' הזית, ומסילא שיכולים ג"כ לקבץ אליהם ולתקן לבחי' ראש דז"ה גם את הז' הכתרים, כמ"ש שם עש"ה. אמנם, בבחי' הא', שאין בכלים דכתרים דחו"כ רק מכתיב דמ"ה, או ודאי שצריכים להאורות שלהם העומדים בזית, משום שאור המ"ה אינו יכול לכלכל כל הבחי' שיש בתוכנתם של כלים דבין וע"כ לאורו כתי' בין המה צריכים, כמ"ש בפמ"ס דף רנ"ג ד"ה וגם עש"ה.

הנ' שבחד מאירים בני' אמצעים והדי' שבנצח מאירים לד"ה: כמ"ש לעיל בפמ"ס דף קנ"ב כ"ד"ה וכל וכמ"ש בדברי הרב בענף כ"ב, אשר ז"ה דנדלות דנקודים יצאו שם כבי' גופים: הא', והוא חגי', נעשו לגוף והסת"ב דא"א ע"י שה"ס חכמה דבין, הב', והוא נהיים נעשה לגוף, והסת"ב לישסו"ת שהים בינה דבין עש"ה ובפמ"ס. ולפיכך, כשאנו מכחינים בחינת ראש בז"ה דעתיק, הכלול בספירה העליונה שבז"ה המה, ע"ד ז' היכלות דבריאה, שהיכל החד כולל ג"ה יש אמנם להבחין כאן, ב' בחי' ז"ה, דהיינו: גוף דחכמה דבין המכונה חגי', וגוף דבינה דבין המכונה נה"י, כנ"ל. אשר משום זה, כשאנו אומרים שהאורות דכתרים דחו"כ דבין נעשו ונתקנו בכתי' ראש דז"ה, דהיינו בספירה העליונה שבהם, מוכרחים אנו לחלק בין חכמה דבין לבינה דבין: אשר אור הכתר דחכמה דבין, מתלבש בספירה העליונה דחגי' דעתיק, ועמו מתקבצים ג"כ ג' הכתרים דחגי' דבין שנתקנו ג"כ עמו לבחי' ראש דחגי' דעתיק, ואור הכתר דבינה דבין, מתלבש בספ"ה העליונה דנהי"ם, ועמה מתקבצים ג"כ ד' הכתרים דנהי"ם דבין, שנתקנו ג"כ עמה לבחי' ראש דנהי"ם דעתיק. וזה אמרו, והם מאירים ע"ד כתי' חו"כ עצמן אשר שם, והוא, כי הני' שבחד מאירים בני' אמצעים, והדי' שבנצח, הם מאירים לד"ה, עכ"ל. דהיינו כאמור, שנתקנו שם ב' ראשים, כדוגמת הסדר המיוחס לבין דאי, שהים הנקודים: שראש החכמה בצירוף ג' כתי' חגי' דבין נתקנו כחד, וראש הבינה בצירוף ארבע כתי' נהיים דבין, נתקנו בנצח, כמבואר.

וכפי

הוא סמך שהעביר דנקודים שנק' אויב עילאין או חויב, יצאו ככלים דאח"ס. שהוא חלק הדי דכתיב דכבר נחשב לסדרגה שניה כניל, ובוה סוכן גיב, אשר העיב הוה דנקודים, אינו יכול להתחבר עם חלק העליון דמיה החדש, כי שם בחיי כתר וראש פשוט, והעיב כבר הוא סדרגה שניה לכתר שנק' חויב שהוא צריך לקבל מהכתר. ועיב אינו יכול לצאת אלא בחלק התחתון של הראש דמיה החדש, דהיינו גיב בחויב שנק' וזין או זית דכתר, שכבר מקבלים האור מסעלה למטה, והבן זה היטב.

אות ח' וזוה תבין דאע"פ שגיר ודיר דחויב דנקודים נשיל עתיק, שהם הכתר דמיה החדש, משום שאין שום פרצוף אחר יכול לברום כניל, מים אין להם מקום בחלק העליון של ראשו, דהיינו בכחיב, אלא בחלק התחתון, דהיינו בחויב שנק' זית, סמך הניל שענין חויב הם סדרגה שניה לכתר, המקבלים את האור מסעלה למטה, ועיב אין להם מקום בכחיב שלו, וזה ברור.

אמנם בכתר דעיב דבין דהיינו ב' כתרים דאויב דנקודים, שהם ב' כתרים דחויב, בהם יש ספק אם הם עלו ונתחברו עם הראש, דהיינו בכחיב דעתיק, ונמצאים הגיר ודיר דחויב שמתחלקים, כי הכתרים דחויב עלו בכחיב דעתיק, וחויב דהכמה וחכמה דבינה, נשאר ב' זית דעתיק, או שגם הכתרים דחויב נשאר גיב ב' זית דעתיק שהם חויב דעתיק.

דעתיק דהכר שאין אנו מסופקים רק ב' הכתרים דחויב דבין, ולא בחויב דהכמה וחכמה דבינה דבין, נבאר בפמ"ד דף רמ"ה בריה עוד יש עייש. כי עיקר מעלה המיה על הבין היא משום שהבינה שבו, נתחברה בראש, ויש לו עיב ג' ספי כחיב בראשו של המיה, משאיכ בבין דא"ק, שהוא עולם הנקודים, שהמין עלו לעינים, אין שם בראש רק כתר וחכמה, ובינה וזוין המכונים אח"ס יצאו לבר כראש, ועיב באצילות שהבין מתחבר לפרצוף אחר עם המיה, צריכים גיב להתעלות מבחו הבינות דבין לראש הבין, ולפיכך, הגם שגיר ודיר דחויב מקום כחצי הסדרגה התחתונה שיצאה לבר כראש, כמיש באות ו', דעיב הליבשו ויצאו במקום אח"ס דנקודים, וכן עתה באצילות מלבישים בווינ דעתיק שיצאו לבר כראש המיה. אמנם כיון שבינה דעתיק נשארה כראש, ולא יצאה לבר, איכ גם חלק מגיר ודיר המלבישים לבינה דבין, צריכים גיב לחזור ולעלות לבין דעתיק, והיינו דוקא הכתרים שבהם לבר, משום דבאין לא נעשה שום חיקון רק בכחיב הכתרים, ולא לכל כח שלמטה מכתר, עשיה, בפמ"ד הגייל וזכרהו לכל המסך הדרוש שכבאן בענין הספיקות דהגד"ו דעתיק, כי אין להאריך ללא צורך.

אות ט' ובטרם שנצלול לעומק הענין, אבאר לך פני הכנינים שהרב סכנה אותם כאן. וכבר ידעת שג' נקודות הראשונות בחיב דנקודים, מתחילים מסבור דא"ק, ששם האוון דראש הנקודים, ובסתיימים בסיום גופא דא"ק, ששם המה דראש הנקודים, דהיינו באח"ס של ראש, לאסוקי מנגלתא ועינים של ראש הוה, שאינם בחשבון הנקודים, כמיש לעיל באות ב', באופן, שכתר דנקודים הם אוון, וחכמה הם חושם, ובינה הם מה דכברי הרב לעיל בענת מ"ו במדר יניקתם מהעליון ודקדק אוון דנקודים, סכנה אותו הרב כאן, בשם היר דכתר ב'ין, כלומר מצצית הכתר העליון דבין, והפעם הוא, משום דהיינו מסבור עד סיום הגוף, שעמו יצאו העינים דראש אויב עילאין, ואח"כ, התפשט במקום חגית

בדיה. וכפי הספק הכי שסימנו בדיך שאו האורות שלהם דחויב דבין דפנים עלו ברישא דעתיק, והאורות שלהם דאחור נשאר למטה בנופא דעתיק: אור כתר החכמה כחסד, ואור כתר הבינה בנצח, כניל, ואו, אור הפנים שעלו בראש עתיק, הנה הוא מתפשט דרך קוין עד למטה באופן זה, כיצד, חכמה מתפשט בדרך קוין ימין, ומאיר דרך הכו בכחיב התפשטות עצמה ממש, ואינה הארה בעלמא ממקומה לבר. ועריו גיב, מתפשט הבינה דרך הכו השמאל, והכתר דס"ג ומיה מתפשט דרך כו האמצעי. וכפי זה נמצא ג' ספיקות ב' כתרים: הא' הוא, אם נאמר שהם עומדין כל אחד ואחד במקומו ב' זית דעתיק, או אם עומדין ה' שבהם בחסד דעתיק ודיר אחרונות בנצח דעתיק, על דרך שעומדין כך האורות ש' האחוריים דחויב דבין, או אם נאמר כיון שמתפשט אור הפנים שלהם ממש למטה כניל, איכ אין צריכין להתחבר עם האחוריים, ולכן כל אחד עומד במקומו כניל

חגית, שהוא למטה מסיום הגוף דא"ק, שעמו יצאו שם העינים דראש ימנית, דכברי הרב לעיל בענת כ"ד ומשום זה נכתן הכתר דנקודים לב' תצאים: והציו העליון ששימש כאויב עילאין, מכונה היר דכתר ב'ין, והציו התחתון ששימש בימנית, מכונה היר דכתר ב'ין. וצריך שתוכור אמנם גדרו של הכתר, שפורשתיהו כמה פעמים שיורה שהמסך משמש בו סלמטה למעלה, שע"כ אין העוכיות של המסך גיבר בו כלל, ונכתן משום זה כמו בלי כלים, ועיב אומר הרב לעיל בענת ח' שגיר נקרא כתר, כלומר שכל ראש נק' כתר, כי זהו גיב הנדר של בחי' ראש, אשר המסך משמש בו סלמטה למעלה, כאסור, גם תוכור מיש בפמ"ס לעיל אות ו' אשר אח"ס דנקודים, אע"פ שיש שם בחי' המסך למעלה מהם בעינים, מים מאחר דמשורש הקדום למין צריך המסך להמצא כפה דנקודים, לפיכך נחשבים גם האח"ס דנקודים לבחי' ראש, וגיר, וכתר, ובטעם זה, בשעת הגדלות חוזר באמת המסך למקומו כפה, כמו כשורש הא' כנודע, גם בטעם הוה אנו מתחילים לחשוב בחי' הכתר רק מסבור ולמטה דא"ק, דהיינו סאון ולמטה דבין, משום שיש בו עיב בחי' כלי בדקות, דהיינו סביבת המין שעלו לעינים, ואע"פ שעדיין אין שם גילוי גמור לכלים, משום דהשורש הקדום למין שולט עליה, מים עיב יש שם שורשים אסתים להכלים, משאיכ מנגלתא ועינים, שאין שם כלום מבחי' מלמעלה למטה, אינו נחשב אפי' לשורשים לכלים של הפרצוף אלא לאוים בלבד, ועיב אינו נחשב כלל לבנין הפרצוף, ועיב אנו מחשבים העינים דנקודים מהמבור ולמטה, דהיינו מאח"ס, ולא מלמעלה מסבור ששם מנגלתא ועינים, שהם בחי' אוים לבר, כאסור, והנה נכתא לך, שהראש נחלק לב' תצאים: והציו העליון המכונה ראש הא' הוא בחי' אוים, ואינו עדיין שורש להכלים דפרצוף, והציו התחתון, המכונה אח"ס, הוא תחילת הבנין של הפרצוף בכחי' שורש לכלים, שנקרא משום זה בחי' ראש להפרצוף.

ונכתבאר לעיל באות ה' שבמיה החדש, נחוסף שורש ג' לעלית המסך, משום שיצא דרך המצת דראש העליון דבין, ואיכ נשתנה אותו המקום שסמך ולמטה דבין, אל בחי' האח"ס, כי המסך כבר נמצא

וכפי זה נמצא ג' ספיקות ב' הכתרים הא' וכו': כי כאן בסופן בדיך א' נמצאים ב' הכתרים דחויב דבין, שנחפשו חפשמות גמור מאורות וכלים בראש וגוף: אשר הגיר שלהם, דהיינו האורות וכלים דפנים דכתרים דחויב דבין, נתקנו בגיר דעתיק, וחזית שלהם, דהיינו האורות וכלים דאחוריים דכתרים דחויב דבין, נתקנו ב' זית דעתיק, כמ"ש לעיל בפמ"ד דף רנ"א דיה סימן בדיך עשיה.

והנה זה ודאי, שאורות וכלים דאחוריים דכתרים דחויב, שהם בחי' בדיך חיה הנמצאים במקום זית דעתיק, המה אינם ראויים לחיאר, בחי' ראש דזית, אל ז' הכתרים דזית דבין, כי רק הכלים ואורות דבחי' אויב מספרית דחויב דבין, שהמה מבחי' גיר דנקודים, ראויים לחיאר בחי' גדולה שבהם אל הו' הכתרים, ולתעלותם לבחי' ראש, כמו בסופן בבין, משאיכ כלים ואורות דבדיך חיה המשלימים לכתרים דחויב דבין שעיקרם מבחי' זית דנקודים, איך יוכלו לחיאר בחי' גיר דנקודים, אל הז' דבין, אמנם, מתוך שנמצא כאן מעלה יחירה כאורות וכלים דאויב מספרית, אשר נשלמו בכדק חיה שלהם, ועי"כ יש בהם אור הפנים ממש בכל השלימות הראוי לכתרים דחויב דבין כניל, איכ הסכרא נותנת דאע"פ שנמצאים שלא במקום זית דעתיק, מים השפעתם רחכה, ויכולים משום זה לחיאר במקום חס אל הו' כתרים הנמצאים בזית, ולחיאר בהם ולתקנם בכחי' ראש דזית, כמו בסופן בבין, וזהו ספק א'.

ספק ב': או אפשר שגם האורות וכלים דאויב מספרית, אינם יכולים לחיאר בחי' ראש דזית, אל הו' הכתרים דזית דבין, רק בחיותם עצמם גיב בכחי' ראש דזית, כמו שהיו בסופן בבין, משאיכ כאן שעוסדים במקום גיר דעתיק שהוא ראש ממש, איכ אין לחם יחס עם בחי' ראש דזית, שיוכלו לחיאר את זה בז' הכתרים, אלא בדומה לסופן בגיר כניל, שאינו מספיק רק לחיקון קוין בלבד, אבל לא לקבצם ולתקנם בכחי' ראש דזית: בחסד, ונצח, עשיה.

ספק ג': או אפשר, שעוד גרוע כאן מסופן כגיר, כי שם היה חיקון היותר גדול, באורות וכלים דאויב מספרית דכתרים דחויב דבין, כי נתקנו בלכרם לבחי' ראש עתיק נוקבא משום דכתר בין אינו מתפשט שם לגמרי למטה מסבור משא"כ כאן, שכתר דבין מתפשט למטה מסבור ונעשה ראש עתיק נוקבא. ע"כ אין הארתם רב' הכתרים דחויב גדולה כל כך, ועיב אינם יכולים לחיאר ולתקן כלום ב' הכתרים דזית דבין דהיותם במקום גיר דעתיק, ואינם עמם במקום אחר, ואיכ נשאר ז' הכתרים בלי חיקון כלל, אלא כמו שהיו בתחילת אצילותם ב' זית דנקודים, דהיינו כוה למטה מזה בלי שום קשר, כמיש שם. הא' הוא אם נאמר שהם עומדים כל אחד ואחד במקומו ב' זית דעתיק: כלומר, שלא נתקן בהם כלום, ואפי' חיקון קוין אין בהם כמ"ש לעיל בדיך ספק ג' ע"ש.

אך אם עומדים חג' שבהם בחסד דעתיק וכו': דהיינו, שאורות רב' הכתרים דחויב דבין, אע"פ שאינם במקום זית, מים יכולים לחיאר ב' הכתרים ולתקנם בכחי' ראש דזית: בחסד, ובנצח, כמיש כאורך לעיל בדיה והנה זה עשיה, וזהו

נמצא עתה בתמצה, ונמצא עתה, אשר האור בא מלמעלה למטה בכל אותו המקום שנסמך עד המבור, כמו באחיים שפלגנים, והנך מוצא עתה, אשר בחיי ראש העליון שאינו מתחבר לבנין הפרצוף, תואם סממנה ולמעלה, והוא לבר נבחר לאוים דבין, משא"כ סממנה ולמטה, כבר יש שם בחיי כלים, מצד שהאור נמשך ממעלה למטה, וע"כ היא בחיי ראש התחתון המתחבר לבנין הפרצוף, וע"כ הוא מכונה עתה בשם אוים דבתי בין, כלומר שכבר יש שם בחיי כלים מהאור שיתלכש בפנימיותם, ומשום זה כל בחיי ראש הבין שסממנה ולמטה נבחר עתה בשם חיר דבתי בין, כלומר מחצית הכתר, השייך לבנין הפרצוף, שמשך בניין דנקודים, השייך לעתיק, לאסוקי מבחיי התמטשות הכתר לחנינה, שהיא מכונה חית דבתי בין, אשר אותו לקח אימא כניל, והנה נתבאר, שכל המקום שסממנה ולמטה נקרא חיר דבין, ונק' אוים דבתי בין, ותואם ככלל אוון דנקודים, וזכרהו לכל מהמשך.

אות יוד וזיר דחויב דבין דנקודים, היס הגיר של ב' הראשים שיצאו בנקודים, כמ"ש לעיל בדברי חרב בענף ב"ד, שמתחילת יצאו חויב בע"ס דראש שהם חוטם פה דנקודים ונק' אוים עיי' והמתיב דתיינו חנוף שלהם, שה"ס ג' מלכי חגיגה עד החוה, ואח"כ אחר שגשברו החגיגה, נחפשו לשם ג' קוי כח"ב, ויצאו וישויהו בע"ס דראש, והמתיב שלו יצא בר' המלכים נחיים, ונתבאר שם, שישויהו הוה נחשב לבחיי מה, ולבחיי בינה, ואימא, נחשב לבחיי חוטם, וזכתי חמטה, ורנה העיס דראש עיראין דנקודים, נחלקים בין ב' פרצופין, עתיק, ואבא, שגיר שלהם לקח עתיק, וז"ת שלהם לקח אבא, וכן ע"ס דישויהו, נחלקין ג"כ בין שני פרצופין: עתיק, ואבא, שריר שלהם לקח עתיק, וששה תחתונות לקח אבא. כניל בדברי חרב בענף ג"כ ע"ש, ובפס"א שם, וכאן צריך שתוכר היטב כל המתבאר בעתיק, בענין קטנות וגדלות הנבחרים בהנקודים, ועיין חוטם במפ"א דף רמ"ט דיה ולכן, שבתחילת אצילותם דנקודים לא יצא שם אל"ף ב' אורות דרוח נפש לבד, שאור הרוח היה מלוכש בחצי הראש העליון דנקודים, דתיינו בגלגלתא ועינים, ואור הנפש היה מלוכש בחציו התחתון, דתיינו באון חוטם פה הקבונים כח"כ דנקודים, וז"ת שספה ולמטה יצאו ריקנים כלי אור, אלא שבעת גדלות, הורד המסך לפה, ונתחברו כ' חצאי הראש לסדרנה אתה, ואו יצאו שם ע"ס שלישות בה אורות נרגתי, וכ"כ ראשין וכ"כ גופין דאויא וישויהו, עש"ה כל ההמשך.

גם נתבאר לעיל בפס"א ענף מ' אות י' עיני ההמכו שבין האורות לכלים: שבכלים נמצאים העליונים באים מתחילה בפרצוף, ובהאורות נמצאים התחתונים באים מתחילה, ולפיכך בקטנותו אין לו אלא אור הנפש ורק כלו דבתי, ונמצא אור הנפש מתלכש בכלו דבתי, עש"ה טעמו ונימוקו, ולפי"ז נמצא, שבעת קטנות דנקודים שאין באחיים רק אור הנפש, אי"כ אין שמה רק כלים דבתיים לבד. באופן, שהאון הוא כלי הכתר דבתי, והחוטם הוא כלי כתר דחכמה, ופה הוא כלי כתר דכונה, כדברי חרב בענף ט', שע"ס דנקודים אין בהם אלא עשרה כתרים דע"ס, וחסרו חס"ת סבל ספיי ע"ש. והוא מפעם כניל, משום שמתחילת אצילותם, אין בהם אלא אור הנפש, וע"כ סוכרה שאין שם אלא כלים דבתיים, כניל.

ונמצא דמה שאמרנו שחוטם פה הם חויב דבין, תרי אינם, אלא ב' הכתרים דחויב דבין, כאורות דנפש דחויב חכם, וחסרים ששה ט"ס תחתונות דכלים, ויתירה חית נשמה רוח דאורות, ואע"פ שאח"כ עיי' הארת יסוד איק, חזרו ונתחברו ב' חצאי סדרנה דראש הנקודים

כניל. גם יש ספק ביון שאור הפנים העליונים מחפשמים עד למטה דרך קוין, אי"כ גם הם מאירין דרך קוין זה לזה, או אם נאמר, שהם מאירין זה לזה שלא בדרך קוין, אלא זה למה שעומד למטה ממנו, והדברים הם בספק. וכפי הספק הגי' שסימנו ג"כ בד"ד אשר אז האורות של האחור דחויב עלו למעלה בראש דעתיק, אך אורות הפנים הם למטה באויא כניל, ואמנם האורות האחור אע"פ שעלו למעלה, עכ"ו ממקומם הם מאירין למטה בז"ת שלא בדרך קוין ע"ד הנ"ל, אלא חכמה מאירה ממקומה בני אמצעית, ובינה מאירה ממקומה בז"ת, והנה עתה יש ב' הפסדות: א' הוא, שהאורות אינם

הנקודים, שמשום זה נשלמה כל אחת בע"ס דכלים, ונרגתי דאורות, כמ"ש בפס"א דף רמ"ט דיה ולכן, כי אח"כ דכל סדרנה חזרה ונתעלתה לגלגלתא ועינים. אמנם נתבאר שם, דכל מה שיצא בתחילת אצילותו, הוא הקבוע תמיד בבנין הפרצוף, ואינו מתבטל ממנו לעולם, משא"כ אלו האחיים חנוספים בעת הגדלות, שמשלימים הנרגתי, אין זה סוכרה להיות קבוע בהפרצוף, אלא יכולים להתבטל, וע"כ נקראים בשם תוספת להורות, שאינם קבועים, אלא כחורת עולה ויורד, כלומר, כשעולים, משלימים הנרגתי, וכשיורדים נמצאים חוזרים לקטנותם באור דנפש לבד. והנך מוצא שכל עיקר השלמת הסדרנה תלוי בעליית הכלים דאחיים, כי בתחילת אצילותו משום עליית חס"ת לעינים נמשקו האחיים דכל ראש, ויררו לסדרנה התחתונה, ונשאר כל ראש רק כאורות דרוח נפש, ואח"כ עיי' הורדת המסך, תוורים האחיים ומתעלים מסדרנה התחתונה, ומתחברים במקום בראש, כראוי. וע"כ מתלק הרב לעיל להע"ס דראש אוים, כסוד כי"ב האותיות דאלפא ביתא, אשר אותם הכלים שיש בראש אוים מתחילת אצילותם, אשר מהם קבועים לעולם בבנין הפרצוף, מגדיר אותם כ' אותיות אוכיל מספרית, ואותם האחיים שהמה בעולה ויורד, שלפעמים משלימים ופעמים מתבטלים כניל, מגדיר אותם בשם הששה אותיות בדיק חיה ע"ש, ומשום הקיצור לשון, מצאתי לגחוק כאן לשמש בשמות האלו בכל ההמשך שלפנינו. אשר לכלים הקבועים בפרצוף אבנה בשם אוכיל מספרית והבאים בתוספת אבנה בשם ברי"ק חיה, וע"כ הוכרז נדרם ע"ס המתבאר כאן.

המתבאר טבל זה הוא, אשר אותם גיר וזיר דחויב שלקח עתיק, הנה נמצאים רק ב' הכתרים שלהם בבחיי אוכיל מספרית. אמנם חויב דחכמה דבין, וחויב וחסד דבינה דבין, המה הם רק מבחיי בדיק חיה, כי רק הכתרים דחויב דבין, יצאו בתחילת אצילות הנקודים כסוד חוטם פה, אמנם כל ט"ס תחתונות שלהם, המה באו אח"כ מהארת יסוד דאי"ק שהעלה האחיים, כמ"ש לעיל, וזכור זה, והנה נתבאר תוכנם של גיר וזיר דחויב שלקח עתיק,

אות י"א וז' הכתרים דז"ת דבין שלקח עתיק, תדע שאין בהם מבחיי אוכיל מספרית ולא כלום. כי לא היה להם שום גילוי בתחילת אצילותם של הנקודים, אלא אח"כ כשתורד המסך לפה דנקודים ככת הארת יסוד דאי"ק, וכולהו אחיים שהיו במדרגה התחתונה חזרו ונתעלו ונתחברו עם הגלגלתא ותעוניהם הסיחם להם; אשר מתחילה עלו ונתחברו אחיים דראש הנקודים שיררו מבחיי ראש הא', המלכיש פחוה לפבור דאי"ק.

וחו שסמיות, או אם נאמר כיון שמתפשט אור הפנים שלהם ממש למטה כניל, אי"כ אין צריכין להתחבר עם האחורים, ולכן כל אחד עומד במקומו כניל עכ"ל. רצונו לומר, דכאן שאני מבטיח בב"ו, כי שם מלוכש אור הכתר דבין בכלים דב' כתרים דחויב דבין, שאור הכתר הזה שנמשך למקום ז"ת, הריהו עוד מגדיר ומרחיב, את אור דפנים דב' הכתרים דחויב דבין העומדים במקום ז"ת, וע"כ יכולים להאיר ולתקן את ז' הכתרים דבין בבחיי ראש דיה, ולקבצם בחסד ונצח. משא"כ כאן, שאור הפנים הוא שלהם ממש, כלומר שאור הנמשך מב' הכתרים מראש דעתיק אל חז"ת, הוא אור הפנים דב' הכתרים עצמם ממש, שאין שם אור הכתר דבין כניל, ומאחר שאינם עומדים עם הז"כ במקום אחד ע"כ אינם מתחברים עם האחורים שלהם חסודים עם חו' כתרים דז"ת דבין, שיוכלו להאיר בחס בחיי ראש, ולקבצם בחסד ונצח. ובפס"א כאן מבואר יותר. גם יש ספק כיון זה לזה וכו': דתיינו מאירין דרך קוין זה לזה וכו': דתיינו עכ"פ להמשיך להם בחיי תיקון קוין, שהיה להם בעת גדלות דנקודים לז' הכתרים, כמו בס"ת א"א"ג בג"ד, וכמ"ש לעיל בדיק ספק ג' עש"ה. וזוהו שסמיות, או אם נאמר שהם מאירים זה לזה שלא בדרך קוין אלא זה אל מי שעומד למטה מסנו, והדברים הם בספק, עכ"ל. רצונו לומר, שיש אמנם לחלק אשר במי"ן א"א"ג, יש מעלה זו, שאורות דב' כתרים דחויב דבין נמצאים עם חו' כתרים דז"ת דבין במקום אחד, וכמ"כ בג"ד יש מעלה, שאורות וכלים דב' הכתרים דחויב דבין, נקשה מהם כלבדם כל בחיי הראש דעתיק נוק', משא"כ כאן, גם אורות דאוכיל מספרית דב' כתרי חויב דבין אינם נמצאים עם חו' כתרים במקום אחד, וגם בכלים שלהם שכראש מלוכש אור הפנים שלהם עצמם ממש, ולא מבחיי הכתר דבין, ע"כ נשארים כלי תיקון נגמרי, אלא כבתחילת אצילותם בז"ת דנקודים, כמ"ש לעיל בדיק ספק ג' עש"ה. והנה עתה יש ב' הפסדות א' שהאורות אינם למטה וכו' אינם מאירין דרך קוין: כי כאן כמ"כ בד"ד ב', אין בניד דעתיק רק בחיי אורות וכלים דאחורים דב' הכתרים דחויב, כמ"ש לעיל בפס"א דף נ"א דיה סימן בדיק ב', משום דאין שם רק הכלים דאוכיל מספרית לבד, בחסרון החשולם שלהם סכך חיה, וע"כ אין בהם אלא אור דאחוריים, שהוא אור דיה עש"ה. באופן שנשארו הכתרים דחויב דבין גם המה כלי שום תיקון כלל מכה חס"ת, אלא ממש רק מה שהיה בהם בתחילת אצילותם, דכל אותם האחוריים שנחבטו מהם שנק' ברק חיה, לא נתקנו כאן, ונמצאים חסירים מהם, שכאח"כ באויא דאצילות, כמ"ש שם, וע"כ המה שם רק בבחיי אביא, דתיינו מה שנשאר בהם בזמן שביח"כ, וזה אמרו ועוד שאפ"י הם למעלה אינם מאירים דרך קוין רק זה על זה עכ"ל. דתיינו כראסרן, שהם במצב אחר באחור, דתיינו כלי תיקון קוין, ואי"כ ודאי ופשוט שאינם ראוים לתקן כלום בז' הכתרים דז"ת דבין, ובהכרח שגם הם נשארו בלתי תיקון אלא זה על זה, מה שאין כן כמ"כ בג"ד, ששם נתקנו לבחיי ראש עתיק נוקבא כניל, ומה שאין כן במי"ן א"א"ג, דעכ"פ נמצאים במקום אחד עם חו' כתרים, וגם שהגיע שם לב' הכתרים דחויב

פנים מסבירות

עין החיים שער עתיקות ענף נו נו

פנים מאירות רנט

דחויב דבין בחי תיקון זה דראש חיה כחסד ונצח כניל.

שער איא ענף ג'ז

ג'ז דעתיק אי אפשר שיתלכשו תוך איא וכו' : כמיש בענחיק, שכל תחתון יוצא מפה דראש של עליון, ועיכ קומתו מתחיל מסקום יציאתו, דהיינו מפה ולמטה, ולכן נשאר חסיד ראש דעליון מגולה, כי תחתון אינו משיגו. והם עומדים לבחי סקיף אל איא : עיד כל ראש דעליון, שנבחן ארים אל תחתון הקומד בזית שלו, כמיש בענחיק.

כח"ב דאיא מלבישין לחגיית דעיו וזית דאיא מלבישין לנחמי דעתיק וכו' : כי זה הכלל, אשר המלכות דהסת"ב דעליון שנק' טבור, נעשה בחי מלכות דהסתכלות א' מצל תחתון שנק' פה דראש, ונמצאו חקים דראש תחתון מלביש חסיד בחי חגיית דעליון, דהיינו מפה דראש, עד הטבור שלו, ומטבור דעליון ולמטה שהם עים דנחמי ומימא דעליון, הרי מתפשטים שם בחי הסתיב, שהוא הגוף דתחתון בחוד סוף שלו : שחתוך מכונה חגיית, והסוף מכונה נחמי, כמיש לעיל בפנים מסבירות ענף מ' עשה.

וזה אמרו, אשר כח"ב דאיא מלבישין לחגיית דעיו, דהיינו כדארסן, שעים דראש דאיא שנק' כח"ב, מתחילין מפה דראש דעתיק, ומסתיימים על הטבור, דהיינו במקום הסתיב שלו שנעשה כאיא לחסתיא ופה דראש, ונמצא שראש דאיא תופס כל מקום חגיית דעתיק. וזה אמרו, וזית דאיא מלבישין לנחמי דעתיק, דהיינו כדארסן, שמתבור דעתיק ולמטה, כלומר במקום עים דנחמי שלו, נמצא שמת כל בחי הגוף דא"א, שהרי פה דאיא במקום טבור דעתיק, ונמצאו זית דאיא דהיינו תוך וסוף שלו, תופסים בחי עים דנחמי דעתיק. אמנם רגלי איא מסתיימים למעלה מכיש תתאין של נחמי דעתיק משום שאיא הוא בחי חכמה דהיינו עיכ דמ"ה, כדכרי הרב בתחילת הענף, ונודע שח"ב, פרצוף קצר הוא, שמסתיים למעלה מכיש תתאין דנחמי דפרצוף הפנימי שנק' עתיק, וב"ש נחמי דעתיק האלו תעודפין על רגלי איא, יוצאים לבר מאצילות, ונק' דרי בהסה, כמיש בסמוך בעיה.

ואלץ נשארן למטה כבריאה וכו' אשר כל אליו הבחי וכו' והתחילו לעלות וינקו תחילה סבי בחי דרי בתמה וכו' : הנה לכאורה הדברים תמוהים, אשר מקום לידתם דכולו פרצופי אצילות יהיה בעולם הבריאה, גם ענין בי שלישים תתאין דנויה דעתיק, שנתקנו לבחי דרי בהסה, וביותר תמוה, איך מדמה ב"ש תתאין דרגלי עתיק, לדרי בהסה, שתלויים עיכ בגופא, אלא למטה מטבור, אמנם היכן מצינו ששלישים תתאין דנויה שהם סיומא דרגלין, יהיו לדדים ליניקה, שזה איננו במציאות כלל. וצריך אמנם להכין היטב הדברים האלו, להיותם סיומדות התכמה, ועיכ אדחייב כביאורים.

ולחכין זה צריך מתחילה להכין היטב, ענין הגבול שבו אצילות לבריאה, וכבר נבאר לעיל בפס"ם דף ע"א אות ז' ח', ששם מקום טבור דנקודים, ושם נסתייכו עים דנקודים מתחילת אצילותם

אז יצאו נגחתי דכתיב נקודים שנק' אוון כניל, ואח"כ עלו האחים דחויב, דהיינו חוסם פה כניל שירדו לזית נקודים, ותורו והשלימו לחוסם פה דנקודים, ויצאו נגחתי דחויב בשלמות. ותרע, שזית דנקודים האלו שעלו והשלימו לחויב דנקודים המכונים כריק חיה כניל, משום שהשלימו האחים התכרים לסדרגת חויב דנקודים, דהיינו כינה וזוין שלהם, הרי שנעשו משום זה כלים דראש, ותרע, שכתיב הנה דאחים התכרים האלו, מכונים בשם ז' כתרים דז' תחתוניות, והוא משום דכל זית היס גופא, שענינו רק התפשטות המלכות של ראש לעים מינה וכה להסתכלות ב', כניל בפנים ענף מ"ז אות ח' ועיכ נק' המלכות של ראש דהיינו הנה, בשם כתר לכל חיות, שהוא הגוף, ועיכ מכונה גיכ, ז' כתרים, כלומר, כתר לזית, והכן היטב, והנה נבאר היטב תוכנם של ה' כתרים דזית, שהוא רק בחי חיה הכלול בבריק חיה דאיא דנקודים, שעלו להם מהות דנקודים, ושמשו שם בסוד תוספת בזמן הגדלות, ובה השלמנו לבאר תוכנם של הנד"ו דבין שלקח עתיק, ועתה נבאר כל הספיקות הנאמרים כאן בדברי הרב, בסדר עמידתם דהגד"ו הללו בפרצוף עתיק דאצילות.

טעמי הספיקות דהגד"ו דבין

אורי יב ה' ספירות ראשונות דכתיב ב"ן : כבר ידעת שהיא בחי מסצה ולמטה עד האון דראש האי דבין, שלא נכנס בכנין פרצוף דנקודים, כי הכלים מתחילים כהאון, והנה כאן יש ספק גם כראש האי דבין, אם נכנס בכנין פרצוף עתיק דאצילות מסצה ולמטה, משום שהסין והוונג לצורך יציאת עתיק דמ"ה נעשו בהסצה דראש האי דבין, איכ נמצא שמשצחו ולמטה כבר מקבל שם האורות מסעלה למטה, שהיא תבונת כלים בנוגע, ואיכ אע"פ שבזמן נקודים לא נכנס בכנין הפרצוף, משום שהספק דנקודים היה משמש בו מטה למעלה, מ"ם עתה שכבר נתפעל בו כלים מסוכת יציאת ה"ה, הדין נוחן, שיתחבר לכנין הפרצוף של עתיק דמ"ה.

אז אפשר לומר, כיון דכל עיקרו של חסיה בא למלאות מקום חסרון שבעליונו שהוא הבין, וכמו בכל התפשטות ב', שמקור יציאתו ותוכו עם העליון מתחיל מאותו המקום, שהתחילו להסתלק אורותיו של העליון, ע"ד פרצופי איק, שכל אחד יוצא ומסתבר עם העליון מפה דראשו ולמטה, דהיינו מסקום שמתחיל הסתלקות האורות דהעליון, משאיכ למעלה מפה שאין שם הסתלקות, אינו ענין להתחתון שיתחבר עמו וילבישהו שם, משום שאין חסרון האורות נוהג שם, כמיש בפס"ם בענף מ' עשה, ואיכ גם בהמ"ה, שהוא התפשטות ב' דפרצוף בין שהוא הנקודים, אינו ראוי כלל שיתחבר עמו, רק מאוון ולמטה, במקום ג' נקודות הראשונות דבין, כי שם היה בחי פגם וכיטול אורות, אשר חסיה צריך להשלימו, משאיכ מאון ולמעלה עד הסצה, שהוא בחי דאש האי דנקודים, שלא קרה שם שום חסרון וכיטול כמו ככולהו דאשים דאיק, איכ אינו ענין למ"ה שיתחבר עמו שמה ללא צורך, ולמ"ז נמצא דאע"פ שכבר יש שם בחי כלים מסצה ולמטה דראש האי דבין, מ"ם נשאר לעצמו לברו כמקודם, ואינו נכנס כלל בכנין פרצוף עתיק דמ"ה, כי אינו צריך לו, כאמור. ואח"כ שאינו מתחבר עם חסיה, יש עוד להסתפק במקום תתחילו של עתיק דמ"ה : אם מתחיל מהסצה, אלא שעומד שם כלי חיבור עם הבין, או מתחיל סן האון, דהיינו מסקום החסרון, כאמור. ואלה הם שסגדיר הרב כדף רפ"ה בשם ב' בחינות : הבחי האי, אם אינו נכנס

אינם למטה. ועוד, שאפי' הם למעלה, אינם מאירין בדרך קוין, ועיכ, אין הארה וכח גדול אל היו כתרים, ולכן אינו מתקבצין ע"ד הגיל, כחסד ובנצח דעתיק. ועוד, שאינן מאירין דרך קוין, רק ועיני. וזכור בחי הארה דרך קוין מה עניינו, ונתבאר פירושו לעיל בבחי ב' בספק ב'.

והנה נבאר כל הספיקות ששמעתי מפי מורי ולהיה, ועוד יש ספיקות לאין סוף ותכלית ואין חקר, ולא זכיתי אליהם. גם כפי אלו ספיקות אשר בעתיק, יפלו גיכ כפי אלו, בשאר סדר אצילות. והמשל בזה, אם או"א לוקחים פנים דחויב דבין או לא. כלל העודה מכל זה, שלסיבת כל אלו הספיקות נקרא עתיק יומין רישא דלא אתיידע, כי אין נודע מה בחי יש בו.

והנה ישע"י הנביא ע"ה. נסתפק גם הוא באלו הספיקות, ואליהם רמו והשביע בצחצחות נפשך, ודרשו כוהרד"פ ויחי דף רכ"ד ע"ב, צח חד, צחות תרין, וביאורו הוא, כי היה הדבר ספק אליי, אם יש בעתיק צח א', או ב' צחות. כנודע, כי בחי הצחצחות הם בעתיק, וזכור הקדמה זו. והנה יש ספק, אם לקח צח א', או ב' צחות.

והענין הוא, כי כבר בארנו, שעתיק מורכב מב' בחי, שהם מ"ה ובין, שדחם נימטריא צ"ח עם הכולל. והיה אפשר לומר שאין ברישא דעתיק רק כתר דבין וכתר דמ"ה, והרי צח א', או אם נאמר שגיכ עליון חויב דבין, והם מתחברים עם חויב דמ"ה, והרי צח א', והם ב' צחיות : ובענין איא ואי"א, יתבאר ענין עתיק יותר.

(מ"ק אודיעך, כי כבר ביארנו שעוליים האורות דאיא ברישא דעתיק ומתחברים עם חויב דמ"ה עצמו, והם לא עלו רק אחר, ואין מתערבין, רק של מ"ה נעשו פנימי, ושל אי"א חיצון ואחור, גם כן כשעוליים שניהם פנימי ואחורים נעשו חיצוניים. הפנים מתערבים, ואחורים נעשו חיצוניים. אך הכתר דס"נוכתר דמ"ה מתערבים תמיד.)

שער איא ענף ג'ז

ונבאר תיקון איא אשר נתקן אחר עתיק יומין, הנה נתל שנעשה מבחינת חכמה דמ"ה, שהם בחי נקודות דמ"ה, ומן ה' אחרונות דכתר ב"ן, והוא כולל זכר ונקבה : מ"ה בימינו, ובין בשמאלו, כניל. והנה הוא מלביש לעי, באופן זה, כי הנה ניר דעתיק, אי אפשר שיתלכשו תוך אי"א, וגם אי אפשר לקבל אורם, ולכן נשארין מגולים, והם עומדין לבחי מקף אל איא.

והזית דעתיק לבדם מתלכשין תוך איא, באופן זה, כי לבחי דאיא מלבישין לחגיית דע"י, וזית דאיא מלבישין לנחמי דעתיק באופן זה, כי הנה ג' פרקין יש בנצח דעתיק : וב"פ קדמאין מתלכשין תוך חסד ונצח דאיא, וכן ב"פ קדמאין דהוד דעתיק מתלכשין תוך גבורה והוד דאיא, ונשארין פרק תחתון דנצח דעתיק ופ"ת דהוד דעתיק, מגולין בלתי התלכשות, ואילו נשארן למטה כבריאה תחת

נכנס ומתחבר עם המיה. הבחי' הב', אם הוא מתחבר עם המיה, עשיה. דהיינו כראשון.

אות י"ג והנה בבחי' הא', יש ב' סזיקות, המסומנים תחת א"י, ב"ד. ובבחי' הב', יש ג' סזיקות, המסומנים תחת : ב"י, ב"ד, ב"ד ב"י, וצריך להזכיר איוה ידועת, כשרם שנחרור לפניסית הסזיקות הנזכרים : כלל א', בעיקר צריך שחזכור כאן בכל ההמשך, מ"ש לעיל באות יוד ד"ה והנה, כהבחן הכלים דאוכיל מספרית שבהם לא שלט השבירה וביטול, שמתוך זה נשאר גם עתה במקום במצבם כמו שיצאו בגיר דנקודים באור הנפש שנקי אור אחרים, דהיינו בלי שום שינוי כלל, גם החן הכלים דבריק חיה, שבהם שלט הגם והביטול, וע"כ לתקונו ולחיבורו דמ"ה הם צריבים, ואם המ"ה אינו מתקנם, הרי נשאר בירירתם כמו שהיו בעת קטנות דנקודים, דהיינו לאותו מקום שחורו ונפרו בוסן שבתי"כ, כנ"ל עשיה.

כלל ב' גם צריך להכין היטב, שכל עיקר העודף שבמ"ה על הכ"ן, הוא משום שהבינה שלו לא יצאה לבר מראשו, שוהו יתרון גדול, דע"כ יש לו אורות דפנים בראשו, דכיון שיש לו ג' כלים בראש: כתר חכמה בינה, ראוי שיתלבשו בו ג' אורות נפש רוח נשמה, ואור הנשמה ח"ס אור הפנים, משא"כ בכ"ן, אשר בינה וז"ג יצאו מראשו בתחילת אצילותו, ולא נשאר בראשו וזלת כתר וחכמה לבר, א"כ אין לו רק ב' אורות נפש רוח, וחסר אור הנשמה, והם שנק' אור אחרים ולא פנים.

כלל ג' גם תוכור היטב מ"ש הרב לעיל בדף ר"ד אשר בעת שנתקן פרצוף עתיק לא נתקן מה שלמטה ממנו כלום, והוא מטעם שנתבאר שם אשר מתוך שהמ"ן עלו למצת, שהוא בינה דכתר, נמצא שיצא הראש דעתיק מבינה ולמעלה דכתר עצמו, ואותם וז"ג דכתר שיצאו לבר מראש נעשו בעצמם בחי' וית דעתיק, ונתפשטו עד סיום אצילות, והנך רואה שבכל ראש תוך סוף דפרצוף עתיק, אין שם רק מבחי' הכתר לבר, ולא כלל מלמטה מכתר, ועם זה צריך שתכין היטב, אשר גם הכ"ן הנתקן על ידו לא קיבל עתה ממנו שום תיקון, וזלת לבחי' כתר שלו בלבד, כי אין לך נותן מה שאין בו.

כלל ד' שאין שום וזוג והתפשטות להב"ן וזלת ע"י חיבורו עם המיה, ובמקום שאין הב"ן מתחבר עם המיה כמו בבחי' הא' הנ"ל, נמצא שנשאר במקומו כמצבו בבחינתו עצמו בלי התפשטות וזוג כלל כמי"ש היטב בענה"ק שמי"ה וב"ן יוצאים תמיד בזוג אחד.

כלל ה' אמילו במקום שהב"ן מתחבר עם המיה, ויש לו וזוג והתפשטות עמו ביהוד, מ"ס אורות דכ"ן מתלבשים בכלים ישנים דכ"ן עצמו, ואע"פ שבהכרח יוצאים מכל וזוג אור וכלים כנודע, אמנם כל החידושי כלים שיוצאים מזוג מ"ה וב"ן, נכתנים תמיד על שם המ"ה, ואורות דמ"ה כלבדם מתלבשים בהם, והב"ן מתלבש בכלים של עצמו הראשונים, שהיה בהם סקרה ההסתלקות. בדומה לפרצופי א"ק, כי אע"פ שכל תחתון שה"ס התפסיב יוצא ממה דעליון, מ"ס אין הכלים החדשים היוצאים בסוד התפשטות הב' נחשבים כלל לגופא דעליון, אלא על שם מדרגה התחתונה, אלא שהגוף דעליון מקבל סהארותיו דתחתון לתוך הכלים הישנים שלו, שהיה בהם סקרה ההסתלקות, כמי"ש בענף מ' בפמ"ס. ועד"ו הב"ן, מקבל תמיד האורות החדשים היוצאים עם תזוג דמ"ה, אל כלים הישנים שלו ששם ה' הסתלקות האור, אמנם הכלים החדשים שיוצאים עם תזוג, פיוחסים לגמרי אל המ"ה, וזכור זה כי נתון הוא להרכב מקומות.

תחת האצילות, כרי להאיר שם לעולם הבריאה.

ואלו הם כרמיון ב' דרי בהמה שעומדין שם אצל הרגלים, אשר כל אלו הבחינות של אי"א וא"א וז"ג, בשנתקנו בעת שנאצלו, היו למטה שם בבריאה, והתחילו רעלות, וינכו תחילה מב' בחי' דרי בהמה, ואחר כך הנדילו יותר וינכו מדרי ארם, כמי"ש בעיה בתחילת דרוש תיקון ז"א.

ורנה יסוד של עזיז מתלבש תיך תיך דאי"א ער התנה, ושם הוא מצטיים. ודע כי ביסוד דע"י יש שם היח והיג, ואע"פ שעתיק הוא ז"ג, שהם מ"ה וב"ן, בני"ה, וא"כ היה מן הראוי שיהיה בו היח והיג מצד הוהר, וכן מצד הנוקבא, ע"ד שיש בא"א וז"ג כמי"ש במקומו, אבל לפי ששם הוהר והנוקבה הם פרצופים חזקקים, רכן יש שם ח"ג בכ"א מהן, אבל כאן שהוהר והנוקבא דעתיק הם פרציף א' מחיברים, כנ"ל, לכן לא היה בו רק היח והיג בלבד.

ואלו היח והיג יוצאין ומתגלין מתוך פי יסוד דעתיק, הנעלם ומתלבש תוך אי"א, ומתפשטין היח בקו ימין דאי"א מכפנים, והיג בקו שמאל, כמי"ש בעיה להמן בענין או"א.

ענף ג"ח

ועתה נבאר דרוש א' מדריש א"א, והוא ביאור ג' רישין, שבו הקדמה כוללת י"ס דאצילות, והוא מוסד ע"פ מאמר תלת רישין אתגלפין דא לנו מן דא, והוא באדר"ו דרפ"ח, וז"ל, תלת רישין אתגלפין : דא לנו מן דא, ודא לעילא מן דא כו'.

הנה המאציל העליון אשר האציל עולם אצילות, הוא הנקרא בשם א"ס לרוב העלמו, עמיה עמוק מי ימצאנה, ואל מציאות הא"ס, הוא הנקרא באדר"ו בשם עתיקא דכל עתיקין, והענין הוא, כי טרם התלבשותו אין מי שישגנו כלל ועיקר, ולכן כדי שיהיה אפשרות לתחתונים לקבל מצת הארה ממנו, נתרלבש ונגנו בספ"ה הכתר, כנוצר בס"ה ובתיקונים, דאמר דא"ס תמיד ונגנו גו כתר עראה, ואחר התלבשותו בו, יש כח ברתחתונים לקבל מצת הארה ממנו.

ואמנם, כאשר הא"ס מתלבש כמה שלמטה הימנו כנ"ל, הנה הוא מתלבש בג' רישין אלו, הנוצר כאן באדרא, ובהיותו מתלבש ונתעלם בתוכם, אז נקרא הא"ס עתיקא דכל עתיקין.

וגם הג' רישין עלאין עצמן, נקרא עתיקא מדישא ג"כ, בהיות א"ס מתלבש בתוכם. ויש אח"כ, הא ע"ק אשתכח בג' רישין, ופ"י אשתכח, ר"ג, שהוא נמצא לנו ונגלה אלינו, בהיותו מתלבש נו אלו תלת רישין הנ"ל, שאם לא היה מתלבש, לא היה נמצא ונגלה אל התחתונים.

ונמצא כפי זה, כי עיקר שם ע"ק, הוא הא"ס עצמו, שהוא ממכורא דאי"ק ולמטה המתלבש בעתיק, וניא בעיק ע"ש א"ס הגנוז

אצילותם, כי אמילו מצד שורש הא' הקדום למ"ן, שמשם יצאו הו"ת דנקודים כנודע, מ"ס לא יכלנו לצאת בחי' המטבור ולמטה של הו"ת, משום החסרון דבחי' רא"ק, שלא יצאה שם בנקודים מתחילת אצילותם, וע"כ לא יצא אלא בחי' התוך דגוף הכולל ער המטבור, ומטבור ולמטה חסר, עשיה, כי אי אפשר להכפיל האריכות כאן, גם צריך לזכור כאן ענין ב' הכוללים, המתבארים שם בפמ"ס דף ע"ד ד"ה ודע, אשר כולל א' ה"ס הפ' א"ק, וכולל ב' ה"ס ה"פ דב"ן דאי"ק המלבישים מטבור ולמטה דאי"ק, אשר פרצוף הפנימי דב"ן שנק' פרצוף עתיק דב"ן, יצא בנקודים, כנ"ל בעה"ח דף ס"ה ע"ש, כי כל ע"ס דנקודים חסר רק ג"ר וז"ח דעתיק דב"ן, ופרצוף ע"ב דב"ן יצא בעולם אצילות בכללה, כנ"ל בעה"ח דף רכ"ב וכפמ"א דף רכ"ג ד"ה ועם זה, עשיה, ופרצוף ס"ג דב"ן יצא בכריאה, ופרצוף מ"ה וב"ן ביצירת ועשיה, עש"ה, אמנם חדע, שאלו ג' הפרצופין ס"ג מ"ה וב"ן דפרצוף ב"ן הכולל, שאמרנו שנתקנו בני עולמות בי"ע, חסר נתקנו אח"כ, אחר שנתקן עולם האצילות שה"ס ע"ב דב"ן הכולל, כנ"ל, כמי"ש בעיה.

וזכר נתבאר, שאע"פ שמתחילת אצילות דע"ס דנקודים לא יצאו שם אלא ג"ר וז"ח דעתיק לבר, אמנם אח"כ ע"י הארת יסוד א"ק יצאו שם ה"פ ש"ימים, גלגלתא ועסמי"ב, אשר הגלגלתא שה"ס עתיק דנקודים, נכחן שמתחיל מחזה דאי"ק והע"כ מתחיל מטבור דאי"ק ולמטה, ומלביש על פה הראש עתיק, שה"ס טבור דאי"ק, ומסתיים על המטבור דס"ג דנקודים, דהיינו למעלה מב"ש תחתין דסיום רגלי עתיק דנקודים, כמי"ש בפמ"ס אצל פרצופי א"ק דף נ"ט ד"ה והנה, אשר פרצוף ע"ב מסתיים תמיד למעלה מטבור דפרצוף ס"ג, ומטבור דס"ג מלביש תמיד על ב' שלישים תחתין דנו"ה דפרצוף הפנימי שנק' גלגלתא או עתיק, וזהו נוהג בכל העולמות בשוה, כאופן שגם הע"ב דעולם הנקודים, וכמו כן הע"ב דעולם אצילות, מסתיימים למעלה מטבור דס"ג שבעולם ההוא, שהוא למעלה מב"ש תחתין דנו"ה דעתיק שבעולם ההוא, וזכור זה.

עוד צריך לזכור כאן, מ"ש בפמ"ס כשער עתיק בתחילתו, אשר יש ב' הכחות בענין פנימי וחיצוני דה"פ אצילות, דהיינו מצד הכ"ן שבהם ומצד המ"ה שבהם, אשר ה"פ החיצונים דכ"ן יצאו כבי"ע, אמנם ה"פ החיצונים דאצילות יצאו באצילות גופיה, וע"ש באות ג' וכו' איך כל פרצוף פרטי מה"פ אצילות הנכחן על ראש תוך סוף, מ"ס אינו משורשו, אלא רק ע"ס של ראש, המכונה גלגלתא עינים ומצח ואח"פ, עשיה.

ומעם הדברים הוא, כי כל הכחות שבעליון בהכרח שהמה פועלים בהתחתון, כאופן, שיש להבחין בה"פ אצילות כל הג' השורשים : שהוא שורש א"ק, ושורש ב"ן, ושורש מ"ה החדש, משום ששלשם פועלים באצילות, ולפיכך כשתשכיל על גבול האצילות, דהיינו הפרגוד שמכין אצילות לכריאה, תמצאהו, אשר מצד שורש הא"ק הקדום למ"ן, הרי שם בחי' פה של ראש דכל פרצוף פרטי מה"פ אצילות, כלומר מלכות של ראש, שמשם ולמטה נמשך הגוף של ראש ההוא, ומצד שורש הב"ן, דהיינו אור העינים, שמכוהו נתחלקו הע"ס דראש על ב' מדרגות, גזיע ואח"פ, שחם

שהם ראש ותוך, שהים כח"ב וחג"ת, נבחן שהפה דראש מצד א"ק ירד אצל הבין וקיבל בחי' טבור, דהיינו מלכות דהסתיב וסיומא דחג"ת. וכבר ידעת ענין התארכות פי הטבור אצל הבין עד סיומא דח"ת נוקבא, כמ"ש בפמ"ס דף ר"ל אות י"ב ע"ה בטעמו וניסוקו, באופן שמצד שורש הבין ירד פה דראש שמצד א"ק וקיבל לבחינת פי היסוד, ומצד שורש המ"ה החדש, דהיינו אור המצת, הנה מכוחו נתחלקו אותם הע"ס דראש לג' סדרגות דח"ס. כמ"ש בפמ"א דף רכ"ה ובפמ"ס דף רל"ט ד"ה וצריך, ונמצא אשר אותו הפהשל ראש שמצד א"ק, ירד אצל המ"ה וקיבל לבחי' סיומא דרגליו. וזכור ג' שורשים האלו היטב, כי תצטרך להם בכל המשך החכמה.

והנך מוצא, שאותו הגבול שבין אצילות לבריאה, שהים קרקע אצילות וגג הבריאה, הריהו מצד הא"ק, כי השפות של פה דראש, ממש. ומצד הבין, ה"ס פי היסוד. ומצד המ"ה ה"ס סיומא רגליו לגמרי, דהיינו מסך גמור, שמשם ולמטה מתחיל עולם חדש בחי' דהיינו עולם הבריאה. משאיכ מצד הבין, עדיין שייכים לפרצופי אצילות אלא כבחי' רגליו דפרצופי אצילות שמפי הטבור או מפי היסוד ולמטה. ומכ"ש מצד א"ק, הרי הם בחי' גוף דאצילות ממש, דהיינו חג"ת נה"י דאצילות, וזכור זה.

ואותם ג' הכחנות שאמרנו להשכיח בגבול האצילות, הם שולטים ג"כ במקום היציאה והלידה דכל עליון להתחתון שלו, כי כבר ידעת, אשר כה"פ א"ק יצא כל תחתון דרך פה דעליון, כמ"ש בפמ"ס בענף ט' אות ב' ע"ש. והנה חוק הזה נשאר מחויב לכל התחתונים מסנו, אמנם ע"פ המתבאר, שאותו פה דא"ק קיבל לבחי' פי יסוד אצל הבין, וסיומא רגליו אצל המ"ה, נמצא מקום לידה דפרצופי אצילות יש בו ג' התכונות הללו: פה, ופי היסוד, וסיומא רגליו. שאנו מבחינים תמיד את שלשתם, דהיינו בכל אחד ואחד על פי היחס שלו, כמ"ש בע"ה לפנינו במרחבי החכמה.

ועתה תבין דברי הרב באמרו, אשר כל אלו הבחי' של א"א ואו"א וזו"ג כשנתקנו בעת שנאצלו, היו למטה שם בבריאה, עכ"ל. דהיינו כראמרו, שאותו מקום של יציאת כל פרצוף תחתון דרך פה דראש דעליון, שהיה בפרצופי א"ק, הוא חוק מחוייב לכל הפרצופין שבכולהו עלמין דאביע, אמנם אצל פרצופי ב"ן, ירד לבחי' פי היסוד, ואצל פרצופי מ"ה ירד וקיבל לבחי' סיומא רגליו, ומקום הזה נק' פרגוד שבין אצילות לבריאה כנ"ל. ואע"פ שבחי' רגליו שמתבור ולמטה דבין, עדיין נמשכין למטה מפרגוד כנ"ל, אמנם כל בחי' הארת אצילות דפרצופי ב"ן, אינם אלא ע"י מ"ה, כנודע, ומאחר דרגלי פרצופי מ"ה נפסקים ומסתיימים על הפרגוד כאמור. איכ נשארים רגליו דבין שלמטה מפרגוד בלי הארת אצילות כלל.

והנך מוצא, אשר א"א דאצילות הנאצל ונולד מפה דראש דעתיק, הנה בהכרח שהפה הזה הוא הפרגוד דאצילות, דהיינו ע"פ היחס דפה דראש שמצד א"ק, אשר כבחי' עתיק דמ"ה כבר הוא סיומא רגליו שלו. ונמצא שא"א דאצילות בעת לידתו, יוצא כבר מפרגוד דאצילות, למקום

הגנוז בתוכו) אמנם כבחי' היותו מתלבש גו אינו ג' רישין, נקראו ג"כ בשם עיק, וזכור כלל זה.

ועם היות שאמרנו כי הא"ס מתלבש גו ג' רישין, ודאי כי אין הא"ס מתלבש כאמיתות רק גו רישא עלאה דכולהו, שהוא עתיק, ורישא תנינא מקבל אור א"ס דרך מסך רישא עלאה, ורישא תליתאי מקבל דרך מסך ב' רישין. אך להיות כולן כבחי' ראשים, לזה אמר אור א"ס מתלבש בכולם, (ג"א מלובש בתוכם) כי אלו ג' מקבלין אור א"ס יותר בזכות משאר אצילות.

ונבאר עתה ג' רישין אלו, והוא, כי הנה נודע, כי הסדר של הספירות הנאצלים הם: כח"ב, חג"ת, נה"י, והם ט"ס נעלמות מאד. ולמעלה מאלו הט"ס יש בחי' אחרת, הנמרא רישא עלאה דלא אתידע, והוא הראש העליונה שבג' רישין אלו, ונקרא עתיק יומין, ושאר הט"ס הנ"ל אשר תחתיו, נקרא בשם א"א.

ונמצא כי הג' רישין הנ"ל, הנה הראש העליון שבהם הנקרא רד"א, הוא הנקרא ע"י, שהוא נוקבא דע"י כנ"ל, והוא נמרא רד"א, ע"ש הספיקות שיש בה, וגיכ יש פי' אחר, כי הנה גופא דיליה אתלבש גו א"א, והוא מושג ונודע אצלנו ע"י א"א, אך רישא דיליה, דלא אתלבש גו א"א, לא אתידע, כי אפי' א"א עצמו לא ידע ליה.

וב' רישין שתחתיו, שעמהם הם ג' רישין, הנה הם כתר חכמה דא"א כנ"ל, כי כתר וחכמה שבו, נקרא כל אחד מהם בחי' ראש. אבל מבינה דא"א ולמטה, אינם מכלל הג' רישין הנ"ל, וג' אלו, נמנו ונתבארו כאן באד"ו, ג' רישין אתנלפין דא לנו מן דא, ודא לעילא מן דא, והתחיל לבארם ממטה למעלה, והתחיל ביותר תחתונה שבהם, והוא חכמה דא"א, ואמר, רישא חדא חכמה סתימאה דאתכסיא כו', ועליה ראש ב' והוא כתר דא"א, וכננדה אמר רישא עלאה קדישא עתיקא סתימאה דכל סתימין, ועליה ראש הראשונה ועליונה שבג', והוא הנקרא עתיק יומין, וכננדה אמר רישא דכל רישא, רישא דלאו רישא, ולא ידע ולא אתידע כו'.

נמצאו שהם י" ספי' נעלמות בתכלית ההעלם ומתלבש בתוכם הא"ס, והם עתיק ורד"א, ותחתיו ט"ס מכתר עד יסוד ונקרא בשם א"א, ובין כולם הם י"ס, שהם שורש ומקור וחיות אל כל האצילות כו'.

אמנם אלו הט"ס הנ"ל, אשר הם למטה מן רד"א, הנה הם אותן הט' היכלין הנזכר פ' נח דס"ה, ובסוף פ' פקודי דרמ"ט ודרכ"ז וז"ל, אר"ש ארמית ירי בצלו לעילא כו' וכד"ן, דא נהירו דמחשבה דלא אתידע, כמ"ש כנהרא דפרסא, ונהרא כחדא, ואתעבידו ט' היכלין: והיכלין, לאו אינון רוחין, ולא אינון נהרין, ולא אינון נשמתין, ולא אית מאן דקיימי בהו כו', ואלו הט', שמכתר עד היסוד, שהם למטה מהאי רד"א, הנה הוא שקראה במקומות אלו, ט' היכלין דלאו אינון רוחין ולא אינון נשמתין, גם

למקום עולם הבריאה, וכבר ידעת, שמקום הלכשתו של התחתון לעליון מתחיל ממקום יציאתו, וא"כ בהכרח שפרצוף א"א דאצילות יתחיל מלמטה מפרגוד דאצילות, באופן שכולו עומד בעולם הבריאה, ואצ"ל שאר פרצופי אצילות שלמטה מא"א, וזה אמרו, שכל אלו הבחי' של א"א ואו"א וזו"ג, כשנתקנו בעת שנאצלו, היו למטה שם בבריאה, דהיינו כראמרו שקומתם מתחיל מלמטה מפרגוד האצילות, כי שם מקום יציאתם ולידתם.

וזה אמרו, וינקו תחילה מבי' בחינות דרי בהם וכו', וצריך אמנם להבין מקורם היטב, ענין היניקה הזו הנוהגת בכל הפרצופין, והענין, דכל פרצוף בעת שנולד הוא כבחי' אביא, כלומר שאין בו אלא אור הנפש לבד שהוא אור הנקבה, שהוא בחי' קבלה בלי השפעה, והוא משום חסרון דבחי' מסך, שאין בו אז אפילו מסך דבחי' א"א, כמ"ש בפמ"א ובפמ"ס בענף ע"ה, וכשנגדל ומשיג בחי' מסך דבחי' א"א או יש בו בחי' אור דרות, וכשנגדל ומשיג בחינת מסך דבחי' א"א, או משיג אור דנשמה, והנך רואה, דעיקר הקטנות, דכל פרצוף, הוא משום חסרון העוביות שבהמסך שלו, כמ"ש בפמ"ס דף קצ"ה וע"כ בזמן עיבורו שאז המסך שלו זך מאוד דהיינו מבחי' כתר, אז אינו ראוי לשום זונג מאור העליון, וכל השפע לקיומו, מוכרח משום זה, שיקבל ממעלה למטה מפרצוף העליון שלו, שהים או"א שלו, וז"ס שאמרו ז"ל אוכל מה שאמו אוכלת, כי אכילה ה"ס זונג אור העליון על המסך, עדיה אכלה ומחתה פיה וכו', וכיון שהעובר עצמו אין בו בחי' מסך שיזרוג עליו אור העליון, שישפיע בו אורות תקינם, ע"כ נעשה הזונג הזה כפה דאמו, והשפע מגיע אל העובר ממעלה למטה מאליו בלי זונג, וע"כ מכונה אור הזה אור הנקבה, שורה שבו עצמו לא נעשה שום זונג, והבן זה.

וכשנגדל ויוצא לאויר העולם, הנה אז זמן השלמה דאור הנפש הנ"ל לבד, ועדיין אין בו זונג כנ"ל, ואז מתחיל זמן יניקה מדרי אמו, שמגולתה להשפיע ולהשלים בהתינוק בחי' המסך שיהיה ראוי בעצמו להשיג הזונג מאור העליון, באופן שלא יהיה צריך לאמו, כי אחר שנשלים זה ומשיג בחי' מסך, אז יש בו עצמו הזונג מאור העליון, שמשפיע בו בחי' אור דרות, ועדין יניקה ב', לצורך נשמה, כנודע, וכמ"ש במקום בע"ה, ונתבאר, שכל סגולת היניקה הוא ביחוד להמשיכת מסך שיהי' ראוי לזונג, וזכור זה.

ויתרחב לך הענין הזה, ע"פ כלל האמור בפמ"ס דף צ"ח בפרצופי א"ק, אשר כל הסתיב דעליון נעשה להסתכלות א' אצל התחתון, דהיינו כל טבור דעליון נעשה פה דראש אצל התחתון, באופן שהפה דכל תחתון נמצא שמלביש על טבור דעליון, ונמצאים ע"ס דראש התחתון נמשכים מפה דעליון עד הטבור דעליון, ע"ה. וכבר ידעת שהמסך דהסתכלות ב' שנק' מלכות דמלכות, נק' טבור אל פרצוף ס"ג, ונקרא חוז אצל פרצוף ע"ב, כי הע"ב קצר הוא וסיומא רגליו למעלה מטבור דס"ג כמ"ש בפמ"ס דף ר"כ ד"ה ובהסתבאר גם נתבאר בע"ה לעיל דף פ"ה אשר בעת הצמצום ב' דא"ק, נתעלה כל בחינת הטבור ולמטה דס"ג דא"ק, אל מקום למעלה מטבור דא"ק

כלל ר' אעים שאמרנו, שבראש הא' רכל פרצוף אין בו כלים, משום שהסך משמש בו מטמא למעלה, ואין יכולת להעבירות דהסך שהוא חומר הכלים. שיוכל להתעלות למעלה מסקור יציאתו וסקים גילוי, מים תורת כלים דגוף דעליון שלו, ניהג גם בראש הא' דהתחתון, כמו דכיל לן הרב לעיל דף ס"ה שכל הכחות שבעליון בהכרת הוא שופעלו בהתחתון ע"ש, ונבחן ע"כ שאורות דראש הא' רכל תחתון, שאין לו כלים חרשים משלו, שנמצאים מתלבשים בכלים הישנים של העליון.

כלל ז' : אם אור עליון מתלבש בכלי של תחתון, אין אור דתחתון המיוחס לכלי ההוא, יכול להיות שם עם האור העליון ביתר, ובהכרת שגרת משם לכלי התחתון סמו.

כלל ח' : יש ב' בחי' ראש : בחי' הא' הוא המלוכש בכלים דכח"ב, והוא ראש משם. בחי' ב' הוא המלוכש בספירה העליונה דו"ת, ע"ד שאמרנו ב' ספירות דבריא, שהיכל העליון כולל ג"ה, ובכונה ראש הו"ת. וספירה עליונה דו"ת דאבא נק' חסד וספירה עליונה דו"ת דאמא נק' נצח, כניד בפס"א דף רנ"ג ד"ה וטעם ע"שה.

כלל ט' : יש ב' מצבים בתכמה וכינה : או בתיקון קוין כיסין ושמאל בקומה שוה, ע"ד שהיו בג"ר דנקודים או בכ' סדרות עליון ותחתון, ע"ד שיצא הייסו"ת בחג"ת דנקודים בסדרנה תחתונה מיוחדת, אחר שנתכלו הגדלות דח"ב דג"ר דנקודים, כניל בדברי הרב דקפ"ו ד"ה וכאשר, ע"שה. וזה תלוי אם יש בהם ראש משם בכלים דכח"ב, או רק בספי' עליונה דו"ת כניל : כי אם שלא יש בהם אלא ראש דו"ת, אין בהם תיקון קוין בשלימות, משום שלא היו תיקון קוין בנקודים רק בג"ר, אכן הו"ת דנקודים יצאו זה תחת זה בקו אחרי, אמנם מקבלים מבחי' התפשטות ג' קוין כח"ב לחג"ת, שה"ס ייסו"ת שיצא מבחי' ח"ב דג"ר למדרגה נבדלת תחתונה במקום ז"ת, כניל בדברי הרב ע"ש, ולפיכך מוכרחים הח"ב שכמקום הזה להתחלק לבי פרצופין זה למטה מזה, אמנם אם יש בח"ב האלו, בחי' ראש משם, דהיינו בכלים דג"ר, או יש בהם תיקון קוין בשלימות ככוסן הנקודים, ואז הייסו"ת עולים שוב לג"ר, ומתחננת לפרצוף שמאר בקומה שוה עם התכמה שמצר יסין.

כלל יוד גם צריך לזכור שלא להתבלבל בין ערך ההפכי שבין אורות לכלים, הנמצא כנידול הפרצוף, אשר בכלים, העליונים נגדלים ויוצאים בפרצוף מתחיתה, והפכי אליהם האורות, אשר התחתונים דהאורות מתגלים ויוצאים בהפרצוף מתחילה, כדברי הרב בע"ח שער כ"ג פ"ו ע"ש. באופן, שבתחילת אצילותו שנגלה בו רק אור אחר וכלי אחר, חרע שהגיע אליו התחתון מן האורות שהוא הנפש, והעליון מן הכלים שהוא הכתר. וכשנגדל יותר ומשיג ב' אורות ובי' כלים, המה אורות דנפש רוח וכלים דכתר חכמה, וכשנגדל ומשיג ג' אורות וג' כלים, הרי הם אורות דנפש רוח גשמה וכלים דכתר חכמה ובונה, וכו' עדין, כמ"ש בפס"ם ענף ט' אות יוד ע"ש. וזהו הטעם ששמות הכלים, אנו קוראים תמיד מסעלה למטה, דהיינו כח"ב וי"ג, ושמות האורות, אנו קוראים תמיד להיפך, מסטה למעלה דהיינו נרנח"י, שהוא על סדר התגלותם בהפרצוף, כאמור.

כרל י"א : אורות דמ"ה המתלבשים בכלים דכ"ן הישנים, אינם יכולים לכלכל בשלימות לכלים דכ"ן, ואפילו שיהיו האורות דמ"ה יותר גבוהים מהכלים דכ"ן, אלא לאורות דכ"ן המה צריכים, כי כל אור יש לו השתוות גמור רק עם הכלי המיוחס לו.

גם אלו ה"ש נזכרו באדרא דרפ"ח ע"א. פתח ר"ש ואמר. אני לדודי ועלי תשוקתו וגו' עתיקא דכל עתיקין, סתימאה דכל סתימין אתתקן ולא אתתקן בו כד אתתקן. אפיק ט' נהורין דלהטין מיניה מתיקוני, ואינון נהורין מתפשטין לכל עיבר, ככוצינא דמתפשטין מיניה נהורין לכל עיבר, כו'.

ובביאור לשון זה, נסתפקתי במה ששמעתי ממירי ולה"ה, כי תחלה אמר, אתתקן ואח"כ אמר, אפיה נהורין דלהטין מיניה, ר"ל, כי אחר שנתקן עתיק ע"י התלבשות בז"ת בא"א, אז אפיק הני ט' נהורין דלהטין מיניה, כי באמצעות העתיק הנ"ל, אפיק נהורין הנ"ל. שהם ספי' כתר דאצילות, הנק' א"א. המתחלק לט' נהורין, כדו. והנה אלו ה"ס דא"א הם ט' נהורין דלאו אינון רוחין, כנו' במקומות הנ"ל.

ופ"א שמעתי ממורי ו"ל, כי ה"ס הנ"ל, נתחלקו בג' חלקים, כי הנה הג"ר שבהם שהם כח"ב, נתפשטו בא"א, וחג"ת בו"א, ונהיי בנוקבא. וזוה תבין, למה בחי' מציאות או"א, לא נזכר באדרא רכא אלא באחרונה באדר"ו, כי או"א כמולא תליין. וזה מה ששמעתי ממורי ז"ל בענין זה והיא, דע כי הנה ביארנו תחלה, כי ה"ס המקוריות עם רד"א הם י"ס מקוריות ושרשיות לכל האצילות, אבל ענין מציאת ספי' המלכות, לא נתגלה עדיין עתה, אמנם נבאר תחלת רכל הא' רד"א, וזוה תבין מעלת מלכות, כי היא עמדה בראש צדיקה, והיתה לראש פנה, ויהיה לעתיד אורה גדולה מן השמש, והבן ודו.

ענף נ"ט

מ"ק) סוד ד"ס דא"א, איך נעשו מהם י' פרצופים שלמים, כי כבר בארנו, כי ג"ר דא"א, נשאר למעלה בסוד רישא מגולה, והנה בינה דא"א שהוא בצואר; גרון שלו, כנודע, ממנו נעשה כ' כתרים לאו"א, וחסד דא"א, מתלבש באבא, ונבורה באמא הנקרא בינה, וי"ס אני בינה לי נבורה וחסד דא"א, נחלק לבי' פרצופין : אבא, וישראל סבא, ונבורה דא"א, נחלק רבי' : בינה, ותבונה, הרי ד' פרצופים.

ות"ת דא"א מאיר בו"ן : וזעיר אנפין הנקרא (נ"א בו"א ואו הו"א נקרא) ישראל, כלול בו ניכ יעקב, והכל פרצוף א', וכן בנוקבא כלול לאה ורחל והכל פרצוף א', הרי ב' פרצופין כלולין בח"ת דא"א, ועם הדי' ראשונים הרי ו'.

ואח"כ מתחלקים ב' פרצופים הני, לדי' פרצופים, כי נצח דא"א מתלבש בו"א הנקרא ישראל, והוד דא"א מתלבש בלאה, ויסוד דא"א מתלבש כיעקב, ומלכות דא"א ברחל, הרי ד' פרצופים, ועם ו' הראשונים הרי ו' פרצופים, שמו"ת דא"א.

והנה המלכות דא"א לא היתה ניכרת, כמכואר אצלנו בהקדמת ביאור אדר"ו, כי לא היה בא"א רק ט"ס מכתר עד יסוד, כי רד"א הוא בחי' עתיק, ונשאר א"א, בבחי' ט"ס לכד, אבל מן האור של התפשטות נהיי דע"י

דא"ק, ונמצאים בחי' נהיי דס"ג שנשתוו ממש לנהיי דע"ב, ונעשה זה לקביעות, כי שוב לא ירד משם, כמ"ש שם הרב. וא"כ בהכרח שגם בחי' המסך דהסת"ב דס"ג, נשתווה למקום מסך דהסת"ב דע"ב, דהיינו במקום החזה, באופן שבחי' הסת"ב של עתה, הן בע"ב והן בס"ג, נקבע במקום החזה, וזכור זה.

וזוה תבין מקום השרים, שנקבעו במקום החזה כריק, והוא מטעם האמור, כי התחתון מתחיל קומתו מפה דעליון, וע"ס דראשו נגמרים בדיוק במקום החזה, שה"ס הסת"ב דעליון, ונמצא פה דראשו של התחתון מלביש לחזה דעליון, ויונק דרך שם כל שפעו שנקרא יניקה, שסגולתו לחשגת מסך בפה דראשו עצמו, שיהיה ראוי לזווג מאור א"ס ב"ה. באופן, אשר הסת"ב דעליון שנק' חזה, משלים את בחי' המסך בפה דראש התחתון, וכשאור העליון שאינו פוסק מגיע על המסך שבפה שלו, יוצאים לו ע"ס דאוי וע"ס דאו"ה מהזווג הזה ע"פ הקומה שבתכונת המסך, והיינו הסחכות א' לע"ס דראש דתחתון, והנך מוצא, שהסת"ב דעליון, פועל בחי' הסת"א אצל התחתון, ע"י היניקה, ומשום שמלובשים זה בזה, והבן היטב, והנה נתבאר לך היטב, סוד היניקה, וסוד דרי אדם הנמצאים בחזה.

וכבר ידעת ענין יציאת כל פרצוף בסוד פנימי וחיצוני, הסוכא לעיל וכפמ"ס בשער עתיק בתחילתו, ובהקדמת עולם התיקון, ע"שה. שמתוך שסלכות דעליון נתעלה כהב"ן ממקום הפה אל מקום העינים, נמצא שנתעלה משום זה גם קומתו של התחתון, שקומתו דבוק ומתחיל במלכות דעליון, והוא שנכחן לפנימי ומכונה מ"ה. אמנם החיצון, נשאר מתחת הפה דעליון, כמו כשורש א"ק, ועיקר השליטה הוא לחיצון, וכבר הרתכנו בענין זה די באר, אמנם חרע, שאין ענין הפנימי וחיצוני הנו, נכחנים תיכף בעת לידת הפרצוף, אלא אח"כ בעת שמשגב המסך בכח היניקה, כי רק אז נכחן שנקשר במלכות דעליון, דהיינו ע"י הזווג דאור העליון על המסך שיוצאים בו ע"ס מסטה למעלה, ונמצא שקומתו משיג בחי' מלכות שבפה דראש דעליון, וכו בעת מתחלקים לפנימי וחיצוני, שהפנימי מתעלה על אח"פ דראש דעליון עד המלכות דעינים, והחיצוני אינו יכול להנביה את עצמו למעלה מהמלכות שבפה דראש, מכת שורש א"ק הפועל עליו, כמ"ש שם. משא"כ מקודם גמר היניקה, שעוד לא השיג אפ"י בחי' המלכות דעליון, שע"י מתחלקים הפנימי וחיצוני, כאמור. ולפיכך בשעת לידתו דפרצוף א"א, שמקום יציאתו הוא ממקום הפרגוד דאצילות, ונשאר ע"כ בעולם הבריא, כמ"ש לעיל, נמצא בהכרת שיינק מבחי' סלטה מטבור דכ"ן דא"ק שהמה היוצאים ונמשכים לעולם הבריא, ואע"פ שא"א הוה נכחן לפנימי וחיצוני : שהפנימי עולה לאצילות ומלביש על ז"ת דעתיק, משום שגם מלכות דעתיק עלתה למקום בינה דעתיק, והחיצוני נשאר כביע, מכת השורש דא"ק הפועל עליו כנ"ל, אמנם כ"ז אמור, אחר שמשגב ונשלם בו המסך ע"י היניקה שמשגב המלכות דעליון משא"כ בטרם זה, אין הבחן פו"ח ניכר בו כנ"ל, וא"כ אפ"י בחי' א"א הפנימי, מוכרח ג"כ לינק מקודם מדרי בהמה אשר בכריאה.

כלל י"ב : הו' כתרים דו"ת דב"ן, הם מבחי' ז"ת דנקודים ממש, אשר בתחילת יציאת הנקודים יצאו בלי אור העינים, וע"כ נשארו בלי תיקון אלא בקו אחד זה למטה מזה, כנ"ל בדברי הרב דף ע"ג אלא אח"כ בוסן הגדלות שהי' דנקודים, שהי'ם כלים דבדק חיה, שנבדלו ויצאו מן ג"ר דנקודים לז"ת, חזרו ועלו בכח הארת יסוד דא"ק, או נכללו גם הם בתיקון קוין שיש שם בג"ר דנקודים, ואח"כ בוסן שביח"כ חזרו ונפלו לז"ת דנקודים, כמו שהיו בתחילת יציאתם, דהיינו בזה תחת זה בקו אחד, כמ"ש ה"טב בענף כ"ד עש"ה, ובפמ"א שם.

כלל י"ג : אין עלייה ותיקון לז"ת כתרים דו"ת דב"ן, שיתוקנו בבחי' ראש דו"ת בספירה העליונה מהם, זולת ע"י הכתרים דחוי"ב דב"ן, והטעם, דאם הכינה דעתיק דמ"ה משיב את בחי' הכלים דבדק חיה המיוחסים להכתרים דחוי"ב דב"ן, או גם הכתרים דו"ת מסקלים תיקונים מהכלים דבדק חיה הללו שנתעלו לג"ר דעתיק, להיותם סדרגה השניה דבדק חיה הללו, כמ"ש לעיל בפמ"א דף רנ"ד ד"ה וע"ז, שהם בחי' פה דבדק חיה הללו, שמהם נחשטו ז"ת דגדלות דנקודים, עש"ה, ולפיכך אם מתעלים הבדק חיה דכתרי חוי"ב דב"ן לג"ר דנקודים, נמצאים הו' כתרים ג"כ מתוקנים בבחי' ראש דסדרגה שניה מראש דג"ר, דהיינו ראש דו"ת, כלומר שאינם מלובשים בכלים דכת"כ, אלא בספירה עליונה דו"ת, דהיינו בחסד או בנצח, כנ"ל בכלל ח' עש"ה, **כלל י"ד :** ויש בו' כתרים אלו עוד תיקון אמצעי, דהיינו לא ראש דו"ת אלא עכ"פ בחי' הארה דתיקון קוין : ימין, שמאל, אמצע, אשר זהו המה מסקלים ע"י אור דג"ר דנקודים שהמה כבר מתוקנים בתיקון קוין, כנ"ל, המצוי עמהם במקום אחד, כמ"ש לקמן.

ז"ה הכלל אם הכינה דעתיק דמ"ה משיב את הבדק חיה, עכ"פ מהכתרים דחוי"ב דב"ן אל הג"ר שלו, או מגיע גם לז' כתרים דו"ת דב"ן בחי' ראש דו"ת, כנ"ל כלל י"ג, ואם אין הבדק חיה דכתרי חוי"ב מתעלים ע"י כינה דכתר מ"ה, אמנם אור דאחורים דכתרי חוי"ב דב"ן נמצאים עם הז"ת במקום אחד, או עכ"פ מתקנים את הו' כתרים בהארת תיקון קוין, דונמת אור האחורים דכתרי חוי"ב מהם עצמם, להיותם אור הג"ר דנקודים, ואם אור דאחורים דכתרי חוי"ב אינם נמצאים במקום ז"ת, או אין להו' כתרים שום תיקון, ונשארים בלי תיקון קוין, אלא זה למטה מזה, כמות שהיו בוסן קטנות דנקודים, כנ"ל.

ואחר כל האסור, נפתח לנו השער, להבין ענין הספיקות האסורים בענין הגר"ז דב"ן, בחיבורם עם עתיק דמ"ה, ונבארם על סדר חמשת הסימנים שקבעם כאן הרב.

סימן א"ג

פירושו, מקיף א', פנימי א', ג' כלים, ונפרשם אחת לאחת.

מקיף א' פירושו ה' ספירות ראשונות דכתר ב"ן, אשר תכונתו נפרש למעלה, אות מ' ד"ה ונתבאר וכו' ב' הבחנות : הא' והוא העיקרית, אשר אין לכתר דב"ן שום התפשטות כלל למטה מטבור, ששם ראש עתיק, וכולו מסתיים למעלה מטבור בלי חיבור כלל לעתיק דאצילות, והוא כמ"ש בכלל ד' עש"ה. הב', דאע"פ שכלפי עצמו נכתן הכתר דב"ן לאורם סמכותו ולמטה עד הטבור, כנ"ל באות מ' ד"ה ונתבאר מ"ס כלפי הראש דעתיק נכתן לאורם שלו, כדרך כל ראש דעליון, נכתן לאורם כלפי התחתון, שהוא תולדתו, וכבר ידעת, שכל מ"ה החדש הוא תולדה דב"ן, וע"כ נחשב לאורם שלו,

דע"י המתלבשין בא"א משם נעשה בחינת המרכות דא"א, ונשלמו בו י"ס. וכוזו תבין איך לעולם בחי' המלכות גדולה מהוכר העליון ממנה, ולכן נקראת עטרת בעלה.

ענף ס'

(מ"ב) ע"ק הנוכר בוהרי, היא בחי' נוקבא דעתיק, הנעשה משם ב"ן, ולא בחי' דכורא. הנעשה משם מ"ה.

א"א, בירר משם ב"ן ה"ת דכתר לבד, ונעשים נוקבא דא"א, אמנם א"א דכורא, נעשה מחכמה כולה דמ"ה. ואמנם מצב מעמדתו הוא כן, כי הוכר ונוקבא שניהן פרצוף אחד לבדו, כמו בעתיק, אלא שהוכר לוקח צד ימין כולו, ויש בו פנים ואחור שלו לבד. והנוקבא לקחה צד שמאל, ויש בה פנים ואחור הכל שלה לבדה.

וענין זה הוא הרחק גדול והברל יותר מבעתיק, כי שם, בכל צד וצד נתחברו יחד הוכר והנוקבא אב"א, כנ"ל. וא"א, הוכר נפרד מהנוקבא, כי כל פנים ואחור דכורא הם בימין, ופנים ואחור דנוקבא בשמאל, אמנם הם מחוברים יחד בפרצוף א' בנפש א'. והרי זה פירוד נוסף בא"א יותר מבעתיק : הוכר שבו מן הנלכה שבו.

והנה המוחין דא"א נעשו ע"י נה"י דעתיק, ואז היסוד דעתיק שיש בו בחינת דעת דא"א שהם חסדים דמ"ה ונבורות דב"ן, ועומד בחוה דא"א ומסתיים שם : ויוצאין החסדים דמ"ה דדעת דא"א מתוך יסוד דעתיק, ומתפשטין בקו ימין דא"א. יען כי הוא הוכר כנ"ל, ויוצאין גם הנבורות ומתפשטין בקו שמאל דא"א, כי היא נקבה כנ"ל.

ונמצא, כי ביסוד דעתיק, כיון שהוא קו האמצעי, מוכרח הוא, שיתקבצו שם אורות זכרים ונקבות (נ"א ששם) חסדים דמ"ה ונבורות דב"ן, ואמנם כי המ"ה וב"ן כל א' יש בו חו"ג, אמנם, להיות שהמ"ה וב"ן דעתיק, שהם זכר ונקבה עצמן, הם מחוברים יחד בפרצוף א', ע"כ החו"ג דמ"ה נקרא היח לבד, והחו"ג דב"ן נקרא היג, אמנם כבי' הקוין ימין ושמאל דא"א, אינו כן, רק החסדים דמ"ה מצד ימין, והנבורות דב"ן צד שמאל.

ענף ס"א

ונחזור עתה לכאר ע"פ סדר ששמעתי ממורי ולה"ה בפרטות יותר, והרחבת דרושים, כמ"ש בע"ה, וזה החלי בע"ה. תחלה צריך לדעת, כי אין האורות הנ"ל יכולים התחתונים לקבל אורם אם לא אחר התיקון שנתקנו בבחי' פרצוף כנ"ל, וכמבואר אצלי באורך, כי מתחלה היה אור שלהם רב ועצום, ואין כח ברתחוננים לסובלו, וכאשר נתקנו שהוא בחי' פרצוף שלם, שאז נמשך האור דרך מסכים והתלבשות בתוך הלבושים, הנה נתעבה האור מעט, וגם נתמעט ויצא ונמשך דרך נקבים וצינורות, וחלונות דקים, ושערות דקים מאד. (בסו' הפרצוף). ונתקן הפרצוף ע"י ב' דברים אלו, שהם : התעבות האור, וגם מיעוטו, ואז היה כח ברתחוננים לקבל

וכוזה תבין מקומם של דרי בהמה, שנקבעו בדיוק למטה מטבור, כי כל ההכתן מאדם לבהמה, הוא בסוד התיקונים הנמשכים ממ"ה החדש, כי רק האדם נמשך מעולם התיקון, וראוי שיתפשטו בו כל התיקונים דמ"ה וב"ן, משא"כ בהמה הוא כולה רק מבחי' ב"ן לבדו, ואיננה ראויה להארת מ"ה ולא כלום. וז"ס שאדם בני' מ"ה, ובהמה בני' ב"ן, באופן שבחי' בהמה נמשכים ויוצאים רק מבחי' פרצופין החיצוניים דמ"ה אצילות, שאין להם יניקה אחרת אלא מבחינת למטה מטבור דפרצופי הכ"ן שיוצאים לבד מפרגוד דאצילות כנ"ל, וע"כ נקבעו ג"כ דרי בהמה במקום למטה מטבור.

אמנם פרצופי אצילות עצמם, אשר בקטנותם אין ענין ב' פרצופין פנימי וחיצוני ניכרים בהם ונמצא פו"ח דא"א הנולד מעתיק, שנכללים זה בזה, וע"כ מתחילתם שניהם יחד יונקים סדרי בהמה שלמטה מטבור דב"ן, דהיינו ספי היסוד, אשר ע"י יניקה זו משיגים עכ"פ הקומה של ראש מסקום פי היסוד דב"ן ולמעלה עד הטבור דב"ן ממש, שהוא סוד הפרגוד, ומלכות דעתיק שמצד שורש א"ק כנ"ל, וכיון שמשגיגים בחינת מלכות דעליון, או מתחלקים לבי' פרצופין, אשר א"א הפנימי נמשך ועולה כחוקו עד בחי' המלכות שעלתה לבינה דעתיק, וע"כ מלביש על ז"ת שלו ויונק שם מסוד דרי אדם שבסקום חוה דעתיק, והוא הנק' א"א דאצילות, וא"א החיצוני, אשר כח שורש הא"ק פועל עליו, ואינו יכול להנביח קומתו למעלה טפה דראש שמצד א"ק, הוא נמצא בהכרח למטה מפרגוד, ונק' א"א דבריאה, ועד"ז ממש, תבין באויא הנולדים מא"א, וכן כוזג הנולדים מאויא, שבעת לידתם מוכרחים לבא למטה מפרגוד דאצילות, ופה דראשם מלבישים לפי היסוד דפרצוף ב"ן המיוחס לבינתם הנמצא שם, ושם סוד הדדי בהמה, וע"י יניקה זו, מגדילים קומתם עד שמשגיגים עכ"פ בחי' הפרגוד דאצילות, וכיון שקומתם נוגע בהפרגוד, נמצאים תיכף שמתחלקים לפנימי וחיצוני, שהחיצוני נשאר במקומו, והפנימי עולה ומלביש על ז"ת דעליון, וצריך שתזכור ה"טב בכל ענין הזה כל המתבאר בפמ"ס בשער עתיק, בענין פו"ח דפרצופי מ"ה וב"ן, ואין להאריך יותר, ומ"ש הרב שב"ש תתאין דנו"ה דעתיק נתקנו לדדי בהמה, הרי המה שיעור אחד עם למטה מטבור דמ"ה דב"ן, ומלבישים זה את זה, כמ"ש זה במקומו, ואין עוד להאריך כאן.

ענף ג"ח

הנה המאציל העליון וכו' הוא הנק' בשם א"ס וכו' : כלומר, דכ"ל מאציל כלפי הנמצא שלו נקי בשם א"ס, והטעם, משום שהנמצא מקבל על ידי המאציל שלו בחי' האור מא"ס ב"ה, שזולת הלבשתו להמאציל שלו לא היה משיג מאור א"ס ב"ה כלום, והכן זה. וזה אסור, ובהיותו מתלבש ונתעלם בחוכם או נקי הא"ס, עתיקא דכל עתיקין, עכ"ל. רצונו לומר, אשר אז מושג לתחתונים, בגדרו של חוראת שם הזה, וכבר נתבאר בענף ק', אשר כל שם יורה הגדר של ההשגה, ומה שלא נשיג לא נגדרהו בשם, והכן מאד כי עמוק הוא, וענין הג' רישין, ויתר דברי הענף, יתבאר בענף ס"א, כי שם מקומם.

ענף נ"ט

והנה המלכות דא"א לא היתה ניכרת וכו' האור ש' התפשטות נה"י דעתיק יומין המתלבשים בא"א משם נעשה בחי' המלכות וכו' : הטעם כי בחי'ד ה"ם המלכות, והיא אינה נגלית זולת בפרצוף האי' דכל פרצוף כצ"י הכולל לה"פ, ע"ד שנתבאר בפמ"ם בענף ט' בפרצופי א"ק, אשר רק פרצוף גלגלתא דא"ק יש לה בחי'ד, משא"כ ע"ב דא"ק כבר נודככה המלכות לבחי'ג, ובס"ג דא"ק לבחי'ב וכו' עש"ה. ועד"ז בה"פ אצילות, לא נגלה הכחי'ד רק בפרצוף האי' דאצילות, שנק' עתיק יומין, משא"כ בפרצוף הב', שהוא ע"כ דמ"ה הנקרא א"א דאצילות, כבר נודככה המלכות על בחי'ג, וז"ם שא"א פרצוף קצר הוא, כמו ע"ב דא"ק, ומסתיים למעלה משלישים תחתונים דנה"י דע"י, כי השלישים אלו ה"ם המלכות המסיימת לע"י שהיא החסרה מבינינו וע"כ נפסק ונסתיים למעלה הימנה, ובוה מוכן, שאין לא"א אלא מ"ם מקוריות, אבל מלכות המקוריית חסר בו, כאמור.

וזה אמרו, אבל מן האור של התפשטות נה"י דעתיק יומין המתלבשים בא"א, משם נעשה בחי' המלכות של א"א, ונשלמו בו י"ם עכ"ל, ותרע שענין זה נעשה, ע"י העלאת השלישים התחתונים דנו"ה דעתיק יומין העומדים לבר מאצילות, שה"ם המלכות המקוריית כנ"ל, שבסוד ס"ן מעלה אותם עתיק יומין לשלישים האמצעים דנו"ה שלו, המלובשים במטבור ולמטה דא"א, ואז נמצא שא"א מלביש גם את המלכות המקוריית הנמצא בכ"ש תתאין דנו"ה, ואז יוצאת המלכות גם בא"א וזכור זה.

וזה אמרו, ובוה תכין, איך לעולם בחינת המלכות גדולה מהזכר וכו' עכ"ל, שהרי נמשכת מפרצוף העליון, ונודע שמלכות דעליון נעשה כתר לתחתון, וזהו שמסיים ולכן נק' עמרת בעלה, דהיינו כאמור, כי כתר ה"ם עמרה, והבן. ועיין במבו"ש שיג ח"א פ"א.

ענף ס'

והנה המוחין דא"א נעשו ע"י נה"י דעתיק וכו' : ואין להקשות ממה שאומר לע"ל, שא"א מלביש חוג'ת דעתיק, כי זה הכלל שאין התחתון מלביש לעליון אלא נה"י שלו, אלא שהעליון נכחן לה"פ נרנחי', והתחתון מלביש לנה"י דכל בחינה ובחינה מהנרנחי', שהרי מתחילה כשנולד יורד לבריאה, כנ"ל בענף ג"ז ואז מלביש לשלישים תתאין דנה"י דעתיק המכונים דרי בהמה שערכם כלפי אצילות כמו נפש דבהמה כלפי נפש אדם, כמ"ש בפמ"א ענף נ"ז עש"ה. וכשנגדל, מלביש לשלישים עליונים דנה"י ואז משיג רוח דאצילות, וכשנגדל יותר, מלביש לשלישים עליונים דנה"י, ואז משיג רוח דאצילות, וכשנגדל יותר, מלביש לנה"י דראש המלובשים בחג"ת ואז משיג נשמה דאצילות וכו'. וזה דברו לע"ל, שא"א מלביש לחג"ת דעתיק, ואכמ"ל. יתר דברי הענף ית' במקומם בע"ה.

ענף ס"א

כתר חכמה דא"א שהם ב' ספ"י הראשונות מן ה"ט' ספירות המקוריות והשרשיות וכו' : וכן אומר לע"ל בענף נ"ה, במ"ם דא"א.

אור העליון, והרי נתבאר לך ענין התיקון הנוכר בב' אדרות, מה ענינו.

ונתחיל לבאר סוד תיקונם, הנה אותו ראש העליון דכ"א, הנקרא עתיק יומין, הנה הוא הראשון שבכל היום הנ"ל הנקרא מקוריות ושרשיות לכל האצילות, אמנם בראש זה אין בו תפיסה כלל, ולא נוכל להרחיב בו הדיבור והביאור הצריך לו, אבל דע שהנה הוא כלול מ"ם שבו, שהם בחב"ד חג"ת נה"י.

והענין, כי הנה כל אחד מהי"ם המקוריות והשרשיות הנ"ל, כל א' וא' מהם כולל יוד, כי כל דבר הנקרא ראש הוא כלול מ"י, והנה רישא עלאה כבר נתבאר שנקרא עתיק יומין, וכלול מ"י, אמנם ה"ט' ספ"י אחרות, חלוקים הם באופן זה, כי בח"ב שבהם הם ג' רישין דעתיק, שהוא א"א, וחג"ת שבהם, הם ג' רישין דו"א, ונה"י שבהם הם ג' רישין דנוקבא דו"א, אשר ענין זה תכין, במה שהודעתך, כי ג' מוחין דנוקבא דו"א הם בחי' נה"י, והבן זה מאד.

והנה ההוא דרד"א, הנה הוא מתלבש בא"א, שהוא בחי' כללות אותן ב' רישין תתאין, מאותן הג' רישין הנוכר באדר"ז, כי נודע הוא, שכל עליון וגבוה מחבירו הוא מלובש בתחתון, כלי להאיר בו ולתחותו.

וכבר הודעתך לע"ל, כי אלו ב' רישין תתאין שבג' רישין הנ"ל, הנה הם (סוד) כתר חכמה דא"א, שהם ב' ספ"י הראשונות מן ה"ט' המקוריות ושרשיות כנ"ל, ואלו התרין ראשין שהם כתר חכמה דא"א, הנה הם בחי' גולגלתא ומוחא סתימאה דא"א, הנוכר באדר"ז הנ"ל.

ואמנם תרין רישין אלו, מתחלקין ונעשין תלת רישין מלבד הרישא עלאה דל"א, אמנם השנים לברם נחלקים ונעשין ג' רישין וג' רישין אלו נקרא גלגלתא ומוחא ואוירא, והם למטה מהאי רד"א כנ"ל.

לכן נבאר עתה המאמר הנ"ל שבתחרת אדר"ז דרפ"ח מאמר, תלת רישין אתגלפין דא לנו מן דא ודא לעילא מן דא וכו'. וכבר נת"ל, כי הם מתבארות שם ממטה למעלה והם : רישא חדא, היא חכמה סתימאה שבא"א שבתוך הכתר שלו, ולמעלה ממנו הוא ע"ק, לכן אמר בה רישא עלאה לפי שהיא יותר עליונה מן האחרות הנ"ל, והוא כתר דא"א הנקרא גלגלתא דיריה, ולמעלה מכולם רישא דכל רישין וכו'.

והנה ביאור ג' רישין אלו הווא, כי הנה בכל ראש וראש מאלו ג' צריך שיהיה בו : בחי' כלים, ובחי' עצמות ורוחניות שבו, וכפי זה, ידויה ו' בחי', וכל א' מאלו, הו' בחי', מתחלק לג' אחרות, ונמצא כללותן עולה ח"י, אשר הוא סוד חי העולמים, כי מאלו החי' בחי', מתפשט החיות בכל העולמות כולם, וגם בעולם אצילות.

ועתה נבאר ח"י בחי' אלו בע"ה, הנה רד"א שהוא עליונה שבג' רישין, אינו בכלל ג' רישין הנ"ל שהוכרנו עתה, שנעשין ח"י בחי', כי רד"א היא עליונה מאד, ואין בנו רשות לבאר ענינה, לפי שכתוך האי' רישא מתלבש

ווי"ל, כי ה"ט' המקוריות עם רד"א, הם י"ם המקוריות והשרשיות לכל האצילות, ע"ש. וצריך להבין היטב הפירוש דספירות המקוריות הללו, כי הוא היתר שכל ספתחות האצילות תלויים עליו.

וכבר ידעת מהמתבאר לע"ל בפמ"א נ"ז, איך שיש ג' שורשים הפועלים יחדיו בה"פ אצילות : שורש א"ק, ושורש כ"ן, ושורש מ"ה, אשר הפרגוד שמביין אצילות לבריאה, נכחן למלכות דע"ם דראש הנק' פה, ע"פ היחס של שורש הא"ק, ונכחן למטבור או ליסוד, ע"פ היחס של שורש הב"ן, ונכחן לסיים דגל"ן, ע"פ היחס של שורש המ"ה, עש"ה. ועד"ש שם בהבחן סיום האצילות, כן יש ג"כ להבחין בכחי' ראש האצילות, שנק' כתר, שה"ם הסתכלות א' שעושה בחי' שורשים לכלים, שנק' בשם קוצו של יוד, שטמנו נמשכים ע"ם בסוד הסתכלות ב' לגמר כלים, כי מצד שורש א"ק, הרי כל ה"פ אצילות כולם הם ע"ם דראש, שנק' : גלגלתא ועינים, ואוזן, וחוי"פ, כמ"ש בפמ"ם כשער עתיק, ומצד הב"ן, כבר סחולקים המה לראש וגוף, שגלגלתא ועינים, ה"ם ראש והסת"א, ואח"פ המה כבר בחי' ע"ם דגופא, וזהו רק בחשבון הב"ן כלפי א"ק, אטנם הב"ן ביחסו עצמו, יש לו ודאי ע"ם שלימות : גו"ע ואח"פ, בראשו אלא ביחס הא"ק כל הע"ם של ראש הב"ן נכחנים רק לבי' ספירות גלגלתא ועינים בלבד, ועד"ז יש לו בגופא ע"ם שלימות בחג"ת שלו, וכן ע"ם דסיומא בנה"י שלו, אלא ביחס א"ק, נכחנים כל אלה, רק לג' ספירות : או"ן, חוטם, פה, בלבד כנ"ל והבן היטב, ולא עוד אלא שהע"ם של ראש האלו הנכללים בגו"ע בלבד, המה מתחלקים ביחסו של הב"ן עצמו, ג"כ לבי' ראשים : לגו"ע ולאח"פ, אשר הראש האי' אינו כלל בחשבון הפרצוף, ורק הראש הב', דהיינו אח"פ דראש הב"ן, המה שנקרא ראש וכתר, משא"כ ראש האי', נכחן שהוא עוד למעלה מהראש, ובכחי' או"ם להראש, והבן זה היטב, וכ"ז מצד הב"ן, וכשתבחין בהמ"ה ע"פ היחס דב"ן, נמצא, דע"ם דראש שלו, נכללים בחוי"פ לבד, באופן, שראש דב"ן כלול עכ"פ מאח"פ, ואין לו אלא מדרגה א' לאו"ם, דהיינו גו"ע כנ"ל, משא"כ המ"ה, יש לו ב' ראשים למעלה מבחי' חוי"פ האלו שהם בראשו, הנחשב לשורש הגוף דמ"ה : ראש האי', הוא גלגלתא ועינים, אשר אפי' בהב"ן נחשב לאו"ם כנ"ל, ונק' אצל המ"ה, או"ם גדול, ראש הב' הוא און בלבד, וגם הוא נחשב לאו"ם אצל המ"ה, נק' בו, או"ם קטן, ראש הג', הוא חוי"פ, והוא הראש האמיתי דהמ"ה, כלומר, שהוא שורש הכלים דגופא דמ"ה, והוא הנק' כתר מצד המ"ה, כמ"ש כל זה באורך לע"ל בפמ"א דף רכ"ה ד"ה אבל בענין החיוב של ג' הראשים הללו אצל המ"ה, בטעם וניקוטם, עש"ה ויתבאר לקמן ואכמ"ל. אטנם זה אמור בפרצופי דמ"ה ע"פ יחסו של הב"ן, הנפעל ע"פ שורש הא"ק, שאמרנו, שע"ם דראש הב"ן נחלקים לבי' בחי' : גו"ע, ואח"פ, שבערך זה אין לו להמ"ה בראשו, רק ב' הספירות חוטם פה לבד, משום שמוקדמים לו ב' ראשים : הראש האי', גו"ע שנק' או"ם גדול, וראש הב', אוון, שנק' או"ם קטן, ולכחי' הראש האמיתי, דהיינו באו"ם, שנק' ראש הפרצוף או כתר

פנים מאירות

כח. הרי שלא נשאר לו זולת חוטם פה לבר. אמנם כשנשפוט בערכו ויחסו של המ"ה כלפי עצמו, ודאי שיש לו בראש הג' הזה, ע"ס שלימות שנק' ג"כ, גו"ע ואוזן ואח"פ, וזכור זה.

ענה חרע, מה שחכריה לו לחרב לציין הע"ס של הא"א בשם ע"ס מקוריית ושורשיות שהוא משום שרצה להשמיענו אשר הבחן החלקות הע"ס הם שסתלק לפנינו, הסח רק ע"פ חיותם של שורש הא"ק הנפעל בע"ס דא"א, כי שורש הא"ק הוא הפועל המקורי בהאצילות, והוא תחילת ההתכוננות, ע"כ מכנה אותם בשם ע"ס מקוריית ושרשיית.

זה אמרו, אשר כתר חכמה שחם ב' ספ"י הראשונות מן המ"ס המקוריית והשרשיות כנ"ל, וא"ל התרין ראשין שהם כתר חכמה דא"א וכו' כלומר, דכל המדובר הוא אשר לא נמצא בראש דא"א זולת ב' הספירות כתר חכמה, ונ' ספירות בינה וזוין שה"ס אח"פ נחשבים לגופא, הרי חמה, רק על פי הבחן דע"ס המקוריית והשרשיות דהיינו ביחס הבין הנפעל ע"פ שורש הא"ק כנ"ל. אמנם כלפי עצמו ודאי שיש לו ע"ס שלימות כח"ב וזין בראש. וכן ע"ס כחנ"ת וכן ע"ס בנה"י, אלא שצריכים אנו כאן להבחין ביחוד מה שיש בראש א"א ע"פ יחס הבין הנפעל משורש הא"ק. ועפ"יז אין בראשו יותר רק סכת חכמה לבר, שה"ס גו"ע, כלומר, שכולהו ע"ס דראשו נכללים בבי' הספירות האלו, כנ"ל. והכן כל זה היטב, וזכרתו להין בכל ההמשך, כי אי אפשר להכפיל בכל מלה ומלה.

אבל ראש העליונה עם הב' אינו בכח"י דא' לנו מן דא' וכו' רק ז"ת כנודע מתלכשין בא"א וכו' : וצריך להבין הע"ס זה דרד"א, שאומר שהוא ביותר מב' רישין חתאין, שבי' רישין האלו מתלכשים זה כזה, משא"כ רד"א שהוא כח"י מלבוש לא"ס אינה מתלכשת חוץ ראש הב', ורק ז"ת שלח מתלכשים בא"א. ולכאורה יש להקשות, הרי כל הראשים דכולהו פרצופין שוין כוח לרד"א, שהג"ר מגוללים למעלה ורק הז"ת הסה מתלכשים בהתחתון, כנודע.

אמנם צריך להבין היטב תכונת ג' רישין חל"ה, שהרב סאריך בהם בענף הזה, ומתחילה צריך שתבין ההפרש, סבין ג' רישין דנקודים לג' רישין דאצילות האלו, שהרי גם שם בנקודים יצאו ג' רישין זה למטה מזה, כמ"ש בדברי הרב לע"ל ענף כ"ב ובפ"ס לשער עתיק שראש הא' דנקודים, מלביש סחוח דא"ק ולמטה עד טבורו, וראש הב' מלביש מטבורו ולמטה עד סיום גופו שהוא פי היסוד דס"ג דא"ק, שהוא המכונה כח"ב דנקודים. וראש הא' שמחזה עד הטבור, אינו כלל בחשבון הפרצוף נקודים, משום שהמסך משמש בו מסטה למעלה, ואין בו כלל מחידושי כלים שיצאו בנקודים, וראש דפרצוף מתחיל בראש הב', שמטבור עד סיום הגוף, כמ"ש שם באורך. וראש הג', יצא ע"י התפשטות ג' קוי כח"ב למקום חנ"ת דנקודים, דהיינו למטה מפי יסוד דס"ג דא"ק, והנך מוצא שגם בנקודים יצאו ג' ראשים כמו כאן, וא"כ צריך להבין החפרש שביניהם.

ודע שיש ב' יתרונות גדולות בראשים דנקודים על ראשים דאצילות, הא' הוא באור האזן

עין החיים שער א"א ענה סא סב

מתלכש א"ס, ואינו דומה אל ב' רישין חתאין מיניה. לפי שאלו הב' רישין, כל א' מהם יש בו כח"י כד', ובתוך הכלי יש בחינת הרוחניות והעצמות שבה, ואח"כ הראש הב' בכ' כח"י, מתלכשות תוך הראש הג' בכ' כח"י, אמנם רד"א שהוא כח"י מלבוש לא"ס, אינה מתלכשת תוך הראש הב', דוגמת הראש הב' המתלכש תוך הראש הג' כנ"ל, כי ראש הא' אינו כך לנו מן הראש הב', רק למעלה ממנו, כי לרוב רוחניותו כנ"ל, אין הראש הב' יכוך להלכישו.

ודיש תלת רישין אתגלפין כו'. וכיאר כי הם כח"י דא' לנו מן דא', ודא' לעילא מן דא'. פ"י, כי ראש הב' הוא לנו מן הג' ומתלכש בתוכה כנודע, אבל ראש העליונה עם הב' אינו בכח"י דא' לנו מן דא', רק בכח"י דא' לעילא מן דא', כי הראש העליונה נקרא רד"א, ודוא' לעילא מן ב' רישין הנקרא א"א, ואינה מתלכשת כלל, רק ז' התחתונים כנודע, מתלכשין בא"א.

והנה אריך אנפין הוא שם כולל ב' רישין, דהיינו כתר ומ"ס, שאלו הם ב' רישין שתחת רד"א, והנה כל ראש, צריך שיהיה כלול מ"י, ולכן מתחלקין לב' בחינות, והוא, כי כל א' מב' יש בו כח"י י"ס, כי בכתר יש י"ס, וכן בחכמה סתימאה הנקרא רישא ממש.

והענין הוא, כי הראש הראשונה שבהם, הוא כח"י כתר, ויש בה י"ס כנ"ל: והנה הוא מסבב ארת מ"ס, ונקראת גלגלתא באדרא, וכן מלת כתר מלשון כותרת, ר"ל מקיף, כי גלגלת מקיף המוח.

ובתוך הגלגלת הזה יש בתוכו בחינת מוח סתום מאד, מלבד מ"ס דא"א שהוא תחת י' ספירות דכתר, לכן המוח הזה מאד עליון וסתום, ונקרא בשם אוירא עלאה, כנודע בכ' אדרות ובספ"ד, והא' אוירא הוא בין גלגלתא לקרומא דחפ"א עליה, (דחכמה) דמ"ס, ואתקרי בספ"ד בפ"ה קרומא דאוירא דאודרך כו'.

ולמטה ממנו, יש כח"י חכמה דא"א, ונקרא באדרא מ"ס דעתיק, והנה המוח העליון הוא שבכתר א"א הנקרא בשם אוירא, אע"פ שבערך כתר עצמו הוא נקרא בשם מוח שבו, עכ"ז הוא נעשה גלגלתא ממש בערך חכמה דא"א, שהיא מ"ס דא"א, וע"כ, גם המוח העליון הוא הנקרא אוירא, נקרא גם רישא ממש בערך החכמה מ"ס דא"א.

והרי נתבאר, איך הב' רישין, שהם כ"ח שבו, נכללין בני' רישין ממש, והם : כתר רישא עלאה, ואוירא, רישא תניינא, ומ"ס, רישא תליתאי, מלבד רישא דל"א הנקרא ע"י, שאע"פ שבאדרא נקרא הכתר וחכמה דא"א בכח"י ב' רישין בלחוד, עכ"ז הם ג' רישין ממש, אשר אין מכללם רד"א.

ענף ס"ב

ועתה נבאר רישין אלו, אשר נמראו באדרא ב' כח"י ב' רישין לבד כנ"ל, הנה לעיל ביארנו, כי כל ראש וראש מאלו הג' רישין, אשר

פנים מאירות רסה

האזן, שפירושו כח"י אור חכינה של ראש, שמעלתה שם כמו אור העצמות, כי הבינה עצמות חכמה הוא, כנודע, וזנה כסית עליות חסין לנקבו עינים, דהיינו חכמה שנתקנה בעצמה כנוק', שיצאו הע"ס דראש מחכמה ולמעלה, נמצא אשר הבינה יצאה ונפסקה מכח"י ראש ויצאה לבחי' חנ"ת דגופא, כמ"ש בפ"א דף פ"ט ד"ה זכוח ע"ש. ונבנתה שאברה כוח כח"י אור העצמות, והנה ידעת אשר בראש הא' דנקודים, עריון אין חידושי כלים אלו דמ"ן ניכרים שם כלום, משום שהמסך נמצא מסטה למעלה, אלא שחמה מתלכשים בכלים ישנים דס"ג, שמטרים תיקון מ"ן, ונמצא מעלתם כמו העקודים, דהיינו גופא דס"ג, שאור האזן ישנו שם בראש, ומעולם לא נפסק מכלים דעקודים. ותנך רואה, שיש בראש הא' כח"י אור האזן סט"ט, כמו בפרצופי א"ק העליונים, ואע"פ שאנו אומרים שאינו מצטרף לנקודים כנ"ל, מ"ס נחשב להם לבחי' אור מקיף, כמ"ש הרב לע"ל ענף ג"ד ובפנים מאירות שם, והנה זהו יתרון גדול לע"ס דנקודים, שיש להם או"מ מכח"י אור האזן, וזהו נוהג גם בעת קטנות דנקודים, כמ"ס שהאיר יסוד דא"ק.

יתרון ב', נבחן בראש הב' דנקודים שמטבור ולמטה הנק' כח"ב דנקודים או ע"כ דבין דא"ק, ותיינו בעת גדלות, שע"י הארת יסוד דא"ק הורד המסך מפי הטבור עד לפי היסוד דס"ג דא"ק, שאז יצאו בראש הב' ע"ס בקומת כתר, כמ"ש בפ"ס דף רכ"ג ד"ה ולפיכך עשיה, והנה נבחן כאן, אשר נבקע הפרסא דא"ק העומדת בטבור בסוד גכול החדש דצמצום ב', שנתחדש מסיבת המסך והמלכות שנתקנו במקום עינים דבין, שהיא פי הטבור דס"ג, שמשם ולמטה נסתם אור האזן כנ"ל, ועתה סכת הארת יסוד דא"ק, אשר שוב דהו' והוריד המסך למקומו במלכות דראש הבין, והבינה חזרה לראש וחזרה לאור העצמות, שה"ס אור האזן, כמו בפרצופין הקודמים דא"ק, והנה נתבטל כל הנכול דאור האזן דמעיקרא, שה"ס הפרסא, ונבחן שאור האזן בקע לפרסא זאת ונתלכש גם בראש הב' דנקודים, וא"ל הם דברי הרב לע"ל דף צ"ב שאור חדש הנמשך למטה מטבור דא"ק בקע לפרסא עשיה, ומכונה אמנם בשם בקיעה, ולא ביטול לגמרי, והוא, משום שלא היה כן בתחילת אצילותם דנקודים, אלא אח"כ בעת גדלות, שמשום זה אינו קבוע וקיים בפרצוף, ואין כאן ביטול גכול לגמרי, אלא בקיעה דרך העברה, בשעתו, והכן היטב, גם ידעת שבאמת חזר ונתבטל כל הגדלות חוה בזמן שביח"כ, והנה נתבארז ב' היתרונות שבראשים דא"ק : הא', שאפי' בזמן קטנות יש עכ"פ כח"י אור האזן למעלה מפרסא בראש הא' דנקודים, והוא משמש לאו"מ לנקודים, חב' הוא בזמן הגדלות, שנבקע הפרסא, והגיע אור האזן גם לראש הב' דנקודים.

אמנם במ"ה החדש הנק' עולם אצילות, נגרעו מהם אותם ב' המעלות הנזכרים כי אפי' ראש הא' דמ"ה, כהכרח שמתלכש עכ"פ בכלים הישינים דבין, שהם כבר למטה מפרסא, כנ"ל בדברי הרב בענף יוד שמתחיל מטבור דאדם קדמון ולמטה, ומלביש על כח"ב דנקודים, איך כהכרח שאפי' בראש הא' שבו, אין שם כח"י אור

אור האזן : כי אין אור האזן מצוי אלא כפרצופי א"ק שקדמו לחיקון מ"ן, דהיינו בכלים דנקודים כנ"ל.

גרעון הכי שאין נוחג בו עיני בקיעת הפרסא שהיה בנקודים, אשר אור האזן דנקודים נמשך שם עכ"פ בבחי' תוספת גם לראש הכי כנ"ל, והוא משום עליית חמ"ן כאן להמצח דראש הא' דנקודים, שה"ס בינה דכתר בנה"י דפנים, כנ"ל בפמ"א דף רמ"ח ד"ה והנה ע"ש, ונעשה במקום בינה דכתר פרסא חדשה בראש הא' דכ"ן, שסמנה נמשך קרום חזק על חכמה דמ"ה, דלא לאתפתחא עור, כלומר, לא כמו הפרסא הראשונה הסגבלת את ראש הכי דנקודים אשר אח"כ בעת גדלות חזרה ונתפתחה בסוד בקיעת הפרסא כנ"ל, אמנם פרסא זו שהופרשה בין ראש הא' לראש הכי דאצילות, נעשה בחיקון גדול, באופן שלא יהיה בה בקיעה לעולם, כמ"ש לקמן באורך בע"ה, והנך מוצא שענין בקיעת הפרסא ג"כ אינו נוחג בראשים דאצילות, והנה נחבארו היטב ב' עיקרים גדולים, בהפרש מבין ראשים דנקודים לראשים דאצילות, וזכור אותם לכל החסך מדרושים דא"א.

ועתה נבין ע"כ, ההפרש מבין דרד"א שה"ס ראש הא' דאצילות, אל ב' רישין תתאין כתר וסו"ס, שחמה יחד נחשבים לראש דא"א, דהיינו לראש הכי דאצילות, שה"ס ע"כ דמ"ה כנודע, כי הרד"א שה"ס ראש הא' דאצילות, שהמסך משמש בו למטה למעלה, שעדיין אין בו משום זה כלום, מחידושי כלים הנובעים מעליית מ"ן למצח, ונמצא שאין בו שום שלימה לאותה הפרסא החדשה שאין בקיעה נהגת בה לעולם כנ"ל, ונמצא משום זה, שעדיין נוחג בו בחי' מעלה השניה, שבראשים דנקודים, דהיינו שראוי עור לקבל מהעליונים ממנו בחי' אור האזן, ע"י בקיעת הפרסא, כמו ראש הכי דכ"ן, משא"כ בכי' רישין תתאין : כתר וסו"ס שה"ס ראש הכי' שכבר מקבלים מהמסך שבהמצח ממעלה למטה, א"כ יש בהם חידושי כלים דמ"ה וא"כ כבר נסתכו בהפרסא החדשה דמ"ה, כנ"ל, דלא לאתפתחא עור, וכבר נפסק מהם אור האזן על תמיד אפי' על ידי תוספת.

וזה אמרו, כי דרד"א היא עליונה מאד, ואין בנו רשות לכאן ענינה וכו' : כמ"ש לעיל בפמ"ס דף ל"ה ד"ה וצריך, שאי אפשר לשום אור להיות מושג לתחתונים, אלא ע"י התלבשותו בכלי, וכיון שדרד"א ה"ס ראש הא' דמ"ה שהמסך משמש בו מסטה למעלה, שמשום זה אין בו מכלים דמ"ה כלום, מוכן מעצמו שאין לנו בו שום השגה.

וזה אמרו, ואינו דומה לכי' רישין תתאין מניה, לפי שאלו הכי' רישין כל א' מהם יש בו בחי' כלי וכו' : והיינו כדאמרן, שבי' רישין תתאין יחד הם בחי' ראש הכי' שה"ס ע"כ דמ"ה שהוא כבר מקבל אורותיו מסמך שכבינה דרד"א ממעלה למטה, וע"כ יש בהם בחי' כלים, ולפיכך אפשר להם שיהיו מושגים לתחתונים, וע"כ יש רשות לכאן ענינם.

וזה אמרו, אבל ראש העליונה עם הכי' אינם בכחי' דא' לנו מן דא' אלא דא' לעילא מן דא' וכו', ואינה מתלבשת כלל רק ז"ת מתלבשים בא"א עכ"ל, והיינו כנ"ל, שכפה דרד"א, כינו וכין ראש

אשר כללותן ב' רישין בחדור, הנה כל אחד מהם יש בו עצמות וכלים והם ששה בחינות, וכל בחי' מהם כוללת ג' הדי הם כולם ח"י בחי' כנ"ל, אשר אין דרד"א נכלל בכללותן כלל ועיקר.

ואמנם למטה בסדר התלבשות דרד"א הנקרא ע"י בתוך רישא דא"א, יתבאר, איך האי רישא תניינא, הנקרא אוירא, דיתבא על האי מ"ס שהיא רישא ג' דא"א, הנה היא נמשכת מבחי' האי דרד"א דעתיק יומין : שלא יכלה להתלבש באריך אנפין, ואחזי נהוריה כהאי רישא כו' הנקרא אוירא, והבן זה, ועיין למטה מה ענין האי אוירא.

ונבאר תחלה בחי' העצמות אשר בני רישין אלו, שהוא הרוחניות שבתוך כל אחד ואחד מהם, שמתחלק כ"א וא' מהם לג' בחי', נמצא שהם ג' בחי' שבכ"א וא' מהם ג' ג', ובין כולם מ' בחי' של עצמות, וכנודע מ' בחי' אחרות בסוד הכלים שלהם, ובין כולם הם ח"י בחי'.

ונתחיל בענין מ' בחי' העצמות, שהם ג' של ג' ג', והנה סבת היוותן ג' בחי' הוא, לפי שכבר נתבאר אצלנו, שכל בחי' אורות עליונים, יש בהם ג' בחי', שהם : או"פ ועליון וש אור עליון ממנו הנקרא או"מ עליו, ועליהן אור עליון וגדול משניהן והוא מקיף לשניהן, והנה ג' בחי' אלו, הם ג' רישין הנ"ל, כי רישא עלאה דעתיקא, שהוא כתר, הנקרא גולגלתא דא"א, הוא מקיף עליון הגדול מכולם, ותחתיו, יש רישא תניינא הנקרא אוירא, והוא מוחא בערך הגולגלתא הנ"ל, וגם הוא נעשה גולגלתא, בערך רישא תליתאי הנקרא חכמה, כנ"ל, וזו הרישא תניינא הנקרא אוירא, הוא מקיף קטן, שהוא מקיף לאו"פ, ותחתיו, יש רישא תליתאי הנקרא מ"ס דא"א, הנקרא חכמה דא"א, והוא סוד או"פ, והנה אלו הג' רישין, הם בחי' נר"ן שבא"א : כי גולגלתא הוא נשמה ואוירא הוא רוח, וחכמה סתימאה היא נפש.

ואחר שנתבאר ג' רישין אלו בכללותן, נבאר כ"א מהם בפרטות, והוא כמ"ש בסוד הכללות שהם ג' בחי', וגם כ"א וא' מאלו הג' כלול מג' בחי' אלו ג"כ, והוא פרטן : הנה ברישא עלאה, הנקרא נשמה, ונקרא כתר דא"א ונקרא גולגלתא דידיה, ונקרא או"מ הגדול, הנה יש בו ג"כ ג' בחי' אלו עצמן, והם : או"פ שבו, ואו"מ שעליו, ואו"מ עליון משניהן, ושלושתן : נקרא נשמה בערך כללות, ונקרא או"מ הגדול, ונקרא כתר א"א, ונקרא גולגלתא דיליה.

והנה ג' בחי' אלו הנקרא נשמה, הנה הם ג' שמות הויה, וכ"א מהם הוא כמילוי יודין, כי גם כלל זה יהיה בידך, שכל בחי' הנשמה הוא הויה דיודין, אמנם ההפרש שיש בג' הויות האלו דיודין, היא בענין הנקודות שבהם.

והענין הוא, כי גם כלל זה יהיה בידך, שבא"א, כל הויות שבו הם בסוד מילויין, וגם בסוד נקודות, כי כולם מלאים ומנוקדים, אבל ההפרש שבהם, הוא בענין סדר הניקוד איך הוא.

ראש הכי' אתתקן, כה פרסא חדשה, באופן שלא יצויר בה עוד שום בקיעה לעולם, כמ"ש בשער מרשב"י באר"א רבא דף ל"ג, על דברי חזוהר והיינו דתנינן ברישומי אתון ח"י וכו' רשים רשימא לעתיק יומין דלית דכוותיה, ע"ש, ולא כמו שהיה בהפרסא שמבין ראש הא' לראש הכי' דנקודים, אשר אור חדש דיסוד א"ק בקע אותה וכימל נכולה לשעתו, ואור אזן דפרצופי א"ק שקדמו למ"ן שעברו את גבולה, ונתלבש גם בראש הכי' דנקודים בסוד תוספות, כנ"ל, הנה עתה ככה המ"ן דנח"י דפנים שנתחדשה במ"ה, ומכא שנתקנו בכתר עצמו בכינה שכו, הנה קיבלה הפרסא שכפה דרד"א תוקף גדול, באופן שאינה ראויה עוד לבקיעה לעולם, ונמצא שנסתם אור האזן מסנה על תמיד, משא"כ ברד"א גופיה שעומד למעלה מפרסא החדשה הזאת, אין לו רק בחי' פרסא הישנה שכפה דראש הא' דנקודים, אשר כבר נחבקה בזמן גדלות דנקודים, ואינה סותמת את אור האזן מהדרד"א כנ"ל ע"ש, והנה נמצא כל מעלת הדרד"א על ב' ראשים תתאין, הוא בסוד אור האזן הגלוי אצלו ונסתם לגמרי מבי' רישין תתאין, כנ"ל, וע"כ אומר ע"י, שאינו מתלבש כלל בכי' רישין תתאין, כלומר שאור האזן שבו, אינו מתפשט כלל לכי' הרישין כתר וסו"ס, והוא משום הפרסא החזקה הסגבלת עליהם למעלה, שה"ס המסך המשמש ברד"א מסטה למעלה הנעשה עליהם לגבול חזק, באופן, שאי אפשר לו עוד שיתבקע להאיר להם אור האזן, כמו שקרה בפרסא דנקודים, וזה שאמרו בזוהר, דא' לעילא מן דא, כלומר שנעלם למעלה מהם, ואין אורו הגדול מתפשט כלום לגו מן הרישין תתאין, כאמור, אמנם חז"ת דרד"א שנמצאים למטה מהפרסא שכפה דרד"א, הרי גם הם חסרים מאור האזן וע"כ מתלבשים בא"א.

וזה אמרו, והענין הוא וכו' כי גלגלתא מקיף המח וכתוך הגלגלתא הזה יש בתוכו בחי' מוח סתום מאד מלבד מו"ס דא"א וכו' ונקרא בשם אוירא וכו' עכ"ל, ויש כאן עמקות, כי הנה שמעת אשר הפרסא הישנה דכ"ן שמשמל דרד"א, יש בה הרשימה של הבקיעה שנעשה בה בזמן גדלות נקודים ע"י אור חדש דנח"י דא"ק, וע"כ נבחן משום זה, שיש בחי' חללים וביקועים ואויר פתוח בהגלגלתא שלו, ודרך שם מקבל אור האזן דא"ק שמטרם עליית מ"ן, כנ"ל, כי פרסא וגולגלתא ענינא אחד, שה"ס מלכות דעליון שנעשה כתר לתחתון, עש"ה, משא"כ בראש דא"א, שכבר פרסא החדשה החזקה דמ"ה סותם עליו ממעל לגלגלתא שלו, דהיינו במקום פת דרד"א כנ"ל, ונבחן משום זה, אשר הביקועין דגלגלתא שלו, שמצויים בו בהכרח, נסתמין, דכל הכחות שבעליונים נפעלים בהתחתון כנודע, וא"כ יש גם בגלגלתא דא"א בחי' ביקועים, אמנם המ"ה נכחנים לנסתמים מאד, והיינו משום פרסא דמ"ה החופפת עליו ממעל לגלגלתא שלו, ואינה נותנת להביקועין שיפתחו עור, כמו בזמן גדלות נקודים כנ"ל ע"ש.

אמנם תראה שהרב מכנה את הביקועים הללו הנסתמים בשם מוח סתום, וגם בשם מוחא דאוירא, והיינו על שם הגדלות דא"א, אשר אין האי דרד"א אחזי נהוריה כהאי אוירא שבין כתר למו"ס

למרים, כמ"ש באדרא ומכיואו הרב לקמן, והוא שבעת גדלות נמצא הרדליא, שמקבל אור האוון דרך נקבים הפתוחים בגלגלתא שלו בשפע גדול, שהרי פרסא דב"ן אינה מוחמת עליו כנ"ל, ואז אחזי נהוריה לאותם חביקועים הסתומים הנמצאים בגלגלתא דא"א. ואע"פ שאינם יכולים להפתח לגמרי, מ"מ כסיבת שפע אור-האוון שנתרבה ברדליא, מורכך מאד הפרסא הוה שבינו וכן א"א, ואז הארתו בא ומתפשט דרך הסתימות הללו שבגלגלתא דא"א, ונעשה למוח שלם בפני עצמו, שנקי מוחא דאויורא.

וזה אמרו, והנה המוח העליון ההוא שבכתר א"א, הנק' בשם אוירא, אע"פ שבערך כתר עצמו הוא נקרא בשם מוח שבו, עכ"ז הוא נעשה בגלגלתא ממש, בערך חכמה דא"א שהוא מ"ס דא"א, וכו' עכ"ל. פ"י כי כבר ידעת, שבה"פ דנקודים נעלם רק ראש א' מן הפרצוף שה"ם בגלגלתא ועינים, העומד מחזה עד הטבור דאי"ק וראש דנקודים מתחיל מראש הב', שהוא ראש דע"כ שה"ם אח"פ העומד מפי הטבור עד היסוד דאי"ק, אמנם בה"פ דאצילות שהם סמ"ה החדש, נעלמים ב' ראשים מן הפרצוף, כי מלבד ראש הא' שה"ם בגלגלתא ועינים הנעלם גם בנקודים, יש כאן העלם גם בחלק מראש הב' דהיינו לבחי' אוון, שגם הוא אינו מצטרף לפרצוף מ"ה, ואין כראש המ"ה אלא בחי' חוטם פה לבר. ובי' ראשים הקודמים לחו"פ נעשו בו לבי' מקיפים: דראש הא' שה"ם גויע נק' מקיף גדול, וראש הב' שה"ם און נק' מקיף קטן, כמ"ש באורך לעיל בפס"א דף רס"ד ד"ה ולא עוד עשיה, וחדע שהמה הם הג' ראשים שבכאן, הנק' בגלגלתא אוירא ומ"ס, אשר רק מ"ס נחשב לראש דא"א, אמנם בגלגלתא ואויורא ה"ם ב' מקיפין, כמ"ש שם.

וכבר נתבאר כד"ה אמנם, אשר מוחא דאויורא אינו משיג זולת בעת גדלות, אמנם בעת קטנות, נבחנו ב' הראשים בגלגלתא ואויורא לראש נעלם אחד, וכבר ידעת, שגלגלתא כולל ב' הספירות בגלגלתא ועינים, שהם כו"ח דראש, ואויורא ה"ם און שהיא בינה דראש, כמ"ש בדיובור הקודם עשיה, ונתבאר לעיל, בד"ה אמנם, שא"ו הביקועים הנמצאים סתומים מכת הפרסא נבחנו למוחא דאויורא, אלא בעת קטנות מכונים מוח סתום משום החסרון דאור האוון דעליון, ונודע שבאורות נגדלים התחתונים מתחילה, ולפיכך נבחנו אשר בגלגלתא ועינים ואון, שהם כחי' דראש, כלולים יחד בשם גלגלתא, באופן שעריון אין כאן ב' מקיפין מקיף גדול דכו"ח ומקיף קטן דבינה כנ"ל. אלא רק מקיף אחד קטן דבינה, שה"ם מוח סתום הנ"ל, שבתוך הביקועים שבגלגלתא כנ"ל, אמנם בחי' כו"ח הכולל בגלגלתא שנקרא מקיף גדול, נעלם בקטנותו לגמרי.

וזה אמרו, והנה המוח וכו' הנקרא בשם אוירא אע"פ שבערך כתר עצמו הוא נק' בשם מוח שבו, וכו': פירושו, כי זה המוח הסתום שכביקועים ונקבים בגלגלתא שה"ם מקיף קטן דבינה, הנחשב אמנם בחי' מוחא כלפי מקיף הגדול שהוא גלגלתא עצמו. עכ"ז הוא נעשה לגלגלתא ממש בערך חכמה דא"א, שהוא מ"ס שבו. דהיינו כראסון, שבעת קטנות אין כאן רק

כי הנה בחי' רישא קדמאה: אור הפנימי, הוא שם כזה יוד ה' ויו ה' ואינו מנוקד רק כד' אותיות הפשוטות כלכד שבו, כזה, שה"ם: חולם כו"ד, וצירי בהי, וכמק' כו"ד, וצירי בהי. וניקוד זה, הוא כפי תנועת האותיות, כנודע בספרי המקובלים. והנה יש אור ב' המקיף עליו, והוא הו"ה במילוי יודין ג"כ, כזה: יוּד הַיּוּ הַיּוּ הַיּוּ. אמנם מנוקדת בכל יוד אותיותיה בניקוד הנ"ל, כי ג' אותיות יוד, יש בו ג' נקודות חולם, ובכ"ז אותיות ה"י יש בכ"א וא' מהם צירי, ובג' אותיות ו"ו ג' קמצין תחת כ"א מהם נקוד קמץ, ובכ"ז אותיות ה"י יש תחת כ"א מהם צירי.

עוד יש אור ג' המקיף על שניהן, והוא ג"כ הו"ה במילוי יודין: יוּד הַיּוּ הַיּוּ הַיּוּ. אמנם אופן הניקוד הוא, כי כד' אותיות הפשוטות הם מנוקדות ע"ד תנועת האותיות: חולם, צירי, קמץ, צירי, וששה אותיות אחרות של המילוי, כולם מנוקדים בקמץ, תחת כל אות מהם.

והרי נתבאר ג' היות שיש ברישא עלאה, הנקרא כתר גלגלתא דא"א, והם: בסוד או"פ, ומקוה, ועוד מקוה אחר על שניהן. אמנם בערך הכללות של שאר רישין, כל ג' בחי' אלו אינם, רק בחי' אור המקיף העליון שכולם, והוא נשמח.

רישא תניינא, והוא הנקרא אוירא, יש בו ג"כ ג' היות של שם סיג, גם כן על דרך הנ"ל ממש, ובנקודים הנ"ל, כזה: יוּד הַיּוּ נְאוּ הַיּוּ יוּד הַיּוּ נְאוּ הַיּוּ. אלא שבמקום כל נקודת צירי יש נקודת סגול תמורתן, ושלשתן: או"פ ומקיף, ומקיף לשניהן, בבחי' הפרטות, אבל בערך הכללות, כל ג' בחי' אלו אינם רק בחי' אוה"ם הקטן שעל הפנימי, והוא רוח-רישא תליתאי, והיא הנקרא חכמה מ"ס דא"א, יש בה ג"כ ג' היות אחרות כזה: יוּד הַיּוּ נְאוּ הַיּוּ יוּד הַיּוּ נְאוּ הַיּוּ.

במילוי מ"ה דאלפין, בנקודות הנ"ל של רישא תנינא, שהם סגול במקום צירי, ועוד נוסף כאלו, שינוי ב', והוא כי גם במקום נימוד קמץ, הם כאלו, נימוד פתח תמורת דהקמץ ושלשתן: או"פ ומקיף ומקיף לשניהן, בבחי' פרטיות, אבל בבחי' הכללות, כל ג' בחי' אלו אינם, רק בחינת או"פ כלכד, שבג' רישין הנ"ל.

וג' רישין הכלילין מן מ' בחי', הם בחי' נר"ן שבא"א כנ"ל: והיות הנשמה, במילוי יודין שהוא ע"ב, והיות הרוח במילוי סיג, והיות הנפש, במילוי אלפין, ואמנם הפרש נקודתן, כבר נתבאר לעיל, וכל אלו, הם מ' היות של העצמות והרוחניות שבתוכן, ועוד יש מ' בחינות אחרות דאחיה, הנקרא כלים שלהם, שבתוכם מתלבשים המ' היות, של העצמות, והם מ' שמות של אהיה, והם ממש ע"ד מילוי המ' היות של העצמות

רק מקיף קטן לכד המיוחס לבחי' מוח הסתום, באופן שאין עתה רק ב' ראשים, וע"כ או"ם קטן כלכדו נבחנו עתה לבחי' גלגלתא, לראש דא"א שחם מוח הסתום שבתוך הגלגלתא, ומ"ס, דהיינו: או"ם קטן, ואו"ם, אמנם בחי' כתר וחכמה שה"ם-מקיף הגדול, נעלם עתה לגמרי, ואינו עולה אפי' בשם גלגלתא, כי גלגלתא יורה או"ם מלשון כותרת, כנ"ל בדברי הרב, אשר או"ם חוה אינו מושג רק אח"כ בגדלות, כשסודך הפרסא שסתחת רד"א, שאז מודככים הסתימות שכחגלגלתא, ואור האוון מרדליא מתפשט כהם, אשר אז נאצלים לבחי' ע"ם שלימות שנקי מוחא דאויורא, וזכה נמשך גם המקיף הגדול דכו"ח למקומו בע"ם גלגלתא, ואז יש לו ג' ראשים: ב' העליונים לבי' מקיפין, וראש הג' בבחי' או"ם הסתומה להפרצוף.

ענף ס"ב

ואחר שנתבאר ג' רישין אלו בכללות נבאר כל אחד מהם בפרטות וכו' והם או"ם שבו ואו"ם שעליו ואו"ם עליון משניהם וכו': להבין כל דברי הרב, שבענף שלפנינו, צריכים אנו להקטין יותר, כהכנתם של ג' רישין דא"א, שכבר התחלתי כביאורם בענף הקודם עשיה, וזכרתו לכאן, ובעיקר צריך להבין כאן ענין ג' מיני התחלקות, שחבר מחלק לפנינו בסוד ג' רישין, אשר מתחילה מחלק אותם, בין פרצופי עתיק וא"א ביחד, ואוסר שרישא דעתיק הוא ראש הא' מני רישין שנקי רד"א או או"ם הגדול, ורישא דא"א נבחנו לבי' רישין התחתין דג' רישין: שנקי גלגלתא, ומ"ס, או או"ם קטן, ואו"ם, ואח"כ מבחין כל הג' רישין ברישא דא"א עצמו, שנחלק לג' זנב, ונקי: גלגלתא ואויורא, ומ"ס, או או"ם גדול, ואו"ם קטן, ואו"ם, ואח"כ מבחין בכל ראש וראש ג"כ ג' רישין, ואוסר, שיש ג' רישין בגלגלתא לברה שנקי: או"ם גדול, ואו"ם קטן, ואו"ם, או ע"כ, סיג, מ"ה, ועד"ז ג' רישין באוירא: ע"כ, סיג, מ"ה, ועד"ז כמ"ס, וצריכים להבין היטב ג' מיני התחלקות הללו בטעם ונימוקם, להיותם היסוד לכל דברי הרב האמורים בשער א"א הכאים לפנינו.

ודע שכל עיקרי ההכנות הכאים באיורא ובדברי הרב בענין הג' רישין הללו, הם נשקפים על קוטב אחד, שהוא ענין הפרסא החזקה הסבדלת על אור האון, כמ"ש באורך בענף הקודם עשיה, והוא נקראת קרוסא דאויורא, הכאה עם חידושי כלים דמ"ה, ואינה נוחנת בכלים ישנים דכ"ן, ומתוך שכל פרצופי אצילות כלולים סמ"ח וב"ן, ע"כ יש להבין בהם אותם החלקים שאין בהם עדיין סחידושי כלים דמ"ה, וע"כ אין הפרסא החזקה מגבלת אותם, שלא יוכלו לקבל סאור האון כטהרו, כפרצופי א"ק הקודמים לתיקון ס"ן, כמ"ש באורך בפס"א בענף הקודם כד"ה אבל ראש עש"ה, כי א"א להכפיף כאן כל האריכות, ונודע, שכראש הא' דכל פרצוף, עדיין אין בו סחידושי כלים שנתחדשו באותו פרצוף, משום שהמסך עומד ומשמש בו מסטה למעלה, וא"כ כראש הא' דאצילות עדיין אין שם הפרסא החזקה דכלים דמ"ה שנתחדש בפרצופי אצילות, וא"כ ראוי לקבל

לקבל אור האזן כשהרו כמו כפרצופי א"ק שקדמו ל"ן.

וכבר ירעת, שעתיק וא"א הם ב' הצאי סדרנה : שעתיק ה"ם חצי כתר העליון דב"ן, וא"א ה"ם חצי כתר התחתון דב"ן, כי כתר דנקודים נבחן על ע"ס גויע ואח"פ. וחצי כתר העליון ששימש במקום ג"ר דנקודים נבחן לגלגלתא ועינים, ואותו לקח עתיק, וחצי כתר התחתון שנתפשט למקום חג"ת דנקודים, נבחן לאח"פ שיצאו לכר סראש, ואותו לקח א"א, כנ"ל בפמ"א דר"מ ד"ה ותרע ובדף קס"א ד"ה כי ונסצא שסמדר חב"ן, ועוד בסצב דנקודים, כבר נחלקו עתיק וא"א ל"ב רישון, דהיינו ב' הצאים מע"ס דכתר נקודים, כי בסיכת שביה"כ דמלכים הראשונים דחג"ת חזר המסך בעינים, ונשאר ע"כ כראש רק גולגלתא ועינים, ואח"פ ירדו לבחינת גופא וחג"ת, ונקשו לראש ג' שנק' ישס"ה, כמ"ש שם באורך. ואכס"ל.

ונודע, שענין התחלקות הסדרנה ל"ב הצאים : גויע, ואח"פ, נוחג רק בב"ן, אמנם סצד חס"ה נחלקים לג' שלישים, שהם : גויע, און, וחוי"פ, כמ"ש לעיל בפמ"א דף רכ"ה ד"ה אבל עש"ה, והוא משום שבח"י האזן שה"ם בינה נכחנת לראש הא' סצד חס"ה, כי רק החוי"פ יוצאים אצלו לכר סראש, וע"כ נבחן הבינה שעדיין אין בה כלים אלא בכח"י או"ם, שהרי המסך דראש חס"ה נמצא למטה סחבינה הזאת. אמנם סצד הב"ן, שנמצא המסך במקום העינים, חרי גם חבינה יצאה לכר סראש ביהר עם חוי"פ, ומקבלת האו"ם מהמסך שסמפל לה העומד בעינים, וא"כ יש גם חבינה זו בח"י כלים, וא"כ נחשבת לאוי"פ. ולפיכך יצא חבינה בכח"י ראש אמצעי, המכונה או"ם קטן. אשר סצד חס"ה כלכדה נחשבת לראש הא' ולאו"ם, אבל סצד הב"ן, כבר נחשב לאוי"פ.

וע"כ נחלקים הע"ס דכתר ב"ן שנמלו עתיק וא"א, על ג' בח"י : הא', הוא כתר וחכמה הנק' גלגלתא ועינים, או גלגלתא וע"כ, וה"ם ראש הא' האמיתי של כללות האצילות, שנקרא ראש עתיק או רד"א, שאין בו כלים חן סצד ב"ן והן סצד חס"ה, וע"כ נק' או"ם הגדול, כי אפילו לכלים דב"ן נחשב ג"כ לאוי"ם, כאמור.

הבחן ב', הוא חבינה שה"ם האזן, דע"ס דכתר ב"ן, הנזכר, והוא הנקרא גלגלתא דא"א, בכללות הסו"ח הסתום שבנקבי הגלגלתא, עד קרום דאזניו, שהוא המסך סצד חס"ה הנמצא מחת חבינה, המכונה קרום דאזניו, ות"ם ראש חב"י רב' רישון תתאין. אשר סצד הב"ן כבר נחשב לאוי"פ, שהרי יש בו כלים, להיותו מקבל בח"י האו"ם סמפלה למטה, דהיינו מהמסך שמתחת הרד"א שסמפל לגולגלתא דא"א, אמנם סצד חס"ה, שיש לו כח"כ כראשו, ונמצא גם חבינה זו בכלל הרד"א, וא"כ נחשבת גם חבינה הזאת, שה"ם גלגלתא דא"א, לבח"י או"ם, ולא או"פ. אמנם כיון שביחס הב"ן אינו כלל או"ם, כי יש בו כלים כנ"ל, ע"כ הוא מכונה בשם או"ם קטן, משום שאינו מאיר לכלים דב"ן בכח"י או"ם, כאמור. ונק' ג"כ בשם הויה דס"ג, משום שהבינה נחשבת לס"ג, כנודע.

הבחן ג', הוא הו"נ, שה"ם חוטם פה דע"ס דכתר ב"ן הנזכר, והוא הנק' מו"ם, אשר אפילו

העצמות. הרי בין כולם ח"י שמות, שהם ח"י העולמים, כנ"ל. ג' כלים של רישא קדמאה כזה :

אלף הי יוד הי אלף הי יוד הי
אלף הי יוד הי
ג' כלים, דרישא תניינא. כזה :

אלף הי יוד הי אלף הי יוד הי
אלף הי יוד הי
ג' כלים דרישא תליתא, כזה :

אלף הא יוד הא אלף הא יוד הא
אלף הא יוד הא

ענף ס"ג

והנה כזה תבין מאמר באדרא דף קכ"ח ע"ב, האי גלגלתא, חוורא דיליה אנהיר, לתליסר עיבר גליפין, דא בסטרא דא, ודא בסטרא דא כ"י, ושם דקכ"ט ע"א אמר וו"ר, י"נ נימן דשערי קיימי מהאי סטרא, ומהאי סטרא, וכאן באדר"ו דרפ"ח ע"ב אמר, בנין דהאי חכמה סתימאה. ביה אתפרש ג' זמנין לר' ד' כ"י, והרי בני' מקומות אלו. מצינו בח"י י"נ, וצריך להבין מה ענינם. אבל הביאור הוא במה שנת"ל, כי ג' מיני הויות של העצמות יש בני' רישון, שכל ראש משלשתן יש בה ג' הויות משונות, כי ג' הויות ראשונים דרישא עלאה הנק' גולגלתא דא"א, הם במלוי יודין הנק' ע"ב, ובהם י"ב אותיות הפשוטות שבהן, ועם כללות שלשתן, הרי י"ג. וכן ג' הויות אחרות ברישא תניינא, הנק' או"ר, במילוי ס"ג, והם י"ב אותיות, ועם כללות השם בעצמו הרי י"ג. וכן ג' הויות אחרות במילוי מ"ה דאלפין, ברישא תליתא, הנקרא מ"ם, ובהם י"ב אותיות, ובכללות השם בעצמן הרי י"ג. והרי נתבאר, ג' בח"י של י"ג י"ג הנזכר בב' אדרות.

ונבאר הענין, היה הראש עליון הנקרא גולגלתא רישא חוורא, שהוא סוד הכתר דא"א, ויש בו י"ג תיקונים, שהם י"ג אותיות שבני' הויות שבו, כנ"ל עם כללותן, והם י"ג הנזכר באדרא נשא דקכ"ח ע"ב, וז"ל, האי גולגלתא חוורא דיליה אנהיר ל"ג עיבר גליפין. הענין הוא, כי האי רישא חוורא יש בה י"ג תיקונים דמתפשטין בה מהאי חוורתא דיליה, והוא בח"י הלבנונית שיש בגלגלתא בין שער לשער, כנזכר שם. וסודו הוא, כי השערות עצמן, הם בח"י צורת אותיות הנכתבות בדיו, והלבנונית הוא בח"י הנייר והקלף הלבן, שעליו כותבין האותיות. ויש בחינת שערות מעולין מן הלבנונית, ויש בח"י אחרת שדלבונית מעולה מן השערות, כמ"ש במ"א. בענין היחודין ביחוד ה'.

וזהו טעם שמן החוורתא, מנהורא דיליה ירתין צדיקיא ת' עלמין דכסופין, ומן השערות יונק הוא עצמו. ולמטה בע"ה נבאר, איך ע"י מתלבשין זית דיליה ברישא דא"א, וניה שלו מתלבשין בב' בח"י של א"א, והם : ב' אונים, וב' עינים שבו. והנה בב' בח"י אלו אין שער גדל בהם, אמנם כאשר אורם חוזר מתתא לעילא

אפילו סצד חס"ה, כבר יש בו כלים, שהרי המסך דראש חס"ה שנק' קרום דאזניו, כבר נמצא סמפל למו"ם, אשר חו"ם מקבל ממנו האו"ם סמפלה למטה, שה"ם כלים, כנודע. וע"כ האור מתלבש בכלים, והוא או"ם גסור חן סצד הב"ן וכן סצד חס"ה. וע"כ נק' הויה דח"ה, משום שהו"א נחשב לחס"ה, כנודע.

ואין להקשות, לפי המבאר בענה"ק, הרי נמצא ברד"א לברו כח"כ, ורק ז"ת שלו מתלבשים בא"א, ואיך נאמר כאן, אשר גלגלתא דא"א ה"ם בינה דרד"א ובח"י או"ם קטן, בצירוף שניהם יחד, אמנם כבר הקדים לנו הרב לעיל דף רס"ב, שכל המדובר בג' רישין הללו, הוא רק בכח"י הב"ן שבהם, וכבר נתבאר שחצי עליון דכתר ב"ן שלקח רד"א, ה"ם כתר וחכמה לבד, שנק' גויע, וחצי תחתון דכתר ב"ן, ה"ם בינה וו"נ שנק' אח"פ, שאותם לקח א"א, והנך מוצא, שאותו פרסא החוקה דמ"ה הסכרלת על אור האזן, היא עומדת בכינה דכתר חס"ה, ובחכמה דכתר ב"ן, ששם ה"ם פה דרד"א, והיא עצמה ה"ם גלגלתא דא"א, כנ"ל, שפרסא וגלגלתא עינים אחר, דהיינו בח"י המסך שעליו נעשה הווג כראש הא' דכל פרצוף, אלא בערך שמשמש לראש הא' גופיה מסטה למעלה, נקרא פרסא, ובערך שמשפיע או"ם אל ראש חב"י שמתחתיו, דע"כ נמצא סבדילו מבח"י ראש הא' כנודע, הנה בערך זה היא נקראת גלגלתא דראש החו"א, וזכור זה לכל המקומות.

והנה נתבאר, אשר סצד הב"ן נמצא פרסא החוקה דמ"ה בחכמה, וגלגלתא שסמפלה לפרסא זו ה"ם בינה, וסצד חס"ה, נמצא הפרסא החו"א בכינה, וגלגלתא שסמפלה ה"ם ז"א, אלא בעת גדלות, שרד"א משפיע מוחין לא"א, אז מוריד הפרסא שלו שסמפל לגלגלתא אל חלדא דרישא, לסוד הקרום דאזניו שסמפל למו"ם, ואז נמצא גם חבינה דכתר ב"ן שה"ם גלגלתא דא"א, סמפל להפרסא דמ"ה, שעתה היא סוד קרום דאזניו, כמ"ש לעיל, והבן היטב.

והנה נתבאר ג' רישין הכוללים דאצילות, שהם ביחס כללות ע"ס דכתר ב"ן, שנתחלק בין ב' הפרצופין עתיק וא"א יחד, אשר גויע שלקח רד"א, הם : מקיף גדול וכח"ה וסוד הויה במילוי ע"ב. וגולגלתא דא"א ה"ם : מקיף קטן, וכינה, והויה במילוי ס"ג, ומו"ם ה"ם : אור פנימי, והויה במילוי אלפין, שה"ם ז"א, משום שנמצא למטה מקרום דאזניו שה"ם מסך דמ"ה, המוציא בח"י ז"א לכר סראש הא' כנ"ל. וזכור כ"ז היטב. אמנם כשנבחן בא"א לפי יחסו עצמו, ולא בכח"י חיבורו עם עתיק יחדיו, או יש להבחין בו שני הבחנות, דהיינו או ע"פ תחילת אצילותו, או ע"פ גדלות שאז משיג תוספת נשמה מרד"א כנ"ל, והוא כי ביחסו עצמו, הרי הוא בח"י ראש ח"י דנקודים שנק' ישסו"ה, שיצא במקום חג"ת דנקודים, כמ"ש לעיל, וא"כ יש בו ע"ס, גויע ואח"פ לפי עצמו מיחס ראש ח"י דנקודים, שה"ם חצי התחתון דכתר ב"ן, ועפ"י, בהכרח, שנחלק גם הוא, לשני הצאים על המסך שבחכמה, וא"כ נבחן ל"ב ראשים : גלגלתא, ומו"ם, אשר הגלגלתא ה"ם ראש העליון שלו, הכולל כו"ת, ומו"ם ה"ם ראש התחתון שלו, הכולל אח"פ, דהיינו בינה וו"נ דראש, וזהו בתחילת

אויפ א': היינו כתיב דכתיב מיה, שהוא הראש דעתיק דמ"ה, וכו' ג' הכתנות : האי הוא, שאין לו כלים, מטעם שהוא ראש האי דעתיק, שהם הסתכלות א' שהספך משמש בו מטטה למעלה, כגיל באות ט' דיה וצריך. הכי שהוא מתלבש בכלים הישנים שנשארה מגיד דנקודים, שהם און חוטם פה הנמצאים מסבוכר ולמטה, ומצד נק' או"פ, שהרי מצד עצמו אין לו כלים כגיל, והוא כמ"ש לעיל בכלל ו' ע"ש, הגי' אשר מתוך שהאורות דח"ב דעתיק דמ"ה התלבשו בכלים דחוטם פה דב"ן, שנק' ב' בתרים דח"ב, כגיל בכלל יוד, נמצאו שרתו משום זה את האורות עצמם דב' הכתרים דח"ב דב"ן, מסקום גיד למקום ז"ת דעתיק כמ"ש בכלל ו' ע"שה.

ג' כלים : היינו אח"כ דראש הנקודים, כמו שיצאו מתחילת אצילות הנקודים, שהוא בהם לבנין הקבוע, כגיל כעתיק דף ע"ז ד"ה ומעם, וע"כ נשארו ג"כ בשלימותם הוה בגיד גם לאחר שביה"כ, דכל מה שיצא מתחילת אצילות הוא קבוע בו תמיד, ואין בוטול ושכירה נוהג שם, והם אמנם ג' כתרים דכלים דכתיב דנקודים, שבהם מלוכש ג' נפשות דכתיב, כגיל בכלל יוד ע"שה, וע"כ נק' כלים דאובל מספרת, כגיל באות י' דיה והנך, וע"כ נק' כלים ואורות דאחורים כמ"ש שם, וכבר ידעת, שהאורות רכלים הללו נפנו משם, כי האור דכתיב ב"ן שהוא האון, נפנה ונתחבר לראש האי דב"ן למעלה מסבוכר, כגיל אות ט' דיה ונתכאר, וב' האורות של ב' הכתרים דח"ב, נפנו וירדו משם לז"ת דעתיק, כגיל בכלל ו' ע"ש, וע"כ התלבש בהם ג' האורות כתיב דראש עתיק דמ"ה.

גיד וד"ר דח"ב ככר ידעת שרק הכתרים דח"ב נשארו בגיד דנקודים, להיותם מבחי הקבוע שלא שלט הכיטול ושכירה בהם כלל, משא"כ ט' תחתונות דח"ב, המה יצאו בסוד תוספת כגיל באות יוד ד"ה והנך, וע"כ חורו ונתבטלו וירדו לז"ת, וסוכן מאליו שבהיות שלא הניע ע"י עתיק דמ"ה שום תיקון אל מה ששלטתה סכתר ב"ן, כגיל בכלל ב' אי"כ ברור הוא שנשארו ג"כ ח"ב דחכמה וחכ"ה דכונה כו"ה, אמנם נתקנו שם והיו לבחי' ראש דו"ה, כגיל דף רס"ב כלל ח' וכגיל כלל ט' ע"ש. אמנם ב' הכתרים שבח"ב ההם, שסקום בקביעות בגיד דנקודים, להיותם מבחי' אובל מספרת כגיל, אשר ח"ב דמ"ה התלבש בהם, הנה ע"ז נמצאו אורותיהם כהכרת שירדו לז"ת דנקודים, כגיל כלל ו'.

גם נכתן אשר בחי' הכלים דכדק חיה המיוחסים לב' הכתרים ההם, המה ירדו לפרצוף או"א דאצילות, כלומר, שבינה דעתיק דמ"ה שצריך עכ"פ להעלות בחי' דק חיה דכתרים דח"ב, ולהשליטם בבחי' פנים, כגיל בכלל ב' ובכלל א' ע"ש. הנה בסופן זה, נכתן שלא העלה אותם לגיד, והניחם ביד עם הכדק חיה המיוחסים ליתר הבחי' ג"ד וד"ר דח"ב, בשביל פרצוף או"א דאצילות. באופן, שאין כאן שום יתרון להכתרים דח"ב על ח"ב וחוב"ח דח"ב, כי כל הו"ת שלהם נטלו או"א, כגיל בפמ"א דף רנ"ב ד"ה ומעט ע"ש.

והנה יש כאן ג' הכתנות : האי, שב' הכתרים דח"ב דב"ן שנשארו בגיד דעתיק, המה בחי' כלים דאחורים, והוא משום שהכדק חיה המשליטם באור הפנים, לא נתחברו אליהם, אלא שנשארו עם הו"ת דיתר הבחי' דח"ב דב"ן בפרצוף או"א, כי הכונה דמ"ה לא השיבם לראש, והטעם, משום שאין כלל כאן בחי' חיבור דמ"ה ובין בראש עתיק, אלא אור דב"ן באו"פ למעלה מסבוכר, ואור דכתיב דמ"ה לבדו בראש עתיק שסבוכר ולמטה כגיל, וע"כ כמו סועט שיוכל לחבר

דעילא דרך האי קרומא דאורא דא"א, אשר שם מתלבש ח"ת דע"י, שהוא בחי' ו', כנודע. או ההארות ההם יוצאין על הגלגלתא דא"א, ונעשין נימין ושערות כדמיון צורת ווין, כי השערות יוצאין מבחי' ג' הנקראים ווי העמודים, והבן זה. ולכן מכח אלו הבחי', נתהוו ב' בחי' כרישא עלאה דא"א בגלגלתא, והם : החיורתא, והשערות. זה בבחי' כתיבת אותיות עצמן, וזה בבחי' הקרה והנייר הלכן הסובל הכתב עליו.

והנה זאת החיורתא מתחלקת ל"ג ארזין. כי כבר ביארנו לעיל שיש בהאי רישא חוורתא ג' היות, ובהם י"ב אותיות, ועם הכולל הרי י"ג והם מרחלקין באופן זה : כי באחורי רישא, יש הויה א', ובה ד' אותיות, וכצד הפנים יש ב' היות בב' הלחיים, זו מצד וו וזו מצד זו, והחוטם מפסיק ביניהם, והרי הם ג' עיבר, ובכל עיבר ד' אותיות הויה א', וכבר נתיל כי אין אנו מונין אלא אותיות הפשוטים, אבל הם ממולאים במילוי יודין.

והנה בעיבר האחורי יש שם ד' חוורתא כגיל, שהם ד' אותיות הויה א', שהם ממולאים ביודין, והנה הם נמשכין מצד ב' בחי' ג' דעתיק יומין, המתלבשות בב' אונים ובב' עינים דא"א, כגיל, והרי הם ד', שהוא ב' אונים וב' עינים, וכנגדן הם ד' חוורתא בצד אחורי רישא.

ולכן אמרו שם באדרא קביה, ת' אלף עלמין אתפשט חוורא דגלגלתא דרישא, ואין כל החוורתא נכללין כהם, כי הרי הם י"ג חוורתא, כנוכר שם אח"כ, האי חוורתא גלגלתא חוורא דיליה אנהיר ל"ג עיבר כו". אמנם התי' אלף עלמין, הם אותן ד' חוורתא שבאחור לבד, שכי"א מהם עולה לחשבון ק' אלף עלמין, והטעם הוא, לפי שהנה הם הו"ה א' במילוי יודין, ויש בה ד' יודי, וכל י' כלול מ"י, הרי הם ד' מאות, אמנם להיותם בסוד א"א, הם עולין לחשבון גדול, בסוד ת' אלף, כמבואר אצלנו, שיש חשבונות בא"א, והוא בסוד אלפים, ובא"א הם מאות, ובזו"ן הם בסוד עשרות ואחדות. והנה אלו ד' חוורתא שבצד האחורי, יורדין דרך שם, ונמשכין עד י"ג נימין דשערי, שנכאר למטה בעיה, שהם נמשכין ג"כ דרך אחורי הראש, והוא סוד הלבנונית שבעורה א"א, דוגמת מה שכתוב בענין כתר דו"א, ע"ש היטב, וזה הלבנונית מתפשט שם באחוריים דא"א ע"ג כתפין דיליה, עד מקום שמתחיר רישא דו"א, כמ"ש בעיה להמן ענין זה, ודרך האי חוורא מתפשט השפע ונמשך לרישא דו"א, ומאיר בו.

אמנם דרך הצדדין, אינם מתפשטים, כנוכר שם, דשערי סליק מכתר אורנין בנין דלא לחפ"א עלייהו, ואינם מתפשטים, רק דרך האחורי, ע"ג ב' כתפין כגיל. והנה נכאר תחילה ענין ה' חוורתא האחרים, הנמשכין מצד הפנים דא"א, מה ענינינו, ואח"כ נחזור לכאר ענין המשכות אלו הד' חוורתא דאחורי רישא.

כתחילת אצילותו, שאו אין בו אלא גיד לבד : אור הרוח כגלגלתא, אור הנפש במו"ם, וכגלגלות, אשר הרד"א סוריד המסך שלו שמפעל לגלגלתא דא"א, למטה לתוך חללא דרישא דא"א, לבחי' קרומא דאורא, כגיל, ונמצא הארתו של הרד"א בבחי' ראש האי, שמאיר עד קרומא דאורא, כי עתה, גם הגלגלתא נמצאת למעלה מפרסא החזקה דמ"ה, כגיל, אשר אז, נפתח המוח הסתום שבנקבי הגלגלתא דא"א, כי אור האון דרד"א יורד לשם, כגיל בפמ"א דף רס"ז ד"ה אמנם ע"שה, ואז יוצא בו ראש הגי' הנק' אוירא, והוא מטש חלק העליון הכלול כמ"ס, שנחלק הימנו, ונתעלה לבחי' ראש פני עצמו, כי כבר ידעת, אשר המ"ס כלול אח"פ, מתחילת אצילותו, וע"כ עתה שהורד המסך למטה מבינה דב"ן כגיל גבי ג' רישין דכללות, ע"ש. שהם קרומא דאורא, וא"כ סוכן מאליו, אשר אותה הבינה, שהיתה כלולה במ"ס מתחילת אצילותו, נמצאת עתה שעלתה למעלה מקרומא דאורא, באופן, שלא נשאר עתה במ"ס, רק בחי' זו"ן לבד.

והנה נתבאר היטב ג' רישין דא"א לפי יחסו עצמו, אשר הגלגלתא שלו, הכוללת כו"ה ה"ס ראש האי דא"א, וע"כ ה"ס מקיף גדול והויה דע"כ, ונשמה, ע"ד שנתבאר לעיל בג' רישין דכללות, וראש דאורא, שה"ס הבינה שנבדלה ממ"ס, ועלתה למעלה מקרומא דאורא, ה"ס מקיף קטן והויה דס"ג, ע"ד שנתבאר לעיל בג' רישין דכללות ע"שה, ובה מלוכש עתה אור הרוח, ומ"ס, ה"ס ראש הגי' ואח"פ, משום שגם עתה הוא נמצא למטה מפרסא החזקה דמ"ה, ומקבל האו"ת ממנו ממעלה למטה, שיש בו כלים משום זה כנודע, וה"ס הויה במילוי אלפין דהיינו רק בחי' ז"א לבד, שהרי הבינה והס"ג שהיתה כלולה במ"ס כבר נסתלקה הימנו, ועלתה למעלה מקרומא כגיל, ובה מלוכש אור הנפש והבן היטב.

והנה הגי' רישין הללו נכללים ג"כ זה בזה, כמ"ש לקמן במקומו, וע"כ נכתנים ג' הבחינות : או"ם גדול, או"ם קטן, ואו"פ, כגלגלתא לבדה, ועד"ז כאוירא לבדה, ועד"ז כמ"ס לבדה, והנה נתבאר כל דברי הרב שבנקף חוה, לבד מסוד הניקוד, שזה יתבאר במקומו הסותאם בע"ה.

ענת ס"ג

כי השערות יוצאים מבחי' נו"ה הנקרא ווי העמודים והבן זה וכו' : וצריכים להבין מאד, עוסק ג' הבחי' הללו שמביא הרב שהם : החיורתא, ושערות רישא, ושערות דיקנא, ומתחילה נבין מה שמרמז לנו הרב, אשר השערות יוצאים מבחי' נו"ה דראש עתיק הסתלכשים בראש א"א, ונק' ווי העמודים : והענין כמ"ש לעיל בפמ"א דף קס"ד ד"ה כי שערות ע"שה, וזכרהו לכל ההמשך, גם נתבאר בענה"ק, אשר מקורו של התלבשות נה"י דעליון כחתתון, הושרש בצמצום ב' דא"ק, בעת עליית ס"ן לעינים, שיצאו אח"פ מראש דעליון לבחינת חג"ת וגופא, ומתוך שכל חתתון יוצא מססך דהס"א דעליון הנק' מלכות דראש, שנתעלתה עתה מפה אל מקום נקבי העינים, נמצא משום זה, אשר כל חתתון הרויח בחי' אח"פ דראש

את חבדק חיה חשיך לכתרים ההם, וע"כ נשארו בכחי' כלים דאחוריים לבד, הב' אשר האורות דב' אחוריים דכתרי חויב עומדים בזית דעתיק, משום שאור חויב דחו אותם כניל כלל ו'. והסה נמצאים בכחי' ראש דז"ת בחסד ונצח, כניל כלל מ'. הג', שב' האחוריים דכתרי חויב דבין הנמצאים בג"ר דעתיק, צריכים אל האורות שלהם העומדים בזית שיאירו אותם, והטעם, משום שרק אור דחויב דעתיק דמ"ה מלוכשים בהם, ואין אור דמ"ה מכלכל בשלמות אל כלים דבין, כניל בכלל י"א, עש"ה. ולפיכך, צריכים האורות דב' כתרי חויב דבין העומדים בזית, להאיר אליהם מלמטה למעלה.

ו' כתרים דז"ת דבין, יש בהם ב' הכתנות: הא', שלא יכלו לקבל תיקון דראש דז"ת שיתקצו בחסד ונצח, כניל כלל י"ג, עש"ה, והוא משום שהכינה דעתיק דמ"ה לא העלה הכדק חיה לב' הכתרים דחויב, אלא השאירם באו"א, כניל ע"ש. הב', שמתוך שב' האורות דאחוריים דכתרים דחויב דבין, נשארים עומדים בזית דעתיק, שהסה מבחי' אורות דג"ר הקבועים שיש בהם תיקון קוין מתחילת אצילותם, ע"כ כוחם יפה עכ"פ להאיר גם בו' כתרים את בחינת התיקון שבהם, וע"כ יש גם בו' הכתרים דז"ת דבין בחי' תיקון קוין.

סימן בניד

פירושו, ב' מקיפין: דמ"ה, ורבין, ג' אורות פנימיים: או"פ דמ"ה, או"פ דחכמה דבין, או"פ דבינה דבין, ר' כלים: ג' כלים אח"פ דראש הנקודים, ונוסף עליהם כלי רביעי מג"ר דעתיק דמ"ה עצמו, ונבארם אחת לאחת.

ב' מקיפין הנה המונח של סימן הזה נמשך מבחי' א' חלוקה ב', הניל כאות י"ב דז"ת או, דאת"ל, שהמ"ה אינו מתחבר עם הבין שלמעלה מסבור, משום שאינו צריך לו, מ"ם אפשר שג"ר דעתיק דמ"ה מתחילים מהמצח דראש הא' דבין, עש"ה, ולפי"ו יש ג"כ לעתיק דמ"ה, בחי' ראש למעלה מסבור דא"ק, הנכחן לראש הא' דעתיק דמ"ה, שמתחיל במצח ומסתים בפי הטבור דא"ק. וראש הב' דעתיק, מלביש מסבור דא"ק ולמטה, דהיינו על אח"פ דבין.

ויש כאן ב' הכתנות: א', שיש גם להמ"ה בחי' או"פ למעלה מסבור, שקוטחו שוה עם או"פ דהיר דכתר בין, ונמצא שיש כאן ב' מקיפין: הא', מקיף דמ"ה כניל, הב', או"פ דבין שנחשב ג"כ לאו"פ דעתיק, כניל כאות מ'. הכתנה ב', שאע"פ שראש הא' דמ"ה קוטחו שוה עם או"פ דהיר דכתר בין, מ"ם אין להם זווג ותיבור כלל זה עם זה, מטעם שאין חסרון בהבין שיצטרך אל המ"ה להשלימו, כניל כאות מ'. וא"כ אין שום התפשטות לכתר בין מסבור ולמטה, דהיינו במקום ראש הב' דעתיק דמ"ה המלביש על אח"פ, כי אין התפשטות לאורות דבין בלי זווג עם המ"ה, כניל כלל ד' ע"ש.

ג' או"פ: הא' הוא דמ"ה, והיינו ג"ר דעתיק שמשבור ולמטה דא"ק, המלבישים על אח"פ דבין. הב' והג' הם דבין, שהם ב' האורות דב' הכתרים דחויב שנשארו באח"פ דבין ולא נתכללו בוסם שביה"כ, כניל אות וי"ד, ויש כאן ה' הכתנות: הא' הוא, באו"פ דמ"ה, אשר לפי המונח שבכאן, יש לו כלים של עצמו להתלבש בהם להיותו בחי' ראש הב' דמ"ה כניל, ונמצא מקבל האורות ממעלה למטה מהמסך דפה דראש הא' דמ"ה, העומד בטבור ממעל לו, וע"כ אינו צריך להתלבש בכלים הישנים שנשארו באח"פ דבין, וד' הכתנות באו"פ דחכמה ובאו"פ דבינה דבין: הא', שהסה בחי' אורות

דע כי אותן המ' חוורתא האחרים שמצד הפנים דא"א, הם נמשכין ויורדים ג"כ דרך הפנים עד רישא דז"א, ושם מתחברים בדיקנא דז"א ואז נעשים לו מ' רתיקוני דיקנא, כנוכר שם. במ' תיקונין אתתקן דיקנא דז"א כו'. וכאשר נמשכין גם אותם הד' חוורתא דרישא דאריך אנפין דרך אחר עד רישא דועיר אנפין, או נמדרין ונעשים בוין י"ג ת"ד כמו שיש בדיקנא דאריך אנפין. כמבואר אצלינו בכוננת ויעבור שהם י"ג כו'.

עוד יש מציאות אחר להעשות י"ג רתיקונים בדיקנא דז"א. והוא בזמן שמתעלה ועורה ז"א אל מקום או"א. כי אז נכלל ז"א בד' תיקונין בחראין דדיקנא דא"א. כי שם מקום מעמד או"א. ואז בעלות שם ז"א, יש לו ג"כ ד' תיקונים אחרים. ואז נשלמים בו י"ג ת"ד, כמו א"א.

ובאדרא קב"ה. אז מנהירו דהאי חוורתא דילהן ירתין צדיקייא ת' עלמיו, כנו' שם. ומנהירו דהאי חוורתא ירתי צדיקייא ת' עלמין דכיסופין, הה"ד ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר, כי אע"פ שבהיותם למעלה בא"א הם בחשבון גדול של ארבע מאות אלף, הנה ברדתן למטה הם או בחשבון מעט. ואינן רק ד' מאות לבה, ומהם נהרין צדיקייא בעלמא דאתי, וז"ם ארבע שקל כסף, כי הנה הו"ה זאת הוא במלוי יודין שהם ג"י ע"ב, ונ"י חסד, שהוא כסף כנודע, ולכן הם בחי' שכול כסף, ועוד, כי הנה כסף הוא לבן, והוא סוד חוורתא דרישא שמשם נמשכים אלו הד' חוורתא. והיותן חשבון ת', ככר בארנו, שהוא להיות במלוי הו"ה זו ארבע יודין, וכ"א מארבע יודין כלול מעשר הרי ת', והם ב' אותיות ש"ק מן שקל, והו"ה עצמה ג"י כ"ז, ועם ד' אותיות הרי ל' מן שקל. וזהו ענין ד' מאות שקל כסף עובר לסוחר. שהוא גלגולת הנק' בתר, הסובב הראש, ותרנום סביב, סחור. וזהו עובר לסוחר הוא הכתר.

ענף ס"ד

ד' כללים, כלל א': הנה א"א יש לו שערות רישא, שהם חוורתא והנימין הנמשכים מאחוריו, ויש לו שערות דיקנא הנמשכין מרפניו. ומקום סיום ב' בחי' אלו הם עד טבורא דלבא, כנוכר באדרא. וכיאור טבורא דלבא הוא, שר"ת דא"א נקרא לב, ונקודת מחציתו, נקרא טבורא דלבא. כי טבורא דנופא הוא, כסוף ב' שלישים של ת"ת, והנה נופא דיליה מז הגרון עד חצי ת"ת, מתלבש א"א ע"י או"א, אך ב' בחי' שערות הנ"ל, מלבישין לאו"א מבחוק, מאחוריהם ומלפניהם. ונמצא, שב' בחי' שערות מניעין עד טבורא דלבא שהוא חצי ת"ת ומסתיימין שם, וגם שם מסתיימין או"א. ומשם ולמטה, מלביש ז"א את שארית א"א (ואו"א), ונמצאו ב' בחי' שערות אלו, מניעין עד רישא דז"א פנים ואחור, ואינם נכנסין בו, כי אינם ארוכים, ואין שיעורן אלא עד שם בשורה, ומהם נמשכין חיות ושפע אל

העליון, שמשום צמצום ב' לא היה לו אלא חג"ת דעליון, ועתה הרויה גם אח"פ של ראש דעליון, הנחשבים עתה למקום ראש התחתון, והוא נקי התלכשות נה"י דעליון, מטעם שעיקר הכונה כאן, הוא בעיקר על סוד המסך שהיה בפה דעליון, אשר ירדה רשימו ממנה לתוך ראשו של התחתון, מטעם הנ"ל, אשר הוא נשארת בו כמו גוף זר ואינו מתערב לעולם עם בנינו של התחתון גופיה, משום דכל הפרש מעליון לתחתון הוא רק בכחי' המסך המודכך לה' בחי' כניל בפמ"ס דף ע"ה ד"ה ותבין ע"ש, כי מסך דפרצוף הא' ה"ם בחי'ד, ומסך דפרצוף ב' הנק' ע"ב הוא בחי'ג, וכו', וע"כ אותו הרשימו דמסך דאח"פ דראש הא' שה"ם בחי'ד המתלכבש בראש דע"ב, שכל בנינו הוא מסך דבחי"ג, נמצא בו כמו גוף זר שאין לו שום יחס עם בנין הכלים שלו, והבן זה היטב, וכבר ידעת אשר בחי' המסך שעליו נעשה חזווג סאור העליון, נקרא חסיד בשם נה"י, כמ"ש בענה"ק, וע"כ אנו מכנים ענין אח"פ דעליון המתלכבש בראש התחתון, בשם נה"י, כי בו הלויים כל ההכתנות כולם, וזכור זה.

ומכא התלכשות אח"פ דעליון הנו', מסוגל התחתון לעלות למקום העליון ולהלביש אותו, באופן שנחשב כמו העליון עצמו, והוא בעת זווג דגדלות דעליון, שאו חזור וסוריד המסך במקום עינים למקום הפה, כמו שהיה בפרצופי א"ק, כמ"ש בפמ"ס דף רכ"ד ד"ה ומעם, נמצא אז התחתון, שעולה ומלביש ממש לאח"פ דעליון, ומתהפך ראש התחתון להיות בכחי' ראש העליון ממש, כמ"ש הרב בסב"ש ש"ו ח"ב פ"א כשהתחתון עולה למקום העליון מתהפך להיות כמוהו ממש ע"ש, כי מתוך שב' חצאי מדרגה דע"ם דראש העליון מתחברים לראש אחד, א"כ גם התחתון המלביש לחצי מדרגה התחתונה נכלל עמה, ומתחבר לדרגה א' עם העליון, והבן זה לכל המקומות. אמנם בענין ירדת המסך מעינים ולמטה, יש ג' מדרגות: שלפעמים יורד לאודניו, שאו עולה רק חלק האון מאח"פ הנו', ונמשך אחריה התחתון רק בכחי' אחת, ומשיג בחי' נשמה דעליון, ואם יורד יותר למטה, דהיינו עד חוטמא, עולה התחתון ככ' בחינות, ומשיג גם בחי' חיה מעליון, ואם יורד המסך למקומו, כמו שהיה בפרצופי א"ק, דהיינו לפומא, אז עולה התחתון ככל ג' הכחי', ומשיג בחי' יחידה מהעליון, והבן היטב, ושסרהו להלן על כל ההמשך, וגם לכל המקומות.

אמנם כטרם שנעשה חזווג דגדלות בראש דעליון כנ"ל, שאו נמצאים הרשימות דאח"פ דעליון במקומו של התחתון, א"כ נחשבים בו כמו גוף זר כנ"ל, ואז נחשבים בו כמו דבר מותר, ואז האו"ח העולה מנה"י א"ו אינו יכול להתגלות בפנימיות מוחותיו של התחתון להיותו משונה מכנינו עצמו כנ"ל, וע"כ בוקעים ויוצאים למעלה מהגלגלתא מבחוק, בסוד שערות, וז"ם שאמרו בווה"ה, אשר השערות הם מותרו מוחא, כלומר, שמוח התחתון אינו סובלם, משום שבחי' מסך דאח"פ דראש הא' הוא יותר עב מכנין כליו דראש הע"ב, כי בנינו הוא ככחי"ג ובנין העליון הוא סכחי"ד, וע"כ הם כדבר מותר בחוך מוחותיו, וע"כ מוציא אותם לחוץ על הגלגלתא, בסוד שערות רישא.

אורות דאחוריים, משום שהכינה דמיה לא העלה וחיבר אליהם את כחי' בד"ק חיה להשלים, כמיש לעיל, משום שלא נתחברו כחרי מיה ובין כראש עתיק ע"ש. הכי' שנמצאים מלוכשים בכליהם בג"ר דעתיק, וזו כמו שאמרנו בסוף א"א, אשר ירדו לזית דעתיק כחסד ובנצח, דמשונה שם. משום שג"ר דעתיק דמיה נתלבשו בכליהם, וע"כ דחו אותם. כמיש שם. משא"כ כאן, כיון שיש לו לג"ר דעתיק דמיה כלום של עצמו, א"כ אינו צריך לכלים דכחרי חו"כ דבין, וע"כ ודאי שנשארו האורות שם ולא נדחו לזית. הגי' הוא, שאורות דפנים דכחרי חו"כ דבין, כלומר, האורות דבדק חיה, שבהם תלוי השבת אור הפנים בכלים דאוכל מספרת, הנה הטה באו באו"א דאצילות, שהרי הכינה דכחרי מיה לא העלה אותם לבחי' ג"ר, וא"כ נשארו בבחי' זית, כמו כחי' בדק חיה דחוי"כ דחכמה וחכ"ח דבינה, שאותם לקחו או"א דאצילות, הרי', שהטה נתקנו לבחי' ראש עתיק נוקבא, אל ראש עתיק דמיה. הרי', שאינם מתערבים בחו"כ דכחרי מיה, אלא כאחוריהם. כאופן: שג"ר דעתיק דוכרא דמיה, בפנים, וראש דעתיק נוקבא כאחור.

ד' כלים: דהיינו ג' כלים הישנים אח"כ דראש הבין שנשארו שטה, שתכונתם נתבאר לעיל דף רנ"א ד"ה סימן בג"ר. ונוסף עליהם כלי רביעי דמיה עצמו, משום שראש הא' שלו נמצא כאן למעלה מסכור, בג"ל עשיה.

יתר הכתיבות דג"ר וד"ר דחכמה וכינה שהם חוי"כ דחכמה וחכ"ח דבינה: הנה בהם אין שום שינוי בכל הספיקות האמורים, כי ברור הוא, שהטה לא עלו לג"ר דעתיק, אלא שנמצאים בבחי' ראש דזית כזית דעתיק כחסד ובנצח, כג"ל בד"ה ג"ר וד"ר, עשיה. ו' הכתרים דזית דבין: יש בהם כאן ג"כ, כי הכתנות הג"ל שבסימן א"א, הא', שאינם ראויים להתקבץ כחסד ונצח להיות שם בבחי' ראש דזית, כמיש שם. והכ' שהם מקבלים ע"כ סכ' הכתרים דחוי"כ דבין הארת תיקון קיון, כמו שם, ואע"פ שכאן אינם עמהם במקום אחר, שהרי אור דכתרים דחוי"כ נמצאים בג"ר דעתיק כג"ל, מ"ם כיון שיש כאן הארה יתירה בכתרים ההם דחוי"כ דבין, כי נתקנו בבחי' ראש עתיק נוקבא, כג"ל בהכנה ד' דאוי"כ דחוי"כ ע"ש, הנה משום זה, יכולים להאיר הארת קיון לז' הכתרים, אע"פ שאינם עמהם במקום אחר. הכנה ג', שז' הכתרים ההם הנם בחי' הגוף דעתיק נוקבא, באופן שראש עתיק נוקבא, הוא נעשה סכ' האחוריים אורות וכלים דכתרים דחוי"כ דבין, וגופו דעתיק נוקבא נעשה סכ' הכתרים דזית דבין, ומחברים כזית דעתיק דמיה. וחוי"כ דחכמה, וחכ"ח דבינה, נתקנו לבחי' ראש דזית דעתיק כחסד ונצח.

סימן בב"ו

כ' מקיפין ב' או"פ ו' כלים: הנה הסוכה של סימן הזה נמשך מבחי' הכי', הוכח לעיל דף רס"ו ד"ה או אם, אשר יש זוג וחיבור גם במיה ובין שלמעלה מסכור. אשר או יש התפשטות דכחרי בין גם לאוי"כ לג"ר דעתיק כג"ל כלל ד', וזהו ביאורם:

כ' מקיפין, שהם: או"פ דה"ר דכחרי בין, שנעשה לאוי"כ לג"ר דעתיק דמיה, ואוי"כ דמיה עצמו, דהיינו ראש הא' דמיה העומד מסצח עד הסכור כג"ל, ונוסף כאן הכתנה א', שבי' או"פ האלו נמצאים סדוריים ומתחברים זה כזה, כמו כחי' מיה ובין דכל פרוצוי אצילות.

אל שערות דרישא דז"א, שאע"פ שהם שערות וד"ה דינין, עכ"ז להיותן שערות דא"א, הם יותר רחמים נמורים מן הרחמים דז"א. ומשם ולמטה, ז"א, אין לו שערות חופפין עליו, לא מפנים ולא מאחור כמו או"א. וז"ס, ואנכי איש חלק, בלא שערות דא"א דהלבישו.

אמנם השערות. מהם יונק ז"א עצמו, אך החוורתא מנהירו דילהון ירתין צדיקייא ת' עלמין דכיסופין דעלמא דאתי, וכבר נתבאר במ"א, שבבחי' א', השערות מעולים מן החוורתא, ובבחי' אחרת הוא להיפך.

ודע שאין נמשך אל הז"א משום א' מן החוורתא, רק מחד ארחא דאזיל בפלגותא דשערי, ומשם נמשך אל ארחא אחרא דרישא דז"א בפלגותא דשערי ג"כ, ומדי חוורתא נשלם יג' תקונים, כנודע, ומ' חוורתא דפנים נעשה בז"א מ' תקונים, ככתוב אצלנו במ"א.

כלל ב': דע כי ברישא דז"א, שם שורש הקליפות הנאחזין בשערות השחורות שלו, אך רישא דנוקבא, שורש הדינין לכד, ואין נאחזין שם הקליפות, והם אדומים, והסכרא נראה להיפך, והמעם, כי ראה המאציל שאם שורש הדינין היה ברישא דז"א, היו דינין קשים עד מאד, כי דינין דדכורא קשין ותקיפין ברישא, כי הם מוחזין מבחי' נהי' דתכונה נוקבא, והיו הדינין קשים מתגברין ונאחזין שם מאד. וכן אם היה שורש הקלי' למטה ברישא דנוקבא, אשר כל הקלי' סובבים אותם בסוד כשושנה בין החוחים, היו נאחזין שם תמיד, וזיה העולם חרב. ולכן, ראה המאציל העליון בחכמתו לשנות הסכרא, והיו שורש הקלי' יונקים מרישא דדכורא, אשר האור בא עליהם מרחוק, ואין יכולין להתאחו שם כמו אם היו למטה ברישא דנוקבא, וכן שורש הדינין למטה בראש הנוקבא, אשר מוחזין דילה מנהי' דז"א זכרי, אשר שם החסדים מגולין, והם נייחין ברישא, וכוה יהיו הדינין ממותקים.

כלל ג': ודנה השערות רישא דא"א, לבנות כעמר נקי, ושל ז"א שחורות, כמיש קווצותיו תלתלים שחורות כעורב, ושל נוקבא אדומים כארנמן, כמיש ודלת ראשך כארנמן, וסימנו אשל. אדום, שחור רבין, מתחא לעילא, וז"ס, ויטע אשיל בכאר שבע, כי עי' המים, מדת אברהם, צומחין שערות הנקרא אשל.

כלל ד': שערות הראש, מן הכתר שהוא אריך אנפין, שנתלבש בו החסד דעי' לעולם, ואפי' בא"א הוא חסד, ושערות דדיקנא, מצד החכמה, שנתלבש בה הנכורה דעתיק לעולם, ואפי' בא"א הוא גבורה, וכן שערי דרישא שעיעין, ושל דיקנא קשים יותר.

ענף ס"ה

אמנם מציאת ז' תקוני גולגלתא דא"א הנוכר בספ"ד הם כך: גולגלתא א', טלא דכדוכחא ב', כרומא דאזירא ג', עמר נקי

ואע"פ שכעת קמנות הסה מוחרי מוחא וכחי' דינין כלפי התחתון כאמור, עכ"ז, כל תנידול והסוחין דתחתון תלויים ביחוד רק בנהי' דעליון האלו, שירדו לו, כנ"ל, כי בסיבתם שב מעלתו של התחתון להיות כעליון ממש, וע"כ נקי' הנהי' האלו בשם וזו העמודים, כדומה לעמודים אשר כל הכית נשען עליהם, וזה אמרו, כי השערות יוצאים מבחי' נו"ה הנקי' וזו העמודים, כלומר מבחי' הסך הטמון באח"פ דעליון שירדו למקום ראשו של התחתון, אשר נו"ה האלו הסה העמודים אשר התחתון עולה דרך שם, עד לקומתו של העליון, כמבואר, ותשלום ביאור דכרי חרב שככאן, הוא בענף הססוד, שאין צורך להכפיל הדברים.

ענף ס"ד

כלל א' וכו'. כלל ב' כי ברישא דז"א שם שורש הקלי' וכו', אך רישא דנוקבא שורש הדינין לכד וכו' כנ"ל ג' וסימנו אש"ל: אדום, שחור, לבן, וכו': ומתחילה נמשך ביאור הדברים מענף הקודם, כי בהם מתפרשים גם אותם הרי' הכללים שככאן. והנה אומר בענף הקודם וז"ל, ונו"ה שלו מתלבשים בכ' בחי' של א"א והם ב' אזנים ובי' עינים שבו וכו', ולכן סכח אלו הכחי' נחווו ב' בחי' ברישא עלאה דא"א בהגלגלתא, והם החיורחא והשערות: זה בבחי' כתיבת האותיות עצמן, וזה בבחי' הקלף וחנייר הלכ"ן הסובל הכתב עליו וכו' עכ"ל.

וצריך שתזכור המתבאר לעיל בפס"ם דף רכ"ג ד"ה אמנם בענין נהי' דאחור ונהי' דפנים, אשר רק בג"ר דנקודים נתלבשו נהי' דאחור דכחרי, בסוד ח"ח בעינים, דהיינו הכחיד, משא"כ בדל"א נגנוו נהי' דאחור האלו בפניסותו, בסוד וכל אחוריהם כיתה, ובמקום שיש נהי' דפנים לכד, כמ"ש הרב לעיל, שהמלכות חסרה סא"א, שנשארה בפניסיות דל"א, דהיינו במקום ג"ר דנקודים, שהוא מלביש עליהם סכחין, באופן שאפילו באח"פ דדל"א, שה"ם נהי' שירדו ונתלבשו בראש דא"א, אין בהם כלל מרשימו דנהי' דאחור שה"ם בחי"ד, דע"כ סכונים נהי' מסיירין, כי נגנוו כחצי כתר העליון דבין שלקח דל"א, שה"ם גזיע דכחרי בין, ואח"פ דכחרי בין שלקח א"א, היו רק מנהי' דפנים לכד, שאין בהם רשימו מבחי"ד כלום, וזכור זה, וכבר נתבאר לעיל בפס"א דף רס"ח ד"ה אין שזה הסך דדל"א שמסעל לראש דא"א שה"ם הפרסא והרקיע המבדיל בין דל"א לא"א, כלול בו ג"כ בחי' גלגלתא דא"א עצמו, אלא שחלק העליון של הסך הזה, כלומר כערך מה שמעלה או"ח מסטה למעלה לע"ם דדל"א גופיה, מסוד הוונג דאור העליון עליו, כערך זה סכונה פרסא, וכערך האוי"ח ואוי' שיוור מסנו להתחתון, דהיינו לראש דא"א, הוא סכונה גלגלתא, ונבחן שהסך עומד בעינים דכחרי בין, וע"כ כחי' פרסא שבו מיוחס לחכמה דכחרי בין שה"ם עינים, ובחינת גלגלתא שבו, ה"ם אזנים, דהיינו בינה ובחי' חו"פ ה"ם סו"ם שהם בחי' אח"פ דכחרי בין, שירדו לסדרגת ראש התחתון דא"א, עשיה, וכל זה הוא מצד חילוק מררנה דבין, הנחלק על עינים, אמנם מצד המ"ה שנחלק על בינת, נמצא

בי אר"פ, שהם : או"פ המתפשט מהיר דכתיב ב"ן עיי וויגו עם המיה כניל, ואו"פ רגיר דעתיק דמיה עצמו כניל. ויש כאן ב' הכחות : הא' שמתוך שיש כאן חיבור גסור בהכתרים דמיה וכי"ן. הן באו"פ והן באו"פ, ע"כ מעלה גיב את הכדק חיה השייך לכתרים דחוי"ב דב"ן, שנק' חו"פ וכתוי אוכל מספרת, כניל באות יו"ד שכוה נשלמים הכלים האלו דכתרי חוי"ב, וראויים שיתפשט בהם בחי" אור פנימי דהיר דכתר ב"ן כניל ככלל ה', שדרכו של אור הכין להתלבש רק בכלים הישינים של עצמו, כלומר המיוחסים לעולם הנקודים בדרך כל פרצוף עליון, שאחר שנעלמו האורות מנופו, חוזר ומתמלא סאורות דהתפ"ב שלו, אמנם החידושי כלים היוצאים עם התפשטות הב' מיוחסים כולם להתחתון, כמ"ש בפס"ם דף רני"ח דיה והנך, ועד"ו כאן, אע"פ שנעשה וויג בין אורות מקיפין דמיה וב"ן, ונתפשט גיב הכתר דב"ן לכת"ב דעתיק דמיה לאו"פ, מ"מ החידושי כלים שיצאו עיי הוויג הוה דמיה וב"ן, שייכים כולם לגיר דעתיק דמיה כניל ככלל ה', וע"כ האו"פ דכתר ב"ן שנתפשט, מוכרח להתלבש בכלים דאח"פ הישינים, אלא שניתוספו שם בחי" הכדק חיה השייך להם. הכחנה ב' הוא, שגדוה האורות דכתרים דחוי"ב דב"ן למטה לז"ת דעתיק, משום דאורות דהתפשטות דכתר דב"ן לקחו מקומם, כניל ככלל ו', הכחנה ג', שאור דכתר ב"ן מכלכל ומסמיק לגמרי לכלים דפוי"א דכתרים דחוי"ב דב"ן, וע"כ אינם צריכים שיאירו להם האורות דכתרי חוי"ב שבז"ת דעתיק סמטה למעלה כניל כלל י"א.

ו' ככים : שהם, כלי דכתר ב"ן דהיינו און, וכלי דכת"ב דמיה, שכא עתה בחידוש הוויג על הטבור כניל, ועוד די כלים דכתרים דחוי"ב שהם : ב' כלים דפנים שלהם, וב' כלים דאחוריים, שהרי הכדק חיה חוזר ונתחברו מכה בינה דכתר מיה אל הגיר שלהם, דהיינו לבחי" אוכ"ל מספרית שנשארו בניד דנקודים, וא"כ יש ב' כלים דכתרי חוי"ב מבחי" אוכל מספרת, וב' כלים דכתרי חוי"ב מבחי" כדק חיה שנתחברו אליהם, כאמור.

ג"ר ודיר דחוי"ב, יש בהם כאן די הכחות : הא', שכל הכלים דהכתרים שבהם, הן סאוכל מספרת והן מקדק חיה המיוחסים להם, נמצאים כגיר דעתיק, אשר אור דכתר ב"ן מתלבש בהם כניל, הב', שכל האורות דכתרים ההם, הן אור דפנים והן אור דאחור, כולם באים בז"ת דעתיק, ספני שאור הכתר ב"ן היותר גבוה סאור דכתרים דחוי"ב דב"ן לקח מקומם, כניל כלל ו'. הגי', שהאורות דכתרים דחוי"ב דב"ן שעומרים בז"ת דעתיק כאמור, אינם צריכים להאיר מסטה למעלה אל הכלים שלהם הנמצאים כגיר דעתיק כניל כלל י"א, משום שנמצא בהם אור דבחי" ב"ן, שהוא יותר געלה סאורותיהם, ע"כ ודאי שמספיק להם ואינם צריכים לאורותיהם העומדים בז"ת, הרי, שאורות דגיר דכחטה מקובצים בבחי" ראש דז"ת בחסד דעתיק, ואורות דגיר דבינה מקובצים בבחי" ראש דז"ת בנצח דעתיק, כניל כלל ס"ו.

ו' כתרים דז"ת דנקודים : נכחנים כאן, שנתקבצו ונתקנו בבחי" ראש דז"ת בחסד ובנצח, והוא משום האורות דפנים ואחור דכתרים דחוי"ב דב"ן, שנמצאים עמהם במקום אחר, כניל כלל י"ג ע"ש.

סימן בדר א'

ב' מקיפין, די פנימיים, די כלים : עיקר הספק שכבאן הוא, דהגם שהבינה דעתיק דמיה מעלה ומחבר גיב את הכדק חיה השייך לבי הכתרים דחוי"ב דב"ן. כניל כלל א', מ"ס אין הכלים כדק חיה עולים כאן לגיר

נמי די, רעוא דרעוין ה', פקיחא עלאה ו', תרין נוקבין דפרדשקא והוא חוטמא ו'. ודנה כבר נתבאר במ"א, כי סוד ההוא רד"א מתלבש בא"א, וכך דבר שהוא גבוה מחבירו מתלבש כחבירו להאיר בו ולהחיותו. והנה דע, כי סוד ההוא רד"א הוא מתלבש בכתר וחכמה דא"א, שהוא כללות הב' רישין כניל.

ותחלה נבאר, איך הוא מתפשט כבי' רישין אלו. ואמנם כבר ידעת, כי לעולם כשהגבוה מחבירו, מתלבש בתחתון כניל, הנה אין כח בתחתון לסבול אורו רק מורת שבו לבר. כי ז"ת דרד"א שהם מחדר עד מלכות שבו, הם מתלבשין כבי' רישין תתאין דא"א ומאירין בו.

ביצד, דע, כי חסד שכרישא עלאה, הוא מתפשט ומאיר כנגלגלתא, ונכורה כמוחא. כל אלו הם סוד הב' רישין תתאין. כניל. ובוה תבין, איך דכתר רחמים נמורים אך החכמה יש בה דינים, רק שהם נכפין במקום הוה, ואחכפין תמן. וזהו מ"ש החייט בס' מנחת יהודה, כי חכמה הוא דין, והבן זה מאד, וזהו מאמר הוזהר קב"ח, מוחא דשמיט ויטיב ושכיך כחמר טב על דורדייא, כי הוא סוד יין על שמדיו, רק שהם נכפין כאן. והת"ת, הוא מתלבש כהאי קרומא דאוריא שהוא תיקון הגי', שה"ס רקיע המכדיל בין מים למים, והוא נתון בין גלגלתא ומוחא שהם חגי', והקרומ בנתיים, והוא סוד תית המכדיל בין חגי', ומכריע בנתיים.

ונ"ה יש בהם ב' כחי' : א', הוא סוד היותן סתומים, שהם סוד תרין ביעין דדכורא, והרמוז להם, הם ב' אונים דעתיקא, ולהיותן ב' ביעין שהם סתומים, לכן לא נזכר אונים כלל בעתיקא, לא באדיר ולא באדרזי, ולהיות, שלעולם נצח כלול בחסד, והוד כנכורה, לכן נ"ה אלו רמוזים בנגלגלתא ומוחא, וטמירי תמן.

ולחיות שלעולם נ"ה הם סוד הדינין כולם, כנוכר פ' צו כסוד וערבי נחל, ולכן מתפשטין מהם השערות, שהם סוד הדינין כנודע, ולכן סודם הם אור חוזר הוא ממה למעלה, כיוצאין מניה ומעלה על הנגלגלתא ומשם יוצאין.

ולחיות ששרשם מן האונים, שהם נ"ה לכן צריך לבער שערי מעל אודנין, והבן זה כדי שלא ידוה להם כח וחוזק גדול, ואמנם בחי' אלו, הם למעלה מן היסוד, כי אלו ב' אונים, ויסוד דנוקבא ודכורא דערתיק, שניהם במצח, כמ"ש, כי כמו שבמצח דז"א הוא יסוד דאוי"א, כן במצח דא"א הוא סוד היסוד דרד"א, לכן נ"ה (ר"ל אלו הב' ביעי שהם נ"ה הסתומים) אלו, מתגלגלן במצח, כי הם יריקו השפע ליסוד.

ולכן יש במצח סוד הדינין, כנודע, כי כ"ד בחי' דינין במצח ז"א מיסוד דאמא אשר שם, רק שככאן בעתיקא, הם נכפין, ולכן, מצח ונצח כולא חד באחוזן רצופים, כניל, כי הלא נ"ה הם גלויים ביסוד, ואמנם הכחי' ב' דניה, שהם סוד הירכבים, שהם תחת היסוד, הם ב' עינים, והיסוד

נמצא הפרסא, בכינה דכתר מ"ה, ונמצא הנגלגלתא ומו"ס בבחי' ז"א וחגי'ת, כנ"ל עש"ה, וז"ס שנגלגלתא מלביש חסד דעתיק ומו"ס לגבורה דעתיק, דהיינו לבחי' חגי'ת, משום שהאורות רק מט"ה החדש באים, וע"כ אין בהם אלא זוי"נ וחסרים גם מכינה.

והנה נתבאר שפצד המ"ה דרד"א, נכחנים הנגלגלתא ומו"ס לחוי"פ לבר, שה"ס ז"א וחגי'ת, ומצד הב"ן דרד"א נכחנים לאח"פ, וכיון שאין הכלי נכחנת בעיקר רק ע"פ האורות שבת, שהמה באים סמ"ה, ע"כ נכחן ראש דא"א ככלל ש"אין בו אלא אור דחגי'ת לבר, דהיינו נפש רוח, וחסר נשמה, ואפי' הנגלגלתא נכחנת לחסד ולא לבניה.

והנה הכחן האמור נוהג, כשאנו מכחינים את עתיק וא"א ככללות אחת, כלומר בערך מה שא"א הוא חלק התחתון דסדרגת עתיק, כי כן הוא מצד הב"ן כאמור. אמנם מכה המ"ה, הוא נכחן לפרצוף מיוחד, שהרי ה"ס פרצוף ע"כ דמ"ה, ולא כלל סדרגת כתר, כמ"ש הרב, ומטעם זה נכחן לע"ס גו"ע ואח"פ לפי עצמו : שנגלגלתא שלו כולל גו"ע, ומו"ס כולל אח"פ, כמ"ש לע"פ בפס"א דף רס"ח דיה אמנם עש"ה, ולפיכך אנו מכחינים גם כאן כמו בהכללות, אשר הנגלגלתא הוא ראש העליון שבו, והמסך בעינים, ומו"ס מקבלים בחי' אח"פ, ואותו הקרום דמחפ"א על מוחא סתומא ה"ס הרקיע המכדיל, ונכחן לבחי' נגלגלתא דמו"ס גופיה, כלומר בחי' און הפרטי דא"א עצמו, הכלל כמו"ס כניל, והכן היטב.

וזה אמרו, שנו"ה דרד"א מתלבשים בעינים דא"א : כי ידעת שהמסך דאח"פ דע"פן המתלבש בתחתון נק' נה"י, ונתבאר שמסך דראש א"א גופיה עומד בעינים, שהם קבועים במצח, שה"ס נגלגלתא הכולל כז"ח שה"ס גו"ע, אמנם אח"פ המה כמו"ס כניל, גם נתבאר לע"פ שמסך הזה המתלבש כראש דא"א ה"ס נה"י דפנים, משום שנה"י דאחור נגזנו כפנימיות דרד"א, כנ"ל ע"ש, והנה זה נוהג בעת קטנות דא"א, כשעה שאין לו אלא ניר לבר.

אמנם בעת גדלות דהיינו בזמן שמ"ה וב"ן דרד"א מזדווגים וזוג דגדלות, אשר אז הורד המסך מעינים דכתר ב"ן דרד"א לאונים דכתר דרד"א, דהיינו לבניה דכללות, דהיינו בסוף נגלגלתא דא"א, שה"ס בינה דכללות מצד כתר ב"ן, כניל, אשר אז מושב הנגלגלתא לבחי' דרד"א עצמו, כי המסך שהיה בעינים לרקיע המכדיל על הנגלגלתא, ירד לאונים, שהוא מתחת הנגלגלתא, ומסילא שב הנגלגלתא אל הדר"א כמו כינה דכתר מ"ה, ונמצא שמתגלה שם בחי' נה"י דאחור הטמירים בדרד"א, שמקודם זה היו טמירים בעינים דכתר ב"ן במסך דרד"א שמסעל להנגלגלתא דא"א, אמנם עתה כשהורד אותו המסך מסקום העינים אל האונים, הרי ירדו לשם גם נה"י דאחור הטמירים במסך ההוא, והכן זה מאד, חשולם הענין בענף הסמוך.

ענף ס"ה

חסד זכו כנגלגלתא ונכורה כמוחא זכו והת"ת הוא מתלבש כהאי קרומא דאוריא זכו ונ"ה יש בהם ב' כחי' הא' ה"ס

הים היותן סתומים וכו' הכתי' הכ' הם ב' עינים והיסוד מקומו במצח סלכות מקורה בחוטם וכו' : והנה לעיל בענף הסמוך אומר, שמנה"י דעתיק נעשו הסוחין דא"א, וכאן אומר שכל הו"ת דרדל"א מתלבשים בראש א"א. גם צה"ק להכין, שמתחילה אומר, שבגלגלתא מלובש חסד דרדל"א, וגבורה בסו"ס. ואח"כ אומר שיסוד דרדל"א מתלבש במצחא, ומצחא הים גלגלתא כנודע.

והענין תכין עם המתכאר כריבור הקודם אשר בתחילת אצילותו דא"א נמצא הסמך המכריז שכפה דרדל"א למעלה מגלגלתא דא"א, ונמצא א"א מקבל רק כתי' האוי"ח שמעלה למטה מן הסמך דרדל"א, שמסמל לגלגלתא שלו, שהים אור הנקבה שנק' אור הנה"י. וכסוד ירידת הסמך מאח"פ דעלין לראש התחתון, המכונה התלבשות נה"י, אנו מכחינים או, אשר נו"ה דרדל"א מתלבשים בעינים דא"א, עש"ה כל ההמשך, וזכרנו לההמשך שבכאן. ונודע, שהיסוד הוא בפרקין עליון דנו"ה, ולפיכך נבחן שהיסוד דרדל"א מלובש במצח, דהיינו בגלגלתא. ונו"ה בעינים, והתלבשות היסוד במצחא ה"ם תיקון הא' דו' תיקונין ג"ט קר"ע פ"ח שנקרא תיקון גלגלתא. גם נתבאר שם כריבור הקודם, אשר נה"י דרדל"א האלו המתלבשים במצחא ועינים, הים נה"י דפנים, כי נה"י דאחור נגזו ברדל"א גופיה, דהיינו בראש הא' דמ"ה החדש המלביש על ג"ר דנקודים, ואינם יורדים משם לעולם, אמנם בעת שנקשה כרדל"א זוג דגדלות, אשר אז סוריד הסמך לכתי' אחרונה דגלגלתא, שהים קרומא דאוי"ר, כמ"ש הרב במרשבי בסר"צ ד"ה אמר שמואל עש"ה, אשר אז נבחנו, שכל חלק הראש דא"א עד קרומא דאוי"ר, עולה ומתחבר עם רדל"א גופיה, דהיינו שנקשה לכתי' ראש הא' המלביש לג"ר דנקודים, שהרי הסמך המכריז שכפה דרדל"א ירד למקום קרומא דאוי"ר ונמצא עתה שנקשה בקרומא דאוי"ר כתי' פה דרדל"א. ויחד עם זה נמצא ג"כ ירדה, לכחינת נה"י דאחור, שהיו נגזוים כרדל"א, שעתה ירדו לחוץ רישא הא"א, דהיינו לאותו חלק הראש שנתהפך והיה לכתי' רדל"א, שמקום זה מכונה אונים, כמ"ש באורך כריבור הקודם, עש"ה.

וצריך לזכור מאד, שנה"י דאחור הללו היורדים לאודנין דא"א סכה זוג דגדלות שברדל"א, הם סוד כחיד שהים מלכות השרשיית הנעלמת מא"א, כנודע בענה"ק. וז"ם מ"ש באר"ז דף רצ"ד ע"ב, וז"ל, כהאי נוקבא דאודנין, תליין נוקבין אחרנין : נוקבא דעיינין, נוקבא דפומא, נוקבא דחוטמא וכו', הא כולא ביה תליין ע"ש. והיינו כדאמרן, שהים נה"י דאחור ומלכות השרשיית, היורדים לאודנין דא"א, רק בו בעת שמתחבר לחיות ככתי' רדל"א בעצמו, וזכור זה. וסוכן ג"כ שכל הנוקבין תליין בנוקבא דאודנין, כי כחיד הים המלכות השרשיית, אשר סכה הזדככותה מתגלים כל שאר הנוקבין : כחייג ובחיי"כ וכו', כמ"ש בענה"ק ועי' במרשבי תרומה דף יוד ד"ה ודע.

ונמצא בזה שהשיג א"א כתי' אור הזכר, מהעלין, כי הזוג דאוי"ר ואוי"ח שנקשה כפה דרדל"א, נמצא עתה בקרומא דאוי"ר דמחפאי על מו"ס בנו רישא דא"א גופיה, אשר העים היוצאים

והיסוד מקומו במצח, ולכן תמצא, כי כמו שהחסד הוא גנו ונחירת בפומא דאמא, גם חסד עלאה דרדל"א נחית הכא במצחא, ששם הוא היסוד. ושם מתגלה בה האי מורנא נאה בסומא, ונקרא רצון כי נמשך מן החסד דרדל"א. וויש באדר"י, מצחא דמתגליא בעי' רצון איקרי, דהא האי רדל"א פשיט חר מורנא יאה כו'.

ואמנם המלכות, מקורה בחוטם, וז"ם ותהלתי אחטם לך, כי לעולם תהלה במלכות, רק שהיא המלכות דרדל"א.

הרי ביארתי לך, איך ז"ת דרדל"א הם נגזוים בא"א כסוד ו' תקוני דגלגלתא, הנזכר בריש ספ"ד שרה"ם : גיט קערי, פ"ח, הא' גלגלתא, ושם חסד, הכי' מלא דכדולחא, והוא מוחא, ושם גבורה, הני' קרומא דאוי"ר, ושם הת"ת, הדי' עמר נקא, ושם ניה, הדי' רעוא דרעיון, והוא המצח, ושם הוא יסוד, הדי' אשגחא פקחא, והם ב' כתי' ירכים ניה, כי עמר נקא סוד אודנין, (ר"ל אלו ב' כיעי שהם ניה) ואלו ב' ירכין סוד עיינין, הדי' ב' נוקבא דפרדשקא, ושם המלכות.

אמנם סוד הדעת דרדל"א, הוא גנו מאד, ולכן הוא בסוד הפה דע"ק, הנזכר בוורה, דעת גניו בפומא.

אך ג"ר שלו, הם בסוד אור המוקף, כי אינן יכולין להתלבש כניל : בינה דעתיק לא נתלבשה כלל, אמנם נמשכת הארה ממנה מבחוק עד מצח דא"א. גם כרישא דא"א הוא דעת דידיה, ובתוכו יסוד דעתיק, וגם יוצא הארה מיסוד הנ"ל, ובוקע ויוצא לחוץ ופונע בא"ר בינה דעתיק אשר בחוק, ומכים זה בזה, וזה שכפנים יוצא לחוץ, וזה שכחוק נכנס לפנים, ואז הארה ההיא נמשכת עד למטה עד מצחא דאוי"ר מבחוק, ומאיר במוחין דילהון ומשם נמשכין עד מצחא דו"א, ומתכפין הדינין והגבורות משם, מכח עמרא דנכורא ששם כדעת תוך מצח דו"א, ומתבסמין, ומשם נמשכת עוד הארה ההיא עד עיינין דו"א, ואז יכול להנביח עיניו ולהסתכל במצח דא"א, ויורד לו משם אור גדול אח"כ.

והנה ברדת כל אלו האורות מבינה דעתיק כניל, בהכרח הוא שאור החכמה דעתיק תרד נעלמת בחוץ הארת הבינה, ומאירה גם היא עד למטה במצחא ע"ד הנ"ל, כי יש שם חכמה דו"א ומכלל הארה הנ"ל, ודע כי כבר ביארתי לך, כי כללות רדל"א, אחוה נהוריה בהאי או"ר שבין גלגלתא ומ"ס, וסוד האי או"ר, הוא סוד הנזכר בס"ה בכ"מ, יהי אור יהי או"ר, כי יצאה י' מאו"ר, ואשתאר אור, לכן הקרום מפסיק בין האי או"ר למ"ס, כדי שיוכל לסובלו, והנה כל ז"ת אלו, הם בגלגלתא דא"א בוי' דיליה, והנה כל ו' אלו דגלגלתא הם נמשכין מצד הגלגלתא שהוא הכתר, שהוא תמיד כמו כותרת מקיף אל המוח, אך המ"ס הוא נגלה ומתמשם בסוד דיקנא דערתיקא, ולכן דע, כי ב' רישוי אלו, שהם גלגלתא ומוחא, כיא מתפשט אל י"ג, כי הם י' והם י"ג.

היוצאים מקרומא דאוי"ר ולעילא הים אור הזכר שהים אור הרוח שנק' חגי"ת, ועי"ם הנמשכים מקרומא דאוי"ר ולתתא הים אור נה"י כנודע בענה"ק, והנך מוצא שנתלבשו עתה גם אור הזכר שהים אור הרוח דרדל"א, בנו רישא דא"א, וזה אמרו שחסד מתלבש בגלגלתא, וגבורה כמ"ס, ות"ת בקרומא דאוי"ר, דהיינו כדאמרן, דאחר שנקשה זוג דגדלות כפה דרדל"א, שאז אותו הסמך והפרסא שהיה ממעל לגלגלתא יורד עתה לקרומא דאוי"ר, שנקשה שם הזוג דאור הרוח דרדל"א, ומקום זה נקי' חוה או טבור העומד בת"ח : שמחזה ולמעלה הים אור הרוח והג"ר, ומחזות ולמטה הים אור הנפש, ונמצא משום זה, שקרומא דאוי"ר הים ת"ת גופיה דרדל"א, והכן היטב.

ווי"ש, וניה יש בהם ב' כתי' א' הוא, סוד היותן סתומים שהים תרין כיעין דכורא, והרמו להם הם ב' אונים דעתיקא וכו', לכן לא נזכרו אונים כלל בעתיקא וכו', ואמנם הכתי' ב' דנו"ה שהים הירכים שהם תחת היסוד, הם ב' עינים וכו' עכ"ל, והיינו כדאמרן, שמתחילת אצילותו דא"א נמצאים הנו"ה מלובשים בעינים, והים נה"י דפנים, אלא בעת הזוג דגדלות דרדל"א דאחוי נהוריה בהאי קרומא דאוי"ר, שאז יורדים נה"י דאחור לאונים דא"א, כניל ע"ש, וכיון שאינם שם מתחילת אצילותו דא"א, אלא רק בעת הופעת הזוג דגדלות דרדל"א, ע"כ המה טמירים שם, וסתומים מאד, משום שאינם כלל מבנינו של א"א כלל, אלא מתוך שמעלה חלק העלין דא"א לכתי' רדל"א, ע"כ באים לשם נה"י דאחור גי' כניל, וע"כ לא נזכרו אודנין בא"א, לא באד"ר ולא באד"ו, משום שאינם יכולים להתגלות בבנין א"א גופיה, כלומר כשעה שאינו מחובר עם רדל"א לראש אחד כניל והכן היטב כי עסוק הוא.

וזה אמרו, ולחיות שלעולם נו"ה הים הדינין כולם וכו', ולכן מתפשטים מהם השערות שהם סוד הדינין וכו', לכן צריך לבקר השערות מעל אודנין, והכן זה עכ"ל, וצריך שתזכור כאן כל המתבאר בענין השערות לעיל בפמ"א דף ע"ג ד"ה כי השערות עש"ה בכל ההמשך, כי אחר שנפסק זוג דגדלות דרדל"א, וא"א יורד למקומו עצמו בסוד ע"ב דמ"ה, נמצא גי' שאור העלין עדיין סכה על הסמך הכלול בנו"ה דאודנין, ומעלה או"ח סמטה למעלה, ומתוך שהסמך אינו מבנינו עצמו, ע"כ אינו סוכל אותו האו"ח, בפנימיות מוח, ולכן מוציא אותם לחוץ ע"ג הגלגלתא, כסוד מותרו מוחא המכונים שערות, כמ"ש שם עש"ה, וכבר ידעת שנו"ה אלו האמורים באודנין, הים נה"י דאחור, דהיינו כחיד שהיא מלכות השרשיית ומקור כל הדינין, ולפיכך נכחינים גי' האוי"ח העולה ובוקע ויוצא מהם על הגלגלתא, שהמה גי' כתי' דינין, ולכן צריך לבקר שערי מע"ג אודנין, כדי שלא יתנו תוקף לשורשם הטמיר שם, כי כל שורש מתחזק ומתגלה מפאת קרבת הענפים שלו אליה, כנודע זה אמרו, ואמנם המלכות מקורה בחוטם וז"ם ותהלתי אחטם לך, כי לעולם תהלה במלכות רק שהיא המלכות דרדל"א עכ"ל, כי היסוד במצח והמלכות בחוטם, שחיסוד ומלכות הים קו אמצעי, וזה מתחת זה כמו היסוד והעטרה, והכן, אמנם היא מסוד נה"י דפנים, כמ"ש אצל

מצח ועינים, אלא שנמשכים מרדליא, כני"ל ע"ש. והנה נתבאר היטב כל ז' תיקוני גלגלתא: תיקון א', ה"ס פרסא דמ"ה שנחקנה בכינה דכתר מ"ה, ובחכמה דכתר ב"ן, שה"ס פה דרדליא: שממנה ולמעלה סכונה פרסא או רקיע המכריל בין רדליא לא"א, וממנה ולמטה סכונה גלגלתא דא"א עצמו. וכבר ידעת תיקון הגדול שנעשה בפרסא זו, אשר לא יארע שם עוד ענין הבקיעה שקרה בפרסא דב"ן, כמ"ש לעיל בפמ"א בענף ס"א ע"ש פה ההמשך, ותיקון הזה נק' גלגלתא. תיקון ב', ה"ס טלא דברולחא, וה"ס מו"ס, ונק' כן, מפני שדומה לעין הכדלה, כי הכדלה כולו לבן ועכ"ז מבחיק בו גוון אדום, וכן נתחקן בסו"ס הזה, אשר במקומו כולו לבן, ואין שם מבחי דנין, כמ"ש לעיל אשר המלכות השרשית ננזה ברדליא, ולא נתפשטה כלל בכנין א"א גופיה, ועכ"ז משום שהמו"ס מלבש לנכורה דרדליא, דהיינו מכת זווג דגדלות שכרדליא, אשר אז בעת הזאת עולה חלק מסו"ס ומתחבר לרדליא עצמו, ונמצאת משום זה שכוללת ג"כ לבחי נה"י דאחור המסונים ברדליא. והיא הנותנת אשר השפע היורד מסו"ס למטה דהיינו לפרצופי זוי"ג, מתגלה בשפע הזו גוון אדום, שהוא נמשך ממלכות השרשית הזאת, שכרדליא, כאמור. ונמצא מראהו כעין הכדלה, כלומר שאע"פ שבמהותה עצמה דמו"ס אין שום דין, מ"ס השפע היורד לז"א משתנה בו להיות אדום. וע"כ סכונה השפע הזאת בשם ט"ל, בסו"ה שראשי נמלא ט"ל, וקווצותי רסיסי ל"ה, והבן. תיקון ג', נק' קרומא דאוריא: וכבר נתבאר ש"ס תיקון הפרסא דמ"ה בגו חללא דרישא דא"א גופיה, מכת זווג דגדלות דרדליא שנתחברו ב' רישין דרדליא ודא"א לראש אחד, להיותם כן משורשם מצד הכתר דב"ן, אשר רדליא לקח גלגלתא ועינים, דהיינו מחציתו העליון דכתר ב"ן וא"א לקח אח"פ דהיינו מחציתו התחתון דכתר ב"ן אשר ע"כ נחלק א"א לכו רישין: הא' הוא גלגלתא, שה"ס און, וכינה דכתר ב"ן. הב' הוא מו"ס, שה"ס חומס פה דכתר ב"ן, והנה עתה בכת הזווג דגדלות שירד המסך המכריל בין רדליא לא"א למטה מהכינה דכתר ב"ן, כמו שהוא נמצא בכתר מ"ה דרדליא, נכחן ע"כ אשר המסך ההוא, יר לבחי אחרונה דכינה דכתר ב"ן, שה"ס קרומא דאוריא שנודכך, כי נעשה עליו חוונג דרדליא ונתחבר לבחי רדליא מסש, כמ"ש כ"ז בפמ"א לעיל בענף ס"ד. ותדע, דאחר שנעשה חוונג הנז' בקרומא דאוריא, כי הורד לשם המסך שמסקל לגלגלתא כני"ל, הנה מאז ואילך נשאר בו תיקון הזה, כלומר, אפי' אח"כ שפסק חוונג דגדלות, וא"א חזר למקומו לבחי ע"כ דאצילות, מ"ס נשאר קבוע מקום חוונג, בקרומא דאוריא באור גדול מאד, המכריע בין כתרא לכו"ס, אלא שהוא במדרגת א"א גופיה, כלומר כסדרגת ע"כ דאצילות, ולא כסדרגת רדליא, וזכור זה. והנה תיקון הגדול הזה, נק' קרומא דאוריא. תיקון ד', עמר נקא: וה"ס השערות, שה"ס האר"ח העולה מנו"ה הנגלין ונו"ה המסירין באורנין, ובוקעים הגלגלתא וחופפים עליה מבחוק, וה"ס אורות מקיפין לפרצופי אוריא וז"א. כי נחבאר לעיל בסוד תיקון ב' טלא דברולחא, אשר נמשך מסו"ס בחי גוון אדום שה"ס דינין לתוך

והענין הוא, כי מ"ס מתפשט בייג ת"ד, כמ"ש, והגלגולת מתפשט בייג ג"כ, כי כל רישא צריך שיהיה כלול מייג. והנה כבר ידעת כי ב' אונים, ב' עינים, ב' נוקבי דפרדשקי, בעתיקא, כולן נחשבין לא' לבד. וסדר הי"ג דגלגלתא, שבהם מאירין זית דעתיק, סדרן כך: כי כתר, גולגלתא. חוי"ב ב' אונים. דעת, מוחא. חי"ג ב' עינים. ת"ת, חומס קו המישור. ג"ה ב' שפונן. יסוד, לשון מלכות, פה. וב' לחיים, הם תריין תפוחין. הרי לך י"ג כלולים בגולגלתא.

והנה כ"א מן הפרצופים, בין א"א, בין אוריא, בין זוי"ג, כולם יש בהם ייג. כי אחר שכבר ידעת, שאין העליון מתלבש בתחתון רק זית שבו, וצריך שיהיה בתחתון, סוד נ' אחרים לקבל מגיד איזה צד הארה, ולכן הם הודכים כולם עד סדר ייג ייג.

ודע כי הנה מעתיק נמשכו נרין לא"א, ולכן נאצלו ונתלבשו זית בו כני"ל, כי ה' אחרונה נקרא נפש, ו' רוח, אמנם הנשמה הוא מגיד, ומרוב אורם אינה יכולה להתלבש בא"א, כי אם נשארה למעלה בסוד מקיה, לכן הוצרך להתלבש דעת שלו בא"א בסוד הנשמה.

זו"ס שרמותי לך, אוריא יתיב על האי קרומא דחפ"א על מוחא. כי הוא סוד הדעת המתגלה שם, ועכ"ז היה שם מכוסה מאד, והוצרך להתגלות יותר בפומא, כני"ל. ועכ"ז הוא סתום עדיין, דכיה אבהרנא עתידין למלבש [נ"א להתלבשה בה].

ודע כי כבר בארנו, כי אותו קרומא דאוריא הוא סוד ת"ת, (דעי והנה ת"ת) נקרא וייג, וכבר ידעת בתיקונים, שכל נימין ושערות הם סוד ווי"ג, גם ידעת, כי הווי"ג הם לעולם סוד נ"ה, הנקרא ווי העמודים, כי נ"ה הם סוד ווי"ג, היוצאים מת"ת ו' הגדולה. והנה בזה תבין, איך ייג נימין דשערי נפקי מקרומא דאוריא שהוא הת"ת, והם נ"ה עצמן, שהם רמו אל אינון עמר נקא דתליין בשיקולא. וז"ס אלה המלכים לפני מלוך מלך וגו' כי הלא מלוך מלך לבני ישראל הוא סוד התקון, כנודע, שהנה ע"י שערות מתעבה האור ויש כח במלכים הניז' למבלו, והבן וראה, כי עמר נקא הוא התיקון הד' מו' דגלגלתא הנוכר בריש ספ"ד, והם סוד הנק' בני ישראל, שהם נ"ה, וזו: לפני מלוך, א' מלך, ב' לבני, ג' ישראל, ד' כי כשבא תיקון ד', שהוא בני ישראל, שהם השערות, היה כח לקבל האור ע"י השערות, וסוד ווי"ג אלו, בארנו באד"ר ד' קכ"ח תאנא בגלגלתא דרישא תלייא אלף אלפין רבוא רבבן ע"ש.

ענף ס"ו

והנה כבר נתבאר כי זית דעתיק הנה הם מתגלין בו דגלגלתא דא"א, והוא סוד הנוכר בוורה, עתיק יומין. פ"י, שאין מתגלה רק בחי יומין, שהם ז' ימי בראשית, זית דיליה, ובכ"מ פ"י עתיק יומין, הם זית המתגלין בו דגלגלתא, ובערך שהוא מתלבש בא"א. כתיב ביה ושער רישיה כעמר נקא. ואע"פ שאין זו ראשו ממש, רק שמתגלה בכאן, ודע

לחוך רישא דז"א, שנמשך זה מנכורה דרדליא הנכללת מנו"ה הסתומין שכאודנין דא"א, עש"ה. ונודע, שאין הדינים נסתקין אלא משורשם, וע"כ או"ח הזה היוצא מנו"ה דאודנין, נמשך ע"י הנימין והשערות דא"א החופפין על רישא דז"א, ומקבל מהם או"ח הזה שהוא אור גדול, וע"כ נסתקים הדינים שבז"א, כמ"ש באורך במקומו. ותיקון הזה נקרא עמר נקא, שיורה שאע"פ שאו"ח הזה יוצא ונובע מבחי נ"ה שה"ס בחי"ד ומקור הדין, מ"ס אי אפשר להם להדין שיתגלו כלל ועיקר בשערותיו דא"א, אלא כולם לכנים, בסו"ה ושער רישיה כעמר נקא, והוא משום דנו"ה אחטמרו תמן כאודניו, ואינם נגלים בו לעולם, כמ"ש לעיל בתיקון ב' בסו"ס שהוא כולו לבן, אלא כעין הכדלה עש"ה. וע"כ נק' עמר נקא, כלומר נקי מכל גילוי דין ח"ו, אשר ע"כ כחם יפה להסתיק כל הדין המתגלים בז"א, כאמור.

תיקון ה' רעוא דרעוין, שה"ס המצח, שבו שורש החסד דמתגליא אפומא דאסה, שהרי שם מתלבשים יסוד דעתיק דכורא ויסוד דעתיק נוקבא כני"ל, גם אחר שנגלה זווג דגדלות דרדליא, נמצא גם החסד דעתיק מלובש שם כני"ל, וע"כ כל בעדי הדין מתעורים ונכפים בגולת האורות המרובות הללו המתגלים במצח דא"א, ונקרא משום זה רעוא דרעוין, כלומר, שכל הרצונות שבהעולמות בטלים ונכנעים מפני הרצון והתשוקה שיתגלה אליהם מן האור הגדול ההוא, ולכן סכונה תיקון הזה רעוא דרעוין, דהיינו הרצון המתחזק על כל הרצונות.

תיקון ו' אשנחא פקחא או פקחאו דעיינין וה"ס התלבשות נו"ה דפנים דרדליא, שה"ס שרש הרחמים שנתגלה בעולם התיקון, בסוד השיתוף דמרת הרחמים בדין, כי נה"י דאחור שה"ס מרת הדין נגנוזו כאודנין ובמקום שולטים נה"י דפנים שה"ס הרחמים כמ"ש בענה"ק, ואע"פ שה"ס זוגות, המורים על חסד ודין, אמנם גם הדין ההוא הוא רחמים, גמורים, כי סודו הוא רק להרכות הרחמים, כמ"ש במקומו בע"ה. וזו"ה פקח עיניך וראה שומסותינו, כי כל הדינים שנתגלו מסיבת שביה"כ שנק' שססה וחורבן, נסתקין בפקחאו דעיינין דא"א המלאים רחמים, כאמור.

תיקון ז' הוא חומסא: והוא ענין ארוך ועמוק וחסר לנו עדיין הרכה ידועות כדי לפרשו כל צרכו. אמנם כבר נתבאר, אשר מצח וחומס ה"ס יסוד ומלכות דרדליא, ונק' חומס, מלשון חותם, שה"ס מלכות המסיימת לאורות דרדליא, אשר עד שם מתפשט ומתלבש עצמות האור הגדול דרדליא ולא למטה משם, כי יש ב' בחי בהמלכות: הא' היא מלכות המתפשטת, כמו מלכות של ראש המתפשטת עוד לבחי גוף, ויש בחי מלכות המסיימת, כמ"ש בפמ"ס בענף ייג ע"ש. אמנם נתקנו שם ב' בקיעות, שנקראים ב' נוקבי דפרדשקא: סחר נוקבא נשיב רוחא דחיי לז"א, בסוד חיי עולם הבא; ומנוקבא תנינא נשיב חיי דחיי, שפירושו חיי העוה"ו, שה"ס התגלות מו"ס, בסו"ה ולא ילמדו עוד איש את רעהו וגו' כי כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדלם. כמ"ש כ"ז באורך באד"ר דף ק"ל ע"כ עש"ה. ויתבאר בע"ה בהרחכה במקומו חסותאם

פנים מסבירות

לגיר דנקודים, אלא שמתחברים עמהם בהיותם בזית דעתיק, כי כבר ידעת שזית דעתיק אינם זית גמורים, אלא בחיי חוץ דראש דעתיק שיצא לבר מראשו ונעשה לזית, כגיל בפנים דף רגיו דיה והוא, גם ידעת שב' הכתרים אלו דחויב דבין, הם גיב בחיי חוץ דראש דנקודים, כגיל דהרגיה דיה ונמצא, ואיכ, הנמשך דחיה מתחברים עם האכל מספרת דכתרים דחויב דבין, מים האוכל מספרת נמצאים בגיר, ובדק חיה נמצאים כגוף, וזוה יש כיניהם חיבור גמור מטעם האמור.

והנה כב' ארס, אין כאן שום שינוי סכמי בכיו הניל, אמנם באורות חפנימים יש כאן ב' הכחות : הא' שכאן אפשר להאורות דפנים דכתרים דחויב דבין שיהיו בראש בכלים שלהם שסכמי אוכל מספרת, ואע"פ שאור כתר בין מלוכב בהם, ונודע שאור עליון דוחה למטה את האור הגרוע מסנו, כגיל כלל וי, אמנם כאן, כיון שכלים דברק חיה שלהם נמצאים כגוף עם אור דאחוריים, ע"כ אפשר שאור הפנים, ישאר בגיר בחד עם האור דכתר בין, כי אורות מועטים הם, ואיך לחותם, ואע"פ שבסימן אמ"ג אסרנו, שאור דחויב דמיה דוחה את האור דאחוריים דכתרים דחויב דבין, אע"פ שהם אורות מועטים, יש לחלק דשם שאני, משום שאור דמיה משונה הוא מן אורות דבין, וע"כ דוחה אותם, אע"פ שהם אורות מועטים, משאיכ כאן, אשר האור דכתר בין מלוכב בהם, שהוא בחינה אחת עם כתרים דחויב דבין, וע"כ יש להסתפק אולי נשארים בחד עם האור דכתר בין, ואינו דוחה אותם למטה, ואיכ יש בראש דעתיק ד' אורות חפנימים : או"פ דכתר בין, או"פ דכתיב דמיה, או"פ דאור הפנים דכתר חכמה דבין, ואו"פ דאור הפנים דבינה דבין, הכתנה ב', שפאתר דאור הפנים דכתרים דחויב בראש, ואור האחור כגוף, איכ יש כאן פרצוף שלם דכתרים ההם, שמתחברים יחד בראש וגוף, ונכחן ע"כ שנמשך מאו"פ דכתרים דחויב בראש, התפשטות גמור נהארת שלימה, מראש לגוף דעתיק, והיותם מקושרים ומסודרים בראש וגוף כסדר הראוי לפרצוף.

ד' כלים : הא', כלי דכתר בין, שהם האוון, כמיש לעיל, הב', כלי דכתיב דמיה, כמיש לעיל כסימן בגיר ובכ"ו, הג' והד', הם ב' הכתרים דפנים דחויב דבין סכמי הכלים דאוכל מספרת, שהם חוץ דנקודים, כגיל כסימן בגיר, אלא שנעשו כאן האוכל מספרת לחתי כלים דפנים, משום שמתחברים אליהם הכדק חיה בהיותם כגוף דעתיק כגיל.

ג' ודיר דחויב עומדים גם כאן בזית דעתיק כחתי ראש דזית, כחסד ונצח ככסי בכ"ו, אלא שיש כאן ג' הכחות : הא', שחסד כאן בחיי אור הפנים דכתרים דחויב דבין, שעלו לגיר, כגיל, ואין כאן מהם אלא אור דאחוריים, הב', שיש כאן גם בחיי הכלים דברק חיה המיוחס לכתרים דחויב דבין, הג', שפקלים הארה שלימה והתפשטות גמור מאור הפנים דכתרים דחויב שלהם העומדים בגיר, והיותם מקושרים עמהם בפרצוף אחר כראוי, כגיל.

ו' כתרים דזית דבין : יש בהם כאן ג' ספיקות : הא', כיון שחתי ברק חיה דכתרים דחויב דבין, נמצאים מקושרים באור הפנים שבאוכל מספרת שלהם העומד בגיר, איכ ספקלים גם הכדק חיה דכתרים ההם הארה שלימה בהיותם בזית, וע"כ מאירים ומתקנים את הו' כתרים דזית דבין, גיב עמהם לחתי ראש דזית כמו כסימן בכ"ו ע"ש. הב' או אפשר דשם שאני משום דאור הפנים דכתרים דחויב דבין, הם גיב כסוק זית דעתיק בחד עם הו"כ דזית דבין, ועוד שאור הפנים דכתר בין נמצא שמלוכב בכלים דב' כתרים

עין החיים שער אי"א ענף סו

ודע כי אע"פ שכל אלו הם שערות בסוד שורש הדינין, עכ"ז הנה הם יותר רחמים מרחמי ז"א, ולכן מארו השערות נמשך השפעה לז"א, ואינן מניעין רק עד רישא דז"א, ולא יותר, ושאר כללות הז"א הוא חלק, וז"ס ואנכי איש חלקי, כמיש בסוד שק ואפר.

(ז"א מאירין בו כמה מיני אורות כמוחין דיליה : א' הוא שמתפשטת הארה מהחסד העליון שמתלבש בכתר רז"א, ומשם מתפשטת עד מול היג דאריך, ומשם מתפשט עוד הארה הז"א עד הדעת שבין או"א, ומיחד אותן, ואז בכח הזה נעשה מוחין דז"א המתלבשין בנה"י אמא. ב' הארה נמשכת ממים דז"א ויורדת דרך שערות דרישא, ודרך שערות דדיקנא דז"א גיב, ונמשכין עד דיקנא דז"א ומאירין כמוחין דיליה, ג' הארה יוצאת מיסוד דעתיק, אשר תוך (מים פנימים) מוחא דדעת אי"א, ובוקע מצח דז"א ויוצא הארה עד מצחא דז"א, ומאיר במצחא דיליה בפנים של המוחין בתוך מצחא דיליה, ואז מתבטלין כל הדיניי שבמצח דז"א.)

והנה לעיל נתבאר כי החוורתא מתחלקים לייג ארחין, והד' לברא שהם אחורי הראש, הם נמשכין עם יג נימין דשערי דרישא הנמשכין אחורי הראש עד רישא דז"א, ומשם יורד השפע לרישא דז"א, הנה אי"כ, כי או"א מושפעים מסוד מולא דע"כ כי הם נמשכין ממים חכמה דכתר, והז"א מושפע יותר מלמעלה מכתר דז"א, משם נמשכין יג חוורתא, ומפאת בחי' זו היא יותר מעולה הז"א לפעמים מאו"א, אך להיות, כי אין יורד לו השפע רק דרך או"א, בבחי' זו הם גדרים ממנו.

וז"ס הנרמו באדריו רציב, או"א מהאי מוחא נפקי, ז"א כעתיקא תליא ואחיד, והבן זה ע"ד מיש, כי ז"א יונק מכתר אי"א, ואו"א ממוחא דע"ק, ע"י המול היורד משם, והואיל ואחא לידן, נבאר מיש תליא ואחיד, דע כי כבר נתבאר כי חצי ת"ת דז"א ונה"י שלו, הם מתלבשין בז"א, וז"ס בעתיקא אחיד ותליא, כי הוא אחיד ממש שם בנה"י, אך בערך ארו יג תקוני חוורתא כנוכר, ע"ז אמר תלייא, כי נתלה ז"א ולא אחיד, ובערך ב' בחי' אלו, אמר אחיד ותליא, (גם זה בעצמו הוא באו"א, כי הם תליין בעתיקא מדישא כמולא מדישא הנמשך ממים והם גיב אחוים בבינה וחגית דז"א.) נמצא כי אי"א מתלבש בכל אצילות כולה, אך ראשו אינו מתלבש, כי אין העליון מתלבש כחחון אם לא בזית, כי הגיר נשארים בסוד מתי, וז"ס הנרמו באדריו ודאי כהאי עתיקא לא אתגלייא אלא רישא בלחודו, והנה נראה דקשה לזה מיש באדריו דקיל ע"ב, כי דיקנא תלייא עד טבורא דלכא (דז"א) דנראה שיש לו קומת הגוף, אך זה תבין כמיש לא אתגלייא, ולא אמר ולא הו"י כי יש לו קומת כל הגוף, ואינו נגדה רק הראש לבד, כי אין דרך להלכיש הראש רק הגוף.

פנים מאירות רעה

הסותאם, ותיקון זה נקי חוטמא, כמו"ש שם באדריו וז"ל, כחוטמא אשחמודע פרצופא, וכו', וכל תיקוני דעתיק יומין אתחזון ולא אתחזון : אתחזון למארי סדין, ולא אתחזון לכולא, עשיה, וז"א אמנם סוד הדעת דרדל"א הוא גנון מאור, ולכן הוא בסוד הפח דעתיקא קדישא, הנזכר בזוהר, דעת גנון בפומא, אך גיר שלו הם בסוד או"ס, ואינם יכולים להתלבש, ולחלן אומר, וז"ל, אמנם הנשמה הוא סג"ה, ומרוב אורה אינה יכולה להתלבש בא"א, כי אם נשארה למעלה בסוד סקיף, לכן הוצרך להתלבש דעת שלו בא"א, בסוד הנשמה, וז"ס שרמתי לך אוירא יתיב על האי קרוסא דחפאי על סוחא, כי הוא סוד הדעת המתגלה שם, ועכ"ז היה שם מכוסה מאד, והוצרך להתגלות יותר בפומא כנ"ל, ועכ"ז הוא סתום עדיין, דכיה אבהתנא עתידין למלבש, עכ"ל.

והנה הרב הטמין כאן הספתחות דסוד הדעת שבכלהו פרצופין, וע"כ מוכרחים אנו לחדור כאן, לתוך תוכיות של דבריו, דהנה מצאנו בפרצופי אצילות ג' בחי' של דעת : הא' הוא דעת הנעלם, הב', הוא דעת עליון, הג' הוא דעת חחון, כמיש בשער הקדמות בדרוש הדעת עשיה, וחרע, ששורש ג' בחי' דעות האלו הם כנ"ל רישין, שבכאן : רדל"א, ונגלגלחא, ומו"ס, כמיש לפנינו בע"ה.

וכבר ידעת ענין התכליות מיה ובין בכלהו פרצופי אצילות, באופן, שאין לך ניצוץ קטן שלא יהיה מחובר מס"ה ובין יחידו, כנ"ל בפמ"ס דף ע"א דיה ותיקור גם ידעת ההפרש שבין מ"ה ובין כי עצום הוא, כמיש בענפים הקודמים באופנים שונים, והסעיפים מהם הם לאין ערך, והצריך לעינינו הוא, אשר בהמ"ה הוכן מקום הזווג והמסך בבחי' אחרונה דבינה של ראש, וז"ל של ראש יורדים ונעשים לבחי' גופא, ובהבין, הוכן מקום הזווג כחכמה של ראש, ובינה וזוין של ראש המכונים אח"פ יורדים לבחינת גופא, כנ"ל בעין החיים ענף יד, ונמצא כהראש דכל פרצוף בחי' כתיב : מצר המ"ה, וכתיב כתר חכמה מצר הבין שבו, וכ"ז הוא מתחילת אצילות דכל פרצוף, אמנם אח"כ יש בחי' זווג דגדלות דמ"ה ובין של ראש, וחכמה דמ"ה מוריד המסך, מן הבחינת אחרונה דחכמה דבין, אל בחינת אחרונה דבינה דבין, כמות שנוהג בכתיב דמ"ה, ואז נכחן אשר גם בינה דבין מתעלה מן הגוף וחורת לראש, כמו הכינה דמ"ה, ונמצא עתה מכה הזווג האמור, שיש גם כתיב דבין בהראש בשוה עם המ"ה, ודע, שהחירוש והתוספת הזה שנתחדש בהראש דעליון, דהיינו כרדל"א, מכה שהחכמה דמ"ה מוריד המסך מחכמה דבין לבינה דבין, שמשום זה נתעלחה הכינה להראש כנ"ל, הנה התוספת הזה מכונה תכיר, בשם מוח הדעת.

והנה בטרם הזווג דגדלות לא היה שם אלא כזיה דבין כנ"ל, ובהם רוח נפש : רוח בכתר, ונפש בחכמה, ועתה אחר שנתעלחה הכינה שיש שם ג' כלים, הרי שנתוסף שם בחי' נשמה שאו, מתלבש : הנשמה בכתר, ורוח בחכמה, והנפש, בכינה שנתוספה עתה, וזוה דעק : שכינה זו, ה"ס הדעת באור הנפש, והכתר ה"ס חכמה באור דנשמה, והחכמה ה"ס כינה באור דרוח.

כתרים דחויב דבין, שגם הארתו מתפשט לזית, שאגודל ומרחיב את אור הפנים דבי כתרים דחויב דבין העומד בוית, שגם חמה בכחיו גיר, שהיו מחוכרים בכתר בין, מתחילת אצילותם כניל, וע"כ אורותיהם פועלים לזיכ, לתקנם בכחיו ראש דוית בחסד ובנצח, משאיכ באן אשר אור הפנים דכתרים דחויב דבין אינם עתם במקום אחד, כי עלו לגיר כניל, ועוד, שאור כתר בין אינו מלוכש באן בהכלים דבי הכתרים דחויב דבין, אלא אור הפנים שלהם עצמם מלוכש בהם, והארתם עצמם בלבדם נמשך לזית אל אור דאחוריים שלהם הנמצא כבדק חיה, וע"כ אינם מתחברים עמהם כי, ואורות דבדק חיה לבדם אינם יכולים לתקנם ולקבצם לבחיו ראש דוית, אלא שאמיר בהם הארת תיקון קוין כמו כסימן בניד וסי' א"א ע"ש. הגי' או אפשר שגם הארת תיקון קוין אינם מקבלים כאן, משום שאינם דומים לסימן א"א, דשם נמצא אור דאוכל מספרת במקום אחד עם הויכ, ואור דאוכל מספרת אפי' כשעת שחסר ממנו תשלומו דבדק חיה, שאו אין בו אלא אור דאחוריים, מי'ם הוא נפתח לאור דראש, כי הכלים דאוכל מספרת מבחיו גיר דנקודים חמה, אלא בחיו ראש דקטנות, ונודע שבגיר דנקודים היה בו תיקון קוין, וע"כ מספיקין להאיר בחיו תיקון קוין גם לזיכ, משאיכ כאן, כיון דאור דבדק חיה דכתרים דחויב אינם משורשם מבחיו גיר דנקודים, אלא מסוד חוספות, כמ"ש בפס"א בך רג"ו דיה וכפי, ע"כ אינם מספיקים להאיר כז"כ בחיו תיקון קוין, אלא שנשארים לגמרי בלתי תיקון, כמו שהיו בתחילת אצילותם, דהיינו בזה למטה מזה, כמ"ש בכלל י"ד.

בדד ב'

ב' או"ם דמ"ה זכין, ור' או"ם, וד' כלים; ועיקר הספק באן, אולי אין הברק חיה מתחברים להכתרים דחויב, משום שהבינה דעתיק דמ"ה אינו מעלה אותם, שיש להסתפק, אולי אין הבינה דעתיק דמ"ה מעלה כלל מטה שלמטה מכתר, כמ"ש בכלל ג'. ואע"פ שהכתרים דחויב דבין שייכים ג"כ לכתר, כניל בפס"א ובפס"ס, מי'ם אינם משתיים לגמרי לבחיו גיר דעתיק אלא לחו"ם דעתיק, שיצאו גם בו לבחיו ז"ת, וע"כ נשארים הכלים דכתרים דחויב, באור דאחוריים ולא פנים, כניל כלל ב' וע"כ נכתן כאן:

ב' או"ם כניל כסימן כביג ובד"ד, ור' או"ם, שחם § או"ם דהיר דכתר בין, ואו"ם דכתר דמ"ה כניל כסימן בר"ד, ובי' או"ם דכתרים דתנ"כ דבין בבחיו אחוריים ולא פנים, כניל, כי נחסרו בהם בדיק חיה השייך אליהם, ויש בכתרים דחויב אלו ג' הכתנות: ח"א, שהם בחיו אורות וכלים דאחוריים, כניל כלל ב'. הב' שאין שאירים מסוקמם למטה להו"ם דעתיק בבחיו תיקון קוין. אלא בבחיו זה למטה מזה: שאור דכתר חכמה שאיר לחג"ה, ואור דכתר בינה שאיר לנהי"ם, והוא כמ"ש בכלל ט', הגי', שהכלים דבדק חיה השייכים לבי הכתרים דחויב דבין האלו, הם באים בפרצוף או"א, ו' כתרים דוית דבין, חמה נכתנים כאן, שאינם מקבלים שום תיקון מהכתרים דחויב דבין מפני שיש בהם ב' גרעונות: הא' שאינם עתם במקום אחד, כי האורות דכתרים דחויב דבין נמצאים באן בגיר, והב' שאינם עם בבחיו אורות דפנים, כמו כפי' כד' א' שאו שאירים עכ"פ מסוקמם אל הו"ם הארת שלימה והתפשטות גמור בתיקון קוין להיותם מתחברים עם הברק חיה המיוחס להם שעומדים בוית, משאיכ כאן, חמה אור אחוריים ולא פנים. שאו אינם יכולים להאיר למטה בבחיו תיקון קוין, כניל בכלל ט', וע"כ נמצאים הויכ לגמרי בלי תיקון, אלא בזה למטה מזה, כמו שיצאו מתחילת אצילותם בוית דנקודים.

והנה מתחלת הגרון עד מבורא דלכא דא"א, שם מציאת או"א. כי עד שם מלבישים אותו, ומשם ולמטה מלבישו ז"א, וז"ס התית שנקרא לב, והבן זה, ומטבורא דלכא שהוא חציו תית שלו, מתחיל משם סוד רישא דו"א, ובתוך הוא מתלבש א"א מטבורו עד סיום יסוד שבו, לכן אמרו בעתיקא לא אתגליא אלא רישא בלחורוי.

ונתחנך לענין, כי וית דעתיק א"א על פי שאמרנו שהם מתלבשין בו דנגלגלחא דא"א, עכ"ז בהכרח הוא שיתפשטו בכל קומת א"א, ועיקר מדה שהם ברישא דא"א, אינם אלא ב' שהם חסד ונבורה: חסד ברישא כנגלגלחא, נבורה במחא, כי גלגלחא ומחא הם תרין רישין תתאין, והם שרשים לכל מציאת רישא, אבל שארי המתגלגין בו דרישא, אינם רק הארה בעלמא, אך עיקר התלבשותם למטה, בשאר שיעור קומה דא"א.

כיצד: ת"ת בכינה דא"א, שרוא נולגלחא דא"א, נ"ה בחיג דא"א שהם מחין לא"א, ואח"כ היסוד, מתפשט בת"ת ובנהי" דא"א, כי כבר ידעת, כי לעולם כל נ"ה הם באים מסוד רתום, ואינם עיקרין, לכן הם באים תמיד בדרך הוספה ולא שורש ועיקר לכן מסוד יסוד עתיק מתפשטין נהי" דא"א, וכן הענין בכל נהי" דאצי'.

ואם תדקדק תמצא, כי תמיד ת"ת נעשה ממנו הכתר שהוא נגלגלחא: כי ת"ת דעתיק, תמן נולגלחא דא"א שה"ם בינה דא"א, ומת"ת דא"א נעשה כתר ונולגלחא דו"א, וכן מת"ת דו"א נעשה כתר ונולגלחא דנוקבא.

גם דע, כי סוד ת"ת דא"א, נחלק לבי' חצאין: חציו למציאת או"א לצורך גופם, וחציו לכתר ז"א, הרי כי או"א וז"א הם ב' מלכים משרתמשין בכתר א', גם ת"ת דו"א נחלק לבי', חציו לגוף דו"א ע"ד הגיל, וחציו לכתר דנוק, וגם הוא סוד, א"א לבי' מלכים להשתמש בכתר א'.

ולעולם כל התית נחלק לחצאין, אך החילוק הוא, כי סוד ת"ת דע"י רגנוו בכינה מתחלק בשוה, זה בצד זה לאו"א כחדא, אך ת"ת דא"א, נחלק לבי' חצאין זה למעלה מזה א' לו לעצמו, וחציו הב' למטה בו"א, וכן ת"ת דו"א לכתר דנוק, נחלק לבי' חצאין: חציו לעצמו, וחציו לנוק, וענינו, ובדרוש או"א יתבאר זה באורך, ואמנם הארת העתיק הוא מתגלה כב' רישיו תתאין דא"א כחדא, אע"פ שמהראוי היה שיהיה הא' מתגלה כב', והב' כג', הטעם, כי הנה מציאת אלו הב' רישין מתגלגלין אח"כ באו"א, ואו"א כחדא נפקו וכחדא שריין, לכן גם אלו הב' רישין יהיו כחדא, והראשון מתלבש בשוה בהו ג"כ, ולכן תמצא, כי החסד שבו מתגלה כנגלגלחא, והנבורה, מתגלה במחא, ואו"א נכלל חסד כנבורה ונבורה בחסד.

גם אנו מוצאין כי היסוד מתגלה במצח, שהוא סוד רישא תניינא, ומשם מתגלה בדיקנ' בסוד הרצון, כנו' דרפ"ט, גם כבר ידעת, כי סוד הוד זמן (הוא זמן דא"א הנו' באדר', כי גם

זכור תבין מ"ש בשער הקדמות, בדרוש הדעת, שנשמה ורוח ה"ם חוי"ב, ונפש ה"ם הדעת, דהיינו כדאמרן, אמנם הכלים דחויב הם כתר וחכמה שיש בראש הזה מתחילת אצילותו, וכלי דמות הדעת, הוא הבינה שנתוספה עתה, וזכור את הכלל הזה.

וכבר ידעת שרדל"א, וא"א הכולל ב' רישין כתר וח"ם, הם שניהם רק בחיו ע"ם דכתר ב"ן אשר רדל"א לקח מחציתו העליון גו"ע, וא"א לקח מחציתו התחתון אח"פ: שאוון ה"ם כתר וחוי"פ ה"ם ח"ם כנ"ל, ונמצא שבעת זווג דגדלות הנ"ל חזר הכתרא ועלה לרדל"א בסוד הדעת כנ"ל, וא"כ איך אנו מחשבין אח"ז את הכתרא לבחיו ראש דא"א, הרי כבר ע"ה ונתחבר להיות בחיו דעת בראש הא' דרדל"א גופיה, כדאמרן, והענין, דכל שכא בפרצוף מתחילת אצילותו נכתן שהוא קבוע בו תמיד ולא יחסר ממנו לעולם, וע"כ אע"פ שאנו אומרים שהבינה דכתר ב"ן עלתה מא"א וחזרה לרדל"א, והמסך שהיה כחכמה דרדל"א הורד וכא מתחת הבינה דכתר ב"ן, מי'ם לא נחסרה משום זה בחיו בינה דבין, שכבר נקבעה להיות נגלגלחא אצל א"א, אלא נכתן שהארתה עלתה ונתישבה, למעלה כרדל"א, לבחיו דעת המכריע בין כו"ח דשם, משא"כ עצמותה דבינה זו, נשארה בא"א כמלפניו, וזכור זה.

ועפ"ז חבין, אשר בחיו פרסא שבפח דרדל"א שהיתה סוחמת את הנגלגלחא שה"ם כתר, דא"א ולא יכלה לקבל משום זה בחיו אור האוון, כמ"ש לעיל בפס"א דף רס"ח ד"ה ואין, נמצא בהכרח שנוכך עתה, כי כל הסתימא דאור האון הוא, משום המסך והמין שע"ה כנקבי עינים שה"ם חכמה דכתר ב"ן, אשר ע"כ יצאה הבינה לבר מראש, ובאה לפרצוף תחתון לא"א, כמ"ש שם, והנה עתה אשר החכמה דמ"ה שכרדל"א הוריד המסך ההוא מחכמה דכתר ב"ן כנ"ל, א"כ נפתח מוח הסתום שכרדל"א, ונכתן אשר אותו דעת דרדל"א שנתוסף בו עצמו, מכה בינה דכתר ב"ן שחזרה לראש כנ"ל, הרי הוא עצמה מתפשטת ג"כ דרך המוח הסתום שנפתח כנגלגלחא דא"א, ונעשית בו ג"כ בחיו דעת תחתון, שמכריע בין כתר וח"ם שכא"א, דונמת אותו הדעת דרדל"א המכריע בין כו"ח דכתר ב"ן כרדל"א גופיה, כמ"ש לעיל, והבן זה היטב.

והנך רואה מקור התחלקות של מוח הדעת: דר"ע, ולר"ת, נמשך מהתחלקות הבינה דכתר ב"ן בעת זווג דגדלות דרדל"א, אשר בינה זו בהכרח שמתעלה לרדל"א גופיה ונעשית שמה דעת המכריע בין כו"ח דבין שכרדל"א, ובהכרח הוא שאינה חסרה משום זה בא"א גופיה, וא"כ נמצאת שמשמשת כרדל"א ובא"א כאחד, ומוכן שעכ"ז התפרש ביניהם רב מאד, כי הבינה שעלתה ומשמשת כרדל"א, נעשתה שם לבחינת רדל"א שה"ם ראש הא', ולפיכך סכונה דעת עליון, ובמה שמשמשת בא"א, הרי היא שם אך בבחיו ע"כ דאצילות וראש הב' שהוא סדרגה התחתונה לרדל"א, ולפיכך נקרא דעת תחתון, ונמצא, דאע"פ ששניהם יוצאים ע"י זווג אחד של החכמות דמ"ה וכ"ן שכרדל"א, כאסור, מי'ם מתחלקים בהכרח לדעת עליון ודעת תחתון, והבן היטב.

גם תדע שד"ת הזה, נכחן לראש בפני עצמו, ואע"פ שבאמת הוא עצמו רק בחינת גלגלתא דא"א, שה"ס בינה דכתר בין שנודככה משום יציאת המסך מחכמה דכתר ב"ן, כמ"ש לעיל, אמנם כבר נקבעה בינה זו להיות בחינת כתרא וראש העליון דא"א נופיה מתחילת אצילותו וע"כ איננה מקבלת שינוי משום הורדת המסך, אלא שדעת תחתון נתקן בפ"ע, בסוד מוחא דאוריאל, ויתבאר זה לקמן באורך.

וזה אמרו בינה דעתיק לא נתלכשה כלל, אמנם נמשכת הארה ממנה מכוון, עד מצה דא"א, גם וכו' ובוקע ויוצא לחוץ ופוגע כאור בינה דעתיק אשר מכוון, ומכ"ס זה בזה, וזה שמכפנים יוצא לחוץ, וזה שמכוון נכנס בפנים וכו' עכ"ל. ולכאנראה תמוה, כיון דכבר אמר הג"ר דרד"א, אינם מתלכשין בכ" רישין תתאין דא"א, אי"כ מהיכו תיחי לומר דבינה דרד"א איננה בכלל ג"ר דעתיק, ובהאמור תבין היטב, כי לכאורה מאחר דהמסך ירד מחכמה דכתר ב"ן, וכאה לבחי' אחרונה דבינה דכתר ב"ן, שה"ס הגלגלתא דא"א, כנ"ל, אי"כ היה צריך הגלגלתא דא"א לעלות ולהלכיש דרד"א עצמו, דהיינו במקום בינה דרד"א, אשר אז היה סתהפכת הגלגלתא לחלק של דרד"א עצמו כנ"ל, ולפיכך משמיענו, שאינו כן, אלא עכ"ז נמצאת הגלגלתא בסדרגת א"א, ואינה עולית להלכיש לכינה דמ"ה דרד"א, דהיינו מטעם הנ"ל.

וזה אמרו, אמנם נמשכת הארה ממנה מכוון, וכו', ומפרש, שמתחילה יוצא הארת היסוד דרד"א, ובוקע - ויוצא לחוץ: פירוש, שבחי' המסך שכפה דרד"א שה"ס הרקיע והיסוד המכדיל בין דרד"א לא"א, שעומד במקום חכמה דכתר ב"ן שברד"א, כנ"ל, הוא יוצא מכוונת החכמה הזו, ובוקע הגלגלתא, כלומר שמכמל בחי' הפרטא והגבול דחכמה שהיה סותם נקבי הגלגלתא, כמ"ש לעיל, וכנ"ל בפמ"א דף רס"ו ד"ה אמנם עש"ה, ויוצא לחוץ סרד"א אל בחי' אחרונה דגלגלתא דא"א, שבחי' זו נק' קרומא דאוריאל, כנ"ל בפמ"א דף רס"ט ד"ה ובגדלות ע"ש, ומכ"ס זה בזה, כלומר, שאותו זווג דהכאה דאור העליון שנעשה על המסך היסוד דרד"א העומד בחכמה דכתר ב"ן ממעל הגלגלתא דא"א נעשה עתה למטה בקרומא דאוריאל, שה"ס המסך דכינה דכתר ב"ן שהנא ממעל למ"ס, וה"ס הרקיע המכדיל בין גלגלתא למ"ס.

וזה אמרו, וזה שפנים יוצא לחוץ וזה שבחוץ נכנס לפנים, פירוש, כיון שהורד המסך מהיסוד דרד"א שה"ס מקום החכמה שמכפנים דרד"א למקום בחי' אחרונה דהכינה דכתר ב"ן, שיוצא לחוץ סרד"א אל בחי' א"א, נמצא מאליה אשר הכינה דכתר ב"ן הזאת, שהיתה עד עתה מכוון דרד"א, שבה ונכנסה לפנים דרד"א, כמ"ש באורך לעיל, שה"ס ד"ע המשמש בדרד"א, ונמצא שהמסך שברד"א שמכפנים, יצא לא"א לחוץ, והכינה שבא"א שמכוון, נכנסה בדרד"א מכפנים.

וזה אמרו, ואז הארה ההיא נמשכת עד למטה פי שאע"פ שגלגלתא בעצמה לא עלתה לדרד"א מ"ס עכ"פ נבקעת הפרטא הסותמתה כנ"ל, שאז נמשך הארת הדעת דרד"א למטה בין כתרא למ"ס, שהארה הזו ה"ס דעת תחתון, ונק' מוחא דאוריאל

בו נכלל ההוד, והדיקנא אינו אלא בבחי' יסוד לכן הנשים אין להם זקן, הרי, דב' רישין אלו כלולין זה בזה.

ענה ס"ז

ועתה נבאר מציאת דיקנא דא"א מה הוא, הנה נודע, כי א"א מלכיש לעתיק כנ"ל, וכבר בארנו כי בא"א יש גלגלתא, והוא סוד הכתר דא"א, ובנוה חד מוחא לחוד דלא ארפלוג לג' מוחין כמו ברי"א, רק חד לחוד, והאי מוחא, הוא סוד חכמה דא"א, ונק' מ"ס.

אמנם שינוי זה יש בא"א יותר מבשאר פרצופים, כי בגלגלתא שלו יש כתר וחכמה, אבל בינה ודעת אין בגלגלתא שלו, ואמנם בינה דא"א הוא סוד הגרון דא"א, ורמזן נחית ולא קיימא ברישא, ומכאן תבין איך בינה: נק' גרון, ונק' כתר, ונק' שופר, כי הלא בגרון דא"א נעשה כתר דא"א.

נמצא, כי ג"ר דא"א יתבי דא על דא: כתר, ותחתיו חכמה, ותחתיו בינה, ואינם בסוד קוין: כתר למעלה, וחוב"ב למטה מבי צדדי הכתר, והנה עיקר התיקון הוא להיות קוין, כנ"ל בכמה מקומות.

וטעם ושינוי זה היה בא"א, כי כבר הודעתך סוד המלכים שמתו שהם סוד הנקודות, ואח"כ נתקנו, ואמנם ברישא דעתיק, לא היה בו שום בחי' מלכים שמתו, כמבואר אצלנו, אך מא"א ולמטה היה בו כירור ו' מלכים, לכן א"א המלכיש ומקבל אור דעי' עצמו, לא היה כח אל הבינה שבו לקבל אורו, ולכן ירדה בגרון, כי ממקום רחוק תוכל לקבל הארה, והטעם לפי שבינה דינין מתערין מנה, לכן אין בה כח לקבל החלק של אור דעתיק כמו החכמה, לכן החכמה נשארה כמקומה, והבינה ירדה בגרון.

ואמנם בשאר פרצופין, כגון ארי' ווינ' כולם ממכלים אור דעתיק ע"י לבוש א"א, ויש בה יכולת להשיגו, ואין צורך להבינה שלהם לירד ולהתרחק.

ואמנם אחר שירדה הבינה בגרון, ירד הדעת ומתלבש בוי"ק דא"א עצמו, והיה רוחניות אליהם, ואין לו מקום מקובק, כי אם בין תריין כתפוי דא"א הוא עומד, כנזכר במ"א, ונחזור לענין, כי ברישא דא"א יש כתר וחכמה לבר, והנה כל זה הוא בחי' הכללות אבל כבר ידעת כי כל מדה ומדה מנהן כלולה מ"י, ואי"כ כתר וחכמה יש בכ"א י"ס, והנה כל שיעור הראש שהוא עד המצח שדוא מקום השערות, יש שם כלירות י"ס מן הכתר, וי"ס מן החכמה, וכן למטה מן המצח עד הגרון, ששם הבינה, יש ג"כ כללות י"ס מן הכתר, וי"ס מן חכמה, וכל זה בבחי' פנימים.

והנה ג"כ בבחי' א"מ יש י' מקיפים מן הכתר, וי' מקיפים מן החכמה בראש, וכן י' מקיפין מן הכתר וי' מקיפין מהחכמה, יש ממקום המצח עד הגרון, ואין אנו עסקיין במקיפי הראש, ונדבר במקיפי הפנים.

כנ"ל, ועד"ה, נמשכים ג"כ המוחין לפרצופין התחתונים, וזה אמרו עד מצחא דא"א וכו', עד מצחא ד"א וכו', כמ"ש במקום בע"ה.

וזה אמרו, אמנם סוד הדעת דרד"א גנוז מאד וכו', והנה להלן אומר, אשר דעת דרד"א מתגלה כאוריאל שבין כתרא למ"ס, וצריך ע"כ להבין היטב, ענין הגניוז והגילוי, האמורים בדעת דרד"א, שהם שרשי החכמה.

ומתחילה צריך שתבין היטב, ענין התחלקות הדעת לבי' הצאים: ד"ע ולד"ה, שנחבאר לעיל דף רע"ו ד"ה והענין, שהוא מסיבת גלגלתא דא"א, שהיתה צריכה לעלות בעצמותה לדרד"א ולא יכלה לעלות, משום דכבר נקבעה להיות לכתרא דא"א מתחילת אצילות, כמו שכ"ל לן הרב דפ"ל הבא בפרצוף מתחילת אצילותו אינו בט"ל הימנו לעולם עש"ה, אמנם, עכ"ז צריכים להבין טעם הדבר, כיון שאמרנו שחכמה דמ"ה שברד"א מוציא ומוריד המסך מחכמה דב"ן אל בחינה אחרונה דבינה דב"ן, דהיינו לקרומא דאוריאל, א"כ בהכרח הוא, שגלגלתא דא"א נעשתה עצם אחד עם כינה דמ"ה שברד"א, כי כל ההתחלקות הזו שבינה דכתר ב"ן יצאה וירדה לחוץ והיתה לכתרא דא"א, שה"ס ראש ה'ב' דאצילות, הוא מחמת המקרה דעליית המסך לחכמה לצורך אצילות הנקודים, כמ"ש שם, שבשכ"ל זה נפרדה הבינה, למדרגה תחתונה ולראש ה'ב', כי המסך עלה ממעל לה, כמ"ש שם, וא"כ עתה אשר החכמה דמ"ה חזר ונתוריה המסך הזה המכדיל בין חכמה לכינה, א"כ אנלא מלתא למפרע, אשר הבינה עצם חכמה הוא, ואי"כ הרי צריכה לחזור לראש הא' כמו שהיתה מטרם המקרה דנקודים, ואיך אומר, שגלגלתא דא"א, שה"ס בינה דכתר ב"ן, נשארה במקומה, אפי' אחר הורדת המסך מחכמה דכתר ב"ן, והנה זהו ודאי שצריך ביאור מספיק, והענין תבין עם הסתבאר בענה"ק ההפרש מבין א"א דנקודים שהם ראש ה'ב', אל ישות דנקודים, שהם ראש ה'ג', אשר בזווג דהסתכלות עיינין דאוריאל שמשו נה"י דאחור, ומשם מלך הדעת דנקודים, וכזווג דהסתכלות עיינין דישות'ה, שמשו נה"י דפנים עש"ה, גם נחבאר אשר אותם נח"י דאחור שמשו כהסתכלות עיינין דאוריאל נגנוז במקום כנ"ל דנקודים, שה"ס ביטול הזווג דא"א הפנימיים, כי המסך דנה"י דאחור הראוי לזווגם כנ"ל נגנוז, עש"ה, וטעם הגניוז הוא, משום דכל הזווגים שבאכ"ע דעולם התיקון, הוא ע"י מ"ה תחדש היוצא סתמצת, שה"ס התפשטות ב' דנקודים, כנ"ל בפמ"ס דף ס"א ד"ה והנה אחר, וערכו כלפי נקודים כמו פרצוף ע"ב כלפי פרצוף הפנימי ועתיק, כמ"ש שם, ונודע שהע"ב פרצוף קצר, ואינו מלכיש לב"ש תתאין דנ"ה דפרצוף הפנימי, משום שאין לו אותו מסך דבחי"ד שמשמש בפרצוף הפנימי, שז"ס דהתלכש הא"ס בחכמה דא"ק ובמלכות דא"ק, והאצ"ל עולם האצילות, כי הע"ב יש לו רק קומת חכמה, כמ"ש שם, וע"כ, אין מ"ה תחדש ראוי להורווג על נה"י דאחור כמו שהיה בכתר דנקודים שה"ס מסך דבחי"ד, אלא על נח"י דפנים לכה, שה"ס מסך דבחי"ב או בחי"ג, ונמצא על כן שנה"י דאחור דבחי"ד אין להם שום שירות לזווג, באכ"ע דעולם התיקון, וזהו מכונה בשם גניוז, כדמיון כל"י שאינה עומדת

עוד לשימוש, כי אם לזמן מרובה דהיינו בנטיהת כנודע, וזהו סוד ביטול הזווג דא"א הפנימים, וזכור זה שנחין הוא לרוב המקומות.

ובהאסור תכין, אשר הכלים דבין שנשתיירו מהנקודים הרי הם כלולים מבי בחי נה"י, שהם נה"י דאחור ונה"י דפנים כנ"ל, אמנם המ"ה אינו מזווג ומתקן רק על נה"י דפנים לכה, וע"כ אותם נה"י דאחור שנשתיירו בכלים דבין, נקראים רק נצת הוד, כסוד ווין שהוא שורש הזוגות שהרי היסוד חסר מהם, משום שאין בהם זווג והבן. וכבר נתבאר, שכראש הא' דאצילות, שהוא דר"א, נמצא בו כח"ב מצד המ"ה וכתר חכמה מצד הב"ן, כאופן, שפה של ראש הוה, שה"ס המסך שעליו נעשה הזווג עומד בבחי' אחרונה דבינה דמ"ה, וכבחי' אחרונה דחכמה דבין, ונמצא המסך הזה כלול ג"כ מכלים דבין שה"ס נה"י דאחור הננוזים בבין, גם ידעת, שאותו חלק של המסך הזה שמלמעלה למטה ה"ס גלגלתא דא"א המכרלת אותו לפרצוף נבדל ותחתון המכונה ראש הב' דאצילות, ואין הכונה, שמהותה של הגלגלתא ה"ס המסך, שהרי כבר נתבאר שהגלגלתא ה"ס ספירת בינה דכתר בין הכולל לעתיק וא"א יחדיו, גם כלפי א"א עצמו ה"ס ספירת כתר דא"א, אלא הכונה, שכחו החזק של המסך המכריל כלול בעצמות הגלגלתא בבחינת התפשטותו מפה דרד"א ולמטה, דע"כ מכריל את הבינה דבין סן החכמה דבין, והוא סותם את הבינה טאור האוון, כנ"ל בפמ"א דף רס"ו ד"ה אמנם, שיצאה משום זה מתורת ג"ה, כמ"ש שם, וצריך ע"כ להכין בכח הסותם הזה, אשר כלול מ"ה וב"ן, כנ"ל, וא"כ כלול מבי הבחי' של נה"י, הן דפנים, והן דאחור, וזכור זה.

ומובן מעצמו, שבעת הזווג דחכמות דמ"ה ובין שברד"א, אשר חכמה דמ"ה הוציא והוריד את המסך. מחכמה דכתר בין לבינה אחרונה דבינה דכתר בין שנקרא קרומא דאוריא, הרי נתכמל אותו כח הסותם סן הגלגלתא, שהרי המסך שעליו נתכמל, יורד מתחתיה, למקום הקרומא דאוריא דסחפאי על סוחא, שזהו מכונה כשם בקיעה, כמ"ש לעיל. אמנם זה ייתכן רק בבחי' כח הסותם הנמשך מנה"י דפנים שכמסך אשר חכמה דמ"ה נודוונה עמה והורידה לקרומא דאוריא, כאסור. משא"כ כח הסותם הנמשך מנה"י דאחור הננוז במסך ההוא, הרי שנשארה עוד במקומה בבחי' אחרונה דחכמה דבין, כי חכמה דמ"ה לא הודווג עמה, משום שאינו ראוי להודווג רק עם נה"י דפנים לכה, כנ"ל ע"ש. ולכן, מובן מאליו שלא הורידם כלל לקרומא דאוריא, אלא שנשארו גנוזים במקומם, כמות שהיו מטרם הזווג דגדלות הוה, וממילא שנשאר ג"כ כח הסותם הנמשך מהם להגלגלתא דא"א. ובהו תבין הטעם שגלגלתא שה"ס בינה דבין לא יכלה לעלות ולהכלל ברד"א אפילו אחר הורדת המסך שעליה, כי עדיין כח המסך דנה"י דאחור שנשארה במקומה בחכמה שולטת עליה כחוק, ומונע אותה משום זה לעלות לבחי' ראש הא'. ולפיכך נתחלקו האורות לדע' וד"ה, כמ"ש לעיל ע"ש.

גם תבין בזה ענין הסוחא דאוריא שה"ס הארת הבינה שחורה לראש שהוא ד"ה כנ"ל, כי למה נעשתה לבחי' ראש מיוחד בפ"ע. גם כהויה

מיוחדת

הנה סוד י"ג ת"ד, הם סוד מקיפי פני, ע"ד שנבאר בע"ה. והענין, כי אמת הוא שבבחי' א"פ יש י"ס מן הכתר וי"ס מן החכמה, אך בסוד מקיף לא יש רק י"ג מקיפים. מכתר וחכמה לבדם, כי השאר אינו יכולין להתגלות.

ואמנם כי א"פ עומדים וענין כסדרן: כתר, חכמה, בינה, כו' עד המל' האחרונה, ומחזיקים, שיעור המקום המחזיק וסובל לייג אורות מקיפין, ושיעורם שוה. וז"ס שערות הדיקנא. שיוצאין האורות דרך נקבי השערות ומאירין בסוד מקיפים.

ואמנם יש חילוק א' בין פנימים למקיפים, והוא כי י"ס הפנימי' דכתר הם וענין, אמנם המקיפים הם רהיפך, כי הם מתחילין ממטה למעלה: מל' בראש כל י"ג ת"ד, והכתר בסופם. וכן היה ספ"י מקיפים של חכמה, שהם על זה הדרך ג"כ. ולא די בזה, אלא שניכ כל הספ"י מקיפים של חכמה, הם עליוני' מכל י"ס מקיפי' של הכתר נמצא כי האחרונה שבכולם, שהוא מלכות דחכמה, עומדת למעלה מכולם. והגבוה ומעולה שבכולם, שהוא כתר שבכתר, עומד למטה מכולם.

והטעם, כי להיותו אור מגולה מקיף, לא היה כח בתחתונים לסובלו, ולכן אורות העליונים לא נתגלו רק למטה ממדרגתן, ולפיכך, כתר שבכתר, שהיא מדרגה עליונה יותר, נתגלה במדרגה היותר תחתונה שבכולם. וכן המל' שבחכמה, שהי' היותר קטנה שבכולם, נתגלית למעלה מכולם. כי יש כח בתחתונים לקבלה, וכיוצא בזה בשאר הספ"י.

ומה שאני אומר, שכתר שבכתר נתגלה במדרגה התחתונה, לא דייקת למילתי שהרי אינם, רק י"ג ת"ד לכה, ואינם ד'. אך הכוונה לומר, כי המדרגה היותר עליונה שבכתר, שהוא נק' ונקה, שהוא החסר, נתגלה במדרגה התחתונה, כמ"ש בע"ה, כי אין תלוי בזה.

גם דע, כי אין גדר המקומות כמו שנראה בענין לסדרם וענין ממש, כי אין סדר המדרגות כפי היות המקום, עליון או תחתון, כי הלא יש מקום למטה ונק' עליון, ויש מקום למעלה ונקרא תחתון, כי הלא המקום שתחת הפה הוא יותר תחתון מכולם, ואמנם הוא מכלל מקימית העליונים, להיותו סמוך אל הפה, ומקבל האור וההכל היוצא משם, יותר משאר מקומות העליונים, להיותו סמוך לפה, וכן הסמוך לעינים, וכן הסמוך אל החוטם, כי גם מהם יוצא הארה.

וא"ת מקום שתחת הפה היה ראוי לקראו תיקון ראשון. אך דע, כי אין הדבר תלוי בזה, רק ראוי להעריך המקום עצמו, אם הוא עליון או לאו, ואם קרוב למקום ההכל. ולפעמים יש מקומות עליונים, שהם גבוהים ממקום ההכל, ודבר זה תלוי בהערכה שהעריך המאציל יתברך בסדר י"ג תמוני דיקנא, ע"ד שנבאר.

אמנם

מיוחדת לפ"ע, דהיינו במילוי ס"ג ולא במילוי ע"ב כמו הגלגלתא, כנ"ל כע"ה דף רס"ז ואע"פ שכל ההארה הגדולה היא הנמשכת מרד"א מיוחדת רק לגלגלתא גופה, כי ה"ס בינה דבין אשר בחי' הפנים מסנה חור ועלה למקום רד"א ונעשה ברד"א לדעת עליון כנ"ל, וא"כ למה ירד הארה זו שה"ס ד"ה באוריא שכין כתר למו"ס, ולא נתפשטה בגלגלתא עצמה. ובהאסור תכין זה היטב, כיון שלא נתפחה כל הסתימות שבה, אלא רק אותם הסתימות שהם מצד נה"י דפנים לכה, כנ"ל. גם נתבאר ההפך שכין או"א דנקודים, שהם ראש הב' והויה דע"ב, לבין ישו"ת דנקודים, שה"ס ראש הנ' והויה דס"ג, שתלוי רק בבחי' המסך שבהם, אשר באוריא שמשו נה"י דאחור וביששו"ת שמשו נה"י דפנים ע"ש. וידעת שגלגלתא דא"א ה"ס ראש הב' דאצילות והויה דע"ב, וא"כ איך יוכל להשיג בחי' נשמה הנמשך מזווג דרד"א, שהוא רק מבחינת נה"י דפנים, שזהו בחי' הויה דס"ג וישו"ת וראש הנ' דנקודים, וע"כ כל הארת בינה דרד"א הזאת מיוחדת רק לנה"י דס"ג, וע"כ בהכרח שנבדלת לראש מיוחד בפ"ע בבחי' נשמה דס"ג. ומובן היטב, שמקומה תחת הע"ב שהוא הגלגלתא, וזה אמרו שמוחא דאוריא נעשה לראש מיוחד כהויה דס"ג בין כתר למו"ס, והכן היטב.

ונמצינו למדים שכל האסור, אשר יש בראש דא"א ג' חלוקות: גלגלתא, אוריא, וסוחא סת"מאה. הא' הוא חלק הגלגלתא והוא עיקר בחי' הראש דא"א כנודע, שהעיקר והמהות דכל פרצוף הוא בהכתר שבו. וכבר נתבאר תכונתה שה"ס הויה במילוי ע"ב כמו או"א דנקודים, אשר כבחינתה הנכוה הזו, נמצאת חסרה בבחי' נשמה דרד"א, משום שחכמה דמ"ה שברד"א נודווג רק בנה"י דפנים שבחכמה דבין שברד"א. ונמצא משום זה בחי' הדעת עליון השיך לנה"י דאחור, הוא עדיין גנוז ונעלם, כלומר שלא נודווגו החכמות דמ"ה וב"ן שברד"א בבחי' נה"י דאחור, המעלה את הבינה דע"ב לרד"א בשיעור קומה דאוריא דנקודים, אלא בבחי' נה"י דפנים המעלה רק הבינה דס"ג לרד"א, שה"ס שיעור קומה דישו"ת דנקודים, כמ"ש לעיל. ונבחן שהדעת שצריך לזווג חו"ב דע"ב הרי הוא נעלם כי אותה הבינה לא נתעלתה, כאסור. ומכאן תדע שורש דעת הנעלם, אשר הרב עוסק בו הרבה כהטוחין דפרצופי אביע, אשר שרשם הוא כאן, דהיינו הדעת דא"א הפנימים הנ"ל. כמבואר, וזכור זה לכל המקומות.

וזה אמרו, והנה ברדת כל אלו האורות מבינה דעתיק כנ"ל בהכרח הוא שאור החכמה דעתיק תרד נעלסת בתוך הארת הבינה וכו' עכ"ל. ויורנו בזה, אשר אע"פ שלא נעשה הזווג בחו"ב דע"ב שברד"א מסוד נה"י דאחור כנ"ל, מ"ס נמשך הארת נשמה מצד הע"ב ג"כ, אלא בלי זווג מצד עצמו, שזהו נמנע, כנ"ל. אלא רק מצד התלכשותו בחו"ב דס"ג, כלומר כיון שהבינה דכתר בין מצד נה"י דפנים, נתעלתה ושבה לרד"א, א"כ נמצאים שמה עתה ג' כלים כח"ב דכתר בין דרד"א, ונמצאים ראויים לגילוי נשמה ע"כ"פ מצד נה"י דפנים שנשלמו: שהנשמה מתלכשת ככתר, ורוח בחכמה, ונפש כבינה,

כנ"ל

כנ"ל דף רע"ה ד"ה והנה, וע"כ נכתן משום זה, שכחתי נשמה מצד ע"ב מתגלה ג"כ בכוח דב"ן שהרי הם כלים דע"ב, אלא הם חסידים מכלי דנפש! כי הנפש המתלבש בהינה הוא בחי' כלי דס"ג, כי בינה דע"ב לא נתעלטה כנ"ל וחדע ע"כ שנשמה זו נכחנת לס"ג דע"ב ולא ע"ב מסש, והוא משום השתתפות דבינה דס"ג כמבואר. והו' שמדייק הרב, שאור החכמה דעתיק נעלמת ויורדת בתוך הארת בינה כלומר שמתלבשת בכלי דבינה דס"ג שמצטרפת ג"כ לכתר וחכמה דע"ב כי אין לה הבינה דע"ב השייך לה, ומשום זה נכתן שנעלמת בכלי דס"ג, וצריך שתזכור כאן, אשר חו"ב דע"ב נכתנים לחכמה, וח"כ דס"ג נכתנים לבינה, כמ"ש בענה"ק ואין להאריך.

ונמצא לפי"ז, אשר יש בחי' נשמה גם בגלגלתא דאי"א, ואע"פ שה"ס הויה דג"ב שהבינה שלה נשארה פתומה, כי לא עלתה כנ"ל, ואין שם אלא ב' כלים, וחסר מהם כלי ג' לנשמה, מ"ם הנשמה ורוח דע"ב מסתייעין ע"י כלי דנפש דס"ג, כנ"ל בדברי הרב, המכונה שהארת חכמה מתלבשת בהארת בינה, והו' שחושב הרב לע"ל בענף ס"ג, ג' היות בגלגלתא במילוי יודין, ע"ש, והיינו ע"ד הנ"ל, וזכור זה. והו' שאומר הרב, אשר דעת דרד"א מתגלה באוירא שבין כתר למו"ס, ועכ"ז הויה שם מכוסה מאד, והוצרך להתגלות יותר בפומא ועכ"ז הוא סתום עדיין, דביה אבהתא עתידין למלבש עכ"ל. והנך רואה, אשר הרב מדייק ואומר, אשר דעת דרד"א הוצרך להתגלות בפומא, ועכ"ז הוא סתום, משמע שלא נתגלה. אע"פ שצריך להתגלות, משא"כ באוירא שבין כתר למו"ס, אומר, שנתגלה שם דעת דרד"א ונעשה לנשמה לא"א, ע"שה, וצריכים לבינה יתירה, להבין בהכתן המקומות האלו, ולמה אינו מספיק המוחא דאוירא שיתגלה שם דעת דרד"א רק למקום פה דאי"א הוא צריך ביחוד.

אמנם ענין הג' רישין שאנו מכתנים כא"א, כבר נתבאר בענה"ק שהוא רק בחינת התחלקות פרטיות כלפי אי"א עצמו, אמנם כלפי ה"פ אצילות, נכתנים כל אלו ג' רישין רק לראש אחד מפרצוף ע"ב דאצילות ביחס ה"פ מ"ה החדש, או פרצוף הכתר ביחס ה"פ ב"ן, וע"ס שלו מכונים גלגלתא עינים און חוטם פה, כי כח"ב זו"ן דכל ראש מכונים כן כנודע, וכבר ידעת אשר בינה דע"ב לא יכלה להתעלות לרד"א משום דהוונג דחכמות דמ"ה וב"ן דרד"א הויה רק על מסך דנה"י דפנים, שע"ס היוצאים על זווג הוה הוא בקומת ס"ג וישוסי' דנקודים כנ"ל, וע"כ אותו הדעת דרד"א ה"ס דעת דס"ג ולא דעת דע"ב, וע"כ האיר רק עד הבינה דאי"א מצד ס"ג דע"ב שה"ס אזנים שלו, שדעת הוה מכונה בשם מוחא דאוירא, ונמצא ע"כ שבחי' הדעת סע"ב דע"ב מסש, חסר לו, כי נשאר סתום באזנים, כלומר אותו חלק הבינה המיוחסת לע"ב הכלול באזנים דאי"א נשאר סתום, כי לא יצא אל"ה, שום הארה מוונג דרד"א, והו' שאומר הרב, שדעת דרד"א המתגלה באוירא עכ"ז הוה שם מכוסה מאד: דהיינו כדאמרן, שדעת דרד"א הוה הוא דעת דס"ג לבר, אשר מספיק באמת לנמרי לבחינת נשמה רק לפרצוף ס"ג דאצילות, משא"כ אי"א שהוא פרצוף

ענף ס"ח

אמנם פ"י י"ג מדות בסוד י"ג ת"ד דאי"א, נבאר מקום הי"ג תכונים הי"ג הם בדיקנא, ואמנם נמנה תחלה התיבות, איך הם י"ג: א' מי אל כמוד, ב' נושא עון, ג' ועובר על פשע, ד' לשארית נחלתו, ה' לא החזיק לעד אפ"ו, ו' כי חפץ חסד הוא ד' ישוב ירחמנו, ח' יכבוש עונותינו, ט' ותשליך במצולות ים כל חטאתם, י' תרין אמת ליעקב, י"א חסד לאברהם, י"ב אשר נשבעת לאבותנו, י"ג מימי קדם, ואמנם הי"ג מדות אלו דמיכה, הם שפע פנימים הנמשכין ממים בתוך שערות הזקן, והם הנקראים שבחא דעתיקא, אך שערות הזקן עצמו, שהם הצינורות וכלים ומעברים, שריק המשחתא מדיש' בהם, הם י"ג מדות שזוכרו בתורה בפרשת כי תשא, והם כמו י"ג דו"א.

כי כבר ידעת, שאין בו"א רה ט' והם של פ' שלח לך, וכשמאירין בו י"ג אלו, או נקי בשמם, והם ע"ז הסדר: אל א, רחום ב, וחזן ג, ארך ד, אפים ה, לפי שארך אפים מורה על ב' מדות יחד, ולזה לא אמר ארך אף, אלא אפים, ורב חסד ו, ואמת ז, נוצר חסד ח, לאפים ט, נושא עון י, ופשע י"א, וחטאה י"ב, ונקה י"ג.

ועתה נבארם בפנים האדם עצמו, איך הם י"ג תקונים, ואמנם רחבת שני פאתי הראש שם מתחילין ב' רישין דריקנא, והם קצרים ולא רחבים, והם כנגד האזן, והו' תיקון א' נקרא אל.

ואח"כ תיקון הב', והוא שורות השערות הגדלים בשפה עליונה על הפה לאורך, והו' רחום.

ג' וחנן, הוא אותו ארחא, שכנגד האמצעות החוטם.

ד' ארך, הוא שורת שערות שתחת שפה התחתונה.

ה' אפים, הוא ארחא תניינא המפסיכ באמצע הזקן, והו"א מכוון נגד ארחא קדמאה שתחת החוטם.

ו', ורב חסד, הוא תחת תיקון קדמאה דאל, והו"א סיום שיעור אורתן השערות הקצרות של שער הזקן, והוא במקום שמתחיל להתרחב מעט, שהוא מקום התחלת עצם הלחיים עצמו, שהוא יוצא כמין זווית תחת האזן, ומשם ולמטה הוא רחב יותר משל מעלה, והו' נקרא ורב חסד, וזה נמשך עד המקום שכנגד הפה.

ז' ואמת, הם ב' הפנים החלקים מן השיער: תרין תפוחין קדישין.

ח' נוצר חסד, והוא נקרא מולא קדישא והו"א הזקן מכנגד הפה ולמטה, שהוא כללות הזקן בכללותו, בחיבור א', כי מה שלמעלה מזה הוא נחלק לכו', כי ב' תפוחין וחוטמא מפסיקין בנתיים, ואמנם מכנגד הפה ולמטה הוא עובי הזקן, והתחברותן יחד, ואמנם הוא מאוד עבה, והם שערות ע"ג שערות, ואלו נחלקין לכו', כיצד, צד הזקן מכנגד מעלה, שהוא מקום הזקן המגולה הוא תיקון א', וצד הזקן המכוסה שהוא כנגד הגרון הוא תיקון ב', נמצא

פרצוף ע"ב, אין נשמה דס"ג מספקת לו, וע"כ אומר הרב, ועכ"ז הוה מכוסה שם מאד והוצרך להתגלות יותר בפומא שה"ס מלכות דראש אי"א, אשר שם גנוז המסך דנה"י דאחור ששימש ככתר דע"ב דנקודים, שמוונג אור העליון על המסך הוה יוצא קומת הדעת דנקודים, שח"ס נשמה דאי"א האמיתית, כאמור.

וענין גניזו דנה"י דאחור בפומא דאי"א, אין הכונה שנה"י דאחור בעצמותם נמצאים שם, שהרי כבר נתבאר שנננו במקומם בג"ד דנקודים ואינם יורדים משם לעולם, אלא הכונה על הוונג דרד"א הגדלות, אשר אם מוריד המסך עד בחינה אחרונה דראש אי"א המכונה פה, אז נעשו שניהם באמת לראש אחד דכתר ב"ן, כי אז היה כמ"ל לנמרי אותו ההפסק והפרסא הנעשה בנקבי עינים דכ"ן, שמשום זה נחלק הכתר הוה לכו' פרצופין: גו"ע לרד"א, ואח"פ לא"א, כנ"ל דף רע"ו ד"ה וכבר, וז"ס שדעת דרד"א ננח בפומא דאי"א, כלומר שהמסך שבפת דרד"א צריך להמצא בפה דאי"א, וזה אמרו, והוצרך להתגלות יותר בפומא דאי"א, ועכ"ז הוה סתום עדיין וכו', והנך רואה, איך שמדייק ומשמייענו שצריך להיות כך, אמנם סתום הוא, כלומר שהורדת המסך עד שם הוה פותח כל הסתימות דכלהו ע"ס דראש דאי"א, כי הו' חוזרים למקומם לראש האי' כמו שהיו כוסן הנקודים, אמנם זה יהיה בגמר התיקון, והו' שמסיים דביה אבהתא עתידין למלבש, דהיינו בגמר התיקון, בסו"ה והשיב לב אכות על בנים וכו', וחבן מאד, וביאור י"ג תיקוני גלגלתא שמסדר כאן הרב, יתבארו בענף הסמוך בע"ה

ענף ס"ו

והנה לעיל נתבאר כי החיורתא מתחלקים ל"ג ארתין, ותר' לכרם וכו', עד רישא דז"א וכו' או"א מושפעים מסוד מולא וכו' והז"א מכתר דאי"א וכו': ולחבין זה, נשלים תחילה ענין דעת הנעלם ודעת הגלוי וכו' שהתחלנו לכאר בענף הקודם, ונתבאר שם אשר עיקר גדרו של הדעת הוא סוד התוספות שהוא בדיוק באותו השיעור שנתוסף מכה הורדת המסך הנעשה כוונג דגדלות דראש העליון דכל פרצוף, כנ"ל דף רע"ו ד"ה ועפ"ז, וזכור זה לכל המקומות שמתמצא שם איות מדובר של בחי' דעת, ונדרם של דעת עליון ודעת תחתון, הוא ע"ד שנתבאר בהכתן ראש וגוף, כי הע"ס היוצאים ממסך ולמעלה מכונה דעת עליון, וחע"ס הנמשכים ממסך ולמטה מכונה דעת תחתון, ונדרם של דעת הנעלם ודעת הגלוי, הוא ע"פ מסך דנה"י דאחור שנננו ברד"א, שחם אותם נה"י דכתר שנתלכשו באו"א דנקודים, שהיסוד דאי"ק האיר, והוריד ה"ח שהיתה עומדת בתכמה דראש הב"ן המכונה נקבי עינים, והוריד אותה עד הפה, כמו שהיה בפרצופי אי"ק שקדמו לסי', שאז נתייחדו ראש הא' וראש הב', לראש אחד, שזה הראש מכונה כתר דנקודים או זווג דהסתכלות עינין דאו"א עילאין, אשר ממסך ולמטה יצא ס"ך הדעת, בסוד דעת תחתון, כנ"ל, והנה כיון שנננו נה"י דאחור האלה, מוכן מאליו אשר נעלם משום זה אותו הדעת הנ' שנתגלה בנקודים, סכל הפרצופין שיצאו כאביע דעולם תתיקון

התיקון ע"י מ"ה החדש. ונתבאר לעיל אשר אין שלימות לע"ב באצילות. כטרם שנגלה אליו הדעת ההוא. כי הוא נשמתו כמ"ש שם. והעלם הזה טרמוג ג"כ בדבריו הרב. כשם כימול הזווג דא"א הפנימיים עש"ה. ודעת הגלוי. הוא נמשך טווג שעל מסך דנה"י דפנים. שגדרו הוא אותם התפשטות ג' קווי כח"ב דנקודים לחג"ת דנקודים הנק' ראש דישמ"ת. והויה דמ"ג דנקודים. עש"ה. ההמשך בענף הסמוך.

ענף ס"ז

אמנם שינוי נה יש בא"א יותר מבשאר פרצופין וכו' בינה ודעה אין בגלגלתא שלו וכו' ג"ר דא"א יתכי דא על-דא דאינם בסנד קוין וכו' : ועם המתבאר בענף הקודם תכין היטב. ענין השינוי הזה שיש בא"א יותר מכל פרצופי אצילות. והוא להיותו פרצוף ע"ב דה"פ אצילות. וע"כ אין דעת דרד"א שבמחא דאורא שלו מספיק לשלימות נשמתו. כי נשמה דע"ב הוא צריך הסתגלה ע"י זווג על-מסך מנה"י דאתור. ע"ד הסתכלות ע"ינין דנקודים כנ"ל. וכיון שהווג דרד"א נעשה רק על מסך דנה"י דפנים. נמצא שנתעלה או רק הבינה דמ"ג אל הזווג ההוא. וא"כ עיקר הנשמה מיוחסת אל פרצוף ע"ב. ולא לא"א שהוא ע"ב. עש"ה. כי אין צורך בפרצוף ע"ב. והנה כ"ן אמוג מצד כללות דרד"א ודא"א יחדיו. דהיינו ביחס א"א איך שסתחבר לרד"א. ואיך ז"ת דרד"א מתחברים בא"א.

אמנם א"א ביחסו עצמו הכללי דהיינו כמה שהוא פרצוף הכתר דה"פ אצילות. נבחן ג"כ אשר הראש שלו נחלק לב' מדרגות : גו"ע ואח"כ כנהוג בכלהו מדרגות דב"ן. כמ"ש לעיל דף רע"ה ד"ה וכבר ע"ש. ונבחן שאין בראשו אלא כתר דחכמה לבד. וכינה זו"ן ירדו לגופא כדבריו הרב שהכינה ירדה כנרון. ודעת באחורי חג"ת. דפנים דחג"ת נתלבשו בא"א. ופוא דנה"י שלו נתלבשו בזו"ג.

וצריך שתדע כאן. שכל שיעור החוספות היוצא ברד"א מחויב לצאח. כשיעור הגלגלות הזה ככלהו ה"פ אצילות. שהרי באמת כל ה"פ אצילות כולם אינם אלא ראש אחדי כמ"ש בפמ"ס דף רמ"ה ד"ה לשעה עתיק. אלא שאנו מכריזים כל כחי וכחי. כפרטי פרטיות. בפני עצמה. ואם נאמר שתכסה דמ"ה שברד"א הזווג עם חכמה דב"ן שבו. והוריד המסך שהנה בכחי. אחרונה דחכמה. והורידה לבחינה אחרונה שכחינה. שמכח זה הורה הבינה מפרצוף תחתון תתחברה אליו. ונשלמו גם לב"ן דרד"א ג' כלים. שמרויחה משום זה. כחי. נשמה כמו המ"ה דרד"א. כמ"ש לעיל דף רע"ה וזה נכבר הנה הדע. שענין הורדת המסך מחכמה לבחינה ושיבתה לראש שנתחדש כאן ברד"א. הוא מוכרח שיחדש כן גם בא"א. וגם בא"א. וגם בע"ג. משום שהארת הבינה שעלתה לרד"א בסוד העת. עליון שהשלימה שם ג' כלים. ונזווגו כתב וחכמה דש"ס בסוד נשמה ורות. ימין ושמאל. בקומה שוה. ואור הנפש בכלי הנשמה דבינה שעלתה אליהם נמצאה שמכרעת ביניהם. כי רק בסובתה נמשך לשם אור הנשמה כנ"ל דף רע"ה ד"ה והנה הארה זו נמשכת בהכרח. גם ממסך ולבטה כמ"ש בענה"ק. דהיינו לראש דא"א

נמצא. כי אנו מחלקין עביות הזקן. כי צד. העליון הנגלה לעינים תיקון א'. ומה שהוא כנגד הגרון הם השערות שתחת אלו הראשונים. והם מתכסים באלו. הם תיקון ב'. והנה אלו ב' תיקונים נק' מולא והם שני מולות ופירוש מולא מלשון תול כמל אמרתי. שהוא משך השערות באורך מלמעלה למטה. ואין ככל הי"ג תקונים האלו שיהי נק' כך. אלא אלו השנים : העליון נק' נוצר תיקון החי. ותחתון נק' ונמה תיקון י"ג. ושניהן כל אחר נק' מולא. ואמנם אלו השערות הם ארוכות עד הטבור שלו.

ט' הוא לאלפים. כי בין אלו השערות הארוכות מובלעים קצת קמני' וזהו לאלפים. נושא עון. כי אחר כל ב' מולות אלו יש שערות קמנים סמוכות לגרון. והם למעלה ממנו מעט. ואינן מובלעים במולא הנ"ל. רק ניכרין לבדם וחפיון אגרוגא.

י"א ופשע הוא היות אלו השערות קמנות שוין בארכם. ולא נפקי דא מן דא. י"ב וחמאה. הוא דהפה עצמו. להיותו פנוי משערות (ועם היות ב' הוא מכלל הגלגלתא. הי"ג תיקונים כנ"ל עכ"ז היותו פנוי מבלי שערות והנ' תיקון אחר מן מבי"ש חי"ב). י"ג ונקד. הוא המול ב'. ונק' תיקון י"ג. ואמנם ב' מעלות האלו שוככים זה על זה. והם דכורא נוק'. ואבא יונק מן החי. ואמא יונקת מן הי"ג. הרי בארנו ג"ג ת"ד.

ענף ס"ח

ועתה נבאר שמות הספירות ביי"ג ת"ד והוא הג'א. ת' ת"ד קדמאין. ה"פ ח' ספי' דחכמה. והם ממלכות עד הבינה. כי הכתר וחכמה של מ"ס לא נתגרו כלל. כי לא היה יכולת בתחתונים לקבל הארתו. אף על פי שיתגלו למטה.

וסדר ממנמם. וסדרן כך : אי"כ מלכות. רחום יס"ך. וחנן הוד. ארך נצה. אפ"ס ת"ת. ורב חסד. גבורה. ואמת חסד. נוצר חסד בינה הרי ח' תקונים דחכמה. כי ב' הראשונים לא נתגלו כלל. וה' תקונים אחרים. הם ה' קצוות הכתר כיצד : לאלפים. הוד. נושא עון נצה. ופשע ת"ת. וחמאה. גבורה. ונקד חסד. הרי נשלמן י"ג ת"ד.

אמנם ג"ר דכתר לא יכלו להתגלות. אך בחכמה הב' הראשונים כלכד לא יכלו להתגלות. אך הבינה שלה נתגלית. כי חכמה מציאותה למטה מכתר. ואין בינה שלה מאיררה כמו בינה דכתר. ויש יכולת בתחתונים לקבל הארתה. אמנם המלכות דכתר לא נתגלית. כי בא"א אין מציאת נוק' ניכרת. ובפרט בכתר שבו. אך בחקמה שבו שהוא סוד נוק' דיליה. כנוכר אצלנו. יש יכולת להתגלות המלכות שבה.

והיסוד הכתר נתגלה בכינה דחכמה שהוא נוק' דיליה כתיבת החי. וז"ס נוצר חסד נוצר היא הבינה דחכמה. וחסד הוא היסוד שבכתר. ושניהן נק' תיקון א'. והטעם. כי שם למעלה אין פירוד בין דכורא שהוא הכתר. ונוק' שהיא חכמה. בשום פנים. לכן יסוד דכתר לעולם הוא

דא"א ואז היה צריך להיות אשר גם החכמה דמ"ה שבראש א"א תהיה מזווגת עם החכמה דב"ן שבראש א"א. ומוריד גם הוא את המסך שעומד בחכמה דב"ן לבחי' אחרונה דבינה דב"ן ונמצאת הבינה דב"ן חוזרת ועולית לראש א"א ומזווגת את הכתר וחכמה בימין ושמאל בקומה שוה. ע"ד הנ"ל ברד"א. והד"ת הנמשך לראש דא"א נותן כח לחכמה דמ"ה שבראשיהו דא"א להזווג עם חכמה דב"ן שבהם. שנמצא או שמוריד המסך מחכמה דב"ן לבחינה אחרונה דבינה דב"ן. ואז גם בינה דראשיהו דא"א מוחזרת ועולית מגופיהו דא"א לראשיהו. ואז מזווגים כו"ח דראשיהו דא"א כיו"ש בקומה שוה באור דנשמה ואור דרות. כנ"ל ברד"א. ודעת תחתון יורד לזו"ג. וגורם זווג הזה גם בזו"ן ע"ד הנ"ל. והנך רואה איך הזווג דרד"א משפיע לכל הפרצופין שממנו ולמטה. ומעלה ומחזיר כל הכינות מנוף לראש בסוד תיקון קוין. דהיינו ימין ושמאל והדעת באמצע. כאמור.

אמנם בא"א לא היה כן. כי דעת דרד"א לא נתן כח אל החכמה דמ"ה שבראשו שתזווג עם חכמה דב"ן שבו הסכנה מו"ס. ולהוריד המסך לבחי' אחרונה דבינה שלה. ולהחזיר את הבינה העומדת בגרון אל הראש. כאופן שכתר וחכמה יתקנו בתיקון קוין (ימין ושמאל. והדעת בקו האמצעי כנ"ל. והטעם הוא כמ"ש לעיל. כי הארה זו של הדעת דרד"א אינה שייכת לו. שה"ס ע"ב. אלא לבחי' ס"ג. וע"כ נמצא הארה זו בבחי' ראש כפ"ע שנק' אוריא. שהוא עומד למעלה ממ"ס. וקרומא דאוריא מפסיק ביניהם. כי מסך דנה"י דאתור סותם עוד את הקרומא שע"ג מ"ס. שאין דעת דרד"א יכול לזככו. שאינו מבחינתו כנ"ל. וע"כ אין המסך דח"ס יורד לבחי' אחרונה דבינה. וע"כ נשאר הבינה בגרון לבד מרישא. כי המסך של ראש א"א נמצא למעלה לה ככה"י אחרונה דמ"ס. שמקבלת ממנה בחי' אורות דגופא ממעלה למטה. ונמצא בינה דא"א איננה יכולה לשוב לראשן כמו ברד"א. ונמצא חסר מבינה ודעת. באמור.

אמנם בא"א שהם פרצוף ס"ג דאצילות. אשר בחי' נשמה דנה"י דפנים מספקת להם לגמרי. וא"כ בשעה שהארת דעת דרד"א המאיר באוריא דא"א מגעת אליהם. יכול החכמה דמ"ה דראשיהו דא"א להוריד המסך. מחכמה דב"ן שבהם. ולהעלות בינה דגופא שלהם אל ראשיהו ואז חוזרים כו"ח כקוין. ימין ושמאל והדעת בקו אמצעי. ונמצא שהיותו או"א דאצילות ע"י זווג דרד"א הנזכר. שהבינה שבה לראש שמשום זה גם דעת שלהם נמצא כראש. שמכרע בין כו"ח דב"ן שלהם. כאמור. ועק"ז גם בזו"ג.

וח' אמרו. אכ"ס שינוי זה יש בא"א יותר מבשאר פרצופין. כי בגלגלתא שלו יש כתר וחכמה וכו'. והיינו כדארמין. אשר כלפי עצמו מצד שהוא פרצוף כתר וע"כ דאצילות. נבחן אשר אין בראשו אלא כתר וחכמה דב"ן. אמנם אח"כ יצאו לבחי' גופא. וזהו שאומר. ואמנם בינה דא"א ה"ס הגרון ותמן נחתה ולא קיימא כרישא : דהיינו כדרך המדרגות דב"ן. שמכח עליות המין לנקבי עינים יוצאים הע"ס של ראש מעינים ולמעלה. וא"כ אין בראשם דפרצופי ב"ן אלא גלגלתא ועינים לבד. אשר בא"א ה"ס כתר

כתרא ומ"ם שה"ם גלגלתא ועינים כיהם הצד
ב"ן שבא"א. אמנם אח"פ שלו, שהם כינה וזו"ג
ירדו לגופא, כאמור.

וזה אמרו אבל כינה ודעת אין בגלגלתא
וכו'. והיינו כדאמרן שהארז דעת דרדל"א אינה
מועיל, שיוכל להוריד המסך שבכחי אחרונה
דמו"ם שה"ם החכמה אל כחי אחרונה דכינה
שלו, ולהעלותה ממעל להמסך דראש כנ"ל, וכיון
שהוא חסר כינה, נמצא שאין לו אלא ב' כלים,
וע"כ אין לו אלא ב' אורות נפש רוח. כי משום
שחסר לו כלי אמצעי שהוא נעשה רק ע"י
עולית כינה כנ"ל, ע"כ חסר לו ג"כ אור דנשמה,
כמ"ש לעיל בפמ"ם בענף ט' ענין ערך ההפכי
שכין כלים לאורות ע"ש.

וזה אמרו נמצא כי ג"ר דא"א יתבי דא
על דא : כתא ותחתיו חכמה, ותחתיו כינה,
ואינם בסוד קוין כתר למעלה, וחוב למטה.
דהיינו כדאמרן, אשר הכינה דע"כ לא יכלה
להתעלות לראש. וע"כ נשארה בסוד הגרון דא"א
כאמור.

וזה אמרו ואינם בסוד קוים כתר למעלה
וחוב למטה מב' צדדי הכתר, דהיינו כמ"ש
לעיל באו"א, אשר ד"ת הנמשך אליהם מרדל"א
דרך טוחא דאוריא ודיקנא דא"א, מספיק להם
בשלימות להיוחס מבחי ס"ג, מסוד ישו"ת
דנקודים, שכל בנינם מסך דנה"י דפנים, כנ"ל.
וע"כ יפה כחם כזה, שהחכמה דמ"ה דא"א,
טוריד המסך מחכמה דב"ן ראוי לבחי אחרונה

דכינה, אשר אז עולית גם הכינה דב"ן דא"א
מן הגוף שלהם לראשיהו דא"א, ואז אותה
הכינה שעלתה מגופא נעשה לנזק לחכמה דב"ן,
והמסך שירד לבחי אחרונה דכינה נעשה לבחי
הדעת דא"א. ונמצא עתה שהכתר דא"א למעלה
והחכמה עם הכינה שעלתה נמצאים זה בצד זה
בקומה שוה, והמסך שירד מתחתיהם, אשר עתה
נעשה עליו הווג ומעלה או"ה וכו', נכחן לב'
בחי' : לר"ע, וד"ה, שהאו"ח העולה ממסך ולמעלה
נכחן לר"ע, והאו"ח היורד מהמסך ולמטה נכחן
לר"ה, כנ"ל. וז"ס תיקון קוין האמור בכל מקום,
כי הוא נעשה ע"י הורדת המסך מחכמה למחת
הכינה, דע"כ עולית הכינה מגופא לראש בקומה
שוה עם החכמה כימין ושמאל, והמסך היורד
משמש להם בקו האמצעי, וזכור זה לכל הטקופות.

וזה אמרו לעיל דף רע"ו וז"ל, ואמנם הארת
עתיק הוא מתגלה כב' רישין תתאין דא"א כתרא
וכו' כי הנה מציאת אלו הב' רישין מתגלין
אח"כ באו"א. ואו"א כחדא נפקי וכתרא שריין,
לכן גם אלו הב' רישין יהיו כחדא וכו' ע"ש:
פ"י דנותן טעם למה חסד דעתיק מתלבש
בגלגלתא, וגבורה דעתיק מתלבש בטו"ם. דכיון
דחוב דעתיק קוטתם שוה כחדא, נמצא א"כ גם
גלגלתא ומו"ם שיהיו קוטתם שוה, שזה לא יתכן
כלל, כי מו"ם הוא ראש הג', שהוא למטה
מקרוםא דאוריא. ומתרין, דענין התלבשות חוב
דעתיק ככתרא ומו"ם יחד, נאמר רק בכחי הויה
דס"ג, כסוד הדעת דרדל"א המאיר באוריא,
ובכחי חס"ג, נמצא באמת שמכריע בין כתרא
ומו"ם, ומעמידם בקומה שוה כסוד תיקון קוין
ע"ד הנ"ל, שבהיותו טוריד המסך לקרוםא דאוריא,
אז עולה כחי כינה דס"ג מתוך מו"ם, בקומה
שוה עם הכתרא, אשר אז נכחן הכתרא לקו ימין
(ולכחי)

הוא דבוק בג"ר דחכמה, ורפי שאינו ניכר
בהם רק הכינה לכד, לכן אנו מחברים
אותו עם הכינה.

ואמנם מקום אורות הפנימים, הם
מכוונים ממש מכפנים נגד המקיפים האלו,
ואין הפרש. אלא שאלו הם מתתא לעילא,
ואלו הם מעילא לתתא. כנ"ל, לכן ראוי לכיון
ג"כ באו"פ שכנגד אלו, ואכתוב סדרן :

אל פנימי דכינה, רחום פנימי דחסד,
חנון, פנימי דגבורה, ארך, פנימי דת"ת, אפים
פנימי דנצח, ורב חסד, פנימי דהוד, ואמת
פנימי דיסוד, נוצר, פנימי דמלכות, כי
בפנימים מתחילין מן כינה עד המלכות.
ובמקיפים, מתחילין ממלכות עד הכינה.

אח"כ בה"י אחרונות תכיון : חסד, שבמלת
נוצר חסד, הוא חסד פנימי ממש דכתר.
ראלפים, פנימי דגבורה, נושא עון פנימי
דת"ת, ופשע, פנימי דנצח, וחטאה, פנימי
דהוד, ונקמה, פנימי דיסוד. הרי ג"כ באלו
האחרונים, התחיל בסוד הפנימי מחסד עד
יסוד, והמקיפים הם מיסוד עד החסד.

ואמנם ב' הראשונים דחכמה, וז"ל
דכתר הפנימים, אין בהם מקיפים כנ"ל.
ומקום אלו, הם בה' מקומות אחרים שיש
בפנים דא"א, ואין עתה זמן ביאורם.

אך יש לספק, אם הם מכוונים ממש
נגד המקיפים : ח' מקיפים דחכמה, עם ה'
פנימים דחכמה עצמה, וה' מקיפים דכתר
עם ה' פנימים דכתר בעצמו. וזהו הפירוש
יותר אמיתי, כי בזה יבואו מכוונין ח' נגד ח',
וזה נגד ה', ואין שום הפרש ביניהן, רק
שאלו הם מתתא לעילא, ואלו הם מעילא
לתתא, ואם כך הוא הפ"י, נמצא כי אפילו
בפנימים עומד החכמה למעלה מכתר, והוא
דחוק.

או אם נאמר, שלעולם ודאי, שהפנימים
הם כתר על חכמה : והמקיפים דכתר, יבואו
מכוונים נגד פנימי דחכמה, ומקיפים דחכמה
מכוונים נגד פנימי דכתר, וקצתם נגד חכמה,
וצ"ע.

ואמנם הפ"י הראשון יותר אמיתי, כי
מורי ולה"ה אמר לי הסדר הא' : הפנימי
דחסד שבכתר, נגד מקוה דיסוד שבכתר,
וכן כל שאר התיכונים, ואיכ מוכרח הוא
שגם בפנימית יהיה חכמה למעלה מכתר,
וזה אמיתי, כרוב אצלי יותר לודאי.

ענף ע'

ועתה נבאר ב' שמות י"ג ת"ד, דהיינו יהו"ה
יהו"ה, שקודם להם בתורתי, דע, כי
כבר ביארנו כי בגלגלתא יש י"ם עד המצת.
ואמנם הם כסדרן : כתר לעילא, ומלכות
לתתא.

והנה הספירה האחרונה שהוא מלכות,
הוא סוד פאה שבראש. כי בכ"מ פאה היא
מלכות, והנה ברישא דא"א פאה זאת היא
השם מצפ"ן, והם ב' : א' מימין, וא' משמאל.
מימין נגד [ז"א] (א"א) (א"א), ושמאל נגד
[נוקבא] (ז"א). כי גם בעתיקא יש ז"א ונוקבא
(ואו"א).

והנה כל אחד מאלו השמות, כולל י"ג
ת"ד

ולכחי חכמה, ומו"ם נכחן לקו שמאל ולכחינת
כינה, והקרוםא דאוריא שה"ם המסך, מווג אותם
כחדא, שז"ס תיקון קוין הנעשה ע"י הורדת
המסך כנ"ל. ונמצא אשר כסוד הארת דעת
דרדל"א, כלומר בכחי הויה דס"ג, נמצאים באמת
כתרא ומו"ם בקומה שוה, והכן זה היטב.

וזה אמרו, כי הנה מציאת אלו הב' רישין
מתגלין אח"כ באו"א, ואו"א כחדא נפקי וכו' :
כלומר, דכל ענין הארת דרדל"א והתלבשותו כב'
רישין : כתרא, ומו"ם, האמור כאן, הוא בעיקר.
רק שימשך הארה זו לאו"א דאצילות, שהם
הויה דס"ג, והמה נפקי כחדא, כלומר, עיקר
תיקון קוין רק כשבילם הוא, וע"כ נעשה זה
כשורשם במוחא דאוריא, אמנם כלפי א"א עצמו
שה"ם ע"כ ולא ס"ג כנ"ל, ודאי שאין הארת
דרדל"א מועיל אצלו להאירו לבחי קוין, אלא
כתרא למעלה ומו"ם למטה, והפן היטב.

וזה אמרו, ולכן א"א המלכיש ומקבל אור
דעתיק יומין עצמו לא היה כח אל הכינה וכו',
ואמנם כשאר פרצופין וכו' מקבלים אור דעתיק
ע"י לבוש א"א, ויש בהם יכולת להשיגו ואין
צורך להכינה שלהם לירד וכו' עכ"ל. פירוש
כי עתיק הוא סוד פרצוף הפנימי, ונמצא אשר
א"א המקבל מעתיק ה"ם פרצוף ע"כ, אשר ע"כ
דרך תיקונו כמו, וע"כ דנקודים על נה"י דאחור,
וכיון שהארת דרדל"א הוא רק מנה"י דפנים, ע"כ
הכינה שלו איננה יכולה להיות כראש כנ"ל,
משא"כ או"א שהם מקבלים אור דעתיק ע"י לבוש
א"א, דע"כ הם פרצוף ג', שהוא ס"ג, וע"כ ודאי
מספיק להם אור דרדל"א למעלות הכינה מגוף
לראש כנ"ל. ענין מקיפי הפנים דכתר וחכמה
המאירים ל"ג ת"ד יתבאר בענף המסך בע"ה.

ענף ס"ח

אמנם פ"י י"ג מדות כסוד י"ג ת"ד דא"א
וכו' : ולהכין הי"ג ת"ד האלו צריכים להשלים
מקודם : ענין החיורתא, ושענות רישא, ושערות
דיקנא, כאר היטב בכל תבונותיהם : והנה כבר
נתבאר עניני הג' רישין בכל מקומם וכפרטותם, אולם
התמצית שבהם, מתבארים בג' תבונות, ואלו הן :

הבחן א' : הוא, כיהם כלפי רדל"א, דהיינו
במה שא"א : הוא חלק, האח"פ מסנו, אלא משום
התיקון דנקודים שהמסך עלה לנקבי עינים, ויצאן
ע"ם דראש מנקבי עינים ולמעלה, הנה נבדלו
האח"פ משום זה לבחי גופא, דהיינו לגרון
ולתנ"ת של הרדל"א, שהרי הפה של ראש, כלומר
מקום הווג המעלה או"ה ממטה למעלה לשרשי
כלים, הנה הפה זה עלה ונתקן במקום נקבי
עינים, דהיינו בכחי אחרונה דחכמה של ראש,
כמ"ש לעיל, ונמצא ע"כ אשר א"א שה"ם אח"פ
שיצאו מרדל"א כנ"ל, הריהו נכחן לבחי גרון
וחג"ת שלו כאמור, והנה בוחם הזה אנו מבחינים
את הכללות הע"ם גו"ע ואח"פ שיש בשניהם :
ל"ג רישין, שהם : רדל"א, וגלגלתא, ומו"ם.
שרדל"א ה"ם גו"ע, דהיינו רק כתר וחכמה דע"ם
אלו, וגלגלתא ה"ם און דע"ם אלו, דהיינו כינה
או גרון, ומו"ם ה"ם חו"פ דע"ם אלו, דהיינו
זו"ג או חג"ת, והכן היטב, כמ"ש לעיל באורך.
הבחן ב' : הוא כיהם של הגלגלתא דא"א,
והוא באמת כחי ראש אמצעי, בין רדל"א לא"א
כלומר, שעדיין אינו נחשב לבחי ראש דא"א
גופיה

גופיה, דהיינו במה שהוא פרוצף הכתר וע"כ דה"פ אצילות, אלא שהוא אמצעי בינו ובין רד"א, והטעם הוא, לצד היות הגלגלתא ההוא בחי' בינה, רכללות רד"א וא"א יחדיו, וע"כ יש בה כ' מעלות מיוחדות לפי עצמה, ביותר מבחי' הראש דא"א, שהוא בחי' מו"ס דא"א, שהוא העיקר של הראש המיוחד לא"א. מעלה הא, הוא מצד המ"ה, אשר בינה דמ"ה לא יצאה מראש כמו בינה דב"ן, כמ"ש לעיל. מעלה הב, הוא מצד זיווג דגדלות רד"א שמוריד גם המסך מחכמה דב"ן לבחי' אחרונה דבינה דב"ן כנ"ל, אשר אז יש גם עליה לבניה דב"ן שהוא הגלגלתא, לבחי' רד"א כנ"ל, דהיינו עכ"פ מצד נה"י דפנים הכלולים בגלגלתא, כמ"ש לעיל והנה אותם ב' המעלות אינם נוהגים כמו"ס, להיותו בחי' חו"פ דכללות וע"כ נשאר תמיד במדרגת פרוצף תחתון, ואינו נכלל ברד"א כמו הגלגלתא, והוא משום שאפי' מצד המ"ה נכתן ליוצא לבר מראש, כמ"ש לעיל, ומשום זה נכתן ראש הגלגלתא לראש האמצעי, והע"ס גו"ע ואח"פ שלו נחלקים ביחסו הזה לג' רישין, שנק' גלגלתא, אוירא, ומו"ס. אשר גלגלתא ה"ס גו"ע דע"ס אלו, ואוירא ה"ס בינה דע"ס אלו, ומו"ס ה"ס חו"פ דע"ס אלו.

הבחן ג': הוא ביחסו של ראש דא"א בכללותו עצמו, דהיינו במה שהוא פרוצף הכתר או ע"כ דה"פ אצילות וביחס הזה נכתנים כל הע"ס דראש א"א רק לגלגלתא ועינים כלכד, דהיינו לכתר וחכמה, ואח"פ דע"ס דראש הזה יצאו לבחי' גרון וחג"ת: שהבינה בגרון דא"א וחג"ת מלוכשים בפרצופי או"א דאצילות, והנה נתבאר בענה"ק, איך הג' הכחי' האמורים מאירים אלו באלו, כי הארת רד"א מתלבש בגלגלתא דהיינו בראש האמצעי, והארת גלגלתא מתלבש בראש דא"א, כמ"ש שם באורך, וזכור כאן בקיצור רק במז שנוגע לענין השערות והחירותא, ובטרם שנחזור לפרטיות הענינים, צריך שתזכור הסתבאר לעיל בפס"א דף רע"ח ד"ה גב', ענין החיוב של מוחא דאוירא להתחלק בבחינת ראש מיוחד, בין גלגלתא למו"ס, כי זהו הקוטב מכל הדרושים הללו, שהוא משום שהגלגלתא הוא בחי' ע"כ, וכלולים בו נה"י דפנים ונה"י דאחור, וע"כ האי דעת דרד"א דאחור נהוריה באוירא, שה"ס הורדת המסך מסעל לגלגלתא עד קרוסא דאוירא, ומחזיר הבינה לראש ולבחי' ג"ר דרד"א, כמ"ש שם, הנה כ"ז אינה מועיל לבחי' נה"י דאחור הכלולים בגלגלתא, משום שהארת רד"א נמשכת מנה"י דפנים, מבחינת ישו"ת דנקודים שעלה לשם מ"ן, כנ"ל בפס"א דף רע"ז ד"ה והענין, וע"כ אינו ענין להעלות הבינה דע"ב לראש, משום שה"ס או"א עילאין דנקודים שכנינם מסך דנה"י דאחור הננויים, ובשביב זה נכללה הארת רד"א למוח מיוחד בסוד הויה דס"ג, דהיינו המכונה מוחא דאוירא, באופן שהארת ג"ר של נשמה דרד"א מאירה רק באוירא, ולא בגלגלתא, וע"כ נמצא עדיין הגלגלתא רק בקומת רוח, שה"ס חסד דרד"א, ואין לו מבחי' נשמה דרד"א, אבל מוחא דאוירא יש לו ממש נשמה סג"ר דרד"א, בסוד הרעת דרד"א המלוכש בו, כמ"ש הרב לעיל, וזכור ההבחן הזה היטב.

ת"ד. באופן זה: כי ד' תמונים עלאין הם סוד ד' מוחין וו"ס מ' דמצפ"ק, וט' תמונים הנשארים הם צ' דמצפ"ק.

והטעם, כי הד' ראשונים ת"ד נכללין בכתר חכמה שבו, כי אלו יש להם מעלה יתירה כי הם כוללים רישא דעתיה, כנודע. אח"כ הט' נמנן מבינה ולמטה.

ואח"כ להיות שעכ"ז יש יתרון לבינה משמונה שתחתיה, לכן חזר למנות הח' בפ"ע, והם פ' דמצפ"ק, ואח"כ צ' אחרונה הם ט' דו"א, הרי, שבכל שם מאלו, נכללין הי"ג רתיקונים.

והנה אלו הב' שמות משתלשלין מפאת הראש, כי הם נ"י ש"י, והנה שם אלהים דיודיו, נ"י ש' כוה: אליה למ"ד ה"י יו"ד מ"ם, ואלהים זה בא"א, הוא בחינת מצפ"ק, כי עליה אתמר ואין אלוים עמדי, ואין בו אלא הו"ה, וכמקום שיש אלקים בו"א, או בא"א מתחלף הו"ה במצפ"ק, כי סוף סוף כל חלופה הוא דין, ולהיות שאלהים יש לו י"ג אותיות במלואו, לכן הם י"ג ת"ד הנמשכין משם.

וכבר ידעת, כי מציאת הדיקנא כורו דינין, ועל ידו אתכפיין דינין דלתתא, כי אין הדין נמתק אלא בשורשו, והנה לפי שמציאות פאה זו היא מלכות, והמלכות הוא דין, ונקרא אלהים, כנודע, כי ג' אלהים הם: א' בנכורה, ב' בהוד, ג' במלכות, לכן המלכות של י"ם דרישא עלאה, הוא אלהים נימטריא פא"ה, רק שהוא במלוי יודין להיותו בסוד ראש, וזוהו בו"א, אך בא"א הפאה הוא שם מצפ"ק, כנ"ל.

והנה ב' פאות הם, בכ' צדדי הראש, והם סוד שני מאורות הגדולים: מצפ"ק, מצפ"ק, כנוכר וזהר בראשית דכ"ב, והם ב' שמות קודם י"ג מכילין דרחמי, שהם ה' ה' אל רחום בוי, ופ"י הענין הוא, כי ו"א יצא ממצפ"ק הימיני, ונוקבא ממצפ"ק השמאלי, ואלו הם שורש ב' המאורות הגדולים, כי אין הפרש בין זה לזה, וכ"א יש לו הו"ה שלימה, רק שזה ימין וזה שמאל.

והענין כי כבר נתבאר לעיל, שבא"א יש בו חו"ג והם זי"ג, לכן מצד ימין דראש שמשם הית' עמרא דכורא, יצא פאה א', שממנה יונק ז"א, כי הלא השערות מותרו מוחא אינון, ומד"ג דשמאל יצאה פאה שמאלית, שממנה יונקת נוקבא דיליה.

ואמנם מ"ש בוורה, כי ב' שמהן קדמאין מנינין לייג מכילין בוי, הענין הוא כמ"ש, כי הלא תיקון ראשון שבדיקנא הוא א"ל, והוא מלכות, ופאה בחי' מלכות, נמצא, שב' מלכיות סמוכים ודבוקים זה לזה, כי במקום שמסרתימת מלכות שבראש, שהיא פאת הראש, משם מתחלת מלכות דדיקנא, שהוא תיקון ראשון, ואז יונקת זו התתאה מן העילאה, כי מכח שערות הראש הנשארות בפאת הראש, מהם יוצאין שערות הי"ג ת"ד, כנ"ל, איכ נמצא, כי כל הי"ג מכילין יונקים מב' פאות הראש, לכן בתחלתן אנו מוכירין ב' היות אלו, שהם סוד מצפ"ק מצפ"ק בחילוף, ואח"כ, אנו מוכירין הי"ג מדות, ואמנם

ויש להבחין כאן, אשר הת"ת, כלומר קו האמצעי, הוא יותר עליון מהחסד ונכורה, כי גלגלתא מלכיש חסד דרד"א כנ"ל, ואינו יכול להתעלות להתחבר ברד"א לקבל בחי' נשמה מג"ר מכש"כ מו"ס המלכיש לנכורה דרד"א שהיא למטה מג"ר, משא"כ קו האמצעי, דהיינו בחי' המסך שהוריד לבחי' אחרונה דבינה עד לקרוסא דאוירא שנעשה שם זיווג על המסך הזה בסוד דעת דרד"א, א"כ יש שם מבחי' ג"ר דרד"א, כי בינה זו נכתנת למחוכרת עם רד"א ממש, כי מסך דרד"א הורד מתחתיה, ומעלה או"ח ממטה למעלה כבחי' רד"א גופיה, כמ"ש לעיל באורך, באופן, שקו אמצעי מניע עד דעת דרד"א, שה"ס ג"ר והארת בינה דרד"א כנ"ל, משא"כ נלגלתא ומו"ס, נשארים מלכישים רק לג"ר דרד"א בסוד חו"ג שלו, כאמור, וזכור זה, והנה נתבאר הארת דעת וחג"ת דרד"א בראש הב' דגלגלתא.

ונ"ה דרד"א: נכתנים למאירים בראש הגלגלתא בכ' סקומות משונים, והוא ג"כ מטעם הנ"ל, אשר הגלגלתא כולל ב' בחי' נה"י: מאו"א דנקודים, ומישמו"ת דנקודים, ואותה הכינה שנתחברה לרד"א פתחו מהגלגלתא רק הסתימות מצד נה"י דפנים, דהיינו מבנין ישו"ת הנכלל שם, ונמצא משום זה, שיש כאן זיווג היסוד רק על המסך דפנים, שממקום הזיווג ולמעלה נכתן לרע"י, וממקום הזיווג ולמטה נכתן לר"ה, כמ"ש לעיל בפס"א דף רע"ז ד"ה ועפ"ז והנה הדע שנה"י האלו מתלכשים בעיינין דגלגלתא ובמצחא שלו, אמנם אותם נה"י דאחור שנשארו סתומים בגלגלתא שהארת רד"א אינו מחבר אותם לזיווג כנ"ל, נכתנים רק לב' קצוות נו"ה, כלומר שאין בהם סמיכות היסוד והזיווג דרד"א, וע"כ נשארים סתומים כאודנין, שה"ס הכינה דע"כ שיצאה לבר מרד"א כנ"ל, כי לא יוכלו להפתח רק בעת הזיווג דרד"א על נה"י דאחור, כלומר בבחי' מסך דאו"א דנקודים, שאז מעלה ומחבר בחי' האזנים דראש דגלגלתא ג"כ, ואז היה גם הגלגלתא יכול לעלות לרה"ל כמו המוחא דאוירא, והבן זה מאד, באופן, שנו"ה דרד"א המלוכשים בעינים, נמצאים בזמן זיווג דגדלות שהורד מהם המסך לקרוסא דאוירא, שאז מתחבר מוחא דאוירא ברד"א ממש כנ"ל, משא"כ נו"ה המלוכשים באודנין, מהם נשארים תמיד ננויים במקומם, כי ענין החיבור דרד"א אין נוהג בהם, כאמור.

ויסוד דרד"א מאיר במצח, והיינו כנ"ל, שזה נוהג אפי' בזמן הקטנות דא"א, וגם החסד דרד"א המלוכש בגלגלתא מאיר שם תמיד אפי' שלא בזמן הזיווג כנ"ל, והמלכות דרד"א מתלכשת בחוסם דראש הגלגלתא, והיינו המלכות מצד מ"ה החדש שברד"א, שה"ס בחי"ג ביחס הב"ן, כנ"ל בפס"א דף רע"ג ד"ה וזה החוסם ה"ס בחי"ג כנודע, והנה נתבאר גם התלכשות נו"ה יסוד ומלכות דרד"א, בראש הב' שהיא הגלגלתא.

ועתה נבאר סוד י"ג חירותא ושערות רישא דא"א, וטוב שחדע כלל אחד, על פי ג' הכתנות שאמרנו בני ראשים הנ"ל, והוא, אשר שערות רישא נמשכים מאח"פ דרד"א, דהיינו ע"פ היחס שבהכתן האי, ושערות דיקנא עד הגרון נמשכים

נמשכים מאח"פ דגלגלתא, דהיינו ביחס הכחן הב' ושערות דתחות גרון, נמשכים מאח"פ דראש א"א גופיה, דהיינו על פי הכחן הג' הנ"ל.

והנה מקור השערות, כבר נתבאר לעיל שה"ם הדינין, ושערות הוא מלשון סערות, כמ"ש הרב בשער מרשב"י. ותחילת התהוותם הוא מסוד צמצום הב' שהמסך עלה לנקבי עינים ואח"פ דרישא ירדו לגרון וחג"ת דגופא, והנה נכחן בכח"פ אח"פ אלו, כח"ה התהוות דינין. שהרי אברו הנ"ר שלהם, ותרע, שהם מצמיחים משום זה שערות, משום שדומה כמו הבאים מאיגרא רמא, למקום שפל וזר לרוחם. וז"ל שהבינה היוצאת לכר מראש נקראת תמיר בשם גרון, שהוא מלשון גר בארץ נכריה: שנשפלה מסדרנת ראש לגופא. אמנם באלו אח"פ היוצאים לכר מראש, יש כ' בחי': האי, הוא מה שנכחן בכנין הכלים דפרצוף בעצמם מצד השורש שפני עליית מ"ן שמהם נכחנים כח"ה הג' רישין וכל הנ"ל השיך בכנין כלים דפרצוף. והכ', הטה הבאים מחדש בזמן הצמצום ב', שמהם מתהווים השערות היוצאים לחוץ, כנ"ל בפמ"א בענף כ', ואין להאריך בזה כאן.

ובזה תדע סוד שערות רישא היוצאים ונתלים על גלגלתא דא"א, שהוא משום שה"ם בינה וגרון דרדל"א כנ"ל. וכבר נתבאר לעיל בענה"ק אשר כל פרצוף מתחיל מע"ב, שה"ם ראש הב', שכבר יש בו מבחי' או"ח הנמשך ממסך ולמטה שה"ם כלים, משא"כ הראש הא' אינו מצטרף לפרצוף משום שהמסך משמש בו מסטה למעלה ואין בו כלים, וכיון שסוד ראש דע"ב מתחיל מגלגלתא, שה"ם בינה דראש הא' שיצא לחוץ מראש, וע"כ צומחין השערות על הגלגלתא דכל פרצוף, והכן היטב. ונודע שה"ם י"ג תיקונין, שהם ג' היות וחד דכליל להון, כנ"ל בעה"ח דף רס"ז ע"ש.

אמנם יש להבין ב"ג תיקונים אלו: בחי' מרות וכח"ה משחחא. ער"ש בשערות דיקנא. והוא כי מצד הקטנות, בטרם שדעת דרדל"א אחזי נהוריה בהאי אוירא שמבין כתר אלו"ם כנ"ל, אז נכחנים לכח"ה ג"ר לכד, כנ"ל, אמנם אחר הוונג דגדלות דרדל"א הנ"ל, אשר משיב הבינה דגופא לראש, הנה אז יוצא בהם המשחחא, שה"ם שפע של ג"ר, מכח הארת הדעת דרדל"א, אשר אז נמצא, שמסתיק הדינין דקטנות הבינה, שהרי השיב אותה לראש כמו בקדמותה לפני המ"ן, והכן היטב.

וזה אמרו לעיל בענף ס"ה, אשר י"ג נימין דשערי נפקין מקרומא דאוירא שהוא הת"ת: דהיינו כאמור, שה"ם המשחחא דנפיק מבחינת הארת הדעת הנמשך ע"י הורדת המסך לקרומא דאוירא. וזה אמרו שם, שהם נז"ה עצמם, ע"ש. כלומר, כי יוצאים מבחי' מסטה למעלה של המסך שהורד בכח"ה אחרונה דבינה, שמשום זה נמשך לשם בינה דרדל"א כנ"ל, וכבר ידעת שהמסך מכונה בשם נז"ה.

והנה כמו שביארנו בני רישין דא"א, אשר מוחא דאוירא הוא גבוה מבחי' גלגלתא, משום שרק באוירא יוכל דעת דרדל"א להתלבש, ולא בגלגלתא, שה"ם ע"כ עש"ה. ער"ז תבין גם בהשערות שנכחנים לב' בחי': חיותא ושערות אשר

ואמנם כבר ביארנו, כי אין לז"א מציאת י"ג תיד, רק מ' לכד, ואפי' כשאנו מוכירין י"ג תיד בז"א, אינו אלא שנכללין הארת י"ג בט' דז"א, ויש בהם י"ג הארות, אך הי"ג תקונים אינם אלא מ' לכד, וא"כ הי"ג תידהם בא"א, שהם ממשיכין עד מ' דז"א, ולכן הם ב' שמות מצפ"ק מצפ"ק, כי אם היו בז"א לא היו אלא ב' אלקים דידין כנ"ל. ואמנם מב' אלהים שכפאורת הראש, נמשכו ב' איד: לתיקון הא', והב', י"ה י"ה שבב' אלקים, נמשכו לתיקון הו', ובנוכר באדרא כביאור מן המצר קראתי י"ה. ואמנם כבר ידעת כי בתיקון א', יש בו איל קוצי דשערי, ולכן נקרא א"ל והוא נמשך מא"ל דאלקים, ואמנם בתיקון הו' שהוא מקצת במיצר הדיקנא, יש שם י"ה דאלקים, י' בימין, ה' בשמאל, וזהו מן המצר קראתי י"ה, ואח"כ למטה במקום שמתחיל להתרחב הוקן, שהוא בכ' (שהוא נגד ב') תפוחין יש ג"כ י"ה הב' מאלקים הב': י' מימין, ה' משמאל, ואח"כ מ' סתומה דאלקים, הוא בפה, שהוא כעין מ' סתומה, והם ב' ממי"ן: כי שפתים הסוגרים הפה, הוא כעין מ' סתום, ואח"כ השינים הוא ג"כ כמין חומה עגולה כעין מ' סתומה, והם ב' ממי"ן דשם אלקים.

וכך פי' הפסוק: מן המצר קראתי י"ה, כי שם התחיל האל להתנלות, ולכן היה כוונתו להמשיך גם שם י"ה (הנשאר) מאלהים, אך לא ענני (השם י"ה במצר, כי אין שם מקומו) כ"א במרחב י"ה, כי ירד במקום המרחב בתיקון ו', ולא נשאר במצר. הרי נתבאר, אך כל הדיקנא הוא סוד הדינין משם אלמים, והטעם כי כל דיקנא הוא ממוחא, והמ"ם שם שרשי הדינין הכופין כל מה שלמטה מהם, ולכן אמרו כי סוד דיקנא לאכפא דינין.

ענף ע"א

ועתה נבאר מציאות החוטם והפה דא"א, דע כי בפה דא"א יש בו חיצוניות ופנימיות, והפנימית הוא שם ס"ג שהוא פנימית רוחא שכפה זה, וברתחברו בשם אהי"ה בסוד זווג, יהיה פה עם הכולל, והם בחי' זכר ונקבה שבתוך י"ם של הפה, והם חיך זכר, וגרון נקבה, ואז יוצאין שאר הכיב אותיות מזווג זה, כי אחע"ה הם מ"ן דנוקבא, שהוא בגרון ג' פ"ה, וגיכ"ק אותיות החיך מ"ד, ומתחברים יחד אחע"ה וגיכ"ה, ואז יוצאין תחלה אותיות הלשון דטלנית, שהוא בחי' הדעת הנקרא לשון. אח"כ, יוצאין אותיות השינים שהם וסשר"ק, והם הי"ג מנצפ"ך, ואח"כ יוצאים אותיות שפתיים שהיו יותר חיצוניות, והם כומ"ף, ואלו הג' מוצאות: של שינים, ולשון, ושפתיים, הם ג' שמות ידו, ששלשתן ג' סיג, כמו השורש שממנו יצאו, שהוא פנימית רוחא של הפה כנ"ל, והם במלוי יודין ואל"ף, ונשאר בחי' א' בתוך הפה, והשאר יוצא לחוץ בסוד הבל היוצא מן הפה דא"א, והוא אור המקיף, והרי נרמו השורש של הפה, בפנים, שהוא סיג ושם אהיה.

אשר החיותא הוא מעצמות הגלגלתא, והם סוד ע"כ, שבהם שופע החסד דרדל"א, אמנם לא בחי' הדעת דרדל"א דלא עדיפי מהגלגלתא עצמה, אכן השערות, שהמה נמשכים מקרומא דאוירא, הנה ע"כ יש בהם המשחחא, שהיא מבחי' ג"ר דמוחא דאוירא, כאמור.

וזה אמרו לעיל דף רס"ח ד"ה ונבאר וז"ל, ויש בחי' שערות מעולים מן הלבנונית, ויש בחי' אחרת שהלבנונית הוא מעולה וכו' עכ"ל, וחוא, כי הלבנונית ה"ם ע"כ שהוא מעצם הגלגלתא שה"ם כתר כנ"ל, ובכח"ה זו הוא חשוב מהשערות הנמשכים רק מאוירא שה"ם ס"ג וחכמה, כערך הגלגלתא כנ"ל, ויש אמנם בחי' אחרת, אשר השערות הטה מעולים יותר מחיותא, והוא משום המשחחא קרישא הנמשך מבחי' ג"ר דרדל"א כנ"ל, אמנם באמת, שניהם מאירים יחדיו, דהיינו בחי' החסדים מהלבנונית, ובחי' הדעת מהמשחחא, אלא שאנו מבחינים אותם בפרטות, והכן כ"ז היטב, ההמשך בענף הסודך.

ענף ס"ט

ועתה נבאר שמות הספירות ב"ג תיקוני דיקנא וכו': ונבאר מקודם דבריו לעיל בענף ס"ז וז"ל, וא"כ כתר וחכמה יש בכל אחד י"ם, והנה כל שיעור הראש שהוא עד המצח שהוא מקום השערות יש שם כללות י"ם מן הכתר וי"ם מן חכמה, וכן למטה מן המצח עד הגרון ששם הבינה יש ג"כ כללות י"ם מן הכתר וי"ם מן החכמה, וכ"ז בכח"ה פנימיות, והנה ג"כ בכח"ה או"ם וכו' אך בסוד או"ם לא יש רק י"ג מקיפים מכתר וחכמה לכד, כי השאר אינם יכולים להתגלות וכו' ואמנם יש חילוק א' בין פנימיים למקיפין, והוא כי י"ם הפנימיים דכתר הם זה ע"ג זה כסדרן וכו', אמנם המקיפין הם לחיפך, כי הם מתחילין מסטה למעלה, מלכות בראש כל י"ג תיד, והכתר בסופם וכו' וג"כ כל הי"ם מקיפים של חכמה הם עליונים מכל י"ם מקיפין של הכתר וכו' עכ"ל עש"ה.

והנה מ"ש הרב אשר עמידת המקיפים הטה בהיפך מן הפנימים, דהיינו עליונים למטה ותחתונים למעלה, הנה זה כבר נתבאר היטב בענה"ק שהוא משום דהכלים דמקיפים נכחנים שהם מבחי' המסך שעליו נעשה הוונגים, דע"כ נק' כלים אלו בשם כלים חיצונים, והכחן מעלתם הוא ע"פ קומת האו"ח העולה על זווגם באו"י, וע"כ כל היותר עב הוא יותר משובח, כי כן החוק בהם, אשר המסך דבחי"ד מעלה או"ח בקומת כתר, ודבחי"ג בקומת חכמה, ודבחי"ב בקומת בינה, ודבחי"א רק בקומת ז"א, כמ"ש בפתיחה אות ד' וע"כ המלכות שה"ם המסך היותר עב, דהיינו בחי"ד, נמצא למעלה, דהיינו כנגד קומת כתר דע"ם הפנימיים, והז"א שבמקיפים שה"ם בחי"ג נמצא כנגד קומת חכמה שבע"ם הפנימיים, והבינה דמקיפים כנגד בינה דפנימיים, והחכמה שבמקיפין שה"ם מסך דבחי"א כנגד קומת ז"א דע"ם פנימיים, והכתר שבמקיפין שה"ם הורככות גמור של המסך, שאין עוד זווג נוהג בו, נמצא ע"כ כנגד בחי' מלכות דע"ם פנימיים, כמ"ש כ"ז בפתיחה ובפמ"ם ענף ג', ואין להאריך.

אמנם מ"ש בענף שלפנינו שגם בהפנימיים נמצאים הע"ס דחכמה למעלה כנגד ע"ס דחכמה דמקיפין, והע"ס דכחך דפנימיים נמצאים מתחת הע"ס דחכמה דפנימיים, הנה זה צריך ביאור למה החכמה דפנימיים נמצאים למעלה מהכחך דפנימיים, דכיון שהפנימיים נכחנים ע"פ קומה ושיעור הספירה, א"כ הרי ודאי שספירת הכחך הוא גבוה ועליון מן החכמה, ואיך יצויר שהחכמה יהיה למעלה מכתר אצל הפנימיים.

גם מ"ש שמע"ס דחכמה לא נתגלו במקיפים כי אם ח' דהיינו מבינה ולמטה, וחסרים כו"ה, ומכתר לא נתגלו כי אם ה"ס חג"ת נו"ה, שה"ס י"ג תי"ד. וגם מ"ש, שהיסוד דכתר כלול בכינה דחכמה וכו' כ"ז צריך ביאור. והנה כבר נתבאר בענף הקודם, אשר שורש כל השערות ה"ס הגרון דראש הא', שהוא סוד גלגלתא דכל פרצוף, המתחיל מראש דע"ב המלביש לגרון דראש הא', עש"ה, אשר כל פרצוף כולל ה"פ געסמ"כ, והתחלתו נכחן מגלגלתא דע"ב, שבו מלוכש גרון דראש הא', דהיינו הכינה היוצאת לבר מראש הא' ויורדת לגלגלתא דראש הע"ב שה"ס א"א, כנודע. באופן, שאלו השערות שעל הגלגלתא דא"א אינם שלו, אלא של דרל"א כלומר מן הכינה דרדל"א שיצאה ונתמטטה למדרגת גוף, שהוא המציאות של השערות ע"ג הגלגלתא שמתלכשת בה, וזכור זה.

וזה אמרו לעיל בענף ס"ו בתחילתו, וז"ל, ובערך שהוא מתלכש בא"א כתיב ביה ושער רישיה כעטר נקא, ואע"פ שאין זה ראשו ממש אלא שמתגלה בכאן, עכ"ל : פ"י, כי מקרא זה בעתיק יומין כתיב, כמיש, חזי הוית וכו' ועתיק יומין יתיב וכו', וע"כ פירשהו הרב דאע"פ ששערות ראשו בתיקון דעטר נקא, נתקן בא"א, מ"מ המה מיוחסים לעתיק יומין, דהיינו כדארסן, שהם יוצאים מהכינה דעתיק יומין שיצאה לחוץ מראשו ונתלכשה בגלגלתא דא"א, ומסיכת מיעיטה זה, שנתמטטה מג"ד דרדל"א, מתעוררים בה דינים, שמוציאתם ומגלה אותם לחוץ בסוד שערות על הגלגלתא, וז"ש ואע"פ שאינו ראשו ממש, אלא שמתגלה בכאן : כלומר, שהכינה שלו מתגלה כאן בגלגלתא דא"א, והכן.

ועם זה הכין, ששערות רישא נהיגין אפילו בעובר, כי אפי' העובר יש לו אור הנפש, וירעת שאור הנפש מתלכש בכלי דכתר כנ"ל בענף ט' אות יוד ע"ש, והיינו כתרא דע"ב, כי משם מתחיל כל פרצוף כנ"ל, וא"כ כבר מלוכש בו גרון דראש הא' כנ"ל, וממילא שנוהג בו שערות.

גם נתבאר בענף הקודם ב' הכח' שבשערות : דהיינו בחי' המדות בסוד י"ג מדות שבתורה, ובחי' המשחתא קדישא שבהם שה"ס בחי' י"ג שבמכינה, ונתבאר שם, שבקטנות נקי' מדות להיוחס בחי' דינין, ושערות הוא מלשון סערות. אמנם בגדלות דהיינו אחר שדעת דרדל"א אחזי נהוריה באוירא שטבין כתרא למו"ם, אז מקבלים בחי' ג"ר דאוירא, ונמתקין מאר, ונק' משחתא, כמיש שם. וכאן צריך שתדע סוד ירדת הדינין מפרצוף לפרצוף, כי בעה שנעשה בפרצוף זווג גדלות והוא משיג בחי' אור הפנים דהיינו הארת נשמה וג"ה, הרי ודאי שכל הדינין מתעברין מניה, והכח על מקומם ואינם, אמנם עכ"ז אין הדינין מתכבטלים ונעלמים לגמרי מן העולם, אלא שיורדים

ואח"כ תולדות הוצאין, וז"ס ג' יה"ו, שהם, ס"ג וכ"ב אותיות העולין ג"כ פה. ועוד יש בחי' פה החיצונית, והוא אחוריים דמ"ה, העולין ק"ל תסיר מהם מ"ה נשאר פה, וז"ס מ' שם פה לאדם, כי מאדם שהוא ג' מ"ה וממלאו מרכועו, נעשה פה, ואז יוצאין אותן התולדות והבל של הפה, כנ"ל, על דרך בחי' זאת של הפה החיצונית.

והנה בחוטם דא"א, גם הפנימית שבו הוא ס"ג כמנין חוטם, והחיצונית הוא ג' שמות אד"ה, שהוא ג' ס"ג חוטם, ואלו הג' אד"ה, יוצאין מג' אלפין שיש במלוי מ"ה דאלפין, שהוא פה דא"א, כנ"ל, ומשם נמשכין למעלה, ונעשה בחי' חיצונית דחוטם. והנה אלו הב' בחי' דחוטם ופה דא"א יוצאין מהם בחי' הכלים ואורות מקיפין, ונמשכין הארתן עד זו"ן, כמיש בע"ה, ואורות דחוטם נמשכין עד הפה, ושם מתלכשין תוך אורות הפה, ונעשים אורות הפה בבחי' או"מ אל האורות החוטם, ומלכישין אותן.

ואם תסתכל כל זה הוא בבחי' אורות אח"פ

שיורדים מאותו מדרגה למדרגה תחתונה הימנו, ויובאר זה בהרחבה במקומו המתאים.

ותבין עם זה, אשר אחר הורדת המסך מעל הגלגלתא למקומו דמו"ם, בסוד קרומא דאוירא, כנ"ל, אשר אז נתגלה שם בחי' הדעה דרדל"א, שה"ס חזרתה של הכינה דרדל"א לבחי' ג"ר דרדל"א, כבקדמותה כנ"ל, וא"כ הרי בטלו ונעברו כל הדינין והשערות, שבקעו ויצאו מחטתה על הגלגלתא מקודם לכן, שהרי כל התהוות הדינין והשערות הללו, הוא מסכת היותה במיעיטה במדרגה נכריה לה שהוא מקום גרון, כמיש לעיל, וא"כ עתה אחר הזווג, שכבר שבה לראש, א"כ היו צריכים כל אלו השערות והדינין להתכבטל לגמרי משם, כי עתה אין להם שום אחיזה. אמנם לא היה כן, והוא, משום שהארת הזווג דרדל"א היה רק על נה"י דפנים, וע"כ לא הוחזרה כל הכינה לרדל"א, אלא רק חלק הפנים של אותה הכינה, שנק' הו"י"ה דס"ג, כנ"ל בפט"א דף רפ"א ד"ה וזה, דע"כ נשארת הגלגלתא מלביש עוד על חסד דרדל"א, ואינה יכולה לעלות כלל לג"ר דרדל"א, כי אז היו נקרחו כל השערות והנימין שבה, והנה משום זה, נכדלה בחי' בינה דפנים לראש מיוחד, שנק' מוחא דאוירא, כנ"ל בפט"א דף רע"ב ד"ה וכבר, יהא הסיבה שנשארו ג"כ השערות באחיזתם על הגלגלתא, אלא שהולכנו, בסוד ושער רישיה כעטר נקי, כי רק שערות שחורות מראים על דינין כסוד סערות כנ"ל, אמנם גוון לכן הוא מראה להיפך ממש, דהיינו שאין שם מקום להתעוררות דינים ולא כלום, כי הארת ג"ר דמוחא דאוירא שהגיע אליהם ממחוקת אותם, מכח הכינה דפנים שכבר הוחזרה לרדל"א כבקדמותה, שה"ס הורדת המסך לקרומא דאוירא שנחשב משום זה, כל חלק הראש דא"א עד הקרומא לבחי' מקומו של רדל"א עצמו, כמיש לעיל בדף רע"ד ד"ה תיקון ג' ע"ש, וע"כ נחבטלו במקום הזה כל הדינין הנוכעים מבינה היוצאת לבר מרדל"א, ואפי' הכחות דכינה דע"ב

ג"כ לא יכלו להתגלות שם, שזה סוד הלכנת השערות.

ונכחן ע"כ שאותם הדינין שהיו כלולים בשערות גלגלתא מקודם הזווג גדלות הנה המה ירדו עתה לבחי' מו"ם. וכבר ידעת, אשר הדינין דבחי' בינה דנה"י דפנים נחבטלו לגמרי, משום שאותה הכינה הוחזרה לראש דרדל"א, אלא בחי' בינה דנה"י דאחור שנקרא בינה דע"ב, הוא שנשתיירה בא"א ולא עלתה, אמנם לא היתה יכולה לגלות שום דינין למעלה מקרומא דאוירא כנ"ל, משום דכבר עבר כל המקום הזה להארת דרדל"א, וע"כ נגלו הדינין למטה מקרומא דאוירא, דהיינו כמ"ס, ואז יוצאים לחוץ השערות דיקנא שה"ס גילוי הדינין שירדו מאח"פ דרדל"א לאח"פ דגלגלתא, כמיש בדף רפ"א כג' הבחנות, שבהכחן א', אנו מכחינים את כל הראש דא"א שהוא רק בחי' אח"פ דרדל"א שיצאו ממנו לבר, ובהכחן ב', אנו מכחינים את המו"ם שהוא בחי' אח"פ דגלגלתא שיצאו לבר מראש דגלגלתא, אשר בגדלות חזרה ונתעלה בחי' האזן סמו"ס, וחזרה לראש דגלגלתא, ונעשית למוחא דאוירא, כמיש בענה"ק, ובהכחן ג', נכחן רק בחי' מו"ם לראש א"א, וגרון וחג"ת המלוכשים באו"מ, ה"ס אח"פ שיצאו לבר מראש א"א עש"ה. באופן, שכל ראש נכחן שהוא אח"פ דעליון, וכלפי עצמו נכחן שהוא בחי' כתר וחכמה, דהיינו גו"ע, אשר אח"פ שלו נמצאים בראש התחתון, כמיש בענה"ק ואין להאריך.

והנה נתבאר היטב סוד שערות רישא : בקטנות וגדלות, שה"ס ב' הגוונין שחורות ולבנות ומקודם הם מאח"פ דרדל"א שיצאו לבר מרדל"א, שנחמטעו לבחי' ראש הב' שנחשב לגופא דרדל"א, לגרון וחג"ת שלו, ונמצאים חסרים בחי' ג"ר דרדל"א השייך להם. וע"כ ה"ס זו"ן החסרים מראש, וע"כ הם דינין ובחי' שערות שחורות, ואז אין עדיין שערות דיקנא במציאות כלל, כי בטרם שנתקנו שערות רישא בסוד משחתא קדישא, נמצאים כל הדינין כולם נכלצין למעלה בגלגלתא, מצד היותו בחי' אח"פ דרדל"א אלא אח"ה, שנעשה זווג גדלות ברדל"א והורדת המסך לקרומא דאוירא, שבחי' און דרדל"א הוחזרה לראש, ונמתקו הדינין מהשערות ויוצא בהם המשחתא קדישא, שהיא בחי' ג"ר ממוחא דאוירא, אז יורדים הדינין משם למו"ם שמתחת קרומא דאוירא, ומוציאים שערות דיקנא, כי ע"י הארת רדל"א הנזכר, קונה הגלגלתא בחי' ראש ונשמה, בסוד דעת דרדל"א, דאתלכש באוירא, וכיון שמשגיג בחי' ראש וג"ה, הרי יש בו ע"ס של ראש : גו"ע ואח"פ, וע"כ נכחן בעצמו ג"כ אשר אח"פ שלו יצאו ממנו לבר מראשו לראש התחתון הימנו, דהיינו לראש הג' הנק' מו"ם, הנחשב אמנם לגופא דגלגלתא, ובחי' גרון וחג"ת שלו, מטעם שמתקבל האו"מ ממסך דפה דראש הגלגלתא המכונה קרומא דאוירא, כלומר, מבחי' אחרונה דבינה דגלגלתא, והנה אח"פ אלו דגלגלתא, הנמצאים עתה מתחת הקרומא דאוירא נכחנים ג"כ שאברו בחי' ג"ר וראש המיוחס להם והמה זו"ג חסרי ראש, וע"כ בקעו הדינין ויצאו לחוץ, בסוד שערות דיקנא, והנה מתחילה המה ג"כ בסוד קטנות ושערות שחורות, כמיש ההמשך מזה בענף הסמוך.

ענף ע

ועתה נכאר כ' שמות וכו' בגלגלתא יש י"ם עד המצח וכו' האחרונה שהוא מלכות ה"ם פאה וכו' היא השם מצפ"ן וכו' מימין נגד ז"א ומשמאל נגד נוקבא וכו' מ' דמצפ"ן וכו' צ' דמצפ"ן וכו' מכח שערות דראש הנשארות כפאת הראש מהם יוצאים שערות הו"ג תי"ד וכו' : ונקדים לכאר דכרי הרב בענף ס"ז וו"ל, ונחזור לענין, כי ברישא דא"א יש בו כתר וחכמה לכד וכו' יש בכל אחד יוד ספירות. והנה כל שיעור הראש שהוא עד המצח, שהוא מקום השערות, יש שם כללות י"ם מן הכתר וי"ם מן החכמה וכו' עכ"ל.

וכבר ידעת, שכל ראש הוא בחינת אה"פ שיצאו ממדרגה העליונה, שבערך זה הוא גרון וחג"ת, אמנם כלפי עצמו נכתן, שהוא בחי' כו"ח, כמ"ש בענף הקורם, כאופן שראש דגלגלתא דא"א נכתן שהוא בחי' גרון וחג"ת דרד"א, אמנם בערך עצמו נכתן שיש בו כתר וחכמה דראש דגלגלתא דא"א. ועד"ז ראש הג' שהוא מו"ם דא"א, נכתן שהוא בחי' אה"פ דגלגלתא, ובערך עצמו נכתן, שיש בו בחי' כו"ח דמו"ם דא"א. ועד"ז אור"א, נכתנים לבחי' אה"פ דמו"ם, וגרון וחג"ת שלו, ובערך עצמם יש בהם כו"ח דהויה דס"ג, שה"ם אור"א, כנודע.

גם נחבאר לעיל דף רע"ב ד"ה וכבר, ענין המוחא דאוריא שהוכרה להיות ראש כפ"ע, משום דהגלגלתא כוללת ג"כ בחי' בינה דע"ב, שלא היה לה שום עליה ע"י הארת דר"א הבא מזווג דנה"ו דפנים שהוא מעלה רק בינה דס"ג לראש, ואינו ענין לבינה דע"ב, דע"כ אין הגלגלתא יכולה להתעלות למעלה לבחי' ג"ר דרד"א אלא שנשארת בבחי' חסד דרד"א, ונשאר חסד מג"ר דרד"א, ובחי' ג"ר דרד"א, נמצאים מאירים רק במוחא דאוריא כסוד נשמה לא"א, כמ"ש הרב בדף רע"ד ד"ה ודע, עש"ה.

וצריך שתבחין ההפרש בין כ' ראשים האלו, דאע"פ שבערך עצמם יש בכל אחד ע"ם כנודע, אמנם בערך הנשמה והראש שמקבלים מרד"א, נכתן הגלגלתא לבחי' הויה דע"ב שנק' כתר, ומוחא דאוריא נכתן לבחי' הויה דס"ג שה"ם חכמה. והטעם כי הגלגלתא הזו כטרם הזווג, היתה כלולה בעצמה מגלגלתא ועינים לכד, כי אה"פ שלה ירדו למו"ם כנ"ל, ואז עדיין לא הי' בא"א בחי' נשמה, רק ג"ר שהם קומת זו"ג לכד, אלא אח"כ ע"י זווג דגדלות דרד"א, שהורד המסך מחכמה דכ"ן עד לבחי' אחרונה דבינה דב"ן שנק' קרוםא דאוריא או מצת, כי גם המצח ה"ם בינה דגלגלתא, כנ"ל בפמ"א דף רע"ז ד"ה וזה, ע"כ נכתן, שהבינה שהיתה כלולה במו"ם עלתה למעלה מקרוםא דאוריא כי קרוםא דאוריא נעשה עתה לבחי' אחרונה דבינה זאת, ומתוך זה נמצא עתה קומת בינה דב"ן שוה עם קומת חכמה דב"ן, שהם העינים שהיו כלולים בהגלגלתא כנ"ל, והזווג נעשה מתחתיהם על קרוםא דאוריא, ששם ירד יסוד דרד"א שהיה מלפנים ממעל להגלגלתא, כסוד בחי' אחרונה דחכמה דב"ן, שכרד"א גופיה, כמ"ש שם, ואז יוצאים שם גר"ם: נשמה רוח בחי'ב, והנפש מקרוםא

אח"פ דא"ק, היוצאין אל הנקודים. שהוא דמיון זרין ודי בזה.

ואמנם פנימית החוטם הוא ס"ג, כי ה' ראשונה בנוקבא דפררשקא בצד ימין, כנו' באדר"ז, והוא ה' על י', כסדר כל מין ומתמן נשיב רוחא דחיי לז"א : וי"ד, הוא רוחא דגניו. והה' הוא הנקב. ובצד שמאל היא ה' שניה. ונשיב מתמן רוחא דחיי לנו"ו והוא"ו היא הכותל המפסקת.

ואמנם יו"ד דס"ג נחלק, כי י' פשוטה רוחא דגניו בנקב ימין לז"א, וי"ד דמילוי יו"ד, רוחא דגניו בנקב שמאלי לנוקבא.

והנה מאלו האורות, נמשכין האורות עד זו"ג וגם עד אור"א, כדי לעוררם אל הזווג והענין, כי הנה הו"ו"ה אה"יה הם אור"א, ובזו"ג הם הו"ו"ה אלהים, והו"ו"ה אדני. והנה יהו' הראשון דפנימית הפה נמשך עד אבא להאיר בו כדי לעוררו אל הזווג, ולאמא נמשך יהו' הנזכר מפנימית הפה, וגם יורד י' פשוט בחי' חוטם, שהוא ס"ג דפנימית, וגם אה"יה הא' דחיצוניות, (והם אותן ג' אלפין אשר שם בפה) ואח"כ אל הז"א בבחי' הראשונה יורד יהו' הב' דפנימיות, וגם יו"ד (נ"א ה') ראשונה דס"ג פשוטה פנימית דחוטם שבנקב ימין, ולנוקבא בבחי' ראשונה דאלהים, יורד מן החוטם לכד וי"ד מילוי דס"ג שבנקב שמאלי דחוטם פנימית, וגם האה"יה הב' דחיצוניות דחוטם, ואח"כ אל הז"א בבחי' (הו"ו"ה) הב', יורד יהו' הג' דפנימית הפה, וגם י' פשוטה הראשונה דס"ג דפנימית דחוטם בנקב ימין, ולנוקבא בבחי' הב' דאדני, יורד מן החוטם כלכד, ודי' דמילוי יו"ד דס"ג דנקב שמאלי בחוטם בפנימית, וגם יורד מאדו"ה הג' דחיצוניות החוטם, (בנקב ימין) (וצ"ע איך אפשר שאמרנו שמו' אלפין שבפה דא"א נעשין ג' אה"יה דחיצוניות דחוטם שלו, והרי החוטם נכזה מן הפה, ואפשר שיהוא ע"ד הג"ל, שאור א' שבשם מ"ה דאלפין במלוי וא"ו הוא בחי' אה"יה דאמא, ויורדת שם לרהיזות ז"א שיהוא מ"ה, וכן הוא כאן, אבל אין הכוונה ממש שאחר שירדו למטה בפה חזרו לעלות ונעשו חוטם, אלא תחלה נעשו חוטם, ואחר כך ירדו בפה).

ענף ע"ב

הסתכלות מצחא דעתיקא במצחא דז"א, הנו באדר"א דק"ו, הוא, כי הנה כבר ביארנו, איך ברישא דא"א יש בחינת כתר שבו, אשר משם מתפשטין י"ג חזרותי דרישא, שהם בחי' לבנונית הכתר, ע"ד מש"ל, ואמנם החזרותי אלו, הם כוללים ג' היות, כנגד ג' מוחין אשר שם בפנים, והבן זה היטב. וכל הו"ו"ה הוא משם ע"ב דיודין, והו"ו"ה ג' שהוא חזרותי דרישא מבחי' דעת, נמשכת דרך אחרון רישא דא"א, דמנייה ירתין צדיקייא ת' עלמין דכסופין, כי הם ד' אותיות השם ע"ב, ובו ד' יודין, וכ"א כלול מ' הרי ת'. אמנם ב' היות אחרות, שהם בחי' ב' מוחין חויב אשר בכתר, שיש בהם ח' אותיות, ובהם ח' יודין, הם נמשכין כנגד הפנים.

מקרוםא דאוריא ולמטה. והנך מוצא שיש במוחא דאוריא בחי' תיקון קוין : ימין, שמאל, אמצע, שהימין שבו ה"ם החכמה שלקח מגלגלתא כנ"ל, ושם מלכשת הנשמה, והשמאל שבו, ה"ם הבינה שלקח ממו"ם, כנ"ל. והאמצע, ה"ם הורדת המסך דרד"א, שהיה ממעל להגלגלתא, וירד עתה עד לקרוםא דאוריא, כנ"ל.

והנך רואה, איך שמגלגלתא עצמה נעשו כ' הראשים האלו : גלגלתא ואוריא, כי בקטנות היתה כלולה מכתר חכמה ביה, וע"י זווג דגדלות נכדלת החכמה ממנה, וקיבלה אור דנשמה בהימין דמוחא דאוריא, כמבואר לעיל, ותרע, שמשום זה מכונה מוחא דאוריא כולו בשם חכמה, וזכור זה.

והנה עכ"ה, כיון דכל הראש דא"א הוא בחי' ע"ב, שהוא בחי' אור"א דנקודים שהמסך שלהם מנהי' דאחור, ונשמה זו אוריא אינה אלא מבחי' נהי' דפנים שה"ם קומת ישו"ת דנקודים, כנ"ל בפמ"א דף רע"ז ד"ה והענין, ע"כ נכתן בערך הזה, שהוא רק בחי' ג"ר דבינה דע"ב, כלומר ש"ע"ם דנשמה זו מניע לקומת בינה דנקודים, ועדיין חסר קומת כתר וחכמה דאור"א דנקודים, שהוא ערך ההפרש, מקומת ראשיהו דאור"א ע"י דנקודים, לקומת ראשיהו דישו"ת דנקודים, דהיינו כב' הספירות כתר חכמה, ונמצא שכ"ח דחכמה, חסרים מנשמה זו שכמוחא דאוריא, ואין שם אלא מבינה דחכמה ולמטה.

וכראש הגלגלתא דא"א שנשאר מלביש על חסד דרד"א, כנ"ל, נמצא שאין מגולת, בו מג"ר כלום, אלא מחסד ולמטה, שהוא מטעם, שזווג דרד"א לא היה על מסך דנהי' דאחור הכלולים בגלגלתא, כי נגננו בפרסא דרד"א ש"ע"ג הגלגלתא, ואינם באים לעולם בזווג, כנ"ל בענ"ה"ק, ומשום זה נכתן ג"כ, שיסוד ומלכות, שה"ם קו אמצעי דנהי' המתגלים בעת הזווג דהכאה מכת אור העליון כמ"ש בענ"ה"ק, נכתן, שהמה חסרים בהגלגלתא, דהיינו מטעם הגניו, ולפיכך אתה מוצא כאן, רק ה' ספירות כלכד, שהם מספירת החסד עד הוד : כי מנ"ה חסד קו אמצעי המזווג, דהיינו יסוד ומלכות, להיותם גו"ה דאחור כנ"ל, שמתעם זה נחסרו ג"כ מבחי' ג"ר כמבואר.

ודע, כי כמו שנכתאר אצל רד"א שמאיר בראש הגלגלתא ומתלקחו על ב' ראשים : כתר, וחכמה, אשר ה' ספירות : חג"ת, נ"ה בראש הכתר שה"ם הגלגלתא עצמה, וח"ם מבינה עד מלכות בראש החכמה, שנקרא מוחא דאוריא, כמבואר לעיל. הנה עדין ממש, מאיר מוחא דאוריא בראש דמו"ם, ומתלקחו ג"כ על ב' ראשים כתר וחכמה ע"ד הנ"ל, כי יש בו ג"כ קרוםא דסתפ"א על מו"ם שהוא גלגלתא, ומו"ם עצמה ה"ם חכמה, אלא הפרש אחר יש כאן, כי הח"ם אינה יכולה לקבל תיקון קוין כמו מוחא דאוריא, והוא, משום הקרוםא דסתפ"א עליה כסוד גלגלתא כנ"ל, אשר אין בו אלא ה' ספ"י חג"ת נ"ה לכד, להיותה בחי' ע"ב מנהי' דאחור ע"ד שנכתאר לעיל בהגלגלתא ע"ש, וע"כ אין הארת נשמה דס"ג יכולה לעבור דרך הקרום הזה החופה ממעל למו"ם, ולפיכך כתנלה נשמה זו דמו"ם, דק בשערות דיקנא שמתוך למו"ם, כסוד שמונת תיקונים העליונים דריקנא עד ונוצר חסדי שנק'

שנק' מול העליון, אשר ח' תיקונים אלו הם ח' ספירות דחכמה, מכינה עד מלכות. והנך מוצא, אשר ח' תיקונים העליונים דדיקנא, המה ממש כמו בחי' מוחא דאורא, אלא שמוחא דאורא נבחן לנשמה דראש הגלגלתא, וח' תיקוני דיקנא אלו נבחנו לנשמה דראש דמו"ס, ואין הפרש ביניהם אלא בזה, אשר מוחא דאורא שהיא נשמה דגלגלתא, יכלה להתפשט בפנימיות הראש, והוא מטעם היותה למעלה ממקום שירד לשם המסך דרדל"א, דהיינו למעלה מקרומא דאורא, ונדוע שעוביות המסך אינו פועל כלום סמטה למעלה. משא"כ בחינת נשמה דמו"ס, מאחר שכבר המו"ס נמצא מטמך ולמטה, דהיינו למטה מקרומא דאורא, ע"כ הגבול דקרומא סותם אותו, ולפיכך מוכרחה הנשמה דמו"ס להתגלות רק הרך שערות דיקנא, והבן היטב.

וזה אמרו בענף ס"ז, והנה כל שיעור הראש שהוא עד המצח, יש שם כללות י"ם מן הכתר וי"ם מן החכמה, וכן למטה מן המצח עד הגרון יש ג"כ כללות י"ם מן הכתר וי"ם מן החכמה עכ"ל: דהיינו כדאמרן, אשר הארת רדל"א מחלק את הגלגלתא ל"ב ראשים: גלגלתא, ואורא, שנק': ראש הכתר, וראש החכמה, כנ"ל ע"ש. ושניהם עומדים למעלה מקרומא דאורא שהם המצח כנ"ל ע"ש. וזה אמרו, שיש כללות י"ם מן הכתר, וכללות י"ם מן החכמה בחצי עליון דראש מטמך ולמעלה, דהיינו ב' ראשים הנ"ל: גלגלתא, ומוחא דאורא, המסתיימים למעלה מקרומא דאורא, שהוא מטמך ולמעלה, כמבואר. וכן בחצי תחתון דראש, דהיינו מטמך ולמטה שנק' מו"ס, הנה גם הוא מקבל הארת מוחא דאורא, ונחלק, גם הוא ל"ב ראשין, כנ"ל ע"ש. אלא שראש החכמה המחוקק בקיון, אינו יכול להתגלות בפנימיות הראש, וע"כ הוא מחגלה בח' תיקוני דיקנא העליונים, כאמור.

והנה נתבאר קטנות וגדלות דשמונה תיקוני דיקנא עליון, אשר הקטנות שלהם יצא אחר הגדלות דשערות רישא, כנ"ל דף רפ"ד ר"ה ונכתן כי הדינין שהיו נכללים בגלגלתא ירדו למו"ס, ומשם בקעו ויצאו לחוץ כבחי' חסירי ראש, כצדו הפנים שמתחת אונים עד מול עליון שנק' נוצר חסר, והגדלות השינו אחר הארת מוחא דאורא כמו"ס, שאז הניע להם בחי' נשמה וג"ר כסוד ראש החכמה שהוא מכינה ולמטה, כנ"ל ע"ש. והנה אחר שיצא בחי' ראש ונשמה כמו"ס דהיינו דרך ח' תיקוני דיקנא, או ירדו הדינין שהיו כלולים בשערות אלו טקודם לכן, וירדו משם לרישא דאוי"א שה"ס גרון דמו"ס, ואח"פ היוצאים לחוץ ממו"ס, כנ"ל בענה"ק. ונדוע דכל גרון ה"ם גלגלתא דתחתון, שבו בוקעים ויוצאים השערות דגרון דעליון הכלולים בגלגלתא דתחתון, וה"ם ה' תיקונים תחתונים, שסמכיב לגרון דא"א הנבחן לגלגלתא דאוי"א. והנך מוצא ה' תיקוני דיקנא הללו דמחפין על הגרון, שהמה ממש שערות גלגלתא, ונוהג בהם כל אותם הדרכים שנחבאו גבי שערות גלגלתא דא"א עצמו, התלויים על בחינת גרון דרדל"א המלוכש שם, כנ"ל בפמ"א דף רפ"ד ר"ה והנה עש"ה.

וזה אמרו וסדרן כך: א"ל, מלכות, וכו' הרי ח' תיקונים דחכמה, כי ב' הראשונים לא נתגלו

הפנים, והם מתפשטין בבחי' הפנים דעתיקא ששם מאירין אלו הח' חוורתא, והרי בין הכל י"ב חוורתא, ועוד יש חד חוור הכולל כל י"ב חוורתא, שעמו נקרא כולם י"ב חוורתא דרישא, וזהו החוור הי"ג נשאר למעלה ברישא דגלגלתא.

ונבאר אלו הח' חוורתא שנמשכין על הפנים, והם ב' היות שבהם ח' אותיות כפשוטן. אמנם הם במלוי וידין, והם מתחלקין: הוי"ה א' בפן א', הוי"ה ב' בפן ב', ואמנם כ"א מאלו היות, יש בהם מ"ב אותיות, שהם: ד' אותיות הפשוט וי' אותיות המילוי, הרי י"ד. וכ"ח אותיות המילוי. הרי מ"ב אותיות בפן א', ומ"ב אותיות בפן הב', וכבר נתבאר במקומו כי בחי' הפנים הוא תיקון ו' דת"ד דא"א, כנוכר באדרא, והוא תיקון תרין תפוחין מדישין, והנה כל פן ופן משניהם כולל י"ם כנדוע, כי אין דבר שבקדושה פחות מ"י.

ונבאר ענין הפן א', וממנו יובן הפן ב', הנה נודע, כי ענין נ' שערים שיש בבניה לפי שהוא ענין מ"ב הנ"ל שיש בבניה, ולפי שהוא ד' שמות שבהם מ"ב אותיות, ועם ד' שמות עצמן הרי מ"ט, ויש שער ו' הכולל כל המ"ט, והוא כתר עליון שבהם, הרי ו' שערי בינה, כנוכר תיקון כ"ב, וכוה אל תתמה אם שער ה' הוא לבדו כתר, (וכל המ"ט הם בט"ס האחרות), כי הרי הוא כולל כל המ"ט שערים כולם, ואינו חלק שער פרטי. והנה לא נדבר עתה בענין כללות הו' שמות, אשר עמהם הם מ"ט ועם הכולל ו', אבל נדבר בשם מ"ב עצמו, שהוא שם מ"ב אותיות, והם מ"ב שערים, והנה נחלקים אל י"ם הכוללים מ"ב שערים, והנה כתר (עליון) שבהם, הוא שער העליון, שהוא שער המ"ב הכולל כל המ"ב שערים, אמנם מ"ס תחתונים, אין כל ספי' מהם כוללת כל המ"ב שערים, רק כל ספי' מהם כוללת כל המ"א שערים רכ"ד.

והענין, כי שער המ"ב הוא בכתר כנ"ל, ומ"א שערים הם בט"ס, וכל ספירה מהם כוללת ג"כ כ"א, כר מ"א שערים, א"כ הם בט"ס של הפן א' ט"פ מ"א, והם נ"י שסי"ט ועם כדחותם הם שיע שערים, אבל הכתר שלהם, הוא כולל כולן כי הוא (שער) מ"ב הכולל כל המ"א שערים התחתונים, והנה הם נחלקים בכל ט"ס, וכל ספי' כוללת כל מ"א, שהם שיע בין כולם.

והרי נתבאר, כי בפן א' דעתיקא, יש בו הוי"ה דיודין, ובה מ"ב אותיות: ובחינת שער העליון מן המ"ב, הוא הכתר אשר שם, והמ"א אותיות, הם ט"ס אשר כ"א מהם כולל כל המ"א, שהם שיע, ושער העליון של תשלום המ"ב, כולל כולם, והוא ג"כ נ"י שיע, וכמו שיש דוי"ה בפן א', כשד"ו בפן ב', והיה ר"ב אשר שם.

והנה נודע, כי שם בעתיק לית שמאלא, כי כולא ימינא, כנוכר באדרא דהכ"ט, וכי הפנים נחשכין כ"א, ויש שם דקביח דעתיקא נתפשטו אנפוי לשיע רבוא עלמין, עם היות שיש שיע בפן א', ושיע בפן ב', והכל הוא התפשטות

נתגלו כנ"ל, וה' תיקונים אחרים הם ה' קצוות הכתר וכו', אמנם ג"ר דכתר לא יכלו להתגלות וכו' והיסוד דכתר נתגלה בבניה דחכמה שה"ס נוק' דיליה וכו' עכ"ל: והיינו כדאמרן, שח' תיקונים עליונים נמשכים מבחי' נשמה דמו"ס המקבל ממוחא דאורא, שה"ס החכמה כנ"ל דף ר"פ ד"ה ועתה, וע"כ כתר וחכמה אינם יכולים להתגלות שם, כי גם באורא עצמו אינם מאירים, כמ"ש שם, וזה אמרו, וה' תיקונים אחרים זום ה' קצוות הכתר וכו': דהיינו כדאמרן, אשר שערות אלו שמשכבין את הגרון המה בחי' שערות גלגלתא לאוי"א, וע"כ נמשכים מסוד גלגלתא דא"א, ולפיכך אין שם יותר מ' קצוות חג"ת נ"ה כמ"ש לעיל דף רפ"ה ד"ה ודע ע"ש. וזה אמרו, אמנם המלכוות דכתר לא נתגלית, כי בא"א אין מציאות נוק' ניכרת, כלומר, שסוד המלכות ה"ם המסך המקבל הזווג, וכבר ידעת, שהנה"ה דאחור המיוחסים לא"א המה נגזו, ואין בחינת זווג נוהג בהם, וע"כ אינם רק ב' קוין נ"ה, וחסרים מסוד הנוק' שה"ס קו אמצעי, וזה אמרו, והיסוד דכתר נתגלה בכינה דחכמה, שהוא נוק' דיליה: ואין הכוונה, שמו"ל עליון הוא נוקבא למול תחתון, כי אדרבא מול עליון דכר, ותחתון נוקבא, אלא כלומר, אותה בחי' נוקבא דפנים המשמש ממוחא דאורא כסוד הזווג המעלה אור חוור עד בינה דחכמה, הוא המשמש ג"כ ליסוד דכתר, משא"כ נוק' דנה"י דאחור, נגזוה, ואינה משמשת בקו אמצעי, כאמור והבן.

וכוה תבין, אשר אפי' בפנימיות, גם כן מסודרים ה' ספירות דכתר תחת ח' ספירות דחכמה, דהיינו כמו שהכריע הרח"ז ז"ל, שהרי החכמה מבחי' נשמה דמו"ס, והוא בחי' ראש דא"א, אמנם הכתר, ה"ס גרון דא"א, שהיא הנוק' אל הראש דא"א, דה"ס הבינה היוצאת לכר מראש דא"א, דע"כ מול עליון דכר, ומול תחתון נוק', ומה שהיא מכונה כתר, הוא משום שנעשה כתר לאוי"א, כמ"ש לעיל, וענין הפכויות שבספירות המקיפין: עליונים למטה ותחתונים למעלה, כבר נתבאר בפמ"א לעיל דף רפ"ג ד"ה והנה ע"ש ואין להאריך.

אמנם צריך להבין היטב ענין הפנימיים ומקיפין שבדיקנא, שכתב הרב, שצריך לכוין בשניהם אצל הדיקנא, משא"כ ברישא, כמ"ש במב"ש שער ג' ח"ב פ"ג, וז"ל, אך מה שקבלתי הוא, כי ה"ם דרישא הם כסדרן מכתר עד מלכות ומלכות כספי' כולם אף בבחי' המקיפין, ואינם כמו מקיפי הדיקנא שהם מתחת לעילא, עכ"ל. וזהו וראי שצריך לבינה יתירה מבין שערות ראש לשערות דיקנא.

והענין, כי כבר ידעת, אשר רק מטמך ולמעלה דהיינו עד בחי' אחרונה דבינה דגלגלתא היה יכולה הנשמה דא"א להתגלות בפנימיות הראש, כסוד מוחא דאורא שבין כתר למו"ס, אמנם מטמך ולמטה כבר שולט כח הקרומא דמחפיא על מו"ס, ואין הנשמה דא"א יכולה עוד להתגלות בפנימיות הראש, וז"ל דרך שערות דיקנא כנ"ל ד"ה והנך מוצא עש"ה, וגם נתבאר, ענין המקיפין העומדים בהפכויות עליונים למטה ותחתונים למעלה, שהוא מטעם שהם בחינת המסכים העומדים לזווג ואשר ע"כ כל העב ביותר הוא חשוב ביותר, כי בחי' דמסך מעלה אורח

או"ח בקומת כתר זכח"ג בקומת חכמה וע"כ ענין עליון תחתון שפירושו עליון במעלה ותחתון במעלה כי אין ענין מקום נוהג ברוחניות, נמצא אי"כ שהיותר עליון בהפנימיים דהיינו הו"ך ביותר הוא יותר תחתון במקיפין, מפני שמעלה או"ח בקומה קטנה יותר מכולם, והנה הכחן זה שבמסכים יתכן רק בשערות דיקנא, אשר הזווג דקומת נשמה נעשה בהם עצמם כנ"ל ולא בפנימית הראש, משא"כ בשערות רישא אשר בהם עצמם לא נעשה הזווג שהרי עוסדים כנגלגלחא שאינה ראויה לקבל בחי' זווג דנה"י דפנים כנ"ל, אלא הזווג נעשה בפנימית הראש, דהיינו כמותא דאוריא, כנ"ל, ולפיכך אין ענין בשערות רישא להבחין במעלות שיעור קומה שבהמסכים משום דאין הזווג נעשה שם בהשערות, והעוביות שבהם אין גורם שום מעלה, וע"כ ודאי שהיותר זך הוא חשוב יותר, ומכונה שהוא יותר עליון, כמו בהפנימיים. וזה אמרו, שהי"ם דרישא הם כסדרן מכתר עד מלכות. ומלכות בסוף כולם אף בענין המקיפין ואינם כמו מקיפי הדיקנא, שהם מתחא לעילא דהיינו כדאמרן שענין הזווג לא נעשה בשערות ראש, כמבואר. וזה אמרו דף רע"ט תיקון ח', נוצר חסד. והוא נקי מולא קרישא, והוא הזקן מכנגד הפה ולמטה, שהוא כללות הזקן בכללותו בחיבור אחד, כי מה שלמעלה מזה נחלק לב, כי ב' תפוחין וחוטמא מפסיקין ביניהם. אמנם מכנגד הפה ולמטה, הוא עובי הזקן והתחברותם יחד, עכ"ל. כונתו להשימיענו בזה, אשר מתיקון ח' ולמעלה שהם שמונה ספירות החכמה, יש להבחין בהם תיקון קוין ימין ושמאל ואמצע, משום שבהם נעשה הזווג בתיקון קוין המקבלים מראש החכמה דא"א שנק' מוחא דאוריא, כנ"ל, אשר המסך הנמצא בבחי' אחרונה דמ"ם ממעל להבינה שמכונן דהיינו הגרון, הנה בכח הארת אוריא הורד לבחי' אחרונה של בינה הזו, שבוה נמצאת הבינה חוזרת לקדמותה לראש, בקומה שוה עם החכמה, והמסך למטה משניהם, שז"ם תיקון קוין, כנ"ל דף ר"פ ד"ה וצריך עש"ה.

אמנם מה שצריך להעשות במו"ם, נעשה זה רק בדיקנא, כנ"ל שהמו"ם אינו יכול לקבל תיקון קוין, שז"ם מ"ש באדרא רבא דף קכ"ח ע"ב, דהאי קרומא דאחתיא על מו"ם לא פטיק והאי לא שכית, ולא אתפתח וכו', והאי קרומא אתפסק מו"א וכו' עכ"ל עש"ה. פירושו, אשר קרומא דאוריא מנביל אותו למו"ם, שאינו יכול לקבל הארת מוחא דאוריא, שע"ז יוריד המסך שבבחי' אחרונה שלו אל בחי' אחרונה דבינה שבגרון, ולהעלותה למקומו לראש בקומה שוה. שזה היה מכונה, שנפסק הקרום המנביל אותו, ונעשה בו פתח למטה שדרך שם עולית הבינה מנופא לראש, והנה זה נוהג אמנם באו"א, וגם בזו"ג, אשר בקטנות אין להם אלא מוח אחד, כמו א"א, ומקוף כקרומא, אלא בגדלות, שמקבלים הארת מוחא דאוריא, ע"י הדיקנא, ואז נכתן שנתפסק מהם האי קרומא, כי הכחינה אחרונה ירדה מתחת הבינה שבגרון שלהם, ואז יכולה לעלות לראש במקום מוח החכמה, והמסך נשאר מתחתיהם, כסוד מוח הדעת כמ"ש במקומו. אמנם במו"ם שבא"א, לא שכית שיפסק ויתפתח הקרום להעלות הבינה להמוח ולהתקן עמה בתיקון

התפשטות. והיא חוזרתא כנ"ל. ועוד יש מעם בזה, כי הנה ב' הויות אלו, הם (ב') מוחין חו"ב אשר משם (נמשכו) א"א כמ"ש בע"ה. ודע, כי או"א כחדא שריין ועכ"ז אבא טמיר וגניו יתיר, כנוכר באדר"ז דרצ"א, כי להיותו טמיר וגניו יתיר הוא נכלל באמא, לכן כל ב' הפנים נחשבין כא', ואינן נזכר אלא ש"ע רבוא עלמין לבד, אבל כפי האמת הם ב' שיע, כמבואר אצלנו ע"פ ושעשע יונק על חור פתן, והנה ב"פ שיע גי' תש"ם, והוא נרמו בפסוק מפני שיבה תקום, ר"ת משית, כי מפני שיבה הם ב' תפוחין דע"ק, וזהו שעשע גי' תש"ם, וז"ם והארמה לא תש"ם, כמ"ש בע"ה.

ועוד מ"א כי הנה אבא טמיר וגניו יתיר, לכן סוד הכתר של אמא כלול באבא, כי שער המ"ב העליון, שהוא כתר שבה כנ"ל, כלול באבא, נמצא כי נשארין מ"א לבד באמא, וגם באבא.

וז"ם גם צפור מצאה בירת, כי צפ"ד חסר ו' גי' שיע נהורין, היוצאין מן מ"ב שערים הנ"ל, ואבא לוחה הג"ם הכולל (נ"א ה"ע הכולל) כל צפ"ד שיע נהורין.

וז"ם כי א"ם לבינה תקרא, כי הבינה נקרא א"ם, מפני שחסר ממנה הכתר, והיא נכללת באבא, ולכן לעולם הבינה נקרא א"ם, והבן זה.

גם צפור מלא ו' גי' שיע, וש"ע הם שיע נהורין של החוזרתא הנמשכין אל הפנים ואות ו' רמו אל הפנים עצמן, שהם תיקון ו' מ"ג ת"ד, וזה תיקון הו' כולל כל ו' תיקונים הקודמין אליו, שהם ו' של צפ"ד, ודע כי כמו שאותן החוזרתא מתפשטות בפנים של עתיקא, כן ג"כ מבחי' המצח הרצון של עתיקא, נמשך הארה אל הפנים שלו, והענין, כמ"ש במ"א, כי היסוד דעתיק גנוו תוך מצח דא"א, ולכן נקרא מצח הרצון, והיסוד נקרא ישלום, כי הוא כולל כל שיעי נהורין הנ"ל, ואלו מתפשטין כמצח, ומשם נמשכין עד העינים, וגי' עד הפנים.

גם ידעתי, מ"ש באדר"ז דרצ"ב בענין ז"א, מבח הדעת דברישא אתפשטו אנפוי ונהרין אנפוי, ואסהידו אנפוי באו"א, כנודע, שעד"ז יהיה ג"כ בא"א, כי דעת שלו הגנוו כמצחא שרו, אשר בתוך הדעת הזה גנוו יסוד דע"י, וא"כ גם דעת הזה מתפשט עד אנפוי דא"א ואנהירו אנפוי מסוד הדעת שבו, והנה נתבאר, כי הנה הפנים הם תיקון ו' מ"ג ת"ד דעתיקא, והנה באדר"א קל"ב אמרו, דיקנא דכהנא רבא ברתמניא תיקונין אתתקן, והענין, כי י"ג ת"ד הם, וה' תיקונים קדמאין הם בסוד מוחין של הדיקנא, שהם עד החסד, לכן, תיקון ו' ורב חסד, כנודע, ומשם עד תשרום י"ג הם ח' תיקונים, וכולם נקרא ע"ש החסד, וז"ש, דדיקנא דכהנא רבא בחי' תיקונים אתתקן, כי החסד נל' כהן כנודע, גם ביאור ענין זה הוא ע"ד הנ"ל, כי הנה ח' חוזרתא דרישא דא"א הם מתפשטין בתרין תפוחין דיליה, כנ"ל, ומהם נמשכין ח' ת"ד דכהנא רבא שהוא סוד החסד, ובחינת זה החוזרתא שהוא שם ע"ב דיודין גי' חסד, והנה

בתיקון קוין, כאמרם, והאי לא שכית ולא אתפתח, ומשום זה מה שצריך להעשות במו"ם, נעשה רק בשערות דיקנא, אשר ח' תיקונים עליונים שה"ם החכמה כנ"ל דף ר"פ ד"ה ועתה מורידים המסך דבחי' אחרונה שלהם הנמצא בתיקון ח' אל בחי' אחרונה מתחת הבינה שבגרון, ואז הבינה עם ח' תיקונים התחתונים התלויים בה עולים לבחי' צד שמאל שכדיקנא, ונמצאים חו"ב בקומה שוה, והמסך שהיה על גבה דהבינה דהיינו בתיקון ח' שנק' נוצר חסד, שה"ם בינה דחכמה, כלומר מסך דנה"י דפנים המעלה או"ח בקומת בינה דחכמה, שהוא נמצא ממעל להגרון, הנה המסך ההוא נמצא עתה מתחת החו"ב, בבחי' דעת ע"ד שנתבאר לעיל, שהרי הבינה שהיתה בגרון עלתה ממעל להמסך הזה בצד שמאל דו' תיקונים עליונים, כמבואר.

וזה אמרו שם אמנם מכנגד הפה ולמטה הוא עובי הזקן והתחברותם יחד עכ"ל, כלומר, אשר שם הוא בחי' קו ואמצע, שה"ם המסך שעליו נעשה הזווג מאור העליון, המעלה או"ח בקומת בינה, משם ולמעלה לחו"ב כסוד דעת עליון, ומשם ולמטה כסוד ד"ח, ואורות נשמה ורוח כאים בחו"ב, ואור הנפש כדעת כנ"ל דף רע"ה ד"ה והנה, ולפיכך מתיקון ח' ולמטה וגם תיקון ח' ככלל, אין יותר בחי' קוין ימין ושמאל, ובוה מוכן אשר רק הו' תיקונים עליונים דליקנא המה כפולים בימין ושמאל, מה שאין כזה, לא בשערות רישא, ולא בה' תיקונים תתאין דדיקנא המחפין לגרונא, והיינו כאמור, משום שאין זווג נוהג רק בשערות דיקנא שממעלה לתיקון ח', להיותם מקבלים הארת נשמה מאוריא, שאינו באה אלא בתיקון קוין, משא"כ בשערות רישא, שהזווג לא נעשה בהם, אלא בפנימית הראש, כנ"ל, ומשא"כ בה' תיקונים תתאין המסכים לגרון, שאין הזווג נעשה במקומם, אלא בשעה שעולים לראש ונכללים שם בצד שמאל דו' תיקונים עליונים שלמעלה מנוצר חסד, כמבואר, ע"כ אין שם קוין דיש"א.

וכאשר הסתכל בכל האמור תראה, שענין הדיקנא וענין מוחא דאוריא שז"ם זל"ז בכל דרכיהם, כי כמו שסיכת גילוי מוחא דאוריא לראש נוסף בתוך הגלגלחא, הוא מטעם, שבגלגלחא עצמה לא יכלה נשמה דרד"א להתגלות, כמ"ש לעיל בדף רע"ח ד"ה ובוה, כן סיכת הופעת הדיקנא לבחי' ראש מתוך למו"ם, דהיינו במקום חו"פ המכוון לו, הוא ג"כ מאותו הטעם הנ"ל, משום שנשמה דגלגלחא לא יכלה להתגלות במו"ם עצמו, כנ"ל, וכמו שמוחא דאוריא הוא בחי' דעת עליון המכריע בין גלגלחא למו"ם, כלומר שמעלה בחי' און דגלגלחא הכלולה במו"ם לבחי' קו שמאל לחכמה בקומה שוה, והמסך שהיה ממעל לאון הורד מתחתיה, אשר האו"ח העולה ממסך ולמעלה ה"ם דעת עליון המזווג לחכמה עם הבינה שעלתה במו"ם, שז"ם הכרעה, כדומה להכרעה מאזנים, שמעלה כף התחתון למעלה, והלשון עומד כאמצע, ומשוה כפות המאזנים בקומה שוה, כמ"ש בפ"ם דף רכ"ח ד"ה וזה עש"ה, כן הענין כאן, שהארת רד"א מעלה את הבינה במקום מו"ם למעלה מקרומא, והאו"ח שה"ם דעת עליון מעמיד החו"ב בקומה שוה, וע"כ נבחן פעולה זו בשם הכרעה, ועד"ז

ועדו שמש נמצא ג"כ הדיקנא. בסוד הדעת עליון המכריע בין מו"ם להכינה שלו שיצאה לגרון ולגופא, כי חוזר ומעלה אותה מסעף להמסך שבתיקון הח' כנ"ל, אשר אור עליון המזווג במסך ההוא מעלה או"ח מטטה למעלה ומזווג החו"ב בקומה שוה. והיינו כאמור, שהאורא והדיקנא המה ענין אחר, אלא שהאורא מכריע בראש גופיה בפנימיותו ממצח ולמעלה, והדיקנא מכריע בין ראש לגוף, ועומד בהפנים דא"א מבחוץ, במקומות הסובכים לחוטם פה שלו כנ"ל, וזכור כ"ז היטב.

וזה אמרו ואמנם מ"ש כזוהר כי ב' שמהן קדמאין מנינין לייג מכילין וכו' כי מתוך שערות הראש הנשארות בפאתי הראש מהם יוצאים שערות הייג תיקוני דיקנא וכו' לכן בתחילתן אנו מזכירין ב' היות אלו שהים מצפ"ן מצפ"ן בחילוף, ואח"כ אנו מזכירים הייג מדות עכ"ל. פ"י כי גם בהשערות נבחנו ד' פרצופי עסמ"ב אשר שערות רישא נבחנו להויה דע"ב, ושערות דיקנא נבחנו להויה דס"ג. ונודע שהס"ג יוצא מפה דראש דע"ב, דהיינו ממלכות שלו. וז"ש הרב, אשר פאתי הראש ה"ם המלכות דשערות רישא, דהיינו מלכות דע"ב, וע"כ יג תי"ד שהם הויה דס"ג הם יוצאים מפאתי הראש. וע"כ כל הייג תי"ד, נכללים בפאתי הראש שהוא שורשם, כסו"ש אומרים שכל פרצוף תחתון נכלל בפה דע"ב שהוא שורשו שממנה יצא, ובהכרח שהיה כלול שם בטרם שיצא ונתפשט לחוץ.

וזה אמרו, לכן אנו מזכירין ב' היות אלו שהים מצפ"ן מצפ"ן וכו'. דהיינו כדאמרן, שכללות הייג תי"ד כלולים היו בפאתי הראש, בטרם שיצאו, ונתפשטו למקום והם מרומזים אז בשם מצפ"ן, שהים הויה בחילוף אי"ה ב"ש, כזה: א"ת, ב"ש, ג"ה, ד"ק, ה"צ, ו"פ, ז"ע, ח"ם, ט"ן, י"ם, כ"ל, אשר היוד מתחלף למס', וה"ר לצי, והו' לפי, וה"ת לצי. וענין חילוף זה מרמז על זה ההפכיות, הנמצא בין פנימיים למקיפין, כנ"ל דף רפ"ג ד"ה והנה ע"ש, אשר בפנימים כל היותו זך נכחן ליותר עליון וחשוב במעלה שהרי הכתר יותר זך מהחכמה, והחכמה יותר זך מהכינה וכו', ומצב הזה נקרא מע"ל לתתא, כי כן צריך להיות, עליונים למעלה, ותחתונים למטה, אמנם במקיפים שה"ם המסכים שהווג דאור העליון נעשה עליהם, נכחן בהם להיפך ממש, מקצה לקצה, כי בהם כל היותו עב הוא היותר זך ויותר חשוב במעלה, שהרי מסך דכתי"ד, שהוא בתכלית העוביות, נמצא מעלה או"ח ומגדיל הפרצוף בקומת כתר, ומסך דכתי"ג שעוביותו פחות נמצא מעלה או"ח ומגדיל הפרצוף רק בקומת חכמה, ומסך דכתי"ב שזך יותר מבכתי"ג, מעלה או"ח בקומת בינה וכו', כמ"ש לעיל בפמ"ס בענף ג' בטעמו ונימוקי עש"ה.

ומוד הזה מרומז בצירוף האלפא ביתא דא"ת ב"ש ג"ר ד"ק וכו'. בהיותו מראה, איך מסך דכתי"ד תי"ו מעלה או"ח ומגדיל הקומה עד הראש, שהוא תכלית גובה הקומה של האלפא ביתא דהיינו האל"ף. וז"ם צירופו של א"ת. אמנם מסך היותר זך, דהיינו בחי' ש"ן, אין או"ח העולה ממנה, מניע להא, אלא להב' היותר שפל מא', וזה יורה לנו צירופו של ב"ש. ואם המסך

והנה אח"כ, מזפשטין אלו הח' חוורתא בגרון דא"א. ושם נעשין כ"פ ע"ב, שהם שורש הח' חוורתא הנ"ל. ואלו הם בחינת אחז"ע בגרון, שהיא גימטריא: מ"ב, מ"ב, ולפיכך יש שם בחי' וווג א' הנעשה ע"י החיך והגרון, כמבואר אצלנו. והנה סוד אחז"ע, הוא וווג שם. ס"ג עם שם אה"יה שהם ני אחז"ע, כי אלו הם ג"כ וווג חו"ב.

ואם תסתכל בכל הנ"ל תבין, כי כל בחי' האלו, הם וווג חו"ב, ולכן כל אלו המשכרות והתפשטות הנ"ל, הם בחי' חו"ב. ובוה הבין ענין או"ח וו"ן, איך נמשך מכאן אליהם כח הווג.

והענין, כי מאלו הפנים נמשך הארה לו"ן ואו"א, וכן מן המצח דעתיקא, לפי ששם היסוד דע"י מלוכב בדעת דא"א עצמו, וכל זה הוא בחי' וווג. ומשם נמשך אל הגרון, אל הווג אשר שם, ומשם יצא הווג אל או"א אשר שם בגרון דא"א, כי שם ב' בתרים שלהם כמ"ש.

ונכאר תחלה, איך נמשכים מכאן הווגים שלהם. דע, כי כאשר או"א או ו"ן מסתכלין במצח של א"א, או הווגים שלהם הם שלימים, לפי שאו הם שוין בקומתן למעלה, אבל כאשר מסתכלים בפנים דעתיקא, ולא במצח, או אין וווגם שלם, ולא שלמים בקומתו, והווג הוא בסוד הרבנות הראש, ר"ל אע"פ שהווג הוא פב"פ, עכ"ז, הוא בהיות בחי' ז"א בכח' חצי ת"ת ונהי' שלו לכד עם נוקבא שקצרה קומתה, כשיעור הנ"ל, וכעדו באו"א ב' בחי' וכמ"ש להמן בע"ה.

ודע כי ב' מיני הסתכלות הם: א' הוא הסתכלות הוא או א"א בעתיקא, הב', הוא הסתכלות דעתיקא בהם וכ"א מאלו הב', נחלק לבי' אחרים, והם ד', או, כאשר ההסתכלות הוא במצח או"א (נ"א א"א), או כאשר הסתכלות הוא בעין לכד, וכ"א מאלו נחלה לר' בחי', או הסתכלות עין א', או הסתכלות ב' עינין, וגם כזה יהיה ב"זא המסתכל בעתיקא, וכן ב' חלוקות אלו, כאשר עתיקא מסתכל ב"זא, סוף דבר, הם חלוקות רבים, ואנו ר"א ביארנו למעלה, רק ב' בחי' לכד כנ"ל, שהם אלו: הסתכלות או"א או ז"א במצח דעתיק, או הסתכלות בפנים לכד.

מ"ק סוד הש"ע נהורין דאנפין, יש בכל צד של הפנים רבוע ע"ב, דהיינו קפ"ד מימין וקפ"ד בשמאל, והם גי' עם הכוללים ש"ע נהורין, ואלו קפ"ד דאחוריים של ע"ב דיודין הם שורש לש"ע נהורין אחרים שיש בפנים גי', והם ב' א ל במלואם, בב' צדדי הפנים ימין ושמאל, ואל במלואו גימטריא קפ"ה, ושניהם גימטריא ש"ע, ויש אל ג' גם כן בחוטם, שהוא בין ב' עינים, וא"ל זה יוצא מן יו"א דס"ג, שהוא גימטריא א"ל.

ענף ע"ג

ובענין הש"ע נהורין הנזכר באדרא קב"ח, ומהא אתפשט אורכא דאנפוי לש"ע רבוא עלמין, שמעתי ממורי ולה"ה כמה בחי'

המסך עוד יותר זך, דהיינו במדרגת רי"ש, אי קימתו של האו"ח עוד יותר שפל, ואינו מגיע אלא עד הג', וזהו הצירוף של ג"ר וכו' עד"ז, עד שזמסך היותר זך מכולם דהיינו המסך דכתי"ד למ"ה, מעלה או"ח היותר קטן מכולם, דהיינו רק בקומת כ"ף, שלא יצויר עוד קומה יותר קטנה ממנה, וזהו הצירוף של כ"ל, וזכור זה לכל המקומות חשובים, כזוהר ותיקונים ענין חילוף השמות בא"ת ב"ש.

ועי' זוהר בראשית דף כ' ד"ה ועש אלפים את שני מאורות הגדולים וכו', מצפ"ן מצפ"ן א"ין שמהן עילאין דתליסר מילין דרחמי וכו', כגוונא דא שני המאורות חרזיהו כחדא סליקו ברכותא חדא, עכ"ל. ותבין עם האמור, כי כל הקטנות של המלכות מן הז"א הוא משום העוביות שיש בהמלכות יותר מו"א, כמובן, אמנם בתחלת יציאת המאורות דהיינו הז"א, הנה יצאו בסוד א"ת ב"ש כנ"ל, וע"כ בעת שהיה המלכות בצירוף הראשון דהיינו א"ת, נמצא קומתה גבוה ממש כמו הז"א, דהיינו קומת כתר, וענין מיעוט המלכות בסוד המאור הקטן הוא מסיבת הזדככות העוביות שבמסך דידה, והכן.

וזה אמרם שם, לכתר אזעירת גרמה מכל אינון דרגין דילה: פירוש, כי המסך שבה בא אח"כ בסוד ההזדככות בדרך המדרגה, כמ"ש בפתיחה ובפמ"ס ענף ג', וע"ד שנכתבאר לעיל בסוד הצירופים ב"ש ג"ר ד"ק וכו', עד לצירוף כ"ל, שהוא תכלית הויכוד, וכשבי"ל זה הוא אמנם תכלית המיעוט, כמ"ש לעיל, וזה אמרם שם, אע"ג דאיהו רישא עלייהו, הא לית איתתא בריבויא כר בבקעה כחדא: פירוש, אע"פ שבצירוף כ"ל, הוא תכלית הזכות המצויר במסך שמכונה באות ל', אמנם משום זה קומתה בתכלית הקטנות, שה"ם יציאתה לבריאה, שנעשית ראש לע"ס דבריאה המכונים שועלים, וזה אמרם אע"פ שהיא רישא עלייהו: דהיינו ראש הבריאה כנ"ל, מ"ם הא לית איתתא בריבויא כר בבקעה כחדא: דהיינו כזווג עם ז"א פב"פ בקומה שוה כסוד הצירוף הגדול א"ת, כאמור, והכן.

וזה אמרו, והנה ברישא דא"א, פאה זאת היא השם מצפ"ן וכו', ולכאורה קשה, כיון דהמקרא אומר הויה הויה, שפירש מקודם שהם ב' פאתי הראש האלו, ואיך מכנה אותם הרב בשם מצפ"ן מצפ"ן, המורים דין, כנודע, ובמכו"ש שיג ח"ב פ"ג מדייק להדיא ואומר, שהמה בחי' מצפ"ן, ואינם הויות ממש, להיותם הם מכחינת א"קים כנ"ל עש"ה. וצריך להבין את זה, א"כ למה כתוב בהתורה הויה הויה, ובהמתבאר לעיל תבין זה בפשיטות, כי הכתוב מדבר בפאתי הראש במציאותם בערכם עצמם, וכבר ידעת, אשר ענין סתתא לעילא, הנהוג במצב המסכים אין שם בשערות רישא, אלא גם המקיפין נבחנו שם שהם מעילא לתתא כמו הפנימיים, כמ"ש במבוא שערים המוכא לעיל ולפיכך נקראים בהכתוב הויה הויה, ולא יתכן לכנותם כלל: מצפ"ן מצפ"ן, דהיינו בחילוף א"ת ב"ש שחילוף הזה הוא הגדר המראה על בחי' המסכים בדיוק, וכמ"ש לעיל, שהמה איננם במציאות שם בשערות רישא, משא"כ הרב אומר, לכיון בהם איך כללות יג תי"ד מושרשים שמה בפאתי הראש, ומאחר שכל הייג תי"ד אינם אלא בחי' מסכים

מסכים, כמיש לעיל. וע"כ צריך לכוין בהם בכח החילוף דא"ת ב"ש דוקא, שהם מורים על כח המסכים המיוחדים להיות ההם, אשר עליהם סוכה הכוונה. וע"כ מדייק הרב לכוין בהיות האלו דפאתי הראש גם בסוד החילוף שלהם דא"ת ב"ש, ע"ד שאומר לעיל בדף רפ"ה ד"ה ואמנם, שצריך לכוין בהיג' תי"ד הן בפנימיים שמעילא לתתא והן במקיפין שמתתא לעילא, ע"ש. ועד"ז אומר כאן, שצריך לכוין בהני ב' שמהן הויה הויה הקודמים ל"ג תי"ד, גם בהחילוף שלהם שבא"ת ב"ש, דהיינו מצפ"ן מצפ"ן כמבואר.

ואומר, והנה כל אחד מאלו השמות כולל י"ג תי"ד באופן זה, כי ד' תיקונים עילאין ה"ם ד' מוחין, וז"ס מ' דמצפ"ן וכו'. והטעם כי ד' ראשונים דתיקוני דיקנא נכללים בכתר חכמה שבו, כי אלו יש להם מעלה יתירה שהם כוללים רישא דעתיק, כנודע, עכ"ל. וצריך שתזכור פירוש הרב לעיל ענף ס"ג בענין י"ג תיקוני גולגלתא, שה"ם ג' הויות וחד דכליל להון. והנה ענין ג' הויות נתבאר שם בדברי הרב, שהם: ד' אותיות דהויה דע"ב, וד' אותיות דהויה דס"ג, וד' אותיות דהויה דמ"ה, שהם י"ב אותיות, ועם חד דכליל להון הם י"ג. וענין ג' הויות אלו, כבר נתבאר שם שה"ם התחלקות כל סדרנה לג' הנהגה כמ"ה החדש, דהיינו לגו"ע ואון וחוי"פ, אשר גו"ע ה"ם או"ם גדול והויה דע"ב, להיותו כח"י מטטה למעלה, גם בסדרנה ב"ן, ואון ה"ם או"ם קטן והויה דס"ג, כי רק בערך מ"ה החדש נבחרן לאו"ם, אמנם כלפי ב"ן כבר הוא למטה ממסך שיש בו כלים, וע"כ הוא בו כח"י או"פ. וחוי"פ ה"ם או"פ והויה דס"ה, בין למ"ה ובין לב"ן, כמיש בפמ"א בענף ס"ב, עש"ה.

וכמו שנחלק ראש א"א על ג' רישין: גו"ע, און, וחוי"פ, כנ"ל שנק': גולגלתא, אוירא, ומו"ם, כן נחלק כל ראש בפ"ע ג"כ על ג' רישין ע"ד הנ"ל, כי בכל ראש בפ"ע יש בו ע"ס גו"ע ואח"פ, וע"כ נוהג בהם התחלקות לג' גו"ע לאו"ם והויה דע"ב, און לאו"ם קטן והויה דס"ג, וחוי"פ לאו"פ והויה דס"ה. באופן שבגולגלתא בפ"ע נבחרים בה ג' הויות ע"ב ס"ג מ"ה, וחד דכליל להון, וה"ם י"ג חירותא, כנ"ל דף רפ"ג ד"ה והנה, וסוחא דאוירא, נבחרן בו ג' הויות ע"ב ס"ג מ"ה וחד דכליל, וה"ם י"ג נימין, כנ"ל דף רפ"ג ד"ה וכו'. ומו"ם, נבחרן בו ג' הויות ע"ב ס"ג מ"ה וחד דכליל, וה"ם י"ג תי"ד, כמיש במרשב"י באר"ז דף מ"ז ד"ה ונבאר.

גם נתבאר לעיל דף רפ"ה ד"ה וכבר, שכל ראש נבחרן לבח"י אח"פ דעליון, ובערך עצמו נבחרן לגולגלתא ועינים, ואח"פ של עצמו נבחרים שירדו ממנו לראש התחתון הימני. ונמצא לפי"ז שמוחא דאוירא נבחרן לאח"פ דגולגלתא, וכן מו"ם נבחרן לאח"פ דמוחא דאוירא, ובערך עצמו לכוח"ה. גם נתבאר לעיל בענפים הקודמים ששערות רישא ה"ם פרצוף ע"כ דשערות, ושערות דיקנא נחלקים לשנים: כי ח' תיקונים ראשונים עד ונוצר חסד, המקבלים מסוחא דאוירא, נבחרים לפרצוף ס"ג דשערות, וה' תיקונים אחרים דמחפאי לגרונא, נבחרים לפרצוף מ"ה. באופן שגם הם נכללים בני הויות: ע"ב ס"ג, מ"ה, וזכור זה.

בח"י, וכולם הם ג"כ ש"ע נהורין: א' הוא ע"ד הנ"ל, כי הנה יש ש"ע נהורין מצד החכמה, וש"ע נהורין מצד הבינה, ואותן ש"ע דאבא הם טמירין, אמנם ש"ע של הבינה הם מתגלים בפנים העליונים מצד הבינה שהיא אה"ה, אשר יש בפשוט ומילוי ומילוי המילוי א"ם אותיות, והט"ם שהם בפנים העליונים, המתגלים מצד הבינה, כל ספירה שבה. שם אה"ה, בסוד א"ם אותיות, וכולם נימטריא ש"ע נהורין, רק כי של אבא הם טמירין, ורכן ש"ע אחרים אינן נזכרים. גם יש ש"ע באופן אחר, והוא, מן י"פ מילוי ס"ג שהוא נימטריא ל"ג, וי"פ ל"ז גי' ש"ע. גם יש ש"ע באופן אחר, כי הנה בח"י פנים העליונים הוא תיקון ז' של י"ג תי"ד, ובמקומו ביארנו, כי הם מתחילין ממטה למעלה, תיקון א' הוא א"ל והוא המלכות, כו', תיקון ז' שהוא ואמת, הוא בחסד הנקרא א"ל, וא"כ בבי' פנים הללו יש ב' שמות א"ל, וכשהיו במילוי אל"ף למ"ד אל"ף למ"ה, הם נימטריא ש"ע.

גם באופן אחר, כי הפנים הם תיקון ז' הנקרא ואמת, והנה הוא כללות פרצוף פנים עם החוטם, כי ג' שמות ס"ג יש בפן אחר, ונ' שמות ס"ג יש בפן ב'. והרי הם נימטריא ש"ע"ת, וס"ג א' בחוטם עצמו, כי כן חוטם נימטריא ס"ג וז"פ ס"ג נימטריא אמת, אמנם הששה ס"ג לכה, אשר הם בבי' הפנים, הם נימטריא ש"ע"ת, וה"ם ח' חוורתא דרישא המתפשטין בפנים לש"ע נהורין כנ"ל, והרי הם ש"ע, ועם ח' חוורתא הם ש"ע"ת כנ"ל.

והנה דע כי אלו הש"ע נהורין דאנפין עלאין נמשכין עד היכל הו' דהוד, הנקרא היכל עצם השמים, ושם האי רוחא דביה הנקרא אור פניאל, ואותו הרוח של ההיכל נקרא כך כנוצר פ' פקורי רמ"ו, לפי שאלו הש"ע"ת נהורין נמשכין שם, והם נימטריא אור פניאל, וגם ההכנה שלהם הם אותיות נחלקות: אור פניאל, א"ל, ר"ל אור הפנים העליונים הנמשכים מא"ל, שהוא ב' א"ל במילוי, וב' ס"ג עם ה' אותיות בכל אחד הם נימטריא פניו, והם לשון רבים: ב' ס"ג, ב' א"ל, כנ"ל. גם נקרא חשמל, כנוצר שם, שגם הוא נימטריא ש"ע"ת.

ודע כי יש בקריפה בח"י ש"ע, ואלו ש"ע הם נגד ש"ע דקדושה דא"א והם נקרא ע"ש, בסוד כבנר יאכלם ע"ש, כי הוא האוכל ומכלה כגדים העליונים שהם בח"י מלבוש, כמנין חשמל, והענין הוא, כי יש בח"י בקליפה, והחשמל הנ"ל, אשר צרופה הוא ח' שמ"ל, כנוצר פ' ויקהל, שהוא בח"י הקליפה שרוצה ליקח האור הזה, ואינו יכול ליקח רק בח"י הש"ע לכדו, ומהם נעשה ע"ש הנ"ל, אבל ח' היתרים שהוא בח"י ח' חוורת' כנ"ל, שהם עליונים המאירין בש"ע נהורין שבפנים אין הקליפה לוקח אותן, וגם ז"ס, עושה ע"ש כס"ל וכימה, גם יש פ"י אחר כמיש באדרא ככ"ה, ומדאי אחפשט אורכא דאנפוי לש"ע רבוא נהורין כו'.

ובזה תבין מ"ש פ' תרומה דקמ"ה, ויהי שירו חמשה ואלף, כי הם סוד ה' תרעין מחסד

וזה אמרו, ד' תיקונים עילאין ה"ם ד' מוחין וד' ראשונים דתיקוני דיקנא, נכללין בכתר וחכמה שבו, דהיינו כאמור, שאח"פ דעליון מתלבשים בגולגלתא ועינים דתחתון, ואח"פ ה"ם גרון וחגי"ת כנ"ל. וה"ם ד' תיקונים ראשונים הנק': אל, רחום, וחנון, ארך, אשר ע"ם הפנימיים שכנגדן הם בינה חסד נכורה ת"ת, שמורים על גרון וחגי"ת דשערות רישא שהוא סוד ע"ב שנתלבשו בפנימיותם כנ"ל. שכל ראש דתחתון ה"ם גרון וחגי"ת דעליון, ובערך עצמו אמנם נבחרן לע"ם שלימות, אשר אח"פ מהם ירדו לראש התחתון הימני, ולא נשאר בו מהם אלא גולגלתא ועינים בלבד, כנ"ל.

ולפיכך בערך התלבשות העליון שהוא סוד המוחין, אומר, שהם ד' תיקונים הראשונים, דהיינו גרון ואח"פ דעליון כנ"ל, אמנם בערכם עצמם הם בח"י ראש העליון, דפרצוף דדיקנא, כלומר, כי גם פרצוף דדיקנא בכללה נבחרת ג"כ על ג' חלוקות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, שהם: גו"ע, און, וחוי"פ, כנ"ל. וע"כ ד' תיקונים ראשונים נבחרים לבח"י ע"ב וראש העליון דדיקנא דהיינו גולגלתא ועינים, וזה אמרו, שד' תיקונים ראשונים דתיקוני דיקנא, נכללים בכתר חכמה שבו, דהיינו החלוקה הא' שבכללות דדיקנא, שה"ם גולגלתא ועינים, כאמור.

וזה אמרו, כי אלו יש להם מעלה יתירה שהם כוללים רישא דעתיק כנודע עכ"ל, פ"י כי כבר נתבאר לעיל, שסוד שערות רישא דא"א הם מגרון וחגי"ת דעתיק המתלבשים בו, ומהם יצאו השערות ונתלבשו על גולגלתא דא"א, כמיש בפמ"א דף רפ"ד ד"ה והנה, ונתבאר שבח"י אח"פ דשערות גולגלתא מתלבשים בד' תיקונים הראשונים האלו, א"כ יש בד' תיקונים הללו כללות רישא דעתיק, כלומר בח"י אח"פ דשערות הנמשכים מעתיק, כמבואר, והנה נתבאר היטב סוד מ' דמצפ"ן, שה"ם חלוקה הא' דפרצוף דיקנא, דהיינו בח"י גולגלתא ועינים שבדיקנא, וסוד ד' אותיות של הויה דע"ב הפרטית שבו, אשר שם מלוכב בח"י אח"פ דשערות רישא.

וזה אמרו, וז' תיקונים הנשארים הם צ' דמצפ"ן וכו', ה"ם נמנים סביבה ולמטה עכ"ל: פ"י, כמיש לעיל בפמ"א דף רכ"ה ד"ה אבל אשר ענין ג' החלוקות המה באים בשעת גולגלתא, אמנם בקטנות נבחרים רק ב' חלוקות כמו הבין, דהיינו גו"ע באור הרוח, ואח"פ באור הנפש ע"ש, והנה באופן זה נמצא הכונה בכלל החוי"פ במדרגה אחת, וזה יורה צ' דמצפ"ן, דהיינו כל ה"ם תיקונים התחתונים במדרגה אחת כלי הפרש, ע"ד התחלקות הבין, שגם הבינה אינה בכלל ראשו כנודע.

וזה שאומר, ואח"כ להיות שעכ"ז יש יתרון לבינה משמונה שתחתיה, לכן חזר למנות חח' בפ"ע, והם פ' דמצפ"ן עכ"ל, פ"י כיון שמצד המ"ה נחשב הבינה בכלל ראש, ע"כ נבחרן בח"י תחתונים, שהמה שפלים סביבה, כי חח' תחתונים המה למטה מהמסך אפ"י מצד המ"ה, משא"כ הבינה שה"ם און, הוא עכ"פ בח"י ראש מצד המ"ה, וע"כ יש לכוין בח"י תחתונים בפ"ע ג"כ, דהיינו לרמוז בהם התסרון הנהוג בהם אפ"י מכה המ"ה כאמור.

וזה אמרו, ואח"כ צ' אחרונה הם מ' רז"א וכו'

פנים מאירות רצ

וכו' עכ"ל. פ"י אשר לוי"א אינו נמשך מכלל דריקנא דאי"א רק ט' תיקונים אחרונים לבר. שחם כ' החלוקות התתאין: הויה דס"ג שה"ס און, והויה דס"ה שה"ס חו"פ, ע"ד שנחבאר לעיל, אבל ד' תיקונים הראשונים שה"ס גו"ע, המה אינם נמשכים לוי"א, כמ"ש לקמן.

ענה ע"א

ועתה נבאר מצויאות החוטם ופה והפנימיות הוא שם ס"ג וכו' התיצוניות והוא אחרים דמ"ה וכו' ; ולעיל דף רע"ג ד"ה ואנס, פירש הרב, שהחוטם היס מלכות, ובהפה גנוו דעת דרדלי"א: דהיינו בח"י הסך דנה"י דאחור, שצריך להתגלות שם מצד היותו חצי מדרגה התחתונה דרדלי"א, כי הרדלי"א היס גו"ע דכתר ב"ן, ואי"א היס אח"פ דכתר ב"ן, ואם היה מתגלה הסך דנה"י דאחור שה"ס בחי"ד הראוי להיות בפה דאח"פ אלו, אז היה מתחברים עתיק ואי"א לפרצוף אחר, וז"ש שרעת דרדלי"א גנוו בפומא דאי"א, כלומר שזווג הוה גנוו ואינו מתגלה, אלא רק בח"י המלכות שבוטמא, כמ"ה ותהליחי אחטם לך, שה"ס מסך דכתי"ג. והנך, רואה, שכל המדובר הנזכר שם הוא רק ביחס הרדלי"א, כלומר איך הראש דאי"א, מתחבר עם הרדלי"א לראש אחר.

אנס כאן הוא מדבר בראש א"א לפי יחסו עצמו, כאשר הוא פרצוף הכתר דאצילות, שאו נכתן שיש לו ע"ס שלימות; גו"ע, ואח"פ, בח"י ראשו עצמו, אשר גו"ע היס ראש האי דאי"א, שאין בו כלים וע"כ אין בו שום השגה כלל, והיס ה' תתאה בעינים, ויה"ן באח"פ, כי הית שמקומה בפה כפרצופי א"ק, עלתה לעינים, ויצא ראש האי' מעינים ולמעלה בסוד הויה דע"ב, ומעינים ולמטה. ויצא ראש הב' באח"פ שה"ס הויה דס"ג, שהוא מתחלקת לפי עצמה ביה"ו: יוד באון, בסוד ע"ב דס"ג, ה' בחוטם, בסוד ס"ג דס"ג, ו' בפה, בסוד מ"ה דס"ג.

וזה אמרו, והפנימיות הוא שם ס"ג וכו': כלומר, דהפנימיות של חוטם פה דאי"א הם הויה דס"ג כניל, שגו"ע דאי"א היס ע"ב, ואח"פ היס ראש הב' וס"ג, נמצא שגם חוטם פה היס ס"ג.

וזה אמרו, ועוד יש בח"י פה התיצוניות, והוא אחרים דמ"ה וכו', והיינו כפרטיות דראש הב', שה"ס יה"ו באח"פ: שיעור וע"ב דס"ג, באון, והיר וס"ג דס"ג בחוטם, והואו ומ"ה דס"ג, בפה. כמ"ש כ"ז לעיל בדברי הרב בענף יוד כפרצופי א"ק, עש"ה.

וזה אמרו, ואם מסתכל כל זה הוא בכתיבת אורות אח"פ דאי"ק הנוצאים על הנקודים, שהוא דמיון זו"ן, ודי כזה עכ"ל: דהיינו כמו שמתלק הרב לעיל הראש דאי"ק, לבי הויות: שגו"ע היס הויה דע"ב, וראש האי', בסוד הית בעינים, ואח"פ לראש הב' והויה דס"ג, ובסוד יה"ו באח"פ, כן הענין באן, דהיינו כדאמרן גם נודע שמעינים ולמטה כבר נחשב לבר מרישא, אלא לבחי' גרון וחג"ת כלפי ראש האי', שה"ס וו"ן, וזה אמרו, שהוא דמיון זו"ן: כלומר, דאח"פ אלו יצא מבחי' ראש וגיר לבחי' תני"ה וגופא, להיותם מקבלים האו"ח מסך שבעינים ממעלה למטה, כמ"ש בענה"ק, ואין מקום להאריך יותר.

ענה ע"ב

דע כי כאשר או"א או זו"ן מסתכלים במצח של אי"א וכו' שוים בקומתם למעלה אבל כאשר מסתכלים בפנים דעתיקא וכו' הוויג בסוד הרכנת הראש וכו': והיינו כדאמרן בענף הקודם

עין החיים שער אי"א ענה עג

מחסד עד הוד, ואלו הם חמשה ואלף. והם בח"י היסוד, שהוא אילנא דחיי ההולך עד חו"ב דרך חוט השדרה, כנודע, והנה נודע כי כל היס כלילין בעתיקא. והגיר הם ש' לפי שהם עליונים הם בח"י מאות, אך ז"ח אין כ"א מהם כלולה אלא מ"י, הרי הם ע"י והרי בין כולם שיע רבוא.

אבל ז"א אין בו רק קין רבוא נהורין לבד, לפי שכנגד ת"ת עצמו הם ק', וכנגד ה"י תרעין שיש מחסד עד הוד כ"א כלול מ"י הרי נ"י, הרי בין הכל קין רבוא, והנה מן השיע הנ"ל, תסיר ממנו קין הנ"ל, נשאר אר"ך, ואלו הם בח"י הנשארין כא"א אשר על שמם נמרא אר"ך אנפין. דאחפשט אנפוי דיליה לאר"ך רבוא, וז"א לקין רבוא, כנוכר באדרא קליה ע"ב ובין כולם שיע רבוא.

ונבאר ענין הז"א, למה אינו לוקח רק קין רבוא נהורין, כנוכר באדרא נשא קליה, ומתאי' אוירא דכ"א נתפשטו אנפוי לקין רבוא כו'. וצריך שתדע, כי גם אמא ע"אה כאשר היא בבחי' הוויג הב' של רביצה על האפרוחים הנ"ל, שאו גם אבא מרכין ראשו ואינם שלימין בקומתן כנוכר במ"א. בסוד כי יקרא קן צפור לפניך, והוא כאשר אין או"א יכולין להסתכל במצח דאי"א אלא באנפין דידיה, שאו הוא הוויג תחתן של או"א ואז אין בה רק קין רבוא לבד, כמו שיש אל הו"א, וענין הקין הזה באמא (נ"א דבאמא) הוא כי כאשר או"א הם שוין כקומתן או יש ט"ס באמא, וכל א' כלולה ממ"א שערים כניל, שיש באנפין דאי"א אותן השיע נהורין הנכללין גם באמא ע"אה, ומקבלת אותן כאשר היא שלימה בטי"ס, ואז מסתכלת במצח אי"א, אבל כאשר אינה מסתכלת במצח אי"א, רק באנפוי דאי"א, אשר אז כאשר אין לאמא שיעור קומה רק מהחזה דתנוד"י, דאכא לבד, ואע"פ שהיא שם פנים בפנים עם אכא ע"י הרכנת הראש, והנה בנ"ס נה"י הם נ"פ אי"ס אי"ס אי"ס גימטריא קב"נ, וכב"י שליש ת"ת שהוא מחזה ולמטה כנודע, הוא כי שליש של אי"ס שהוא כ"ז, ועם סכ"ג הרי קין רבוא לבד, כי הענין בוי"א כי הלא שיעורו מחצי ת"ת ונה"י דאי"א ולמטה, והוא דוגמת אמא כשהיא מן החזה דאכא ולמטה לכן גם בוי"א אין בו רק קין רבוא, דוגמת קין דאי"א.

אבל עכ"ז יש הפרש בין קין דאמא לקין דאי"א, כי אמא נמשך אליה זה הקין מא"א עצמו, להיותה דבוקה עמו שם עדיין, אבל הו"א הוא רחוק מאד מהפנים דאי"א, לכן אין נמשכין אלו הקין רבוא מא"א עצמו אלא ע"י אמא הנמרא אוירא דכ"א, כמבואר אצלינו, ואלו הב' הקין אלה הם נרמזין במשנה אל מסתכל בקן קין, אלא במה שיש בו, ועיין בשער הכוונות בתפלת ר"ה בכרכות אבות ענין שיע נהורין שיש באנפין דנוכבא ודו"א.

(נשלם שער אי"א)

פנים מאירות

הקודם, שהראש דאי"א, נכתן לבי בח"י: בסוד ה"ת בעינים, ויה"ו באח"פ עש"ה, וענין המלכות, פירושו ווויג, כמ"ש בענה"ק בסוד המלכות א' והסת"ב, והנה גם הראש הג' דאצילות שנק' או"א, הנה גם הוא נכתן באותם כ' בח"י כמו הראש דאי"א, כמ"ש בפמ"ס בענף ט"ז עש"ה.

וזה אמרו, כאשר או"א מסתכלים במצח של אי"א: כלומר שמדוויגים בבחי' הראש הא' שבהם דהיינו בבחי' גו"ע, שאו מקבלים דוגמתם מצח דאי"א ולמעלה, נמצא שיש בהם בח"י ראש ממש, כי הגו"ע הם עיקר הראש, להיות הסך שמשש שם מסתה למעלה, אבל כשסתכלים בהפנים של אי"א, כלומר שמדוויגים בבחי' אח"פ שבהם, שמקבלים דוגמתם מבחי' הפנים של אי"א, שהם אח"פ וראש הב', שאינו ראש גמור, משום שכבר מקבל האו"ח ממעלה למטה, ע"כ אומר הרב שאין ווויגים שלם ולא שלימים בקומתם, והוויג הוא בסוד הרכנת הראש וכו': דהיינו כדאמרן, שבחי' אח"פ כבר יצאו מבחי' ראש לבחינת גופא, כניל בענף הקודם ע"ש.

ענה ע"ג

דנה דברי הרב בענף זה עמוקים מה, ויתבאר כע"ה במקומו המתאים, גם יתר דברי הרב שבשער אי"א שלא נתפרשו יתבאר במקומם הראוי בע"ה, ואסדר כאן הי"ג תיקוני דיקנא: במקומותם, וישותיהם שבתורה, ושבסביבה, וביחס המקיפים עם הפנימיות, ע"פ המתבאר בדברי הרב בשער הוה ובדברינו, ואלו הם:

מזל עליון

כו נכללים שמונת התיקונים העליונים של הדיקנא, הנמשכים מע"ס דחכמה דאי"א שבראשו, מבינת דחכמה ולמטה, ונחלקים על ב' הויות: ע"ב, וס"ג, אשר ד' התיקונים הראשונים הי"ס ראש האי' דדיקנא, ובחי' גלגלתא ועינים שכו, שה"ס ד' אותיות דהו"ה דע"ב שבהריקנא, ואלו הם:

(מע"ס מקיפים דחכמה) (מע"ס פנימיות דבינה) מלכות, אל, מי אל כמוך, בינה: תיקון א': ל"א קוצי דשערי שבסער הזקן מתחת פאתי הראש מיסין ומשאל, עד הויות שבלחיים למטה ששם מתחיל הדיקנא להתרחב.

יסוד, רחום, נושא עון חסד: תיקון ב': שערות המסבכים לשפה עילאה: סימניה ומשאלה.

הוד, וחנון, ועובר על פשע, גבורה: תיקון ג': אורחא, שבאמצע השפה עילאה תחת החוטם הפנימי משערות.

נצה, אר"ך, לשארית נחלתו, ת"ת: תיקון ד': שערות שכולת הזקן התלויים על שפה תתאה באמצעה, ואין בה בח"י יסין ושאלה.

ע"כ הי"ס ד' אותיות הויה דע"ב, שה"ס גלגלתא ועינים דדיקנא, ואח"ו מתחילים ד' תיקונים השניים בסוד ד' אותיות הויה דס"ג, שה"ס אח"פ דדיקנא המכוננת ראש הב', שה"ס בינה וס"ג, והם המאירים להשלמת ד' תייד הראשונים על ט' תיקוני דיקנא דו"א, ת"ת

עין החיים שער או"א ענף עד

שער אבא ואמא

ענף עד

ונבאר ענין תיקון או"א הנתקן אחר תיקון אי"א. וגם הם ינקו תחילה מדרי בהמה בכריאה. ואח"כ עלו באצילות וינקו מדרי אדם. כמ"ש בעיה לזמן בענין ז"ל.

ונבאר עתה איך או"א מלבישין את אי"א כנ"ל. שכל כחי האצילות מלבישין זה את זה. הנה נת"ל. שא"א לקחו בינה דמיה. שהוא כחי' התנין דמיה. ועוד לקח אבא וית' דחכמה דבין. ואמא וית' דבינה דבין. כי ג"ר דחכמה דבין ודיר דבינה דבין. כבר אמרנו וביארנו שלקחם ע"י. אלא שנסתפק לנו כמה כחי' לקח מהם אם אורות דפנים או דאחורי. וכנ"ל בענין עתיק. ועד"ז נשאר לנו ספק גם באו"א כנ"ל. וא"כ נמצא כי מבחי' חכמה דבין לא לקח אבא אלא מספירת החסד שבה ולמטה. ואמא לא לקחה מבחי' בינה דבין אלא מספרי הגבורה שבה ולמטה. ובוה תבין מ"ש בוהרי. דאבא אחיד ותליא בחסד. ואמא אחיד ותליא בגבורה והבן זה היטב.

והנה נת"ל. כי גם אי"א כלול מוכר ונקבה בחד פרצוף הזכר ימין. והנקבה בקו שמאל. ולסבה זו כאשר באו או"א להלביש את אי"א. אבא הלביש את קו ימין דאי"א. ואמא את קו שמאלו כמ"ש. והענין הוא באופן זה. כי ב' כתרים דאו"א הלבישו את הגרון דאי"א. זה מימין וזה משמאל. ושאר הפרצוף של אבא ושל אמא הלבישו את אי"א מהגרון ולמטה עד הטבור של אי"א. אבא מימין ואמא משמאל. זה בורוע החסד וזה בורוע הגבורה. וגם זה פ"י שני כמ"ש לעיל שנוכר בוהרי. דאבא אחיד ותליא בחסד ואימא אחיד ותליא בגבורה.

וצריך שנפרט כחי' אלו. כי הלא נת"ל שאו"א נחלקים לד"פ והם: או"א וישויות. וצריך שנדע. איך ארבעתן מלבישין לא"א מן הגרון עד הטבור כנ"ל. ולכן צריך תחלה לתת סיבה. מי גרם לאו"א שילבישו לא"א באופן זה.

והטעם הוא. כחי' היסוד של עתיק המתלבש בתוך פנימית אי"א כנ"ל. וכמ"ש במקומו בענין ז"א. שלסבת היות כתוכו ב' יסודות דאו"א גרם שיצאו ממנו לחוץ כחי' יעקב ורחל ולאח המלבישין את ז"א. כן הענין בא"א. כי האורות החויג היוצאין מן היסוד דעתיק המתלבש תוך אי"א. הם הממשיכין ומלקטין ומאחזין האורות דאו"א. וכן הכלים שלהם. ומתקנים אותם שם. ומלבישים המכוס הרווא. ונעשו שם פרצופים גמורים.

והענין הוא כי היסוד של ע"י הוא יסוד דבורא. והוא צר וארוך ואינו רחב כמו היסוד דנוקבא. שהוא עמוק ורחב. ולכן אין בו מקום לסבול כתוכו החויג שלו. אמנם בתחלה. נכנסין ומתפשטין ויורדין מלמעלה הגבורות כתוכו. לפי שעטרא דגבורה הוא כמוח הד'. התחתון מכל הד'. מוחין. כנודע. לכן מוח התחתון יורד תחלה ומתפשט ונכנס ביסוד דעתיק.

וכאשר באים אח"כ החסדים. הם רוחין את הגבורות ומוציאין אותם לחוץ מן היסוד. דרך פיו לחוץ תוך גופא דאי"א. והגבורות. מחמת חשקן ותאותן להדבך בחסדים הזכרים. כדרך הנוקבא הנאמר בה ואל אישך תשוקתך. ולכן לא ירדו למטה בנופא דארץ להתפשט (בנוק) כניה. ע"ד הו"א. אמנם כאשר הם יוצאין מפי היסוד הם חורין ועולין סביבות היסוד דע"י מכחוק. ומקיפין ומסבבין אורו בסוד אור חוור נוהבא מתתא לעילא. וע"כ נמצאו מרחכרים החויג יחד: אלו מכפנים. ואלו מכחוק. וכבר נת"ל כי מכוס סיום היסוד דעתיק היה במקום החוה דאי"א. נמצא שהחויג הנ"ל הם עומדין כולם תוך אי"א ממקום החוה שלו ורמעלה.

וא"ת למה בוא. כשיוצאין תחלה הגבורות מתוך יסוד בינה. יורדין ברגע עד היסוד דאי"א. וככאן. הם עולים כנ"ל. וי"ל. כי הו"א נפרד מן הנוקבא בפרצופים חלוקים. והו"א נתקן ע"י החסדים. והנוקבא ע"י הגבורות. ולכן הם מוכרחים הגבורות לירד ליסוד דאי"א. שהוא מכון כנודע הדעת של הנוקבא. כדי שדרך שם יתפשטו אל הנוקבא להגדילה ולתקונה. אבל אי"א. הזכר והנוקבא שבו הנה הם מחוכרים בפרצוף אי"א. זה בקו ימין. וזה בקו שמאל. ולכן הגבורות שבו מרחכרים אל החסדים: אלו מכפנים. ואלו מכחוק כנ"ל.

גם

רצא

פנים מאירות

ת"ת. אפים. לא החזיק לעד אפוי. נצח:

תיקון ה': אורחא הסכב לשכולת הוקן הנ"ל מלמטה. הפניו משערות. ומנוון נגד האורחא שבאמצע שפה עילאה. והוא מאיר לתיקון ראשון דמ"י תי"ד דו"א. דהיינו לכצר הוקן שסתתת עאתי הראש דו"א. שנק' ארך.

גבורה. ורב חסד. כי חפץ חסד הוא. חוד:

תיקון ו': שערות המתחילים בוויית הלהיים שסתתת תיקון הא'. כב' הצדדים יסין ושפאל. שמשם מתחיל הדיוקנא להתרחב. ונמשך במרחבי הלהיים עד רישא דפומא מימין ומשמאל. והוא מאיר לתיקון כ"י דמ"י תי"ד דו"א. דהיינו לשערות שפה עילאה ושערות שפה תתא דו"א. ששניהם כלולים בו ביהר. שנק' אפים.

חסד. ואמת. ישוב ירחמנו. יסוד:

תיקון ד': שמתראים כ"י תפוחין הפנים. מימין ומשמאל. הפנויים משערות. והוא מאיר לתיקון ג' דמ"י תי"ד דו"א. דהיינו אורחא שבאמצע שפה עילאה דו"א מחתת החיטם. שנמצאים שם שערות קטנות. שנק' ורב חסד.

בינה. נוצר חסד. יכבוש עונותינו. מלכות:

יסוד דכתר תיקון ח': מול עליון: דהיינו שערות הארוכות התלויות סהלתיים ולמטה עד החוה. ככל שטחו של הדיוקנא הנראה לעינים בהשוואה אחת עד סבורא דלכא. והוא הנק' סול עליון. והוא כולל ג"כ ספירה העליונה דה' תי"ד תתאין היוצאים מכתר. בסוד הוי"ה דמ"ה. שה"ס מלכות דעליון שנעשה כתר לתחתון. והוא מאיר לתיקון ד' דמ"י תי"ד דו"א. דהיינו השערות שבוויית הלהיים. שסתתת מצד הדיוקנא דו"א. שמשם כבר מתחיל וקנו להתרחב. ונמשך מימין ומשמאל עד רישא דפומא דו"א. שנק' נושא עון.

ע"כ ה"ס ד' אותיות דהוי"ה דמ"ה. שה"ס ראש ה"ב דדיוקנא. ואח"כ מתחילים ד' תי"ד השלישיים בסוד ד' אותיות דהוי"ה דמ"ה. שה"ס אח"כ הוורדים ויוצאים לכר מראש דאי"א לבחי' גופא ולבחי' ראש הג'. בסוד כתר לאו"א.

ד' תיקונים דכתר

(מ"ע"ס המקיפים דכתר) (מ"ע"ס הפנימיים דכתר)

הוד. לאלפים. ותשליך במצולות ים כל הטאתם. גבורה:

תיקון ט': שערות קטנות שבין כ"י הסולות: נוצר חסד. ונקת. שפובלעים בהם. אסנם נראים בפ"ע. ולא נפקי דא מן דא. והוא מאיר לתיקון ה' דמ"י תיקוני דיוקנא דו"א. דהיינו דמסקי. שערי ואחתון תרין תפוחין דו"א מימין ומשמאל סוסקן כהאי ורדא סוסקא. שנקרא ופשע.

נצח. נושא עון. תתן אמת לעיניך. ת"ת:

תיקון י"ד: שערות הקצרות שמלמטה לסול תחתון. האתוויס למעלה מעט מהגרון דאי"א. ומתפנין על גרונא תחת דיוקנא. והוא מאיר לתיקון ו' דמ"י תיקוני דיוקנא דו"א. דהיינו חצי עובי דיוקנא דו"א הנגלה. כתר חוטי דשערי כסתרניה דדיוקנא. שהם אוכמין תקיפין. ותליין מסומא ולמטה עד למעלה פחותה. שנק' ונקרה.

ת"ת. ופשע. חסד לאברהם. נצח:

תיקון י"א: כלול בתיקון יוד הנ"ל דהיינו בשערות הקצרות תחת דיוקנא דמחפייא על גרונא כנ"ל. אלא רק בכחי' היותם בהשוואה ולא נפקי דא מן דא אלא תליין בשיקולא דדא.

והוא מאיר לתיקון ז' דמ"י תי"ד דו"א. דהיינו הסה דו"א דאתפני משערי סכל פטרין. ושזון סוסקין כורא אחפנון. ותיקון זה שליט על ו' תיקונים הראשונים דו"א. שהם פתקימיין ומתוחדרין בו. שנק' פוקד.

גבורה. וחטאה. אשר נשבעת לאבותינה. חוד:

תיקון י"ב: שהפה אתפני ודיקן משערות סכל פטרין. ונכאה מאן דנשיק מאינון נשיקין. ויאיין שערי סחור סחור ליה. כגין דלא אשתכח מרחותא ודא הוא פטרותא דכלא. דלא אשתכח לא לעילא ולא לתתא.

והוא

גם לסכה אחרת, כי החסדים באים מן מיה דעתיק, והגבורות מבין דעתיק. וגם שם הם מחוברים ונמשרים מיה עם בין כקשר אמיץ, כנ"ל.

והנה גם החסדים יוצאין אח"כ מפי יסוד ולחוקי, ומתגלין תוך א"א להגדילו, ע"ד הנ"ל בוי"א, והם מוצאין את הגבורות שהם מקיפין ומסבבין את היסוד דעתיק: חצייים כימינו, שהם ב' גבורות וחצי, וחצייים משמאלו ב' גבורות וחצי אחרים, ואז, הגבורות ממשיכות אותן ומעלין אותן למעלה, ואז החסדים רוצים לעמוד מבחוץ בימין היסוד, לפי ששם הוא בחי' מיה שביסוד, אשר החסדים הם ממנו כנודע, אז הם דוחין את הגבורות העומדות כימין, ואז הולכין הגבורות אל השמאל, והנה אין מקום להכיל מהחזה ולמעלה כל הי"ח והי"ג, ואז: אלו הב' גבורות וחצי שהיו כימין שהם יותר מעולים, עומדין בקו שמאלי למעלה מהחזה, וב' גבורות וחצי האחרים שהיו בשמאל ירדו למטה מהחזה בצד שמאל עצמו.

ונמצאות עתה כל ההי"ג כולם, מתפשטות בקו שמאלי למעלה למטה: ב' וחצי למעלה כנגד יסוד הסתומה, וב' וחצי למטה כנגד גילוי היסוד, וער"ו החסדים מתפשטין בקו ימינו: ב' וחצי למעלה במקום הסתום, וב' וחצי במקום הגלוי, ונמצא עתה היות כאן ד' בחי', ולכן גרמו להוציא מכנגדן ד' פרצופים, והם: החסדים העליונים הוציאו פרצוף אבא בימין למעלה, והגבורות העליונים, הוציאו פרצוף אמא בשמאל למעלה, וכן למטה: החסדים שכימין, הוציאו פרצוף יש"ם, והגבורות התחתונים, הוציאו משמאל את פרצוף התבונה.

ונמצא, כי היות ב' בחי': גלוי, וסתום, בחסדים, גרם התחלקות החכמה לב' פרצופים כימין, והיות ב' בחי': גלוי וסתום בגבורות, גרם התחלקות הבינה לב' פרצופים בשמאל, וזה מה שנלע"ד ששמעתי ממורי ולד"ה ברחלה.

ואח"כ אמר לי מורי וזה"ה כי כמה שכתבת למעלה שהחסדים יוצאין לחוץ מיסוד דעתיק, שאין הענין כן, אלא כך הוא הענין, כי ב' חסדים וחצי נשארו סתומים בתוך היסוד דעתיק, וב' חסדים וחצי האחרים ירדו בגלוי למטה מזה היסוד, משא"כ בגבורות, שכולם הם עומדים מגולות לחוץ מצד השמאל, (נ"א וב' גבורות וחצי כנגד הסתום וב' גבורות וחצי) ירדו בגלוי למטה מזה היסוד.

ענף ע"ה

ועתה צריך לידע, שא"כ כמה יחלקו הד' פרצופים, אחר שהכל בגלוי, אבל הענין הוא, כי אינם כן, רק בחי' ראשונים שבאו בעת שנתכנו או"א, וגם להגדיל את א"א, וער"ו היתה הגדרתו ותיקונו בפעם ראשונה כשנתקן עולם אצילות, אמנם משם ואילך, שכבר נתכנו א"א ואו"א עילאין אלו, בהחי' הראשונים, הנה כאשר מודוונ א"א בנוקבא, ומוריד חי' חדשים, או לצורך א"א או לצורך וו"י, אז אותן חי' אינן עומדין כסדר הנ"ל, שעולין למעלה כנ"ל, אמנם הם יורדין במרוצה למטה ממקומם.

רק שאלו החי' הראשונים שהם למעלה, תמיד הם מקבלים הארה מן החדשים הבאים אח"כ, כי וזו א"א ואו"א לא פסיק, ובפרט מה שהוא צריך לחיות העולמות, ותמיד נמשכין חי' חדשים, או: חי' ראשונים שהם למעלה, הם מקבלין הארה מן החדשים, דרך מסך היסוד בסיתום גמור, והגבורות והחסדים אשר הם למטה, מקבלין הארה מן החדשות בגילוי גמור, וסיבה זו, הוא מה שגורם אל התחלקות ד' פרצופין, להיות שינוי הברל בין התחתונים אל עליונים.

נמצא עתה: כי אבא ואמא מתחילין להרכיש את אריך אנפין מן הגרון שבו, עד סיום היסוד דעתיק שבתוכו, שהוא עד סיום שליש עליון דתפארת דאריך אנפין, והוא עד החזה שלו, ואבא מרכיש הימין, ואמא מרכיש השמאל, ואח"כ באים יש"ם ותבונה גם הם, ומרכישין את א"א מהחזה הנ"ל עד טבור של א"א, שהוא יותר למטה מעט מן חצי ת"ת שלו: יש"ם כימין, ותבונה משמאל, ואלו הד', פרצופין, הן מרכישין לא"א מן הגרון עד הטבור כנ"ל, מכל צדדיו וסביבותיו: ימין ושמאל, אחור ופנים.

וכבר נודע מ"ש בענין לאה ורחל בהיותן עומדין כאחורי ו"א, שאו העמכיים של לאה נכנסין תוך ראש רחל העומדת תחתיה, וכן הענין

והוא סאיר לתיקון ח' דט' תי"ד דו"א, דהיינו השערות הקטנות שמתחת הדיקנא, שיורדין על הגרון וסחפיין על העורף דלא אחתו, ובזמנא דאנה קרבא אתהוי כדי לאחזאה גבורתא, ואלף עלמין אתאחרין סנייה בסו"ה אלף המגן תלוי עליו וכו' שנקרא על שלשים.

מול תחתון

חסד, ונכה, מימי קדם, יסוד: תיקון י"ג: מול תחתון הכולל לד' תיקונים תתאין דדיקנא, דהיינו שערות הארוכות דתתאין עד טבורא בסוד שטח התחתון של הדיקנא שמול העליון שוכב עליו ומכסהו, ולא אחתוין סאנפי תקרובא דבוספא, בר אינון תפוחין שפירן חיורין, בהאי מולא דכולא נגדין י"ג נהרות דאפרסמונא דביא, כלהו סתכספין לסוקף רישא לקבליה, סנייה תליין כל אינון דבו"א וכל גנוין עילאין ותתאין גניזין ביה, ואיהו מולא דמתולי סנייה כולא.

והוא סאיר לתיקון ט' מ"ט תי"ד דו"א, דהיינו שערות ארוכות וקצרות דאתסשנן כהשוואה מתחת שטח העליון דדיקנא דו"א, באלין אשתכח גבור ותקיף משום דכלהו שיערי אתסשנן כתר אינון דתליין, ונמצאים כולם, בהשוואה אחת, שנק' ועל רבעים.

נשלם שער א"א

שער אבא ואמא

ענף ע"ג

ונבאר ענין תיקון או"א וכו' סודי בהמה וכו' כבר נתבאר זה בפס"א דף רנ"ט ד"ה ואלו כי ענין יציאת הפרצוף משרש א"ק, הוא דרך פה דעליון, שכ"כ דא"ק ירד לבחי' טבור, ובס"ה החדש ירד לבחי' סיומא דרגליון שעומדים ע"ג הפרגוד שמבין אצילות לבריאה, וע"כ סוכרתים כלהו פרצופי דאצילות לצאת דרך הפרגוד ולמטה, כי שם הוא בחי' פה דא"ק, עש"ה כשעמו וניסוק, גם נתבאר שם ההבחן שמבין דרי בהמה לרדי אדם, ואין להאריך כאן.

היסוד של עתיק המתלבש בתוך פנימיות וכו' הם הסמשיכין ומלקטין ומאחיזין האורות דאו"א וכו', כבר נתבאר, שחג"ת דעתיק מתלבשים כג"ר דא"א, ונה"י דעתיק כז"ת דא"א, גם ירעת שהתפ"כ דעליון נעשה התפ"א אצל התחתון, כנ"ל ענף ט' אות ב', וכן התפשטות ג' דעליון דהיינו בחי' מסך הסמיים להפרצוף דעליון נמצא שנעשה סוד התפ"כ אצל התחתון כחזהו, שחזהו ולמעלה מוציא בחי' ט"ר דגופא שנק' חג"ת, וסחזה ולמטה בחי' ע"ס דסיומא שנק' נה"י, ונמצא שהתפ"כ הוה דא"א, נעשה התפ"א וזה דראש לאו"א.

וזה אסרו, כי האורות החי' היוצאים מן היסוד דעתיק המתלבש תוך א"א הם הסמשיכין ומלקטין ומאחיזין האורות דאו"א, כי תחילת פרצופים דאו"א נעשים מאורות דחג"ת דא"א, והיינו בבחי' נפש רוח לבר, כי החזה דא"א נעשה לפה דראשייהו דאו"א כנ"ל, וע"כ מהאורות היוצאים סחזה ולמעלה נעשים או"א עילאין, כסוד אור דרוח וסוד הראש, ומהאורות היורדים סחזה ולמטה נעשים ישמיות, כסוד אור הנפש וסוד הגוף, אמנם הארת נשמה דאו"א, הנה מקבלים סהדיקנא דא"א כמ"ש במקומו בע"ה.

היסוד של ע"י הוא יסוד דבורא והוא צר וארוך וכו' אין בו מקום לסבול בתוכו החו"ג שלו וכו', ותשכיל זה משרשם בס"ה וב"ן דא"ק שה"ם הנקודים, כמ"ש בפס"ס בשער התיקון אות ג', אשר פה דראש דב"ן דא"ק שהם ג"ר דנקודים מסתיים עד סיום ת"ת דס"ג דא"ק, דהיינו סיומא דגופא דס"ג דא"ק, ששם ה"ס היסוד דס"ג הוה, ותופש כל המקום שמתכור עד סיומא דגופא, וז"ס המרומו בכ"ס שסוד בגוף קצר ורחב, שלצד היותו בחי' ראש וג"ר דנקודים ובחי' התפשטות דגופא דס"ג, עצמו, ע"כ הוא רחב, ויש מקום בתוכו לסבול האורות, כי הג"ר דנקודים היו מתוקנים במקצת גם מתחילת אצילותם, כמ"ש שם, אמנם הוא קצר, כי האורות דג"ר הללו לא יכלו להתפשט לסיומא דגופא ולמטה לז"ת דנקודים, כי מטעם חסרון אח"ס שכראש הא' דב"ן שסחזה עד הטבור, לא היה שם אלא אור הנקבה המקבלת ואינה משפעת כמ"ש שם, משא"כ פרצוף הפנימי דנקודים, הנק' מיה דא"ק, שהוא נמשך ועולה על אח"ס דעליון, אשר ע"כ יצא בו ב' סדרות, גלגלתא וע"כ, וגזע דע"כ, מלבישים על אח"ס דגלגלתא עד סיומא דגופא דס"ג, ואח"ס דע"כ יצאו לבר סגופא דס"ג למקום ז"ת דנקודים שה"ס יסוד דבורא שנמצא לבר סגופא, כמ"ש שם באריכות עש"ה, וז"ס הנרסו בכ"ס, שסוד דבורא צר וארוך, כי להיותו לבר סגופא דס"ג והוא בחי' אח"ס חיצונים דע"כ כנ"ל, ע"כ הוא צר, כלומר שאינו מתוקן באופן שיוכל לסבול בתוכו האורות, משום שכבר יצא אפי' מבחי' תיקון ראש דנקודים, וגזע שאור העינים כבר נסתים כפה דראש, ולא נתפשט מהאור ההוא לבר סראש דנקודים כלום, ע"כ אין כחו יפה שיוכל לסבול בתוכו האורות.

ובל זה הוא כשאנו מכחינים אותו בלפי עצמו, אמנם בשעה שהוא מתחבר לפרצוף

הענין בכאן. שעמבויים של רגלי הבינה נכנסין תוך ראש תבונה. משאיכ באבא וישיש העומד תחתיו.

וטעם הדבר הוא. לפי שהגבורות יצאו תחלה מהיסוד ונתגלו ואח"כ יצאו החסדים. ואז הוא הגילוי בשוה לכל הגבורות. ולכן נתקשרו הגבורות קשר אמיץ. העליונים עם התחתונים. ולכן אעיפ שאח"כ נחלקו לבי פרצופים. נשאר ביניהן קשר אמיץ וחזק ע"י עקביים הנ"ל. אשר על ידם מתקשרים הבינה עם תבונה. וזהו מ"ש בגמ'. לא נצרכה אלא למקום החתך. והוא בחי' מקום ההפסק וההבדל והיתדות שיש בין רגלי בינה אל ראש תבונה. כאשר נחתכו הגבורות לחצאין כנ"ל. ואותו אור שהיה במקום החתך הנ"ל. נכנס בסוד בחי' העקביים בתוך ראש תבונה. ובחי' אור הזה לקחה הבינה לחלקה יותר על חלק התבונה.

והנה תבין עתה. למה הבינה נקראת אשרת חיל עטרת בעלה. והטעם הוא. כי היא נעשית מבחי' גבורות אשר הם מגולות כולם בגלוי. יותר מן החסדים. כנ"ל. אבל אבא שהוא מן החסדים. שאינם כיכ בגלוי. אמרו עליו בווהר. וע"ד אבא ממיר וגניו יתיר. והבן זה. עוד סבה אחרת. כי הגבורות יצאו ונתגלו תחלה מרם החסדים ואז קבלו הארה גדולה בתחלה בהיותן מגולים. אשר ז"ס הפסוק טובה תוכחת מגולה מאהבה מסותרת. כי יותר טובים ומאירין הגבורות הנקראים תוכחת. להיותן מגולין. יותר מהחסדים הנקראים אהבה. לסבת היותן נסתרים ומכוסים.

ולכן נקראת בינה עטרת בעלה כנ"ל. כי משרויה. לע"י צדיקים יושבים ועטרותיהן כראשיהם היא הבינה הנקרא לעיל ועמא דאתי. לכן בזמן ממשלתם שהוא עוה"ב (לעתי"ל) אז החסדים הזכרים הנקראו צדיקים יושבין. ועטרותיהם. שהם הגבורות בחי' הנקבה. בסוד עטרת בעלה. עטרות כראשיהם. גדולים מהם.

גם כזה תבין. מ"ש בווהר. על פסוק מי ימלא גבורות ה'. כי בינה נקרא גבורות. בסוד ואם בגבורות שמונים שנה. וכן אמרו בווהר כי הבינה דינין מתערין מינה. כנוצר פ' אחרי מות ופ' ויקרא. וכן בהרבה מקומות. והטעם הוא. לפי שכולה אינה נעשית ונבנית אלא מגבורות לבדם. משאיכ ברחל ולא. שאעיפ שדם נקראים נקבות. יש בהם גיב חסדים. וזכור הקדמה זו. גם ז"ס הפסוק. אני בינה די נכורה. כי היא לומחת הגבורה דבין דא"א. ומשם נבנית.

והנה עתה יש מקום שאלה. והוא. כי אם הטעם של מעלת הבינה על החכמה הוא גילוי הגבורות. ואם כן היה מהראוי שיהיו ישיש ותבונה עם היותן תחתונים. גדולים במעלה על או"א. לפי שהתחתונים הם בגלוי. והעליונים הם במקום הסתום. אבל הענין כך הוא. כי הנה אם כאשר יצאו הגבורות תחילה. והיו מתפשטין ויורדין תכף למטה במקום הגלוי. אז ודאי שהיו מאירין למטה במקום הגלוי. והיו יותר גדולים תחתונים מן העליונים. אמנם אפילו הגבורות התחתונים. עלו למעלה במקום בינה עליונים והאירו שם עיקר הארתן. ונצטרף עם האור העליון. ואז היו העליונים יותר מעולים וגבוהים מהתחתונים של מטה.

גם ט"א. כי המחצית של הגבורות והחסדים העליונים. כל בחי' נתינתן. לאו"א. אבל מחצית התחתונים. שמהם נעשו ישיש ותבונה. אין כל הארתן ניתנת להם לבדם. כי גם הם צריכות להתפשט ולתת הארה לשאר התפשטות הגוף מטבורו ולמטה. להירכים והיסוד דא"א. וגם הם צריכים להאיר אל ז"ן המלבישים את א"א מהמבור ולמטה. ונמצא שלא נשאר מהארצן אל ישיש ותבונה רק הארה מועטת. ובה נמצא שאו"א גדולים ומעולים מהם.

ענף ע"ז

ונבאר עתה קצת חילוקים שיש בין א"א אל ז"א. עם שכבר ביארנו לעיל קצת שינויים אחרים. כי הנה הז"א. החסדים מתפשטים בכל גופו. והגבורות נרתנו כולם לנוקבא. משאיכ כאן. והטיים הוא. לפי ששם הזכר והנקבה הם פרצופים נפרדין. לכן הזכר לוקח החסדים והנוקבא לומחת הגבורות. אמנם בא"א. שהזכר ונקבה שבו פרצוף א' אלא שזה עומד בצד ימין וזה בשמאל. לכן גיב מהפשטין עדין: החסדים בקו ימין. אשר שם הזכר. והגבורות בשמאל אשר שם הנקבה.

עוד יש חילוק אחר. כי בא"א יוצאין ד' פרצופין מבחינת יסוד אחד

לפרצוף תחתון. והיינו ע"ד הנ"ל כשמלכש יבחינת דא"א. נמצא שנעשה שם לבחי' התפ"ב. כנ"ל כדיבור הקודם. שסוף המסיים דעליון מתהפך להיות בחי' מסך ההתפ"ב אצל התחתון. בסוד חוה דא"א כנ"ל. וראוי ע"כ לוונג דאור העליון. וזהו הסכנה ארוך כלומר. דאעיפ שאינו ראוי לקבלה. שה"ס צר כנ"ל. מ"מ הוא. ראוי להשפעה בהיותו מתארך לבחי' התפ"ב אצל התחתון. והבן.

לכן מוח התחתון יורד וכו' החו"ג יחד. אלו מבפנים ואלו מבחוץ. וכו' וא"ת למה בז"א וכו': פ"י. כי כבר נתבאר בענף הקודם. ההבין מבין גיב דא"א המלבישין לבחי' דעתיק. שמשום גניו דנהי דאחור היה מוכרח הדעת דרדל"א להתלבש בפוחא דאוריא. בסוד נשמה וגיב דא"א בחיקון קוין. אמנם כמ"ס צצמו אין הדעת דרדל"א יכול להתגלות להיותו בחי' ע"כ. שהבינה דעיב לא נתחברה לרדל"א. שה"ס ביטול הוונג דא"א הפנימיים כמ"ש בפס"א דף רע"ח ד"ה ג"ס עש"ה. אמנם הארת ט"ס מתגלה כדיקנא דא"א. ובסוד הוונג דבי המולות נמשך בחי' גיב ותיקון קוין משם לבחי' דא"א. ולאוי"א. כמ"ש בפס"א. דף רפ"ח ד"ה זגס. כאופן שכראש דא"א. אין בו תיקון קוין. אלא הכתיב שלו עומדים בקו אחד זה למטה מזה. ועכ"ז בגופו של א"א. יש שם תיקון קוין. והגיב שלו מתוקנים בגי' קוין ישיש. וכן או"א מלבושי החג"ת אלו. גיב נמצאים בחיקון קוין. עש"ה.

ונתבאר בדברי הרב דף רע"ב שחמד דעתיק מלכש בגלגלתא דא"א. וגבורה דעתיק מלכש כמ"ס דא"א. ודע. שחמד דעתיק חוה המלכש בגלגלתא דא"א. הוא השורש לכל החסדים שפרצופי אצילות. וז"ס הספך של ה"ת וה"ג האמורים בפרצופי אצילות. כי נתבאר אשר בגלגלתא דא"א. לא התלבש דעת דרדל"א. שה"ס הנשמה וגיב דא"א. להיותו בחי' ע"כ כנ"ל בפס"א דף רע"ח ד"ה זגס. וע"כ אין שם אלא ה' ספירות חג"ת נ"ה לב"ד. כי חסד גיב. וחסד בחי' קו אמצעי דנתיי שה"ס יסוד ומלכות. כמ"ש שם. וע"כ נבחינים מספר החסדים הנמשכים שחמד דעתיק דרך הגלגלתא כמספר ה"ת שחג"ת נ"ה לב"ד. כמבואר.

אמנם הגבורות. שהם נמשכים כמ"ס. ששם מלכש גבורה דעתיק. הנה נתבאר שהארחת יוצא לחוץ בסוד המולין. שבה משוגים הארת נשמה מוחא דאוריא. וגם תיקון קוין כנ"ל. הרי"המה באמת ה' ספירות שמכונה ולמטה. אמנם להיותם נמשכים יחד עם ה' חסדים דגלגלתא. ע"כ מכונים הגבורות גיב בשם ה' גבורות. וזכור זה כי הוא מפתח מקורי. למחין דא"א וז"נ.

ובזה תבין שחתי"קו שמאל דא"א חשוב יותר מקו ימין. וכן ה"ת וה"ג היוצאים מפי יסוד דעתיק המלכש חוה דא"א כנ"ל. נמצאים גיב הגבורות חשובים יותר מהחסדים. משום שה"ס גיב ונשמה. כנ"ל. שנמשך להם סוד דעתיק שפוחא דאוריא. מש"כ ה' חסדים. להיותם נמשכים מבחי' הגלגלתא שה"ס ע"כ. שהק"י בחומר גיב כנ"ל. וע"כ המה נרועים מהגבורות. כמבואר.

גם נתבאר כדיבור הקודם שחתי"קו יסוד דעתיק מתהפך להיות לבחי' הסתכלות ב' אצל א"א. שנק' חוה. וחוה הוה. מתהפך להיות לבחי' הסת"א אצל או"א. שנקרא פה דראשייהו. כאופן. שחווה ולמעלה יוצאים ע"ס דק"אש דאוי"א. ומחווה ולמטה בחי' ת"ס דגופייהו דאוי"א. עש"ה.

וזה אמר. לכן מוח התחתון יורד תחילה ומתפשט. ונכנס ביסוד דעתיק. והיינו כדאמרן. שחתי"ק גיב כלול בעיקר בעטרא דגבורה. הנמשך סוד דרדל"א. בסוד ה"ג כדרך הנ"ל. עד שמגיע לבחי' ראשייהו דאוי"א. וע"כ הנה מתפשט תחלה לחסדים. להיותו חשוב יותר מהם כנ"ל. ולא כמו בווער אנפין שהחסדים יוצאים תחילה. כי שם שאני. שהרי גם ה"ג אינם כלולים מני. וע"כ החסדים וראי מעולים יותר מהם. ולכן החסדים יוצאים תחילה מפי יסוד אמא. מש"כ כאן בחו"ג דיסוד דעתיק. נמצאים הגבורות שמעולים יותר. כאמור.

וזה אמר. וכאשר באים אח"כ החסדים הם דוחין את הגבורות ומוציאים אותם לחוץ מן היסוד וכו': כי כבר נתבאר. שהגבורות יותר מעולים מהחסדים. משום שכלולים מני. אמנם נודע. שאין הגיב האלו הנמשכים סוד דעתיק יכולים להתלבש בפרצוף ע"כ. אלא רק בפרצוף ס"ג. כנ"ל בפס"א דף רע"ג ד"ה ג"ס. ולמ"כ יש להבחין ב' מצבים בחו"ג אלו. המתגלים ביסוד דעתיק בחוה דא"א. מצב הא'. בהיותו משפיע בסוד חוה דא"א גופו. בסוד התהפכותו להסת"ב דא"א כנ"ל. אשר או נעשה הוונג בכלים דעיב. ובמצב הזה אין הגבורות יכולות לגלות בחי' הגיב שבהם. כי בכלים דעיב אין הגיב יכולים להתגלות. כמ"ש שם בפס"א הנ"ל. ועכ"ז עדיין יש מעלה בהגבורות יותר מבהחסדים. והיינו בבחי' תיקון קוין. כי משום שהק"י נמשכים מוחא דאוריא כנ"ל. ע"כ יש בהם גיב תיקון קוין דוגמתו. משאיכ החסדים שנמשכים מגלגלתא דא"א שאין בו תיקון קוים כנ"ל. ע"כ גם המה בבחי' קו אחד זה למטה מזה. וזה אמר. וכאשר באים אח"כ החסדים. פ"י. כאשר נעשה הוונג במסך דיסוד עתיק בכת חוה דא"א בסוד הסתיב. שאז מתגלה ע"י הוונג היה חסדים וגבורות מבי הראשים. דא"א גלגלתא ואוריא. כנ"ל. נבחי' או. שהחסדים נשארים ביסוד דעתיק כלומר בבחי' קו אחד זה למטה מזה. כי להיותם נמשכים מגלגלתא דא"א ע"כ אין בהם תיקון קוין. אמנם הגבורות יוצאים משם לבחי' ימין ושמאל מסביב היסוד דעתיק. כלומר

אחד בלבד שכתובו. שהוא היסוד דעתיק כניל. ושם בויא מב' יסודות שיש בתוכו. שהם: יסוד דאבא. ויסוד דאמא. כנודע. אין יוצאין רק ד' פרצופים לכו. שהם: יעקב. ודור המדבר. ולאח ורחל. כמבואר במקומו.

והענין הוא. כי גם בעתיק יש ב' בחי'. שהם זכר ונקבה. כנודע אצלנו. אלא שהם מחוברים יחד כניל. ולסבת התחברותם. גרם שינוי אחר מכאן אל הויא. כי בכאן. אפי' הנקבות שהם בינה ותבונה. יוצאין דרך הפנים דא"א. אבל לא כאחור. משאיכ בויא. שלאח ורחל הם באחור זיא. כניל.

עוד יש חילוק אחר והוא. כי בויא יצאו ב' נקבות. שהם לאח ורחל: אחת נגד מקום המנולה למטה מיסוד. ואחת כנגד מקום המכוסה. כמו שהם כאן: בינה ותבונה. אבל כיעקב ודור המדבר. אינם יוצאין שניהם אלא למטה במקום הגלוי.

והטעם הוא. לפי ששם בויא יש למעלה במקום המכוסה ב' מסכים. שהם: מחיצות יסוד דאבא. ויסוד דאמא המלביש ליסוד אבא. כנודע. והנה יעקב ודור המדבר. שתייהן יוצאין מן יסוד דאבא שמתעלה תוך יסוד דאמא. ואין להם כח לצאת לחוץ שם למעלה אבל למטה במקום המנולה שאין שם מסך דיסוד דאמא רק מסך דאבא לכו יכולין לצאת שם. משאיכ בלאה. שהוא מיסוד אמא. ואפילו למעלה אין ליה אלא מסך אחד. לכן יצאתה אפילו במקום עליון המכוסה. אבל כאן בא"א. אין בו רק יסוד אחד לכו דעתיק. ואפילו למעלה לא יש רק מסך א' בלבד. ולכן יכול לצאת שם פרצוף אחד: למעלה במקום הסתום. ופרצוף אחד למטה במקום הגלוי.

וצריך שתדע ענין אחד. והוא כולל בכל בחי' הפרצופים. והענין. כי בא"א באמצע גופו. יש חד פרסא ומסך מבדיל בין חצי העליונה לחצי התחתונה. כנראה בחוש הראות ומבשרי אחזה אלוה איך יש קרום א' מחיצה המפסקת בין איברי הנשמה (הנשימה) שהם הריאה והלב. ובין איברים התחתונים שהם כבד ובני מעיים כנודע. והנה זה הפרסא אינו ביושר. רק כי כאשר מתחלת מצד הפנים היא מתחלת מרחת החזה ממש. וכשמרחבת ומתפשטת עד האחור היא עומדת (נמוכה עד) כנגד מקום הטבור. כנראה בחוש הראות בחוש הטבע. וזהו נקרא יותרת הכבד. קרוםא דפסיק נו מעוי דבין כנוכר בוורה פ' בראשית ע"פ יהי רקיע בתוך המים.

והנה או"א עומדין בבי הצדדין דא"א: זה בימין. וזה בשמאל. ועומדין פניהם איש אל אחיו פבי. והנה בחוש הראות אנו רואין. שמקום חיבור ב' בחי' הכטן והכרם שר שניהן כולט ויוצא לחוץ משאר הגוף. ושם במקום סיום הכרם של או"א. שם כנגד מקום זה בא"א מתחיל הקרום הניל להתפשט עד אחוריו. וכאשר הולך ומתפשט ונמשך זה לאחוריו א"א. שם הוא הירכים של או"א. שהם יותר ארוכים מן הכרם שלהם. ויורדין ונמשכין למטה עד מקום הטבור של או"א. ושם מסתיימין אורך התפשטות ירכין דאו"א. וגם הקרום עד שם מתפשטת באחור והולך ונשפע ויורד. עד שנמצא נמר התפשטותו באחור נמוך מנגד מקום הטבור. ודבר זה ניכר בחוש הראות. ואין להאריך.

(מ"ב) אבא אין לו אלא דעת חסדים דמיה לכו. ונחלקים לחי' וכן ישיש. וכן בינה ותבונה. כ"א מהם יש לו דעת ונבורה דבין לכו. ונחלקים לחסדים ונבורות. ואחר הוונג. מתערבין ונכנסין הנבורות דמיה ובין ביסוד דאמא. והחסדים דמיה ובין ביסוד אבא. נמצא: כי או"א לקח כל א' או חסדים דמיה ודבין או נבורות דמיה ודבין מודם הוונג. אבל זי' כל א' מהם נוטל חסדים דמיה ונבורות דבין. יען כי נתערבו ביסוד דאו"א כניל. ובוה יוכן. איך זעיר אנפין לקח בירורין דבין גיב עמו עם שהוא דכורא. ועיין איך זיא לוקח גיב בירורים דבין.

(מ"ב) אבא ואמא: זה מחסד ולמטה. וזה מנבורה ולמטה. נמצא: כי חני' דבינה. ונצח הוד יסוד דתבונה. כנוכר בסוד ליל פסח. אך גיר הם בעי'. ואבא. בירר משם בין זית דחכמה דבין. ואמא ביררה וית רכינה דבין. ושניהן או"א. לקחו בינה דמיה.

ואו"א נחלקו לדי' פרצופים. כי אבא נחלק לאבא וישיש. ואמא לכינה ותבונה. והנה המוחין שלהם נעשו עי' חני' דא"א אשר כתובם נהיי דעתיק. שהם מוחין דאו"א. ואו"א אבא וישיש עומדין זה תחת זה כמו ימין דא"א. כי שם החסדים דמיה תוך זכר דא"א. וכינה ותבונה זה

כוסר. שמתדרין בסוד תיקון קוין מימין ומשמאל. והיסוד מכרוע ביניהם כאמצע. וכבר נתבאר. שבחי' חוה דא"א מתהפך להיות הסת"א ופה דראשייהו דאו"א. והיינו עי' העלאת מ"ן מבחי' או"א. כנודע בענה"ק. והנה אז. נבחן מצב אחר בהח"ג הללו המתגלים עי' יסוד דעתיק בחוה דא"א שנעשה לפה דאו"א. משום שאו"א הי' ס"ג דאצילות. ומסילא הפה ראויים להתגלות הגיר מסותא דאו"א. ואו אותם הנבורות שהיו בצד ימין דא"א בקו התסד. נוח להם יותר לכו בצד שמאל. דהיינו בקו הגבורה הנמשך מסו"ם דרך הדיקנא. אשר שם מקבלים הארת הגיר דסותא דאו"א. כמיש לעיל כריה אמנם עשיה.

וזה אמרו. והנה גם החסדים יוצאים אח"כ וכו' ומתגלים תוך א"א להגדילו וכו': פ"י. שעי' עליית מין מבחי' או"א. או נעשה שם וווג יותר גדול כספך ההוא דיסוד דעתיק שבחוה דא"א. והוא משום שנעשה הוונג מבחי' או"א שהי' ס"ג דאצילות. כניל. שבוה מתגלה הגדלות בתוך א"א. כלומר. בחי' הנשמה וגי' מסותא דאו"א. כניל. ויש. ומתגלים תוך א"א להגדילו: כי אן נמשך בחי' הנשמה דא"א שכסותא דאו"א גם לתוך התגית דא"א. שהי' הגדלות דתגית האלו. והיינו באמצעות בנין הכלים דאו"א. כמבואר.

וזה אמרו. ונמצאים עתה כל ההיג כולם בקו שמאלי למעלה למטה: ב' וחצי למעלה כנגד היסוד הסתומות. וב' וחצי למטה כנגד גילוי היסוד. ועד"ו החסדים וכו'. ולכן גרמו להוציא סנגודן ד' פרצופין וכו'. כי היות ב' בחי' גלוי ותסום וכו' עכ"ל: פ"י. כי כבר נתבאר בפס"א לעיל בענפים הקודמים שגם הראש דאו"א כלפי עצמו נחלק גיב לבי חצאים: עיב. ס"ג. שסותא דא"א ולמעלה שהי' גי' ע"ב הי' עיב דאו"א וראש הא'. וסותא ולמטה שהי' אחי"פ הי' ראש הב' וס"ג דאו"א. ולפיכך נבחנו ב' הראשים האלו דאו"א. משש כפו ב' הראשים גלגלתא דאו"א שבא"א. דהיינו כמיש לעיל בפס"א דף רע"ח דיה גם. שכראש הא' דא"א שהי' גלגלתא. אין הנשמה דרדל"א יכולה להתגלות להיותה בחי' עיב. ועיב נתגלתה הנשמה רק בראש הב' שהוא סותא דאו"א. שהי' ס"ג עשיה. הנה עדין גם כאן בב' ראשים דאו"א. אין הגיר האלו הנמשכים דאו"א יכולים להתגלות באו"א עילאין שסותא ולמעלה. להיותם בחי' עיב וראש הא'. ואינם מתגלים וזולת כראש הב' שסותא דא"א ולמטה.

ולפיכך נבחנו ב' מקומו בחני' דא"א: מקום סתום. ומקום גלוי. כי סתוה דא"א ולמעלה. במקום מחציתם העליון דהי' והי'ג. שהי' או"א עילאין ובחי' עיב. סכונים מקום סתום. משום שהנשמה והגיר הנמשכים מסותא דאו"א סתומים שם. ואינם יכולים להתגלות. דהיינו סאותו הטעם האמור בפס"א הניל אצל הגלגלתא. עשיה. וסותו ולמטה. דהיינו כסחציתם התחתון דהי' והי'ג. שהי' ישויות ובחי' ס"ג נק' מקום הגלוי. משום שנשמה דאו"א מתגלית שם. כי שם מקומה להיותם בחי' ס"ג.

והנה מוצא. אשר בחי' פי היסוד דעתיק. הוא המתלק את ראש דאו"א לבי חצאים: שסמנו ולמעלה הי' ראש הא' ועיב. וסמנו ולמטה הי' ראש הב' וס"ג. ויש. כי היות ב' בחי' גלוי ותסום בחסדים גרם התחלקות החכמה לבי' פרצופין בימין: אבא עי'. ויש. והיות ב' בחי' גלוי ותסום בנבורות. גרם התחלקות הכינה לבי' פרצופין בשמאל: איסא עי'. וחבונה.

ואח"כ אמר לי מורי ולהי' וכו' כי ב' חסדים וחצי נשאר סתומים בתוך היסוד דעתיק וכו': ההבחן בין ב' שמועות הללו. כי עי' שמועה הא' אע"פ שלא נגלה הארת נשמה בחי'ג שפסי היסוד ולמעלה. מ"ם נגלה שם בחי' תיקון קוין גם בחסדים. דעיב אומר שם שגם החסדים יצאו מפי יסוד דעתיק ועמדו בקו ימין דא"א. אמנם בשמועה הב' אומר. שפסי היסוד ולמעלה. ששם בחי' עיב שאינו מקבל הארת נשמה דאו"א. הנה נמצא משום זה. שאינו מקבל אפי' הארת תיקון קוין דאו"א. כי רק הנבורות להיותם בעצמם נמשכים דאו"א. עיב יש בהם תיקון קוין אפי' במקום הסתום. משאיכ החסדים שעצמותם נמשך מגלגלתא דא"א ששם מלוכש חסד דעתיק. כניל. עיב אין מבחי' החסדים תיקון קוין כמו בראש דא"א גופי'. כמיש לעיל. אלא רק מפי יסוד ולמטה. ששם בחי' ס"ג ומקום גילוי דנשמה דאו"א. או מתקנים החסדים גיב מכת הנשמה הו' ומקבלים תיקון קוין והכן היטב. וזה אמרו. וב' חסדים וחצי נשאר סתומים בתוך היסוד דעתיק: שוה יורה לנו. שהמה מבחי' קו אחד זה למטה מזה. כמו שהיו במרם עליית מין דאו"א. ויש זבי' חסדים וחצי האחרים ירדו בגלוי למטה מזה היסוד. כלומר. שהמה קבלו תיקון קוין. משום שירדו למקום הגלוי דהארת נשמה מסותא דאו"א. להיותם כבר מבחי' ס"ג. כמבואר.

ענף ע"ה

ועתה צריך לידע וכו': כבר נתבאר זה היטב בענף הקודם. עשיה. וכן הענין ככאן שעקביים של רגלי הכינה נכנסין תוך ראש תבונה וזהו מ"ש בגמרא לא נצרכה אלא למקום החתך: כבר נתבאר בענף הקודם. שהמסך

זה תחת זה בקו שמאלי דא"א. כי שם נוקבא דא"א. שבתוכה גבורות דבין. והמוחין. נעשין ע"י זווג מול הח' דדיכונא דא"א עם מול הייג: זה זכר. וזה נקבה. ונעשין מוחין לאו"א. כניל. וכן בקונטרס החכמים ששמעו הם.

ומול הח' נותן לבדו הח' לאבא. ומול הייג נותן לבדו הייג לאמא. והנה מ"ה דאבא הוא לאבא. ובין דאבא לנוקבא דאבא הנק' בינה. בסוד הבן בחכמה. והוא י' שבשם. (ניא ויד שבויד) ומ"ה דאמא לישי'ם. ובין דאמא לתבונה. בסוד וחכם בכינה. והוא ה' שבשם. כזה: ה'. נמצא. כי אבא וישי'ם כולו מ"ה. ובינה ותבונה כונו בין. יען כי ב' אלו בימין דא"א כי שם החסדים דמ"ה. וב' אלו בשמאל דא"א ששם הגבורה דבין. ועיין במ"א. איך בינה דאבא. מזווג עם אמא. וכפי הנראה. כי בינה דאבא הוא ישי'ם. או אפשר שהוא בין דאבא עצמו.

(מהרחיו ול) נסתפק לי ענין או"א. שכל אחד מהם לוקח מ"ה ובין. ואח"כ נתחלקו כד' פרצופים: ספק. אם אבא וישי'ם הם זה מ"ה וזה בין דאבא. ובינה ותבונה הם מ"ה ובין דאמא. ובוה ניחא. שמזווג אבא עם בינה שהם מ"ה ומ"ה. וישי'ם ותבונה שהם בין ובין. גם בוה ניחא. כי אבא עצמו נחלק לב' : אבא וישי'ם. ואמא עצמה נתחלקת רב' : בינה ותבונה. או אם נאמרי. כי מ"ה ובין דמ"ה. הם או"א. ומ"ה ובין דבין הם ישי'ם ותבונה. שהם סוד הבן בחכמה וחכם בתבונה. ובוה ניחא. כי לעולם הזכרים ממ"ה לבד. והנקבות מבין רבד. כי לא מצינו זווג דמ"ה עם מ"ה. כי הזווג הוא לתקן המרכים דמ"ה עם בין ע"י מ"ה. וצ"ע.

והנה מקונטרס דא"ק משמע בהדיא. כי או"א לקחו בין שניהם בינה דמ"ה. אמנם מבין לקח אבא וית דחכמה דבין. ואמא לקחה וית בינה דבין. וכן ז"א לקח ויס דמ"ה. ויס דבין. חוץ מהכתרים דבין. ונוקבא לקחה מלכות דמ"ה ומלכות דבין. חוץ מהכתר דבין. וע"כ היו דכר ונוקבא נפרדים זה מזה. כי כ"א מהם יש בו מ"ה ובין. בין באבא. בין באמא. בין בז"א. ובין בנוקבא. אמנם בעתיק וא"א. הזכר והנוקבא שבכ"א משניהם. אינם נפרדין. רק זכר ונקבה בפרצוף א'. והטעם. כי זכר דעתיק לקח כתר דמ"ה לבד. והנוקבא לקחה: ה"ר דכתר דבין וג"ר דחכמה דבין וד"ר דבינה דבין וי' כתרים דוית דבין. וכיון שהזכר דעתיק אין בו רק מ"ה לבד. ונוקבא רק בין לבד. ע"כ אינו יכול להפרד. שאין כיום ותיקון לבין. אלא ע"י מ"ה החדש. אך אמא ונוקבא דו"א. יש בהם מ"ה ובין. ויכולים להפרד מהזכרים. וכן לסבה זו עצמה נקראים אמא ונוקבא דו"א. נוקבין ממש בפרצופים גמורים. כי אינו נקרא פרצוף אלא בשיתוף מ"ה ובין. ואמנם בעתיק וא"א אינו ניכר פרצוף נוקבא. כי אין בהם רק בין. והוא כי איא הזכר לוקח חכמה דמ"ה לבד. וצד הנוקבא שבו. לקחה ה"ת דכתר דבין בלבד. ודע. כי ג' ראשונות דחכמה דבין וד' ראשונות דבינה דבין שלקחם עתיק כניל. יש בהם ספיקות: א' אם לקח הפנים והאחור. ב' אם לקח האחור לבד. והפנים נשארו לאבא ואמא. (ע"כ).

מ"ק. כבר בארנו. כי מן יסוד דעתיק יוצא הבל. ונחלק לב' ראשים לאו"א. והנה ראשם דאו"א. מגיעין עד דיקנא דא"א. דבמולא אתכלילין. ולכן אין האורות שלהם צריכין לחזור בסוד אור חוזר ממטה למעלה דרך השערות. כמו ג"ר דא"א. ואמנם כוונתם לתת מוחין אל ביניהם וזין מחמת חשקם ואהבתם אל ביניהם. בסוד ושמים ר"א זכו בעיניו. כי ז"א שנקרא שמים. לא זכו בעיניהם של או"א. ותמיד נראה להם שעדיין צריך תיקון יותר. ולכן מתקנים אותם תמיד ומנחילין להם עטרות. שזים בורא שמים ונוטיהם. והאור שהיה ראוי לעלות וליצא דרך השערות. יורדין למטה להיות מוחין לזוין. לכן או"א הם חלקים בלי שערות. לא כמו א"א וז"א. כי השערות הם תכליתן לאור המקף כנודע. וכיון דאתכלילין במולא המקף אותן. אין להם צורך לשערות שלהם. לכן יורדין האורות ההם להיות מוחין לזוין. ונשארים הם חלקים בלי שערות. וסוד השערות. שהם לבחי' או"מ. הוא סוד ואתר עורי נכפי זאת. פירושי. כי השערות היוצאין מאחורי העור מבחוץ. הם בחינת המקיפים. וזהו נקפו.

שהסך דיסוד דעתיק הוא מתלבש באמצע הראש דאו"א. בסוד נקבי עינים. ויוצאים ע"ס דראש הא' כגזיע דאו"א. סתוה דא"א ולמעלה שנק' או"א עילאין ובחי' ע"ב דאו"א. ומטה דיסוד ולמטה יוצאים ע"ס דראש הב' באח"כ דאו"א שנק' ישמיות ובחי' ס"ג דאו"א. באופן שמסך דעתיק שנתהפך להיות בחי' הסת"א לאו"א. חתך והכדיל את הע"ס דראשיהו דאו"א. לב' חצאים עשיה.

גם נתבאר שם. שכתיו הגבורות מעולים יותר מהחסדים. להיותם נמשכים מסווא דאו"א האור במ"ס דרך הדיקנא. וע"כ המה בעצמותם בחי' ג"ר. משא"כ החסדים הנמשכים מגלגלתא המה מסקור-חסר ג"ר. אלא ע"י הזווג דיסוד עתיק כחזה דא"א. יכולים לקבל בחי' ג"ר רק מסך דיסוד דעתיק ולמטה במדרגת ישמיות. אבל מסך דיסוד ולמעלה נשארים חסרי ג"ר. משום שהאר"ת נשמה סתום שם. כמ"ש לעיל בשמועה הב'. ועפ"י יש הבחנה גדולה בין אבא עילאה לאמא עילאה. כי אבא עילאה להיותו מסקור חסר ג"ר כמו הגלגלתא דא"א. כמעט שאינו מקבל שום הארת נשמה להיותו במקום הסתום. אמנם אימא עילאה להיותה מסקורה מסוד הגבורות שיש להם ג"ר. דהיינו מסווא דאו"א. כניל. ע"כ ה"ר יש לה בחי' ג"ר בעצמותה אפילו בהיותה במקום הסתום. והבן זה היטב.

והטעם שהגלגלתא לא קיבלה בחי' נשמה מרדליא. אלא שדעת דרדליא-ה"ת צריך להגלות כמות מיוחד שבין-כתרא-למ"ס. נתבאר בפ"א לעיל. דף רע"ח ד"ה גם משום שהזווג דרדליא נעשה על מסך דמ"ג. שהאר"ת ס"ג אינה סועלת לע"ב. כי מסך דמ"ג הוא בחי' ובסך דע"ב הוא בחי' ג"ר עשיה.

ולפי' יש לשאול על מ"ש לעיל. שאמא עילאה דאע"פ שעומדת במקום הסתום מהאר"ת נשמה. דהיינו בראש הא' דאו"א. שה"ס ע"ב. מ"ס יש בה-כעצמה בחי' ג"ר. מטעם היותה מסקורה מבחי' גבורה דעתיק המתלבש במ"ס. בסוד קו שמאל-כתרי' דאו"א. כמ"ש בפ"א לעיל. ד"ה גם ע"ש. ויש אמנם לשאול. הרי כל שיעור קומה של כל פרצוף תלוי במסך המעקה-או"מ. ואם יש באמא עילאה בחי' נשמה מסווא דאו"א. איך צריכה להתחנן במסך דמ"ג. כניל. שמסך דע"ב אינו יכול לקבל הארת נשמה. וכיון שהיא נמצאת בראש הא' דאו"א. ששם מסך דע"ב. איך יוכל לקבל קומת נשמה.

וזהו שמשמענו הרב שעקביים דרגלי הבינה נכנסים תוך ראש תבונה: רצונו לומר. אשר בחי' מסך דאמא עילאה נמצא באמת למטה מעט פראש הא' דהיינו תוך בחי' גלגלתא דראש הב'. ששם אפשר להגלות מסך דמ"ג. ולא למעלה מזה כי כבר ידעת שאנו מבחינים בי בחי' בכל מסך. דמה שמשמש ממטה למעלה כלפי העליון הוא נכחן בשם פראש או בשם רקיע המכדיל. ומה שמשמש להשפיע ממעלה למטה הוא נכחן בשם גלגלתא לפרצוף תחתון. כמ"ש בפ"א דף רע"א ד"ה ובכ"ר עשיה. ובוה אנו מחלקים בין עקביים דאבא עילאה לבין עקביים דאמא עילאה. כי עקביים דאבא עילאה היותם שמשקורו הי' ע"ב. כי נמשך מחסד דעתיק שבגלגלתא דא"א. ע"כ עקביים שלו נמצאים בבחי' רקיע המכדיל בין ראש הא' לראש הב'. דהיינו בחלק המסך המשמש ממטה למעלה. אמנם עקביים דאמא עילאה היותם שמשקורה הי' ס"ג. להיותה נמשכת מסווא דאו"א. אי"כ אין המסך שלה בבחי' רקיע המכדיל בין ראש הא' לראש הב'. כי איננה בחי' ע"ב גמור. אלא ס"ג דע"ב. ולפיכך נבחת שעקביה עומדות בבחי' חלק התחתון שבמסך הנק' גלגלתא דתבונה. שה"ס ראש הב' וס"ג. באופן שאע"פ שה"ס ראש הא' וע"ב. מ"ס כלפי אבא עילאה נבחת כמו בחי' ס"ג דע"ב. ולא ע"ב גמור.

וזה אסוד אע"פ שאח"כ נתלקו לב' פרצופין נשאר ביניהם קשר אמיץ וחוק ע"י עקביים הנ"ל זכו: כלומר. שיש ביניהם השתוות ואינם נבדלים לגמרי. להיותם שניהם בחי' ס"ג. כמבואר. משא"כ אבא עילאה וישראל סכא המה נבדלים לגמרי זה מזה. ואין ביניהם שום קשר. כי מסך דאבא עילאה הי' מסך דבחי' ג"ר. כסוד רקיע המכדיל. בין אבא עילאה שבו משמש מסך דבחי' ג"ר. ובין ישראל סכא שבו משמש מסך דבחי' ב'. כמבואר.

והנה עתה יש מקום שאלה וכו' לפי שהתחתונים הם כגדלין והעליונים הם במקום הסתום וכו'. כ"כ לפי המבואר שכתיו ג"ר ונשמה דא"א. אינם מתגלים באו"א עילאין אלא בישמיות. אי"כ צריכים להיות הישמיות גבוהים וחשובים יותר מאבא ואמא. אבל הענין כך הוא ובג' אמנם הגבורות התחתונים עלו למעלה וכו'. והאירו שם עיקר הארתם וכו'. כמ"ש זה היטב בענין קו. שעיקר הארת המדרגה הוא בראש הא'. וראש הב' הוא בחי' תולדה ופרצוף תחתון המתפשט מראש הא'.

פנים מאירות

ענף ע"ח

דע כי כל שם מאלו הנזכר (בפרק ו') כולל כל י"ס שבאותה ספי', המשל בזה : כתר דאבא, הוא הויה פשוט, וחלק לייס דכתר ההוא : קוץ י הוא הכתר, י חכמה, ה' בינה, ו' ויקי, ה' מלכות, הרי י"ס שבכתר דאבא דפנים, וכן באחורים שהם, י"ה יהו יהויה והוא : י' כתר, י"ה חכמה ובינה, יהו חגית, יהויה נהימ, וכן בחכמה דאבא יש יו"ד היו וי"ו היו, ונחלקים כך : קוץ היו כתר, יו"ד חכמה, היו בינה וי"ו ויקי, היו מלכות, ואלו הם הפנים, וכן האחוריים : יו"ד כתר, יו"ד היו חוב, יו"ד היו חגית, יו"ד היו נהימ, ועדיו תמיש לכו"ס.

הנה בארנו היות ע"ב דיו"ד"ן בחכמה, וס"ג בכינה, ומיה בז"א, ובי"ן בנוקבא, אך דע, כי הגר שיש בכ"א מאלו, יש בהם סוד מ"ב אתון, פשוט, ומילוי, ומילוי דמילוי אשר אין בחי' אלו בחינת מספר וחשבון גני, רק חשבון אותיות לבה, ואין נקרא חשבון אלא סכום, כמה עולה כל אות, והבין זה, והנה ה' איתיות הפשוטים הם בכתר דאבא, ויו"ד אותיות דע"ב דיו"ד"ן בחכמה שבו, כי לעולם האותיות במלואן הם בחכמה, והבין זה, וכ"ח אותיות מילוי דמילוי דע"ב דיו"ד"ן הם בכינה שבו, כנודע כי הכינה נקי ג"כ כ"ח מ"ה, ואח"כ בי"ת שבו, גם הוא הויה א' לבה במילוי יודין, כולל כל ז"ת כ"י אותיות, והנה כתבנו בענין סדר המעלות השמות, כי יש בחי' כפי סדר מספר כמה אותיות הם, ואין זה נקרא חשבון, אמנם החשבון הוא, כמה סכום כל אות ואת בנימטריא, והנה הבחי' ההוא הנק' חשבון, לעולם הוא בבחי' המלכות בכ"י שתייה, ע"ד משל במלכות דאבא הגיל, יהיה חשבון הויה דיו"ד"ן, בבחי' הויה חשבון ע"ב, וכן במלכות דאימא הוא חשבון הויה דס"ג, ועדיו בכל שמות שבעולם, הנה חשבונם הוא במלכות שבאותו בחינה, וזכור הדומה זו, והנה הפנים ואחור דהיינו ע"ב קס"א העורין רגל דרפ"ק ותקמ"ד העולין השכיח הם בחי' המלכות דאי"א כי שם הוא בחי' החשבון כניל.

והנה החשבון כ"ח היתירים העודפים על ג"פ רגיל מחשבון תשכיח הגיל, הנה הם יו"ד ה' וגי' בחינת מן, דמילוי היו, והם ראשונים מן יו"ד היו וי"ו היו של בחי' הפנים, ואלו הם מעולים יותר משאר הבחי' שתחתיהם שהם גימטריא ד"פ (ג"פ) רגיל כניל, אמנם אלו הכ"ח מתלכשים בד' רגלים אלו, שהם סוד ד' רגלי הכסא הזה שהוא בא"י כניל, הנרמז פ' קדושים כרי"מ דף פ"ב, והכיח אלו הם הכסא עצמו, וכל זה בבחי' המלכות האלו דאי"א, והנה הרוכב על כסא הזה ומתלבש בו, הוא הכ"ח אותיות דמילוי המילוי דהויה של מילוי יודין, כי הם כ"ח אותיות, ואינם כ"ח אותיות בסוד החשבון כי אותי דחשבון הם אחורונים בבחי' המלכות, כניל.

ענף ע"ט

דע כי יש כמה מדרגות פנים ואחור, והם שמות פשוטים ומילואים לכן נכאר בחי' או"א ומהם תמיש אל השאר, והנה כתר דאבא הויה פשוט, וכן כתר דאימא אהיה פשוט, והו פנים שלהם ואמנם האחוריים שלהם, הם י' אותיות : י' יהו, יהויה, יהויה, אחורי כתר דאבא, א' איה, איה, אחורי כתר דאימא, וכל זה בט"ס הכתר דאי"א.

ואמנם המלכות של הכתר דאבא, הוא בחי' חשבון, ריל חשבון ד' אותיות הויה פשוטה, שהוא כ"ו, ומלכות דכתר דאימא, חשבון אהיה פשוט, שהוא כ"א, ואלו הם הפנים של הכי' בחי' המלכות הגיל, והאחוריים שלהם הם אלו : אחוריים מלכות כתר דאבא, הוא חשבון י' אותיות פשוטים דאחוריים שלו, והם ע"ב, ואחורי מלכות דכתר דאימא, הם חשבון י' אותיות דאחוריים דאהיה שהוא מ"ד.

והנה החכמה דאבא ט"ס שלו הראשונים דפנים, הם י' אותיות המילוי כזה : יו"ד, היו, וי"ו, היו, וט' ראשונות דחכמה דאימא, הפנים שלהם הם י' אותיות מילוי אהיה כזה : א"ל"ף, היו, יו"ד, היו, והאחוריים הם אלו כ"ו אותיות המילוי, והם : יו"ד, היו, יו"ד, היו וי"ו, יו"ד, היו וי"ו, היו, הם אחוריים חכמה דאימא, וכ"ו אותיות : א"ל"ף, היו, א"ל"ף, היו יו"ד, א"ל"ף, היו יו"ד, היו הם אחוריים חכמה דאימא.

הא' וכל אורותיו דראש הכי' מקבל מסך העליון ע"ש, וזה אמרו, אמנם הנכרות התחתונים עלו למעלה בסקום בינה ועליונים : דהיינו כדאמרן, שראש הכי' כולל כולו מתחילה בראש הא"י, ויש והאירו שם עיקר הארתם : כלומר אפי' אח"כ אחר שנמשש ראש הכי' בסקום, מ"ס נשאר עיקר הארתו בראש הא"י, והיינו בעיקר באמא עילאה, שגם הארת נשמה יש בה, כניל בדיובור הקודם.

ענף ע"ו

והטעם הוא לפי ששם הזכר והנקבה הם פרצופין נפרדין וכו' : כי ענין הפירוד דרו"ג כ"כ פרצופין אינו נגמר אלא כו"ג, כי בכתר, אפי"פ שכלול סרו"ג מ"ס אין הנוק' ניכרת בו, מטעם הגניוז דנהי דאחור ברדל"א, שהי"פ נוק' דכתר נקודים שננוה ואינה משמשת עוד באצילות, כמיש לעיל בפס"א דף רס"ה ד"ה וגבאר וסוד הוויג דרו"ג הנעשה בפרצוף הכתר, הי"ס נהי דפנים, ע"ו ישפוט שיעה שם לפ"ג, כמיש ש"ס, וכוון שאין בחי' המסך והנוק' הו"ה שייכת לפרצוף הכתר, כאמור, ע"כ הוא נחשב רק לפרצוף אחר דכורא, והנוק' נכלת בדכורא, ואינה ניכרת שם לפי עצמה,

ובאורא כבר נכתנת הנוק' לפרצוף בפ"ע, אלא שעדיין מחוברים זה כזה ולא יתפרדו לעולם, והטעם, כי הנוקבא הוו כבר קיבלה תיקונה בשלימות מסוד הארת רדל"א כמותא דאוי"ר, כמ"ש בפס"א דף רצ"ה ד"ה גם, שמשום זה נכתנת הנוק' הוו לפעמים שהיא מעולה יותר מהרבורא, כמ"ש הרב לעיל דף רצ"ג ד"ה והנה שהכינת נקי עטרת בענה עשיה, וכן לעיל דף רס"ה בסוד השערות, שלפעמים מעולים יותר מהתיורתא והיינו ג"כ מטעם הגיל, כי השערות נמשכים מסו"ה דאוי"ר כמיש בפס"א שם דף רפ"ג ד"ה וזה עשיה, וע"כ לא יארע כינהם פירוד לעולם וכווין, כבר נתגלה שם נוק' גמורה, שנפרדת סרבורא ככנין גמור לפי עצמה משום נוק' הו"ה כוללה ג"כ מנהי דאחור שננוה ברדל"א, אלא שמתקנת במאנין דאבא, כמי"ה באר הפרות שרים כו"ה שרית בחשיך, שפסך דאבא מכונה בשם חשך, כמ"ש בסקום, וכיון שנכללת ג"כ מנהי דאחור, ע"כ אין תיקונה נשלם בטרם שיתגלה הוויג דאימא הפנימיים, ועד אז נמצאת ע"כ בפירו"ה סו"ה, וזולת בעת הוויג לפרקים ואו ג"כ רק ע"י נהירו עילאה דאוי"ר, כמ"ש בסקום.

וזה אמרו, והטעם הוא לפי ששם הזכר והנקבה הם פרצופין נפרדין לכן הזכר לוקח החסדים והנוק' לוקחת הנכורות : והיינו כדאמרן, שענין הנכורות הנמשכין מיסוד אבא שבתוה ד"א, מהם שייכין לכנין הנוק' ד"א הנפרדת כדי להכשירה שתוכל להזדווג עמו, כאמור.

ואמנם בא"י וכו' והנכורות בשמאל אשר שם הנקבה : כמיש לעיל שנוק' האמיתיית המיוחסת לא"א אינה ניכרת בו לעולם, אלא שהי"ס צד שמאל שבו, בסוד תיקון קוין דיסין ושמאל שכנפות, וגם בחי' נוק' זו אינה מסיחו עצמו, אלא שהוא מקבלה, סדעת דתיקון דאחוי נהויה בין כתרא לפנים, כמיש בענהיק ולפיכך גם הנכורות היוצאים מיסוד דתיקון מתששים ג"כ בצד שמאלו שכנפות, כי אין לו נוקבא אחרת כאמור.

ד' פרצופין מבחי' יסוד אחר וכו' ושם בז"א מבי' יסודות וכו' : כי באמת אין התחתון מלכיש רק נהי' של הסדרנה האחת העליונה סמנו, כסו נהי' דתיקון שבחנית דאי"א, וע"כ אין בחוה דאי"א רק יסוד אחר, אלא שמשנתנה הענין אצל ז"א, משום שאוי"א מהה' פרצופין מחוברים זה בזה לעולם, כניל ד"ה ובאוי"א עשיה, א"כ לא יצוויר שיתלכשו בז"א, נהי' דאבא בלברם, להיותם מחוברים כנהי' דאבא לעולם, ומשום זה, נמצאים גם נהי' דאבא שמלוכשים בז"א כיתר עם נהי' דאבא, ונמצא שבי' יסודות מלוכשים בחוה דאי"א : יסוד אבא, ויסוד אבא.

בינה ותכונה יוצאים דרך הפנים דאי"א וכו' שלא נחלל הם כאחור ז"א וכו' : כבר נתבאר היטב בענפים הקודמים ענין שנים ואחור עשיה, כי אור הפנים יורה שיש שם בחינת נשמה וכו' ראשונות, ואור האחור יורה שחשך שם בחי' ג"ה, וכבר ידעת שנשמת כל פרצופי האצילות, הי"ס דעת דתיקון, שנתלכש כמותא דאוי"ר דאי"א, והכריע בין כתרא לפנים שלו בסוד תיקון קוין חב"ד, כניל בפס"א דף רפ"ב ד"ה ובטרם, ונתבאר שם, שהוויג הזה נעשה על בחי' נהי' דפנים, שהי"ס עליית הפין דראש הג' נקודים, המכונה בכרי הרב דף רט"ו ד"ה וכו', בשם התפשטות ג' קו' בחי' לחגית דנקודים, וע"כ ההארע נשמה שכמותא דאוי"ר שיצא כוויג הזה יכולה להתפשט עד החוה דאי"א, להיותו מכנין חגית דנקודים, אשר ראש דישפוט נתפשט שם עד החוה דאותם חגית, אמנם מחוה ולמטה אין הארת נשמה יכולה להתפשט, שהרי אפי' בשרוש הו"ה שבנקודים, כבר נגמר שם בחי' ראש דישפוט.

וזה אמרו, בז"א יצאו ב' נקבות, שהם : לאה, ורחל, אחת נגד מקום הסגולה למטה מיסוד, ואחת כנגד מקום הסכוסה, כמו שהם כאן בינה ותכונה עכ"ל : ועם המתבאר לעיל תבין, אשר בפרצוף לאה יכולה להתגלות הארת נשמה להיותה פתוח ולמעלה דאי"א, משא"כ ברחל העומרת מחוה ולמטה כבר כלחה שם הארת נשמה

וזה אמרו, כמיש ש"ס, וכוון שאין בחי' המסך והנוק' הו"ה שייכת לפרצוף הכתר, כאמור, ע"כ הוא נחשב רק לפרצוף אחר דכורא, והנוק' נכלת בדכורא, ואינה ניכרת שם לפי עצמה, ובאורא כבר נכתנת הנוק' לפרצוף בפ"ע, אלא שעדיין מחוברים זה כזה ולא יתפרדו לעולם, והטעם, כי הנוקבא הוו כבר קיבלה תיקונה בשלימות מסוד הארת רדל"א כמותא דאוי"ר, כמ"ש בפס"א דף רצ"ה ד"ה גם, שמשום זה נכתנת הנוק' הוו לפעמים שהיא מעולה יותר מהרבורא, כמ"ש הרב לעיל דף רצ"ג ד"ה והנה שהכינת נקי עטרת בענה עשיה, וכן לעיל דף רס"ה בסוד השערות, שלפעמים מעולים יותר מהתיורתא והיינו ג"כ מטעם הגיל, כי השערות נמשכים מסו"ה דאוי"ר כמיש בפס"א שם דף רפ"ג ד"ה וזה עשיה, וע"כ לא יארע כינהם פירוד לעולם וכווין, כבר נתגלה שם נוק' גמורה, שנפרדת סרבורא ככנין גמור לפי עצמה משום נוק' הו"ה כוללה ג"כ מנהי דאחור שננוה ברדל"א, אלא שמתקנת במאנין דאבא, כמי"ה באר הפרות שרים כו"ה שרית בחשיך, שפסך דאבא מכונה בשם חשך, כמ"ש בסקום, וכיון שנכללת ג"כ מנהי דאחור, ע"כ אין תיקונה נשלם בטרם שיתגלה הוויג דאימא הפנימיים, ועד אז נמצאת ע"כ בפירו"ה סו"ה, וזולת בעת הוויג לפרקים ואו ג"כ רק ע"י נהירו עילאה דאוי"ר, כמ"ש בסקום.

וזה אמרו, כמיש ש"ס, וכוון שאין בחי' המסך והנוק' הו"ה שייכת לפרצוף הכתר, כאמור, ע"כ הוא נחשב רק לפרצוף אחר דכורא, והנוק' נכלת בדכורא, ואינה ניכרת שם לפי עצמה, ובאורא כבר נכתנת הנוק' לפרצוף בפ"ע, אלא שעדיין מחוברים זה כזה ולא יתפרדו לעולם, והטעם, כי הנוקבא הוו כבר קיבלה תיקונה בשלימות מסוד הארת רדל"א כמותא דאוי"ר, כמ"ש בפס"א דף רצ"ה ד"ה גם, שמשום זה נכתנת הנוק' הוו לפעמים שהיא מעולה יותר מהרבורא, כמ"ש הרב לעיל דף רצ"ג ד"ה והנה שהכינת נקי עטרת בענה עשיה, וכן לעיל דף רס"ה בסוד השערות, שלפעמים מעולים יותר מהתיורתא והיינו ג"כ מטעם הגיל, כי השערות נמשכים מסו"ה דאוי"ר כמיש בפס"א שם דף רפ"ג ד"ה וזה עשיה, וע"כ לא יארע כינהם פירוד לעולם וכווין, כבר נתגלה שם נוק' גמורה, שנפרדת סרבורא ככנין גמור לפי עצמה משום נוק' הו"ה כוללה ג"כ מנהי דאחור שננוה ברדל"א, אלא שמתקנת במאנין דאבא, כמי"ה באר הפרות שרים כו"ה שרית בחשיך, שפסך דאבא מכונה בשם חשך, כמ"ש בסקום, וכיון שנכללת ג"כ מנהי דאחור, ע"כ אין תיקונה נשלם בטרם שיתגלה הוויג דאימא הפנימיים, ועד אז נמצאת ע"כ בפירו"ה סו"ה, וזולת בעת הוויג לפרקים ואו ג"כ רק ע"י נהירו עילאה דאוי"ר, כמ"ש בסקום.

ונבאר ענין אמא ומשם תחיש אל אבא. הנה אמא יש לה י"ם : מ"ס ראשונות יש בהם פנים ואחור. והם תופסים כל שיעור קומת אמא עלאה. אח"כ המלכות שבה, מתחלת מתחילת החזה ולמטה שבה. ומלבשתן. נמצא. כי אינם מגולים מאמא רק ו' ראשונות שלה. ולהיות כי אמא זו היא ויד של מילוי יו"ד של הוי"ה. בסוד והבן בחכמה כנודע. לכן. כ"א מן ו' ראשונים כלוכה מ"י של אבא. והם ס' וזו נקרא אמא סתימאה. ושאר ר"י הם מתלבשים תוך המלכות שלה. ששיעור קומתה הוא ד' תחתונים דאמא לכד. ולכן נעשים מוחין אליה (פי' לתבונה). ואינה נקרא בחי' אמא. רק ו' עלאין שהוא ס'. ושאר הדי' היא ס' סתומה. דד' תחתונות שלה נמראים מלכות שבה שהם מוחין שלה. ונעשין חלק אבר שלה. ועל שמה נקרא. והרי כי ויד המילוי יו"ד של הוי"ה. היא אמא עילאה : ו' אמא. ולכן ו' זו יש לה ראש לרמוז כי יש בה י"ם. ד' המלכות שבה. ובתוכה מתלבשים ד' תחתונות דאמא. לכן אינן ב' דלתין רק דלית א'. והם יו"ד בשלימות.

אורותיו דגופו דפרצוף חכמה, נמצא שממלא ג"כ לגופו של פרצוף הכתר, שהרי פרצוף הבינה משמש לו במקום גופו של פרצוף חכמה שנעלמו אורותיו. ולפיכך נקשרו ב' הפרצופין חכמה ובינה בגופו של הכתר, אלא פרצוף החכמה נק' מילוי הראשון שלו, ופרצוף הבינה נבחר למילוי השני שלו, כלומר, מי"ו הכ' הנא למלאות החסרון שבמילוי הקודם, והבן היטב.

אמנם גם בגופו של פרצוף הבינה קרה הזדככות והסתלקות, כמיש הרב לעיל דף ג"ג ד"ה ואמנם, וכאן היה ענין חדש, כי האורות דגופו נתערכו ונגזזו כנהי דפרצוף הכתר בסוד שיתוף סדריה כדון, וע"כ עלה אח"כ לס"ן ויצא התפ"כ הנקרא פרצוף זו"ן או מ"ה וכו"ן ומילא החסרון שקרה בגופא דבינה. וכאן צריך לזכור שהיה כאן ענין משונה מבגופים דפרצופי א"ק הקודמים היות שגופו דפרצוף הבינה שהיה נמשך עד רגלי פרצוף הכתר הנה אחר מקרה ההסתלקות נתעלה כולו למעלה מטבור ושוב לא ירד מטבור ולמטה דא"ק כמיש לעיל בעה"ת דף צ"ב ד"ה אמנם, כאופן, שפרצוף זו"ן שה"ס התפ"כ דפרצוף הבינה עומד למטה מרגלי פרצוף הבינה ונמצא שהוא ממלא חסרונו דחלק גופו של הכתר מטבור ולמטה שחורו ונתרוקנו אורותיו דמילוי הבינה משם כנ"ל.

וע"כ נבחר ב' חלקים נבדלים ככל פרצוף, כי עיקר הפרצוף הוא פרצוף הכתר והוא נצרך לג' מילויים הממלאים ובחזורים אורותיו דגופו שנסתלקו מסכת ההזדככות כנ"ל, והם מתחלקים על הטבור אשר ב' מילויים הראשונים שהם פרצוף החכמה ופרצוף הבינה עומדים למעלה מן הטבור כסוד מילוי וזילוי המילוי כנ"ל, ומילוי הג' שנק' זו"ן או מ"ה וכו"ן עומד למטה מטבור. וכאן לא יש מילוי המילוי כי קוסת זו"ן אלו נמשך מספר דבתיא ואין בחי' זווג נהג במסך הוך יותר מבתיא, כמיש כל זה לעיל בפס"ס בענף ט' עשיה.

ועתה נחזור על כל אותם הדברים לכאדם ע"פ דרך הב', והיינו ע"פ ערכי השמות הקדושים הויה אהיה וכו' : באותיותיהם, ומילוייהם, וריבועיהם, ותשבונם. והנה הע"ס דאור ישר מתבארים על ד' אותיות הוי"ה, שקוף היוד הוא הכתר, והיינו השורש של ד' בחינות דאור ישר, היוד הוא חכמה. והיינו בחי' דאורי'. ה"ר בינה, שהוא בחי"ב דאורי'. ו' הוא ז"א הכולל חגי' נהי"ם, שהוא בחי"ג דאורי'. ה"ת היא מלכות. הכוללת נהי"ם. וזה אמרו קוין יוד הוא הכתר, יוד חכמה וכו'.

והע"ס דאורי' הנוצאים ע"י זווג אור עליון על הספר, שה"ס שיעור קומה, כמיש לעיל בפס"ס ענף ג', הם מתבארים במילוייהם של ד' אותיות הוי"ה. כמיש הרב לעיל דף קפ"ז ד"ה גם, וז"ל, הנה פשוט הוא, כי שורש האורות ועיקרן, הוא ד' אותיות הוי"ה, פשוטים בלתי מילואים, והם עצמות האור וכו' אבל מילואם הוא ביאור הויה ויצאות אורותיהם לחוץ, ע"כ עשיה. ויש ביציאה לחוץ הויה, ד' קוסות שהם חכמה בינה ז"א מלכות, או עס"ב, שהם יוצאים מר' האותיות דהוי"ה הפנימיות כמיש בפס"ס בענף ט' עשיה. והנה קוסת ע"ב מתבארת על מילוי דיודיון כוה. יוד הי ויו הי, והוא משום שקוסת ע"ב וכן קוסת ס"ג היס ראשו של כל פרצוף, והגוף מתחיל רק מ"זא, כמיש לעיל בפס"ס בענף ט"ז. וע"כ הע"ב והס"ג היוצאים מיו"ד הי דהויה הפנימית היס ראש, וכל ראש אין בו כלים גמורים אלא שורשים לכלים, וע"כ נרמזין הקוסות הללו כיודיון, להיות היודיון הם שורשים לאותיות, כי התחלת כתיבת כל אות הוא בנקודה, שאח"כ מושכים ממנה האות הנרצת, וע"כ נחשב הנקודה לשורש לכל אות, והיוד הוא צורת נקודה. אלא כקוסת ס"ג יש הפרש מיותר שה"ס אח"כ דס"ג שיצאה לבר טראש וקיבלו לבחי' חגי' וגופא, וע"כ דהויה דס"ג אינה כמילוי יוד, להיותה בחי' גופא וגמר כלים, שאלה מתבארים במילוי אלפין, באוסן, שע"ס דראש ס"ג מתחלקים לשנים : כי רק כב' אותיות י"ה שה"ס גרע שבה ומחציתה העליונה, יש מילוי יודיון הפרסום לראש ושורשי כלים, אמנם כב' אותיות האחרונות שהם ו"ה וסוד אח"כ שיצאו לחגי' וגופא, הטה מתמלאים באלפין כוה : ואו, הי. והי אחרונה אינה מתמלאה באלף. משום שנשארה במחציתה העליונה והיינו בעינים, כמיש הרב לעיל ברף פ"ה ד"ה והנה, אשר ה"ת בעינים ויהיו כאח"כ עשיה, וכיון שה"ת לא נמשכה עם החגי' לירד לבחי' גופא ולגמר כלים, ע"כ היא מתמלאה כיו"ד, המורה על-שרשי כלים ובחי' ראש. והע"ס דקוסת ו"א מתבארים במילוי אלפין, להיוותם כלים גמורים ואפי' בבחי' הראש שבו, מפני שאין לו כלים דגיר אפיתיים, אלא בחי' כלי חגי' נעשים בו לחי"ב, כמיש כמקומו. וע"כ אפילו הי"ה שבו מתמלא ג"כ באלפין כוה : יוד הא ואו הא. וקוסת ב"ן, מתבאר כהויה כפולה, שזה יורה שכל קוסתו אינו מכה הווגו בצרצופו עצמו, אלא מכה שמקבל מהויה דמילוי אלפין מ"זא, וע"כ מרום בו רק ב' הויות כוה : יוד הה וו הה, והיינו הויה כפולה : אחת דרינה, ואחת דו"א.

וזה אמרו כתר דאבא הוא פשוט וכו', וכן כחכמה דאבא יש יוד הי ויו הי וכו' וס"ג כבינה וס"ה כז"א וכו' כנוקבא ע"כ. וצריך לזכור כאן הסתבאר בענינים הקודמים אשר ראש הא' דכל פרצוף היס כתר שבו, והוא אינו מצטרף לכנין הפרצוף משום שאין בו כלים סבתי' כלים הסיוותים לפרצוף תהוה, ע"ש. ולפיכך הראש הא' דכל פרצוף מתבאר רק כהויה פשוט, בלי שום מילוי, להיות המילוי מרמו על בחי' הכלים

והנה זה הדי' של מיכוי יו"ד שהיא מלכות דאמא. היא י"ם גמורות. אלא שכיון שכל שיעורם אינם רק ד' תתאים דאמא. דמתלבשין בה בסוד מוחין כני"ה. לכן כל י"ם שבה נקרא ד', ע"ש ד' מוחין שלה שהם ד"ת דאמא. גם ענין ד' זו היא. כנודע. כי לעולם אין העליון מתלבש בתחתון רק האחוריים שבו לבד ונעשים פנימים לתחתון. והנה נודע כי אין העליון מתלבש בתחתון אלא המלכות שבו לבד. נמצא אי"כ כי האחורים של מלכות דאמא עלאה הם מתלבשים בתבונה. ונעשים שם פנים. והבן זה מאד. והנה אחוריים של ח"ב דמלכות דאמא עלאה (דאה"י) הם תקמ"ד. וב' אלפים קנ"ז מילוי המילוי בריבוע. ואחורים של כתר מלכות דאמא הם מ"ד. הרי מ"ד ותקמ"ד וב' אלפים קנ"ז. כח"ב דאחורים דמלכות דאמא. ואלו הם בחי' פנים בעצמן כח"ב דתבונה עצמה, ולא במלכות שבה. וכמו שכתבתי. וכ"ז בחי' אה"י. שהיא פנימיות. וכנגדן בחי' אלפים דחיצוניות. וא"כ נמצא כי ד' זו דמילוי יו"ד הם בחי' אחוריים דמלכות דאמא בבחי' כח"ב שבה. שהם מוחין דתבונה המתלבשין בזו הדי'. שהיא אחוריים דמלכות דאמא בהיותם למטה בנהי שלה. אי"כ זו הדי' היא כח"ב דמלכות דאמא בבחי' האחוריים שבה. אשר בה מתלבשין המוחין דתבונה.

ונחזור לענין הו' שהיא אמא. אשר יש בה פנים ואחור בכר י"ם שלה. והם י"ם פנים וי"ם אחוריים. וכן ד'. שהיא מלכות דאמא. יש בה י"ם פנים וי"ם אחוריים. והנה יש בכ"א מ"הם ב' מיני שמות אחד דאה"י. ואחד דאלקים. כסוד חיצוניות ופנימיות כנודע. וגם כאלו אלהים. יש ד' בחי', שהם י"ם דאלקים באמא הנק' י' (נ"א ד') בחי' הפנים וי"ם דאלקים דאחוריים. וכנגדן במלכות דאמא. שהיא ד' דמילוי יו"ד כנ"ל. יש בה י"ם דאלקים דפנים. וי"ם דאלקים דאחוריים. אך החילוק הוא דונמת אה"י. כי כמו שאה"י שהוא הפנימיות. יש בו בחי' אותיות פשוטים בפנים. ומרוכבים באחוריים. אך במלכות הם בסוד חשבונית.

כלל העולה. כי באות ו' של מילוי היוד יש פנימיות דאה"י, הוא פנים ואחור. ויש בה חיצוניות דשמות אלפים פנים ואחור. וב' בחי' אלו דחיצוניות ופנימיות הם בסוד מספר אותיות עצמן. ובאות ד' של מילוי יוד יש בה פנימיות אה"י. פנים ואחור. וחיצוניות דאלפים פנים ואחור. והוא בסוד חשבון. וסכום האותיות בחשבונם כמה עולה כל אות ואות בנימטריא. ואח"כ בא ה' ראשונה דהוי"ה. וצורתה ה' כנודע בסוד חכמה כבינה. ונדבר בה' שהיא נקרא תבונה לעולם. ואמנם צורת ה' היא ד' ע"ו. והענין כמו שידעת בענין הצלם ד"א. שהם ג' אותיות צלם : ס' כני' בחינות ראשונות. ל' כני' אמצעיות. צ' כני' תחתונות דתבונה הנכנסים ממש בפנימיות ז"א וכן הוא כאן, כי תחלה מוחין אלו הם מלוכשים כד' ראשונות באחוריים דמלכות דאמא. והם ד' של מילוי יו"ד כנ"ל. והם ס' דצלם. ואח"כ ד' על ו' שצורתה ה' הם מוחין דתבונה עצמה. מלוכשים כני' אמצעיות דאחוריים דמלכות דאמא. והם ל' דצלם. ואח"כ ו' שבצורת ה' ראשונה הם מוחין דתבונה עצמה, מלוכשים בגי' דאחוריים דמלכות דאמא. והם צ' דצלם מוחין פנימיים.

אמנם צריך שתדע, כי כל זה הוא כהיות בינה ותבונה נכללין בפרצוף א', כי אז זו ה' ראשונה שבשם הנקרא תבונה עולה למעלה ב"ד

הכלים או שורשי כלים כניל, שכל זה אינו נבחן בראש הא' שנק' כתר, אלא רק קומת החכמה נבחן לעיקר הראש, בסוד ה"ת בעינים, וע"כ מתבאר במילוי יודין, וראש הב' היס קומת בינה, שהוא מתחלק על כ' חצאים, וע"כ רק ביה שבו יש מילוי יודין כניל, והויה דמיה ב"א שהוא מילוי אלפין כניל, והויה דב"ן בנוקבא הויה כפולה כניל.

וסקרה תהודככות שקרה בכל גוף סה"פ א"ק הסכונה לעיל בענף ז' בדברי הרב בשם הסתלקות האורות דכל התפשטות הא' שסטה של ראש ולמטה, כמ"ש היטב לעיל בפס"ס בענף ט', אשר זה חוק מחויב בכל פרצופין התחתונים, כניל בענף"ק, הנה זה סכונה כאן בשם אור דאחוריים, ואע"פ שבא"ק לא היה ענין הסתלקות האור כהראש, כי זה קרה רק בגופין שסטה דראש ולמטה. אמנם מצמצום כ' דא"ק ואילך ששם היה עליות ס"ן לעינים דראש, נמצא כוה, שענין תודככות הוה שהוא סקרה הגוף, גורם ג"כ הסתלקות האורות בראש, כמ"ש הרב לעיל דף קפ"ה ד"ה זכעה, ולפיכך סכאן ואילך נבחן ג"כ ענין ההסתלקות דהתפשטות הראשון גם בראש דכל פרצוף.

וזה אסרו וכן באחורים שהם י יהו יהוה, כי אותו התודככות והסתלקות האורות ע"פ סדר הסדרגה שנתבאר לעיל בפס"ס בענף ג' עש"ה, שהם ד' קוסות זה למטה מזה, עד שסתלק האור לגמרי, ומתחבר עם המציל, דהיינו שסודכך הספך לבחי' השרש כמ"ש שם, והם שמתבארים כאן בסוד אותיות הויה בריבוע, כי והתפשטות הא' של ראש שנק' כתר כניל, כבר ידעת שגרמו ב"ד אותיות הויה כניל, ואח"כ כסודכך לקומת ע"כ נרמו בג' אותיות יהו, ואח"כ כסודכך לקומת ס"ג נרמו בב' אותיות י"ה. ואח"כ כסודכך לקומת ז"א נרמו באות אחת י', כמ"ש הרב לעיל דף פ"ב ד"ה גם, בכיבור אור דאחוריים של שם אלהים, וז"ל, הוא ריבוע כוה: א' אל' אלה' אלהי' אלהים, שתמיד האותיות הם סתוברים, להורות שה"ס עולים ומתחברים זו בזו, עד שמתחברים עם שרשם ומצילים עש"ה. וע"י בפס"ס ענף ג' ואכמיל יותר.

והנה נתבאר אור דאחוריים הנוהג בראש שנק' כתר, ועד"ו תבין ביתר הסדרגות חכמה ובינה וז"ל, באופן שאור הפנים דכל סדרגה נרמט באותיות הויה כסדרן או בהויה במילואה כסדרה, ואור דאחורים דכל סדרגה נרמט בריבוע, כי אז מתחלקים האותיות ומתחברים כפי אותו שיעור הקומה שנתחדש בהפרצוף כמיעוט, כפנת ההודככות, כי מתחילה סתמעט לקומת חכמה ומתחברים רק ג' אותיות יהו, או יוד הי וי, ואח"כ כסודכך לקומת בינה מתחברים רק ב' אותיות י"ה או יוד הי וכו', ע"ד הסבואר לעיל, עד שנעלם האור הזה לגמרי במצילול.

ויש לנו להבחין גם בחכונת הספך גופיה כל אלה הבחינות הנ"ל, שאמרנו לעיל אצל האורות, דהיינו ה' הקוסות כתר וחכונ' שבאור הפנים, וכן ענין סקרה חסתלקות הנהוג בכל סדרגה וסדרגה של ה' קוסות האלו, שהוא ססתלק ג"כ ע"פ שיעור קומה דח"כ ז"ן עד שנעלם, וכיון שכל הבחינות האלו נובעים ויוצאים מסבת הספך ביחוד, דהיינו ע"פ תודככותו, ע"כ צריכים אנו לספן ולכנות כל הבחי' הללו כספך גופיה, שנק' מלכות, אשר זה מתבאר בבחי' חשבון של האותיות דאותו סדרגה כי כשאנו רוצים לדבר ביחוד סה' הבחי' שבספך המשמש לה' הקוסות דאור הפנים הנ"ל, אנו מכנים אותם כה' תשבונות: כ"ו, ע"כ, ס"ג, ס"ה, וכו', דהיינו הגימטריא של האותיות שבאותו הסדרגה, וכן את ד' הקוסות הנהוג בסדר הסתלקות האור דכל סדרגה וסדרגה דה' קוסות דאור הפנים, אנו מכנים ג"כ בגימטריא של האותיות ההם, כי אור דאחוריים דכתר סכונה כחשבון ע"כ, ואור דאחוריים דחכמה סכונה כחשבון קפ"ד, וכו' עדי, כדברי הרב כאן.

אך דע כי הג"ר שיש בכל אחר סאלו יש בה סוד ס"ב אחוזן פשוט ומילוי ומילוי דמילוי וכו' ואח"כ ב"ת שבו גם הוא הויה א' לבד כמילוי יודין: והיינו כמו שנתבאר בריבוע הקודם דף רצ"ח ד"ה אמנם, ע"פ שמות הספירות והפרצופין עש"ה, אשר כל פרצוף תחתון סמלא לחסרון שקרה בפרצוף העליון, וג' פרצופין הראשונים שהם פרצוף הכתר ופרצוף ע"כ ופרצוף ס"ג עד הטבור דכללות, נחשבים כפ"ע, כי גם פרצוף הס"ג סיוחס למילוי חסרון דכתר עש"ה, וע"כ גם ככינויים דהויות מרומים ככח"א בשם ס"ב אותיות של פשוט ומילוי, ומילוי דמילוי, אמנם מטבור דכללות הפרצוף ולמטה אין הארת הס"ג יכול להתפשט שם, כי נפסק על הטבור, כמ"ש הרב לעיל דף צ"ב ד"ה אמנם, שאור הס"ג שהיה מתפשט מקודם מטבור ולמטה דא"ק שוב לא יורד ונשאר שם מטבור ולמעלה עש"ה, ולפיכך מטבור ולמטה יצא פרצוף ס"ה וכו' להשלים ולמלאות חסרון דפרצוף הפנימי, באותו מקום שסבבור ולמטה עד סיום רגליו.

וזה אסרו, ואח"כ ב"ת שלו גם הוא הויה א' לבד כמילוי יודין עכ"ל, כלומר שהוא אינו נחשב למילוי דמילוי של הס"ג, שהרי הס"ג כבר נשלם ונפסק למעלה מטבור כניל, אלא שנחשב כולו לבחי' מילוי של פרצוף הכתר לבד, וע"כ הויה דחכמה שה"ס וז"ן דחכמה הסמלאים לאותו מקום שסבבור ולמטה דפרצוף הכתר שבחכמה, להיות שפרצופין העליונים שהם הע"כ והס"ג של החכמה כבר נשלמו

ביד של מילוי יוד, שהוא צורת ה' אחרת וזו נעשים אחורים אריה, אך ברדתן למטה ונעשים ה' ראשונה, שאז נמרא האם רובצת על האפרוחים, הנה ירדה ממקומה, ואז המוחין הם כסוד מקיפים, שהם ד' על ו' נפרדין זה מזה, ואין לו' זו ראש, רק ו' קצרה, מויק בלי מוחין כנודע, אך בעלותה יש לה מוחין פנימים.

ונחזור לענין, כי הנה כשמתחלקין נעשה בינה ותבונה, ואז האחור דמלכות דבינה יורדין בתוכה של התבונה, ואז אותן האחורים עצמן דמלכות דבינה נעשה פנים דתבונה ממש, באופן כי ה"ס עצמן דאחור דמלכות דבינה בחי' הפנים עצמן של תבונה, כי ד' ראשונה דאחוריים דמלכות דבינה הם עצמן ד' ראשונות דפני תבונה, וויק דאחוריים דמלכות דבינה הם עצמן ו"ק דפני תבונה, ונמצא כי כשעלה תבונה להכלל עם בינה כפרצוף א', נמצא פנים של תבונה נעשה אחוריים אל המלכות דבינה, והנה גם למעלה כבינה היו אחוריים מן בחי' אלהים, והנה כל הפנימיות כבחי' פנים ואחור, הם משם אה"יה, אך החיצוניות כולו כבחי' פנים ואחור, הם משם בוכ"ז תמורת אה"יה, ואז זה הבוכ"ז מאיר בחיצוניות הנק' אלקים, כי הנה הוא כולל כל אלקים שהוא ק"ך צרופים: והם נחלקים: ד"פ ד' הם ק"ך, וכן בוכ"ז המתפשט ככולם והוא קו המדה להם, והוא נימי ד"ל ר"ר ד"פ ל'. והענין, כי במלכות של בינה הנקרא ד' של הבינה להיותה עומדת בדת דבינה שם בחיצוניות הם שמות ק"ך צרופים אלקים כניל, ואז מתפשט בהם הארת בוכ"ז כניל, ונחלקים לד' בחי' ג"כ, והם: ל' צרופים, בת"ת, ל', נצחה, ל', כהוד, ל', ביסוד, והם מהחזה דבינה ולמטה, שהם תנהי כניל, ואח"כ כמו שהאחורים דאה"יה דבינה דמלכות מתפשטים ויורדין ונעשין לתבונה כבחי' פנים כן האחוריים של אלקים דמלכות דבינה יורדין ונעשים מהם אחוריים (צ"ל פנים) (פנים לחיצוניות) דתבונה, והנה תבונה זו גם היא יש בה ט"ס, ועוד מלכות שבה, דוגמת הבינה הנ"ל, והנה אלו אלהים הנק' אחורי תבונה גם הם אינם מתגלים פה רק בדת (כו"ת) של התבונה ששם הוא מלכות שבה ועוד כבחי' הגבורה שבה, כי להיותה תבונה תחתונה נגלית הדינין אפי' מן הגבורה שבה, ואז אלו הק"ך צירופי דאלקים נחלקים לה' חלקים נגד ה' אותיות אלקים, ונחלקין כ"ד בכל ספ"י מהם: כ"ד המתחלת בא', וכ"ד המתחילין כל, כו', וכל הכ"ד מהם הוא שם אלקים א', הרי ה' אלקים, והם ת"ל, ועם בוכ"ז המאיר בהם, הרי נימטריא תבונה עם הכולל.

ענף ע"ט

הנה נת"ל, כי יש בינה ותבונה ראשונים, והתבונה היא מחזה דבינה למטה דוגמת רחל עם לאה, וכנגדה ב' חלקים שבחכמה, ונמצא כי זאת הבינה הראשונה מזדווגת עם חלק העליון של החכמה, ועל אלו נאמר כהדא נפקין ולא מתפרשין לעלמין, כנוכר באדרא, ועל התבונה ועל חלק התחתון של החכמה, אינו כן, דלומנין מתפרשין, וזה התבונה מחציה ולמטה, שהיא מהחזה שלה ולמטה, היא מתלבשת בו א כסוד מוחין דליה, ואלו הבי' חצאין של תבונה זו, עריהם נאמר ואיש תבונות ידלנה, כנוכר כדרוש אחר, שלעולם נכו' ב' תבונות בערך ב' חצאין אלו, ואמנם שניהם אינם רק פרצוף א' רבד.

ודע כי גם הבינה עם התבונה לפעמים נכללת יחד, ויש כוה ב' פנים: א' שתעלה התבונה ונכללת בבינה, ב' שיוודת הבינה ונכללת בתבונה. אמנם הוונג שהוא להוציא המוחין דו"א הנקרא עיבור ב', הוא שירדה בינה ונכללה בתבונה, ושם הוא הוונג למטה אך עיבור הראשון היה כי נתלבשו חו"כ עילאין כח"כ תחאין, (ג"כ דהיינו שעלו ישמורת והלבישו החו"כ עילאין) ונכללו בהם וברתוכם ונכללו חנית נהי ד"א אלו כאלו, וחגית נהי דו"א אלו כאלו, ונמצא כי ז"א בתבונה ולא כבינה.

ובינה נמרא אם, לפי שאה"יה הוא כבינה, ובמילוי יודין ואלפין כ"א יש בפשוטו ובמילואו ומילוי מילואו, א"ם אותיות, ככן נקרא אם ואמא עילאה, ואלו הם ב' אה"יה אשר אה"יה, אמנם אה"יה הנ', אשר עליו נאמר כה תאמר רבני ישראל אהיה שלחני אליכם, הוא מילוי דמילוי הי"ן, שאין בה רק כ"ה אותיות, וז"ש כה תאמר אה"יה כו', והנה כשנמיר מהם ד' אותיות הפשוטות של אה"יה, ישאר כמילוי דמילוי, כ"א אותיות כמנין אה"יה כו'. (נ"א והנה) ג' כלי התבונה הם

הם ג' צלמים דו"א. וכנגדן ג' כלי בינה ג' צלמים אחרים דו"א. ואח"כ תקף עולה לא"א.

ה' חלוקים יש בין או"א לזו"ן והם מבוארים בזהר

א' או"א כחדא נפקין : פ"י שהם שוין בקומתן. משא"כ בזו"ן. כי הנוקבא לא יצאת רק אחר שהוא יצא עד חצי ת"ת שבו, ואח"כ יצאה היא משם ולמטה. ובערך זה אמרו. כחדא נפקין. כי או"א אחר התקון. כנוכר באדרא. היו תמיד פכ"פ משא"כ בזו"ן : ובערך זה אמרו וכחדא שריין.

ג' כי או"א וזו"ן תדיר. משא"כ בזו"ן : ובערך זה אמרו ולא מתפרשין. ד' שאו"א לעולם רחמים. כי אפילו בינה שדינין מתערין מינה. אינה. אלא אחר צאת זו"ן ממנה. אבל בהיותה למעלה הכר היא רחמים. אבל זו"ן לפעמים הוא רחמים. ולפעמים הוא דין. וז"ל הנזכר פ' חיי שרה דקב"ג ע"א : ק' שנה. כ' שנה וז' שנים. כי בכתר ואו"א הם ק"ך שנה. והיינו ק' בכתר. וק' באו"א. הנה הם כולם בסוד שנה. אך הזו"ן שהם ז"ת (ז' שנים) הנה הם שנים ולא שנה משום דאית בהו דין ורחמים.

ה' כי באו"א לעולם יש חיבוק. כנוכר בזהר. כתרין רחימין דאינון מתחבקיין. עוד יש חילוק אחר. והוא. כי או"א חד גופא ממש מרדכמין דא בדא.

והנה כבר הודעתך. שיש ב' מיני וזווגים : א' להודיד נשמות חדשות. ואחד לתת חיות לעולמות התחתונים. ואמנם הזווג שהוא כדי לתת חיות. זה אינו נפסק לעולם מאו"א. כדי שלא יתבטלו העולמות ח"ו. אבל בזו"ן אפי' דווג זה נפסק לפעמים. וז"ל לא ידון חוץ באדם. ר"ל לא ימשוך רוח חיות העליון באדם. שהוא ד"א לעולם : כי אם ימשוך זה לעולם. יאריכו ימים ויהיו רשעים. אך בראותן שהם מתים בקצרות שנים. או ע"ז יחורו בחשובה. לכן אין רוח חיות זה נמשך תמיד בוא"א.

ה' כללים

א' במוחין דאו"א יש מקיפין. ושם מאירין י"ג ת"ד דא"א. בייג חוררתא דרישא יש ג' היות דיוודין ובהם ט' ווין. ומשם נמשכת הארה לדיקנא דו"א הנקרא ו' ואין בו רק ט' תיקוני דיקנא לכדו. ובחוטם דא"א. יש בה ה' אחת בנקב ימין. ומשם מאיר בחי' הטעמים. ומנהב ימין נמשך רוחא דחיי אל ד"א. ומנהב שמאל נמשך רוחא דחיי אל אל נוקבא דו"א.)

ב' המוחין דאבא כיון שמתלבשין כמוחא דאמא נקראו אהי"ה כמוחין. ג' ענין או"א שעליהם נאמר באדר"ז כחדא נפקין וכחדא שריין כו'. דע. שעכ"ז יש בהם כ' מיני וזווגים : א' נקרא זווג שלים. ורבי זווגא דלאו שלים. והוא כמ"ש במ"א. שב' מזלות הם בדיקנא דא"א. מזל ח' ומזל הי"ג : רח' משם יונק אבא. והי"ג משם יונק אמא. והנה כשמוד הי"ג הוא לברו משפיע באו"א ומזדווגין על ידו. או נקרא זווגא דלא שלים. וכאשר ב' מזלות משפיעין זה באבא וזה באמא. ומזדווגין על ידם. או נקרא זווגא שלים.

ד' אמא נקרא אהי"ה. ובכ"א מ"ם שבה יש שם אהי"ה א'. וכל שם אהי"ה. שהוא בקו ימין שלה. הוא דיוודין. וכל שמאל באלפ"ן. ושל קו אמצעי. בהי"ן. וכ"ז בלבושין וכלים שלה.

ה' ד' בחי' נשים באימא עילאה. בחי' חב"ד שלה נקרא אימא עילאה. וחגיגת שלה נקרא תבונה ראשונה. ונר"י שלה תבונה שניה. ומלכות שלה נקרא תבונה שלישית. והיא רביעית בערך בינה. וביים של תבונה זו הג' מתלבשת כל צלם דו"א.

שער הזווגים

ענף פ'

שני מיני בחינות וזווגים יש באו"א דאצילות : הא' נקרא פנימי. הכ' נקרא חיצוני. שהם סוד הכלים והעצמות. וזהו כב' בחי' : או כשרם פכ"פ כשוה. או כהרכנת הראש. כמבואר אצלנו. וכ' בחי' אלו בפנימיות שהוא העצמות. וכ' בחינות אלו בסוד החיצוניות שהם הכלים. הרי הם ד' בחי' וזווג או"א. ועד"ז ד' בחי' כיוצא באלו זווג

נפסקו למעלה מטבור דכללות הפרצוף החכמה. לפיכך נכתנים הו"ת האלו להיות שליטה בפ"ע. ולא למילוי דמילוי דס"ג החכמה. ועיי"כ יש בהם מילוי דיוודין כמו העי"ב דחכמה שמפעלה לטבור. והיינו עשרה אותיות לבד. וזא לבחי' מילוי דמילוי המילוי שהוא מילוי של כ"ת אותיות דפרצוף ס"ג. והכן היטב. כי הוא שוה מש"ל לעי"ב דחכמה. כי כמו שהעי"ב דחכמה ה"ס מילוי הראשון דפרצוף הפנימי שהוא כתר. כן הו"ת דחכמה הם ג"כ מילוי הראשון של פרצוף הפנימי. ואין שום הבדל ביניהם. אלא שהעי"ב מלביש לפרצוף הכתר למפעלה לטבור. והו"ת דחכמה מלבישים לפרצוף הכתר למטה מטבור כמבואר. וענין ד' רגלי הכסא והרוכב על הכסא : כבר נתבאר לעיל בפמ"ס ט"ז ע"ש.

ענף ע"ח

דע כי יש כמה סדרגות פנים ואחור וכו' כתר דאבא הו"ת פשוט כתר דאמא אהי"ה פשוט וכו' : הנה ענין פנים ואחור וחשבונם. הנכתן בפשוט ומילוי ומילוי דמילוי. דהויות : כבר נתבאר באורך בענף הקודם. אלא שנשאר לנו לכאר כאן. ענין פנים ואחור וכו' של שמות אהיה. איך שהם מתבארים באמא.

וכבר נתבאר זה בענף ט"ז בפמ"א ובפמ"ס. וז"ל הרב שם ברך קיד. דע. כי אמא עילאה יש לה הו"ת דס"ג והוא נוקבא אל אבא וכו'. והנה הו"ת זו נחלקת בד' אותיותיה והם : ב' אהיה דיוודין. וא' דאלפ"ן. וא' דההי"ן. ורמוזה בה' ראשונה דהו"ת הכוללת וכו'. ואמנם בהתחלקות לב' בחינות וכו' בחינה ראשונה הנרמזת במילוי יוד נק' אהיה דיוודין ובחינה שניה נק' הו"ת דס"ג ונרמזת בה"ר דהו"ת הכוללת וכו' ע"ש. וצריך שתבין כאן ג' פנים שמראה לנו הרב בגדרה של בחי' אמא : פן הא' הוא גדר הכללי של פרצוף אמא שמוגדרת בהו"ת דס"ג. דהיינו בסוד ע"ס בקומת בינה. משום שמ"ך שלה ה"ס בחי' ב'. משא"כ גדרו של פרצוף אמא בדרך כללי. הוא בהו"ת דעי"ב. דהיינו בע"ס בקומת הכסא. להיות הספך שלו בסוד ספך דבחי"ג. כגיל בפמ"ס בענף ג'. וזה אמרו. דע כי אימא עילאה יש לה הו"ת דס"ג. וכו'.

פן הכ'. הוא היותה בבחי' וזוג עם אבא. אשר אז נמצאת אמא תמיד בצד שמאל דאבא בקומה שוה. שוה נזהר בכלהו סדרגות דה"פ עסמ"ב. שאו נכתן הצד ימין שהוא אבא. בשם הו"ת. והצד שמאל שהיא אמא. נכתנת תמיד בשם אהי"ה. וזה אמרו. והנה הו"ת זו נחלקת תמיד בד' אותיותיה : והם ב' אהיה דיוודין. וא' דאלפ"ן וא' דההי"ן : דהיינו כדאמרו. דאע"פ שהו"ת דס"ג ה"ס אמא בדרך כללי. מ"ס נכתן שם גם אמא : שצד הימין דפרצוף ס"ג מכונה אמא. וצד שמאל מכונה אמא. וכאן מגדיר לנו שרק אבא דס"ג נכתן בשם הו"ת דס"ג. משא"כ אמא דס"ג. נק' רק בשם אהי" : וצד שמאל ד"ה דס"ג הם ב' אהיה דיוודין וצד שמאל דו"ה דס"ג הם א' דאלפ"ן. וא' דההי"ן. ומעם המילויים כבר נתבאר שם בפמ"א באורך ע"ש.

פן הג'. מראה על חילוק הסדרגה לב' חצאים שנתחדש באור העינים דנקודים שכלהו ראשים נתחלקי או לשנים : שגו"ע נעשו בלכרם לראש. ואח"פ יצאו לבר מראש. ועי"כ נותן לנו ע"ז גדר מיוחד. אשר בחי' גלגלתא ועינים דהסדרגות של פרצוף אמא. שנשארו בבחי' ראש מכונים תמיד בשם אהיה דיוודין ואין בהם בחי' אהיה דאלפ"ן וההי"ן. להיותם בחי' ראש הא' דכל סדרגה. וכבר נתבאר בענף הקודם. שכל המילויים דשמות דראש הם ביוודין. המרמזים על שרשי כלים. אמנם בחי' אח"פ של הסדרגה שהם יצאו לבר מראש. נכתנים בהו"ת דס"ג. בצד ימין. ובר' שמות אהי" ב' דיוודין וא' דאלפ"ן וא' דההי"ן. בצד שמאל. כגיל. וזה אמרו. ובהתחלקות לב' בחינות. כלומר לגו"ע ולאח"פ. או בחינה הראשונה. כלומה. גו"ע נרמזת במילוי יוד דיוודין דהו"ת הכוללת. ונק' אהיה דיוודין. ונק' אמא עילאה או בינה. ובחינה השנייה. כלומר האח"פ שיצאו לבר מראש. נרמזה בה' ראשונה דהו"ת הכוללת. ונק' הו"ת דס"ג. ונק' תבונה. דהיינו כאמור. וזכור היטב כל הגי' פנים הנ"ל ע"פ גדרהם המפורשים כאן. כי תצטרך להם ככל מלה ומלה ישבדושי הרב במוחין דאו"א.

וכבר ידעת כי אבא וברא שוין : בסוד מה שמו ומה שם בנו וכו' כי כל הסדרגות שהם בחכמה וכו' : כבר נתבאר זה באורך בענף הקודם דקצ"ט ד"ה וזה. כי הו"א הוא משיב וממלא להאורות שנתעלמו מטבור. ולמטה דכתר. מבש כמו אבא. שמשבו וממלא להאורות שנתעלמו מטבור ולמעלה דגוף הכתר ע"ש. עוד האדם הרוכב על הכסא וכו'. כבר נתבאר בפמ"ס בענף ט"ז.

ענף ע"ט

הנה אמא יש לה י"ס ט"ס ראשונות יש בהם פו"א וכו' : וצריך שתדע. שכל המרובר שבכאן הוא מהו"ת דס"ג : שהיוד דהו"ת זו כולל בתר ותכמה. והי' ראשונה ה"ס הכינה. והו"ת ה"ס זו"ן. כמ"ש הרב : לעיל דף ק"ט ד"ה והנה. וע"ש בפמ"א ד"ה והנה. שסופן תיקון המין ואילך נחלק כל ראש לשנים. כי ה"ת של ע"ס דראש שהיתה כפה עלתה לעינים שה"ס חכמה של ראש. ויצאו ע"ס דראש מעינים ולמעלה. ועי"כ מכונים הע"ס האלו : כתר ותכמה. או גלגלתא ועינים. או הו"ת דעי"ב או או"א עילאין. או יוד דהו"ת. אשר קוין העליון ה"ס גלגלתא וכתר. והיוד גופה ה"ס

זווג זיני. והנה לעולם בחי' זווג חיצון למלאכים. וזווג פנימי לנשמות. עוד יש בחי' אחרת בסוד הזווג. אם לברוא נשמות חדשות. או לחיות הנשמות שכבר יצאו. לחדש להם מוחין. ואחר החורבן שאין זווג לזיני להוציא נשמות חדשות. גם באו"א לא יש זווג לנשמות חדשות. וזיס לא אבא בעיר וגו'. באופן. שעתה אחר החורבן. לא יש זווג פנימי : לא שוה בשוה. ולא בהרכנת הראש. לא באו"א ולא בזיני. וגם לנשמות ישנות ליכא. אלא לחיות בלבד. ולתת מוחין חדשים להם.

(מ"ב) דע, כי יש ב' מיני זווג אל או"א : הא', בהיותן שניהן שוין למעלה בקומתן. שוין בקומתן פבי'. אשר זה נקרא בחי' זווג או"א עילאין. והב', הוא בחי' אמא רביעא על בנין. והוא. כאשר אמא. הנחי' שגה. מתלבשין המוחין דז"א ברוכס. ואח"כ מתלבשים הנחי' דאמא תוך ז"א. ואז נקרא ואם רובצת על האפרוחים. לפי שהיא יורדת למטה משיעור קומת אבא. ומשפלת עצמה למטה. ואז היא דומה אל הנוקבא דז"א. כאשר היא מזדווגת עם ז"א פבי' בסוד גית שכו לבד. כנודע. וכן עתה היא אמא עילאה פבי' עמו נגד חצי תירת התחתון ונחי' של אבא לבד. ואז בהיותן כן צריך שגם אבא ירכין ראשו וישפיל עצמו למטה. כדמיון ז"א עם נוקבא בגית שכו. כניל. וזווג זה הוא זווג דישים ותבונה. וזכור זה ולא נצטרך לחזור ולהזכירו בכל פעם ופעם.

והנה זה הזווג הב' נחלק לבי' אופנים : הא', כאשר אמא מתלבשת בז"א לבד. והב' כאשר אמא מתלבשת במלכות עצמה נוקבא דז"א. ושניהן נקרא זווג אחד. והנה ההפרש שיש בין הזווגים הנ"ל. הוא. כי בזווג (הא') הנ"ל שהוא בהיותן למעלה שוין בקומתן זהו עיקר הזווג שלהם האמיתי. אבל זווג הב', נקרא זווג לפרקים של מקרה. והוא. כאשר נכרו עונות של התחתונים ואין בהם כח לקבל השפעה העליונה. או צריכה האם העליונה למעט אורה כדי שיוכלו לקבלו. ואז יורדת למטה להיותה רובצת על בניה כדרך העוף והנשר. המרחפת על בניה שלא יטרפוה עופות נכרים ורובצת עליהם לשומרם. ואז הוא בזמן שהבנים צריכין לאמם. שזה מורה חולשה שבהם. עד שצריכין שאמא תרביץ עליהן לשומרן. ואותו הזווג הנעשה או. נקרא זווג לפעמים של מקרה. והרי נתבאר. כי מיני זווגים שיש לאו"א בבחי' עצמן. מה שינוי יש בהם.

ועתה נבאר כי מיני זווגים בבחי' הזווג עצמו. מהו התכלית וההפרש שלו. הנה זווג אחד. הוא נקרא זווגא שלים. כנזכר זוהר פרשת אחרי דסי' ע"ב. והזווג הב'. נקרא זווגא דלא שלים. וביאור הדברים הוא. כי זווג שלים הוא. כאשר תכלית הזווג הוא כדי להוריד עטרות ומוחין אל הבנים זיני. כדי להוציא נשמות חדשות עיי זווגם של זיני עצמן. וזווגא דלא שלים הוא. כאשר תכלית הזווג הוא כדי להוריד חיות ומוון אל העולמות. מה שהוא מוכרח בעת בריאת העולם וצורך להם וגם לתת כח (נ"א מוחין) לזיני. שידווגו ויורידו נשמות ישנים שכבר נבראו בעת בריאת עולם. ולחזור לחדשם. ופי' הענין. יתבאר לך בהקדמה שנבאר לך בענין נשמות חדשות וישנות במקומו כדרוש הגלגולים פ"ז.

ואמנם ענין שינוי ב' זווגים אלו. כי כאשר מזדווג אבא עם אמא עיי חכמה שלו. שהם סוד הנקודות. כנודע. כי כר השמות שיש בחכמה הם בנקודות אבל אותיות השמות שהם בכינה אין בהם נימוד. והנה כשמזדווג אבא עם אמא מכחי' חכמה שלו. אשר השמות הם מנוקדים. אז הוא זווגא שלים. שהוא זווג חכמה עם כינה. אבל כאשר הזווג הוא מכחי' כינה דאבא שהם שמות בלתי ניקוד. אז נקרא זווגא דלא שלים. כי נקרא זווג כינה עם כינה. כי הרי אין אבא מזדווג עם אמא. אלא בבחי' כינה שכו. והבן מאוד. והנה זו היא משארז"ל נשבע הקב"ה שלא יכנס בירושלים של מעלה שהוא זווג או"א. עד שיכנס בירושלים של מטה שהוא זווג שלים דזוין לגמרי. גם מצינו בזהר באדר"ו. דאו"א לא מתפרשין לעלמין. והוי זווגיהו תדיר. והנה מצינו במקומות רבים. דאמא מתתרכת מעל בנין ואין לה זווג. כנזכר בתיקונים. על שלח תשלח את האם ועי' ובפשעכם שולחה אמכם. אבל הענין מובן עם הנ"ל. כי זווג השלים שהיא זווג דאו"א בבחי' חכמה שהם הנקודות. וה נפסק בעונותינו מימות החרבן. וכמי' פ' פקודי דרנ"ג ע"א על היכל אהבה. כי מן החורבן ואיך לא נכנסו שם הנשמות חדשות. אמנם זווגא דלא שלים

הים עינים וחכמה. אמנם הבינה זיני של ראש המכונים אח"כ יצאו דבר מראש. משום שהמסך עומד ומקיף כבר למעלה על גבי אח"כ. וכיון שהאח"כ מקבלים האור ממסך ולמטה נכתנים בבחי' גופא וחגי'ת. כלומר שאבדו בחי' הראש שהיה להם משרם עליות הית לעינים. כי אז היו אח"כ למעלה מהמסך. משא"כ עתה נמצאים למטה מהמסך. ואח"כ אלו מכונים : ה' ראשונה דהויה או ישו"ת או הויה דס"ג. כמי' כ"ז שם בענף ט"ו בספ"א ובספ"ס. ואין להכפיל דברים.

וזה אמרו. הנה אמא יש לה י"ס : הכונה על אותו אמא הכלולה ביוד דהויה דס"ג. שנק' אמא עילאה. שהים ס"ג דעיב. ולא ס"ג סמש. כי רק ה' ראשונה נקראת הויה דס"ג סמש. אמנם אמא עילאה ה"ס ו"ד דמילוי הויה דהויה ולא ה' ראשונה דהויה. וכבר נתבאר שהצד ימין. ה"ס אמא עילאה שה"ס יוד דהויה שנק' גיב הויה דעיב. וצד שמאל שכו. ה"ס אמא עילאה הנו'. שה"ס ו"ד דמילוי יוד הנק' גיב בשם אהיה דיודין.

וזה אמרו. ט"ס ראשונות יש בהם פו"א והם תופסים כל שיעור קומת אימא עילאה וכו' : רצונו לדייק בזה אשר ט"ס אלו כוללים כל עצמותה וקומתה של אמא עילאה. שה"ס קו שמאל דאבא עילאה. הנק' בשם אהיה דיודין. וה"ס ך של המילוי ו"ד דיוד. אמנם ה' דמילוי ו"ד ה"ס ה"ת. והמסך שעלה לנקי עינים. המעלה או"ח ומשמש שם לאבא ואמא עילאין יחד. וע"כ אינה נחשב על גופא דאמא עילאה עצמה. כי אמא עילאה ה"ס קו שמאל דאבא בדיוק. כניל. אמנם מסך הזה נבחן גיב למלכות דאמא עילאה. משום שהמסך הזה משמש ומעלה או"ח מלמטה למעלה. ונק' ע"כ בשם מלכות.

וזה אמרו. ואח"כ המלכות שבה מתחלת סתוה ולמטה ומלכשתן וכו' ששיעור קומתה הוא ד' תחתונים דאמא לבד ולכן נעשים מוחין אליה וכו' : דהיינו כמי' בענה"ק. שמשכת עליות המלכות שבפא דראש למקום עינים. ירדה בחי' פה דראש וקיבלה לבחי' מלכות דמלכות שה"ס חוה. וע"כ כל תחתון אינו מלביש מעתה לז"ת דעליון כמו שהיה בא"ק. אלא רק לר' תחתונים דעליון. שה"ס תנהי. דהיינו סתוה דעליון ולמטה. וזה אמרו. אשר המלכות הו'. שה"ס ד' דמילוי ו"ד. אשר מתמששת בעצמה לע"ס כדי להתלבש כפרצוף תחתון. דהיינו בהתבונה. שה"ס ה' ראשונה דהויה נמצאת מקומה סתוה ולמטה דאמא עילאה. אמנם למעלה סתוה ה"ס אמא עילאה עצמה שהתחתון אינו יכול להלבישה שם. כמבואר. ותדע שמי' הרב לקמן בסוד ה' ראשונה. שהו' שכתוך ה'ק' הוא ך' קטועה כחוסר ראש. שמוקף בך'. הנה ד' וזו ה"ס המלכות דאמא הנ"ל. שסמכתה יצאה היר לבר מראש. ונמצא הרי' הו' הוא המגבלת להיר. ותמרה מחמתה מכחי' ראש. והבן.

לכן אינם ב' דלתי'ן רק דלית א' וכו' : כי בנוק' דז"א נתבאר בע"ח ש' ליה פ"ג שיש שם ב' דלתי'ן עשה. ויש שאכן במלכות דאמא עילאה. אינו נוהג זה כמי' במקומו בע"ה.

אין העליון מתלבש בתחתון רק האחרים שלו וכו'. נמצא אם כן כי האחרים של מלכות דאמא עילאה הם מתלבשים בתבונה : כבר נתבאר בענה"ק שסוד התלבשות נהי דעליון בתחתון. מקורו מעליות מין לעינים. שאו נתחלקה כל סדרגה לחצאין. שהע"ס דראש נתחלקו לגזיע ואח"כ. וע"ס תוך לבו"ח ובינה זיני. כמי' לעיל בספ"ס ט"ו וט"ז באורך. גם נתבאר לעיל בספ"ס דף קצ"ח ובכ"ט ענין אחרים דכל סדרגה שה"ס הרשימות הנשארות בהסדרגה מעת ההודבכות וההסתלקות דהתפשטות א'. שענין הסתלקות האור הולך ומסתלק על סדר הסדרגה : שמתחילה מורכב המסך לבחי'ג ונעלם קומת כתר. ואח"כ מורכב לבחי'ב ונעלם גיב קומת חכמה. ואח"כ לבחי'א ונעלם גיב קומת בינה וכו'. עד שמסתלק כלו והרשימות הנשארים בהסדרגה מאותם ה' קומות שנתגלו בזמן הסתלקות האור. הנה נק' בשם אור אחרים. ויש כרשימות הללו ב' בחי' : בחי' א' הוא הרשימות מעצמות האורות. והם מכונים אחרים דאותיות או ריבוע של אותיות השם. ובחי' ב' הוא הרשימות שנשארו בהמסך מבעת שהוציא ה' קומות הנ"ל. והם מכונים בהמשכון של האותיות השם ברובוע. כמי' שם באורך.

ועם זה תכין. שבעת שהמלכות היתה במקומה כפה. הרי היתה סוציאה ע"ס מאו"י ואו"ח בקומת כתר. ואח"כ בזמן עליית מין לנקי עינים. נמצאת שנחסרה מג' קומות כח"ב. כי נשאר שם רק קומת זיני. מפני שהאו"ח העולה מחכמה לכתר. אינו סוציאה רק קומת זיני. כמי' לעיל בענף ג' בספ"ס. ונמצא ע"כ שנשאר בהמסך הזה שעלה לנוק' עינים ג' רשימות מאותם הג' קומות כח"ב. שנעלמו בסיבת עלייתה לעינים. ותדע. שה"ס אחרים דמלכות דעליון המתלבשים בתחתון. כי כל החיבור בין עשרה ספירות דראש שיצאו מעינים ולמעלה. ובין סדרגה התחתונה שנעשה מסוד האח"כ שיצאו לבר כרישא לבחי' גופא. הנה נזוא עיי ג' אחרים דהמלכות דנקי עינים שמתפשט באח"כ האלו. כי באמת היה שם מקומם של הג' קומות הללו מתחילה כשרם שנעלמו. שהרי בעת שהיה המסך כפה יצא שם קומת כתר. ובעת שנתעלה לחוסם יצא קומת חכמה. ובעת שנתעלה לאוון יצא קומת בינה כניל.

שכים, שהוא לחדש נשמות ישנות או להחיות העולמות. אין זווג זה נפסק לעולם. ודע, כי העולה מכל זה, כי ב' מיני זווגים הם כ"א כלול מב' זווגים. כי הנה הזווג העריון, שהוא בחי' היותה למעלה במקומה, יש ב' (מיני) זווגים: דלא שלים, וזווג שלים. ובוזוג הב', שהוא בהיותה למטה בסוד הרביצה על האפרוחים, יש בו ב' זווגים הנ"ל: זווגא דלא שלים, וזווג שלים.

(מ"ב) מדרוש שלוח הקן תבין, שיש ג' (מיני) יחודים אל ז'ין הנקרא נ"ר. והם: הוי"ה אהי"ה, הוי"ה אלהים, הוי"ה אדני. והם נדר ג' פרצופים שיש (בנוקבא דו"א) כו"ן: א', י"ם דאחורים שהם עיבור שלה, בעמידה דלחש, שהיא למטה בנהי' שבו, שהיא ג"כ פרצוף שלם דעיבור, ואז חיבורם פכ"פ, נקרא הוי"ה אדני. וכשהזווג פכ"פ בסוד פרצוף שר' דיניקה עם פרצוף שלה דיניקה, שאז הוא נקרא חג"ת דו"א, ואז היא עולה עד שם ג"כ בחזרת עמידה, אז הוא חיבור הוי"ה אלמים. וכשהזווג פכ"פ בסוד פרצוף גדלות שבו עם פרצוף גדלות שבה, שאז נקרא חב"ד דועיר אנפין, ועלתה עד שם, אז הוא חיבור הוי"ה אהי"ה, שכבר הוא בחי' בינה הנקרא אהי"ה שלימה ביום גדלות, ואז הוא בעת נפילת אפים, שנבקע היסוד (דאמא) בויעבור, או נ"ל שאינו אלא בשחרית דשבת. ועיין במקומו ותראה, כי כל עמידה דלחש וחזרה דחול בשחרית יש זווג, וא"כ איך (אמר שאין) זווג אלא בנפילת אפים, ובוה מתורקן, כי בכ"א יש זווג אלא שהזווג עליון הוא בנפילת אפים, ואינם דיעקב ורחל הקטנים דלחש, והבן מאד.

ענף פ"ב

ועתה צריך שנבאר, מה תועלת נמשך מכל אלו הזווגים, כי הנה כאשר הוא לזווג העליון בהיותן למעלה, והוא זווגא שלים לדוריש עטרות לבנים, אז כל מציאת הזווג ההוא, עיקרו לתת מוחין גמורים גדלות אל ז'ין שבאצילות להוליד נשמות חדשות כנ"ר, ומשם נמשך ג"כ הארה בעולמות ביע. והענין, כמ"ש בדרוש אבי"ע, כי בעולם הכריאה, א"א ואבא אשר שם, אין להם רק בחי' ו"ק, ואמנם אמא וז'ין דכריאה יש י"ם לכר א' פרצוף שלם. גם יש המדמה אצלונו, כי כל מה שהיא הארה מועטת למעלה, תהיה למטה כפי ערכה גדולה משר מעלה, ונמצא, כי בהיות הזווג העליון דאויא למעלה שוין בקומתן ויהיה ג"כ זווג שלים, אז יש הארה גדולה מאד באצילות, ואז יש מוחין גמורים הגדלות אל ז'ין דאצילות, להוליד נשמות הצדיקים שהם מבחי' פנימית העולמות, ואז ג"כ ע"י הארה זו נוספים בחי' מוחין גדלות לאבא דכריאה ג"כ, משא"כ קודם זה, כי לא היה בו רק ו"ק שהיא בחי' דיניקה, ואז בגדלות גם אבא דכריאה יש לו פרצוף שלם.

אבל בהיות שאינו זווג שלים דאויא דאצילות, רק ע"י מקרה לפעמים, שהוא כרביצת האם על האפרוחים, או אין הזווג הזה לתועלת הבנים עצמן ז'ין דאצילות, כי אחר שזווגם הוא בהיותן רבוצים תוך ז'ין עצמן בהיותן בכחי' מוחין בתוכם כנודע, איכ נחשב זה כאלו הוא זווג ז'ין עצמן, ולכן אין כח בזווג זה התחתון לתת מוחין אל ז'ין דאצילות, רק סוד יניקה לבד, דונמת האם רוכצת על האפרוחים להניק אותם, וכבר נודע, כי בחי' היניקה הוא בחי' ו"ק לבד, ואז ע"י הארת יניקה דו"ק אל ז'ין דאצילות או עדיין אבא דכריאה אין בו רק ו"ק, ומזדווג עם אמא דכריאה שיש לה פרצוף שלם, והם מולידין מוחין גמורים לז'ין דכריאה, שהארה כמנה למעלה היא גדולה למטה, וכאשר ז'ין דאצילות בכחי' נ" על ג', אז יש יניקה לז'ין דכריאה בכחי' ו"ק לבד.

והנה נת"ל, כי גם בזווג זה התחתון של רביצת האם על האפרוחים, יש בו ב' אופנים: או בהתלבשותן תוך ז"א עצמו, כנודע שהנהי' שלה נעשין מוחין אליו, או בהתלבשותן בנוקבא, והענין הוא, כי זווג או"א הוא לעולם כדי לתת מוחין לז'ין כפי מה שהם, או דיניקה, או גדלות, ואמנם עתה אנו מדברים ביניקה, כי הנה בעת נתינת המוחין אז נקרא ז'ין הוי"ה אלקים: הוא הוי"ה, והוא אלקים. והנה בהיותם בסוד אביא, אז הויא לבדו נקרא הוי"ה אלהים, כי תחלה נותנין לו לבדו, ואחר כך ממנו נמשכין אריה, וכשהם פכ"פ או נמשכין אל שניהן ביחד, (ואז הם סוד) יחוד הוי"ה אלהים, הנזכר בכ"מ, גם יש בחי' אחרת שגם הוא בחי' הוי"ה אלקים, והוא, כי לפעמים

וזה אסרו, שהאחורים דעליון מתלבשים בתחתון ונעשים בו לפנימים וכו'; והיינו אח"כ שנעשה זווג גדלות והוררת הספק בהעליון, שכזה נמצא התחתון שה"ס אח"כ תוור ומתחבר עם העליון לסדרגה אחר, כמ"ש בפס"ם דף רכ"ג ר"ה ולפיכך ע"ש, הרי אז, אחורים האלו בעצמם המלובשים באח"פ חוורים ונעורים לבחי' פנים וג"ר. כי בהוררת הספק מנוק' עינים לאוון, הרי הספק בא לבחי' הרשימו דבינה, שנשאר שם מכתום עליות מ"ן לעינים, שכבר יצאו משם ע"ס בקומת בינה, ונמצאים האחורים ההם שחורים ונעורים ונעשים לפנים דנשמה, ועד"ז, אם הורר הספק יותר למטה לבחי' חוטם, הריהו בא להרשימו הנשאר שם מקומת חכמה, ונעשים האחורים לבחי' פנים דאור החיה ואח"כ כשהורר לפה, הרי שמגיע שם להרשימו הנשאר שם מכתום מקומת כתר, וניעורים האחורים כנקרסותם, שיוצאים שם ע"ס בקומת כתר, ומקבלים אור דיתירה, והנה נתבאר היטב איך האחורים דעליון מתלבשים בתחתון, ונעשים שם לבחי' פנים וזכור זה.

והנה אחורים של ח"ב דמלכות דאמא עילאה וכו' כח"ב דאחורים דמלכות דאמא ואלו הם בחי' פנים בעצמם כח"ב דתכונה עצמה וכו'. והיינו כדאסרו, שמלכות דאמא עילאה שה"ס יוד דמילוי יוד, ה"ס הספק שבנקבי עינים, כנ"ל בפס"א ד"ה וזה אסרו הנה ע"ש, ונתבאר דביבור הקודם, שהאחורים האלו שה"ס הרשימות של אותם הג' קומות כתר חכמה בינה, שנעלכו בסוכת עליות הספק הוה מפה לעינים, נמצאים מתלבשים בח' ראשונה דהויה, שה"ס אח"פ שנעשו לגופא כנ"ל. וזה אסרו אשר כח"ב דאחורים דמלכות דאמא, שה"ס חשבון אחורים, דד' אותיות אהיה בריבוע שבג"י מ"ד, וחשבון אחורים, מאהיה במילוי דיודין בריבוע שבג"י תקס"ד, וחשבון אחורים, ממילוי דמילוי דאהיה דיודין בריבוע שבג"י ב' אלפים קנ"ו, שה"ס אחר דמלכות דכתר דאמא, ואחר דמלכות דחכמה דאמא, ואחר דמלכות דבינה דאמא, כמ"ש הרב בענף הקודם ע"ש, אשר הרשימות דג' הקומות הללו נשארים באח"פ שה"ס ה"ר כנ"ל, וזה אסרו, ואלו הם בחי' פנים בעצמם כח"ב דתכונה, כלומר אשר אח"פ שנעשה זווג גדלות, ואח"פ הללו שה"ס ה' ראשונה, חוורת ומתחברת עם אמא עילאה שה"ס גו"ע, לסדרגה אחר, דהיינו שהורר הספק לפה ככראשונה, נמצאים האחורים האלו בעצמם שחורים וניעורים ומקבלים קומת כח"ב, כנ"ל דביבור הקודם, ע"ש.

ואין להקשות על חשבון האחורים הנ"ל, שהם ממלכות דאחורי כתר וממלכות דאחורי חכמה וממלכות דאחורי בינה דכללות הקומה דאמא, כמ"ש הרב בענף הקודם ולפי"ז כאן שכל המרוכז אינו אלא ממלכות דאמא עילאה, איכ אין כאן באחורים שלה אלא מספר תקס"ד לבד, אמנם שם מדבר במלכות דגופא דאמא עילאה בעצמה משא"כ כאן אינו מדבר כלל ממלכות דגופא ועצמות דאמא עילאה כלל, אלא רק מבחי' הספק שבנקבי העינים, המשימש לאבא עילאה ואמא עילאה ביחד, כמו שהארכתי בזה לעיל כד"ה וזה אסרו הנה ע"ש בלל ההספק, וכבר ידעת, שמסך הוה כולל כל קומת הראש הוה עוד מטרם עליות מ"ן לנוקבי עינים, אשר ע"כ עתה אחר שנורכך ועלה לנקבי עינים, נבחן בו ג' רשימות מ"ן הקומות שהיה בו מטרם עליותו לנקבי עינים, כמ"ש לעיל.

וכ"ן בחי' אהיה שהוא פנימית וכנגדם בחי' אלקים דחיצוניות וכו', כבר נתבאר זה בפס"ם ובפס"א בענף ט"ו, שהפנימי נמשך אחר מלכות דעליון שבעינים, והחיצוני נשאר תחת מלכות דמלכות דעליון שבפה ע"ש, ומתוך שמלכות שבעינים ומלכות שבפה כלולים זה בזה, נמצא ע"כ פו"ח בפנימי ופו"ח בחיצוני, כמ"ש בפס"א דף ק"ט ע"ש, ובוה תבין, שכל האסור בפנימי נוהג ג"כ בחיצוני, אלא שהפנימי נק' בשמות אהיה, והחיצוני נק' בשמות אלקים, כדברי הרב שלפנינו. סוד הצלם וק"ך צירופי אלקים, יתבאר במקום בע"ה.

ענף פ'א

ונמצא כי זאת הכינה הראשונה סודוונת עם חלק העליון של החכמה: כמ"ש בענה"ק, שחלק העליון של החכמה נק' יוד דהויה דס"ג, ובינה הראשונה נק' יוד של המיוני יוד הזאת, ואויא אלו ה"ס סחצית העליון דמדרגת ס"ג דא"ק, הנק' גו"ע, ואוסר, שרק או"א עילאין אלו זווגייהו לא פסוק לעלמין, אמנם מסנה ולמטה, דהיינו בחי' אח"פ שיצאו לכר מראש שנק' ה' ראשונה דהויה דס"ג, אין בהם הכלל הוה, אלא: לפעמים מתחברים: דהיינו בסוד עליותם לאויא עילאין וחווירים עמהם לפרצוף אחר, שאז נכללים ג"כ הישפוט' בסוד היוד דהויה דס"ג שה"ס ראש כמו שהיו ע"ס דראש אחר דאיך מטרם עליות המ"ן ולפעמים מתפרשין, דהיינו, שחזורים ונתלקים לבי הצאי מדרגות, דהיינו בעת יירדתה לכר מרישא בשביל לגדל לז'ין, בסוד והאם רובצת על האפרוחים, שאז נק' ה' ראשונה דהויה דס"ג.

וזה התכונה סחציה ולמטה וכו' מתלבשת כו"א וכו', כלומר, שמחציה ולמטה של זה התכונה, מכונים ישפוט' שניים, להיותם סוד אח"פ שנחלקו מן הראש דתכונה א', והאחוריים דמלכות דישפוט' הכי האלו בפו"ח שבהם, הסה המתלבשין כו"א

לפעמים אמא המתלבשת בנה"י (הנה"י) שלה כו"א לבדו בפנימיות. שאז הוא נותן אח"כ המוחין לנוקבא. ואז הוא לבדו נקרא הוי"ה אלה"ם. אמנם כאשר יורדת ומתלבשת בנוקבא או אין אמא מתלבשת בתוכה. רק נשאר עלה כסוד אור מקיף. כי (כמו) כאשר יורדת הבינה אל המלכות כסוד תפילה של יד. נשאר כסוד אור מה"י. והנה"י של עצמות ועיר אנפין נכנסין בפנימיותה. ואז נקרא הוונג בין שניהן יהוד הוי"ה. אלהים.

והנה כאשר יורדת אמא במלכות. או יש במלכות מציאות מי. שעל ידם מודווג אמא עם אבא בהיותן שם למטה כניל. אך בהיות אמא תוך ו"א. או היסוד דו"א מתעלה בה כסוד מ"ן. וע"כ נעשה וווג לאו"א הנ"ל. נמצא. כי כאשר הוונג הוא בהיות אמא תוך ו"א. אז יש בו כחי ו"ק בלתי מוחין (דגדלות) אבל גרפין יש לו. ונק' אפרוחים. אבל כאשר מתלבשת במלכות לבדה. או הוא כיצים. שהוא ו"ק בלתי גרפין. (נלעדי"ח. כי גרפין הם מוחין מקיפין דיניקה). והנה כבר ביארנו בדרוש א"א. ענין או"א מהיכן נמשך בהם כח הוונג. ואמרנו בכיאר אדר"ו. אך ב' שמות הווי"ה דיודין. שהם ח' חוורתא דרישא דא"א. הם נמשכין דרך ב' פנים דאו"א. (דא"א כצ"ל) וכל הוי"ה יש בה מיב אותיות: רפשוט ומלא. ומיכו דמיקוי. ובפן א' יש מ"ב. ובפן הב' יש מ"ב ב' כניל. וכל פן ופן כולל י"ם. והכתר לוקח שער ראשון של מ"ב והוא כולל כל המ"ב. אמנם המ"א הנשארים מתחלקין למ"ם. וכל ספי' מן המ"ו. כולל כל מ"א. והם גימטריא שיע' ע"ה. והכתר לבדו הכולל כולם הוא שיע' נמצא. כי בפן א' יש מ"ם. כל א' כלולה מן המ"א. הם שיע' נהורין. וכן בפן הב' שיע' נהורין ממ"א אותיות הוי"ה הב' כניל. גם נתבאר שם. כי במצח דא"א מתלבש הדעת דעתיק. ובתוכו מתלבש היסוד דעתיקא. וגם מזה המצח יורד הארה עד או"א כדי שידווגו. כי הרי הוא נמשך מבחי' יסוד ודעת שהם בחי' וווג. ושם נתבאר אך יורדים אורות אלו עד הגרון דא"א. ושם נעשה הוונג מהחיד והגרון. ונעשה בחינות אחיעה שבגרון. שהוא בחינת שם ס"ג ואה"יה. שהוא בנימטריא אחיעה. והם בחי' ב"פ מ"ב אשר בפנים דא"א. אשר נעשו שיע' נהורין. כנוכר שם. גם נתבאר שם. כמה בחי' יש בענין הסתכלות הנוכר באדר"ו. ושם ביארנו ב' בחי' מהם כלבד: א'. כאשר או"א הם מסתכלים למעלה במצח דא"א. שאז הם בבחי' א"א. ויש להם שיע' נהורין. וגם הוונג שלהם הוא פכ"פ שוין בקומתן למעלה. כבי' ווונגים שלים ולא שלים. אבל כאשר אינם מסתכלין אלא בתרין תפוחין שהם הפנים דא"א. או אין להם רק קין נהורין. כדמיון ו"א. כנוכר באדר"א דמליה. ואז הם קצרי הקומה. בבחי' הוונג הב' הנקרא רובצת על האפרוחים. ואלו הם הב' ווונגים שיש להם כאן למטה: שלים. ולא שלים. ונבאר עתה ענינם. דע כי או"א ב' הכתרים שלהם הם בגרון דא"א. כמבואר במקומו. והם נמשכין מס"ג ואה"יה אשר שם. שהם סוד אחיעה כניל. והנה בגרון דא"א נתבאר לעיל. שעד שם מגיעין החוורתא. שהם ב"פ מ"ב של ב' הווי"ה. ונעשו שם אחיעה. ואמרנו. כי להיות שאבא נניו וטמיר יתיר. לבן הכתר דאמא כולל ככתר דאבא. נמצא כי ג"ם באבא. וא"ם באימא. ווי"ם גם צפור מצאה בית. כי אבא יש לו ג"ם. שהוא בחי' השיע' נהורין כמנין צפור. והו' היתירה הוא בחי' הפנים עצמו דא"א. אבל אמא אין לה רק א"ם. וזה הטעם שנמרא בינה אם בכ"מ. והענין הוא. כי הנה ב' מולות שיש שם בייג ת"ד דא"א והם תיקון ח' שהוא מול העליון. ותיקון י"ג שהוא מול תחתון. והנה אבא נאחו כמול העליון. ואמא כמול התחתון. ותרוייהו נחתי כשקולא עד טבורא בשוה. אמנם בראשיהם למעלה. המול הח' שרשו נבזה למעלה בדיקנא יותר מן המול הי"ג. ואותו הפרש מועט שלמח אבא. הוא זה הא' שלקח אבא יותר מאמא. ונקרא אבא ג"ם. ואמא א"ם.

כו"א כסוד מוחין. והטעם שקוטב כל התיקון נמשך ביחוד מן הויה דס"ג דא"ק אשר נה"י שלה נתחברו במ"ה ובין דא"ק כסוד שיתוף סדה"ר בדין, אולם אין פעולתו של הס"ג בדבר שיתוף הוה מתגלה וזלת בכחי' גופא של ס"ג דס"ג שבו, כלומר, שהויה דס"ג דאצילות, כלולה ג"כ מה"ם געסמ"ב: שהויה דהויה ה"ם ראש האי שנק' ע"כ דס"ג, ות' דהויה ה"ם ראש הב' שנק' ס"ג דס"ג וכו', ומתוך שה' ראשונה זו נמצאת כסוד ראש, עדיין אין פעולת השיתוף דמדה"ר בדין ניכרת שם, כי הכלים אינם מתגלים בראש, וזלת ממלכות של ראש ולמטה, כנודע, דהיינו הגוף דראש הב' הוה שה"ם אח"פ שלו שיצאו לכר מראש הב', והם סוד ו"ך דהויה דס"ג, שנק' מ"ה ובין דס"ג, ונק' גיב ישו"ת שניים, אשר רק בהם מתגלים הכלים והסמכים המשותפים מרחמים ודין כסוד הנרצה. ולפיכך האחורים דמלכות דישו"ת הב' האלו הם המתלבשים בו"א, וראויים להמשיך לו כל המניחין הרצויים לתיקון העולם, וכבר נתבאר כ"ז באורך בפס"א ובפס"ם בענף מ"ו ומ"ז.

ויש בזה ב' פנים א' שתעלה התכונה ונכללת בכינה ב' שיורדת הבינה וכו'. ותשכיל זה מישו"ת המקוריים בא"ק, שבעת תיקון דעליית מ"ן לצורך נקודים, כמ"ש לעיל בפס"ם ענף מ"ו אות י"א אשר נה"י דס"ג דא"ק שנתפשטו מטבור ולמטה דא"ק, ונשתתפו שם במדה"ר, עלו למעלה מפרסא ונתקנו שם כסוד ישו"ת. וראש ותוך דס"ג שלא ירדו בשיתוף הוה, נתקנו בכחי' או"א עילאין, כמ"ש הרב בענף ח' ובפ"ש בפס"ם בענף ט', וזהו המקור של התחלקות הס"ג לכ' חצאים, שחציו העליון דס"ג הכולל ראש ותוך נק' או"א עילאין וסוד הויה דע"כ, וחציו התחתון שה"ם הסוף או נה"י נק' בשם ישו"ת וסוד הויה דס"ג, והסם מכונים ג"כ בשם בריאה, משום שיצאו "לכר" מאו"א עילאין, שהוא משום שהסך דאו"א נכלל טה"ת הפסייט אורות דאצילות כמקום התוה הכולל, כשכבר שם בחי' הסת"ב כמ"ש בענף ט', והיה שם ב' תיקונים. הא' ה"ם עליות האור למעלה לסוד מ"ן, שהוא מספיק לתיקון אצילות, כי נה"י דס"ג עלו למקום חג"ת דס"ג שהוא מחוה עד הטבור דא"ק וחג"ת שהיו שם עלו למקום אח"פ דראש הס"ג שמתוה דא"ק ולמעלה, כאופן שראש ותוך דס"ג נגסרו עתה במקום פה דס"ג שמלפנים העומד כחוה דא"ק. והישו"ת, שה"ם הסוף דס"ג, שנשתתפו במדה"ר, נמצאים עתה למטה מהסת"ב דאו"א עילאין, דהיינו למטה מחוה דא"ק, ומקבלים אור דנה"י מוונג או"א עילאין שעל החוה שהוא אור הנקבה. ונמצא שעדיין אין תיקון רק באצילות, כלומר לאו"א עילאין, שהסך דמ"ן עומד כחוה דא"ק ומשמש בהם מלמטה למעלה, משא"כ לישו"ת, שהסך הוה כבר נמצא ממעל לראשם הנה נמצאו חסרים מאור הוכר והאצילות, אלא נמצאים באור הנקבה ונה"י, ותדע, שוה השורש לפן הא' שאומר כאן שתעלה התכונה ונכללת בכינה: כי הסין עולים למקום החוה דא"א ששם בחי' הסת"ב דאו"א, ונמצאים הישו"ת חסרי אור הוכר, ונמצא הו"א דאצילות חסר מכל תיקון כי כל תיקונו הוא מישו"ת האלו, והסם נמצאים עתה לכר מאו"א בכחי' נפרדת, וכאור דנה"י שה"ם אור הנקבה, שאינו משפעת יותר למטה ממנה, וע"כ אי אפשר שיגיע מוונג הוה בחי' מוחין לו"א, מפני שהוונג נעשה למעלה באו"א כמקום חוה דא"א.

ואלה הם דברי הרב לעיל דף פ"ט וז"ל, ואמנם ודאי שיעי' הסתלקות האור למטה מטבור היה מספיק שיהיה יכולת בעולם האצילות לקבל האור שלהם אבל לא היה מספיק לתת כח לעולם הבריאה שיוכל גם הוא לקבל אורו וכו', וענין הפרסא היה כדי שיוכל גם הבריאה לקבל אורו, עכ"ל. פ"ו. כי ע"י וווג ב' דגדלות הורד הסך העומד כחוה דא"ק אל תחת רגלי ישו"ת, דהיינו עד פי הטבור דא"ק, וממילא חורו ונכללו ישו"ת עם או"א לפרצוף אחד בכחי' אצילות, שהרי עתה גם הישו"ת נמצא ממעל להסך דמ"ן כמו או"א עילאין, ואז יש בהם אור הוכר, וע"כ יכולים גיב להשפיע מוחין לו"א. והנה תיקון זה. ה"ם הפרסא שכאלכסונא המתחלת כחוה ומסתיימת בפי הטבור, שלפעמים נעשה הוונג למעלה כחוה, וזהו מספיק לאו"א גופייהו שנק' אצילות, ולא לישו"ת הנמצאים למטה מחוה כניל. ולפעמים הורד הסך למטה כסיום הפרסא הנמצאת מנגד פי הטבור, ואז יש תיקון גם לישו"ת שנק' בריאה, שהרי כסוד ירדת חסך מתחת רגליהם נמצאים חוורים לבחי' אצילות, כמבואר.

וזה אמרו, אך עיבור א' היה כי נתלבשו חו"ב עילאין בחו"ב תתאין ונכללו בהם ובתוכם ונכללו חג"ת נה"י דא"א אלו באלו וכו' נמצא כי ז"א בתכונה ולא בכינה עכ"ל. דהיינו כראסרן במקורם בצמצום נה"י דא"ק, וכין באצילות נעשה הוונג הוה דעיבור א' ע"ד שנתבאר בא"ק כי נה"י דא"א עולים למעלה מטבור ונכללים בחג"ת דאו"א שמתוה ולמטה עד טבורו, וע"ז עולים נה"י דס"ג למ"ן לפה דאו"א שבתוה דא"א, ונעשה הוונג בכחי' הסך שממעל לראשם דישו"ת, שמקורם מחוה דא"א ולמטה, וע"כ אין הוונג הוה מספיק למוחין בשביל ז"א, כי הוא מקבל רק מאותם הישו"ת הנמצאים מחוה ולמטה. וזה אמרו, ונמצא שהו"א בתכונה ולא בכינה: שעי"כ אינו יכול לקבל מוונג העליון שבתוה, כניל.

ענף פ"ג

ונבאר עתה מצוה שלוח הקן. כי יקרא קן צפור ונו'. הנה כאשר הוונג דאו"א הוא בבחינת רביצת על האפרוחים כניל. וזה מורה על חולשת הבנים ווי"ג. שהם חלשים בבחי' ו"ק הנק' אפרוחים והם קטנים וצריכין עדיין לאמא. וצריכה אמא לרבוץ עליהם לשומרם מן החיצונים, ואז גם אבא יורד עמה ומרכיב ראשו למטה. כמבואר לעיל שאין זה הוונג העיקרי של או"א. אלא וווג המקרה כאשר

וזה אמרו, אמנם הזווג שהוא להוציא מוחין דו"א הנק' עיבור כ"י, הוא שירדה בינה ונכללה בתבונה, ושם הוא הזווג למטה עכ"ל. דהיינו כדאמרן בסוד תיקון הפרסא לצורך בריאה, אשר ע"י זווג דגדלות הורד המסך ממקום העליון שבפרסא מסול החוה אל אותו המקום שבפרסא מלמטה כנגד פי הטבור, אשר או נמצא המסך למקום הזווג למטה מרגליהם דישו"ת, ונכללו הישו"ת עם או"א בפרצוף אחד, כי הורד המסך המפסיק שהיה מסעל לראשם כניל, וע"כ יש בהם עתה אור האצילות ויכולים להשפיע מוחין לז"א, להיות עתה מעלת התבונה כמו הבינה, כמבואר. וזה אמרו, שירדה הבינה ונכללה בתבונה: כלומר, שירד אותו המסך שהיה מפסיק בין הבינה לתבונה, ונתפשטה הבינה עצמה עד הטבור. ואין שום הפרש עתה בין בינה לתבונה. וזה אמרו, ושם הוא הזווג למטה; דהיינו כשיפולי הפרסא כנגד הטבור, ששם מקום התבונה ששלפנים, והבן.

והנה כשפול הי"ג לברו משפיע באו"א וכו' נק' זווגא דלא שלים וכשבי' מולות משפיעים וכו': וצריך שתזכור כאן המתבאר לעיל דף רפ"ו בפ"א שנשמת כל אצילות ה"ס דעת דרדליא דאחוי נהוריה באוירא שבין כתרא למי"ס. ונתבאר שם, שש"ס שהס"ן המשמשים בזווג הוה שברדליא הטה בחי' נהי דפנים המיוחסים לס"ג, ע"כ אינו יכול הנשמה להתגלות בכלים דראש דא"א דהיינו בגלגלתא, משום שראש דא"א ה"ס כתר וע"כ, והוצרך משום זה לתתגלות רק בכחי' אוירא בסוד הארת רדליא בא"א, ומשם נמשך הארה זו לדיקנא דאו"א בסוד ח' תיקוני דיקנא עילאין הכלולים בסול השמיני שה"ס ונוצר חסד, וכמו שמוחא דאוירא מעלה אליו את הבינה בגלגלתא הכלולה למי"ס ומחברה בקוסה שוה עם התכסה דגלגלתא, משום שהסך הורד מתחת אותה הבינה בסוד הדעת וסחבר את החיוב הנוכחים בקוסה שוה, הנה מכת הארת הכ"ד אלו דאוירא, הורד גם המסך שבסימא דהכסה סתימא דא"א שמשעל להבינה דא"א העומדת בגרון לבר פראש, ומסילא עולית הבינה דא"א ומתחברת עם התכסה דא"א בקוסה שוה, אמנם הזווג הוה לא היה יכול להעשות בכלים דראש דא"א גופיה, להיותו בחי' כתר וע"כ, וע"כ נעשה זה בהדיקנא דא"א, שה"ס עליית ח' תיקוני דיקנא תתאין הנמשכים ותלויים על הגרון דא"א שעולים ומתחברים עם ח' תיקוני דיקנא עילאין הנמשכים מהכסה דא"א ומסבכים בחי' חוסם פח שלו, ועליית ח"ת תחתונים לח' תיקונים העליונים סבונים זווג ב' מולות השמיני והי"ג, כי ח' העליונים כלולים בתיקון השמיני המכונה מול עליון, וה' תיקונים תחתונים כלולים בתיקון י"ג המכונה מול תחתון, ומשם נמשך הארת נשמה לאו"א דאצילות, המלבישים לגרון דאו"א, שגם הטה ככלל עליה הוה.

וזה אמרו, כשבי' מולות משפיעים זה באכא וזה כאמא ומדווגים על ידם או נק' זווגא שלים: דהיינו כאמרו, שבעלות ח' תיקונים תתאין דדיקנא לח' עילאין או גם או"א עולה עמהם לראש דא"א, להיותם נכללים בחי' תיקונים תתאין אלו, ואז אכא סקבל מסול עליון שה"ס תכסה דא"א כניל, ואז מקבלת מסול תחתון שה"ס בינה דא"א שעלתה לראש, ואז נעשה זווג דאו"א בבחי' ראש דא"א, וע"כ נק' זווג שלים, כי הארת נשמה דא"א מאירה בהם כניל.

וזה אמרו, והנה כשהפול הי"ג הוא לברו משפיע באו"א ומדווגים על ידו, אז נקרא זווגא דלא שלים עכ"ל; דהיינו שלא בשעת עליה, אלא כהיות ח' תיקונים תחתונים במקום לבר פרישא, דהיינו על הגרון, שנמצאים ע"כ או"א הכלולים בהם, רק בבחי' הארת גופא דא"א, וחסרים מהארת נשמה שלו, וע"כ נק' הזווג שלהם כשם זווג דלא שלים, כי חסרים מבחי' ראש, כמבואר.

שער הזווגים דאו"א

ענף פ"א

שני מיני בחי' זווגים יש באו"א דאצילות וכו', אחר התורבן לא יש זווג פנימי לא שוה בשוה ולא בהרכנת הראש וגם לגשמות ישנות ליכא, וכו' עד סוף הענף. הנה דרכי הרב בכל מלה ומלה בעניני התהלקות הפרצופין דאו"א וזווגיהם נראים לכאורה סותרים זה את זה לכל אותם שאינם בקיאים בפירוש המלות ההם, ועיקר הכלכול למעיינים כאן, הוא מסיבת ערך ההפכי הסצוי תמיד בין ערכי האורות לערכי הכלים כמ"ש לעיל בפ"מם בענף ט' אות יוד, ע"ש. והנך מוצא, שמתחילה אוסר וכייל לן שאחר התורבן לא יש שום זווג פנימי: לא זווג שוה בשוה ונק' זווג שלים, ולא בהרכנת הראש שנק' זווג דלא שלים ואח"כ מבאר באורך אשר זווג העליון שהוא שוה בשוה נק' זווג או"א עילאין, והוא זווג תמירי ולא כמקרה, והוא הזווג להוציא נשמות חרשות, וה"ס זווג התכמות דאו"א בשמות מנוקדים, וכ"ז נפסק מתורבן ואילך, אמנם זווג התחתון שהוא בהרכנת הראש, דהיינו שאו"א יורדים ומדווגים למטה במקום זו"ן הוא נק' זוג דלא שלים, והוא אינו תמירי, אלא כדרך מקרה בסוד והאם רובעת על הבנים, וסווג הוה אינם יוצאים נשמות חרשות אלא להחיות העולמות והנשמות הישנות לבר וה"ס זווג הבינות דאו"א

כאשר הבנים בסוד יניקה צריכין לאמא. לכן ארז"ל כי יקרא קן צפור פרט למוזמן, גם אמרו שיהיו צריכין לאמם, ואמרו ק"ן צפור: הענין הוא כמש"ל, כאשר הזווג הוא למעלה שוין בקומתו, אז יש להם שיע נהורין כמנין צפור כניל, וכשהוא זה הזווג של מקרה שהוא התחתון, או אין לאמא רק ק"ן נהורין, מכל הצפור: שהם השיע נהורין הנ"ל, וביאור כל זה נתבאר לעיל בענין השיע נהורין דא"א ע"ש. אך הענין במיצור, כי כבר ביארנו לעיל כי השיע נהורין הם ט"ס, כל אחד כלול מ"א שערים, וא"כ כאשר הזווג דאו"א עילאין בהיורן פ"ב שוין בקומתו, ואז מסתכלין במצח דא"א אשר שם בחי' היסוד דעתיק מלוכב תוך הדעת דעתיק, והדעת תוך המצח דא"א, אשר כל זה הוא בחי' זווג, ומשם נמשך זווג הגרון והחיד שהם אחת ב"פ מיב לאו"א, ושם מלבישין הכתרים שלהם את הגרון דא"א. ומשם נמשך הזווג העליון דאו"א, ואז קומה דאמא שעורה ט"ס כד א' כלולה מ"א, הרי שיע רבוא. אבל בהיות אמא מסתכלת בפנים דא"א, ואז האמא היא קצרת הטובה, מהחזה דאכא ולמטה לבד עד סוף נהי שלו, שהם ג' ספ"ו, כל א' כלולה מ"א, הם קב"ג. וב' שלישי ת"ת הם כ"ז, ועם סב"ג הרי ק"ן רבוא לבד. וז"ס ק"ן צפור שבוזוג של מקרה הוה אין לה רק ק"ן רבוא נהורין, מן השיע: שהם בנימטריא צפור עם בחי' אנפין עצמן שהם ו' דצפור כניל. וכך זה הוא באמא. לפי שיורדת למטה משאי"כ באכא. ומה שקרא לזווג זה ק"ן צפור, לשון ק"ן, ר"ל, כי עתה בזווג זה, נקרא מקנא על בנין, כי הבן שהוא ז"א נקרא צפור, והיא מקננת עליו ונעשית קן צפור, ולזה לא אמרו בתיקונים דאמא יחבא על בנין, רק מקננת על בנין, כי לשון קינון מורה על הזווג שמדווגת אז עם אכא. בהיותה היא אם על הבנים, שהוא הזווג הוה הב' הנ"ל. הנקרה מקרה, לפרקים, ואמרו לפניך, יתבאר במ"ש, כי יש חילוק כשאומר מלפניך, או לפניך, כי בינה נקרא מלפני ה', שהוא יותר פנימי מן הו"ה, אבל המלכות נקרא לפני ה', שהוא לפניו של התי"ת. ולזה אמר לפניך, כי עתה בזווג זה האמא יורדת למטה ומתלבשת בז"א, ונקרא לפניך, ולא מלפניך. ואמרו בדרך רמז אל הנ"ל, כי ב' מיני יחודים הם של הו"ה אלקיים דא' הוא, כי ענין זווג או"א לעולם הוא כדי לתת מוחין אל הבנים, ובעת נתינת המוחין נקרא זו"ן הו"ה אלהים, אלא שכאשר זווגם אחר באח"ר או ז"א לברו נקרא ה"ה אלהים לפי שמתחילה ניתנין אלו המוחין לו, ואחר כך נמשכין אליה, אך כשהם פ"ב, אז נמשכין לשניהם ביחד, וז"ס יחוד הו"ה אלקיים ככ"מ.

ויחוד הב' של הו"ה אלקיים הוא ג"כ כמ"ש לעיל, כי בזה הזווג הב' התחתון דאו"א, יש ב' מציאות: או כשיורדת בז"א, שאז נכנסת בתוכו כמ"ש, ונהי' שלה נעשין מוחין ארז"ל או כשיורדת במלכות, שאז אינה נכנסת בתוכה, אלא נשארת למעלה בסוד או"מ, כמבואר אצלינו, כי כשיורדת, (ניא כמו שיורדת) בינה במלכות בסוד תפלה ש"י, נשארת וניא ע"י שנשארת) בסוד מקף, והנהי' דעצמות ז"א הם נכנסין בתוכה ובפנימיותה, להעשות לה מוחין של פנימיותה. והנה כאשר נכנסת בז"א, אז הו"ה לברו נקרא הו"ה אלהים, כי הוא לוכח הכל, ואח"כ הוא נותן לה המוחין שלה, וכשיורדת על המלכות ולא בתוכם ממש, אז שניהן ביחד זו"ן נקרא ה' אלהים, והרי ב' מיני יחודים הם של הו"ה אלהים הנמצא בזווג זה הב' של מקרה. וכנגדן אמר בדרך, שהוא גימטריא כ"פ הו"ה אלהים הנ"ל, וביאר ב' מיני הירידות האלו של הבינה, וכנגד הא' אמר בכל עק, כי הו"ה נקרא עק וכשיורדת נכנסת לתוכו, וזהו בכל עק, וכנגד ירידתה בנוקבא דנקרא ארץ, אמר או על הארץ, ולא אמר בארץ, לטעם הנ"ל, כי אז נשארת עליה בסוד או"מ, ואינה נכנסת בתוכה ממש כמו בז"א. ואמרו בכל עק ולא בעק, הוא, כי הנה ברדתה על המלכות אז המלכות יש לה מ"ן, אבל כשיורדת בז"א, אז כדי שתזווג עם אכא זה הזווג הב', צריך שהיסוד דו"א הנקרא כל, תעלה בה בסוד מ"ן, כדי שתוכל להזווג עם אכא בעלה ומה שהיה נקרא כל, יהיה עתה בבחי' ככל, שהוא גימטריא בין דהי"ן, שהוא מ"ן כנודע, ואמרו אפרוחים או ביצים, הוא לרמוז אל הנ"ל, כי ענין הזווג דאו"א זווג עליון בהיותו שוין בקומתו למעלה, או הוא לתת מוחין דגדלות אל זו"ן דאצילות, וע"י הארה זו ניתנין גם מוחין דגדלות אך אכא דבריאה, שאין לו רק ויק, כנודע במקומו, ועתה יהיה לו ג"כ מוחין, אבל כשהזווג הוא התחתון בבחי' רביצה, שאין

דאריא בשמות בלתי מנוקדים, והוא אינו נפסק לעולם, כי הוא נוהג אפי' לאחר החורבן. ואח"כ מסיים ואומר, העולה מכל זה, שיש ב' זווגים. וזוג עליון בהיות או"א במקום, וזוג תחתון בהיותם שלא במקום, אלא במקום וז"ל, בסוד רביצה על האפרוחים, וכל אחד מב' זווגים הללו כלול מב' זווגים. כי בזוג העליון בהיותם במקום יש ב' זווגים. שלים ולא שלים, וכן בזוג תחתון בהיותם במקום וז"ל, יש ב' זווגים: שלים ולא שלים.

והנה הסתבאר מכו"ו אשר זוג העליון שיש בו ב' זווגים שלים ולא שלים, הנה נתבטלו לגמרי אחר החורבן כמיש בתחילת הענף: לא יש זוג פנימי, לא שוה בשוה ולא בהרכנת הראש, ולא נשאר רק ב' הזווגים, שלים ולא שלים, הנהגים בזוג התחתון בהיותם במקום וז"ל, והנה לכאורה, הוא כנגד כל המקומות שמבאר להדיא, שיש זוג גם באו"א עילאין במקום סתוה ולמעלה דא"א, ועוד, אי"כ איך מתכללים דברי הוהרה, אשר או"א כתרין רחמינן דמתחבקינן דא כדא, וזווגיהו דדיר לא פסיק לעלמין, ולפי הדברים הנ"ל לא נשאר אלא זוג התחתון בהיותם שלא במקום, שהוא רק זוג של מקרה ואינו דדירי, ואיך אומרים עליהם דאריא אלו דווגיהו דדירי. וכן לעיל דף רצ"ט אומר הרב להדיא אשר זוג החכמות דאריא ע"י, לא פסיק לעלמין, וז"ל, ונמצא כי זאת הבינה הראשונה מודונת עם חלק העליון של החכמה, ועל אלו נאמר כדא, נפקין ולא מתפרשין ע"ש, ונודע, כי בינה הראשונה הם אהיה דיודין ובחי' נוק' דע"כ. נמצא שיש זוג דחכמה דאימא עם חכמה דאבא, שה"ס היות מנוקדים, כמיש בענה"ק.

אמנם צריך לזכור כאן כל הסתבאר בענה"ק, בפירוש המלות ההם דהתחלקות או"א וישסו"ת לב' פרצופין, וגם למה נשתנו שמות החו"ב מנוקדים ואי"ך, לבנותם בשם או"א וישסו"ת, אשר קודם יציאת ע"ס דנקודים אינם נקראים כן בכל דרושי הרב, אלא בשם חכמה וכינה. וכבר נתבאר זה בענף ט' בפס"ס כאות ו' ע"ש. ואין להכפיל דברים, וענין התחלקות פרצופי חו"ב נתבאר היטב בענה"ק בשער עתיק וא"א ובסדר יציאת הי"ס דנקודים ודרך שכינתם, ונזכיר כאן הדברים בקיצור נמרץ באופן שיספיק להבנת הדברים שלפנינו.

ונבאר מתחילה ענין שני מיני בחינות זווגים שיש באו"א דאצילות, אשר בכל אחד מהם יש זוג שלים וזוג דלא שלים. וכבר ירעת מקור התחלקות החו"ב דכלהו מדרגות נעסטיב לב' פרצופין, שהוא מסיבת עליית המין ומקום הווג לנקבי עינים דכל מדרגה, שה"ס ספירת החכמה של ראש דכל פרצוף, שע"כ נפרדה הבינה מן החכמה מסכת עליית המסך שהיה בפה למקום העינים, שאותו המסך חוצה ומבדיל על הבינה ממעל לה ודוחה אותה למדרגה התחתונה, באופן: שבינה דפרצוף הכתר נדחה לראש דמדרגת ע"ב, ובינה דפרצוף ע"ב נדחה לראש דפרצוף ס"ג, ובינה דס"ג נדחה לראש דפרצוף מ"ה וב"ן הנק' וז"ל, כמיש בענה"ק, וזכור זה היטב.

וזה אמרו, וב' בחי' אלו בפנימיות שהוא העצמות, וב' בחי' אלו בסוד החיצוניות שהם הכלים, עכ"ל. ונבארם מתתא לעילא, וכבר נתבאר היטב בכ"ס בענה"ק ביאור ענין פנימי וחיצוני המוכרח לצאת מכל זוג שע"י עליית מין לנקבי עינים, כי כל פרצוף תחתון נקשר ויוצא מפה של ראש דעליון כדרכם בשורשם בחי' א"ק שקדמו למין, ולפיכך אותו המסך שהיה שם בפה דראש, דהיינו במקום המלכות של ראש, אשר עתה בסוד המין עלתה המלכות הואת עם המסך שבה למקום נקבי עינים, אי"כ צריך להמשיך אחריה גם פרצוף התחתון הקשור בהמלכות הואת, ולעלות להלביש את האח"פ דעליון, דהיינו מנקבי עינים ולמטה. ובאמת שכן הוא בפנימיות של התחתון, אמנם בחיצוניות דתחתון לא היתה שום עליה, אלא שנשאר גם עתה למטה מפה דעליון, משום ששורש המלכות עריון נשאר גנוזה בפה דעליון, דע"כ אין התחתון יכול להתעלות למעלה משורשו, כמיש לעיל בענף ט"ז בפס"ס אות ט"ז ע"ש.

והנה מתחלה נגלה ויוצא בהתחתון בחי' החיצוניות שבו, דהיינו שמלבושו רק סתוה ולמטה, שהרי פה דעליון כבר נתעלה במקום נקבי עינים, והפה שמקודם המין ירד וקיבל לבחי' הסת"ב, שה"ס מלכות דמלכות של ראש שנק' חוה או טבור, ונמצא שאין התחתון מלביש מן העליון אלא נה"י דעליון וביש ת"ת שמתוה ולמטה, ונמצא שהפסיד בחי' חנ"ת דעליון, כמיש שם בארוכה. אמנם ע"י וניקה, נמצא שנחגלה בהתחתון בחי' המסך דפנימיות, ואז נמשך ועולה ומלביש ע"ג חנ"ת דעליון, כמיש לעיל בפס"א דף ג"כ ד"ה ואלו, עשיה בכל ההמשך.

ועם זה תבין באותה הבינה דעליון שיצאה לבר מראשו, וירדה ונתלכשה בהראש דפרצוף התחתון, שנמצאת שירדה לבחי' נה"י שבה בערך הקדום למין, משום שמתהילה מלביש התחתון רק סתוה ולמטה דעליון, דהיינו לנה"י דעליון לבר כנ"ה, וכיון שהבינה מוכשבת בראשו, ע"כ נמצאת שירדה מג"ר ובאה לבחי' נה"י שלה, והכן היטב.

וזה אמרו להלן, ואז נק' ואם רובצת על אפרוחין, לפי שהוא יורדת למטה משיעור קומת אבא ומשפלת עצמה למטה, ואז היא דומה אל הנוק' דריא וכו' נגד חצי ת"ת התחתון ונה"י של אבא וכו' עכ"ל. דהיינו כדאמרן, שבינה דס"ג שה"ס או"א שיוצאת לבר מראש דס"ג ומתלכשת בס"ה וב"ן שה"ס וז"ל, נמצאת שירדה לבחי' נה"י

שארין שוין בקומתן, אז הוא לתת מוחין דיניקה לכד אל ז"ל דאצילות ואז יש בו ב' בחי': או כרדרתה בוי"א, או כרדרתה בנוקבא. וכנגד הירידה בוי"א, אמר אפרוחים, כי אז הוי"א בסוד אפרוחים, שהוא בבחינת ששה קצוות בלתי מוחין דגדלות, אבל אית ליה גרפיין, וכשירדרת במלכות, אז הוא בסוד כיצים שהם ו"ק לכד בלתי גרפיין, אמנם כב' בחי' אלו לעולם אין בהם רק ו"ק לכד. וכנגד שנים אלו, אמר אפרוחים או כיצים, אפרוחים כנגד ככל עין, או כיצים כנגד על הארץ.

ואמרו לא תמח האם על הבנים, ר"ל, כי זוג זה התחתון דאריא הוא בהיות וז"ל קטנים צריכין לאמם בהארה מועטת דיניקה, וצריך שלא תמשיך בחי' הזוג זה התחתון שהוא בהיות האם כבחי' רובצת על האפרוחים, להניקם בזמן יניקה, אמנם תעשה כאופן שתשלח האם, והם או"א שנרמזין בב' תיבות שלח תשלח, ובכ" תיבות את האם, הנזכר בהקדמת תיקונים, תרין שלוחין תעשה, באופן, שיעלו מעל הבנים, ויוגדו, ולא יהיו צריכין לאמם להניק אותן, ויעלו למעלה ויודונו בכחי' זוג עליון בהיות שניהן שוין בקומתן, וע"י תגרום שני תועלות גדולות: א' הוא, שע"י זוג עליון ימשכו מוחין דגדלות בזוין דאצילות, כי כל לשון טוב הוא מוחין, כמבואר אצלינו בכרכת אבות בענין גומל חסדים טובים, וזהו למען ייטב לך, תועלת ב' הוא, ודוארכת ימים, שנמשכו ג"כ מוחין דגדלות כאבא דבריאה שלא היו בו רק ו"ק ו' ימים, וע"י יתארכו ויהיו לו מוחין, משא"כ בזוג של כי יקרא, שהוא התחתון, שאין בו שום תועלת מאלו השנים.

ענה פ"ד

ודע כי למעלה כאמא עילאה יש ג' בחי': א', נקרא סמ"ך ונקרא בינה, והב' נקרא מ סתומה ונקרא רבונה, והג', נקרא ד' ונק' ג"כ תבונה, וזאת התבונה שהיא הג' היא אשר מתלבשת נה"י שלה חו"ך ז"א להעשות לו מוחין, וכאשר ז"א מתבונה זו, שהיא הבחי' ג' המתלבשת בוי"א, בהיותן שניהן עולין למעלה אצל הבחי' הב' שהיא מ סתומה תבונה ראשונה, אשר היא ב' אל הבינה, ועליה נאמר אני ישנה אותיות שניה, ואז נכללת תבונה הב' בתבונה הא', ואז שתיהם נקרא תבונות, ואז ז"א נאמר עליו ואיש תבונות ידלנה, כי הרי עולה עמהם למעלה ונכלל בשתיהן, ועתה דולה ומשקה אפילו מאותה תבונה הא', וזהו ידלנה לשון יחיד, וכאשר הוא נכלל בשתי התבונות, עולין שרשתן למעלה עד הבינה, ואז כולן נקרא בינות על שם הבינה, ואז נקרא ז"א עם בינות, וכל זמן שלא הגיע ועלה שם, נאמר עליו כי לא עם בינות הוא, כי בינה עליונה היא רחמים פשוטים, ואין שם אחיזה אל המליפות, אבל כשלא עלה שם יש בו אחיזה אצל המליפות וע"כ לא ירחמהו עושהו, ר"ל שאינו רחמים גמורים, ונבאר ענין בינה ורבונה, וכו' יתבאר מ"ש בס"י, הבן בחכמה וחכם בבחינה, והענין, כי הנה ב' אותיות ראשונות של הוי"ה הם בחי' חו"ב, אבל כאות יו"ד לכד שהוא חכמה שם יש בחי' בינה, וזה ענין הבן בחכמה, ופ"י הוא, כי יו"ד במלאו: " הוא חכמה, וב' אותיות יו"ד נעשית צורת ה' שהיא צורת יו"ד שבאות יו"ד, והיא נקרא בינה עלאה הנ"ל, ואמנם ה' ראשונה עצמה שבשם הוי"ה זו, היא תבונה ראשונה הנ"ל, וכבר הודעתך כדרוש תפילין בענין כתיבת שם הוי"ה שצריך לכתוב תחלה י' בקרן זווית של ה' הואת כזה ה' וזוהי ה' הוא בחי' חכמה של זאת התבונה ראשונה, וזו החכמה נקרא יש"ס, ויש וחכם בכינה, והרי נתבאר, כי כאות י' של הוי"ה יש בחי' או"א עילאין, וכאות ה' ראשונה של הוי"ה יש בחי' יש"ס ותבונה שהם תתאין.

ועתה צריך לנבאר, למה הבינה הראשונה נרמזת בב' אותיות יו"ד של מיכ"ה הוי"ה, אשר צורתם ה', ושם קדמה ו' אל ד', והתבונה נרמזת באות ה' ראשונה של הוי"ה, ושם קדמה ד' לו' כנודע, כי ה' צורתה ד' על ו', גם שינוי אחר, כי ו' של מילוי יו"ד יש לה ראש, שמורה היתה כלולה מ"ס כמבואר אצלינו, וזוהי ו' שבתוך דה"ו ראשונה אין לה ראש, שמורה היתה בבחי' ו"ק לכד בלתי ראש, אך הענין הוא, כי הנה אות ו' של מילוי הוי"ה, היא בחי' בינה העליונה, ובינה עליונה יש בה י"ס עם מוחין, לכן ו' זו יש לה ראש, והוא מורה על כל פרצוף הבינה עצמה, אמנם אות ד' של מיכ"ה יו"ד אינה בחי' הבינה עצמה, רק בחי' ד' מוחין הנמשכין מן הבינה, ומתלכשים

ומתלבשים בחכמה באחוריים של חצי ת"ת ונהי' שלר. ואח"כ הם מהרכבים בראש התכונה שהוא אות ה' ראשונה של הויה. ואמנם ה' ראשונה של הויה שהוא צורת ד"ו. והוא גימטריא י' כולם בחי' התכונה ראשונה עצמה. לכן שם כב' אותיות ויד הם כ' אותיות נפרדין. אבל כ' אותיות ד"ו' אלו של התכונה הם כלילין באות א'. שהוא אות ה'. לכן אין להו' שבתוך ה' צורת ראש לפי שהוא בחי' ו"ק לבד בלי ראש. והד' הם ד' מוחין של התכונה עצמה. לכן קדמה ד' על ו'.

והנה צריך שתדע. כי זו הד' אינה בחי' ד' מוחין של התכונה פנימית. שאם היה לה מוחין היא (היה) בחי' ראש אל הו' שבתוך הד'. אבל כמו שאין מוחין בראש ז"א עד שנתלבשו בתוכו הנהי' של התכונה. וכן עדין אין לנוכח ד"א מוחין עד שנתלבשו בתוכה נצח הוד יסוד ד"א. א"כ גם התכונה הזו אין לה מוחין עד שתעלה למעלה עד הבינה. ואז היה לה מוחין מנהי' דבינה עריונה ואמנם עתה זו התכונה היא' הוא דמטה ואינה כלולה עם הבינה למעלה הנרמות באות י' כנ"ל. לכן אות ו' שבתוך ה' אין לה ראש לפי שעדיין אין לה מוחין פנימיים. ואות ד' שע"נ הו' הוא בחי' או"מ מלמעלה בגלגלתא מבחוק. ולכן נרחקה זו הד' מן הו'. ואינה דבוקה בו ממש רה מתפשטת ומקפת את ו' בסוד או"מ ואינה נכנסת בסוד פנימית. ככן אינה דבוקה עם אות ו'. נמצא כי זו התכונה הראשונה. הוא בכחי' ו"ק לבד. וז"ל כי ימצא חלל באדמה. כי כרעא דה' תלויה ואינה דבוקה עם הד'. ונשאר שם מקום פנוי וחלל בלתי מוחין. והנה זו התכונה נקרא אדמה ר"ל אדם ה'. והנה באדר"ז דרצי"א אמרו. כי אורניות תכונה הם בין ובית דאינון ויה. פי' הדברים כי ב' אותיות ד"ו שיש בצורת ה' ראשונה דהויה הנ"ל. הם דעצמות התכונה שהם ו"ק שלה וד' מוחין. ולפי שאחר כך נמשכין ז"ו הנקרא בין ובית מב' אותיות ויד אלו. והם סוד ויה. לכן הם נקראים תכונה אבל אין פי' שב' אותיות ויד אלו הם ז"ו עצמם.

ענף פה

גם דע. כי הנה זאת הד' שע"נ הו' בצורת ה' ראשונה כבר בארנו שיש לה עוקץ מאחריה בצורת י'. והוא בחי' יש"ם. גם דע. כי הנה נחלקת ד' זאת לנ' חלקים שהם: י"ד באמצע. וב' וויין הנמשכין ממנה כזה י'. וזהם גימטריא כיב אתוון. הניתנין מן חכמה אל הבינה ועתה צריך ליתן טעם. למה באות י"ד נעלמת בינה ונגלית החכמה ובאות ה' נגלית הבינה ונעלמת החכמה. והענין כמ"ש בדרוש אחר. כי ב' כתרים דא"י הם כגרון א"י. אשר שם הוא בחי' בינה דא"י. גם בארנו כפי' יומם יצוה ה' חסדו. כי יש ב' מיני חסד א' הוא חסד עליון אחר הבינה. אשר מקום זה הוא כרישא דכתפין דא"י קודם התפשטות והתחלקות דב' ורועות ושם הוא מקום דחסד העליון הנקרא יומא דכולהו בסי'ה. וכבר ידעת. כי לעולם חסד מצד הוכר והנה האור הנמשך מגרון העליון דא"י מתלבש (ירד ונתלבש) בחסד זה. וכאשר יצא לחוק. אז אבא נעשה בכחינת החסד ההוא והבינה נעשה בכחינת הגרון. לפי שהוא בינה דא"י. כי להיות הגרון גבוה מהחסד לכן מתלבש אור הגרון בחסד ההוא. נמצא כי אמא שיצאת מבחי' הגרון. היא יותר מעולה. והיא נעלמת תוך החכמה. וזהו בחי' אות י"ד. שהחכמה נגלה בה. והבינה נעלמת בה ואינה נגלית. אבל כאשר התחילו ב' ורועות דא"י להגלות (להתחלף) ולהתפשט או נתלבש חסד בגבורה. ומשם יצאו ישויות ואז היה הדבר דהיפך. כי אבא טמיר ונניו יותר מן הבינה. לכן נרמוזו באות ה' שהחכמה כהעלם ובינה בגלוי. וז"ש באדר"ז דר"צ קרוב לרשון זה. לבתר אשתכחו דחכמה אבא. בינה אמא. פי' כי תחלה הם נעלמים בינה תוך חכמה. אך לבתר ר"ל לאחר דאתפשטו דרועי דא"י. אז נתגלו בחי' או"י. והרי נתבאר היטב ענין בינה ותכונה הראשונה. וענין אבא ויש"ם אשר הם נרמזין בכ' אותיות י"ה הראשונים שבשם הויה.

ודע כי נ' חלמי הבינה שהם: בינה. ותכונה ראשונה. ותכונה שניה. כולם הם פרצוף אחד. נמצא. כי כאשר היה עיבור ראשון ד"א שהוא או בכחי' ג' כלול ג' נ' כנודע. היה בוו התכונה ראשונה. שהיא ה' ראשונה של השם. לפי שכיון שג' חלקים הנ"ל נעשו פרצוף א'. נמצא כי זו התכונה הראשונה היא מהחורה. ולמטה של כללות הפרצוף

שבה בערך הקדום משום שמתחילת יציאתו של הו"ן הם בכחי' החיצוניות שבהם המלבישים על נהי' וב"ש ת"ת התחתונים דא"י. וא"כ נמצאת הבינה במצב נהי' שבה. וזה אמרו. ואז בהיותם כן. צריך שגם אבא ירכין ראשו וישפיל עצמו למטה וכו': כלומר. שבינה זו היוצאת מראש דכל פרצוף כלולה תמיד מר"ג. כנ"ל בענה"ק דהיינו יסין ושמאל: שהצר יסין מכונה יש"ם. והצר שמאל מכונה תכונה. אשר הישים נבחי' לבחי' תנהי"ם דאבא עילאה. והתכונה לבחי' תנחי"ם דאמא עילאה כנ"ל. וזה אמרו. וכן עתה אמא עילאה פכ"ס עמו נגד חצי ת"ת התחתון ונהי' של אבא לבד. כלומר בערך או"י עילאין. הרי שאין בישו"ת האלו רק בחי' נהי' דא"י עילאין. ותסר לחם ראש ותוך דא"י עילאין. ותדע שזווג הזה נקרא חיצו חיצוניות. כלומר. זווג הב' סב' הזוונים שישנם בחיצוניות. המכונה זווג חיצוני דלא שלום. משום שהבינה שהיתה מעלטה בג"ר דא"י מלוכשת עתה בכחי' נהי' שבהם. דהיינו שדומה אל הנוק' ד"א. שכל קוטחה הוא רק ג' ספי' נהי'.

והנה אח"כ. בכח היניקה. שנתגלה בחי' הפנימית דווי"ג. שעייז עולים הווי"ג ומלבישים לבחי' חגיית דא"י. הנה נבחנו אז שגם הבינה עלתה למדרגת חגיית שבה. שהרי גם הראש ד"א ששמה מלוכשת הבינה עלה למקום חגיית ולפיכך הוא נבחנו לזווג שלום שבחיצוניות. ומ"ס עדיין נבחנו זה לבחי' הרכנת הראש. כי עדיין לא שבה הבינה למעלתה לבחי' ראש בשוה עם החכמה כמתחילה. כי עדיין הספך ומקום הזווג סמפל לה ומוכרת לקבל אורותיה מספך הזה סמעלה למטה. שהוא בחי' גופא ולא ראש. כמ"ש בענה"ק. אלא בערך הקודם לכן. גק' זה זווג שלום דישויות. כי עכ"פ יש לה עתה קומת ו"ת דא"י. משא"כ קודם לכן לא היה לה אלא קומת גית נהי' לבד כנ"ל. אמנם כיון שהבינה עדיין חסרה מראש ע"כ מכונה זה שהזווג הוא רק בסוד הכלים לבד. ולפיכך יש ב' מיני זווג כזווג דרובצת. שמתחילה יש זווג דרובצת דלא שלום. דהיינו שקומתם דישו"ת הוא בגיית. ואז הוא בחי' רובצת על הביצים. אשר רוח החיות עדיין אינו סגולה בהם. והזווג שלום דרובצת. היינו שקומתם דישו"ת ב"ת דא"י. שאז הוא בחי' רובצת על האפרוחים. כי יש בה כבר רוח חיות עכ"פ. והנה נתבאר היטב ב' מיני הזווגים שבחיצוניות. ועתה נבאר ב' מיני הזווגים שבפנימיות.

וכבר נתבאר היטב לעיל בפס"א דף ע"ד ד"ה ומכח ענין החזרת הבינה לראש. כלומר ענין התעלות מלמעלה להספך בקומה שוה עם החכמה דשם. שוה נעשה ע"י זווג דחכמה דמ"ה שבראש עם החכמה דבין שבראש. להיות שמצד הס"ה נמצאת גם הבינה כבר מתוקנת בראש. וע"כ כמו יפה להוריד הספך ממקום החכמה דבין אל המקום שמתחת בינה דבין. ואז מתעלית גם הבינה דבין בקומה שוה עם החכמה דבין כי עתה הורד הספך מתחת הבינה דבין ג"כ. ובוה חוזרת הבינה למעלתה הקודמת. דהיינו לבחי' עצמות. משום שמסך ולמעלה עדיין אין הכלים ניכרים. שהרי עוביתו של הספך. אינו יכול להתעלות ממטה למעלה אלא רק סמעלה למטה. כמ"ש בענה"ק. וזה אמרו. וכי' בחי' אלו בפנימיות שהוא העצמות. דהיינו כדאמרן. שעל ידי הזווג דחכמות דמ"ה ובין שבראש נמצא שהורד הספך להמקום שמלמטה מהבינה. והבינה עולית למעלה מהספך. שאין שם גילוי כלום. אלא בחי' עצמות לבדו. כנ"ל. וזהו שנק' זווג פנימי דשלים. שהרי הבינה כבר חזרה למעלתה לבחי' ראש ולבחינת עצמות. שוה בשוה עם החכמה כמתחילה.

אמנם יש בחי' שניה כזווג דפנימיות דלא שלום. והוא שעדיין אין כאן ענין זווג דחכמות דמ"ה ובין שבראש. המוציא הספך מהחכמה ומורידה למתחת הבינה כנ"ל. אלא רק הבינה דמ"ה שנמצאת בראש כנ"ל. הנה היא בכחה עצמה מעלית אליה את הבינה דבין מגופא דראש. אשר אז א"ע"פ שהבינה חזרה לראש. מ"ס עדיין אין קומתה שוה עם אבא עילאה. דהיינו עם החכמות דמ"ה ובין. שהרי עדיין הספך נמצא סמפל לה. אלא כל ענין שיכחה לראש הוא. משום שנתחברת לבחי' יחת עם הבינה דמ"ה שמעולם לא יצאת מראש. כנודע בענה"ק. וע"כ נק' זה זווג הבינות לבד. ובערך החכמה. עדיין נבחנו לחסרה סמני. וע"כ מכונה ג"כ בחי' הרכנת הראש בערך החכמה בעצמו. וע"כ מכונה זה זווג פנימי. משום התחברות עכ"פ כבינה דמ"ה של ראש. אמנם לא שלום. שעדיין איננה שוה בשוה עם החכמה. והנה נתבאר היטב ענין ב' הזווג שבפנימיות. שלום. ולא שלום. וזכור היטב אלו ה' וזווגים שנתבארו כאן כי הצטרך להם בכל מלה ומלה מהמסך החכמה.

וזאת כבר ידעת היטב. שכל ענין הזווג דחכמות דמ"ה ובין והורדת הספך מחכמה דבין המעלה את הבינה למקומה הראשון. הנה כל זה נעשה רק בכחי' הס"ג דא"י בסוד מיתא דאורי"א. וזווג דב' המולות עליון ותחתון דדיקנא. כנ"ל בפס"א דף רע"ח ד"ה וכוה משא"כ בכחי' הע"כ דא"י אי אפשר לזווג דחכמות אלו האמור שיתגלה בעולם התיקון. משום שהספך דנהי' דאחור השייך לזווג דחכמות האלו דמ"ה ובין שבראש המיוחס לע"כ. הנה הוא נגנו ברדלי"א. כמ"ש שם. וכוה תדע. שאותם ב' הזווגים דפנימיות שנתבארו לעיל. הנה המה אמורים רק בכחי' ס"ג דא"י. ולא כלל בכחי' ע"כ דא"י. כמבואר.

הפרצוף הנ"ל, ושם הוא מקום העיבור, שהוא מקום הבטן אשר בתוכו נוצר הולד, אבל בכינה העליונה אין שם בחי' הריון ועיבור. והנה בינה עליונה נקרא סמך ותכונה ראשונה נקרא ס' סתומה כנ"ל. והענין הוא, כי בכינה עליונה הוא שיעור ו' ספירות עליונות שהם כחיד ח"ג, ולדיוותן נמשכות מסוד החכמה שהוא י', נמצא כי בינה עליונה נקראת ס' לפי שמקומה נגד ו'ם עליונות שלו כ"א כלול מ'י הרי ס', אבל התכונה שאין בה ר"ם שיעור ד' תחתונות וכ"א כלול מ'י למעם הנ"ל, לכן היא ס' סתומה. גם נקראת ס' סתומה דיתבא רביעה על בנין, וגם לסיבה זאת נקראת זאת תכונה ראשונה עה"ב, והמעם כי הנקבות נקראות עולם, כמ"ש בזהר ויחי, על פסוק מן העולם ועד העולם, וזה התכונה נקרא עולם הבא, עלמא דאתי לפי שדיא יורדת למטה ומתגלית תמיד, אבל בינה עליונה נשאת למעלה ואינה יורדת, לכן בינה נקראת לעיל, כי המוחין עליונים דו"א המלוכשים בנה"י דיבנה עליונה הם עתידין לבא אח"כ כאשר יתגדל מעלתו ויהיה לו מוחין עליונים יותר מן בינה, ולא מן התכונה ואז יהיה לע"ל, אבל מוחין דנה"י דתכונה הם נמשכין בו תמיד ולעולם הם נמשכים ובאים, וזהו פ"י עוה"ב עלמא דאתי, כי תמיד נמשך ובא, וזהו ההפרש שיש בין עולם הבא ובין לעתיד לבא, כי זהו בתכונה, וזהו בכינה בבחי' הנצח הוד יסוד שבהם הנעשין מוחין דו"א, וזהו מ"ש בס' הבהיר ששאלו התלמידים לר' רחומאי, מהו עולם הבא, א"ל עולם שכבר בא, והדבר מובן עם הנ"ל שכתבתי.

וזה אמרו, עוד יש בחי' אחרת בסוד הזיווג אם לברוא נשמות חרות וכו' באופן שעתה אחר החורבן לא יש זיווג פנומי לא שוה בשוה ולא בהרכנת הראש לא כאו"א ולא כו"ן וכו' עכ"ל. והיינו כנ"ל, שאותם בחי' נהי' דאחור ששמש בנקודים בסוד הסתכלות עיינין דאו"א, המה נגנוו ברדל"א, ונודע, שענין נשמות חדשות אינם נמשכים אלא מסוד הזיווג השלם של הסך הנ"ל ששימש בסוד הסתכלות עיינין דאו"א ע"י, וכבר נתבאר ענין זה באורך בפס"ס דף קס"ו ד"ה ואלה, ומשם תבקשנו, גם נתבאר שם, שמחורבן ביהמ"ק ואילך נפסק ג"כ בחי' זיווג דגופא דאבא, שהיה בנקודים לאתר שבירת מלך הדעת, אשר זיווג דהסתכלות עינים דאו"א שמשם מלך דעת דנקודים, מכונה בשם ירושלים של מטה, משום שמסך הזה ה"ם נה"י דמסך בחי"ד ממש בתכלית השלימות, אמנם אחר שבירתו של מלך הדעת שירדו הח"ח מראש דאו"א לגופא דאבא, שהמסך נודרך בו לכחי"ג, הוא המכונה ירושלים של מעלה, כמ"ש שם בטעמו ונימוקו באורך, ותדע שאלה הם ב' הזיווגים הפנימיים שנעלמו מחורבן ואילך.

וזה אמרו, שעתה אחר החורבן לא יש זיווג פנימי לא שוה בשוה ולא בהרכנת הראש, כי זיווג דהסתכלות עינים דאו"א שהוא להוציא נשמות חרות כבר נפסק בזמן הנקודים שנגנוו ברדל"א כנ"ל, והוא המכונה זיווג שוה בשוה, וזווג' הב' דגופא דאבא המכונה בהרכנת הראש, הוא שנפסק בזמן חורבן ביהמ"ק, ונשבע' ה' שלא יכנס אפ"י לזיווג הזה דגופא דאבא שהוא בחסור ראש שנק' ירושלים של מעלה כנ"ל כטרם שיכנס לירושלים של מטה דהיינו כהשלמת המסך דנה"י דאחור' שנגנוו ברדל"א בזמן עולם התיקון, שה"ס הכתוב בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר, שדרשו ז"ל, אע"פ שבקרבך קדוש מ"ם ולא אבא בעיר כמ"ש שם עש"ה.

המתבאר מכל זה שב' זיווגים הראשונים דאו"א דנקודים נגנוו ואינם נוהגים כלל מחורבן ואילך, כי זיווג הא' דנקודים שנק' שם הסתכלות עיינין דאו"א זה בזה שה"ס כתר דע"ב הנה הוא נגנוו ברדל"א, ולא נתגלה עוד כלל בעולם התיקון ואפ"י בזמן שהיה ביהמ"ק קיים, וזווג הב' דעולם הנקודים, שנק' שם גופא דאבא שבקרב כתר ע"ב נקרא הרכנת ראש, שה"ס ע"ב דע"ב דהיינו בקומת חכמה, שהיה נוהג בזמן שבהמ"ק היה קיים, אלא שה"י ע"י התלבשות בס"ג דע"ב כמ"ש במקומו, הנה הוא נפסק מחורבן ואילך בסוד השבועה על ירושלים של מעלה כנ"ל.

וד' זיווגים של ראש שנשארו באו"א גם לאחר החורבן, הנה הא' הוא, זיווג הג' דנקודים שנק' שם גופא דאבא עילאה שה"ס ס"ג דע"ב, הב', הוא זיווג הד' דנקודים, שנק' שם הסתכלות עיינין דישו"ת זה בזה שה"ס כתר ס"ג, הג', הוא זיווג ה' דנקודים, שנק' שם גופא דיש"ס שה"ס ע"ב דס"ג, הד', ה"ם זיווג ו' דנקודים שנק' שם גופא דתכונה שה"ס ס"ג דס"ג, וזכור כל אלה הזיווגים מפורשם ע"ד שנכתבו כאן, ועוד יתבארו בהרחבה בע"ה.

כי כל השמות שיש בחכמה הם בנקודות וכו' מבחי' בינה דאבא שהם שמות בלתי ניקוד וכו' : כי סוד הניקוד מקורו מנקודת הצמצום שהוא העיכות שבנקודה האמצעית המצמצם על אור העליון שלא יתפשט הימנה ולמטה, אשר כח הנה מכה באור העליון ויוצאים הע"ס דאור חוור כמ"ש לעיל בפס"ס ובפמ"א בענף ד', ועל שם הנקודה ההיא האמצעית הנ"ל, מכונים המלכותי דכלהו פרצופין בשם נקודות, וכן בניקוד השמות מראים לנו הנקודות הללו את שיעור הקומה של השם, כי שיעור הקומה דכל מדרגה תלויה בדיוק בהעכויות וכח הצמצום שיש בהמלכות דאותה מדרגה המרומת בהנקודות של חשם, כי בחי"ד מעלה או"ח בקומת כתר ובחי"ג בקומת חכמה וכו' כמ"ש בענה"ק, ונתבאר שם, שענין הצמצום לא היה אלא רק על אור החכמה שה"ס העצמות, משא"כ על בחי' אור דחסדים לא שלט שום צמצום גם נתבאר שם, אשר זיווג הבינות בלתי החכמות ממשיך רק בחי' אור דחסדים לכד, וזה אמרו, כי כל השמות שהם בחכמה הם בנקודות, דהיינו כדאמרן, שאותם הנקודות שתכונתם הם המסכים העושים הזיווג דהכאה ססבת כח העיכות שבהם על אור העליון, מורים לנו את שיעור הקומה שבשם אם קומת כתר אם חכמה וכו' ולפיכך באים השמות בניקוד, וזה שאומר, אבל כאשר הזיווג הוא טבחי' בינה דאבא, שהם שמות בלתי ניקוד, או נקרא זיווג דלא שלים, דהיינו כמ"ש בדיובור הקודם אשר ה"ם בינה דמ"ה המעליות את בינה דב"ן מגופא לראש, שזווג הבינות הוה, אינו מוריד את המסך שבחכמה דב"ן למתחת הבינה דב"ן, ונמצא עדיין בינה זו למטה מסך דחכמה דב"ן, אע"פ שעלתה לראש עש"ה, וע"כ אין זיווג דבינות הוה ממשיך אור החכמה אלא אור דחסדים לכד, דע"כ נק' זיווג דלא שלים, ומאחר שענין הצמצום לא היה על אור זה דחסדים, ע"כ באים השמות האלו בלתי ניקוד, כי אין ענין הניקוד שולט רק על אור החכמה לכד כנ"ל, ענין ג' יחודים דזו"ג, יחבאר בענינים הבאים בעו"ה.

ענף פ"ב

ועתה צריך שנבאר וכו' והוא זיווג שלים להוריש עטרות לבנים, וצריך שתשכיל, אשר המוחין והנשמות שהתחתון משיג מהעליון הנבחר דאב' שלן מכונים

ענף פ"ז

כבר בארנו לעיל, כי כאשר עולין ז"א וכ' התכונות עד בינה עליונה אז נקרא ז"א, עם בינוית הוא, והמעם הוא עם הקדמה שנקדים לך בענין הכללות הנוכח בכ"מ, כי כל מקום אשר התחתון עולה למעלה במקום העליון, להיותו נכלל שם עמו, הוא שהעליון עומד בבחי' פנים והתחתון עומד שם בבחי' אחוריים שלו, וכוזה חבין ענין זה, כי הנה זאת התכונה יוצאת מן האחוריים של בינה עליונה, ואותן האחוריים של בינה הם שמות ראלקים כנודע, כמ"ש בע"ה כי כל האחוריים הם שמות אלה"ים, וז"ש בזהר פ' אחרי מות דפ"ה, כי הבינה נקראת רחמים כלחודוהי, אך מסטראה דינין מתערין, ופ"י מסטראה, ר"ל מצדדיה, שהם האחוריים שלה, שהם הדינין, אבל היא עצמה בבחי' הפנים שלה היא רחמים.

ודע כי בכ"מ שנמצא בזהר שהבינה נקראת אלה"ים, היא בתכונה זאת היוצאת מאחוריים של הבינה שהם אלה"ים, וא"כ כאשר התכונה זאת היא למטה, או יש אל החיצונים אחיזה בה, אמנם כאשר תעלה למעלה ותהיה שם בסוד אחור בינה עליונה, אז אין אחיזה אל החיצונים בה, וזהו סומך ה' לכלל הנופלים, כי כאשר זאת התכונה תחתונה תרד מאחורי בינה ולמטה, אז גם היא יורד למטה ממקומו, וכן גם הנוקבא דו"א תרד ממקומה, ואז כל אלו נקראו נופלים, שאף גם בתכונה הזו יש בה אחיזה אל החיצונים כנ"ל, ואינן עולין אלא ע"י הבינה העליונה הנקרא סמך כנ"ל, לפי שהיא סומכת אותם כאשר כולם יעלו למעלה ע"ד הנ"ל, שיוכללו זה בזה, ותעלה התכונה להיותה בסוד אחוריים דבינה עליונה הנקרא סמך כנ"ל.

ונבאר ענין בינה ותכונה בשמות אשר בהם, דע כי מן האחוריים של ד' עליונות של הבינה משם נעשו ד' עליונות דתכונה כבחינת פנים שלה, ומאחוריים של ו"ק של בינה עליונה, נעשו ו"ק בבחינת פנים שר תכונה, והנה בינה עליונה ואבא עלאה הם ב' שמות, אבא נקרא הו"יה ע"ב דמילוי יודין, ואמא נקראת אה"יה דיודין נימטריא קס"א, והנה אחוריים דבינה אע"פ שיש בהם י"ם, עכ"ז בחי' אלקים שהם באחוריים שלה כנ"ל, אינן ניכרים ונגלים בה, אלא באחוריים שמחציה ולמטה, שהוא מהחזה שלה שהם ד' ספירות תנודיי, והענין כי נודע ששם אלהים יש בו ק"ך צירופין מתחלקין לד' חלקים, והם שם אלקים א' הכולל צרופים כספ"א, ושם אלקים ב' הכולל צרופים כספ"י, וישם אלקים ג' הכולל צרופים כספ"ז, וישם אלקים ד' הכולל צרופים כספ"ד, והנה ע"ש ק"ך צרופים אלונק' סמך בינה עליונה כנ"ל, כי סמך ג"י ק"ך, ובעזרת הו"א והתכונה ראשונה שם באחוריים שלה נאמר סומך ה' לכלל הנופלים כנ"ל, והנה הם נחלקים לד' בחי', וזה, ענין הפסוק אורך היריעה ל', כאמה ורוחב ארבעה כאמה, שהם ק"ך צרופים

מכונים בשם עטרת או בשם כתרים ונקראים כן על שם השורש שמשם נמשכים המוחין שהם הספר, שמשנו ולפעלה נק' ראש, ושייך לעליון עצמו, והאורות הנמשכים מסעלה למטה הם באים בפרצוף התחתון. והנך מוצא ב' בחי' בספר ההוא, והיינו כמה שמשמש לעליון גופיה, וכמה שמשמש לתחתון, ותרע, שבחי' זו המשמשת להעליון נק' עטרה, וכחי' זו המשמשת להמשכת האורות להתחתון נק' כתר.

ענין אור' מהיכן נמשך בהם כח הזווג וכו' ח' חיוורתא דרישא דא"א וכו' : כבר נתבאר בפ"א בענהיק בסוד היג חיוורתא, שהם ג' היות וחד דכליל להון : ב' היות עומדים ביסין ושפאל דגלגלתא, והויה ג' בקו האמצעי באחורוי דגלגלתא, והיס חכ"ד כמ"ש להלן, ונקראים חיוורתא על שם החסדים, להיותם החסדים הישורשיים בהיות החסד דעתיק מתלבש בהם, ואע"פ שאין תיקון קוין כראש דא"א, כמ"ש הרב לעיל דף רע"ז ד"ה נמצא, אמנם זהו רק בחוף הכלים דא"א גופיה שהוא מטעם היותם כלים דע"ב, ונשמה דרדל"א הנמשכת מכת הזווג דנהי דפנים שהוא בחי' ס"ג, אינו מספיק להם, אשר ע"כ מוכרח דעת דרדל"א שיתגלה בהאי אוירא שבין גלגלתא למ"ס, וכן בשערות רישא ודיקנא, כמ"ש בפ"א בדף רפ"ב ד"ה ובטרם, באופן, שמצד הסיג הכלול כראש דא"א יש בו תיקון קוין וג"ר, והם המתגלים ב"ג חיוורתא ובשערות רישא וביג ח"ד, אמנם מכתנית בנינו דא"א עצמו שהוא ע"ב, אין שם ג"ר, ואין שם תיקון קוין, אלא רק כתר וחכמה, והוא זה למטה מזה בקו אחד כתר וחכמה כראש, והכינה שבו לבר מראש דהיינו בגרון.

ובזה תבין מצב ג' היות החם שע"ג הגלגלתא, שאינו דומה לגמרי לבחי' ג' הקוין שבראשיהו דא"א המלכוישים לחגיגת דא"א : כי הקו האמצעי שהים הויה האמצעית והדעת, המכריע בין ב' היות שבין ושפאל שהיס ח"ב, הרי הויה זו נמצאת באחורוי דגלגלתא, ואינם מאירים בפנים כמו הדעת דא"א. שהוא ג"כ מטעם הניל, שאין הג"ר הללו מספיקים לו כמו לאורא הנכנים שבחי' ס"ג, וע"כ עומדת ומכרעת בבחי' אחורים, ואינה יכולה להכריע בבחי' הפנים דא"א. ועם זה תבין ג"כ סוד חד דכליל להון הנוסף שם על ג' היות האלו, ותרע, שה"ס התכללות אותם הג"ר שאינם יכולים להתגלות שם, מטעם שכנינו דא"א הוא שבחי' ע"ב, וזכור זה.

והנה נתבאר היטב ענין ג' היות וחד דכליל להון שנק' יג חיוורתא, אשר ב' היות דיסין ושפאל הי"ס ח"ב בתיקון קוין דיסין ושפאל, הנמשכים מדעת דרדל"א דאחוי נהוריה בין אוירא למ"ס, והויה הנ' הי"ס הדעת המכריע ביניהם, אשר עומדת אמנם בסוד אחור, להיות שמכרעת רק בסוד האחור דא"א, ואינה מכרעת בסוד הפנים דא"א.

וזה אמרו, ב' שמות דהויה דיורין שהם ח' חיוורתא דרישא דא"א הם נמשכים דרך פנים דא"א עכ"ל, דהיינו כדאמרן שקו המכריע המווג לב' היות החם, שמגלה בהם בחי' ג"ר, הנה הויה הזו, אינה יכולה להכריע וולת באחורוי ראש דא"א, ולא בפנים, ולפיכך לא נמשך לצד הפנים וולת ב' היות דיסין ושפאל לבר, בלי הויה האמצעית המווגנת ביניהם, כי ע"כ אין בהם בחי' נשמה וג"ר מדעת דרדל"א, והבן היטב.

ודע שה"ס חד דכליל להון המשלים ל"ג חיוורתא כמ"ש שם, כלומר, אותה ההויה שעדיין לא נתגלה בכליו של א"א עצמו, דהיינו בפנים דא"א כסבואר לעיל, שע"כ הנה הוא עדיין נמצאת שם ברישא בסוד התכללות, שעתידה להתגלות כנמר התיקון. וז"ס הכתר של הסי' שערים המתגלים בפנים, ושער האי חסר בפנים של אי' שכיו הי"ס חד דכליל להון, גם הוא השורש לשער הראשון של גש"ב שלא נתגלה למשה, והוא שיעור הכתוב וראית את אחורי ופני לא יראו, שהוא מסכה שהויה האמצעית המכרעת על יסין ושפאל פתגלה רק באחורוי רישא דאריך אנפין כסבואר, והבן זה.

וכל הויה יש בה ס"ב וכו' והכתר לברו הכולל כולם הוא ש"ע נמצא וכו' : וצריך להבין מאד שהויה דסי' הי"ס נהי' החסדים בע"כ, כמ"ש הרב לעיל בדף קצ"ח וז"ל, הנה תבין היטב כי אבא הוא כללות אור' והם הויה דע"ב ואהיה דיורין בפנים ובאחורים ואמא וכו' ותראה כמקום אחר שאין כל זה רק בז"ת של כל אחד מהם אך בג"ר של כל אחד מהם הם ס"ב אחוון וכו' עכ"ל. והנך רואה שפורש, אשר אפי' אור' עילאין שנק' הויה דע"ב ואהיה, אין להם אלא ז"ת, וחסרים מג"ר. והיינו כמ"ש בענהיק, שענין הג"ר המאיר בפרצופי האצילות נמשכים מדעת דרדל"א דאחוי נהוריה בין כתר למ"ס, שהוא מווג דנהי דפנים, שהיס מסך דס"ג, וע"כ אינו מחויר לראשיהו דכלהו פרצופין את הבינה שיצאה לבר דראש מצד הע"ב שבו, אלא רק מצד הסיג שבהם, ולפיכך נמצא שכל ראש חסר אותו בחי' בינה המיוחדת לצד הע"ב שבו, ובזמן שאין לו סעיב אלא ב' כלים שהם כתר וחכמה ע"כ אין שם אלא ב' אורות נ"ר : היות ככתר, ונפש כחכמה, ונמצא חסר שבחי' נשמה עד שיתעלה אליו הבינה מנופא לראש, כמ"ש בענהיק באורך. ולפיכך מגדיר לנו הרב אשר אפי' הויה דע"ב ואהיה דיורין, שהיס אור' עילאין ובחי' תיה דאצילות, ס"ס כ"ז אמור ביתם הסיג הכלול בהם, שסאי"ב מיחם הע"ב שבהם, המה חסרים אפי' שבחי' נשמה, אלא שהם ז"ת לבר, כלומר שאין להם אלא קומת ז"ת וחסרים מג"ר, דהיינו מנשמה תיה יחידה

צרופי אלמים הנחלקים לר' פעמים ל'. והנה זה ענין בוכ"ו הנוכר פ' פקודי רס"א. שהוא ענין חילוף אהי"ה בא"ב ג"ר. כי הנה שם אהי"ה הוא בפנים שלה, ושם בוכ"ו הוא באחוריים שלה, כי הנה הוא גימטריא ד"ל, שהם בחי' האחוריים האלו שהם ד"פ ל' צרופי אלקים. והנה משה רע"ה היה כלול קי"ך צרופים אלו ע"ד הניל, הם ד' שמות אלקים גימטריא משיה עם הכולל, וכל אלהים מאלו ד' הכולל שלשים צרופים. והרי ארבעתן הם כוללים קי"ך צרופים של אלקים. וזהו בשנים הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה. כמ"ש בתיקונים על בשנים זה משה. וכבר ידעת כי משה זכה לכינה, והוא בבחי' זו. אמנם בחי' התבונה וישי"ם, כאשר האחוריים של אור' ע"י מתפשטין בהם, נעשו ישויות בבחי' אחוריים של שמות הויה ואהי"ה דיורין ברבוע שלהם, כי רבוע של הויה גימטריא קפ"ד, וריבוע של אהי"ה גימטריא תקמ"ד, כי לעולם הפנים שלהם בחי' ישר. ובחי' אחוריים הם בבחי' חשבון ורבוע. נמצא, כי אור' בבחי' הפנים שלהם שהם הויה אהי"ה דיורין גימטריא רנ"ל, וישויות הפנים שלהן הם ב' אחוריים של ב' שמות הניל, כי מה שהוא אחוריים למעלה הוא בבחי' פנים למטה. ואמנם זהו שאנו אומרים כי אלו הרבועים הם אחוריים של אור' עליונים. וזה בבחינת כשמתפשטין אבא ואמא בסוד ישי"ם ורבוניה. אבל כל זמן שלא נתפשטו אז אחוריים עצמן דאמא, הם קי"ך צרופי אלקים, אלא שאין קי"ך צרופים אלו ניכרין אלא באחוריים של ד"ת דאמא. והנה כאשר האחוריים דהיינו האלקים האלו, מתפשטין מהם לעשות הישי"ם והתבונה : הפנים שלה ושל ישי"ם, הם ב' רבועים הנ"ל של הויה אהי"ה. ואמנם בחי' אלקים עצמן אינן נגלין בפנים דפנימיות שלה רק בפנים דאחוריים (נ"א בפנים שלה רק באחוריים שלה כמ"ש).

ונחזור לכאר ענין הפנים והאחוריים דישי"ם ותבונה, והנה הפנים שלהם הוא רבוע דהויה דיורין והם גימטריא קפ"ד, וזהו פנים דישי"ם ורבוע דאהי"ה עולה תקמ"ד, והוא פנים דתבונה, ודכן הפנים של ישי"ם הוא גימטריא קפ"ד, לרמוז כי עייז שהוא הפנים שלו, הוא מזווג עם התבונה ופוקד אותה. וגם גימטריא מקמ"ד, להורות, כי מה שהיה שם זה למעלה באבא בבחי' אחור, ככאן בישי"ם פנים, הנקרא קדם, בסוד אחור וקדם צרתני. וז"ס וישכן מקדם לניע, וגם הפנים של התבונה שהוא גימטריא תקמ"ד, הי"ס קדמית עדין, להורות, כי רמעלה היה זה בבחי' אחור בכינה העליונה, וכאן הוא פנים שהויה קדמית, מלשון אחור וקדם צרתני, כנוכר בוותר. והנה כשנצטרף ב' שמות האור' יהיו גימטריא תשכ"ח, כי הנה אלו הם אחוריים העליונים כנ"ל, ומהם, נעשה פנים למטה מהם, ונמצא שיש בהם בחי' בינה הנקרא ס', ובחי' רבונה הנקרא מ' סתומה. והקל"י שכנגד בינה ותבונה, נקרא מ"ס, וזהו הטעם ששר של שכחה נקרא מ"ס, כי אלו השמות שהם גימטריא תשכ"ח, הם בכינה ותבונה הנקרא מ"ס, ומשם יש שכחה, לפי שהם אחוריים, והקליפות הנקרא מ"ס אחוין בהם. וז"ס שארז"ל, אינו דומה שונה פרקו ק' פעמים לשונה פרקו ק"א פעמים, לפי שער ק' פעמים יש לו שליטה כמנין מ"ס, ולא יותר.

ואמנם הפנים של אור' הם עורין גימטריא רנ"ל כנוכר, והם גימטריא זכור, ומשם בא הזכירה, שהם אותיות זכ"ר י"ה, שהם אור' הנקרא י"ה, לפי ששם אין קליפה נאחות. והנה ענין אחוריים דתבונה שביארנו לעיל, כי הנה בחי' קי"ך צרופי אלקים ג"כ כמו שהוא באחוריים של בינה, אמנם יש שינוי, כי בכינה לא נתגלו כל הקי"ך רק באחוריים של ד"ת שבה לבר, בסוד ד"פ ל' צרופים, אבל כאן באחוריים של תבונה, מתחילין להתגלות בכל ה' תחתונות שבה, מן הגבורה שבה ולמטה, שגם גבורה יש בה שם אלמים. אבל כחסד שבה אין שם אלקים יכול להתגלות בו עדיין, ואי"ב כאן הם מתחלקים לה' חלקים, כנודע, כי כ"ד צרופים מתחילין מאות א' דאלקים, וכ"ד מתחילין מאות ה' וכ"ד מתחילין מאות ה' וכ"ד מתחילין מאות י' וכ"ד מאות ס', והנה הם הי"פ כ"ד, נמצא שהם ה' שמות אלקים, בה' תחתונות שבה בבחי' אחוריים, וכל שם אלקים כולל כל כ"ד צרופים, עד שבה' אלקים יכללו כל המיך, והטעם לזה, כי כל שם א' של אלמים כולל מדרגה א' של (קי"ך צרופים), כ"ד צירופים, שכולן מתחילין באות א' שלו, וכן כל ה' (אותיות) אלמים, וגם טעם ב' כי הנה אלו הכ"ד צירופים, וגם כללותן הם כ"ה, והנה שם אלמים הוא

הוא ה' אותיות. וכל אות כלולה מה' הרי כ"ה. והרי כל כ"ד צרופים נכרלין בשם א' דאלקים. ונמצא שיש ה' שמות אלקים נימטריא ת"ל. וכאשר תחבר עמה שם בוכיו הנ"ל, שהוא חילוף אה"יה. שהוא שורש דינין והאחוריים האלו הנקרא אלהים, כי גם הוא מתפשט עד התבונה גם כן. ונמצא שו' שמות אלו, הם נימטריא תבונה ע"ה. לרמו שבתבונה זו נכלל שם בוכיו הנ"ל. שהוא שורש הדינין וכל הק"ך צרופי אלהים. וז"ל ואם ד"ל הוא ואין ידו משגת. כי התבונה נקראת אם הבנים. היא בחי' ד"ל. שהוא שם הנ"ל. אשר הוא למעלה באחוריים של ד"ת דבינה בבחי' ד"פ ל' צרופים הנ"ל ועתה נתפשט בתבונה גם כן הנקראת אם הבנים.

שער הולדת או"א ענף פיז

הקדמה בענין הולדת או"א וז"ל, ומיוסדת על המ"ב וזווגים הנוכר בס' הוזהר פ' בראשית דט"ו. דע. כי הלא כבר ביארנו שהיה בוי"א ג' בחי'. ובעיבור ראשון היה בסוד ג' כלילין בג'. ואמנם עיבור זה היה ע"י נהי' דאי' שנתעלו למעלה תוך חג"ת שלו. ושם ביסוד עצמו דאי' הוא שנודווג עם העטרה שבו. ומשם יצא ז"א. נמצא. כי הזווג היה באי' עצמו. וכבר ידעת מ"ש רז"ל. היכי דמי לאלתר. כל זמן שהרוק מצוי בפה. והוא נשיקין הקודמין לזווג. כי הם בחי' זווג עליון בפה עצמו. לכן תחלה היה זווג עליון דפה דאי' להוריד כח הטפה ההיא כלולה במ"ב וזווגים. כי כבר הודעתך. כי החיך הוא החכמה. והענין. כי החכמה (מ"ס) דאי' יש בה י"ס כלולות בראש לבדו. ויסוד שלה הוא החיך. והוא המודווג עם הגרון שהוא המלכות. ונקרא בינה בערך שאר הגוף כנודע.

והנה בארזו ה"י. יש כ"ד' שמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. והנה בעת שנודווגו חיך וגרון להוציא או"א מסוד הגרון וחג"ת של א"א. כנודע. הנה אז יצא הטפה. ולעולם הטפה הוא משם ע"ב כנודע. ואח"כ נתלבשה בשם ס"ג שהוא כבינה. שהיא לעולם סוד הגרון כפי איזה בחי' שתהיה. ואז יצאו או"א. והתחיל הכתר שלהם מן הגרון דאי'. ואמנם לפי שכשם ס"ג יש בו ב' מציאות. שהם מילוי יודין. ומילוי א"ת. לכן יצאו או"א כחדא נפקין וכחדא שריין. (כי) כולם בשם א' של ס"ג רמוזין בו: אבא מן היודי. ואמא מן א"ת. ואמנם עתה דהורעת וז"ל. הוא מוכרח שלא יהיה בבחי' זו. רק שזה יהיה גדול מזה. וזכ"ן לא הועיל שם ס"ג עתה רק למעבר לבד. אך עיקר מה ששימשו כאן הוא שם ע"ב. שמשם בא הטפה לעולם. ואח"כ משם מ"ה ובין שהם שורש ז"ן. אך או"א שניהם יצאו משם ס"ג לבד. אך ז"ן מבי' שמורת מ"ה ובין. לכן אינם שוין כאו"א. אמנם סוד הטפה. כבר ידעת. שהוא שם יהוה. שהוא סוד חכ"ד. והנה הטפה הזו. כלולה מג' יהוה של ע"ב מ"ה ב"ן. וגי' יהוה נימטריא ס"ג. הרי כי גם בזה נרמו שם ס"ג. ואמנם שם יהוה של ע"ב הוא למעלה בג"ר והוא נימטריא נ"ו. והוא סוד (ערמא תניינא) מהנהו תלחא עלמין הנוכר בריש אדרא נשא. שעולם ה"ב הוא נ"ו עלמין. ויהוה של מ"ה נימטריא ט"ל. ועם נ"ו הראשון הוא נימטריא צ"ו. כמספר. עולם ה"ג שהוא צ"ו עלמין. אמנם יהוה הראשון נעלם ביהוה ב' של מ"ה. שהוא בני' אמצעית. אח"כ יורדין אלו. ומתלבשים בשם יהוה האחרון דבין שהוא נימטריא מ"ב. והוא בני' אחרונת. ואז יורדין בחיך. שהוא היסוד של החכמה כנ"ל. והוא נותנם אל הגרון. ואמנם לפי שכולם מתלבשים ביהוה האחרון שהוא מ"ב. לכן נקרא הטפה מ"ב וזווגים. כי כולם מתלבשים בו שהוא התחתון. וזהו ענין החיך הרמוז בסוד החכמה כי אותיות חיך הם כה. ולעולם הכיח הם סוד מ"ב. כנודע. כי החיך עם י"ד אותיות נימטריא מ"ב. וזהו רמז אל יהוה האחרון העולה מ"ב. וכשרתחבר צ"ו עם מ"ב נימטריא מ"ה. והוא סוד כי חלק ה' עמו. והוא סוד חמ"ל תפוחין. כי עתה יורדין כל יהוה ה"ג בני' אחרונת. ואז נשלם בסוד חק"ל תפוחין (קדישין) אמנם אם תחבר עמהן יהוה של שם ס"ג העולה מ"ה. יהיה כולם נימטריא (שם של) הוי"ה בהכאה העולה (כרבווע) מקום. וז"ל הנה מקום אתי.

ענף פ"ח

ונחזור לענין. כי כבר ביארנו מציאת המ"ב. שיוור מהחיך לגרון כזווג פה העליון של אי' להוציא ז"ן. והנה אותיות גיכ"ה הם בחיך. והם רומזים אל ה"ג יהוה העוזין חק"ל. כי גיכ"ה עם הדי' אותיות

יתורה, ונהנה הג"ר הללו התסרים בה"ס אצילות, הוא שמגדיר לנו כהויה דפשוט ומילוי, ומלוי המילוי שיש בהם מ"ב אותיות, וזכור זה לכל המקומות שיש בהם איזה מדובר משם מ"ב. וזה אמרו, ובפן האי' יש מ"ב אותיות, ובפן ב' יש מ"ב אותיות, וכל סן ופן כולל י"פ, והכח לוקח שער הראשון של מ"ב והוא כולל לכל מ"ב, אמנם מ"א הנשארים מתחלקים למ"ס, וכל ספוי' מן המ"ש כולל לכל מ"א והם בני' ש"ע עם הכולל עכ"ל. פירוש כי הנה מקורו של שם מ"ב ה"ס אחרים דכתיב דנקודים שנכתב לו בזמן שבו"מ, שה"ס הג"ר דנקודים שנעלמו כמ"ש שם, וכתיב הללו שנעלמו או סנונים בשם מ"ב ונתבאר, שבעולם התיקון לא נתקנו כל הכתיב האלו, שהרי לא נתקנו הכתיב שמצד הע"ב הכלול בג"ר דנקודים האלו שהוא משום שהמסך דנהי' דאחור נגנו ברדלי' דע"ב לא נגלה הנקבה בא"א, ואין בו מלא מ"ס לכך וחסר כתר, שה"ס ג"ר דע"ב, משום שאינם מתגלים וז"ל כהווג שעל המסך דנהי' דאחור, כמ"ש בפס"א דף ש"ד דע"ב אומר הרב לעיל שהרדלי' משלימו לא"א לע"ס, להיותו בחי' הכתר חסר לו, ושם נגזרים הנתי' דאחור כנ"ל, וכבר ידעת שה"ס הראש והנשמה דאי', כי כל ראש נק' כתר או ג"ר, כמ"ש הרב לעיל ע"ש, באופן שאותם ה"ס ספירות שישנם בא"א אינם מלא בחי' ו"ת וקומת ז"ן באורות דרות נפש כנ"ל, והכח חסר לו ה"ס כתיב ובחי' הנשמה תיה יתירה שמצד הע"ב הגנונים ברדלי' כנ"ל, אלא ככל מקום שמתקיים את הע"ס לג"ר וז"ל אפשר לבנות את הג"ר בשם כתר, והז"ן בשם מ"ס התחתונים, ואפשר גם לבנות את הג"ר בשם נשמה וראש, והז"ן בשם ו"ת וגופא, הכל לפי הכונה, אמנם ענינם אחד, כאסור, וכמ"ש באורך בענה"כ וזכור את זה.

וזה שאומר כאן, אשר הכתר של שם מ"ב כולל את כל המ"ב וכו', והגם שהוא לוקח רק שער הראשון של שם מ"ב, אמנם ה"ס התחתונים של שם מ"ב אינם אלא בחי' ז"ן לבד, דהיינו בחי' נפש רוח, שה"ס ש"ע נהרין, אלא לפי שלוקחים האורות מ' הויות העליונים דגלגלתא, שהמה סוד הויה דמ"ב, ע"כ נכתבים שיש בהם מ"ב שערות, אמנם חסר אחד, והכן הישב ע"ד שאמרו תו"ל גש"ב חסר אחד נמסרו לו למשה שעליו התפלל הראיני נא את כבודך, ותרע שזה יורה על אוהו הך חיותא דבליל להון הכלול רק בגלגלתא באחוריו דאי', אמנם חסר זה מהפנים דאי' כמ"ש בדיבור הקודם עשיה שאין להכפיל דברים, וזהו פו"ה וראית את אחורי ופני לא יראו.

כי במצח דאי' מתלבש הדעת דעתיק ובתוכו מתלבש היסוד דעתיק; ולכאורה תמוה, הלא אין אי' מלביש אלא ז"ת לבד דעליון, שהם חג"ת נהי"ס כמפורש בכמה מקומות. ואיך ילביש אי' את הדעת דעתיק. שהוא בחי' ג"ר, כנודע בענה"ק, שקו האמצעי הסכריע בחלק של הסוף פרוצוף נק' יסוד, וקו האמצעי הסכריע בחלק של התוך נק' פרוצוף ת"ת, וקו האמצעי הסכריע בראש של הפרצוף נק' דעת; אמנם יש להבחין כאן בין דעת עליון לדעת תחתון, וכבר נתבאר ענין זה באר הישב לעיל בפס"א דף רע"ה ד"ה וז"ל אמנם, עשיה כל ההמשך עד הסוף שאין להכפיל דברים אלא נוסף מעט על האסור שם לפי הצורך להכין כונת הענין שלפנינו: והנה ידעת שאח"כ דראש העליון דכל סדרגה יורדים ומתלבשים בהתחתון שלו, שז"ס הנהי' דעליון המתלבשים בתחתון, כי אותם אח"כ דראש בעת יורדתם להתחתון נעשים לנהי'. שהרי נעשים בתחתון ממש, כמ"ש הרב, כשהעליון יורד למקום התחתון נעשה כמותו ממש וכן התחתון העולה להעליון נעשה כעליון ממש. גם ידעת איך העליון מתחבר עם התחתון לפרצוף אחד. שהוא ג"כ בסוכת אח"כ הנו'. כי להיות שמצד המ"ה נמצא כבר כתיב בראש שהמסך של ראש עומד בבחי' אחרונה דבינה דמ"ה דכל סדרגה, כי מצד המ"ה לא יצא האוון לכך מראש, אלא רק תו"ס לבד, כנ"ל בענה"ק, ולפיכך כשמתעורר חכמה דמ"ה ומודווג עם חכמה דב"ן, הרי מוציא המסך מ"שם, ומורידו ג"כ לבחי' אחרונה דבינה דבין הנמצאת בראש התחתון ונמצאים כזה שהתחתון והעליון מתחברים לפרצוף אחד. כי מקום הזווג דפה של ראש העליון הרי שירד למחתת הבינה שבראש התחתון, ותורה על כן אותו הבינה להיות עצם מהעליון כמות שהיתה מטרם שירדה לתחתון: כי כל הסיבה של יורדת האח"כ, הוא משום שמקבל מהמסך מלמעלה למטה, ועתה הרי כבר תורה הבינה ועלתה למעלה ממסך כמו הכתר והחכמה, כנ"ל בענה"ק.

ז"ס עליית היסוד להכות שבראש הפרצוף, המוכא ככ"ס כדברי הרב, כי בטרם הזווג כשנמצא המסך בבחי' אחרונה כחכמה דבין בראש למעלה מאח"כ שהם בינה וז"ל. שמשום זה באו לתחתון ונעשו לנהי' שאו נכתן בחי' קו האמצעי שמוזג באח"כ במקום התחתון שהוא בחי' יסוד העליון והוא משום שמשמש בראש התחתון, שכל סדרתו הוא כנהי' שלו, וקו אמצעי דנהי' הוא בחי' יסוד כנודע. ולפיכך, בעת אשר העליון מוריד המסך של ראשו להראש של התחתון, ותור דאש התחתון להיות כהראש של העליון, נמצא שאותו קו אמצעי שהיה משמש ומוזג כנהי' של הפרצוף דעליון, סתעלה עתה לזווג ולהעלות או"ת בג"ר ובראש של העליון ובכריע דסוף נתהפך להיות סכריע בראש ונודע שקו האמצעי של ראש הוא תמיד בחי'

הדעת, והנך מוצא ע"כ שהיסוד נתעלה ונעשה לדעת ותדע שזה נהוג בכלהו מדוגות ופרצופין, וזכור זה, כי הוא מפתח גדול בהכמה.

ונחבאר שם בפס"א הנ"ל, אשר אע"פ שראש התחתון נחבאר ונעשה עצם ראש העליון, מ"ס אינו נשאר כן תמיד, מפני שסתחילת אצילותו הוא מדרגה מיוחדת לעצמו, וגם, שאין הורדת המסך הזה נהוג בבחי' כלים דע"כ שהם מנהיג דאחור, ע"ש"ה, ולפיכך תווד התחתון ויורד מראש העליון למדרגתו עצמו, אלא שנשאר בו וראי הארה הגדולה בזמן היותו מחובר בעליון בעצם אחר.

ולפיכך אנו מכחינים, אשר יסוד ודעת דרדלי"א מתלבשים בראש דא"א, כי מכה החיבור דא"א עם עתיק לפרצוף אחר, הרי משמש בו דעת דרדלי"א, ומכה אצילותו עצמו שבנינו מכלים דע"כ שהם נהיג דאחור משמש רק היסוד דרדלי"א, כמבואר לעיל, וזכור זה, וזה אמרו, כי במצח דא"א מתלבש הדעת דעתיק ובתוכו מתלבש היסוד דעתיק, כי בעת הוונג דרדלי"א נתעלה היסוד לבחי' דעת דרדלי"א, שהוא קו אמצעי של ראשו, וכשאינו נמצא בסוד הוונג הזה, אין בו או אלא בחי' יסוד דרדלי"א כנ"ל, ולפיכך אתה מוצא תמיד בראשו של א"א ב' ווונים מתלבשות העליון שלו: א' מיחס הסיג שבו שאו מתלבש בו דעת דרדלי"א, ב' מיחס העיב שבו, שאו אין בו רק יסוד דרדלי"א כמבואר.

וגם מזה המצח יורד הארה עד א"א כדי שיורונוגו כי הרי הוא נמשך סבתי' יסוד ודעת וכו': שהם ב' בחי' ווונג דרדלי"א הנהוג בראשו של א"א כמבואר בדבור הקודם, שמיחס העיב שבכלים דא"א אין שם רק התלבשות יסוד דרדלי"א ומיחס הסיג שבכלים דא"א יש שם גם התלבשות הדעת דרדלי"א, ונתבאר בענין שאתו הוונג והורדת המסך מהכמה דבין למתחת הכינה דבין האמור דרדלי"א, הסתבר א"א ודרדלי"א לפרצוף אחר, הוא מאיר וגמשיך משם לכלהו מדרגות התחתונות כי כל עליון ותחתון נחשבים לב' תצאים: גו"ע ואח"כ, ע"ד שנתבאר אצל עתיק וא"א, וכמו שא"א נבחר לאח"כ דעליונו שהוא דרדלי"א, כן א"א נחשבוין לאח"כ דא"א וכן ווין לאח"כ דא"א, באופן, שכל הסתבאר בשער א"א בסדר הוונגים דכללות דרדלי"א וא"א, הן בכללות שניהם, והן בפרטות ג' רישין כתר א ויורא ומ"ס שבפרטות א"א לעצמו, הנה כל אלה נהוגים ג"כ בכללות א"א וא"א יחדיו, וגם בפרטות א"א עצמם לפרט בני רישין שלהם: שראש הא' שלהם נק' א"א, ע"י וראש הב' נק' ישויות ראשונים, וראש הג' נק' ישויות שניים, והם סתבארים באותם הסדרים שכארנו בני רישין דא"א ועד"ז גם בכללות א"א וו"ג יחדיו, כמ"ש במקום בע"ה:

וזה אמרו וגם מזה המצח יורד הארה עד א"א כדי שיורונוגו, כי אחר הוונג דא"א ודרדלי"א, תווד א"א לדרגתו, עם ההארה הגדולה המושג לו שקיבל בזמן היותו בדרדלי"א, וע"כ נתייחסה כחו גם הוא, ומעלה ומשיב בחי' בינה שלו שנתלבשה בראשיהו דא"א אל ראשו עצמו, שאו מתבחרים א"א ונעשו עצם אחר עם הראש דא"א, ע"ד שנתבאר אצל א"א ודרדלי"א בדבור הקודם ע"ש"ה, ועד"ז אחר חיבורם דא"א עם ראש דא"א לעצם אחר, הנה הם יורדים עם הארתם הגדולה למדרגתם עצמם, ואו מתייחסה כוחם גם הם, ויכולים להעלות ולהחזיר את הכינה שיצאה לבר מראשיהו שירדה לווינ, וגמשיים הוונג משום זה שמתבחרים עם א"א לעצם אחר, הכל ע"ד שנתבאר בדבור הקודם אצל החיבור של א"א ודרדלי"א, והבן היטב, וזה דבר, שאותם ב' ווונים יסוד ודעת דרדלי"א שבמצח דא"א, הנה הם נמשכים כחונתם גם לא"א באופן שגם בראשיהו דא"א במצחא, מלוכשים ג"כ יסוד ודעת דא"א, כמו יסוד ודעת דעתיק שבמצחא דא"א, וע"כ אומר שוונגיהו דא"א נמשך סבתי' יסוד ודעת שבמצחא דא"א וכו' והבן.

איך יורדים אורות אלו עד הגרון דא"א ושם נעשה הוונג מתוך גרון וכו': כי בכללות נכונים כל ג' רישין דא"א לבחי' גלגלתא ועינים לבד, דהיינו לב' הספירות כתר וחכמה, ואו"א נכונים לבחי' אח"כ דא"א, שהם בינה דכללות א"א וא"א יחדיו, הם גלגלתא דא"א, בדומה לגלגלתא דא"א, שהיא הכינה דכללות דרדלי"א וא"א יחדיו, ותיך דא"א, הם המסך שבבחי' אחרונה דחכמה דבין שבא"א שהם הרקיע הסבדיל בין ראש דא"א, להכינה שבגרון שלו, וכבר ידעת היטב סוד הוונג דעליון ותחתון, אשר החכמה דמ"ה שכראש העליון מוציא את המסך מבחי' אחרונה דחכמה דבין, וסורידה למתחת הכינה דבין הנמצא בתחתון, ועם זה תבין סוד הוונג של חוץ וגרון דא"א, כי החכמה דמ"ה שבא"א מוציא המסך שבבחי' אחרונה דחכמה דבין שבא"א הסכונה חוץ, וסורידה למתחת הגלגלתא דא"א שהם הגרון וכינה דכללות, ונמצא הגרון שהם גלגלתא דא"א שנעשה לעצם אחר עם הראש של א"א, להיותה נמצא עתה למעלה מהמסך של ראש דא"א, ומקבלת האו"ח מסטה למעלה כמכתחילה, ע"ד שבארנו אצל ווונג דרדלי"א, שפוריד המסך עד למתחת הגלגלתא דא"א למקום הקרום החוסה על מ"ס, והבן היטב וזכרו לל המקומות המדובר בהם מענין ווונג הזה דתיך וגרון:

כאשר א"א מסתכלים למעלה במצחא דא"א וכו' ויש להם

אותיות ועם המלה הכל גי' חס"ל, והרי כאן טפת מ"ד שעושה מ"ב וכבר ידעת, שאין טפה יורדת מלמעלה שאין טפיים עולה מלמטה. (למעלה) כנגדה, והם סוד מין של הגרון.

והענין כי כבר ידעת כי מגרון א"א נעשה כתר לראש א"א; והגרון כבר ידעת שהוא בינה דא"א, והנה הוא מוכרח שיהיו ב' בחי' אחד לאבא, ואחד לאימא, ושניהן ב' שמות של אה"ה המורים על היותן מבינה דא"א, וז"ל אה"ה אשר אה"ה, כי כל מה שאמר הקב"ה למשה, הוא, שהודיעו ענין יצירה דו"א מתחלתו ועד סופה, כמבואר בוודר ויקרא ד"א, והוה הענין כי האה"ה הא' בסוד אבא, ואה"ה הב' בסוד אמא, ואשר הם אותיות ראש, באמצע ב' שמות אה"ה, להורות כי גרון זה נעשה ראש לב' אה"ה הנ"ל, שהוא א"א, ולכן הושם מלת אשר באמצע הב' אה"ה, כי אשר אותיות ראש, וכבר ידעת, כי רא"ש הוא לזכר, ואשר היא לנקבה, אך לפי שא"א שניהם מן הגרון שהוא הבינה, לכן שניהן נקראין אשר, ושניהן נקראין אה"ה, אמנם לפי שעתה בבחי' הגרון יש ב' בחינות או"א לכן הוכרח שיעלו ב' טפין, כי מן החיך ירד טפה אחד שהוא יהוה אחד ומלמטה עוקין ב' טפות שהם ב' אה"ה (כי אה"ה גי') יהוה נמצא כי ב' אה"ה הם ב' יהוה, והם ב' טפות.

ועתה צריך לדעת, (והנה) כמו שמן היים של החיך ירדו ב' יהוה, והם מלוכשים ביהוה האחרון, כן עתה יעלו כפליים מן הגרון, הם ו' אה"ה וכלולים בב' אה"ה לזכר, ואמנם מציאות אלו הו' אה"ה, הוא כמו שביארנו בני שמות (נ"א ואמנם הם בחי' גי') יהוה, כי ב' אה"ה הם בני דאבא וגי' דאמא, ושניהן במילוי יודין, ואח"כ ב' אמצעיות דאבא ושלוש דאמא הם ב' אה"ה דאלפין, ואחר כך בגי' דאבא וגי' דאמא הם אה"ה דהה"ן, הרי ו' אה"ה, וכמו שלמעלה כולן נכללין ביהוה האחרון, כן עתה נכללו בב' אה"ה, ולכן לא נזכר בכתוב רק ב' אה"ה, אבל כאמתי, כי גי' הם נקראים אה"ה אשר אה"ה: ביודין, בהה"ן, באלפין, כי בני דנקרא: אשר בחי' בתר, וב' אה"ה הם חוי"ב, ונ' אמצעיות ב' אה"ה הם חו"ג, ואשר בתית, וגי' אחרונות: הם ב' אה"ה בנינה, ואשר ביסוד, כי התית ויסוד שניהן נקראו אשר, כנודע, אך כולם נכללו באה"ה אשר אה"ה העליונים של יודין, כי אלו עליון מלמטה למעלה, אך ביהוה הוא להיפך, שנכללין ביהוה האחרון של הה"ן, שיורדין מלמעלה למטה, ואל תטעה כמה שאמרתי שכל האה"ה הללו הם באבא ואמא כי כולם הם כגרון של א"א עצמו, אך הכוונה דומה, כי לפי שמן הגרון הוזה היה בו כח להוציא א"א, איכ הוא מוכרח שיהיו בו ב' בחינות בערך א"א, ונמצא כי הכתוב לא הזכיר רק ב' אה"ה, שכל השאר נכללין שם, ועתה נמצא, שמן הזכר יורד טפת יהוה א', ועולין כנגדו ב', שהם ב' אה"ה אשר אה"ה, וכמו שביהוה הנ"ל יש בו מ"ב הנ"ל, כי הוא במילוי הה"ן שהוא גי' מ"ב, לכן מכחו יצאו מן הגרון שהוא הנק' ב"פ אה"ה הנ"ל, שהם גי' מ"ב, א' לאבא, וא' לאמא, ועתה גם כוה תבין, איך יצאו ב' אה"ה בנוכח מיהו א' של הזכר, כי יהוה של הזכר העולה מ"ב, נתהוה בנוכח ב' אה"ה העולין מ"ב, והבן זה, והמעם, לצורך א"א שיצאו משם, נמצא, שכיכ גדולה טפה א' של יהוה, כשנים של אה"ה, גם תראה, כי כמו שמפת יהוה הם ג' יהוה שהם גימטריא סיג, (כך) באה"ה הם ב' כנגד ב' טיפות כי הם ו' אה"ה, והם ב' שמות סיג.

והנה נרמז בכתוב מציאת הורדת ווין, ואחר הולדתו, אז נזכר עיבורו, שהוא השתהות הולד במעי אמו מ' חדשים, ואז כל הולד עם היותו נעשה מזכר ונקבה, נקרא כולו בשם הנוכבא, וז"ל אה"ה הג' הנכתב בפסוק, כי כל מציאת הו"א הנ"ל נקרא עתה בשם אה"ה, להיותו במעי בינה, ואחר שנולד ויצא, אז ניכר מציאותו ונקרא יהוה, כנזכר בפסוק הב' עצמו.

ונחזור לענין, כי כמו שביהוה הא' היה בחי' מ"ב, כן צריך שבב' אה"ה הללו יהיו ב"פ מ"ב, והוא כי ד' אותיות של אה"ה וי' של המילוי ועם הכיח שר מילוי המילוי הם מ"ב, הרי ב"פ מ"ב בב' אה"ה, ואלו הם סוד המ"ב ווונים הנזכר בוודר בפרשת בראשית, כי מ"ב ווונים הם כפולים, ב"פ (מ"ב והם כ"פ) מ"ב הנ"ל, והם מב' שמות אה"ה, וכל אלו ירדו אח"כ למטה ליסוד של א"א, ושם מוריע ההוא ברית קדישא במ"ב ווונים היורדין מוונג עליון של חיך וגרון הנ"ל, והנה רבי מ"ב אשר בב' אה"ה של הגרון, הם סוד ד' אותיות של אח"ה של גרון, שהם גי' פיה, ב"פ מ"ב הם (פ"ד).

ענף פיט

ונחזור לענין כי כבר ביארנו איך נ' אהיה הם באו"א. אי למעלה במילוי יודין כנר וא' כנ' אמצעות במילוי אלפין. וא' בנית במילוי ההיין. וגם ביארנו כי ג' מ"ב הם : א' מיהיו של הזכר. אשר אח"כ נחלק לב' אהיה שהם ג' מ"ב. וב' מ"ב אחרים. הם כבי אהיה דיודיין ואלפין. כי באהיה הג' דההיין. אין במילוי מ"ב אתון כנודע. ואמנם המ"ב הא' של הזכר ממנו נעשה החלב שהוא לוכן דו"א. ומאהיה דאמא נעשה הדם שהוא אודם. והנה דם וחלב הם כמספר ב"פ מ"ב, ולכן חלב ודם לעולם לנבזה סלקין. אמנם האהיה הב' שהוא מ"ב הב', שהוא בני' אמצעות במקום דדים של האשה. ושם אחר לידת הולד. חוזר הדם העליון להיות חלב. והנה חלב וחלב ודם הם נימטריא ג'פ מ"א. (ניא מ"ב פחות ב'). והם סוד ג'פ מ"א. (ניא ב"פ מ"ב) שר אהיה (דההיין) שאין בהם רק מ"א אותיות של מילוי כנייה. כי לכן נמרא בינה א"ם. כי אין בה רק מ"א אותיות. והנה סוד הדם. כפי האמת הוא יורד למטה באהיה של ההיין דנית. ושם נעשה הדם. כי אז נעשה באחוריים של ג'ת שהם רבוע של אהיה העולה מ"ד, ושם הוא ד"ם. אמנם ב' אהיה הראשונים דיודיין ואלפין. הם נימטריא ש"ד כזה : אלף הי יוד הי, אליה היא יוד היא, ומהם מתהווים ונעשו שדים והרדים. שיוורד אהיה דיודיין למקום אהיה דאלפין. שמקומו בתירת נגד החזה. ושם מתחברים שניהם ונעשו שדים ורדים. ואז גם אהיה האחרון העולה דם עולה למעלה באהיה דאלפין. ושם מתחלף ונעשה חלב לינק הולד אחר שנוולד.

והנה אחר מציאות יצירת הולד ז"א. היה בכחי' אהיה א'. שהוא אהיה דההיין. הרמוז בפסוק כה תאמר אהיה שלחני אליכם. והנה אהיה של ההיין מילוי המילוי. אין בו רק כיה אותיות. אך בכ' אהיה דיודיין ואלפין הם כיו. וז"ס כיה תאמר אהיה שלחני אליכם. כי בשם זה אין בו רק כיה אותיות במילוי דמילוי שלו. וכשתסיר מהם ד' אותיות השורש עצמן ישארו כ"א אותיות. נימטריא אהיה. אמנם הב' אהיה שיש בהם כ"ז אותיות בכל אחת. הוא סוד כיב אתון. דאלפא ביתא עם ה' אותיות מנצפ"ך. שכל אותיות הם כבינה כנודע. והרי נתבאר זונג העליון של פה דא"א להוציא מפת זון כלולה ממ"ב זוונים. שהם ב' אהיה הנ"ל שבהם ב"פ מ"ב אתון הנ"ל. ומאלו נמשכו אח"כ אל היסוד דא"א ליחנה במלכות. שהוא עטרה. אשר הוא שלישי היסוד. ושם הוא מלכות דא"א. ואמנם זונג זה לא היה בא"א לבדו. אלא שנתעלה נהי דא"א (ונתלבש באו"א) ונכלל בחגית שלו. אשר האו"א הם מלבישין אותו. אז נכללו אלו באלו הנהי' בחגית. (ניא חגית בנהי') והיו ג' כלילין בני. ואז יצא הוא בסוד הלבוש אל נהי דא"א. ונמצא כי עיקר הזונג זה הוא של א"א. רק שהיו באמצעות או"א.

הרי מבואר. כי גם הנהי של א"א עצמו היו ג' כלילין בני בתוך החגית העליונים. ואז גם הוא יצא עדין ג' כליל בני. פי כי הלא הנהי של א"א הם נשמה אל כל המי של ז"א. כי הנצח הוא ג' פרקין של ג'ים דו"א שהוא קו ימין חחין. וכן ההוד בקו שמארי בניה. וכן היסוד בקו האמצעי דתי. אמנם מן הראוי היה שימשכו כל הט"ס דו"א מאלו הג' נהי דא"א. רק לפי שגם נהי של א"א הם כלולים בני אחרים. שהם חגית דא"א. והיו ו'. שהם כלולים ג' גו ג' דא"א. לכן גם הוא יצא כדונמא דא"א ג' גו ג' ו"ק לבדם. וכל זה נעשה במעי התבונה. כי שם הוא סוד הזונג. והענין. כי נתלבשו חו"ב עיקרין בישים ותבונה. ונכללו (שם) בתוכם החגית ונהי של א"א. ושם היה העיבור דו"א. והמעם. כי בינה התפשטותה עד החזה. והתבונה מן החזה ולמטה. והנה מקום בית הריון האשה והרחם שכה הוא למטה מהחזה. ששם מקום התבונה. הרי מבואר איך ההריון הזה הוא בתבונה. לכן היא נק' אם הבנים.

אמנם עיבור זה של ז"א למקוטעים היה. שהם ז' חדשים ופחות מעט. כמו שנוולד משה. ושמואל ופרץ וזרח וכמה צדיקים. ואמנם הלא ביארנו. שכל א' נגדל ונכפל כפליים. כי מני נעשה ו' אמנם נעריך עתה ערכים אלו. כי הלא סוד עטרת היסוד הוא שלישי שיעור של היסוד. והוא סוד המלכות. אמנם שיעור ז"א. הוא ממבור ולמטה דא"א. כי או"א אם היה שיעורם מראש א"א היה סופם עד החזה.

להם ש"ע נהורין וכו' בתרין תפוחין שהם הפנים דא"א או אין. להם אלא ק"ן נהורין וכו'; רצונו לומר. כשגם בחי' גלגלתא דאו"א נכללים ועולים במצח דא"א. בעת הזונג דעת דרדליא המתפשט לשם כניל. אז מעלתם דאו"א כמו א"א. שיש גם להם ש"ע נהורין ובחי' ראש מצותיה ולמעלה. כי גם הם מקבלים מדעת דרדליא שבמותא דאו"א מצח ולמעלה דראש דא"א. שזוה נק' שאו"א מסתכלים במצח דא"א. כי הסתכלות הוא לשון זונג. כמו בנקודים שמכנה שם הרב. ענין הסתכלות או"א דנקודים בזונג אחר עם הכתר דנקודים. בשם הסתכלות עיינין דאו"א. כמ"ש בפס"א ע"ש. וכדסיון הסתכלות א' והסתכלות ב' הסובא לעיל בלשון הרב דף מ' ובשתיק דף ל"ו ע"ד בדרוש ב' דא"ק ובכ"ט. אמנם בשעה שאינם נכללים בדעת דרדליא שבמצחא. אלא הם במקום לסטה מנרון דא"א. שאז רק נהי דא"א מלוכש בראשם. אי"כ אינם מקבלים מהארץ דרדליא שבמצחא דא"א. אלא מבחי' אור הפנים דא"א גופיה. דהיינו הנק' ש"ע נהורין. וכיון שיש להם רק נהי דראש א"א. אי"כ אין להם אלא כשיעור נהי' של אותם הש"ע נהורין. שהוא בני' ק"ן. כמ"ש הרב לעיל. וזה דברו. אבל כשאינם מסתכלים אלא בתרין תפוחין שהם הפנים דא"א. אז אין להם רק ק"ן נהורין. דהיינו כאמור. שבהיותם לסטה מנרון דא"א נעשה הזונג בראשם מבחי' נהי דראש דא"א. שזוה מכונה הסתכלות בפנים. וע"כ אין להם אלא כשיעור נהי דאור הפנים. שעולה ק"ן.

אמנם יש להבין כאן ענין יכולת דאו"א לעלות ולהכלל בזונג דרדל"א שבמצחא דא"א. שהרי נודע בכ"ס בדברי הרב. שאין הפרצוף יכול לעלות אלא למדרגה הסמוכה לו העליונה לבד. ולא לעלי עליונו. ואי"כ איך אומר כאן שססתכלים במצחא דא"א שנתבאר לעיל. שהרדליא עצמו מתפשט לשם בסוד הורדת הספך דהכמה דבין שלו עד קרומא דאו"א. כניל בפס"א ע"ש. והענין. כי כבר ירעת ענין כח העליה של התחתון לפרצוף העליון. שהוא משום שהעליון ותחתון הם תמיר כי חצאי סדרגה גו"ע. ואח"כ. והוא נמשך ממקור הבין בזמן הנקודים. שעלתה או המלכות למקום עינים ונחלקו הסדרגות כולם לב' חצאים. באופן שכל תחתון נעשה לאח"כ דעליון. ומשום זה כשהעליון חוזר ומוריד הספך מבחי' העינים שהם החכמה שלו. לבחי' אחרונה דאון או דח"פ שיררו להתחתון. נבחן או שהתחתון חוזר ונתעלה ממקומו ונתחבר ועלה לעליונו. ככתחילה מטרם הנקודים כמ"ש בהרחבה בענתיק. וזוה ג"כ ענין התלבשות נהי דעליון בתחתון. כי האח"כ היורדים למקום התחתון נבחנים שם לבחי' נהי דעליון אשר מסכתם מסוגל התחתון לעלות למקום העליון ולקבל מוחין. כמ"ש כ"ז בענתיק בהרחבה.

והנך מוצא ב' בחי' התלבשות בנהי דעתיק. דהיינו האח"כ שיררו ממנו; הא' בראש דא"א. כניל אשר יסוד דעתיק מלוכש במצחא דא"א. הכי הוא באו"א. כדברי הרב לעיל בענף ע"ד. שחויג היוצאים מפי יסוד דעתיק ולמעלה מאירים באו"א עילאין. ומהיסוד דעתיק ולמטה מאירים ביסודית ע"ש. וענין ב' בחי' נהי דעתיק הללו. צריכים להבנים במקורם. בבין מכוסן הנקודים. כי מתחלה יצאו שם מכת עליות המין לעינים ב' ראשים. דהיינו כתר בראש הא' בסוד גו"ע. המלביש סחזה לטבור דא"ק. ותויב בראש הב' בסוד אח"כ היורדים לבר מראש הא'. ואח"כ אחר שבירתם דמלכי חגית. נתפשטו ג' קו כחי' דנקודים למקום חגית דנקודים. וכבר נתבאר אשר קו הכתר הזה שנתפשט למקום חגית היס א"א הסכונה חצי כתר התחתון דבין. ובחי' הכתר דנקודים שנשאר במקומו ולא נתפשט לחגית הסכונה חצי כתר העליון היס דרדליא ועתיק. כניל בפס"א. ולפיכך אהה מוצא כאן ב' בחי' אח"כ שיררו מכתר דנקודים; הא' היס אח"כ שיררו לראש הב' דנקודים שהיס או"א דאצילות. הב' היס אח"כ דכתר דנקודים שיררו ונתפשטו למקום חגית שהיס א"א דאצילות.

ולפיכך אהה מוצא. אשר גם או"א דאצילות מיוחסים לבחי' אח"כ דרדליא כמו א"א דאצילות. וע"כ בעת הזונג שברדליא. שמוריד הספך ממקום עינים למתחת האון דאח"כ שלו. שמשום זה חוזר הגלגלתא דא"א. שהיס אוון דאח"כ דרדל"א ומתחבר ועולה לבחי' רדליא עצמו ככתחילה. כמ"ש לעיל. הנה בהכרח שגם בחי' גלגלתא דאו"א כלולים בעליה זו. שהרי גם גלגלתא שלהם הם בחי' אוון דאח"כ דרדל"א. דהיינו מצד היותם בחי' ראש הב' דנקודים. כמבואר לעיל. וזה דברו. אשר או"א מסתכלים למעלה במצחא דא"א. דהיינו כמבואר. שגם בחי' גלגלתא דאו"א כלולים בזונג הזה. והכן מאד. כי אי אפשר להאריך כאן. ויתרחבו הדברים האלו במקום בעזרת השם.

ענף פיג

בחי' היסוד דעתיק מלוכש תוך הדעת דעתיק והדעת תוך המצח דא"א וכו'; כבר נתבאר זה בענף הקודם. אשר בטרם הזונג מתלבשים רק נהי דעליון בהתחתון. ובעת הזונג וההסתכלות רתחתון בעליון. נבחן שעולה היסוד ומכריע בראש דעליון גופיה. ונמצא כזה שהיסוד עולה עד הדעת. אמנם כאן בא"א נבחנו

נכתבים שני הכתיב ביהר, ששום שלא נתעלה היסוד לדעת רק ביחס הפיג דעיב בא"א וע"כ אין הדעת דרדל"א שה"ס הויה אמצעית שבגלגלתא, יכולה להאיר ולגלות הנשמה בפנים דא"א, רק באחורי הפנים, ורק ב' היות דימין ושמאל מאירים בפנים בסוד ש"ע נהורין, ולפיכך, כיון שלא נתעלה היסוד מיחס העי"ב, נכתב ע"כ, שגם היסוד דרדל"א עדיין מתלבש במצחא דא"א, באופן שהארט הויה האמצעית שבאחורי הפנים נמשכת מהתלבשות הדעת דרדל"א, והארות ב' היות שבפנים נמשכת מיסוד דרדל"א והבן היטב :

עד סוף נה"י שלו הם ג' ספירות כ"א כלולה מ"א וכו' הרי ק"ן רבוא וכו': כבר נתבאר זה בפס"א לעיל דף ש"ה ד"ה ועם זה תבין כל ההמשך עש"ה, וענין הסתכלות או"א במצחא דא"א שאז יש להם ש"ע יהוא וזוגא שלים פב"ס, ובהסתכלותם בפנים דא"א דאו אין להם רק ק"ן נהורין, כ"ז נתבאר בפס"א בענף הקודם באורך, עש"ה.

הנק' מקרה לפרקים וכו' ונק' לפניך וכו' בדרך רסו להנ"ל ואסרו בכל עין וכו' אפרותים וכו' או ביצים על הארץ וכו' ש"ת תשלח וכו': הנה כבר נתבאר כל דברי הענף של פנינו בענף"ק בפס"א ענף פ"א ופי"ב, ואין להכפיל דברים, אלא שאנו צריכים כאן להסביר, איך מתבארים כל ענינים הללו בהכתוב דבי יקרא קן צפור, כדברי הרב, וכבר ידעת ששם, סוד ד' הוונים הנכתבים באו"א: פו"ת דפניו, ופו"ת דחיצוני, אשר הראשון מהם, דהיינו זוג הפנימי דפניו, שה"ס או"א עילאין כוונג שלים פב"ס, הוא זוג הקבוע באו"א, כי זוגיהו לא פסיק לעלמין, ושאר ג' הוונים המה בלתי קבועים, אלא בעולה ויורד, כי יורדין להכשרת מוחין דו"א, ואח"כ עולים ומתחברים באו"א עילאין, כמ"ש שם בפס"א בענף פ"א, וזה אמרו, וכו' יקרא פרט למוססן אלא בדרך מקרה, לפרקים, שהכתוב משמיענו, שאין זה סוף דבר וקביעות אלא אדרבה, עיקר המצוה הוא, שלח תשלח, דהיינו להתחיר ולהעלות או"א אלו דרובצת, למקום הראשון לאו"א עילאין, כי לא ירדו לכאן לקטנות הוה, אלא במקרה: כדי להכשיר מוחין לז"א, וז"ש וכו' יקרא :

ואסרו וכו' יקרא ק"ן צפ"ר: הוא להשמיענו הכונה, בהכשרה הוה מוסין לז"א הארת הש"ע נהורין מהפנים דאו"א, כי צפור עולה ש"ע נהורין, שהם כקביעות בפנים דראש א"א ובא"א כשעה שסתכלים במצחא דא"א, כמ"ש שם, אמנם באותו זוג המכונה קינן דאו"א, אין מגיע להם רק כתי' תנהי דעים דש"ע נהורין הללו, שעולים בגי' ק"ן, ומשמיענו הכתוב, שתנהי' אלו שהמה מתלכשים במוחין דז"א שספרם ק"ן הוא מסגלו לז"א, שגם הוא ישיג כתי' ש"ע נהורין ויהי' נקי צפור, שה"ס ש"ע נהורין כנ"ל, וזהו שהכתוב משמיענו בהכינוי הוה ק"ן צפ"ר,

ואסרו וכו' יקרא קן צפור לפניך: יורה על אותו זמן שק"ן אורות הגיל דאמא, מלובשים בפנים דז"א, כי העושה מצוה זו צריך שיהיה מרכבה לז"א, וע"כ בא הדיבור אליו, לפניך, להורות שהמה או מוחין פנימים וכתי' הפנים של הז"א, המכונה אור דרוח או מוחין דיניקה, דהיינו זוג פנימי דחיצוני דשלים שנק' אסרותים שיש בהם רוח חיות, וזהו שמדייק הכתוב לפניך.

ואסרו וכו' יקרא קן צפור לפניך בכל עין או על הארץ, יורה לנו על זוג היותו תחתון, דהיינו זוג חיצוני דלא שלים, אשר זוג זה מכונה ריך להיותו ריך ומבוא להשגת זוג חיצוני העליון דשלים, וע"כ יורנו אמנם הכתוב לכונן כב' זוגים אלו שה"ס ב"ס הויה אלקים, גם כוון זוג התחתון, וזה דברו, שכרר"ך עולה ב"ס הויה אלקים, דהיינו שצריכים לכונן בהתחתון שהוא רק דרך אל העליון, וכמו שמבאר הכתוב והולך על העין, או על הארץ, דהיינו ב' הוונים הנ"ל, כי זוג העליון שהוא לז"א מכונה בכל עין, וזוג התחתון שהוא לנוק' דז"א מכונה על הארץ כנודע בסוד דצ"ס: שהנוק' ה"ס דום ואור הנפש, והוא ה"ס צומח ואור הרוח.

ואמר לא תקח האם על הבנים וכו', וצריך שלא תמשיך בחי' הוונג זה התחתון וכו': פי' שכהורה זו דלא תקח האם על הבנים נצטוינו, שלא להמשיך ולעכב את הוונגים התחתונים דרביצה דאו"א: שה"ע לקחת הבנים שהם זו"ן עם או"א ביהר בסוד מוחין דרובצת כנ"ל, אלא שלח תשלח את האם, כלומר, שתשלחנה בחורה למקום הראשון להתעצם עם או"א עילאין כבדצוף אחד, כמו שהיו בטרם יורדת אח"כ, כנ"ל, ואסרו שלח תשלח, דהיינו ב' שילוחין, ואסרו אית הא"ם הרי אית הוה כא לרבות גם את אמא הכלול עמה, והיינו שצריכים ב' שילוחין: אחד לאבא, ואחד לאמא, וזה דברו, ועי"ז תנרום ב' תועלויות, א' בשביל אצילות, הב' בשביל הכרואה, כמו שמבאר והולך, והבן היטב :

ענף פ"ד

ונבאר ענין בינה ותכונה וכו' הבן כתכמה ותכס כבינה וכו' ופירושו הוא כי יוד כמילואו וכו' כי עי"ז שהורר המסך שבח"ך דא"א שה"ס כתי' אחרונה דתכמה דכ"ן, אל מתחת הבינה דכ"ן שבגרון דא"א, נמצאת הבינה שעלתה לבחי' הראש דא"א למקום התכמה, כמ"ש בענף"ק, וז"ש הבן

החזה כמו לאה כו"א, וכמו ז"א בתכונה שיוצא מהחזה, אך או"א מתחילין מהגרון דא"א, לכן סיומם הוא למטה בסוף ב' שלישי שר הת"ת שהוא המבור. נמצא, כי אין לז"א בת"ת של א"א רק שלישי לבד, וכנגד שלישי זה שהוא לוקח מת"ת דא"א, כנגדו לוקח המלכות שלישי א' מן היסוד דא"א, שהוא סוד העטרה, והנה כשנעריך כ"ז כו"א, נמצא שיש לו ז"א שלישי א' מת"ת וכ"ש מהיסוד, הרי הג' שלישים כמנין מדה א' שלימה, וזאת המדה גדלה עד כפרים ונעשה ב' מדות ת"ת, ויסוד של ז"א, שבהם ו' שלישים, הרי כאן ב' מדות וגם נ"ה כז אחד הנדיל כפליים, כי מנצח נעשה ב' מדות והם הסוד ונצח ומהוד ב' אחרות והם נבורה והוד, הרי ד' מדות, וכו' הראשונים ת"ת ויסוד הרי ו'. והנה שלישי היסוד שהוא העטרה של המלכות, גם היא גדלה ונעשית ב' שלישים, הרי מדה פחות שלישי, הרי הכל ו' מדות פחות שלישי, ולכן ז"ס כל היולדת לז' יולדת למקומעין שאינן ז' שלמים, ואם תשאל, כי הלא לא היו רק ג' כלולים בני, ואיך הם עתה ו', והיה ראוי להיות ו', זו אינה שאלה, לפי שכבר ידעת, כי כי גם אורתו שלישי ת"ת (ניל שצ"ד היסוד) נתחבר עם שאר הת"ת עליון שהוא ב' שלישים העליונים, וגם היא הנדיל, אך להיות שאינה מדה בפ"ע לכן אינה עולה בשם, ואינו נזכר רק ג' כלילין בני, ואמנם חשבון עצמו זה של ו' חדשום, הוא ניכ בחי' ט' חדשים שלימות, והוא, כשנעריך נ"ה שנגדלו כפליים ונעשו ד', ות"ת נגדל ניכ ונעשה ב', הרי ו'. שאע"פ שאין בת"ת רק שלישי, עכ"ז נחשב למדה בפ"ע, להיות שרשו שהיא ת"ת מדה בפ"ע, ואינו בכלל השאר, ולכן אנו מונין אותו למדה בפ"ע, והנה גדל כפלים הרי ב', ועם הד' נ"ה, הם ו'. גם היסוד אף שהם ב' שלישי היסוד לכדה שהם של ז"א, עם כ"ז אנו מונין אותה למדה בפ"ע, למעם הגיל בת"ת, והנה גדל כפליים, הרי הוא ב' מדות, והו' הרי ח', ועטרה של המלכות הרי תשעה חדשים.

ענף צ'

כבר ביארנו, כי לעולם כל בחי' נהי' הם סוד חוספת, ואינם עיקרין, ולכן הם לבר מנופא, והמעם, לפי שמרישא עראה דעתיה, אינו מלובש בא"א כי אם ז"ת שבו, איכ נמצא שאין קיום לז"א רק לז' ראשונות שבו, והג"ת שהם נהי' אינן יכולין לבא רק בסוד חוספת, כי אין להם עיקר וקיום, במציאות העליון ממנו, וכעד"ז כל האצילות, גם דע, כי כמו כשאנו רוצין להמשיך נהי' לז"א אנו עושין זוג בין חויב, כדי שיתנו מוחין לז"א, ואז ע"ז כח זה נתוספים לו נהי' כנודע, גם או"א, להיות להם נהי', הם צריכין תחלה לזווג א"א, כי כמו שתמצא שזו"ן נאצלו ע"י זוג או"א, והוצרכו להיות בסוד עיבור, כן היה באו"א, כי הוצרך להם זוג עליון שכפה דא"א, ושם הזווג, כיצד, בינה שבגרון מעלה מינ מן ההיג שלה, והם אותיות אחעיה, כי כבר נתבאר כשער א"א כי הבינה עומדת בגרון, ואותיות אלו הם אותיות הגרון, והם היג שבה, והח"ך שהוא חכמה, הוא מוריד מ"ד, היח אותיות ניכ"ק, ונודונוג יחד ע"י דעת המכריע: הלשון שביניהן, סוד ברית הלשון, וסוד זה נרמו באדר"ו רצ"ה, אשא זמ"א מתקנין, ויאן בציוריו ע"י לישן ממלל רברכן, וכבר ידעת, כי אש ומים הם סוד חויב, (חיג כצ"ל) נמצא כי אותיות אחעיה מצד היג בינה, והם עולין פ"ד סוד ב"פ מ"ב, והם מ"ב זוונים הנוכר פ' בראשית ד"מ, כי מ"ב זוונים הם פ"ד, והם אותיות אחעיה, וז"ס ורעא דאודרעא במ"ב זוונים.

והנה סוד הזווג הוה שכפה, נמצא בכל מציאות אצילות: בין בא"א, בין באו"א, בין כווינ, והם בסוד נשיקין הקודמין אל הזווג והבן, כי מתחלה המעוררת היא הנוכבא, ז"ס הנרמו במסכת כתובות היד לאלתר בעוד שהרוק לתוך פיה, כי משרשי אחודה אלוה, כי כשאדם מודווג באשתו בהכרח מתמצה הרוק בתוך פיהם, וז"ס סימן הזווג הנז' בנמ', נמצא, כי הנשיקין הם זוג רוחני מאד, אך יש הפרש [בין א"א ואו"א חו"ן], כי בא"א הזווג כפה א', ולכן אינם נמצאים רק ב' הארות, אחעיה, ניכ"ק, אך באו"א זווינ הם ב' פיות, בסוד מינ ימיד בזכרים, מ"ד ומינ בנקבות, כי הנשיקין הם כפולים, בסוד ד' רוחן הנוכר כוורה פ' תרומה קמ"ו, והם ד' אותיות אהבה, והבן סוד גדול הנעלם הוה ויהיו כבושים ללבושך, כי הנה כבר ידעת, כי רדל"א הוא למעלה מכל האצילות, ותחתיו הם סוד מ"ס דלאו אינן נהורין

נהרין ולא אינון רוחין. והם סוד ט"ס מקוהית דא"א המתפשטים בכל האצילות כמ"ש במ"א. והנה לא מצינו בא"א סוד המלכות וא"כ איך נאצלו כל השאר. שהם אויב וזו"ן. אך סוד הענין, כי כבר ידענו כי מחסד דא"א נתהווה מוחין דאבא. ומנכורה דא"א נתהווה מוחין דאמא. והענין כי צד דכורא דא"א מ"ה שבו הוא בימין דכורא. וצד כ"ן שבו נוכחא הוא צד שמאל. והנה יש בו ב' זווים. א' בסוד הפה שלו אחע"ה וניכ"ק. ור"ב' בסוד יסוד שלו. כי גם הוא כלול מבי' מזכר ונוכחא וצד זכרות שבו מודווג עם צד נקבות שבו. והנה כדי להוליד אויב. הספיק להם זוג הנשיקין. והוא זוג הפה כניל.

ואמנם איך יצאו אויב מזווג זה. הוא. כי כבר נתבאר לעיל כי לא הוצרך זוג זה רק לצורך מוחין ונהי' שלהם לבד. לכן הספיק להם זוג הפה. כי הלא תמיד אויב הם נכללין במולא: תיקון ח' וי"ג (דתי"ד). כי הלא תריין כשיקולא עד טבורא. והנה יש הפרש א'. והוא כי לפעמים אין אויב שלימים רק חסירים מנהי'. אע"פ דאתכלילו במולא. אך כאשר נעשה הזווג הזה של הפה דא"א. אז נעשו כל התקונים שר הדי'. העומדין בין תיקון ח' לתיקון י"ג. וכולם נתחברו יחד. ונכללין בהם אויב. כי כבר ידעת. כי הגרון סוד גולגלת דילהון ורנה אם תביט באדם כשכופף ראשו. אז הגרון מכוסה ונכלל בסיום לחיי הראש. אך כשזוקף ראשו או מתראה הגרון. וכשהזווג עליון דפה דא"א נעשה בסוד נשיקין. אז יורד למטה מסיום הפה. בסוד כפיפת ראש. ואז נכלל הגרון בהם ממש. והוא סוד ראש דאבא ואמא. ויורד עד נהי' דאויב שנכללו כראש ז"א. גם אלו הדי' תמונים שבין ב' מולות תיקון ח' וי"ג. הם מתחברים ונכללים ברישא דאבא ואמא. שהוא הגרון. ונעשים שם מוחין. ובעבור אותו שפע המתרבה או מכחם. מתארך גוף אויב ונהי' שבהם. כי אותו החלק ה"ג מת' דא"א שנשאר (שם). מבי' חלקי התית'. שנעשו כי דעות לאויב. נעשה ממנו חלק הגוף לאבא. כולל חגית. וחלק הגוף לאמא. כוללת חגית. וזה סוד חגוף. ומרכיבי השפע נעשין ג' אחרים. נהי' לאבא ונהי' לאמא. והנה נמצא כי זוג זה דפה הוא לצורך אויב ואינו לצורך עצמן. רק למוחין ונהי' שלהם. והטעם כי ב' המולות דדיקנא נחתי בשקילא עד טבורא מצד פנים. ובאחור יש המשך ישערות הראש היורדין דרך אחור עד ראש ז"א. ומאותן האורות דשערות נעשין אויב. כי בהכרח שיעשה שם בנתיים מציאת אור א'. ע"י כי מיני ישערות אלו: דדיקנא. ודרישא. מצד אורם הגדול המקיף פנים ואחור. ולכן הספיק להם זוג הפה לבד. אך זוג אין להם שום מציאות כלל. ולכן הוצרך להאציל מציאותו ממש. בעיבור א'. וכדי לעשות לו מוחין ונהי' הוצרך זוג ב'. משא"כ באויב. והנה ככאן תבין סוד חויל. כל דיבור שיצא מפי הקביה. נברא מלאך א'. כי הלא הוא סוד זוג ממש. לכן מצינו לרוזל. שכינו הזווג בלשון דיבור. ראוה מדברת בשוק. ולכן מטעם זה נקרא הזווג בלשון אכילה. אכלה ומחתה פיה. ונחזור לענין. כי לפי שבי' מולות. החי. והי"ג: החי' הויה דידודין. והי"ג אהי"ה דהי"ן. כנוכר במקומו. לכן מצדן הם אויב. הא' הויה והב' אהי"ה והדעת המזווגת יאהוהי"ה והבן.

ענף צ צא

אמנם כהולדת ז"א. היה ב' מיני זווים. ויש ביניהם הפרש גדול כי הזווג הא' שהוא כדי להמציא אותו מציאות ז"א אינו אלא עיי' א"א שמכחו כל האצילות. אך הזווג הב' הוא באויב. לעשות להם מוחין. והענין כי הלא ז"א מלביש א"א. מטבורא דלכא שהוא חצי תית'. ובתוכו מתלבש א"א. עד סיום יסוד שבו. והנה מאותו חצי התית'. נעשה גלגלתא שלו. אך ג' מוחין שלו נעשין מנהי' דא"א. וי"ם הרומו בתוספתא. פ' כשלח דין עד לא אשתכח אוירא דכ"א כו'. כי כבר הודעתך. כי ג' בחי' היה לז"א. א' כמע' אמא. כי אז היה ו' ועירא. ג' לבר. והם נהי' דז"א. כי הני נתעלו למעלה במעי אמא. ושם לא היה רק ג' כלילן בני'. פי'. שכבר הודעתך. כי אויב שיעורם עד טבורא דלכא. והם כללות חגית דא"א. ואז כאשר נתעלו אלו הני' נהי' למעלה באויב נכללו בני' דחגית. של א"א. וי"ם ג' כלילן בני'. ולכן אלו הני' הם ו' ועירא. כנודע כי ו' גדולה הם חגית. ושם בסוד העיבור נתארכו הטיפין אזו ונעשו לז"א בהיותו תוך מעי אמא מסוד הבינה ג' אחרים. ואז יצא לחוץ כלול וי"ם מחסד עד היסוד. ובוה תבין מ"ש באדרא. מענין ב' עטרין דאויב. שהם חו"ג. והבן זה

הבן בחכמה. כי הבן ה"ס הבינה שחיתת למטה בגופא. עלתה ונכללה בחכמה. ועי"כ נמשך גם החכמה שכראש להאיר במקום בינה. כסוד וחכם כבינה. כי כבר ידעת שבחי' המסך דראש שהורד לסתחת הבינה שבגרון. מכונה בשם סצחא דאויב. כי בחי' אחרונה דבינה שבגרון מכון נגד המצח שלראש דאויב. כמ"ש בענף הקודם עש"ה. גם נתבאר שם. שסוד הארת הנשמה כשלימותה סתגלה רק מסצחא ולמעלה. ששם עלתה הבינה בקומה שוה עם החכמה. כניל כסוד הבן בחכמה. ותדע. שמקום זה ה"ס היוד דהויה שהי"ם חכמה. והי"ד דמגלוי היוד. ה"ס הבינה שעלתה גם היא ומתעצמת שם לבחי' חכמה כניל בענףיק. להיותה עתה למעלה מהמסך של ראש. וזה דברו לקמך שיש להבחין בי"ד דמילוי יוד. לבין ד"ו הכלולים בה' ראשונה. ב' שינויים: הא' שיש ראש בה'. שזה מורה שיש ע"ס שלימות להבינה. כי הראש דו' ה"ס נשמה שהי"ם ג"ר. ושניו ב'. שהו' קדמה לד'. שזה מורה. שעיקר הבינה הי"ם הו'. והד'. ה"ס הארתה הנמשכת ממעלה למטה אל התכונה. והיינו כדאמרן שמצחא ולמעלה סתגלה הארת נשמה בשלימות ואמא קוסתה שם שוה עם אבא. עש"ה.

אמנם מסצח ולמטה הנה הארתה סתחלקה לפנים ואחור. אשר רק ג' הויות נמשכים בפנים. משא"כ הויה האמצעית שה"ס בחי' הג"ר והנשמה אינה יכולה להתגלות דרך הפנים. אלא בבחי' האחור. שהי"ם הארת נהי'. כניל בענףיק עש"ה. וי"ם החכם כבינה. כי מבחי' המצח ולמטה ה"ס הבינה הנשארת למטה ממקום הזווג כניל בפנמי' אשר בחי' הנשמה והראש שהי"ם אבא עילאה אינו נמשך אליה דרך הפנים. אלא באחור. כמבואר.

ענף פה

ב' כתרין דאויב הם בגרון דא"א וכו': כבר נתבאר היטב. אשר כל ענין התיקון הנוקב והולך ככלהו בפרצופי אביע עד גמר התיקון. הוא ענין המתקלא. שמקורו הושרש כאור עינים דאי"ק ביציאת עולם הנקודים. כמ"ש לעיל בפס"ס דף רכ"ד באות ט"ז עש"ה כל ההמשך. והי"ם אבא הוציא אמא לחוץ וכו'. אשר החכמה הוציאה את הבינה לבר מראש. ולא נשאר כראש אלא כתר וחכמה. ובינה וזו"ן יצאו וירדו למדרגה תחתונה דהיינו בבחי' בריאה וענין יציאה זו. הוא ענין תיקון המכשירה תמיד לעליה ולירידה בסוד עליית ס"ן. כמ"ש שם. דעי"כ נקי הבינה כשם און מלשון מאונים ומתקלא. להיותה מתוקנת בדרך עליה וירידה כמו ב' כפות מאונים. כמו שהרחבנו את זה בפס"ס הנ"ל בארובה עש"ה. ועי"כ מכונה הבינה בהויה שבחשבון ס"ג. שהוא מלשון סיגים. משום שבירידתה למדרגה התחתונה הרי מדרגתה מושפלת או ומתעבית כדוגמת התחתון. ונבנתה כזה שנתערב בה מסגים של התחתון. כמו הוהב והכסף שנתערב בהם מין אחר שפל הימנם שנק' סיגים. והבן זה.

והנה שורש המתקלא הוא נבחן כהגרון דא"א. כמ"ש לעיל בש' א"א אשר אין כראש דא"א אלא כתר וחכמה לבר. והבינה דא"א יצאה לבר מראש למקום הגרון שלו. וכיון שא"א הוא השרש והעיקר של כל העולם האצילות. ע"כ אנו מבחינים את הבינה שלו שיצאה מראש לגרון שלו לבחי' שורש המתקלא. דהיינו תחילת התיקון של הירידה לצורך עליה. אשר אח"כ עיי' עליית ס"ן כסוד הזווג דח"ך גרון חוזרת ועולית למדרגת הראש. כנודע.

אמנם עיקר הגילוי לפעולות אשר הושרשו ובאים בהמתקלא הואת. מתקונים ויוצאים רק בפרצופי אויב דאצילות. משום שהאצילות ככללו נבחן בו ה' פרצופין: כח"ב. תו"ם. שנק' ג"כ גלגלתא ועס"ב. אשר עתיק הי"ם גלגלתא וכתר. וא"א הי"ם חכמה ועי"ב. ואויב הי"ם בינה וס"ג. וזו"ג הי"ם תו"ם ומ"ה וב"ן. והנך רואה. אשר פרצוף אויב הי"ם הבינה הכללית של כל עולם האצילות. שנקי הויה כמילוי ס"ג שהי"ם תיקון המתקלא. כניל. א"כ מוכן מעצמו. אשר כל התיקונים והסגולות שמתגלים ונזכרים מכת תיקון המתקלא הם מיוחסים כולם רק לאויב דאצילות. כמבואר.

וזה אמרו. שבי' כתרין דאויב הם בגרון דא"א. אשר שם הוא בחי' בינה דא"א. בלומר מאחר שבחי' בינה דא"א שהוא השרש של הויה דס"ג. כמ"ש לעיל. היא נמצאת בגרון דא"א ולפיכך נבחן הגרון דא"א לבחי' הכתר של הויה דס"ג הכללית. שהם אויב. כמבואר לעיל. והבן היטב.

יש ב' מיני חסד: א'. הוא חסד עליון אחר הבינה וכו' הנק' יוסא דכל הו' וכו': וצריך להבין מאד סוד החסד הזה. שהוא השרש דכלהו נהרין דאביע והי"ם אור הגנוז לצדיקים לעתיד לבא. שמעלתו לאין קץ. ואינו פתגלה כולו אלא דגמר התיקון. וכמ"ש עליו כוונה בסויה יוסא יצוה ה' חסדו. שפוננת הכתוב הוא על אור הזה והוא יוסא דאזיל עם כלהו יוסין. בלומר. שהוא השרש לכלהו נהרין המתגלים ובאים ככלהו פרצופי דאביע. והנה אמנם תחלתו של האור הזה. הי"ם ראש הא' דא"א שנקי גלגלתא. שבו מנובש חסד דעתו. שהי"ם חסד העליון ההוא. והוא השרש לה' חסדים כמ"ש שם בש' א"א. ומשם נמשך וכו' באחורי הבינה אשר בגרון דא"א. וזכור זה.

ואמרו. שהוא באחורי הבינה אשר מקום זה הוא ברישא דכתשין דא"א קודם התפשטות והתחלקות הכ' ורועות וכו': הנה דברים אלו שגבו מני י"ם. וצריך אמנם להבין

להכניס היטב, וכאן צריך שתזכור כל הסתבאר בפס"א לעיל בש"א א"א, בענין הפרש מב' הראשים דא"א הנק' גלגלתא יאזירא, אשר בחי' דעת דרדליא שהיא הנשמה דא"א אינה יכולה להתלבש בראש הא' דא"א הנק' גלגלתא, להיות גילוי נשמה הו' מבחי' כלים דס"ג, וא"א הוא מבחי' ע"ב, וע"כ נחקן בו ראש מיוחד שנק' מוחא דאזירא, עשיה. גם נתבאר לעיל, אשר מאותו טעם האסור, אין אור הדעת דרדליא יכולה להתגלות מסצחא דא"א ולמטה, כי שמה כלים דע"ב, ואין אור הס"ג מוצא מקומו להתפשט שם, וע"כ מתגלים בהפנים דא"א רק אור החסדים מהגלגלתא כמ"ש שם עשיה, ועם האסור תבין, אשר הכינה דא"א שבגרון, והחסד עליון שבאחוריה, הנה מס' דוגמת ב' ראשים דא"א: גלגלתא, ואזירא, כי החסד עליון שבאחוריה הכינה המלוכש בראשי כתפין דא"א נמשך מהגלגלתא, כי שם מקומו כנ"ל, והכינה שבגרון דא"א הוא נמשכת מסוחא דאזירא דא"א, כי ע"כ הי"ס בטר נשמה לאו"א כסוד הויה דס"ג כנ"ל, אמנם יש להבחין כאן ענין ההפכי שביניהם, שהרי בראש דא"א נמצא החסד עליון למעלה מאור הנשמה, שהרי חסד עליון בהגלגלתא דא"א שהוא ראש הא' וע"ב, ואור הנשמה למטה הימנו בראש הב' בסוחא דאזירא שה"ס ס"ג דא"א, כמ"ש שם, משא"כ בגרון דא"א הוא להיפך כי אור הנשמה שהוא אור הכינה דא"א הוא בהגרון שלו, ואור החסד עליון נמצא למטה הימנה בראשי כתפין דא"א.

ומעם הרבר תבין עם הסתבאר לעיל, אשר ענין הסתלקא שה"ס הגילוי של אור הנשמה נמצאת מקומה האמיתי רק בפרצוף או"א, שה"ס ס"ג הכולל דעולם האצילות, משא"כ בא"א, שה"ס הע"ב, אין ענינו הפרטי לגילוי הוה, והוא עוסד בעיקר לגלות אור הגנוז לדעיקום, שה"ס החסד העליון המלוכש בגלגלתא דא"א, ולפיכך הגם שגילוי אור הג"ר והנשמה בהכרת שיתלבש מתחילה בא"א להיותו העליון והשרש לכלם, אמנם הוא בא בראש הב' שלו דהיינו בסוחא דאזירא שהוא למטה מחסד עליון כמסבאר, משא"כ בגרון דא"א ששם השורש של הויה דס"ג דאצילות, דהיינו הכתרים דאזירא כנ"ל, ע"כ ודאי וברור שאור הנשמה יותר חשוב מאור החסד, כי אור הנשמה הי"ס אור העצמות וג"ר, והבן זה מאד, ולפיכך אור הכינה למעלה, ואור החסד העליון למטה ממנה, דהינו בראשי כתפין דא"א.

וצריך שתדע כאן מ"ש הרב בשער הכוונות בענין יוה"כ דרוש ג', וז"ל, אי אפשר שיתפשט ויתלבש אור א"ס ביה בשום א' כהי"ס אלא עד שיתלבש בהם תחילה אור החכמה וכו', וז"ס כולם כחכמה עשית, ואי אפשר לאור א"ס שיתלבש בהו"ק אלא עד שיתלבש בהם החסד תחילה, שז"ס יומם יצוה ה' חסדו, כמ"ש כוזהר שה"ס יומא דאזיק עם כלהו יומין, וכו', ונמצא שמתחילה מתפשט אור החסד כהו"ק, ובתוך החסד מתלבש אור החכמה, ובתוך החכמה מתלבש אור א"ס ב"ה, אבל הכינה אין מתלבש בה אור א"ס, אלא ע"י אור החכמה בלבד, ומעם הרבר, שכל מיני שפע ברדתם למטה הם משתנים, משא"כ החסד עליון שהוא נק' אור קדמאה שהוא מאיר מסוף העולם עד סופו, אינו ניתש כחו ואינו מתעבה ומשתנה, וכל כך אורו גדול למטה כמו בהיותו למעלה, ולכן אין שום שפע יורר למטה עד שיתלבש בחסד תחילה וכו', ע"כ הוהב.

ועם דברים הללו יתבאר לנו המשך דברי הרב בהענף שלפנינו, וכבר ידעת, אשר הגם ששורש גילוי הנשמה שה"ס אור העצמות ואור החכמה, בהכרת שמושרשת גם בא"א להיותו השורש לכלהו פרצופים, עכ"ז, עיקרו עוסד רק לגילוי אור קדמאה הנ"ל, שה"ס אור הגנוז המכונה אור החסד עליון, אשר ע"כ הדעת דרדליא שה"ס אור הנשמה ואור החכמה כאה כו' למטה מהחסד העליון, דהיינו בסוחא דאזירא כנ"ל, אמנם עיקר מקום גילוי אור החכמה שה"ס אור הנשמה הוא כהויה דס"ג דאצילות, דהיינו בפרצופי או"א המלבישים לוי"ק דא"א, שהם המקבלים הארת הנשמה ואור החכמה מסוחא דאזירא כנ"ל, אמנם נתבאר בדברי הרב הנ"ל שאין אור החכמה מתלבשת בו"ק וזלת בהקדם התלבשות אור החסד עליון ההוא, ונמצא שאי אפשר שיתגלה אור הנשמה בו"ק דא"א וזלת אם מקבלים תחילה אור החסד עליון דא"א, משום שאור החכמה והנשמה דמוחא דאזירא דא"א אינה יכולה להתפשט לוי"ק דא"א שהוא מקום או"א, משום החוסר של אור החסד עליון, וזכור זה.

וזה אסור, חסד א', הוא חסד עליון אחר הכינה, אשר מקום זה הוא ברישא דכתפין דא"א קודם התפשטות והתחלקות הב' ורועות וכו': כלומר, שמתחילה צריך להתגלות בו"ק דא"א, אור החסד עליון הנוכח, אשר מקומו בגרון הוא למטה מאור הכינה, שה"ס אור הג"ר, דהיינו להיפך ממה שנסדרו בא"א כי שם מוחא דאזירא למטה מהגלגלתא כנ"ל בד"ה וטעם עשיה, אמנם אור הכינה שבגרון אינה יכולה להאיר עתה ולהתפשט בו"ק דא"א למקום או"א, משום שצריכה להסתין שיתפשט בה החסד מתחילה, כמסבאר לעיל, ותדע שבשרם התפשטות אור החסד הזה הסוקדם לאור הג"ר והנשמה הוא נכחנת עדיין אשר לא נתפשטו ולא נתחלקו ב' הורועות דא"א, כי כל ענין ההתחלקות דב' הדנועין דא"א, הוא, שזה חסד וזה גבורה, דע"כ נק' החסד יד ימין והגבורה הוא יד שמאל, משום שחסרה מאור החסד, והנה התחלקותה זה, נמשכת

כי שם מקומם באו"א, ונחזור לענין, כי הנה סוד הוונג ב' דא"א, נעשה ביסוד שלו, הכולל ימין ושמאל, זכר ונקבה, ואמנם להיות מציאת הו"ן תחתון למטה מאו"א, א"כ הוצרך שיעשה נ"כ וזוג זה ע"י או"א, לכן מה עשה, אותן נה"י דא"א שהיו למטה מאו"א, נתעלו למעלה באו"א, בתוך חג"ת שלהם, ולא בחג"ת דא"א עצמו, כי לא נתעלו בסוד מוחין דאזירא, רק נתעלו בחג"ת דאזירא, ואו היו שם נ' כלירין בני, כנוכח בתוספתא פ' בשלה, נמצא כי נה"י דא"א הם סוד נ' טיפין דסגול, הנוכח בתיקונים, שמהן נעשה אדם תחאה, שהוא ז"א, ואו מחמת נ' טיפין אלו דנה"י דא"א הטמונים בחג"ת דאזירא, משם נתהוו סוד וו"ן, נמצא כי מציאת וו"ן נתהווה מא"א עצמו בוונג היסוד שלו, אמנם היה ע"י או"א מסוד חג"ת שלהם, ואז יסוד אבא אפיק טפה חדא, ואעיל לה כאמא, ותמן במעווי דאמא אתעביד ז"א ו' זעירא: נ' כלול בני לחור, לפי דאיתא מסוד נ' נה"י דא"א, ובסופו של ו' פסיעה לברי, סוד נוקבא עמו, כמ"ש.

ואמנם בזה תבין סוד נעלם, שהוא סוד הדדין שר אשה, מה מציאותן, ומהיכן נתהוו, ולמה הם כחזה, ולמה אין חלב בדדי הזכר כמו בדדי האשה, והענין כי כבר ביארנו, כי נכללו נה"י דא"א בחג"ת דאזירא, ונעלמו בתוכם, ושם אפיקו ההוא טפה ויצא דרך יסוד אבא לאמא, ולכן אותו אור הגדול שנתוסף עתה אל נה"י דא"א, כדי לעשות וזוג ולהאציל לז"א אור (אחר) זה, נתהווה תחלה בחג"ת אבא ואח"כ בחג"ת אמא, כי בתוכם כלולין נה"י דא"א (נ"א דאמא) כנ"ל, לכן סוד אותה הארה העצומה, יוצאת ובקעה לחוץ והאירה דרך שם בחזה דאזירא, ולכן יש דדים בזכר ונקבה, רק שאורתן של זכר הם קטנים, ואין בו חלב, ושל אשה גדולות ויש להם חלב, והמעם כי בהיות ז"א תוך חזה אבא, לא היה כי אם מציאת טפה קטנה אך בהיותו בחזה אמא שם מתגדל בסוד העיבור, עד שנעשה ו' נ' כלול מתוך נ', לכן גם דדי האמא, נתגדלו מרוב אור, ונעשין בהן חלב, ועתה תבין כי הלא סוד החלב הוא עילוי הדם למעלה, שמתהפך לחלב ומתמתק, וכן נה"י לעולם למטה הם דם, סוד הדינין, כי לכן הם בכ"מ לבר מגופא, כנ"ל ובעלותן למעלה בהתחללותן למעלה בחג"ת, אז הם מתהפכין לחלב, ואח"כ יצא ז"א רחוק דמיון תינוק היונה ומרוב אותו חלב נתגדל, ונעשה ו' גדולה בו"ק לבר, שהוא ו' דשמא קדישא, אך בתוך בינה היה סוד ו' זעירא, נ' כלול מנ' תוך ה' דבינה אמא עילאה, ולכן אין שום דמות ראש לזו הו'.

והנה מה שבארנו חילוק בין הולדת או"א ובריאתן, לבריאת וו"ן, זה נרמז כוזהר פרשת תרומה, דף קס"ז, בסוד אדם קדמאה אנליף ציורא דיליה גו משחתא וכו', שפ"י, כי איך הוא מציאת א"א ואנליף בסוד הורעת הטפה ציורא דיליה גו משחתא, שהם או"א תוך שערות רישא דא"א ודיקנא יקורא דיליה, הנכרא משחתא, אך אדם תנינא ז"א, היה ע"י ויוונג נה"י דא"א תוך בינה כנ"ל, ואם תשאלני, הרי עיקר מציאת הולד כשהיא בכמן ולא בחזה, אם כן היה מהראוי שיהיו הדדין בכמן, ולא בחזה, אך הענין, כי האדם או האשה אינן רומזין לתית ומלכות לכדם, וכיוצא, אך כל אדם נרמזין בו כל הי"ס, מא"א עד הנוקבא, וא"כ כשנצייר צורת דדים, לא נצטייר בציור בינה לכדה, או נוקבא לבר, רק במציאות כוללת כל אורך י"ס, שהם קומת א"א עד הנוק', וא"כ כשנעריך בערך זה, נמצא כאשר נתערו נה"י דא"א בחג"ת דאזירא כנ"ל להתעבר ולהוציא ז"א, הנה הוא סוד הו"א, בחג"ת דאזירא, שהוא נה"י דא"א, והנה חג"ת דאזירא הם באמצעות ממש, כי כח"ב למעלה ונה"י למטה, וחג"ת באמצע, והנה שיעור או"א בחצי גוף העליון דא"א מגרון עד חצי לב, ואם תעריך דדי אשה תמצאם שהם ממש במקום הוה, באמצע חצי גוף עליון, שמן הצואר עד טבורא דלבא, והמעם הוא כנ"ל, כי מין האדם כולל מציאת כל הי"ס, אך בכרהמות וחיות שהם בסוד מין א' לבר ואינו כולל כמו האדם, לכן באו בהם הדדים בכמנם ממש, ועיין כביאר מצות שעמנו, חטא קין והבל בהקריכם צמר ופשתים ושם תבין דיקנא דו"א, שנאצלה מצמר הכבש העליון שהוא הדעת דדיקנא עלאה, שהוא הוקן הרחתון שבא"א סביב לאות ברית קודש דא"א, בסוד גדולה מילה שנכתרו עליה י"ג בריתות, וז"ס הפסוק מן המצר קראתי י"ה, הנאמר על דיקנא דו"א שהוא מציר, דנפיק מן צמיר העליון, שהיא סוד אותן שערות לבנות שסביב ברית קודש דא"א וכבר

מכה התפשטות אור הנשמה והגיר כסוד התלבשותם באו"א, אשר אבא הנמש מהגלגלתא דא"א שה"ס ע"ב וה"ס חסד עליון הנ"ל מלביש יד ימין דא"א, ואסא הנמשכת מאור הנשמה שה"ס אור העצמות שבמותא דאוריאל דא"א נמצאת מלבשת על יד שמאל דא"א, וכיון שנמשכת מראש הב' דא"א שה"ס אוריאל ע"כ נכתנת שמתוסרת מהחסד עליון שבראש הא', ולפיכך היא מכונה יד שמאל דא"א או גבורה דא"א, והיינו להורות הסרונה מחסד העליון שבגלגלתא, שוהו שלוקח אבא כניל, והנה כל זה ההתחלקות בין ימין לשמאל דא"א, יתכן אחר שנתפשט גם אור הנשמה והגיר מן מוחא דאוריאל דא"א להויק שלו למקום או"א, אמנם מטום זה, שצריך שיתפשט מתחילה אור החסד עליון לבדו כניל, וא"כ אין שום הכחן בין ימין לשמאל, כי עתה נמצא אור החסד עליון מתפשט בכל הויק בשוה, ואור דאוריאל דא"א הרינו עקוין לא נמשך לאסא כמבואר, וזה אסרו, ונמצא כי אסא היוצאת מבתי הגרון היא יותר מעולה, והיא נעלמת תוך החכמה, וזהו בחי' אות' יוד, שהחכמה נגלה בה והכינה נעלמת בה, עכ"ל, פירושו, אח"כ דאתתקנו או"א עילאין וישו"ת, לבי' פרצופין, נבחנוס או"א עילאין כסוד י, שה"ס האור של חסד העליון הנ"ל הנמשך מהגלגלתא לבדה, ואור הכינה מלוכשת שמה בהעלם דהיינו כסוד ההתחלקות לבד, והטעם, כי בהכרת חו"א שאור הכינה והנשמה המלוכשת במותא דאוריאל, שנמצאת מושרשת וכלולה בראש הא' דא"א שהוא הגלגלתא, שהרי כל מוחא דאוריאל ממנו נמשך ומסנו, נצלה, להיותו התחתון שלו, כנודע, אמנם הוא בהעלם, גדול, משום שאין שם מהכלום דס"ג כניל, וזה שאומר הרב, דהגם שאו"א עילאין בהיותם נבדלים מישו"ת שהם כסוד יוד, ועדיין אינם מושכים כלל האור הנשמה מהכינה דא"א שבגרון הנמשכת ממותא דאוריאל, מ"ם נכחן שאור הנשמה מלוכשת בהם, משום שבאור הגלגלתא דא"א כלול בהכרת ממותא דאוריאל בהעלם כאמור, ועד"ז אנו מבחינים ג"כ באור החסד, עליון שבראשי בתפין דא"א, שכלול בו מאור הכינה, ואע"פ שאין לא שייך טעם הנ"ל שבב' ראשין דא"א, כי כאן אור הכינה, הוא העליון ואינו מוכרח שיתלבש באור החסד שהוא למטה ממנו, מ"ם נכללים זה בזה מכה שרשם שבב' ראשין דא"א, אשר שם אור החסד הוא העליון ואור הנשמה הוא התחתון והתחתון מוכרח להכלל בהעליון בחיוב כנודע.

אבל כאשר התחילו ב' זרועות דא"א להגלות ולהתפשט וכו' ומשם יצאו ישו"ת וכו': כבר ידעת סוד יציאת ישו"ת לחוץ מאו"א ה"ס תיקון המתקלא כמו שהארננו בזה לעיר דף שי"ג דיה. ב' בתריס, שה"ס אבא תוציא אסא לחוץ, דע"כ נתקנו ישו"ת האלו כסוד מאזונים, שלפעמים עולים ולפעמים יורדים, ותרע שענין יציאתם וירידתם דישו"ת תלויים בהתפשטות אור החסד עליון דא"א, כדברי הרב שהבאנו לעיל, שאי אפשר לאור החכמה שיתפשט בהויק אם לא יתלבש בהם אור החסד עליון מתחלה, ולפיכך בשעה שמתפשט אור החסד העליון בהויק דא"א לאו"א, או נמצאים או"א וישו"ת בבחי' פרצוף אחר המלבישים לימין ושמאל דא"א בתיקון קוין, כי אבא ויש"ס מלבישים לימין באור החסד עליון הנמשך מגלגלתא דא"א וכינה ותכונה מלבישים לקו שמאל באור הנשמה הנמשך מאור הכינה שבגרון דא"א וממותא דאוריאל, אמנם בשעה שמסתלק אור החסד עליון מהויק דא"א, או בהכרת שסתלקים ג"כ הויק דאוריאל, משום שאי אפשר שימשכו לאור הנשמה והגיר בהויק דא"א, אם אין שם אור החסד עליון הנכבד, אמנם הגיר דאוריאל, אינם צריכים לאור החסד עליון, כנ"ל כדברי הרב, שהכינה אינה צריכה לחסד עליון כדי שיתלבש בה אור א"ס, עשיה, וחבן.

וזה אסרו, או נתלבש חסד בגבורה, ומשם יצאו ישו"ת, פירושו, אחר שהתחילו ב' זרועות דא"א להתפשט כסוד תיקון קוין, דהיינו שנמשך החסד עליון הנ"ל כסוד פרצוף אבא ומלביש יד ימין, ואור הגיר נמשך מאור הכינה בגרון וממותא דאוריאל כסוד פרצוף אסא ומלביש יד שמאל, דהיינו שנתגלו אור הגיר באו"א, הנה אז כדי להוציא אסא לחוץ דהיינו הישו"ת שה"ס ו"ק דאוריאל, נתלבש חסד דא"א בגבורה דא"א, דהיינו שפרצוף אבא המלביש לימין שה"ס אור החסד עליון הנכבד, נתלבש ונעלם ביד שמאל, ששמה מלבשת פרצוף אסא שאין בה כלום מאור החסד העליון, ונמצא בזה, שאין עתה עוד שום גילוי של התפשטות דאור החסד עליון בהויק דא"א, וממילא שמוכרת אור החכמה שה"ס אור הנשמה שבשמאל להתלק גם הוא מהויק דאוריאל, כי אינו יכול לעמוד שם בלתי הגילוי של אור החסד עליון דאבא כניל, וע"כ חוזרים ישו"ת שהם בחי' ו"ק דאוריאל ויוצאים מראש דאוריאל, ויורדים למטה מחוה דא"א לסוד וו"ן, וזה אסרו, ומשם יצאו ישו"ת, כלומר ע"י העלמתו של פרצוף אבא וסוד יד ימין דא"א, דהיינו האור דחסד עליון, שוה המכונה שנתלבש ביד שמאל דא"א, הנה זהו שגורם ליציאת ישו"ת לבחי' וו"ן כאמור.

ענף פ"ו

ובעלות הז"א והתכונה א' וכו' נאמר סו"ס ה' ל כל הנזופים ונשלים תחילה ביאור דברי הרב מענף הקודם, וכבר ביארנו סוד יוד דשם הויה, שה"ס אבא עילאה, שאור שלו ה"ס אור החסד שבאחורי אור הכינה דא"א שבגרון

וכבר ידעת כי דיקנא דא"א כל שערותיו לבנים כמיש ושער ראשו כעמר נקא, והוא הצמר הנ"ל, גם תבין כי יסוד דא"א, זהו סוד השופר שהוא צר, וגם אמרו עליו מן המצר, ואמרו בוזהר אמור, דשופר זה אפיק קול, והוא אש ומים רוח, והוא ענין וו"ן או"א להוציא ז"א, ג' כליל בני, חסד דין רחמים, אמר, והוא סוד ו' ועירא, קול דנפיק משופר.

ואמנם אופן כללות נה"י בחגיגה, דאוריאל הוא עד"ז הענין, שהרי נשאר ג"כ חצי ת"ת, דא"א עצמו למטה מנה"י שלו, והנה נתעלה זה ת"ת בחציו האחר, שנשאר באו"א ונתעלה ג"כ נ"ה בחי' דאוריאל, ושם נכלל נצח כחסד דאבא, והוד בגבורה דאמא, ואמנם אע"פ שאנו אומרים שנצח באבא, עכ"ז היה כלול ג"כ מהוד, באופן כי נצח הכלול מהוד, ענה לאבא, והוד כולל מנצח עלה לאמא, ואז מכה ב' בחי' אלו שבכל א' וא' נמשכו הדדים מרוב האור שבקעה ויצאה, רק כי באדם דהיינו אבא, יהיה בלי חלב, וזה לפי שאין הדבר שם רק לפי שעה, כסוד מפת הורע, אך כסוד בינה ששם נתהוו כל איברי הגוף דז"א, היתה הארה גדולה בהתפשטותו, וממנו נמשך החלב, לכן היו ב' דדים לכל א', נגד ב' בחי' שבכל א' מהם, ואמנם היסוד נתעלה, ונחלק לב', חציו ביסוד אבא, וחציו ביסוד אמא.

וראה והבן שכבר בארנו שאין האשה מתעברת מביאה ראשונה רק צריך להכניס בה תחלה חד רוחא, כניל, ואמנם, יש בזה פקפוק מענין יעקב, שאמר בחי' וראשית אוני, שנראה שנתעברה לאה מביאה א', וכמו שאר"ל ביבמות דל"ד ב', שכל מעכות של בית רבי, תמר שמן, ע"ש שמעכו באצבע, ולא הוצרכו אלא ביאה ראשונה, והענין הוא כי הלא לריות כי א"א הוא זכר בלי נוק, והוונ הוא מקצתו אל קצתו בלי נוק, לא הוצרך לזה לעשות כלי, ומכה זה נמשך אל יעקב, ולכך מעכות של בית רבי, ועכ"ז הוצרך להיות חצי היסוד דא"א באבא, כסוד מ"ד וחצי באמא כסוד מ"ן ביסוד שלה, אך לא הוצרך לביאה ב', לטעם הנ"ל, ואמנם מנה"י אלו דא"א, נתהווה ז"א כסוד ג' כליל בני כסוד ו' ועירא לבד, אך סוד חצי ת"ת דא"א שעלה למעלה ממנו נתהוו מוחין אל חינוק הזה בהיותו כמע"י אמו, ונשמה לאלו המוחין היה אותו חצי היסוד דרישא עלאה, שנשאר כאן לז"א, והנה כשנתפשט ויצא ז"א לחוץ, יצא כולל מויק לבד ו' גדולה, והטעם שכבר ידעת כי נ"ה אית בהון ו' פרקין, והנה אם נחשוב מה שנשאר מן א"א אל הו"א, הנה הם ו' בחי' א' חצי ת"ת ב' יסוד, וד' פרקין דנצח הוד הרי הם ו', שמהם נתהוו ו"ק לועיר אנפין, כי רבי פרקין עלאין דניה אלו, נשאר למעלה: פ"א דנצח באבא ופ"א דהוד באמא, ואלו הם שם תמיד לעולם, ומכה זה נמשך החלב לחינוק גם אחר צאתו משם.

וכזה תבין איך מוזן החינוק מצד החלב, כי נשמת הו"א נה"י דא"א, ומצד אורתן ב"פ דאשתארו באו"א, הם יותר מעולים, ונמצא כי כשנמשך משם החלב הוא ממבחר נשמתו ומשם הוא ניוון, וכבר בארנו כי נ"ה הם סוד הדינין, והם דם, וכשמתעלין נהפכין לחלב, כי כן אירע הדבר באשה המעוברת, כפי הטבע.

ענף צ"ב

אחר שבארנו סוד הולדת או"א וו"ן, נבאר עתה סוד התלבשותן את א"א, כי כבר ידעת כי א"א מתלבש תוך או"א, והנה דע כי חיות ונשמה של או"א הוא נמשכת מב' רישין, כתר א' ומ"ם, גלגלתא ומוחא: כי הם משפיעין לכינה, שמכינה נתהוו גלגלתא דאוריאל, מן הכתר לאבא, ומחכמה לאמא, ואמנם סוד השפעה זו כבר ידעת כי הלא סוד דיקנא דא"א אינה מתלבשת כלל, כי ארכה מהגרון עד טבורא דלבא ושם מתחיל ראש ז"א, נמצא כי מגיעין שערות אלו עד שערות דז"א, ועל ידם נמשך השפעה לראש ז"א, כנוכר באדרא, אי"כ נמצא כיון ששיעור קומת או"א הם מהגרון עד טבורא דלבא דא"א, ודיקנא דא"א נמשכה עד הטבור דיליה, אי"כ נמצא דהאי דיקנא חפ"א על או"א, כי אינו מתלבש בהם כניל, ונמצא חופף עליהם, ואינון איתכלילו ביה, וז"ס הנרמו באדר"ז דרפ"ט, אתנהרו ג' רישין עלאין, וכו', ובמולא תליין ואתכלילין ביה, כי או"א הם ב' רישין, דאתכלילו במולא, והבן זה, ולכן אינן יכולים להודווג או"א רק ע"י דעת עילאה, שהוא מול הי"ג דדיקנא, וכיאר מוכר הוא, כי כבר בארנו לך בפ' נשא ברי"מ כי י"ג תיד הם ג' שמות הו"ה דיו"ד"ן, והנה ג' הויות הם

י"ב אותיות. והם סוד י"ב תי' ותיקון הי"ג. הוא כולל כולם. כי בו יש כל ג' הוי"ת (פעם ב') הניד שהם י"ב אותיות. והיינו הכוללת. והנה ג' הוי"ת הם ע"ח נימטריא מולא. או מול עצמור עם המלה והבן זה. והנה בוהר אמרו כי ב' תי' הח' והי"ג. שניהן נקרא מולא. והענין כי הכ' מסוג א'. כי הם יורדים חרווייהו בשקולא עד טבורא כנוכר באדרא קל"א. ואלו הכ' מולות מהם יונקים אויא השפע הנ"ל: מכררא ומ"ס. כי אויא אתכלילו במולא. ושיעור אויא הם עד טבורא של אויא. נמצאו אלו הכ' מולות חפין עלייהו. ואבא עיקר ניקרתו ממול הח'. ואמא מן הי"ג. ולפי שמול ח' עליון מן הי"ג. לכן אבא דיניק ממנו הוא גדול מאמא. אך בערך דתרווייהו כחדא נפקי ונחתין בשקולא עד טבורא. לכן גם אויא כחדא נפקי וכחדא שריין. והנה בזה ידעת איך אויא כחדא שריין. ואיך אבא גדלה מעלתו מאמא. וראוי שחדע כי מול הח' הוא סוד א' שצוירו י"ג ומול י"ג צורתו א' (שצוירו) יו"ד. כנוכר בתיקונים שיש ב' מיני א'. והנה להיות שמאלו הכ' מולות הם יונקים אויא. לכן א' שצורתו י"ג הוא כאבא. וא' שצורתו יו"ד באמא. כי הד' היא נקבה. והנה טעם היות מול הח' צורת י"ג. כי הרי הוא נחית בשקולא עד טבורא. לכן בו נכללין כל י"ג תי' שהם י"ב. ועמו י"ג. והייב שהם מתגלין בו הם צורתו ו' שבאמצע אות א'. וכבר בארנו כי כל ו' כפולה ו"ו. והרי י"ב. גם הודעתך בענין ווי עמודים שהוא סוד ו' שבאמצע אות א' שבשם צבאות שנחלקת לב' בזה האופן א' וכן הוא עדין כאן ממש.

והנה זה המול כולל את אלו הי"ב בכ' מציאות: א' בערך היותו עליון מהם וזהו בהיותו בסוד י' עלאה דאות א' והם נשפעים ממנו. הכ' בערך היותם כלולין בו. והוא מקבל מהם. וזהו בסוד י' תתאה דאות א'. אך ב' בחי' אלו הם א' לפי האמת. והנה הם עתה י"ג. והנה י"ב. אלו שבו נחלקים לג' שמות הוי"ת. שהם י"ב אותיות. ומילואי שמות אלו הם ביודיין. שמספרם רי"ו. ומול י"ג הוא א'. שצורתו יו"ד. והוא ניכ על סוד הנ"ל. רק שלפי שמציאותה הוא בחי' ד'. לכן שמותיו הם ג' אהייה שהם י"ב אותיות. ומלואם הוא ניכ ע"ד הנ"ל במילוי יודיין. נמצא איך מול הח' מתלבש במול הי"ג. בסוד הוי"ת אהייה. לכן הוא עדין באויא אשר הם יונקים מאלו: הוי"ת באבא. אהייה באמא. והכ"ן כ"ו. והכ"ן ע"י ב' מולות אלו. נכללין אויא ומדוונים על ידו.

ואמנם מה שאויא הם מלבישין גוף א"א. הוא בינה וחגית דא"א. והבינה נעשה כחר לשניהן. וכבחי' זו אנו קורין הבינה כתר. אך החגית נעשה גוף לשניהן. צד ימין לאבא. וצד שמאל לאמא. ואמנם נכבד ידעת כי ח"ג הם ב' דרועין. שהם ו' פרקין. כנוכר פ' ויחי דרס"ח תמיד חסד חסדים. נבורה גבורות. והנה מאלו הכ' דרועות. נעשו אויא. וסדר פרקין אלו. הם כך ב' פרקים עליונים. הם חכמה דאבא וחכמה דאמא. מורוע ימין לאבא. ומורוע שמאל לאמא. וכ"פ האמצעים הם בינה לאבא ובינה לאמא. מחסד לאבא. ומנבורה לאמא. ע"ד הנ"ל. הרי ב' מוחין חוי"ב לאבא מורוע ימין חסד. וב' מוחין חוי"ב לאמא. מורוע שמאל גבורה. נשאר ב"פ. א' מורוע ימין חסד. וא' מורוע שמאל גבורה. והם ב' עטרין חוי"ג דאחסניהו אויא לברייהו: תי' כנוכר באדרא רצ"ב. ואמנם סדר ו' פרקין אלו. הם היפך מה שנראה. והנה הראשונים הם ב' ידיים ואח"כ האמצעים. ואח"כ האחרונים. והם סמוכים לכתף ומחוכרים שם. והטעם הוא. דע' כי הנה אדרבה סוד הידים והפרקין אמצעים. הם יותר גבוהים. בסוד וכל אחוריהם ביתה. משאיכ בראשי הכתפים. שהם פנים ואחור. והיז מעלה א'.

עוד מעלה ב'. כי הנה הידים יש יכולת באדם להגביהן עד המוחין. משאיכ בפרקין הסמוכים לכתף. שאין כח לכתפיים להגביהן למעלה. גם מעלה אחרת כי כל הפרקים הסמוכים לכתף הם דבוקים ממש בנוף. כי הם סוד ב' עטרין הדבוקים בועיר אנפין. אך שאר הפרקין אינם דבוקים בנוף. ויכוזין להעלותן אך המוחין. ובוה תבין סוד הגבהת ידים בעת הנשילה. שהם סוד חוי"ג. ב"פ הידים הנעשין מוחין. והבן זה. והנה תוך חגית המקוריים שהם כחכ"ד דאויא. יש נהי דעתיק וכבר ידעת כי גם כשוקיים יש ששה פרקין. והם נחלקים ממש ע"ד הנ"ל. עד שנמצאת שנשאר ב"פ תחתונים. שהם בסוד הרגלים מניעין בב' עטרין דויא. ובוה נאחו עם רישא עלאה דעתיק. וכן סוד ב"פ תתאין דחגית דא"א. הם ניכ כויא. ואמנם חצי תי' דא"א שבאויא ממנו נעשה ב' דעות לאויא. כיצד ידעת בענין. ומרא זה אל זה. כי תי' תי'

התי' נקרא זה ננד י"ב פרקין שבו כמנין זה שהוא י"ב. ונחלקין לכו' ו' ועירא ו' רבתי. והנה תי' ו' רבתי. ו"ק שבו שהם ננד ו"פ רב' דרועין. והיסוד ו' ועירא. ו"ק שבו ננד ו' פרטי רגלים. ובוה תבין מ"ש כפ' בראשית. כי יש בהיכל הרצון ו' היכלים כלולים בו. כי לעולם יש בחי' זו: בתית. וביסוד. ו' בכל א'. והנה אם החלק התי' לחצאין ישאר ג' ג'. והג' הם לאויא. והג' לויא מהטבור ולמטה. כמ"ש. והנה ג' חלקי התי' הוה כי מהם מתהוים ב' דעות לאויא. והחלק רג' מתחלק לב' גופין דאויא. ושאר קומתן נשלם ע"י זוג הפה הנ"ל. שמרוב השפע נעשין נהי אחרים לאויא. הרי כלל הדברים שמחצי תי' נעשין ב' דעות דאויא. עד סיום הרגלים שלהם. והנה כדונמא זו הוא יסוד דעתיק הגנוו בת' דא"א. גם הוא נחלק דונמת התי' לוי' ג' מהם לאבא ואמא. ונ' מהם דועיר אנפין. ע"ד הנ"ל בת' דא"א כי כבר נתבאר שגם היסוד הוא ו"ק. כנוכר באדרא. וצדיק יסוד עולם. דכליל שית בקרטיפא חרא.

ענף צ"ג

אמנם סדר התלבשות ויא את נהי דא"א כך הוא. כי חצי תי'. המקוריי נעשה גולגולת לויא. כנוכר באדרא. כי נחברו אוירא ובוצינא ואפיקו האי גולגולתא חקיפא. כי מ"ס. להיות שבו סוד הגבורה דעתיק. לכן נרשם בה סוד הבוצינא דקרדינותא. ושם שרשה. כי בוצינא דקרדינותא הוא שורש לכל הדינין שבעולם רק ששם הם נכפין. וממזים נתפשט לאמא (ניא לאויא) כניל' כי גולגולתא ומוחא דא"א. הם שורש אויא וחסד דעתיק הוא גולגולתא. והגבורה במוחא ודונמתן הם למטה באויא. חסד באבא ונבורה באמא. והנה אלו רב' נקרא: בוצינא דקרדינותא. גבורה. ואירא דכיא חסד. לכן תבין כי מת' שבא"א (ניא שבאויא) מל"ס נעשה גולגולתא דויא. כי הנה החוי"ג שעל התי' נחברו. ואפיקו האי גולגולתא מסוד התי' שלאחריהן. וז"ל התחברות בוצינא ואויא דכיא. נמצא כי סוד בינה דא"א היא כתר על אויא. וחגית דא"א הם נעשין מוחין מקיפין לויא. ומנהי דא"א נעשה י"ג מוחין פנימים. ומתפשטין בו כסדר נהי דאויא. כמ"ש במקומו:

פנים מאירות

שכגרון. ויש להבין כאן ב' הבחנות: הבחן א'. אשר אור הבינה סעולה יותר מאבא עילאה. כי אור הבינה ח"ס ג"ר הנמשכים מסוחא דאויא מסוד דעת דרדליא המלוכש שם. אמנם אור החסד שהוא ח"ס ה' חסדים הנמשכים מגולגולתא. דא"א חסד חסדי ג"ר. כניל' כאורך. והבחן ב'. הוא. אשר אבא חשוב יותר מאור הבינה והוא. להיותו מבחי' ע"ב דא"א שהם הגולגולתא. שנתקן שם בסוד אור הגנוו לצדיקים שפעלתו לאין קץ כניל'. משא"כ אור הבינה שנמשך מסוחא דאויא דא"א. שה"ס ס"ג דא"א. ותולדה דע"ב שלו שהם הגולגולתא. וכ' הבחנות אלו מתפרשים ככ' מקומות כי כגרון דא"א נמצא החסד שהוא שבאבא עילאה ששל' מאור הבינה. והבינה נעלמת בו בסוד י"ד דמילוי יו"ד. כלומר. שהג"ר אינם מאירים בו. וה"ס יו"ד דהוי"ת רהיינו ע"פ הבחן הא'.

והבחן הכ' מתגלה בב' דרועין דא"א. כי שם מתפשטת אפא עילאה מסוד אור הבינה דא"א שבגרון שלו. שנמשך מסוחא דאויא כניל' בענהיק. והוא מלכשת ליד שמאל דא"א. וכאן אבא עילאה נעלם ואור הבינה בגלוי. רהיינו שהג"ר הנמשכים מדעת דרדליא מאירים בהבינה. אמנם החסד עליון שבאבא עילאה שה"ס אור הגנוו כניל'. הוא נעלם ואינו סאיר. וכבר ידעת אשר רק כבינה עצמה לברה. אפשר שיתלבש בה אור א"ס שה"ס ג"ר גם כעת שנעלם אור החסד עליון. משא"כ בהיק סמכונה ולמטה אי אפשר כלל שיתפשט לשם אור א"ס כעת שנעלם מהם אור החסד העליון. כניל' בדרך שייך ד"ה וצריך. ולפיכך יורדים ששם הישסות שה"ס ו"ק דאויא למטה לבחי' וו"ן. ומכוננים גופלים. כי נפלו סכחי' ג"ר לבחי' וו"ן. והנך רואה כאן אשר בחי' אבא הוא יותר סעולה ויותר חשוב מאור הבינה. כי בגלל העלם האור דאבא עילאה שה"ס אור החסד. ירדו ונפלו הי"ק דאויא לווי"ן. כאמור. והבחן זה ח"ס ה' דהוי"ת. אשר אור הבינה בגלוי ואור דאבא נעלם כתוכה. וזכור זה מאד. ובסוד עליית וו"ן לאויא עילאין למ"ג יחד עם הישסות שנפלו. כדברי הרב כאן. או נעשה הווי"ג של י"ד. שה"ס ב' הבחנות הנ"ל: אשר או מתגלים שניהם. כי עתה אבא עילאה סאיר סוד אור הגנוו שה"ס חסד עליון מפאת הווי"ג על הפ"ן דווי"ן שעלו אליו. אשר ששום זה יכולה הארת א"ס וג"ר שבאמא עילאה להתפשט גם להיק דאויא שנק' ישסות. וגם לווי"ן. וז"ל סוסך ה' לכל הנופלים. כי הישסות שנפלו מסדרגתם לסדרגת וו"ן. וגרמו לווי"ן שיפלו ג"כ. הנה עתה. ע"י הווי"ג דב' הבחנות הנ"ל שנק' י"ד. כניל'. נמצא שנתגלה החסד עליון אל הישסות וו"ן. ואור הוה סוסך אותם. ומכשירים. שיתלבש בהם אור א"ס ביה. כניל' בשער הכוונות בענין יו"ח"כ עש"ה. וע"כ נק' הבינה ססך דהיינו בסוד הווי"ג של י"ה ע"ד שנתבאר והבן הישב.